

تەندیل بەغدای ههژاند

www.icra.aminimontada.com
اقشاری

دووم

بهشی

نوسینی

ریباز

abu asi askurdy

بۆدابهزاندنی جوورهها کتیب: سردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پدای داتلود کتایههائی مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

قه‌ندیل به‌غدای هه‌ژاند

نوسینی

ریباز

قەندیل بەغداي هەژاند

ناوی کتیب : قەندیل بەغداي هەژاند

بابەت : یاداشتەکانی پێشمەرگایەتی لە سالانی ۱۹۷۶ - ۱۹۸۰

نووسەر : رێناز

پیداچونەوهو نەخشەسازی کۆمپیوتەر: بەختیار عەلی حەمە

هەڵبەر : م / جەمیل عیسا

تایپ : رووبار

چاپی دووهم : سلیمانی ۲۰۰۸

تیراژ : ۲۰۰۰ دانە

چاپ : چاپخانەي پەيوەند.

لەزنجیرە بلاوکراوەکانی بنکەي رۆشنبیری شەهید ژمارە (۲۰)

ژمارەي سپاردنی (۲۵۲۸) ی سالی (۲۰۰۸) ی وەزارەتی رۆشنبیری پێدراوه

لەسەر ئەرگی وەزارەتی رۆشنبیری بە چاپ گەيەندراوه .

ناونیشان

بەریۆه بەریتیی چاپ و بلاوکردنەوهي سلیمانی

سلیمانی- گەردی ئەندازیاران: ۱۰۵ کۆلانی: ۳۴ ژمارەي خانوو: ۱۰

ژمارەي تەلەفۆن: ۳۱۸۰۹۹۴

مافی ئە چاپدانەوهي پارێزراوه بو بنکەي رۆشنبیری شەهید

به‌شی دوووم

قه‌ندیلا

به‌غدای هه‌ژاند

شهید شاخه‌وان و شهید ریّاز

هه‌ریمی کوردستان
بنکه‌ی رۆشنیبری شه‌هید
ژماره { ۲۱ }

قه‌ندیل

به‌غدای هه‌ژاند

به‌شی دووهم

نووسینی

ری‌باز

پیشه کی

دانا سه عید سو فی

(قنبدیل بهغدای ههژاند) به تمنیا یاداشتنامهی رزژانی سهختی کۆنه پیشمهرگهو تینکۆشهریکی میللهته کهمان نیه ، به لکو راستیه کی میژویی گهوه یه سو سه چاره یه که بۆ خۆتندنهوه و نوسینهوهی میژوی نویمان ، چۆن خاوه نه کهی کاک رهباز شایمتی یه کهمی روداوه کانمو له ده رهوهی میژوو نه هاتوه نامازه بۆ میژوومان بکات ، به لکو زادهی قهیرانه کانی ئهوه میژوه یهوه له گهژن هاوړی پیشمهرگه کانیدا نازاره کانی ئهوه میژوه یان هه لگرتوه و بزوتنه یی دۆخه کانی ئهوه میژوه ون . شیوازه کانی بزوتنی ژبانیش ، جۆرتکه له داهینانی میژوو . لیروه نم راستیه ده شی پشتیوانیه که بیت بۆ ئهوه چینه قوربانیده ره ی که بهر خوردهی راستهوخۆی له گهژن قهیرانه کانمو هه بهوه ژانی بهرودای کیشه کانی چهشته ، نه وه که ئهوه چینه حازر خۆره ی که سوکه ژانیکیشی به کیشه کانمو نه گرتوه ، ئهوه چینه په یه ون دیه کی ئهوتۆشی به ژترخان و کۆمه لته وه نیه ، کهچی سو په رمان ئاسا و توتوماتیکیانه ده بیتته خاوهانی میژوو .. ! .

به تیروانین لهوه کهشه بی ئه مه کهوه لهوه باره میژوییه ده شی بهر داشتی بهوه شیوه یه مان هه بیت :

✓ دوا ی ئه وهی کۆمه ل به قوناغی رزگاری نیشتمانیدا تیده په ری و ههنگاو بۆ پرۆسه کردنی بوونی نه ته وه یی ده هاو ریت ، له گشت بواره کانی پرۆسه کهدا ، هه رله سیاسیوه بگه ره تا کۆمه لایمتی و کهلتوری و زانستیه وه ، پیوستی به ئه ندامه کانی ده بی ، بۆیه هه ر یه کی له ئه ندامه کانی بۆ پیاده کردنی پرۆسه ی بوونی نه ته وه یی راده سپیرو و بوار تک له بواره کانی پرۆسه کهی پی ره وا ده بینیت .

✓ هه ر کۆمه لگایه که به گۆزه ی دابهش بوونی کاری ئه ندامه کانی و په یه وه ست بو نیان به بهر یه که له بهر ه کانی بهر له قوناغه کانی رزگاری دابهش ده بن به سه ر دوو چینه وه ، چینی قوربانده ره و چینی په سپۆر .

✓ چینه قوربانیده ره کان بهر له وه ی به شو رشی نیشتمانیه وه په یه وه ست بن ئه ندامی په سپۆریشیان تیدا هه بهوه ، به لām له بهر ته وه ی ته وه ره ی سه ره کی کاره کانیان بۆ رزگاری نیشتمانیه ، هه ر خه ریکی مه سه له سیاسی و پیشمهرگایه ته کهان ده بن و لهوه پرۆسه یه شدا به وه ی که مبوونی کادیره وه کاری جۆرا و جۆر له ئه ستۆ ده گرن ، بۆیه له په سپۆرتتی ده چنه وه ، چینی په سپۆریش

مهمبست ئمو چینهه که له گمڤ هاتنه ئارای پیوسته کانی شارستانیته ته کهنه لوجی پهیدا ده بن و له بواره کانی بهرپوه بردن و به گمڤ خستندا قال ده بنوه .

✓ بهو جوړه چینی ته کنزوکراتیش له چینه پسیوره کانن که خوږیان له گمڤ گشت گۆږانکاربه شارستانیته همرتمیه کان رادینن و به زوړیش له گمڤ روالته کانی هه لسو کومت ده کمن له موه ده رده کموی کوا چینی قوربانیدهر مامه له له گمڤ لایمه روچه کوی شارستانیته ده کاو چینی پسیوړیش له گمڤ لایمه ماده کوی سهروکاری هیه .

✓ ئیدی دواي پرؤسمی رزگاری ، کۆمهل ده کموتته قوئاغی بهرپوه بردن و پیاده کردنی ئاسایش و په یوه نډیه کانه به بۆ پیڼگه یانندی بونیکي نتموهی پتمو، قیتر ناوه نندی بریاردان و ناوه نندی ده سه لات ، هموڤ ده دن سود له چینی پسیوړ وهرگرن ، که خوږیان به زانسته کانی بهرپوه بردن و به گمڤ خستنه ته یار کرده وه و شاره زان به زمانی گفتوگوو روبهرو بونه له گمڤ شارستانیته ئه مرپو ، جگه له موهی که خوږیان له شهر ئمو پایه یه ، په یوه نندی پایه ماده کانی دروست بوون ، ماده ه له شارستانیته ئه مرپو دا به پیوه دانگی بهرپوه نډیه کانه به رهوانی جیگای خوږی ده کاتمه . بهو شیوه یه لایمنی روچی فراموژ ده کمن که چینی قوربانیدهر نوینسرتی و شوینیک بوخو ده رخستنی ئه م چینه له پرؤسه نتموهی و شارستانیته کانه نامینیتمه ، ئیدی له بهرپوه بردنی ولات دوور ده خرتموه و ده کونه پراویره و ئه ممش به بیانوی ئه موهی له قوئاغه نویدها روبهروی چمند نیاز مندیکي تازه بونه تموه که واقیعه که ده یخوازی و له توانای چینی پسیوړدایه که نیازه کان به جی بگه یمنیت. کاره کانیش به سۆنگی ناراسته کردنی دیموکراتیته موه وازی ده کرین .

✓ جا له ولاتانه یاسای پرلهمانی بهر قمراره ئه م مه سه له یه دوجا ده کموتته موه ، چوږن ئمو پارت و لایمنانه جگه له موه پیوستیان به چینی پسیوړ ده بی تا خوږیان به خاوه ن روخساری شارستانیته نوی نیشان بدن . سیاستی کۆکردن موه لایمنگری زوړتر بهرپوه ده بن تا هر چمند زوړتر ده نگ و پالپشت بۆ خوږیان پهیدا بکمن ، ئیدی دیسان پیڼگه کوی خوږیان له یاده کمن که چینی قوربانیدهره . له م کرده یدها به ناری پیاده کردنی دیموکراتیته موه ، کۆمهل روی له چینه قوربانیدهره وهرگیرئ ، بهرکراتیته سسر هه لده داو شوره یه که له نیتوانی جمماوه رو ده زگا ده ولتمیه کان دروست ده بی .

قوربانیدهر و پسرپور له پیاده کردنی بونیکئی نهمهوهیی سهرپاگیری بواره کان ، پرۆسه یه کی ناکامل و نا تمواوه بهرامبهر روداوه کان و کۆمه لگایه ککش به کۆمه لگایه کی به جیمما و ده درتته قه لثم که ناتوانی له گه ل چمه که مرۆفایه تیه کانی شارستانیه ت بگوجی و له خۆیدا بیان تو نیتته وه ، جگه له وهی ئهم کۆمه لگایه ش توانای همرسکردنی تهوژم و پایه ژیاره کانی سهرده می نابی کیه کی له بنچینه یی ترین پایه کانی ش دیمو کراتیه ته .

ده شی ناو لهو جوژه کۆمه لگایانه بنیین کۆمه لگای لاسهنگ !

✓ ئیدی له ده ره نه خجانی پرۆسه بونی (کۆمه لگا) و دابه شکردنی کاره کانی به سهر ههر دو دهسته ی قوربانیدهر و پسرپوره ، ئهو شه قلته ی به سهر روخساری رهوتی کۆمه له وه خۆی ده نویتیت ، به ره و پیتش چونی ره وره وه ی میژوو به هیزو قوربانی چینی قوربانیدهر ، ئه وه ش له مملانی و کیتشه کز داگیرساوه که ی نیوان ههر دو چینه وه خۆی به رقه رار کردوه ، به رواله ت کیتشه یه کی خامۆش و ناوه کیه ، چۆن قوربانیدهره کان به شتیه یه کی مه لوس خۆیان ده رناخهن و له گۆشه که ناره کانا خو رجی کیتشه کانیان هه لده رژن .. یاخود کیتشه کانیان له توتی خۆیانا به ختو ده که من و چیتزکی رۆحی لیته رده گرن و له بهر ئه وه ش ، که ههر چهنده گیانی سهر کیشی و شوپشگیتزتیان لاماوه ، به لام له گه ل ره بره و بونه وه ی تهوژمه ژیاره کان و پیداویستیه نوێکانی ژیان و خۆ خسته ژیر باری قانونه کانی شار ئهم ههسته یانی لا خه فه کردوه .. بۆیه کیتشه کانیان ده چنه نهسته وه به راستیه کان هه لده شاخین ، که چی له خانه ی راستیدا به تاریکی گوزه ره ده که من و ناچنه ناو ناپۆره ی کیتشه کانی کۆمه له وه ، خاوه ن مه سه له ش به نیوه ههسته وه به چاوتکی نیوه وازه وه ههر مینی مه زاتگی کیتشه کانی خۆی ، ژیان به سهر ده کاتمه .. نه گه ره له په نا دیوارنک و نیمچه کۆرنکیشا منگه منگیکی لیته دی یان کیتشه که ی ده کهوتته سهر زمانی ته ته له وه ، بۆ دئه وایی شله ژانی سهر چاوه که یه تی و هیه چی تر .. منگه منگ و ته ته له ی زمانی ش کۆرکی مه سه له کانه و له ده ریای په نگ خواردوی ناخوه فواره ده که من .

✓ وێرا بۆمان ده رکهوت چینی قوربانیدهر جگه له وه ی رهوتی میژوو هه لده کشینیت ، خۆی و کیتشه که ی ده بنه سوتهمنی ههر گیزاره ی قۆناغه کانی ئهو میژوه نه گریسه و ... به لام چ سود خۆی و کیتشه که ی له بهر ده که ی سیزیف خۆیان ده ده ژنوه وه له گه ل ههر ناکامینکا رسی لیده ییتته وه خو ربه کی خاو ، خاو ، خاو .. ئه و تا له دوا ی قۆناغه ی رزگاری نیشتمانی بینیمان کیتشه یه کی نه ته وایه تی نیشتمانی به کیتشه یه کی کۆمه لایه تی و مرۆفایه تی گۆریسه وه ، ئیدی ئه وه گواسته نه وه یه که له روخساری شته کانه وه هیه چ په یوه ندیه کی به بونیاده کانیانمه نیسه

پرنسیپه كان يدك پرنسیپین ، كیشه كه نازادی مرۆڤو له كایه ی خۆناسیندا ده چیتته پراکتیکه وه نارمان ، گهرانه وه بۆ سروشتی بونی مرۆڤ دواییش تهنی بونی مرۆڤ پهنی بونی سروشت له ههموو گهرودو خۆلی قوناغه كانی میژو به نههریمهن و ناهورمزداده .. خۆ ته كاندن له گشت مه داره كانی پۆخلهواتی عهقل و دل ، ده رباز بون له ته له كانی زانست و ئه ده ب ، له درۆو ده له سه ی نیشتمانپهروه رتی و مله وریتی ، له ره هایه و په یوه ست بون . یان قوتار بون له ههموو ئه قانونانه ی دۆگمایه به دوا دا دیتن ، چۆن مرۆڤ په دیدیه کی سروشتی غه رزیه .

✓ چینی قوربانیده ر چونكه له گه ل ده ستوره كانی بازاری ره شی ژیان رانایه ت و به رده كهی سه ر شانی شه هاكا .. گله ژر ده بیته وه .. له چاره و رانی دایه و چاره و رانی ئه و پیاوچا كه ی كه خۆی چاره و ریه .

✓ كه ده ئیم میژو مه به ستم ههموو ئه قوناغه رابردوانه ی ژیان مرۆفایه تی نه ، لیته دا مه به ستم باری ژیانه . یا بزاقن له ژیانه .. مه به ستم رابردویه کی په به په له ی رۆژمیری نه به لكو تی رمان له باری ساته وه ختی هه سته كرده و داگیرسان و هه لچونی كیشه كانه ، ئه و كیشه نه ی له ره وش و نه رتیبه كانی مرۆڤ خۆی ده كونه وه كه خۆی خولقی نه رتیبه و سه ره نه بام ده سته به كه له مرۆفایه تی ، یا چینی قوربانیده ر هه ولتی تیكشكاندنیا ن ده دا ت ، كه چی چینی په سپۆر كه هه چ نه عه تباراتیکی لانیه جگه له مه كی اقیلیه ت و خوی ئۆبۆرتونی سه تانه نه بی بۆ گه یشت به ناما جه ماده كانیان پیا ده یان ده كهن ، له گه ل شه وش بانگشه بۆ یاسا و ره وش و نه رته كۆمه لایه تیبه كان ده كهن ، به مه ش ری له چینی قوربانیده ر ده گرن و چاره به سستی ده كهن .. یا بانگشه بۆ هه رچی چا كه و چا كه كاریه كانی ئاین و ده ستوره سه ره تاییه كان هیه ده كهن ، نه مه ش به هۆی شه و ی له شار سه تانیته ی نو ته دا عه قل دا وه رتیان و به له باری سروشتی و په تیبه و كان نا كهن وه .

✓ میژوی رۆژمیری ، میژوی ههموو ئه كوشت و كوشتار و داگیر و داگیر كاریه كانه و سه ربه رده و قاره مانیه تی خا وه ن میژوانی وهك هۆلاكو و هه تله ر و فرانكو و سه تالین و سه دام و بنیو شه یه به لام میژوی بزواتنی ژیان ، كۆله كه ی كۆمه ل و سوتمه منی میژوو و قوربانیده ره كانن ، كه چی ناویان به سه ر تۆماری ئه و میژوه شه وه نه ، میژوی بزواتنی ژیان باری ناگایانه ده گه یه نی سه به رته به كیشه كان و بونی مرۆڤ له گه رده و نا .

✓ له وه وه ، من له پۆله بندی چینه كانی كۆمه لدا به و پهنه وه وه ناهازه بۆ تا كه كانی كۆمه ل ده كه م ، كه ئایا قوربانیده ر یان په سپۆرن ، نه وهك پۆله بندیه كانی وهك كرێكار و سه رما یه دار . یا

لهروانگه همر ئایدولۆژیتهتیکه ترهوه بی ، لای من توانای پۆلبندی کردنی تاکهکان نیه ، قوربانیدهرو پسیپۆرهکان دابهش بونهته سهر ههموو ئهو چینانهی که پیشتر چونته خانهی پۆلبندیهوه ، بهلام بهزۆریش له چینهکانی پابین دان و بریکیش له سهروی پابنهوه ، نهلبهته ئهم نهاندازه گرتنه رێژهیه .

✓ چینی قوربانیدهر دواي ئهوهی قوناغی رزگاری نیشتمانی به ئاکام دهگهینیت ، یا له دواي بزواتنسی ژبان و هاتنه ئارای پهیوهندیه شارستانیه نوێکان ، کارنکی شایستهی خۆی بهرنه کهوتوه ، ئهویش بههۆی چاپلوسی چینی پسیپۆرۆ نه دیتکهیی نیوهندی دهسهلات ، وهکی دی نیوهندی دهسهلات و بریاردان تازه روبهروی بزواتنکی نوێی ژبان بونهتوه ئهویش له چاپلوسی و ههلسوکهوت کردن به زمانی ئهو سهردهم و گۆرانه ، له لایهن چینی پسیپۆرۆه مهیسهر دهبی ، وهنهبی ئهو رهوشتهشیان له بونیادهکانی گۆرپان و باوهرپوه سهری ههلبابی ، بهلکه ئهو چینه کوری تاکتیک و رۆژهو تمینا وهک پرۆسهیهکی ئهمزومنکاری بی گیان ئهو کارهی که لیتی ناگادارهو به نهجامی دهگهینیت . بهلام چینی قوربانیدهر پیتی وایه گۆی زمین لهسهر شانی ئهوهو بهسهر پاکی کیشهکان گمارۆ دراوه ... ههروایشه .

✓ لیره به دواوه ، چینی پسیپۆر دهستی بهههموو نیوهندیکا رادهگا ، چون نیوهندی دهسهلات کۆشی سۆزو میهری بۆ نازهکانی کردۆتوهو ، له دوايشدا پیوستیان به نیوهندی دهسهلات نامیتنی ، چونکه خویان بون بهبهشیک له نیوهندهکان .

✓ چینی قوربانیدهریش بۆ ئهوهی کهمی خۆی دهرخاو بری له گیانی درۆزنانی دامرکینیتتهوهو ههواي واقع ههلمژئی ، یاسای گونجان پهیرهو دهکا ، گونجان لهگهڵ ههمو ئهو کسانهو ئهو یاسایانهی که بۆ تواندنهمهیان تیکۆشاوه . بهم کارهشی شۆرشی یاخی بون کپ دهکاتوه ، کهژیانیش به یاخیبونوه له ژبان دهکا .

✓ چینی قوربانیدهر چینیکهیی بی بارهو سیفتمی ورده بۆرژویانهی هیه ، ئیدی که کسایهتیهکهی دهدهمیه ، تۆ بلتی ههر لهژیر ئهو بارهوا بینهتتهوه ؟!

✓ قهندیل بهدغای ههژاند- بهرگری نامهیه که لهو چینه قوربانیدهرو راستیه که که هزر له ئاستیا بیدهنگه ، مهگهر تمینا دلۆ ههست زاتی درکاندن ئهو راستیه گهواره بکهن ، چینی قوربانیدهر نامادهیهکی بهرچاوی له ستادیۆمی ههمنوکهیی کوردستاندا ، له کایهکانی .. دواي راپهڕین و ئهمزونی پهڕلهمان و حکومهتدا نیه ، بۆیه دهشی ئهم بهرگرنامهیه ئیعتبارنکی رۆحی و مهیدانی بۆ ئهم چینه هینابیتتهوهو راستیه شاراههکانی بۆ باوهشی میژو گهراوندیتتهوه .

وتەبەك

لەبەشى يەكەمى (قەندىل بەغداي ھەژاند) بەلەنن بە ئىنەي تەمەزۆي خوتەندەنەي ياداشتى پىشەمەرگەيتى دابو كە بەشى دوومە و سىيمەتان بەو زووانە پىشەكەش بەكم ، دەترەسم بەلەننەكەم پى نەچتتە سەر چونكە خەرجى چاپكردن ئەۋەندە گران بوو ھەگەر بەكەسىكى دەۋلەتمەند يان سىياسەت مەدارىكى دەست رۇيشتو و بى منەت لە پارە ژماردن بەكرى . ئەگىنا لەكۆي ئەو پارەيە بە كەبەريەكى ۋەكو مەن جىبەجى دەكرى ، بە كوردى تا پارەي بەشى يەكەمى ئەو ياداشتەم كۆكردەۋە كەرمەندانى چاپخانەي زانكۆم ۋەپس كەرد ، كورپو كچە كرىكارەكانى چاپخانەش لىم زورر بوون ، ۋايندەزەنى مەنىش ۋەك لىپەرسراۋەكانى تر جىگا لەمەالم نەماۋە پارەي لىدەبەنن . بى ناگا لەۋي تا پارەي بەشى يەكەمە پەيداكرد لە دەركاي زۆر كەسەدا ، زۆريان لە داۋاكەريەكەم راي كەردو بەھەق ھەندىكەش يارمەتى چاكياندام كە شايەنى رەزىن ، كە ياداشتەكەم تەۋار نوسىۋەو كۆم كەردەۋە ، دام بە برادەران تاكو ھەلەو كەمو كورپەكەم پۇراست بەكەنەۋە ، ئەۋانىش مەردانە ۋەتيان چاپەكەشى تەكپىر دەكەين ، ھەرنە بە قەرز بە چاپى دەگەينەين ، شوكرانەي دەۋي پىۋا بەلەننى بەيىتتە دى .

كەبەشى يەكەم كەۋتە دەستى خوتەنران بە پەلە ھەندى گەلەي و گازاندەم بۆ ھات ، كە ھەر يەكە راو بۆ چۈنى خۆي بەرامبەر ياداشتەكەم دەري بربىسو سوپاسى ھەر ھەمەيان دەكەم و سودم لىۋەرگرتون ، لە رۆژنامەكانىش لەسەرى نوسرا بەچاك و بە خراب ، ئەۋانىشەم ھەر رازىيە چونكە ھەقى خۇيانە بە چ چاۋەك دەخوتەننەۋە بە چ تەرازۋەك ھەلەي دەسەنگىنن ، بەلام گەنگ ئەۋەيە ھەرچى دەنوسن بە ۋىژدانەۋە بى ، چونكە مەن ۋەك پىشەمەرگەيەكى گەلەكەم ئەۋەي بەراستەم زانىبى نوسىۋەمە نەمۋىستەۋە ھىچ شەتەك لەگەلەكەم بەشارمەۋە ، ھەرگىز نىازم نەبوۋەو نىيازىش نىيە لە نوسىنەۋەي ياداشتەكەم كەس بەر پەلار بەدەم و كەسىش بىمە ئاسمان ، بەلكو ھەموو ئاۋاتم ئەۋەيە گەلەكەم بە رابردۋى ئاشنا بەكم ، تا لە رۆژانەي داھاتۋى خىبات و تىكۆشانى كارە نەبەجى و نارەۋاكان دۋبارە نەكاتەۋە . ۋەك شەرى برا كۆژى و پىشەركىنى خۇيانەيتى و رىنگاي ناشەرى . جارەن دەمانوت كورد دەۋلەتى نىيە ، لىناگەرىن دەۋلەتەك بۆ خۇمان دروست بەكەين ، دراۋىكەتەمەن شوژشەمان ھەرس پى دىنن ، خۆ ئىستا كە كەمەتەمان ھەيە ئەۋە سى سەلە نازادىن و كەس نەھاتتە سەرمەن ، ئىستاكە چەكى دراۋىكەتەمان ئەۋەندە بر ناكە ، كەچى داخى گرام لەبەر پىشەركىنى ناشەرىفانە زۆر كەرى سەۋەكى و شەركى سەرشەمان لەبەر كەردەۋە ، ۋەك

پیشمرگه‌یه‌کی ماندوو دیرینیش ئەم حکومەتی بە بەرھەمی خۆم ھاوخبەت و ھاوڕێ شەھیدەکانم دەزانم بۆیە هەقمە دڵم بۆی بسوتی و بلێم تا دیوارە کەمان بە سەردا نەروخواو بەیری لە کردووە نابەجێکانی خۆمان بکەینووە ، چونکە کە روخا دادو فیغان چارەمان ناکا ، دلتیابن خۆشویستی گەل ئەو کەسە یە خزمەتی گەل بکات ، با هەموومان ئەگەر هیچ نەبێ بەرنامە یە حزبە کائامان جێبەجێ بکەین کە لە بەرنامە یە هەموو حزبەکان ھاوێ ئەندامی حزب دەبێ لە خزمەتی حزبە کەیدا بێ و حزبە کەش لە خزمەتی گەل دابێ بەلام کوا !! .

با چیتەر ماوہ بوو کەسانە نەدەین کە جگە لە ئاژاوہ نانوہو بەرژوہەندی تەسکی تایبەتی خۆیان، نە حزب ، نە گەل ، بە لێکو باوکی خۆشیان نانا سن ، دیارە هەموو شمان دەزانین ئەو جۆرە کەسانە کێن و لە کۆرین ، چۆن جێگایان بۆخۆ کردۆتەوہو چ حەشارگە یەکیان هەلبژاردوہ ، مەن پێتان ناڵیم کێن ، بەلام پێتان دەڵێم ئەو یە دوو رۆژ چەکی پیشمرگایەتی بە پاکێ لەشان کرد بێ و لە رۆژانی بەعس هەتۆستی خۆی نەدوواندبێ لەبەری گەلە کەش مابوویتەوہ ، دورن لێیان و هەمیشە بەتەنگ بەرژوہەندی گشتی و هەمیشە لە خزمەتی رەش و رووسی مێللەتەکیان دان ، روداوہکان ئەوہ دەسەلێنن ئەو حزبە یە ئەمرۆ کوردایەتی بکات و حزبا یەتی وەلانی زەرەر دەکاو زەرەری کردوہ ، بەلام ئەو حزبە یە حزبا یەتی بکات و بەپارەو مەنسەب خەلک بکری قازانج دەکا ، کە دیار دە یەکی تا بلێی سەبێ و زەرەر مەندە بۆ گەلە کەمان بەلام کێ گۆیت ئێ زادە گۆزی لەم پێشەکیە دەسوی بە هەموو ئەو کەسانە بلێم کە زۆلم لە مێللەت دەکەن و خەلک دەچەوسێننەوہ ، باش بزانی گەلێک بەعسی رەگ قایمی تەمەن (٣٠) سی سائە لەرە گەوہ هەلبکێشی دەتوانی هەموو شتیکی تریش بکا ، ئەگەر خۆینی شەھیدەکان نەبێ لە کوی ئەو ناکەس بەچانە دەتوانن لاف لەسەر مێللەت ئێ بەدن .

لە بەشی دووہمی قەندیل بەغدا ی هەژاند زۆر کارەسات دەخوێننەوہ ، زۆر کاری نا راست و دوور لە مەنتق دێتە بەرچا و ، زۆر داستانی گەورەو شەری قارەمانانە ی پیشمرگە گیان بازەکانی کوردستان نوسراو تەوہ ، لەوانە یە زۆر کەس لە خوێندنەوہ ی هەندێ رووداو دڵگیر بێ بەلام ئەمە راستیەو ئەگەر دوێنیش چاوو پۆشی ئێ کرابێ ئەمرۆ دەبێ بزانی ، تا کاری چاک و خراب بزر نەبێ ، ئەو یە لە هەموو ژبانی پیشمرگایەتی پێی دڵگیر بوومە دیل کوشتنە ، لە یەک دوو رووداو باسم کردوہ ئەگەر لای هەندێکیش پەسەند نەبووی ، مەن وێژدانی خۆم ئاسودە کردوہ ، ئەو یە زۆر شانازی پێوہ دەکەم تەمەنی پیشمرگایەتی خۆمە کە بە دێژایی شۆرشێ نوێ (١٧) حەفدە سائی تەمەنم پێ بەخشیوہ ، پیشمرگە ئەو کەسە یە گەلەکی لە حزبە کە ی خۆشتر

بئوى ، دژى زولم و زۆردارى ، بيجنگى ئەوسا بىرامبەر ھەر كويى بى لە پىناوى يەكسانى كۆمەلايەتى لە خىبات دابى ، ھەمىشە خىباتى بۆ خۆشكردنى ژيانى خەلك بى ھەرگىز بىر لە پارەو سامان نەكاتمەو پىشمەرگە نابى پارەو كورسى و كچى جوان و سەيارەى دوا مۆدىل لە خىشتى بىم نەگەر بەدواى ئەوانە كەوت پىشمەرگەى چى ! ، ئەو ساتە ئەگەر ئەو كەسە بلى پىشمەرگەم ، وشەى پىشمەرگە دەبى لەم ولاتە بار بكا ، ھەرگىز كەستىك ناتوانى خزمەتى مىللەت بكات ، ئەگەر رۆژنىك لە گەل ئىش و نازارەكانى نەژابى لە تەنگانە سەنگەرى مىللەتەكەى نەگرتبى ، خەلكى شۆرشگىر بە كەردەو ئەگىناسرى ، زمان لوسى و مەرايى و سارد كەردنەو رەوشتى بەرزى مىللەتەكەمان تىك دەداو ھەر لەمپاوەكانى بەمەس دەوەشىتەو ، زۆر پىويستە خۆيان لى بەدوور بگىرىن و نەفرەتبان لى بگەين ، چونكە ئەوئەندە گەلۆرن دەيانەوى بە دەوئەتەك ، بەديارىك گەروى شۆرشگىرى پىشمەرگە كۆنەكان و كەس و كارى شەھىدان بىنەمەو ، ژيانى پىشمەرگەيەتى ژيانىكى سادەيە ، مەرزۇ بە ھىواو ئاوات دەژى ، بىر لە سەرەت و مال و پارەو پەل ناكەيتەو ، خۆزگە ژيان ھەمووى پىشمەرگەيەتى دەبوو ، تەلەكەبازى ، مەرايى ، زمان لوسى ، خۆبەردنەپىش كەردن ، خۆپىشاندان ، خۆرامكەيى ، لە پىشمەرگەى راستەقىنەى دوورن ، بەداخەو رۆژگارى سەپلە ئەم ناو پەرزوو رەسەنەى وەكو رۆژانى بەر لە راپەرىن نەھىشتەو ، ھەرچى چەك بەدەستە دەلى پىشمەرگەم ، خۆزگە و ابوايە ، كورد ھەمووى پىشمەرگە بوايە ، بەلام پىشمەرگەى بە بىر باوەر و راستەقىنەو كورپى تەنگانە ، چما ئىستا لە خۆشيان شا گەشە نەدەبووم ، لە كۆتايىدا ، ھىوادارم لەكەم و كورپەكام بېورن ، سەرنەچ و تىبىنى خۆشتام لى مەشارنەو چىتان ھەيە لىتان وەردەگرم و سوياستان دەكەم ، ھەر لىرەدا سوياسى براى بەرئز كاك عبدلولواھىد ئىدرىس شەرىف دەكەم كە ئەركى پىداچونەو بەشى دووھەى قەندىل بەغداى ھەژاند خستە ئەستۆى خۆيى و پاك نووسى كەرد .

ئىتر خۆشيتان ئاوانمە

بواتان رىناز

روداوه گرنګه کانی دنیا له سالی

۱۹۸۰

۱ - شوپړشي گهلانی ئيران :

بينگومان هر گورانکارهک له دنيا روږدات کارېگري راستوخو ځان ناراستوخوځي لاسر کوردستان دهبيت ، شوپړشي کوردستان له سالانی پيشوو تووشی چمندين نوچدان و شکست هات، چمندين سرکردهی شاهزاو ليهاتووی يه کيتی نيشتمانی کوردستان شهيد بوون کاک عهلی عمسکری، د/ خالد ، حوسين بابيه شيخ ، نارام ، شهاب ، جعفر، منور ، ماموستا عزيزن کارساتی دلتمزینی ههکاری شوپړشي کوردی تووشی شکستی سربازی گوره کرد ، هيرشه يک له دواي يه که کانی رژمی عتراق بوسر سنگره کانی هيزی پيشمرگه که چمندان فرماندهو پيشمرگه نازاو نهمزی تندا شهيد بوون و ، ناکوکی توندو تيژی نيوان هيزه کانی کوردستان بعبی نوهی ناسوی يه کبوون و تمبايی له نيوانيان ديار بيت هممو نوانه به زهره بؤ کوردو شوپړشه کهی ده گهرايوه ، کهچی سره پای تم هممو شکست و نوچدانه شوپړش هر بهره سرکوتن هنگاوی نه گينا چونکه پشت بستن به گل و وهستان لاسر قاچی خو پيداگرتن لاسر داوا رواکان نهمی هر به سرکوتن گهيشتنه .

نه گم رزوانيتک گورانکاره کانی دنيا له برژه وندي حکومتی عتراقدا بوی ، گومان له ودا نيه که گورانکاری هندی دڅ له دنيا تم جاريان به قازاچی گهلی کوردو شوپړشه کهی بوو بمتايیتمی سرکوتنی شوپړشي گهلانی ئيران ، روخانی رژمی پهلموی و هاتنه سرکاری کوماری نیسلامی له ئيران گورانکاری بنه پرتی بوو له رژه لاتی ناوړاست کوماری نیسلامی سیاستی نه رژه لاتی نه رژه ناوایی راگه یاند ، ده کردنی بالتویزی نیسرائیل له تهران و کردنی به بالتویزخانمی فلهستین و به گژد اچونی نیمپریالیزمی نهمریکی و دولتمتی سرمایمدارن، پشتگیری کردن له رتکخواه نیسلامیه کانی جيهان به تايیتمی له لوبان ، عتراق ، میسر ، جزائر، دولتمته خلیجیه کان هتد پشتیوانی له نیسلامیه کانی نهفغانستان، لاینگیری له شوپړشگيپرانی نیکاراگوا (ساندهیتا) برینی نوت له نیسرائیل، گورینی دهستوری ئيران و نوتکردنوهی به دهستوری نیسلامی ، هاندانی نیسلامیه کان له (تاجکستان ، اوزبکستان ، تورکمنستان ، کازخستان ، ازبایجان) له يه کيتی سؤقيت ، له گرنګترین سیاسته کانی کوماری نیسلامی ئيران ده ژميردی .

ئىران يەككىچە لەمۇ چوار دەولەتمى كوردىيان بەسىم دابەش كراوہو سالئەھايە كبور
دەچوسىنىتتەمۇو لە خىرو بىرى خاكەكەمى دەخۇن ، گەلى كوردىش لە ئىران وەك گەلانى تىرى
ئىران (فارس ، ئازەر ، توركمان ، عەرەب ، بلوج ، رۇلى گىرنگى ھىبۇو لە دەرىپراندىنى
شاھنشار روخانى رۇئەمەكەمى بۇيە لەمۇ ھەلە كەلكى وەرگرت تا رادەيەك بە روخانى شا
نازادىيەك لە كوردستانى ئىران سەرى ھەلدا .

چونكە كۆماری ئىسلامى ھىشتا نەيتوانى بوو كۆنتۆلى ھىمۇو ئىران بكاو چىندان
گىروگرتى ناوخۇي ھىبۇو ھەم لە گەل رىكخراو و حزبە سىياسىيەكان ھەم لە ناو خودى دەزگا
مەلایەكان لە سەرەتا رىكخراوى (مجاہىدى خەلك بەرابەرى مەسعود رەجەوى ، رىكخراوى
چرىكەي فیدائى خەلك) لە ئىران دەستى باشيان دەرۆيشت ، لە نىوان خودى مەلایەكان دوو
بىو بۆچون ھىبۇو لەسەر مەسەلمى (وىلايەتى فقىيە) ھەندىك لە پىاوە ئاينىەكان رايان وابوو
كە نابى بە ھىچ شىتوہەك ئەوان دەسەلات بگرنە دەست ، دەستەيەكى تر لە پىاوە ئاينىەكان بە
رابەرى ئىمام خومەينى (رض) بىروايان وابوو كە دەبى ئاين لە حوكم و سىياسەت جىانە كرىتەمۇو
ئەو دەستەيە لە نەنجام سەركەوتن .

لە ئىران پىاوە ئاينىەكان بە پەلمى خوتندن و اجتھاد پەلەيان پىدەدرى بۆ نمونە (علامە ،
حجە اسم ، اية الله ، اية الله العظمى) لەرۆزگارى شا لەئزىر پالە پەستوى پىاوە ئاينىەكان
بىرلارنىكى گىرنگ دەرچوو كە : بە ھىچ شىتوہەك اية الله عظمى نايىت لە سىدارە بدرىت ، لە
ئىران سەدان ھەزار لەمۇ پەلمو پايمى سەرەويان ھەيە كەچى چەند كەسىك دەرەجەي اية الله
العظمى يان ھەيە لەوانە (اية الله العظمى خومەينى ، اية الله العظمى مرەش ، اية الله
العظمى منتظرى ، اية الله العظمى اراكى ، اية الله العظمى طلياطى) بەسەدان اية الله
ھەيە يەككى لەوانە اية الله العظمى خامنى رابەرى كۆماری ئىسلامى ئىرانە

ئەو گۆرانە لە سىياسەتى ئىران كارى راستەوخۇي ھىبۇو لەسەر كوردستان و كوردى گشت
پارچەكانى تر ، شۆرشى ئىران دەرگای خستە سەر پىشت بۆ حىزب و لاينە سىياسىيەكانى
كوردستانى عىراق ، باشتەر بلتەم كورد لەمۇ ئابلوقەيە رزگارى بوو كە چەندىن سال بوو ئەو
دەولەتەنە بە مەرامى گلایى خۇيان كورد و شۆرشەكەيان بەكار دەھىنا .

ئەو ھەم و تايە كە كۆماری ئىسلامى سىياسەتى پىشتىگىرى تەوايى گەلى كورد دەكات نا
بەلكو ھەل و مەرجى ئەو كاتى شۆرشى ئىران پىتويستى بە دۆست و ھاوپەيما نان ھىبۇو بۆ
پاراستنى دەسەلاتى خۇي و دژ بەناھەزنى وە لە ھەمان كاتىش ھىزەكانى ئىران بۆ يەكەمىن جىار

له ۱۹۶۸/۷/۱۷ تاكو تهموزى ۱۹۷۹ ئەحمەد حەسەن بەكر بەناو ئەمىندارى قىيادەى قظرى حزبى بەعسى عەرەبى ئىشتراكى بوو له عێراق لەهەمان كاتىش سەرۆكى كۆمار بوو .
لەسەرەتا سەدام حەسەن نارى له كولهكەى تەرىش نەبوو لەپاش بەيانى ۱۱/ئازار/۱۹۷۰ بەرەبەرە سەدام وەكو كەسايەتەكى بەهێزى حكومەت و حزبى بەعس له عێراق ناوى دەرکردو بۆخەلكىش ئاشكرا بوو كه ئەو كارو بارى سياسى ، عەسكەرى ، دەولى ، عێراق رادەپەرتنى بە تايبەت پاش رێكوتن نامەى جەزائير پاش ئەوى يەكە يەكە پىاوه بەهێزەكانى ناو سوپا و حزبى بەعسى كوشتو لەناو برد .

له هەموو فەرمانگەر خوێندنەكاندا وێنەى سەدام حەسەن كه جىگرى سەرۆكى ئەنجومەنى سەرکردايەتى شۆرش بوو له پال وێنەى سەرۆكى كۆمار هەلەدەواسرا كه يەكەمىن جاره كارى وا روودەدات له عێراق خۆ ئەگەر ياسا وێنەى سەرۆك و جىگەر بووايه ئەى باشە بۆچى ئىستا وێنەى عزەت دورى كه جىگای سەدامى گرتەوه هەلناواسرێ .

بەرە بەرە جىگای بە ئەحمەد حەسەن بەكر لەق كەردو تاكو واى لىكرد بە زمانى خۆى بلى هەرسەدام شاىستەى ئەويه سەرۆكى عێراق بىت . بەهەر حال گۆرینی سەدام بە سەرۆك كۆمار بە روالەت گۆرانىكى له كوردستان دروست نەكرد بەلكو واى كەرد كه سەدام ببىتە تاكه كەس له حكومەتى عێراق .

ئەگەر هەتا دورنێ چەند ئەندامىكى پاىه بەرزى ناو حزبى بەعسى له پەنا ئەحمەد حەسەن بەكر هەندى قەوجە قەوجيان كەردبى ئەوا لەمەودوا ئەویشيان بۆ ناچىتە سەر روداوه كان ئەويان سەلماند ، هەر زوو سەدام حەسەن نەيارەكانى سزا داو له سىدارەيدان و بىانوى لى دۆزىنەوه غانم عبدالجلیل و عدنان الحمدانى و محمد عايش و مەد محجوب و محى المشهدانى كه هەر پىنج ئەندامى سەرکردايەتى هەرمى بوون له سىدارەيدان و هەقائەكانىشان هەندىكىان دەركران و ئەوانى تەرىش زىندانى كران .

سەدام كۆمەلەى خەلكى ماستاو كەرو تەرسنۆك و هەلپەرسى هىنا پىش بۆ ئەوى كەس قەسە له قەسى ئەو نەكا .

ئىمام خومەينى هەر زوو بە كار بەدەستانى عىراقى و ت: ئىوه دەرندەن وەحشەن دەبى رىگای راست بگرن ئەحمەد حەسەن بەكر پاش چەند رۆژنۆك بروسكەى بۆ خومەينى نارد كه لەلايەن

سەدام نووسرا بوو ، ئىمام خومەينى له وهلامدا وتى : (والسلام على من اتبع الهدى) واته سهلام لهو كسانهى رنگاى راست دهگرن .

زهمانى خۆى پينغممبەر (د.خ) نامى واى بو كافرەكان دهنووسى كاربهدهستانى عىراق بهو وهلامه زور دلگير بوون كهوتنه پړو پاگهنده دژى شوړشى گهلانى ئيران .

سەدام حوسين لهو ههلهى قوژتموه واى نيشاندهدا كه گوايه لههسو دوا عىراق دهبى سمرۆكىكى بههيزو تواناى ههبيت تا بتوانى بهربيرهكانى رژيمى ئيران بكاتو پيش له بلابوونهوى بيرو واى ئىسلامى بگرى به تايبيت كه عىراق له ۵۵% ى له مزههيبى شيعمن... سەدام حسين ليئوردنى گشتى دهركرد زيندانه سياسيهكانى نازاد كرد ههموو لهو پيشمرگانهش نازاد کران كه لهشمر گيرا بوون لهوانهى له ژوروى سينداهش بوون لهوانيش جارىكى تر به ژيان شاد بوونهوه .

ههنديك لهو زيندانه سياسيهكانى كه نازاد کران له پاشان بوون به سمرکردايهتى ى.ئ.ك لهوانه ههفالان فهريدون عبدالقادر ، جبار فرمان ، عومەر سهيد عهلى ، نهرسلان بايز ، ههنديكى تريان بوونه فرماندهى هيزى پيشمرگمو كاديرى پيشكوتو لهوانه شهيد لهنوهر حهمن ، شهيد جهميل رهنجير هتد .

سەدام حسين يه كسمر كهوتهخۆ بوئموه ى شهر له گهل ئيران بكات بوئموه پارسهنگ راست بكاتموه له زۆرى شونه گرنهكانى كوردستان دهستى كرد به كشانموه هيزهكان به تايبتهى له ناوچهى همولير (دۆلى باليسان جادهى هيزۆب شهقلاوه - طق طق - ئالتون كۆبرى - كليسه حاجى قهلا هتد) سنورى چالاكى هيزى پيشمرگه بهره فراوانى بوون دهچوو . له ههمان كاتدا دهستى كرد به مفاوهزات له گهل حزبه سۆشياليستى يهگرتوى كوردستان ههفال د. مهحمود عوسمان سهردانى بهغداى كرد

كاك د. مهحمود له بهغدا چاوى به سهراى رژيمى بهغدا كهوت لهوانه د. فاضل براك له قسهو باسيك كاك د.مهحمود به د. فاضل براك دهلى پتويستيمان به يارمهتى ههيه لهويش له وهلامدا دهلى : هوايه ساعدناكم بالفلوس بالكواذر !!

حكومتهى عىراق پهيوهندي بههيزى له گهل كوردهكانى ئيران بهست لهويش دهيوست گيرو گرفتيك بو كۆمارى ئىسلامى ئيران دروست بكات بهراستى ليكدانموهيهكى سهير ههبوو له كوردستان ، ئيران پشتگيرى له حزبه سياسيهكانى كوردستانى عىراق ده كرد دژى رژيمى عىراق.

سوپای ئیران چه که کانیان بتالان رژیشت ، دهزگای سهریازی له لایمن کاربدهستانی ئیران به گومانوه سهر ده کرا وایان له قهلم دده که پهروه دهی ئهریکاو شای ئیران له هیچ کاتیک جیگای متمانه نین که کۆماری ئیسلامی ئیرانی پشتی پی بیستی بهرامبهر بهوش سوپای پاسداران دروستکرا که له لایمن ئیسلامیهکان سهرپرشتی ده کرا ، ملیشیاتی جیا جیا دروست بوو مجاهیدی خهلقو چریکههای فدائی خه لکیکی زۆر پشتگیری لینه کردن له پیندا مجاهیدی خهلق پشتیوانیان له خومهینی ده کرد کورده کان زۆری ئوردوگای سهریازیه کانیان له ناوچه کوردنشینه کان چک کردو هندی لهشاره کانیان نازاد کرد ، دهسه لاتی رژیستی تازهی ئیرانی ئی نما ، عیراق به ههزاران پارچه چه کی دابمش کرده سهر عمره به کانی خوزستان (نهواز) لهویش شهر دهستی پیکرد ئیران بو تمببی کردنی عمره به کان جنهرال مدنی به فرماندهی هیزه کانی نارده عمره بهستان و بههزاران کسی کوشت ، تورکمانه کان له ناوچهی (تورکمان صحرا) له حکومت ههلسانو شهرو کوشتار لهویش دهستی پیکرد کۆنه پیاوانی رژیستی شا له تاران و توریزو هندی شاری گهوهی ئیران هیشتا سهریان له جولان نه کهوتبوو سهریمشی زۆریان بو رژیستی تازه دروستکرد ناکۆکی نیوان ئهریکاو ولاتانی رۆژئاواو ئیران گه یشته ئهر پهری ناخۆشی ئیران زیاتر له چوار سهده ئهریکی به بارمهت کردو حکومتی کارتهری تووشی سهرلیشیوان کرد ، بلوجه کان که له رۆژه لاتی ئیران داده نیشن ئهوانیش وستیان داوای مافه کانی خویان بکمن به لام رژیست ئهوانیشی خسته بهر هیرشو په لامار ، زغیره به ک کاری تیورستی له ئیران دهستی پیکرد که بووه هۆی کوشتنی دهیان حجة الاسلام و آیات الله که له بنچینه دا رژیستی ئیران پشتی بهوانه بهستبوو به جووره ده ده کهوی که به دهیان گهرو گرفت روو بهرووی رژیستی تازهی ئیران ببۆه سهره پای ئهوانمش ههرچی کارگی ئیران هه بوو له کار کهوتبوو خه لکیکی زۆر بی کارو کاسبی له ئیران ده سوپانوه .

عیراق به ههلی زانی که زهر برنکی کوشنده له ئیران بدات پیتی وابوو به هیرشیک رژیستی تازهی ئیران ده پوخینی ، چونکه دهسه لاداران ئیران داوایان له خه لکی عیراق ده کرد که ئهوانیش به عسیه کان پرخینن له زانکۆی موسته نسریمی به غدا نارنجۆ کیک تهقیه بووه هۆی بریندار بوونی طارق عزیز جیگری سهرۆکی وهزیران ، سه دام حسین ههره شی کردو وتی: (ئهر خویندی له زانکۆ رژاوه نابی به فیرو بروات) ئه مهش دهقی قسه که یمتی (والله والله الدماء التي سالت على ارض جامعة المستنصرية لن تذهب سدى) (ئهریکا ههرچی بیسوت دهیکات) به تاییهتی له سالی ۱۹۸۰ چونکه زۆر به لگی بهرچار هیه بو نمونه له سالانی

۱۹۶۰ تا کوئیستا ئامریکا ھول دەدات فیدل کاسترو لہ حوکم لادا یا رژیمی کۆمونیستی لہ کوبا بروخینی کەچی تا ئیستا کە ھیچی پیننە کراوە وە ئەگەر بە ئارەزووی ئامریکا بووایە ھەزی نەدە کرد لہ پەنا ئو پیاویک سەر ھەلبدا دژایەتی بکات .

ئامریکا ھول و کۆششی زۆری کرد بۆ ئەوەی مەمەر قذافی لہ لیبیا نەمیتێ بە فرۆکە بوردمانی مائی قذافی کرد سەزکوتوو نەبوو ، ھەر وەھا لہ سالانی پینش شەری عێراق - ئێران و دواتریش پشتگیری جولانمەوی (یونیا تایی) ئەنگۆلای کرد کەچی شکستیان خوارد ، کەواتە ئامریکا ھەرچی بیهوی پتی ناکرێ بە لکو بە پینچەوانمەو گەلانی دنیا ئەگەر بیانموی خۆیان رزگار بکەن دەتوانن .

ئەگەر سەدام و خومەینی بە فیتی ئامریکا ھەلسن و دابنیشن ئو ھەموو پیننو بەزەدی بۆچیە بەرژەوندی ئامریکا لہ زەمانی شا لہ ئێران زۆر بوو بە دەیان کۆمپانیای ئامریکی کاریان دەکرد بەھاتنی خومەینی ئەم کۆمپانیایانە دەرکران زەرەر زانی زۆریان لیتکوت .. شا بئەکی پینشەوی ئامریکا بوو بەرامبەر سوڤیەتی کۆن کەچی بە ھاتنی خومەینی ئەم ھەر ئو بئەکیە تیک چوو بە لکو پیاویکی ئامریکی نەیدەوێرا بە گەشتیارش بچیتە ئێران ئەگەر ئامریکا بە کرێ گێراوی وای ھەبیت بە راستی حالی زۆر خۆش دەبیت !!

کۆماری ئیسلامی ئێران بەرژەوندیەکانی ئامریکای لہ رۆژھەلاتی ناوەراست خستە مەترسی ھەر بەفیتی کۆماری ئیسلامی ئێران حزب اللہ ی ئێران لہ لوبنان سەدان سەریازی ئامریکیان کوشت و دەریان پەراند ... حزب اللہ لہ عێراق شیعەکان زیندوو بوونەو ئەگەر چەند تینپەری پینش ھاتنی خومەینی ھیچ پشت و پەنایان شک نەدەبرد ئو بە ھاتنی خومەینی پشت و پەنایان پەیدا بوو .

لەسەرەتای ھاوینی ۱۹۸۰ بەرەبەرە شەرە تۆپ لہ نیوان ئێران و عێراق دەستی پینکرد ھەر وەکو پینشی ھەمیشەییان لایەکی لایەکی تری تاوانبار دەکرد ئەوەش لەوە ھاتووە چونکە ھیچیان کارەکی خۆیان بە یەکسانی نەدەزانی ، دەولەتانی جیھانی سی یەم چونکە تەماگێری دکتاتۆریتی سەرۆکەکانیان زالە بە سەریان بۆیە لہ کاتی شەرکردنیش ھەر خۆیان بە ھەق دەزانن ئەگەر دەست پینشکەریش لەوان بوو بی تا رۆژی ۱۹۸۰/۹/۲۲ عێراق لہ چەندین قۆل ھیرشی کردە ناو خاکی ئێران ناوچە یەکی فراوانی لہ خاک و ولاتی ئێران داگیرکرد بە بۆچونی خۆم عێراق دەبووست ناوچە ی ئەھواز داگیر بکات و لہ گەمڵ ھەندی ناوچە ی تری ستراتیی لہوی بپینتەمەو بەو خەیاڵی شەرە کە چەند رۆژتیک دەخایەنی لہ پاشان ئەنجومەنی

ناسایش (مجلس الامن) به بهیانیك شهه كه راده گری و وه كو ئیسرائیل بۆ ده چینه سهر كه چۆن جۆلان و كهرتی رۆژناوه (الضفة الغربية) و غزه ی داگیر كرده

بۆ خهبر لهوهی ئیرانیه كان رازی نابن به شهر راگرتن تا تهواری خاکی داگیر كراویان چۆن نه كری بهو شیویه شهر دهستی پینكره نزیكهی ههشت سالی خایه نده خهلكی عیراق و ئیران تهووشی زههروه زبانی گهوره هاتن زۆر جار بامرو خواس دینه پینشهوه گوایه سهدام حسین بههفیتی ئهمریكا تهو شهه ی ههنگیرهسانده هه م باسی تهووش ده كرا كه گوایه به دهستی ئهمریكا رۆژمی شا رووخاوه خومهینی هاته سهرحوكم تهو جۆره قسانه ناكۆكی لهناو میتشكی خهلك دروستده كرد . جاری ده بی تهو راستیه بزاین تهو بیر و بۆچونه له جینگای خۆی نیه كه دهالی له خواروی لوبنان تاكو تهمرۆ به توندی بهگژ ئیسرائیلدا دهچن كه بنكهی بهرای ئهمریكایه له رۆژههلاتی ناوهراسته جا تهوجۆره به كری گیراوانه نازانم ههه بۆ تهوه دروست كراون كه له بهرژههندی ناغاكانیان بدهن !!

سهدام حسین پیاویكی دكتاتۆر مل ههروه پیاو كوژو شوئینییه ، هههچی مافی مرۆ ههیه ده نینه ژیر پیتی ههزاران رۆژمی تینكۆشهری عهههه بی عیراقی كوشتوه بهسهدان ههزار كوردی شههید كردهوه چی خراپه وای كر دوه ..

بهلام لیم روون نییه كهپیاوی ئهمریكا بیته وه ناكری بلین راستهوخۆ به قسهی ئهمریكا تهو شهه ی ههنگیرهسانده تهو كاتهی كه شهر له گهژ ئیران دهستی پینكره عیراق په یوهندی دیپلوماسی له گهژ ئهمریكا نههوه ، به گهه می دژی سیاسهتی ئهمریكا جولایهوه بهلام ده كری بلین له لایهن سهههانی دهولتهانی كندهاو نۆردن هان درابی بۆ تهوهی زهههريك له ئیران بدات جا رهنگه بی تهو قسهی به شا فههده تهو كهسانه راگهیانده بی تهوهی سهدام حسین ههستهی پی كرده بی.

هۆیه‌کانی شەری عێراق و ئێران

۱. (تصدير الثورة) ئێرانیه‌کان دروشمی ناردنه دەرەوی شۆرشی ئیسلامیان بەرز کردبوو پێیان وابوو دەبێ ئیمپراتۆریەتی ئیسلامی ببوژیتەوه له پێشموه عێراق و دەولەتانی کەنداو بگرتەوه ، ناردنی شۆرشی ئیسلامی بۆ دەولەتانی تری ئیسلامی مەترسی گەورە خستە دڵ و دەروونی سەرانی دەولەته ئیسلامیه‌کان به تايبەتی دەولەتانی کەنداو . بۆ بەرپەرچدانەوی ئێران بێو بۆچونه کەوتنه دارشتنی پیلان دانان بۆ راوه‌ستانی شۆرشی ئێران له شوێن خۆی
 ۲. چاو چنۆکی عێراق ، عێراق دەبوست ناوچهی ئەهواز داگیر بکات به تايبەتی خورم‌شهر و عبادان ، که دوو بندهری گرنگن و کونترۆلی کەنداو دەکەن .
 ۳. گەڕانمۆه‌ی تمواوی ئاری (شط العرب) بۆ عێراق کەله سالی ۱۹۷۵ نیوه‌ی لهدەست دابوو له ئەنجامی ئێران کەوتنی له نێوان سەدام و شا له سالی ۱۹۷۵ مۆر کرابوو .
 ۴. لاوازی سوپای ئێران ، عێراق پێی وابوو به هێزێکی کتو پر هەرچی داوای له ئێران ههیه بۆی جێبه‌جێ ده‌کری و ئێران ناتوانی خۆی رابگری یان شەڕێکی درێژ خایەن بکات .
 ۵. قران کردنی شیعه‌کانی عێراق که له‌لایەن شیعه‌کانی ئێران هان دەدران .
 ۶. کێشە کورد که هەمیشە دەیانمۆی مەرامه‌کانی خۆیان پێی جێبه‌جێ بکەن شۆرشی ئیسلامی ده‌رگای بۆ کورده‌کان والا کرده‌وه که به نازادی هاتوچۆ بکەن .
 ۷. داواکردنی ئێران لەسەر ئیماراتی بەحرین که بووه مەترسیه‌کی گەوره لەسەر دەولەتانی کەنداو .
- بێ گومان هۆی تریش هەبووه پالی بۆ دوو رژێمه ناره که ئێران شەڕه ئه‌وه‌نده دورو درێژ بجایه‌نی .
- ئەنجامی ئێران شەڕه بووه هۆی کوشتنی زیاتر له یەک ملیۆن خەلکی بێ تاوان لەهەردوو لاور داتەپینی ئابوری هەردوو ولات و له کارخستنی کارگه گرنگه‌کانی هەردوو دەولەت ، دابەش بوونی ولاتی عەرەبی سوریا و لیبیا تاکۆتایی شەڕه که لایەنگیری ئێرانیان ده‌کرد ، هەرچەنده عێراق زۆرجار ئێران شەڕه به شەڕی عەرەب و فارس له‌قه‌ڵەم ده‌دا سعودیه‌ی کۆت و ئوردن و یەمەن و میسرو مۆرتانیا بەتمه‌واوی پشتگیری عێراقیان ده‌کرد عومان و جزائیر و هندی ولاتانی عەرەبی نه‌یان دەبوست تەرازوه که لار بێت .

ئەنجامىتىكى تىرى ئەمۇ شەپىرە بۈۋە ھۆى بەھىتە بۈۋى سۈپاى عىراق چ بە ژمارە چ لە رۈۈى چەكە
تە كۆنۈلۈڭىزى شەپىرە، گىرنگىزىن ئەنجامى. ئەمۇ شەپىرە كىتەك كۆنۈى عىراق بۈۋە داگىر كۆنۈى
ئىمارەتى كۆنۈى دەۋلەت مەنەند بۈۋى سەدان ئەفسەرى پايدەدارى عىراق و ئىران لەسەر خۈىنى
ھەژاران .

گوردو شهری

عیراق و ئیران

عیراق و ئیران دوو دوژمنی گمورهی گهلی کوردن دوو پارچمی خوشویستی نیشتمانی ئیمهیان داگیو بهش کردوه ، دوو دهولتمی بههیزی ناوچهکن به نموتی خۆمان توشی پوژی رهشیان کردوین هیچیان بهراستی دان به بوونی کورد له کوردستان نانین ، له میژ ساله کورد ههلی وای بۆ نهرهخساره دوو دووژمنی بکونه گیانی یهکتر بهلکو همیشه دوژمنانی کورد بۆ لیدانی کورد رێک بوون ، دهیان جار بۆ سهر کوتکردنی کورد پهیمانان مۆر کردوه ، نهگهر لهپارچهیهک گهلی کورد سهرکوتنیکمی بچوکی بهدهست هینابی همر زوو ئهو داگیرکرانه دهستیان له مل یهکتر کردوه ، هیزیان یهک خستوه بۆئهوئی ئهو سهرکوتنمی کورد لهبار بیهن چ لهوهی خۆشتر ههیه ئهو دوو دوژمنه سهنگهر لهیهکتر بگرن ، عیراق نیازی وابوو کورد لهرهگه و ریشموه له ولاتانی خۆی ههلتسهکینتی و دهريدهری بکا ، ناوچهکانی سهر سنوری به قولایی ۱۵ - ۳۰ کم چۆل کردبوو له ناوچهی کهروک کهندیناوه و خانهقین و سنجار بهرهبره عهرهبی نیشتهجی دهکرد نهگهر تووشی شهریکمی وا گموره ترسناک نمبئی کئی ههیه پیش له پیلانی دوژمن بگری ، راسته پیشمهرگه دهست بهکار بوو شهری دهکرد تیکۆشهران تادوا ههناسه درێژیهان به خهبات ددها بهلام هیزی دوژمن لهگهڵ هیزی پیشمهرگه بهراورد ندهکرا ، شای ئیرانیش ناماده بوو هاوکاری عیراق بکات .

هیزهکانی عیراقی زۆریه ناوچه گرنهگهکانی کوردستانیان چۆل کردو بهرهو بهرهکانی شهر پوشتن دژی ئیران ، سنوری چالاکی پیشمهرگمی کوردستان فراوان بوو ، توانای هیرشی دوژمن بۆ سهر بنکمو مفرهزهکانی پیشمهرگه لاواز بوو ، کویتهرهکانی دوژمن سهرقالتی شهری عیراق و ئیران بوون که چهکیتکی کوشنده بوو بهرامبهر پیشمهرگمی کوردستان .

ئهو ههله زۆرینهیه ههر بهوه دهقۆزایهوه که ههموو هیزو توانای کورد یهک بخریو ناکۆکیهکانی نیتوان حزبه سیاسیهکان وهلا بنریت و ههرچی ههیه بهگژ دوژمنی سهرهکی کورد بکریت ، سهرکردهی ژيرو زانار بهتوانا دهبی پیشبینی روداوهکان بکات ههنا دهبی لهگهڵ روداوهکاندا بیت نابئی بهدوای روداوهکان بروات . دهبویه شۆرشی کورد حزبه سیاسیهکان ههرزو بهرهیهکی یهکگرتوی فراوانیان دروست بکردهیه ههنا بهرهیهکی سهبرازی بههیزیان

دایمیزاندايه چونکه دوژمنانی کورد به راستی زه‌بوون و لاواز بیون وئرا نده‌گه‌یشتن له‌چمند به‌یه‌ک له یه‌ک کاتدا شهر بکمن .

که شهر دهستی پینکرد هیزه سیاسیه‌کانی کوردستان هیچ ههنگاوێکی به‌کرده‌ویان نغنا بۆ سود وەرگرتن لهو شهره گه‌وره‌یه به‌لکو هه‌ر له باره‌گاکانی خۆیان خه‌ریکی لێکدانوه بوون چون ئهو رژێمه ده‌روخی !! وه هه‌ر لایه‌نێک ناوچه‌یه‌کی پیاوان کردبوو رێگای نده‌دا به‌ نازادی هه‌موو به‌یه‌که‌وه زه‌بر له دوژمن بدن به کوردیه‌که‌ی هه‌ر یه‌که خه‌ریک بوو له پنا ئهو شهره حزبه‌که‌ی یا هیزه‌که‌ی خۆی به‌هێز بکات له بیری چو‌بو‌وه که به‌هێزی گه‌لی کورد به‌و واتایه که حزبه سیاسیه‌کان به‌هێز ده‌بن .

حزبه سیاسیه‌کانی کوردستان بوون به دوو به‌ش له جیاتی ئه‌وه‌ی به‌یه‌که‌وه پلانی‌ک دابنێن . ئه‌وانه‌ی کوردستانی ئێران بڕوایان وابوو رژیمی ئێران سامناکه‌و عێراق ده‌یروخینێ پێتویسته هاوکاری عێراق بکمن لهو باره‌یه‌وه .

حزبه سیاسیه‌کانی کوردستانی عێراقیش بڕوایان وابوو عێراق ده‌روخی و هه‌قه له‌گه‌ڵ ئێران هاوکاری بکری و هه‌ندێک له حزبه سیاسیه‌کانی کوردستانی عێراق پێیان وابوو ئێران عێراق ده‌روخینێ پێتویست ناکا ئه‌وه‌نده خۆمان ماندوو بکه‌ین .

ئهو دوو بۆ‌چونه هه‌ردووکیان جینی خۆی نه‌بوو نه عێراق رووخا نه ئێران ده‌بوایه هه‌ردوولا هاوکاری توندو تۆلی یه‌کتر بکمن هه‌ردوولا به‌گژ داگیرکه‌راندا به‌هاتنا‌یه‌توه .

مه‌سه‌له‌ی کورد یه‌ک مه‌سه‌له‌یه، ناکرێ کوردستانی ئێران داگیرکراو بی و کوردستانی عێراق نازاد بێت دوژمنان ئهو مه‌سه‌له‌یه چاک ده‌زانن پێش هه‌موو کسێک درکی پێده‌کمن .

کورد یه‌ک نیشتمانی هه‌یه ئه‌مۆش کوردستانه به‌زۆر دابه‌ش کراوین نازادبوونی هه‌ر پارچه‌یه‌ک زه‌مینه‌ی له‌بار خۆش ده‌کا بۆ رزگار بوونی به‌شه‌کانی ته‌ریش بۆ‌یه یه‌که‌گرتنی هیزه سیاسیه‌کانی سه‌رانسه‌ری کوردستان مه‌رجی سه‌ره‌کی سه‌رکه‌وتنی گه‌لی کورده .

به هه‌ر حال هه‌ق وابوو له‌گه‌ڵ ده‌ست پینکردنی شه‌ری عێراق - ئێران هیزه سیاسیه‌کانی کوردستان ناکۆکیه‌کانیان وه‌لا بنایه ، هیزو توانایان یه‌ک به‌خستایه که‌چی به‌ پێچه‌وانه‌وه له‌گه‌ڵ هه‌لگیرسانی ئهو شهره ناکۆکیه‌کانیان توندو تیزتر ده‌بوو له زۆر شوێن ده‌توانم بلێم له سه‌رانسه‌ری کوردستانی رۆژه‌ه‌لات و خواروو شه‌ری براکوژی ده‌ستی پینکرد ، هیزه‌کانی هه‌ردوو دوژمن له کوردستان لاواز بوو سه‌یری شه‌ری ناوخۆی کوردیان ده‌کردو گه‌رمه‌ریان ده‌کرد

بهراستی هه‌لیکی زێڕینی و میژوویی له ده‌ست خۆیداو ئۆبالیه‌کەشی ده‌گه‌رتهمه‌ ئه‌ستۆی ئه‌و
کسانه‌ی که ده‌ستیان هه‌بوو له‌و رووداوه ناخۆشانه .

له‌ ئه‌غامدا کوردو شۆڕشه‌که‌ی زبانی مه‌زنی لی‌کوت و توشی شکستی گه‌ره‌هات که له‌ پاشان
دێینه سه‌ر ئه‌و باسه

میژوو سه‌لماندنی ئه‌و ده‌وله‌تانه‌ی خاکی کوردستان داگیرده‌که‌ن به‌ خۆشی ده‌ست
هه‌لناگرن شا فه‌یسه‌ل و عه‌بدوڵکه‌ریم قاسم و عه‌بدوڵسه‌لام عارف و عه‌بدوڵره‌حمان عارف و
ئه‌حمه‌د حه‌سه‌ن البکرو سه‌دام و شاو خومه‌ینی و عوسمانیه‌کان و که‌مال ئه‌قا تۆرک و ئیفرین و
دیمریل و ئه‌جه‌وید و ئۆزال ... هتد به‌رامبه‌ر گه‌لی کورد به‌ک هه‌لوێستیان هه‌بووه و هه‌یه
ئه‌وانه‌ی له‌ دوا‌ی ئه‌وانیش دێن ره‌چاوی کاری باشیان لیناکرێت مه‌گه‌ر هێزو توانایان نه‌ییت .
پاککردنه‌وه‌ی کوردستان له‌ داگیرکه‌ران ئه‌رکی سه‌ره‌کی تیکۆشه‌رانی گه‌له‌که‌مانه
لینکدانه‌وه‌ی بی‌ بناغه یا روخانی که‌سیک هاتنه‌ سه‌رگاری یه‌کیکی تر چاره‌ی ده‌ردی کورد
ناکات یه‌گه‌رتنی گه‌لی کورد به‌ردی بناغه‌یه‌ یۆ زنگار کردنی خاکی کوردستان .

ئو رۆژی که‌ شه‌ری (عێراق - ئێران) ده‌ستی پینکرد له‌ ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولێر بووین،
رۆژیکی زۆر خۆش بوو بۆ یه‌که‌مین جار به‌ رۆژ له‌ گونده‌کان سوپاینه‌وه‌ به‌ ئۆتۆمبیل هه‌تا ده‌ورو
به‌ری بیستانه‌ی گه‌ره‌ له‌ ناحیه‌ی قوشتمه‌په‌ هاتین، ئومیدی شۆڕشگێڕان به‌ شۆڕشه‌که‌یان زیاتر
بوو خه‌لکیش هه‌رچهنده‌ ترسو سامی به‌عسیه‌کان له‌ سه‌ری نیشته‌بوو به‌لام بوو شه‌ره‌ کوردایه‌تی
سه‌ر له‌نوێ له‌ دژو ده‌روونیان بوژایه‌وه‌ هیوا و ئاواتیان په‌یدا کرده‌وه

رۆژانه‌ فرۆکه‌کانی ئێرانی له‌ شاره‌ گه‌نگه‌کانی عێراقیان ده‌دا به‌ تابه‌ستی کۆمپانیای نه‌وتی
که‌رکوک که‌ شاده‌ماری نابوری عێراقه .

کورد زۆری پێ خۆش بوو که‌ فرۆکه‌کانی ئێران له‌ نه‌وتی که‌رکوکیان ده‌دا چونکه‌ چاک
ده‌یزانی بوو نه‌وته‌ چه‌ک و ته‌قمه‌نی په‌یدا ده‌کرێ و کوردی پێ ده‌کوژێ .

کەشەر ده‌ستی پینکرد هه‌ندیک له‌ هه‌قالتن برۆیان وابوو ئه‌وه‌ ده‌یینه‌ رووخانی رۆژی عێراق له
کاتی‌که‌دا هێزه‌کانی (عێراق) سه‌رکه‌وتنی مه‌زنیان به‌رامبه‌ر (ئێران) به‌ده‌ست هێنا‌بوو
ئو هه‌قالتنه‌ به‌ بی‌ ئه‌وه‌ی پشت به‌ هه‌چ به‌لگه‌یه‌ک به‌سه‌ت ئه‌و بیرو رایه‌ی خۆیان بلا‌و ده‌کرده‌وه‌،
له‌و رۆژه‌ی شۆڕشی گه‌لی کوردستان که‌وته‌ قۆناغی‌کی تازه‌ترو به‌ره‌و گه‌شه‌کردن هه‌نگاوی
ده‌هاوێشت له‌گه‌ڵ ده‌ست پینکردنی شه‌ر بی‌ سه‌رو به‌ری له‌ناو شاره‌کان په‌ره‌ی سه‌ندو رۆژم
نه‌یده‌توانی کۆنترۆلی دۆخه‌که‌ بکات هه‌ندیک خه‌لک له‌ شاره‌کان هه‌لاتن له‌ ترسی لێدانی

فرۆكهی ئیترانی بمر جۆره دیاردهی سمریازی راكردوو له كوردستان سهری هه‌لدا كه ده‌وری خۆی
هه‌بوو له‌سه‌ر باری كوردستان بۆیه هه‌قه باسی ئهو دیارده‌یه‌ش بكه‌ین .

سەربازی راگردو و

شۆرش

حکومەتی عێراق بۆ ئەوێ خەلگ بەرەو پیری سەربازی بچیت توانای زۆر تەرخان کرد، زیاد بوونی مووچە ئەفسەر سەربازەکان، ئەوانە کە لە شەڕ دەکوژران نزیکی (۳۸) سی و هەشت هەزار دیناریان بۆ خێزانەکانیان بەجێ دەهێشت لە جیاتی خۆینی خۆیان (زەوی بۆ خانوو ، ئۆتۆمبیل ، پارەئەقەدی) وەگەڵ ئیمتیازاتی تر... ئەفسەرەکان کە دەکوژران کەس و کاریان زیاتریان پارە وەرەگرت لە کەس و کاری سەربازەکان ، جگە لەو پارەدانە ، سەرۆکی عێراق بە بیانوی ئەوێ کە هەندێ ئەفسەر سەرباز ئازاد چاوە نەترس بوونە لە شەڕدا نیشانە ئازایەتی پێ دەبەخشین، لەئێزگم تەلەفزیۆن بە دیاری دەخستو قەسە بۆ دەکردن، بە شان و بالێ هەلەدەوتن، لە سالانی شەڕ لەگەڵ ئێران لە (۸۰ %) بوودجە عێراق بۆ هێزە چەکدارەکان تەرخان دەکرا، هەموو کارگەوتیش و کارەکانی تر راوەستا بوون لە سەرەتا هێزەکانی عێراق سەرکوتنی عەسکەری لە بەرەکانی شەڕ بەدەست هێنابوو، حکومەتی ئێران لەبەر باری شلۆقی ناوخوازی تاجەند مانگیتک نەیتوانی هێزەکانی خۆی رێک بخاتەوه وە هێرشێ بەرانبەر (الهجوم المقابل) بکات، تا سەرەتای (۱۹۸۱) هێزەکانی عێراق بڕوایان وابوو شەڕەکە بە ماوەیەکی کورت رادەوێستێ و ئەفسەر سەربازەکان لەگەڵ ئەو مەسەلەیه خۆیان ئێ رادەهێنا نەیان دەزانی خۆمەینی نایمۆی سازش لەسەر خاکی ئێران بکات لە (۱۹۸۱/۱/۵) ئێران هێرشێکی گەورەیان کردە سەر هێزەکانی عێراقی لە ناوچە (خفاجیه) کە لە ئێران بە (سونگرد) بە ناوبانگە لەو شەڕ زیاتر لە هەزار سەربازی عێراقی بە دیل گیران.

بەهەزاران ئەفسەر سەربازو دەرەجەداریش کوژران یان بریندار کران لەو هێرشە بە تەواوی وەرەو زاتی هێزەکانی عێراقی رووخوا، هەرچەندە ئێران لەو هێرشە نەیتوانی پاشەکشە بە هێزەکانی عێراق بکات بەلام زیان و زەرەری مادی و مەعنەوی و گیانی لە هێزەکانیدا، لەو شەڕدا خۆبەدەستەوهانی سەربازو ئەفسەرەکانی عێراق بوو کارێکی سروشتی. پاش ئەو شەڕ بە هەزاران سەرباز لە ریزەکانی سوپای عێراق رایان کرد چ عەرەب چ کورد هەتا هەندێ لە عەرەبە بەعسیە دڵسۆزەکانیش بە پێچەوانەیی بڕوای حزبەکیان کاریان دەکرد .

کوردستان شوێنێکی قایم و سەختە، چیا و دۆڵو دارستانە، هەمیشە گەلی کورد بۆ خۆپاراستن لە دوژمنانی پشتی داوێتە شاخ و چیاکان، سەرپای بەهێزی دوژمنانی کورد هێزی پێشمەرگە

کوردستان له زۆریه ناوچهکان دهسهلاتی ههبووه، بۆیه سهریازه کورده راکردووهکان ههمیشه بۆ پشودان و خۆپاراستن له کاتی تنگانه له شوتهانه بوونه که هیزی پیتشمهگره دهسهلاتی ههبووه لهلایهن شوپش و پیتشمهگره پیتشوازی کراون وه دالده دراون.

تیتپیری پیتنهچو ژماره ی سهریازی راکردوو گهیشه چل ههتا پهجا ههزار کس راستهوخۆ کاریان له سوپای عیراق دهکرد ئهو دیاردهیه بوو به چاو لیکهیری، زۆریه هههه زۆریان له ناوچانه نیشته جی بوون که هیزی پیتشمهگره کوردستان دهسهلاتی تیتدا ههبوو وه دوژمن نهیدهتوانی راویان بنی، زۆریه سهریازهکان مهشقی رێک و پیتکیان کردبوو لهسهه چهکه جوژاو جوژهکانی حکومهت وه دهبابه، توپ، ههندهسه، موشهک، چهکی دژه ئاسمانی، هیزهکانی تایبتهی (قوات خاصه)، مغاویر، ههتد ههندیکیان ماوهیهکی زۆر بوو له خزمهتی سهریازی بوون له نیزامی عهسکهری زۆر شاههزا بوون کهله بنچینهدا شوپشی کورد پیتوستیهکی زۆری بهو جوژه کهسانه ههبوو. لهو ژماره زۆره دهتوانم بلیتم ۱۵ - ۲۰% بوون به پیتشمهگره بهلام سهریازه ههلاتوهکانی تر خۆیان لهو کاره پیژژه بوارد.

ئهگهر گلهیی و گازانده له سهریازه راکردووهکان بکهین تهنیا ئهو کهسانه دهگرتمهوه که دیاردهی خرابیان لهگهڵ خۆیان ههنگرتبوو، دهبی ئهو راستیه بلیتم ههندیك لهو سهریازانه له ریزهکانی پیتشهوی خهباتدا بوون ئههکی نیشتمانی خۆیان جیبهجی کرد ههندیکیان شههید بوون وه ههندیکیان لهبهه نازیی و دلسۆزی و لیوهشاهیهی پلهی بهریزان لهریزی هیزهکانی پیتشمهگره وهگرت و رۆلی دیاریان ههبوو بۆ گهشهپیدانی شوپش کهچی ههندیك لهو سهریازه راکردووانه دیاردهی ترسنۆکی و خو دوور گرتن له پیتشمهگرایهتی و گههه به دواي کهم و کوربهکانی شوپشیان لهگهڵ خۆیان هینا، له کاتیکدا تهوان له ترسی مههگی خۆیان رایان کردبوو له گوندهکان گلهیی و گازاندهیان له پیتشمهگرهکان دهکرد که گوایه له فلانه جینگا دوژمن لاوازه ههترش ناکهنه سهریان، کهم و کورپی سادهی پیتشمهگرههیان گهوره دهکرد ... سهریازه کوردهکان زۆریه تههمنیان ۱۸ - ۳۰ سال بوو له ههههتی لاویدا بوون شوپش له روهی پیتشمهگرایهتی زۆر سوودی لیوههگرتن ناکرێ بهتهنیا توبال بجهینه سهه سهریازهکان بهلکو توبالیش دهکووته سهه سههکردایهتی شوپش و کادیرهکانیش که ههچ ههنگاوێکی جدی نههرا بۆ رێک خستهیان دهتوانین بلیتم گوناچهکه دوو لایهنی بوو ههم خۆیان لهگهڵ شوپش تیکهلاو نهدهکرد وه ههم سههکردایهتی شوپشیش ههولێ جدی نهدا بۆتهوهی وشیار بکرتنهوه .

كاديرو تيڭكۆشهرانى ناو هيزى پيشمهرگمو رنكخستنه نهيتيهكانى ناو شارهكان هنولون
 كۆشى زۆريان ده كرد تا بتوانن چمن كسيك رنك بجنن وه مسهلهكانيان روون بكنموه كهچى
 نمو هممو سهرىازه لئناو جهرگه شۆرشو ناوچه رزگار كراوهكان پشت گوئى خرابوون كه
 دهباوه رۆژانه كۆزو كۆبونموهيان بۆ ناماده بكرابه تا ميتشكيان دهشۆراوه له پاشاوهى بارى
 نالبار !! نمو سهرىازه راكردوانه له قسمو باسهكانيان وادهده كهوت كه رۆنمى عيراق بهزويى
 دهرووخو ئيران له شهر دهيشكىنى چونكه هر لهروانگه تىسكى خويان سهيرى دۆخهكهيان
 ده كرد به بهلاغىكى عىسكهرى ده مردن و زيندوو دهبوونموه هممو هيوو ئاواتيان نمو بوو شهر
 كۆتايى پى بيتت خويان له مردن رزگار بكنن له ههندي شوين بوونه هوى سارد كردنموه
 پيشمهرگه، له ههندي شوين ههنديكيان پهيوهنديان بهدام و دهزگاكاني رۆنم كرد دهنگوباسى
 پيشمهرگهيان رادهگهيانند له ههندي شوينيش بوونه مايه سهرتيشه بۆ حزهكان، ههنديكيان بۆ
 پاراستن و خۆههلكيشان و خۆبردن پيشمهرگه پهيوهنديان بهو حزب يا بهو رنكخراو كرد قسهى
 خراپيان ده كرد، زۆر جار لهسر نمو جوړه كهسانه حزهكان له نيوان خويان تووشى گيوگرفت
 بوون .

سهرىازه راكردوهكان له چينه جوړاو جوړهكانى كۆمهله بوون، كرئكار جووتيار، مامۆستا،
 مهلا، پاريزهر، ئهندازيار هتد له بارهى ژيانيان دهولمهنند، مام ناوهندي، ههزار !!
 رۆنمى عيراق له تهمموزى ۱۹۸۲ لىبوردينى گشتى دهركرد به ماوهيهكى كورت زياتر له چلو
 پينج ههزار سهرىازى راكردو تسليم به رۆنم بوونموه .

لاههكانى كورد هميشه دهيانموئى خزمهتى سهرىازى نهكمن كه دياردهيهكى زۆر خراپو بهزهره
 گهرايموهتموه بۆ گهلهكهمان، له كاتيكدا كورد پيوستى بهوه هيه كه رۆلهكانى له ريزى سويا
 كار بكنن بۆ نموه رۆلى كورد دياربيت لئناو سويا بۆ كاتى پيوست وه هم فيترى
 بهكارهيتانى چهك بن وه له ههمان كات ناشنايمتى له گهله رۆنم و رنكخستن و گۆرچ و گۆلى پهيدا
 بكنن لاوانى كورد كه نه يانتوانى له ريزى سويا درۆزه به خزمهتى سهرىازى بدن وه بۆ نموه
 دوور بكونموه له رۆنم و رنكخستن و گۆرچ و گۆلى وه بۆ نموه خويان له شهرى عيراق ئيران دوور
 بجنموه بوون بهچهكدارى رۆنم بهشيوهيهكى تر وه خويان له (تهفواجى سوک) دۆزيموه كه
 له لايمن گهلهكهمان به چاوى سوک سهير ده كرا .

له کاتیکدا رۆژه کانی گهلی کورد پیتیسته ههمیشه له ریزی پیتشوهی خبات دابن وه ههموو فرمانه کانی رۆژم رهت بکهمنوه به سهربازیشوه بهلام نابێ رۆژه کانی له جياتی سهربازی بچنه نه فواجی سوکو و خۆیان ناو نووس بکمن وه ناوی جاش له خۆیان بنین .

سهربازه را کردوه کان چاره پیتی شهیری عیراق - تیران بوون، خۆیان تیکه لاوی شوپش نهده کرد بهو نیازه نه گهر عیراق سهرکوت ئهوان دژی رۆژم نه بوون به لکو وه کو کار تکی سروشتی نه بیان توانیوه له ریزی سوپا کار بکمن، خو نه گهر رۆژم رووخا شهوا ده توانن به مهرایه و چهنه بازی خۆیان بهرنه پیتش و سوود لهو دۆخه وه ریگرن .

دیاره دی سهربازی را کردوو بو ماوه یه کی دوورو درتژ له کوردستان لایهنی چاکو خرابه ی ههمبوه به کورتی ئهوانه ی ده یانهوی مهیله ته که یان سهربکوه ی ده بی بی دوو دلی له رۆژی رهش له پیتشوهی خباتدا بن نه گینا هیچ تهرازو یه که نیه بهراوردیان بکات له گه ل ئه شو پیتشمرگانه ی که له رۆژانی سهخت به هانای گه له که یان دین نه گهر له دۆختکی ناتاسایی همندی که بی ماندوو بوون ده سهکوتی تیکۆشهرانیان خوارد بی و جیگای ئهوانیان گرتیته وه بی گومان تیشکی رۆژ به پیتژنگ ناگیڕی هیچ کار تیک له مهیله ته که مان شاراهه ناییت .

به دلنسیایه وه ده لیم ئهوانه ی له رۆژی پیتیسته خزمهتی مهیله ته ی خۆیان نه کرد بی ناتوانن بینه جیگای رهزامهندی خه لک، مه کی پیاوی نیشتمان پهروه ر رۆژانی خبات و تیکۆشانه، گه له که مان دوژمنی زۆره هیشتا رنگای خبات دوورو درتژه رۆژانی سهخت و ههرازو نشیوی له بمرده م دایه، هیشتا دوژمنان بهو هیوا یه جار تکی تریش ولاتی کوردستانمان داگیر بکهمنوه ئینجا ساغ ده پیتته وه کی له پیتشوهی فیداکاری ده پیت وه کی ههمان رنگای چوت و شهرمهزاری ده گرتته بهر، نه گهر ئه ههموو سا له بو کورد تاقی کردنوه نه بیته خو له داها توو باشتین تاقی کردنوه ده پیت ... هاتنه سه ر نامه ده کاری گوناه تکی گهوره یه له نه ستۆی ئه کسانه دایه که ده یزانن و خۆیان لی بی ده نگ ده کمن .

ئه مرکی حزبه سیاسی هه کان هه ر ئه وه نیه که خه لکینک ریک بجنن و به گژ دوژمنیدا به نوه به لکو ئه مرکی گرنگیش خه لک فیره فیداکاری کردن و خو نهویسته نابێ گه له که مان فیره خو په رستی و خو خویی بکه ین چونکه ده پیتته دیاره یه کی یه کجار سامناک و خراب له پاشه رۆژ به ناسته نگ ده توانی بهر بهر کانی رۆژم بکه ین که هیشتا چهنه ههنگاو تیک له شاره گرنگه کانی کوردستان دووره به شیککی گرنگ و ده وله مند له ولاتی کوردستان داگیر ده کات .

به کورتی و به کوردی سهریازه را کرده کان و حزبه کان همدرولا گوناحبارن، چونکه تمم حزبه
سیاسیانه ههنگای جدیان نمانا بۆ رتک خستنیان وه همم خۆشیان نامادهیی تمواریان نهبوو .

گهشه کردنی شوږش

شهری عیراق ئیران رژۆلنکی گرنکی گیترا بۆ گهشه کردنی شوږش چمند مانگنیک شهر درتژی کیتشا به دهیان فرۆکمی عیراق له ناسمان سوتینرا به دهیان زریپۆشو تانک تیک شکیترا، به سدان ئوتوموبیلی عسکری له کارخان ، بدهیان تۆپو راجیمه له ناو چوو، چمنین فرقی سهربازی بمتواوی لهناو چوون، باشتین لیوا، فوج لشمپ وده درنرانو سهربازو ئهفسره کانیان کوژران یان بریندار یان بدمیل گیان. هیتزه کانی (قوات خاصو مغاویر) که سالهها بوو دوژمن خزمستی ده کردنو به گژ شوږشگیترانی کوردی نه گینا له شهره کانی خورهم شهرو عبادانو له هیتزه کانی برامبهر بمتواوی شپزه بوونو زنجیره رنکخستیان نهما. ههموو کارگه گهوره کان له لایمن فرۆکه کانی ئیران بۆردومان کرا، بههۆی داخستنی (شط العرب) نیوه له نیوهی نه گیناردرا بۆ دهرهوی عیراق نهیده توانی پاپۆره کانی له کهندای عهرب هاتوچۆ بکات دهستی کارکردن بمتواوی مترسی لینه کرا چونکه رژۆم بمره بمره خه لکی بۆ سهربازی ده گرت یا له هیتزه کانی بئناو (جیش الشعبی) رنکی خستن، چهکی عیراق زۆرسی سوږیمتی بوو ئهوانیش چهکی تازهیان نهدا به عیراق زهخیره ی چهکه کانیس به تهاوی له کم بوون دابوو.

سهربازه کانی عیراق له ترسی مردنی محقق خزمستی سهربازیان به جی دههیتشت ، ئهو ههموو خالانه ههموو به قازانج بۆ شوږشی کوردو میللمتی کورد ده گپرایهوه. هر زوو هیتزی پیتشمهرگی کوردستان دهسهلاتی بمر کوردستان زیاد بوو. بههۆی کیتشانوهی هیتزه کانی دوژمن له همدی ناچه هیتزی پیتشمهرگه باره گای لیدامزرااند، دوژمن نهیده توانی ئهو هیتزو توانایمی که هدیتمی برامبهر به شوږشی کورد به کاری بهیتنی، چونکه مترسی گهوره ی له ئیرانیه کان پیدا کرد هرچی ههیبوو بمره بمره کانی شهری دهرد دژی ئیران کوپتیره کانی دوژمن که چه کینکی کاریگهر بوو دژی پارتیزانه کان زۆربه یان له بمره کانی شهری ئیرانو عیراق کاریان ده کرد . رژۆم هیچ هیتزکی رنکو پینکی له کوردستان نهمابوو وه کو قوات خاصه ، مغاویر تاکو دژی پیتشمهرگه به کاربهیتنی ، به لکو جهیشی شععی پیرو پک کهوتوو خویندکاری قوتابخانه کان له شویتنی ئهو سهربازانه دانرا بوون که هیچ جزوه تاقی کردنهویان له شهر کردن نهبو . لهو ماوهیه هیچ جزوه پینک داداننیک روهی نهدا ، هرچمنده له سنوره کان همدی جموچۆلی پیتشمهرگه رویدا وه کو خویشاندان دژی یه کتر به لآم خوش بهختانه نهبوه هۆی هه لگپساندن شهری گهوره . هیتزی پیتشمهرگی کوردستان دهستی کرد به چالاکي نواندن

له زۆریی ناوچه‌کانی کوردستان، مه‌فرزه‌کان به‌ره‌بهره‌ خزانه‌ نار شاره‌کان هه‌ندی له به‌کره‌نگه‌یوانی رۆژنی عه‌یراقیان ته‌مه‌بی کرد .

چه‌کی گه‌وره‌ی دوژمن مه‌فرزه‌ خاسه‌کان و جاش بوو نه‌وانیش نه‌یان ده‌توانی به‌رامبه‌ر ووره‌ی به‌زی پشه‌مه‌رگه‌ خۆ رابه‌گرن چه‌ند جارێک دوژمن له‌ ناوچه‌کان خۆی تاقی کرده‌وه‌ وه‌ له‌ هه‌موو هه‌ترشو په‌لاماره‌کانی شکستی خوارد به‌تایبه‌تی له‌شه‌ری قه‌لا سنج که‌ له‌لایه‌ن هه‌تره‌کی نه‌شتمانی کوردستان ته‌فرو تونا کران بووه‌ هۆی به‌رز بوونه‌وه‌ی وره‌ی جه‌ماوه‌ری گه‌له‌که‌مان . سا‌له‌ هه‌یه‌ کوردستان چوار ده‌وری به‌ دوژمنان گه‌یاره‌ ئاماغه‌یش له‌ دابه‌شکردنی کوردستان هه‌ر ئه‌و خاله‌ بوو که‌ کورد نه‌توانی به‌ یه‌ک هه‌ترو توانا به‌ره‌نگاری دوژمنانی به‌تسه‌وه‌ که‌چی له‌سه‌ره‌تای ده‌ست په‌تکردنی شه‌ری عه‌یراق و ئه‌یران سنوره‌کانی کوردستانی رۆژه‌ه‌لات له‌لایه‌ن پشه‌مه‌رگه‌کانی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئه‌یران و کۆمه‌له‌ی ئاسته‌نگ کیشه‌ان و شو‌رشه‌گه‌رانی کوردستانی ئه‌یران پارێزگاری ده‌کرا که‌واته‌ شو‌رشی کوردستانی خوارو قولا‌یی ستراتیژی خۆی هه‌بوو وه‌ چه‌تر دوژمنان نه‌یانتوانی مه‌رجی خۆیان به‌سه‌ردا به‌سه‌په‌ن . ده‌بی په‌نجه‌ بۆ ئه‌و مه‌سه‌له‌ گه‌رنگه‌ رابه‌کیشه‌ن که‌ : ته‌بابی و هاوکاری له‌گه‌له‌ هه‌تره‌ سیاسه‌یه‌کانی کوردستانی گه‌وره‌ مه‌رجه‌کی سه‌ره‌که‌یه‌ بۆ زه‌نگه‌ر بوونی کوردستان و سه‌ره‌که‌وتنی شو‌رشه‌که‌ی . فه‌رامۆشکردنی ئه‌و مه‌رجه‌ گه‌رنگه‌ زه‌ه‌ری کوشنده‌ له‌ کیشه‌ی گه‌له‌که‌مان ده‌دات ته‌نیا و ته‌نیا دوژمن سو‌دی لێوه‌رده‌گه‌ری تاقی کردنه‌وه‌ی سالانی رابه‌دوو ئه‌و راستیه‌ی سه‌لماندوه‌ .

هه‌تره‌ی زۆرو زه‌ه‌ندی گه‌لی خۆمان به‌سه‌ بۆنه‌وه‌ی زۆریی گه‌رو گه‌رفته‌کان چاره‌سه‌ر به‌کینه‌ . نابێ به‌هه‌یچ شه‌یوه‌یه‌ک دوژمنی سه‌ره‌کی گه‌لی کورد فه‌رامۆش به‌کینه‌ که‌ به‌رته‌ین له‌ داگیرکه‌رانی کوردستان، کورده‌کانی پارچه‌ جیاجیاکان په‌شت و په‌نای شو‌رشن و دۆستی راسته‌قینه‌ن، له‌ روه‌ی ژماره‌شوه‌ هه‌تره‌ی پشه‌مه‌رگه‌ی کوردستان به‌ته‌واوی گه‌شه‌ی کرد به‌ سه‌دان بگه‌ به‌ هه‌زاران که‌س له‌و سه‌ربازانه‌ی که‌ سو‌پای عه‌یراقیان به‌جێ ده‌هه‌شت هاته‌نه‌ ریزی هه‌تره‌ پشه‌مه‌رگه‌ی کوردستان له‌وانه‌ ده‌یان که‌سیان وه‌کو کادیری سیاسی و پشه‌مه‌رگه‌ رۆلی خه‌زان گه‌تیا له‌ گه‌شه‌کردنی شو‌رشه‌که‌مان که‌ تاماوه‌یه‌ک په‌ش شه‌ری عه‌یراق و ئه‌یران هه‌موو هه‌تره‌ی پشه‌مه‌رگه‌ی کوردستان خۆی له‌ (٤٠٠٠ - ٥٠٠٠) هه‌زار که‌س نه‌ده‌دا (مه‌به‌ستم له‌ پشه‌مه‌رگه‌ی هه‌موو لایه‌نه‌ سیاسیه‌کانی کوردستانه‌ ئه‌وانه‌ی له‌ کۆری خه‌بات دابوون) .

به‌ ده‌یان خه‌لگی رۆشنه‌بوو نوسه‌رو شاعه‌ر هاته‌نه‌ ریزی شو‌رش به‌ په‌نوسه‌که‌یان کۆری خه‌بات و ته‌یکۆشانه‌یان گه‌رم کرد . سه‌ره‌که‌دایه‌تی شو‌رش به‌ ئاشکرا بنکه‌و باره‌گای دامه‌زراند

مەترسى ئابلوقەدانى نەما، دەتوانرا كۆرۈ كۆبۈنۈمەي فراوان بۆ كادىرەكانى ساز بىكات و ئالار
گۆرۈ بىو را بۆ دەولمەند كەردنى شۆرۈشى كورد بىكات .

ھەردو رۇنمى ئىران و عىراق ھەرىكەيان خۆشخالى خۆى نىشاندا كە ھاوكارى كورد بىكات،
عىراق ھاوكارى كوردەكانى ئىران، ئىرانىش ھاوكارى بزوتنەمەي رزگارى خوازى گەلى كوردى
كوردستانى خوارو (نابى ھەرگىز ئەمەمان لەبىر بېچىتمە ھەرچى بىكەن تەنيا بەرۈنەندى
خۆيان لى رەچاۋ دەكەن، ھەر كاتىك گەلى كورد نىك بىتمە بۆ زامەن كەردنى مافەكانى ئەو
دەولتەتەنە يەكەيان گرتوۋە بۆ لەبار چوونى مەسەلەي رەواي كورد ئەو نەمۇنەيە لە كۆبۈنۈمەكانى
ۋەزىرانى دەرەۋەي ئىران و سورىاو توركىيا لە بارودۆخى ئىستا خۆى دەبىننىتمە) . شۆرۈشى
كورد زۆر سودى ۋەرگرت لە ناكۆكى نىوان ئەو دوو دوۋمەنە دىرەنە بەلام داخەكەم سوود
ۋەرگرتنەكە تا سەر نەبوو . ماۋەيەكى زۆر بوو دەرگاى ھاتوچۆ بۆ دەرەۋەي كوردستان داخراپو
لە رووى نۆتەنرايمتى شۆرۈشى كورد بەھۆى ئەو ناكۆكىە ئەو دەرگاىە بۆ ماۋەيەك خرايە سەر
پشت نۆتەنرانى شۆرۈشى كورد بەكەيفو ماشاى خۆيان ھاتوچۆى ئەوروپاۋ ۋالاتانى دۆستى
كوردىان دەكرد . بەرپۆز مام جەلال بە رىنگاى تاران گەرايمە كوردستان كە تىپەرى زىاتر لە
ۋالاتانى ئەوروپاۋ ەمەبى مايمە، سەدان پارچە چەك بە رىنگاى ئىران گەيشتە دەستى ھىزى
پىشمەرگەي كوردستان كە بىنگومان خالىكى گىنگە بۆ پىشخستنى شۆرۈشى كوردستان ئىران
خۆشى چەكىدا بە ھەندى لايەنى سىياسى كوردستانى خوارو .

ئەو خەيالىش لە مېشكى سەرانى رۇنمى عىراق دەرچوۋ كە دەيانگوت شۆرۈشى كورد پەك
دەخەن و لەناۋى دەبەن . ئەگەر پىشتەر ھەر ھەندى لە تىكۆشەران رۇنمى عىراقىيان بە زۆردارو
دكتاتور دەزانى ئەوا بە ھەلگىرسانى شەر لەلايەن عىراق دۇ بە ئىران، ھەلگەردنى ئەو ناگرەكە
رۇژانە سەدان كورپى خەلكى عىراقى تيا دەسوتا ئەو راستىمى بە زەقى روون كەردەۋە ۋە گەلى
عىراقىش رۇژ بەرۇژ بەرەو بىزار بوون دەپۇشتىن . حزبە سىياسىەكانى كوردستان كەوتنە خۆرىك
خستنەمەي ئەندام و لايەنگىرەكانىيان لە شارو شارۆچكەكان و بەستنى كۆبۈنۈمەي فراوانى
كادىران و كۆنفرانس و كۆنگرە كە بىنگومان ئەو جۆرە كۆبۈنۈمەنە تەكانى گەورە بە شۆرۈش
دەدات و سەر لەنۆپى دەكاتمەو خۆينى تازەي پىدەدات . كۆمەتى عىراق كەوتە كلكە سوتە
بەھۆى ھەندى لە دۆستانى خۆى بە نەپتى نۆتەنرى ئەگىنارە لاي سەرگىرايمتى حزبەكان تا لەو
بارودۆخە ئەستەمەي كە عىراق پىندا تىدەپەرى و توۋپۇز بىكەن .

ئەمانەو گەلى خالى تىرى گىنگ لەو ھۆيانە دەۋمىردىن كە بوونە ھۆى گەشەكەردنى شۆرۈش .

جياوازی بيروړا له ناو كۆمهلهی په نجه درانی كوردستان

هیچ حزب و رتکخراوتیک نیه له دنیا جياوازی له نیو نندامه کانیدا نیتت، جا نو جياوازیانه له حزبتک تا حزبتک، له رتکخراوتیک تا رتکخراوتیک دوورو نریک هیه، کۆمهله له هملو مریجیکی نهینی له سالی ۱۹۷۰ له دایک بووه بیگومان کۆمهله لهسره تا خوی به مارکسی لینینی و هه لگری بیرو باوه ری ماوتسی تۆنگ ده زانی همرزوو له نیو نندامه کانی ناکۆکی توندو تیژ دروست بوو به لأم لهبر نهوهی له خباتی ژیر زه مینی دابوو نهونده نهبوو بووه جیگای باسو لیکۆلینهوه وه هم کۆمهله لهسره تا وه کو رتکخراوتیکی بچوک هاته مهیدان دهوری کاریگری نهونده لهسر رووداوه کانی کوردستان نهبوو تا کۆمهله لانی خه لک به په رۆشهوه سهیری نالوگۆزه کانی ناو خودی رتکخسته کانی کۆمهله بکن .

پاش همرس هینانی شۆرشی نهیلول، پاش نهوهی گه له کهمان تروشی نو کاره ساته هات کۆمهله وه کو رتکخراوتیکی بابمتی بوو نیمکانیه ته لاوازه خوی هاته مهیدان و رۆلنکی یه کجار گرنگی ههبوو له هه لگری سانهوهی شۆرشی نوی گه له کهمان بووه مایهی دلخۆشی خه لک . همرزوو کۆمهله لانی خه لک به تابیتمی خوتنکاره دل گمروم شۆرشی گتیره کان خویان له ناو نو رتکخراوه دۆزیوه . کۆمهله هیشتا تهواو خوی نه گرتبوو توشی چمن دین زه بری کوشنده هات همر زوو تیکۆشمران شههاب و جهعفر و نهونه له سیته دران وه هندی له کادیره تیکۆشمره کانی زیندانی کران لهوانه کاک فرهیدون عبدالقادر ، کاک عوممر سهید عه لی ، کاک جبار فرمان ، کاک نرسه لان باییز ، کاک عه لی بچکۆل ... هتد لهو هملو مریجه سهخته کۆمیتهی همرته کان دامرز او شهید نارام سر له نوی رتکخسته کانی کۆمهلهی زیندوو کردهوه و دهست کرا به خباتی چه کداری تیپه ری بهسر خباتی چه کداری تیپه ری نه کرد چمن دین کادیری نازاو لیه شاهوهی کۆمهله له شاخ و شار له سینداره دران یان له لایمن هیزه کانی رۆم له شهرو پیکدادان شهید کران له ۳۱ / ۱ / ۱۹۷۸ کاک نارام سکریتی کۆمهله له ناوچهی قهره داغ شهید کرا نو زه بره یه کجار زۆر کاریگر بوو له کۆمهله کهوت هیشتا نو برینه قولو سامناکهی ساریژ نه کردبوو ، هیشتا خوتنی شهید شههاب و جهعفر گمروم بوو خوتنی نارامیش رزا نو زه بره یه له دوای یه کانهی به کۆمهله کهوت نه گمروم به همر حزبو

کۆمهله غمدری لیکرابی، هەر له پیره ژنی (پیرانه رهشه) ی پشده رهقه بگره تا رهشال نشینه کانی جافایهتی و مەنتک و قەرەداغ و مەنگورایهتی و خەلکی شار دەزانن کۆمهله هەمیشە بالا دەستی تەواری هەبوو لەناو یه کیتی نیشتمانی کوردستان .

بورژوازییه خۆ بمارکسی زانه کانی خۆمان وایان بلاوه کردهوه گوایه مارکسیست (کراس گۆرین نیه - بەلکو پراکتیک و بۆ چوون و هەلۆسته) ئەی باشه هەموومان ئەندامی هەمان رێکخراو نەبووین بۆچی ئەو تانەو تەشەنەیه تەنیا له هەندێ تیکۆشەر بدری با هەموومان بگرتەوه . هەلۆسته و بۆچوون و پراکتیک رۆژانی خەبات دەسەلمێنی ئەوه به دوو قسه ساغ ناییتەوه .

کوردستان ولاتیکی دواکوتوه، هیشتا نەریتی خێلهکی به سەریدا زاله، هەزاران مەلاو فەقی له مزگوتەکان که به نایینی پیرۆزی ئیسلام بەستراوه، شیوعی به لادین و کافر دەزانێ، هەلهی حزبی شیوعی عێراقیش یه کجاری لاملی کردوه جا ئەگەر ئەو دۆخه شوێشی کورد دژایهتی دینی ئیسلامی بکات دەبی بکوتە ناو کام دەریای بی و بنو بیخنکینی ؟

ئەوه بهو واتایه نایهت که هەلگری ئەو بیرو بۆچوونه دژی مارکسیست بیت بەلکو بهو واتایه دیت هەندێ کەس بۆ بەرژهوهندی خۆی مارکسیست دهکا وای لی کردوه خەلک له جیاتی ئەوهی مارکسیستی خۆش بویت دژی بوهستی ...!؟. مارکسیست هەلگری بیروای کرتکارانه، بورژوازییه بچوکه کان هەرچنده خۆیان لهو مسەلهیه هەلدهقورتینن بەلام هەر دهگرتەوه بۆ بنچینهی خۆیان . بەهەر حال من وهکو ئەندامینکی کۆمهله که هەلگری بیرو باوهی مارکسیزم بووه هەرگیز ئەو جۆره جیاوازییم هەست پێنه کردوه له نیتوان سەرکردهکان، به پێچەوانهوه ئەوانهی خۆیان زیاتر به مارکسی دەزانسی هەقی پێشمەرگهیان دهخوارد، جینگای نووستیان خۆشت بوو، به فیزتر بوون، جلولو بەرگیان باشتر بوو، خواردنیان چاکتر بوو، خزم خزمینەو براده رایهتیان زیاتر دهکرد، هەستی خەلکیان رانهدهگرت زۆرجاری وا هەبوو ئەوانهی به نامارکسیزم له قەلەم دەدران کردهوه کانیان مارکسیانه بوو تەنیا به زمانی خۆیان وایان نەهوت جا هەر کەسێک مارکسی بیت دەبی به کردهوه ئەو مسەلهیه بەسەلمێنی ئەگینا قسهی بی بناماو لئوس جینگای ناگرت . ئەو جۆره ناکۆکیانه لەناو کۆمهله رۆژ لهدوای رۆژ زیاتر دەبوو جگه لەناو رێکخستنه کانی هەریتمو کەرت و مەفرهزه کانی هێزی پێشمەرگهی کوردستانیشی گرتەوه .

کۆمەڵە تا ئێوە کاتە هیچ کونفرانسیکی نەبەستبوو تەنیا چەند کۆبونووەیەکی فراوانی کردبوو کە کادیرەکانی شاخ بەشداریان هەبوو بۆیە پێویستی دەکرد کۆمەڵە لەو هەل و مەرحە کۆنفرانسیک بەستنی بۆ هەڵسەنگاندنی کارەکانی چەندین سالی خەباتی وە هەلبژاردنەوی سەرکردایەتی تازە کە چەند زۆرتر ئەندامی بەشداری تیا دا بکەن کاریگەرتر دەبوو .

پێش ئێوەی کۆنفرانس بێستری کۆمەڵە مەترسی پارچە پارچە بوونی لێدەکرا زۆری فرماندەوی هەرێمەکانی هێزی پێشمەرگە جگە لە هەرێمی هەولێر کە لەلایەن هەفاق سەید کەرم سەرپرەشتی دەکرا هەموویان یەکیان گرتبوو ئەوان لەبەرئێوە نەبوو خاوەن بێو باوەڕێکی تاییەتی خۆیان بن یان لە گەڵ لایەنە راستە کە بن بە لکو بۆئێوەی لە دەسەلاتیان کەم نەیتێوە هەر حاکیمەتی خەلک بکەن وایان نیشان دەدا کە لە گەڵ خەتی شەهید (نارام) دان پەپرەوی مارکسیزم - لینیئزم دەکەن . بۆ مێژوو دەتێم هەندێک لەو برادەرە مارکسیانە ئەوەندە پەرۆشی (ئومەمیەت) بوون وایان لێهاتبوو رقیان لە خەلکی هەولێر بێتێوە چونکە ئەوانە و لە (ئومەمیەت) حالی ببون ..؟! ئێمە لە کەرتی یەکی دەشتی هەولێر هەرێمی هەشت بووین رۆژی نەروۆز لە گوندی گۆتەپەیی ولاتی کۆیە بووین ناوچە کەمان بەسەر کردووە نامەیکە لە سەرکردایەتی هات کە هەموومان بچین لەبەر دوو هۆ :

یەکەمیان: پارتزگاری لە سەرکردایەتی ی . ن . ک بەکەین چونکە دەنگ و باس و هاتبوو کە گواپە پارتی و بزوتنەوی نیازیان وایە زەبرێک بوەشین (لەپاشان ئەو قەسە بە درۆ خرایەو) .

دووەمی: کۆنفرانسی یەکەمی کۆمەڵە دەبەستری . بە رێکوتین بەهار بوو دەرهەشیر کۆنفرانسی ساوسیئە کەمان بپری لە گوندی وەرستی بارە گەمان دامەزراندو رۆژی دواتر بە رێکوتین، پاش (۱۵) کاتژمیری پیادە رۆشتن، ماندوو بوون بە هەموومانەو دیار بوو لە ۱۹۸۱/۵/۷ گەیشتینە سەرکردایەتی، لەو حەدود سەدە کۆنگرەیی حزبیی سوسیالیستی یەکگرتویی کوردستان لە دۆلە توو (گوندێکی کوردستانی تیرانە) دەستی بە کارەکانی کردبوو چەند فرۆکە یەکی عێراق هێرشیان کردە سەر شوینی کۆنگرە کە بەلام لە زیندانی حزبیی دیموکراتی کوردستانی تیرانیدا بەدەیان لە زیندانیەکانی شەهید کرد . سەرەرای ناکوکی توندو تیژی نیوان یەکییتی و حەسک دکتۆرەکانی یەکییتی بەپەلە چون بە هاواری ئەوان بە گۆرەیی ئێوە توانایەیی لەبەر دەستا بو یارمەتیان دان کە جینگای دلخۆشی هەمووان بوو . پێش بەستنی کۆنفرانس ناکوکیەکان بە تەواوی دەرکەوت و دێدۆنگی و پرۆپاگاندەیی نا بەرپرسانە دەستی پێکردبوو هێشتا هیچ بە هیچ نەکرابوو، شۆرشیی کوردستان تازە دەبووست خۆی بگرتتێوە

کهچی لیپرسراوه کان دهستیان له یه کتری کرده وو (کهو به چیاوه شهری لسمر ده کرا !!) له دۆلی مالیمۆس له ناقاری گوندی (کانی زهره) ی کوردستانی رۆژه لاتی داگیر کراو له پهنا چیا ی (بلقمت) بئو به هاره بئو بارانه کۆنفراس له گه ل بارگرژی ئوو همموو نا کۆکیانه به ناماده بوونی نزیکه (۱۸۲) ئه ندام که زۆریه یان پیتشمه رگه بوون وه هه ندی تکیش له هاو پتیانی شار به شداریان کرد دهستی پیکرد .

کۆنفراس دوو ههفته ی خایاند له ههفته ی یه کم هه لبژاردن کرا به لام تا کۆتایی کۆنفراس دهنگه کان ناشکرا نه کرا چونکه هاو پتیانی شار بواری یه ک ههفته یان هه بوو له به شدار بوون له بمر متریسی چونکه دوا کوتنیان له ئیش و کاره کانی شاریان ده بووه هۆی ئه وه ی که دوژمن ههستیان پیتکات . له وهی هه رچی له ته مهنی کۆمه له دا کرابوو خرایه بهر باسو خوا سوو لیتکۆلینه وه ، هه ندی تیکۆشمر له جیاتی ئه وه ی پاداشتی بدرتی که چون له رۆژانی ناخۆشیدا به سهر و ما ل ناماده بووه پارێزگاری له کۆمه له بکات که چی درایه بهر تانه و ته شهنی منالانوو نابهر پرسانه که هه رگیز له ئه ندامانی ریکه خراویتی وه کو کۆمه له نه ده وه شایه وه که ئه ندامانی وا نازاو چاونه ترسن . به ناهق هه ندی له هاو پتیان ئوو خبات و تیکۆشانه یان خرایه ژیر پی وه کو ئه وه ی هه یجیان نه کرد پی و هه ر کاری خراییان کرد پی . بۆیه ده لیم ئوو نا کۆکیانه ته نیا به رژه وه ندی تا که کسه ی بووه هه یچی تر .

راسته هه ندی که له هاو پتیان له ژانی خباتی رۆژانه تووشی هه له و کم و کو پی بوون ئه وه کارتیکی سروشتیه بئو واتایه نیه که کاری چاکی نه کرده ، له پیتشه وه ی هه موان سه ر کردایه تی هانی ئه ندامه کانی ده دا که ره خنه ی (تیکده رانه) به گرن . سه ر کردایه تی حزب یان ریکه خراویتی هه ر وا له گۆتره نا کر پی سه ر کرده کان ده بی به په رۆشی ئه ندام و پیتشمه رگه کان بن ، له کاتی ته نگانه یارمه تیان به دن ، بیان گیت په وه سه ر ریکای راست له کاتی هه له و لادان ، به یه ک چاو سه یری هه موان به کن ، هه رگیز ناب پی سه ر کرده کان له پاش مه له قسه له سه ر ئه ندام و کادیره کان به کن چونکه ده توانن بانگیان به کن راست و دروست کم و کو په کانیان پیرا به گه یه نن ، هه مموو لیپرسینه وه سزادان و لادان ده بی به پی پی په یره و په رۆگرام (یاسا و قانون) بیته ، ناب پی سه ر کرده کان بوخزو قین هه ل به گرن ، ده بی کاری چاکی ئه ندامان و پیتشمه رگه کان پاداشتی به کرت تا بزانی کاری چاک چاکی له دوا دیت ، هه قه سه ر کرده بزانی برا گه وه ی برا به چو که کانه واته سه ر کرده و ئه ندام .

لەناو خەلك و كۆرۈ دانىشتىن سەركردەكان نابى رازى بن باسى ھىچ ئەندامىك بە خراپە بكىرى ... ھتد بەو كارانە سەركردەكان لەناو ئەندام و پىشمەرگەكان خۆشەويست دەبن بە پىچەوانمۇ ئەو حزبو رىكخراو دەبىتتە جىگاي شكانى دلتسوزان و تىكۆشەران و دەبىتتە مايى بەرەللايى و سەرە رۆيى و مل ملانىتى نادروست و ناھق .

ئەندامى نار كۆنفراسى كۆمەلە ھەموويان چارەنوسيان بەيەكتەرە بەستبۆۈ، ھەموويان لەدەيان ھەلۆتست تووشى ناخۆشى ببون كەچى بى گۆتدانه پرنسىپى حزبايەتى وەكو دوژمن بەر ببونە گياني يەكتەر، خەبات و تىكۆشەنى يەكتريان بەھىچ دەزانى جا نازانم كى ھەيە بەو جۆرە مامەلەيە رازى بىتت ..! كۆنفراس زۆر مەسەلەي بە تىرو تەسەلى خەستە بەر باس و لىكۆلىنمۇ ھەلۆتست لەحزبە سىياسىيەكان ، لە سۆڧىت ، لە تىران ، لە عىراق ، بەرەي عىراقى ، جود ، رىكخراويى ، پىشمەرگەيى ، مالى ، ئىعلامى ، دىپلوماسى ، ژيان لەگەل يەكىتتى نىشتەمانى كوردستان وە ھەلبۇئاردنەوي سەركردايەتى تازەي كۆمەلە .

بىر ياردرا كە پىيوستە لە ھەلبۇئاردندا ئەو كەسانە ببە ئەندامى سەركردايەتى كە لەنيوہى دەنگى ئەندامەكان زىاتر بەھىتتە، پاش ئەوي دەنگ خورندرايمۇ ئەم ھاورىيانە ببون بە ئەندامى سەركردايەتى كۆمەلە :

- ﴿ كاك نەوشىروان مستەفا ئەمىن - سەكرتېر
- ﴿ كاك فەرەيدون عبدالقادر .
- ﴿ كاك د . كمال خۆشناو .
- ﴿ كاك مەلا بەختيار .
- ﴿ كاك عومەر سەيد عەلى .

كاك عومەر سەيد عەلى لە جەلك و دوو گۆمان لە بنارى كىتوہ رەش لە پشدرە رەقە بەتەقى كۆپتەرەكانى دوژمن بىرندار بو ، لە دەرەوي ولات لە نەخۆشخانە چارەسەرى دەرە ھەر بۆيە شەرەفى ئەندامى سەركردايەتى پىندرا

بە بۆچونى خۆم رىكخراوتىكى وا شۆرشگىترو لەناو جەرگەي خەباتى چەكدارى پىيوستى بە (۱۰-۱۵) ئەندامى سەركردايەتى ھەبوو، نەك چوار كەس كەلە بنچىنەدا ھەر دەيانتوانى بەسەر ئىش و كارەكانى يەكىتتى نىشتەمانى كوردستان رابگەن . كۆنفراسىك كە نەتوانى سەركردايەتى ھەلبۇئرى بۆ رىكخراو كەي خۆي دەبى چ كۆنفراسىك بىت .

پاش کۆنفراس هەندی له ئەندامانی سەرکردایەتی کۆن کەله هەلبژاردن دەرنەچوون له خەبات سارد بوونەوە که هەق وانەبوو ئەو هەلبژێستە وەرێگرن، هەرچەندە کاک مەلا بەختیار بە ئەندامی سەرکردایەتی هەلبژێردرا کەچی له پێشمووی ناره‌زاییەکان بوو ، بەرەو تاران کۆتەڕێ بە نیازی ئەوێ سەر هەلبژێرێ ، خواو راستان له تاران توشی مام جەلال دەبی پاش قەسو باس له کەلی شەیتان دێتە خوارێ و گەڕایەوێ خڕی ناو زەنگ پاش ماوێهەک دەستی بەکار کردەو، پاش کۆنفراس رێکخستەکانی کۆمەڵە لەسەر شێوێ تازە دامەزرایەو، هەرئەمەکانی هێزی پێشمەرگە هەلبژێرایەو چەندین هێز له سەرانی سەری کوردستان دروست بوون :

- ✱ قویتی دەشتی هەلبژێر - کاک شاخووان
- ✱ هێزی خۆشناویتی - کاک ملازم خولە
- ✱ هێزی کۆیە - مامۆستا عەزیز
- ✱ هێزی کۆسەرت - شەهید مەلا حەسەن
- ✱ هێزی قەرەداغ
- ✱ هێزی گەرمیان
- ✱ هێزی باڵەک
- ✱ هێزی سۆران
- ✱ هێزی مەرگە
- ✱ هێزی هەورەمان
- ✱ هێزی شارباژێر
- ✱ هێزی کەرکوک
- ✱ هێزی جافایەتی

لەو لاش کۆنگرەێ حزبێ سۆشیالیستی یە کەگرتوێ کوردستان توشی شکستی گەورە هات، کاک د. مەحمود کەله بنچینەدا له گەڵ بزوتنەوێ له یە کیتی خۆی دەرەزنگ کرد بۆ ئەوێ بوو که بێتە سەرکردەێ یە کەمێ حزبێ داهاوو کەچی له کۆنگرە شکستی خواردو خۆی هەلبژێارد لێیداو رۆیشت هەندی لهوانەێ که بیرو بۆچوونەکانی ئەو له مێشکیاندا رەنگی دەدایەو بارە گایان له گوندی شینی دانا، پاشان خۆیان حەل کرد هاتنە ناو ریزی یە کیتی نیشتمانی کوردستان لهوانە : کاک شیخ عەمەد، شەهید سەرباز، شەهید نازاد حەمە گەمان ، کاک مولازم

فوناد هتد. كاك رهسول مامهند بوو به سكرتيري حيزي سوشياليستي يه كگرتوي كوردستان وه ئهوانهش به ئهنادامي سمر كرايمتي ههلبژيردران :

◀ كاك رهسول مامهند - سكرتير

◀ كاك قادر عزيز .

◀ ماموستا ساعد .

◀ كاك سيد كاكه .

◀ كاك حمدي حاجي ماحمود .

◀ كاك نهحمدي خورهش .

◀ خاله حاجي (ههفال جوجه له)

◀ كاك عادل موراد .

◀ كاك شيروان شيروهندي .

◀ كاك عبدوخالق زهنگنه .

◀ كاك قادر شورش .

◀ شهيد شيركو شيخ علي .

پارتي ديموكراتي كوردستاني عيراق بهره بهره برينه كاني خوي ساريژ ده كردو له كونه قياده موقته كان خوي رزگار ده كرد له گهل ئيران دزستايهتي بههتزي ههبوو، بهره بهره له گهل حيزي ديموكراتي ئيران ناكوكيه كانيان زياتر ده بوو، عيراق و ئيران دهستان ههبوو له تيكدانى پهبه نديه كاني ئه دوو حزيه ههريه كه نو كمرانى خوي هان ده دا كه شهري براكوژي ده ست پينبكات .

گه‌پانه‌وه‌ی مام جه‌لال

سالیټک و چمن مانگیټک تیپه‌ری و چمن مانگیټک به‌ریز مام جه‌لال له ده‌ره‌وه‌ی ولات بوو، بریار نهبوو مام جه‌لال ئه‌وه‌نده‌ی پی بجی به‌لام رژیمی ئیران رنگای نهدا به رنگای ئیراندا بگه‌ریتمه‌وه، پاش گفتوگو له‌سه‌ر دا‌وای هندی له ولاتانی دۆستی کورد ئیران رنگای دا به خاکی ئیران بگه‌ریتمه‌وه کوردستان .

شۆرش‌ی کورد پیوستی به خۆسازدان هه‌بوو، پیوستی ده‌کرد ئه‌و پیشمه‌رگانه‌ی که تازه هاتوون چه‌کدار بکریټ، پیوستی ده‌کرد پیشمه‌رگه یارمه‌تی بدریت، هندی چه‌ک په‌یدا بکریټ، به‌تایبه‌تی چه‌کی دژی ئاسمانی بۆ ئه‌وه‌ی به‌رگری له سه‌رکردایه‌تی بکات له‌به‌ره‌وه‌ی کوردستانی خواری له هه‌ر چوار لاره به دوژمن ده‌وری درابوو هینانی چه‌ک و که‌هسته له ده‌ره‌وه‌ی کوردستان کارتیکی زۆر ناسته‌نگ بوو.

ئیرانیه‌کان هه‌میشه ده‌یانه‌وی شۆرش‌ی کورد بجنه دا‌وه‌وه ئه‌گه‌ر به شه‌رو شۆر پیمان نه‌کری ئه‌و رنگای دۆستایه‌تی به‌کاردینن، چهن‌دین جار ئیرانیه‌کان به‌ئینیاندا که چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نی بده‌نه (ی.ن.ک) پاش هاتوو‌چوئیتکی زۆر به‌ئینه‌کانی خۆیان جیبه‌جی نه‌کرد ده‌بی ئه‌و راستیه درک پی بکه‌ین له هه‌یچی خۆرای ئیران چه‌ک به میلیه‌تی ئیمه نادات به‌لکو ده‌یه‌وی کورد به دیلی و ژیر ده‌ستی بژی .

حکومه‌تی ئیران مه‌رجی دانابوو بۆ (ی.ن.ک) به‌رامبه‌ر ئه‌و چه‌کانه‌ی که پیی ده‌دا مه‌رجه‌کانی بریتی بوو له :

۱. یارمه‌تی دانسی پاسدارو سوپای ئیران بۆ لیدانی حزبی دیموکراتی ئیران و کۆمه‌له‌ی ناسته‌نگ کیشان .

۲. چاوساگی کردنی ئیران بۆ هه‌رش بردنه سه‌ر سوپای عیراق له کوردستان .

۳. پیدانی زانیاری ته‌واو له‌سه‌ر جیگا‌و ژماره‌ی هه‌زه‌کانی عیراق له کوردستان .

(ی.ن.ک) ئه‌و مه‌رجانه‌ی ئیرانی ره‌ت کرده‌وه، له میژووی کوردستان جارټک نهبوو ئه‌و رژیمانه‌ی کوردستانیان داگیر کرده به‌بی به‌رانبه‌ر چه‌کیان به کورد دابی و کۆمه‌کی کوردیان کرد بی ته‌وانه قازانجیان زیاتر وه‌رگرتوو، تیکۆشه‌رانی گه‌له‌که‌مان ده‌بی له پاشه‌ روژیش چاوه‌روانی یارمه‌تی و کۆمه‌ک و هاوکاری له دوژمنان نه‌کهن .

همموو یارمه‌تییه‌کانیان بۆ کورد به کارێکی (سلبی) ده‌گه‌رتسهوه بۆ ئه‌وه‌شه له‌و پنایه‌دا
مه‌رامه گلاوه‌کانیان جێبه‌جێ بکهن .

له‌ حوزده‌یرانی ۱۹۸۱ مام جه‌لال گه‌رایه‌وه باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ توژه‌له‌و ناو زه‌نگ ئه‌وه‌ی
جێگای داخه‌ حزبی دیموکراتی کوردستان لایه‌نگه‌یرانی خۆی هان دا‌بوو که‌ گوايه (ی.ن.ک) به
فیه‌تی ئه‌یران کار ده‌کات و ده‌یه‌وی له‌ شوێشی کوردستانی رۆژه‌ه‌لات بدات .

چه‌ندین پێشمه‌رگه‌یان چه‌ک کرد که‌ له‌ ناچه‌کانی هه‌ورامان و شارباژێرو شاره‌زوو
ده‌یانویست به‌ خاکی کوردستانی رۆژه‌ه‌لات بگه‌نه سه‌رکردایه‌تی .

ژیری و هه‌ست به‌ لێپه‌رسراویته‌ی نه‌ته‌وايه‌تی یه‌کیتیی نیشه‌تمانی کوردستان وای کرد که‌ چاو له‌
کاره‌ شه‌ر فرۆشته‌ به‌پۆشی رهوداوه‌کانیش راستی و دروستی هه‌له‌وتستی (ی.ن.ک) یان سه‌لماند .
پاش ئه‌وه‌ی سووریا ده‌خاله‌تی کرد ئه‌یران رن‌گای دا هه‌ندی چه‌ک و که‌ره‌سته به‌ رن‌گای ئه‌یران له
سووریاوه بگاته کوردستان چه‌که‌کان به‌سه‌ر هه‌یزی پێشمه‌رگه‌ دا‌هه‌ش کرا جو‌شی دایه‌وه به‌ هه‌یزی
پێشمه‌رگه‌ی کوردستان .

مام جه‌لال .. مه‌لا به‌ختیارو ملازم عومده‌ری له‌ تاران دیبوو پاش ئه‌وه‌ی دۆخی شوێشی له‌گه‌ژ
باس کردبوون په‌ریاریندا که‌ بگه‌رتنه‌وه ده‌ست به‌کار کردن بکهنه‌وه، به‌ ئاماده‌ بوونی مام جه‌لال
کۆبوونه‌وه‌کانی سه‌رکردایه‌تی (ی.ن.ک) ده‌ستی په‌ن‌کرد مه‌کتبه‌ی سیاسی (ی.ن.ک) بریه‌تی
بوون له‌:

۱. به‌رێز مام جه‌لال سه‌کرته‌یری (ی.ن.ک) .

۲. کاک سالار ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی ی.ن.ک (کۆمه‌له‌) .

۳. کاک جه‌عفهر ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی ی.ن.ک (کۆمه‌له‌) .

۴. کاک د. فوناد مه‌عصوم ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی ی.ن.ک (خه‌تی گه‌شتی)

۵. کاک د. که‌مال خۆشناو ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی ی.ن.ک (خه‌تی گه‌شتی) .

۶. کاک جه‌مال ئاغا ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی ی.ن.ک (بزووتنه‌وه) .

۷. کاک عه‌لی حه‌ویز ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی سیاسی (بزووتنه‌وه)

کاک د. که‌مال خۆشناو پێش کۆنفراس به‌ نه‌یه‌نی له‌ ریزه‌کانی کۆمه‌له‌ کاری ده‌کرد، گوايه
که‌س نازانی له‌ کۆنفراس خۆی ئاشکرا کرد له‌لایه‌ن ئه‌ندامانی کۆنفراس به‌ چه‌په‌له‌ ریزان
پێشوازی لێکرا، راده‌ی وشیا‌ری ئه‌ندامی کۆنفراسی یه‌که‌می کۆمه‌له‌ ئه‌وه‌نده‌ نزم بوو ئه‌و جو‌زه
فروپه‌یله‌ هه‌لی ده‌خه‌لتان‌دن!؟

كاك د. كمال خۆشناو له ههموو ئهو تيكۆشهراوه زياتر دهنگى هينا كه سالهها بوو
كاربان بۆ كۆمهله ده كردو لهسهر كۆمهله توشى دهيان گهروگرفت بپوون .
ئهگهر كۆمهله خۆى بههيز نهبوايه پيم وايه زۆر كس نهدهبووه كۆمهله دهتوانم بلينم
دژايميشى ده كرد كهچى كۆمهله كه پهيرهوى ماركسى - لينينى ده كرد جينگاي ههموو
كسينكى لى دهبووه له ناغاو ده ره بهگ بگره تا مامۆستاو دكتورو ئهندازيارو خويندكارى و
جوتيارو كرتكار هتد.

كاك نوشيروان ههرو چهنده ئهندامى مهكتهبى سياسى نهبوو بهلام لهههموو كۆبونوهكان
بهشدارى ده كردو سكرتيرى كۆمهلهو جينگرى سكرتيرى گشتى (ى.ن.ك) بوو، پاش ماوهيهك
كاك سالارو مامۆستا جعفر ههردوو كيان وازيان له ئهندامى مهكتهبى سياسى هينا بروايان
وابوو كه كارهكانيان مهيسر نايبت .

بهره بهر ناكو كيهكانى نيتوان يه كيتتى نيشتمانى كوردستان له لايهكو بهرهى جود له
لايهكى تر توندو تيزتر دهبوو بهرهى جود پيك هاتبوو له (پارتى ديموكراتى كوردستان -
حزبى شيوعى عيراق - حزبى سۆسياليستى كوردستان) ههرو چهنده حزبى شيوعى و حزبى
سۆسياليسى له سوريا له گهله ئهو بهره فرارانهى عيراقيشدا بوون بهلام بۆ ئهوهى بارى
كوردستان ئالۆز بكمه بهراستى دژى ى.ن.ك ئهو بهرهيان دامهزراند كه پاشان بووه هۆى
شهپتىكى نابهرانبهر له نيتوان هيزه سياسيهكانى كوردستان كه دهيان رۆلئى دلسۆزو تيكۆشهرو
نازاي ميللهتهكهمان به ناهق شههيد كران و دوژمنى سهههكى گهلى كورد فرامۆش كرا .

شەرى براکوژی لە کوردستانی خوارو

پینچ ساڵ بو شوپش لە کوردستان دەستی پیکردبوو دەیان جار هیزە سیاسەکان بە چەک پینگای چارە سەرکردنی ناکۆکیەکانیان دەگرتەسەر، ئەو هەموو حزبە دەپوێست بۆخۆی کوردستان پوان بکات پینگا بەحزبەکی تر نەدات چالاکی سیاسی و هەتا پیتشمەرگەیش دژی رژیمی عێراق بکات، بەبێ ئەوەی هیچ رێککەوتن نامەیک لە نێوانیان هەبێ کە لە هەلو مەرچی ئاوا دژواری کوردستان هەق و ابوو بەرە کوردستانی لە هەموو حزبەکان پیتک بیت بۆ ئەوەی هێزو توانای کورد یەک بخزیت و بە گۆ دوژمنی سەرەکی میللەتی کورددا بکرت، ئەو هەموو لێپرسراوانە کە زۆریەیان هەستیان بە لێپرسراوێتی نەدەکردهەر یەکە خۆی بە حاکی ناوچە کە دەزانی ئەوەی تری بە میوان و بارگرانی دەزانی چۆن شەر ناییت ؟

وەرگرتنی باج و سەرمانە لە جوتیارەکان، سزادانی خەلک بەبێ هۆ، لێدان و کوشتن کاری روژانەمی هەندی لە لێپرسراوانی شوپش بەبێ جیاوازی، جوتیارەکان بۆ رزگارکردنی خۆیان بۆ پاراستنی کەرامەت و شەرەفیان، هانای دەبرده بەر ئەو حزبە دەسەلاتی زیاتر بوو لە ناوچە کە . راستە فرەحزبە دیارەیکە شارستانیە بەلام دیارەیک فرە هیزە چە کداری دیارەیکە دزێوو ناشرین و ترسناکە، راستە فرەهیزی پینگای لە کاری خراپی لایەنیک دەگرت چونکە ناتوانی هەرچی بیهێت بیکات لە هەمان کات دەبێ ئەو حزبانە لەناو بەرەیک یەک بگرنەوه و مەملانی دروست لەنێوان خۆیاندا بکەن .

ناکۆکیەکانی هیزە سیاسەکان کوردستانی خوارو لەسەر هەلوتست لە ئێران، هەلوتست لە حزبە دیموکراتی کوردستان و کۆمەڵە بوو، هەر لایەنیک بیهو بۆچوونی خۆی هەبوو، پیتی لەسەر دادهگرت و لەسەری نەدەهاتە خواری تا وای لێهات شەر لە سەرانی کوردستان هەلگیرسا .

چۆن شهر دهستی پیکرد

سهرهتای مانگی تاب کاک مهلا بهختیار بههیزتیکی گهورهی یه کیتی نیشتمانی کوردستان هاته ناوچهی سلیمانی بۆ دۆلی جافایمتی بۆنموی هیزه که له ناوچه که جینگیر بکات، شهید جمال عهلی باپو له گهڤن ئهم هیزه دا بوو، ههرچهند به فهرمی کاک جمال له فرماندهی ههرتم لابر بوو، نازام هۆی چی بوو له گهڤن هیزه کهدا بوو .

شهید شیخ شیرکو عهلی، ئهندامی سهرکردایمتی حزبی سۆسیالیستی کوردستان فرماندهی پیشمهرگه کانی ناوچهی جافایمتی و مهرگه باره گای له ئهشکوتیتی گوندی سێ کانیان دانابوو له ئهجمای دهعهوت و دۆستایمتی شهید جمال دهچیته باره گای حزبی سۆسیالیست له سێ کانیان ده بیته شهر کاک شیرکو کاک جمال ههردوو کیان شهید ده کرین، له گهڤن دوانزه پیشمهرگی تر (۸) ههشت پ.م/ ی (ی.ن.ک) و (۴) چوار پ.م/ ی حزبی سۆسیالیست لهوانه شهید ئیسماعیل گهوره دیتی که پیاویتی تیکۆشهر و دلسۆزی میللمته کهمان بوو، چهکی تنیا بۆ بهرگری له گه له کهمان هه لگرتبوو زۆر رقی لهو بهر بهره کانیه ده بۆوه، شهر ی سێ کانیان به چهندین جۆر باسو خواسی ئی ده کرا دوو رۆژ پاش ئهو شهره له گهڤن کاک سهفین مهلا قهره له سهرکردایمتی ده گهراینمویه له گوندی چالاره تووشی هیزه کهی خۆمان بووین له لایهن شهید دلشاد (کادیرتیکی پیشکوتوو بوو) به درنژی بۆی گهراینمویه که خۆی له رووداوه که تامادهی هه بوو زۆر پیتی دلگیر بووم .؟!.

• لهو شهره ناشهریفانه گهلی کورد چوارده رۆژیه میدانی خهباتی له دهست چوو وه دوو فرماندهی ئی وه شاهو نازاو وشیار ی له دهستدا که خورتی ئهو شهیدانه بووه ئاگرێک و دهیان رۆژیه تری گه له کهمانی بهناهمق سوتاندا، بۆ قهره بوو کردنهوی ئهو شکسته حزبی سۆسیالیستی کوردستان هیزتیکی به فرماندهی کاک سهید کاکه نارده ناوچهی جافایمتی له چهندین شهر و پیک دادان هیزه کهی یه کیتی نیشتمانی کوردستانی پاشه کسه پیکرد بۆ دۆلی سهفره زهروون، هیزتیکی تری ی.ن.ک که به فرماندهی کاک مستهفا چاوپهش به فریای هیزه کهی تر هات له چهندین شهر و لیک دان هیزه کهی (ح.س.ک) ی شکاندو پهراندیمویه بهری چیا ی کۆسرهت، له بناری چیا ی کۆسرهت هیزه کهی (ح.س.ک) چهندین پیشمهرگی (ی.ن.ک) ی

بریندار کردو پیتشمەرگه به کیش شهید کرا، همان هیز پهرینه نارچی خوشناوه تی و چمن دین کادیرو پیتشمەرگه یه کیتی نیشتمانی کوردستانی چک کرد .

هیزه که یه نیمه که له لایمن هه ئال شاخهوان سه پرهرشتی ده کرا له دهشتی ههولیز پهرینهوه بو دهشتی کۆمهو بناری چیا ی حاجی قهلا له گهله هیزی کۆیه یه کهمان گرتسهوه دوو باره هاتینهوه دهشتی ههولیز .

له گوندی کانی ماران هیزه که یه یه نیک ئیواره له کاتی نان خواردن ئابلقه ی هیزه که یه حزبی سۆسیالیستیدا پاش شهزادی کورت پیتشمەرگه به کی (حسک) شهید کرا و چمن دی تریشیان لی بدیل گهرا که به ریزهوه پاش شهوه یه چه که کانیان لی وه گرترن بهرێ کران، پۆزی دواتر هیزه که یه (حسک) له نزیگ گوندی میر که له بهستی شهروه کمینیان بو ههشت پیتشمەرگه یه یه نیک دانا، پاش شهزادی کورت چوار پیتشمەرگه یان به برینداری بهدیل گرت چه که کانیان بهتالان برد، به لێ تالان کردنی چک ئه وه شهیه بو ههموو ئه کسانه ده گه رتسهوه کهوا ده کهمن رۆزی دواتر برینداره کانیان نازاد کرد لهوانه کاک به کره قیت و کاک عه لی مه خوری و کاک مهلا برام مهلا قهره .

پاش شهوه رووداوانه ده مان رست پهرینهوه دهشتی کۆیه له نزیگ گوندی شیاوشۆک رادیۆ کهم کردهوه ده گه رام بزانه دنیا چ باسه، خسته سه ر نیزیگه ی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له پر قسه یه کم گوئی لی بوو که هه رگیز نه مده و رست گویم لی بیت شهوش هه لگه رسانی شهزاد له نیوان حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران و پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق به راستی تفم له خبات و تیکۆشانی خۆمان ده کرد باشه بزچی کورد ده بی شهوا نهزان و بی هۆش بی له بهرزه وه ندی کی ئه وه هه موو شه ره ؟.

سه رم بلند ده کرد ده مووت هه قه جووتیاره کان یه که له ته نامان پی نه دن به لکو کورد کۆزی وه که نیمه له برسان ده مرێ و سه ری مه لله ته که مان نارام ده بیته، جه یف و سه د مه خابن له شه ره شۆره بی سووده بگه ره ده یان و سه دان رۆله ی نازا خو ئنیان رزا بی شهوه ی هه یچی له جیگای شین بیتهوه له هه موان خراپتر زۆر جار دیله کانیسه ده کۆژران ..؟! هه ندیک له شه تیکۆشه رانه ی که به یه که وه بلێسه ی یه که می شه زشیان هه لگه رساند له ناخۆشترین دۆخ و کات به یه که وه بوون که چی شه مرێ بوونه دۆزمنی یه که تری که له میژ بوو رۆیم ناواتی بو ده خواسته و مه به ستی بوو .

سه ربازه هه لاتوه کان که تا دۆینی به جل و به رگی (قوات خاصه) راوه پیتشمەرگه یان ده کرد، شه مرێ له ترسی مردن به ناچار ی هات بوونه ریزی شه زش بو شهوه ی جیگای پاروی خو یان خوش

بکمن و سنگ دهر پرتین و خویان بمرن پینشموه، به شمری برا کوژی رازی نمده بوون به لکو پاکانهی شمری خۆ کوژیان ده کرد، گیلیهتی و نه فامی و نه زانی گه یشتبووه راده یهک پیاو سمری سوږده ما .

پیتان وانمبی بمو قسانه خۆم لمو تاوانه دهر باز نه کم، نه خیر به لام ده بی نمو راستیه بلیم که پینشمه رگه بیت ده بیت فرمان جیبه جی بکهیت ..!؟

به هر حال له دهشتی کۆیه به ره و خوار بووینموه بۆ گونده کانی سیوه سن و شیواشان، ققاز به گیان، پاشان سمرکهوتین و پهرینموه بناری چیا ی کوسرهت لمویش پهرینموه چورینه خۆشناوه تی، له گوندی باليسان ماینموه و خوتین، کاتیک زانیمان وهک لیشاو بمو شموه تاریکه پیاو ده کانی سواراغا هاتن ده توت به دوا ی سمر بازو پاسدارا ده گهرین نمونده له خویان بایببون پیاو ده بویه خویان لی لا بدا، که سیک که خمی کوردی له دلدا نمبی، چ باکی به کوشت و برینه هوائیان داینی که کاک نموشیوان و کاک سید کرم له دۆلی مه له کانن به یانی به لاکه لاک کوتینه ری به دهر دار ناودویی مه له کان بووین لسمر چیا سهریم کرد له قۆبی جوانه گا شمره کورد بوو سهنگه ره یه کتر گیرابوو همر ده توت جوانه گا شاری کمرکوه ده بی رزگار بکری

له لای کاک نموشیوان فرمانمان و هرگرت نیمه بووینه کمین له دهره شیرو دهره زتوه شمر له پشته بلمی سمر و خواروو تا رۆژی دواتر شمر به گهرمی به رده وام بوو له پاشان شکاو بلاوه یان لیکرد، لسمر لووتکه ی کۆره و داره وشک نه فسمه کانی عیراق قاقا به شیتیمتی پینشمه رگه ی کورد پینده کمن .

هیزیک تری حزبی سو سیالیست به فرمانده ی کاک سید کاکه به هانای شمره که هات له گوندی خمتی گهرانموه بۆ سمری همری رۆژی دواتر هیزیک ی . ن . ک به فرمانده ی شهید سید کرم هیزیشان بۆ کردن پاش چمند سهعاتیک شمر شکان و پاشه کشه یان کرد بۆ دۆلی نازنین لموی تهرمی کاک حسمن وهرتی به جی مابوو که فرمانده ی کمرتی ح . س . ک بوو پیاو یکی زۆر نازاو دلیر بوو ده یان شمری له گهل رۆیم کردبوو .

له ۱۲/۱۰/۱۹۸۱ بریار درا که هیزیک بنیردریته دهشتی همولیر بۆرانونانی پاشاوه ی هیزه کانی نه یاری یه کیتی له ۱۴/۱۰/۱۹۸۱ لسمر روبراری کرۆژ خۆمان ریک ده خست همندیک خمریکی جلو بهر گیان بوون بۆ شتن بارانیکی پایزی بهتین باری شمری درهنگ خۆمان گه یانده ره شماله کانی دۆله چمۆله له نریک گوندی قورته لاس و کانی بی له نریک دیگه له له مالی کاک توفیق مهنتک بووین زۆر ریزیان گرتین . به یانی له گوندی زیارهت بووبه شمر له گهل

هیتزکی تری یه کیتی به فرماندهی سید کمریم رژم دهیزانی خمریکی یه کترین ویستی لهو ههله زه برتک بوه شینتی نازایستی بهراستی سید کمریم و پیتشمهرگه کان پیلانه کوی دوژمنیان ههله شاندوه .

به هانای شهره که چووین تیممش توشی شهره که بووین شو له زیارهت ماینهوه ، رژوی دواتر بهره و لاتنی کویه رۆشتین که لئاو هیتزی پیتشمهرگه به دهشتی همولیر بنوا بانگه دواتر به گونده کانی گۆمه شین ، شاخه پیسکه ، بانی ماران ، بهردبیر ، بهلممان ، میرکه ، نیره گین ، بانه مورد دا رۆشتین لهوی بووین به دوو بهش بهشیکمان چووینه جل بهسره وه بهشه کوی تری بهره گوندی بمرده سپی لهوی له گهل پیتشمهرگه کانی ح . س . ک توشی یه کتر بووین له نریک گوندی کانی سلیمان شهر دهستی پیکرد ئهوان لای کالی سوورو گرده بۆریان به دهستوه بوو . تا تاریکایی داهاات پیتشمهرگی کوردستان له یه کترین دا پاشان همر کسه گهراپوه شوتنی خوی ئهوان دهستیان کرد به شهری پارتیزانی ، چمند جاریکی تر لیک نریک بووینهوه بهلام خوش بهختانه توشی یه کتر نههاتین .

پیتزیسته بوتری پاش شکانی حزبی سۆسیالیست له شهری همری شهید عمولا سور که خوی حمزی له شهری براکوژی نهده کرد داوای له کاک سید کاکه کرد که بگه پرتوه سهر کردایمتی ، کاک عمولا سور سید کاکه به سهلامتی گه یاندهوه سهر کردایمتی .

شو بوو همموومان له گوندی گۆمشین خهوتبووین ، ده مانویست بهیانی زوو به پیرینهوه چپای پیرهرو باوه قوب له پر هندی قاجاخچی هاتن هوائی شهید بوونی عمولا سووریان راگه یاند له دلوه پیم ناخوش بوو نهمده ویست قسه کانی قاجاخچیه کاتم گوی لیتیت لیتفه کم بهسری خومدا دهه بهلام ههواله کوی ئهوان راست بوو زور خهفتبار بووم چونکه ده مزانی چمند ئهندامیکی به که لک بوو بز میللمته کهمان ده مزانی شهید بوونی عمولا سور چمند ی له دۆلی ناکوژیان دروست دهه که ده مزانی جووتیاره کانی ناکوژو پشدر چمند عمولا سور خوش دهوت ده مزانی خه لکی سماقوتی چمند عمولا سور به قاره مان ده زانن .

به لئی ده مزانی حکومتی عیراق چمند رقی له عمولا سوره شهری سماقوتی سالی ۱۹۷۹ که زیاتر له هفتا لاشی (قوات خاصه) به جی مابوو ، نازایمتی شو پیواوه چاو نترسه بوو ، ده مزانی تازه عمولا سور رۆشت و ناگه پرتوه نهده بوایه عمولا سور له دۆله رهقه شهید بکری ، جیگای شهید بوونی عمولا سور لهسهر ترۆپکی چپای حممرین بوو شو رۆزه ی کورد بهتموای به ناواتی خوی ده گه یشت ، بهلام چی بکهین (تجری الریاح بما لاتشتهی السفن) له

سماقوئی گرتك له گهمل كاك سهید کریم یه کمان گرتموه لموئی له گهمل كاك شاخوان له یه کتر دلگیر بووین رژی دواتر گه یشتینه نازنین نیزگی پارتی هموالی گرتنی وهرتی و دۆلی خانمقاو چپای کاروخی له لایمن پیتشمه رگه کانی (جود) وه بلاؤ کرده وه ، به دهیان پیتشمه رگه یه کیتیان لموئی چمک کردبوو نامهی کاک نموشیروان هات که بگهینه دۆله ره قه پاش ماندوو بوونو شهنوونی ۱۹۸۱/۱۱/۱۵ گه یشتینه گولان له ۱۹۸۱/۱۱/۱۷ هیرشمان کرده سمر زینوی نهستیزۆکانو لووتکهی ههله موندو کاروخ به چمند هیرشیتک پاش دوو رژی شهر له ۱۹۸۱/۱۱/۱۹ هیزه کانی جود کشانموه پشت ناشانو بۆ کرسیکان و کونه کۆتر بلم جوژه شهر کۆتایی هات پاش نهوی چمندین گفتوگۆ له نیوان لایمه کان کرا رتکوتن له نیوان یه کیتی و شیوعی و سۆسیالیست نیمزا کرا نیمهش تارۆژی ۱/۱/۱۹۸۲ له گوندی وهرتی و سمرنوس و رهژوکهریان و ده رگه له و خانهقا ماینموه . برپار درا بکریتم به فرماندهی کهرتی سیتی تیبی (۸۳) ی هورئی که کاک مولازم خوله سمرتیپ بوو، شهریش له نیوان حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران و پارتی دیموکراتی کوردستان به گهرمی لمو دیو بهره وام بوو له شهری نموتش بهره یان رۆلئی کورد شهید کران .

هیزه کانی (ی.ن.ک) و (ح.ش.ع) و (پ.د.ک) و پاسۆک و (ح.س.ک) حزبی دیموکراتی ئیران و کۆمهلهئی ناستهنگ کیتشانی کوردستان له ماوهی (۵) مانگ همر خهریکی شهری براکوژی بوون له چمند شویتنیکي جیا جیا نه بیته نه گینا هیچ شهر له گهمل رژیتم نه کرا له کاتیکدا که دۆژمنی سهره کی گهلی کورد له دۆخنیکي زۆر ناخۆش دابوو له رزۆک و بوده له ببوو توشی شهرنیکي قورسی گران ببوو .

گومانت نه بی حزبه کان بۆ نهوی شهرعیته بدهنه شهره که ههریه کیان نهوی تری تاوانبار ده کرد بهره جود یه کیتی تاوانبار ده کرد که گوایه به فیتی رژیتمی عیراق نهو شهره ده کات زۆر جار پرپیاگهنده یان ده کرد گوایه چمک و ته قه مهنی له رژیتم وهرده گرن بۆ میژوو ده لیم نهو شهرانه هیچیان به چمک و فیشه کی رژیتم نه کراوه خو نه گهر وتو ویزیش هه بووبی نهو شتیکي سروشتیه به لām نابئی بلیین نهو شهرانه ی له سهره وه باسمان کرد به فیتی رژیتم کرابی .

نایه کسانو و ناههقی نهو شهرانه بهوه پینه ناکری یه کیتک نهوی تر تاوانبار بکات له پنا همر بهره دیهک بیت وه همر بیانویهک بی شهری برا کوژی حرامه نابئی بکری ، لهو هه موو شهرانه راسته به روالهت هیزنک هیزنیکي شکانده که چی نهو جوژه شهرانه سهرکوتوو و ژنرکوتوو

نییه هممو هیزه کان ژیرکومتن چونکه مافی ئیمه داگیرکهرانی کوردستان زهوتیان کردوه همر دهبی لهوانی وهریگرینهوه .

نابی ئهههده بیر تمسک و کورت بین بین که نابی هیچ ناکۆکی له نیتوان حزبهکان ههبی ، دهبی لهناوچه جیا جیاکان چهند مهفرهزهیهک توشی شمر بین لهگهل یهکتر بهلام بریاردانی شمر لسهریهکتر کارنکی نارهوایه بهناچاری دهئیم: (التکرار قبیح ولو کان ملیحا) .

شهری سیگانی

هاوینو پاییزی ۱۹۸۱ شهری براکوژی سرانسمری کوردستانی گرتبۆوه، به دهیان پیشمرگمو کادیری لیوهشاوهو دلتسۆزو نازا بوونه قوریانی ئهو شهره ناههقه .

له سهههتای پاییز به ههولۆ تهقهللای ههموو لایهک شهر راگیرا رێک کموتن نامهیهکی لاوازو بۆ پروا له لایهن ههیزه سیاسیهکانی سهر گۆرهپانی کوردستان مۆر کرا، ههیزهکانی یهکیتی نزیکهی چل رۆژ له دۆلی خانهقاو وهرتی و دههگهله مایهوه، سی ژمه ئهو ههموو پیشمرگهیه بهسهر ماله جووتیارهکاندا دابهش دهبوون له دههسی مالۆ منالی ئهو ههژارانه خواردن کم دهکرایهوه .

خهلکی وهرتی و دۆلی خانهقا ههژارن، جووتیارهکان زۆربهیان بۆ زهوسن، ئهوهندهی ههشه بهشی ئهو خهلکی ندهه کرد ژنو پیاویان له گهله زهردهی رۆژههلات دهچوونه شاخ و کوستانهکان بۆ دابین کردنی ژسانی رۆژانهیان بۆیه دهبوایه ههیزی پیشمرگه رهچاوی باری ئابووری ئهو خهلکی بکرایه، سهههراي ئهوهش خهلکمان وهرس کرد ناکرێ بلێین ئهو ههموو پیشمرگهیه ههچ ههلسوکموتی خرابیان نهکردوه بهلکو دهبۆ نهیشارینهوه کاری خرابیش کراوه .

له ۱/۱/۱۹۸۲ ههموو دنیا ناههنگی دهگێرا به بۆنهی سالی تازه لهو کاتهی لاوانی دنیا شانازیان به ولاتی خۆیان دهکرد، لهو رۆژه ئیمهش به دلێکی پر له ههواو ئاوات، به ئاواتی ئهوهی کورد لهسهر دهستی تیکۆشهرانی نازادی به دهست بێنی، بهو زستانه دژواره بهفر ههتا ئهژنۆ بارههوه، به ئاستهنگ رێگا به ههموو کهسێک دهبرا، دهبوایه چهند پیشمرگهیهک پێش بکهون تا بهفرهکه دهشکینن چونکه (کوتکه) نهبوو، کموتینه رێگا بهوه ناچهکانی باليسان، دهستی ههولێر، گهراینهوه به رێگای سههران کۆلانی گادهرو دهههشیر بهوهخوار بوینهوه بۆ دۆلی باليسان دیسان لهناو خهلک دهستمان کردهوه به لۆممو گازانده له یهکتر (ح.س.ک) و (ح.ش.ع) یش به گۆرتهی رێککموتن نامه که گهراینهوه ناچهکانیان راسته شهر له نیوانمان نهماهوه، راسته رێک کموتهوین، بهلام خۆینمان له ناو رۆابوو ههیشتا ههندێ برادههرمان ریشی نهتاشیبهوه، ههیشتا خۆینی شههیدهکان ههر تهه بوو، ناههق نهبوو لێک در دۆنگ بین، هاتوچۆی یهکترمان ندهه کرد بهیهکهوه له گوندیک ندهه ماینهوه ههر لایهک لایهکهی تری پی درندهو ناههق بوو ئهوهنده زهمو باسی یهکترمان کردبوو زۆرجار شههرمان دهکرد لهلای لادیهکان بهیهکهوه رابوهستین ئهو لێک تینهگهیهشتنهش رۆلی هههوه له گهرم کردنی ناکۆکیهکان چونکه لهپاشان

ساخ بۆۈە كە ھەندى لىمۇ بىرادەرلەنەي بە درندە يا بە خراب باس دەكرا لە نىزىكەمە رىوون بۆۈە كە پىياۋى چاك و تىنكۆشەمە .

لىمۇ كەشمەي خۆمان بۆناۋچەي بالىسان و دۆلى نازەنەن و سماقولى و دەشتى ھەلىتە دىيان گوندەمان بەسەر كەدەۋە كۆرۈ كۆبۈنەۋەمان بەست رىووداۋە تازەكانمان بە خەلك راگەيانەد خەلك زۆر پىنخۆش ھالبۇ كە دەستمان لە شەرى براكوژى ھەلگرت، بەراستى جووتيارەكان لەگەل پىشمەرگە دەژيان و لە خۆشى و ناخۆشى لەگەل تىمەبۇون، ئەۋان دەيانزانى چەند بەرەزالەت ئەمۇ شۆرشە ھەلگىرساۋەتەۋە، بەگەشتى شەرى براكوژيان تاۋانبار دەكرد ھەردەم دەيانگوت نابى ئەمۇ شەرى بەكن تەنبا چەند كەسانىتىكى خاۋەن بەرژەۋەندە خۆبەرەپىتەش و ناكورد نەبى كە ناگرەكەيان خۆش دەكرد ئەگىنا بەگەشتى خەلك لەگەل تەبىابى و برايمەتى و ھاۋكارى نىۋان ھىزەكان دابوۋە .

بەيانى بو تازە زەردە لە (كۆتانەكانى) دەۋرۈ پەشتى گوندى ئۆمەر گومبەتى دەدا، تازە لالە ھەمەمۇ ئەھمۇ مەرىيان تاۋدبوى لولەكانى پەشت مالان كەدبۇ ھازەي تەقەمۇ گەرمەي نارىبىجى ھەمەمۇ خەلكى (قوراغ) كەدبۇ لولا خەلك كۆمەلەي دەكردو ھەزى دەكرد زوۋ خەبەرى تەقە بزانى

ئۆمەر گومبەت گوندەكە دەكەۋىتە سەر روىبارى كۆزە (۱۵) كەم لە تەق تەق دەۋرە، خەلكەكە بە زمانى دەرىبەندى قەسە دەكەن جىاۋازى زۆرى ھەيە لەگەل شىۋەي خۆمان بە كىچ دەلەن (دەۋتە) بە خال دەلەن (لالە) ئەگەر بەكىك زۆر لەناۋيان نەزى لە زمانىان تى ناگات (۲۵۰) دوۋ سەدو پەنجا خىزانى لى دەژى، زۆر كاسبە مالىدارى كەرن لە كوردستان مەگەر ھەورامىەكان ئەگىنا كەس نىە لە ئىش و كار خۇيان لە قەمرە بەدات، ھەمەۋيان خەمى نىزىكى بەكەرن، زۆر رىز لە ئابىنى مۇسلمان دەگەرن و ژنو پىياۋ و منالىان نۆيژ كەر بوون، مەلاۋ شىخ لەلاي ئەۋان بە شتىكى پىۋۆزى دەزانن، بە كەشت و كالۋ مەردارى خەرىكەن زۆرىە ھەمە زۆرىان نەخوئىندەۋارن، داب و نەرتى تايبەتى خۇيان ھەيە لە جەژندا لە مزگوت گۆشت دابەش دەكەن ئەگەر پىاۋنك مانگايەك سەر بەرىۋە كە خەلكى بە گۆرەي دانىشتۋانى خۇي بەشى خۇي ۋەردەگرى، بە دەگەن جاسوس و جاش و نۆكەرى رۇئىمان تىدا بوۋە، لەگەل گوندى سى گەردكان خەمەيتى نىزىكان ھەيە .

ئىمە كۆبۈنەۋە نىزىكى ھەفتا پىشمەرگە دەبۈۋىن ھىزى دەشتى ھەلىتە ھىزى خۆشناۋەتى، ئەمۇ كات لە ت ۸۳ ى ھەمەمۇ فەرمەندەي كەرت بووم، بەرەۋ لاي تەقە رۇبىشتەن لەسەر گەردو بەرزايەكان ھەستمان رادەگرت دەمانزانى لەگەل سۆسىالىست يان شىۋەي شەرى

چونکه ئهوانه‌ی جماعه‌تی یه‌کیتی بوون له‌گه‌ل خۆمان بوون، پاش دوو کاتژمیر نزیک شه‌ره‌که بووینه‌وه بووین به دوو قۆل : قۆلێک به‌رهو سێ گرده‌کان ئه‌وی تیریش به‌رهو سێ کانی دۆژمن ده‌یویست له‌ حزبی شیوعی بدات له‌ گوندی سێ کانی شه‌ر به‌گه‌رمی به‌رده‌وام بوو، مه‌ده‌یه‌که‌کان نزیکه‌ گونده‌که ببوون، ئیتمه‌ له‌ خواره‌وه هه‌ترشان کرد چهند مه‌تریک مابوو به‌گه‌ینه ناو گونده‌که هه‌ترشیاان کرد ئه‌وی بۆ یه‌که‌م جار پاش ئه‌و هه‌مموو کاره‌ساته‌ دژ ته‌مزنه‌ پێشمه‌رگه‌ی هه‌مموو لایه‌نه‌کان به‌یه‌که‌وه مه‌ردانه شه‌ریان له‌گه‌ل دۆژمن ده‌کرد، چهند رۆژێکی خۆش بوو، چهند شه‌رینه‌ کورد هه‌مموو به‌یه‌که‌وه تو‌له‌ی هه‌زار ساله‌ی نا هه‌قی له‌ دۆژمن بکاته‌وه، کاتژمیر بوو به (١٢)ی نیوه‌رۆ رۆژی ٢٧/١/١٩٨٢ له‌ سه‌وت هه‌لیکۆپه‌تر ده‌رکه‌وتن ئیتمه‌ هه‌مموومان له‌ گۆرپه‌پانێک بووین، به‌ر دیک نه‌بوو خۆمانی ئی حمشار به‌دین، له‌ پشتی پێشمه‌رگه‌وه دۆژمن جاشو (قوات خاصه‌) ی دابه‌زاند به‌ره‌ی شه‌ر فراوان بوو، بوو به‌ ته‌قه‌یه‌کی یه‌که‌جار زۆر، چونکه‌ پێشتر (تنسیق) مان نه‌کردبوو، هه‌یه‌که‌ په‌چر په‌چر بوو نه‌مانتوانی کۆنترۆلی شه‌ره‌که بکه‌ین هه‌ر لایه‌نێک زۆر به‌ ناڕێک و پێکی کشایه‌وه شه‌ر تانیواره‌ به‌ گه‌رمی به‌رده‌وام بوو، ئیواره‌ باران ورده‌ ورده‌ له‌سه‌رخۆ ده‌باری، دنیا ببوو به‌ قوڕو چلپاو هه‌موری ره‌ش دنیای تاریک کرد، چار چاری نه‌ده‌بینی، لێک دابه‌رین هه‌ندیکمان به‌یانیش ناومان نه‌خواردبوو برسه‌یمتی و ماندوو بوون هه‌موانی هه‌یلاک کرد، شه‌و دره‌نگ یه‌که‌تریمان دۆزیه‌وه، هه‌رچنده‌ له‌ناو جه‌ماوه‌ری گه‌له‌که‌مان سه‌دای زۆر باشی هه‌بوو زۆر جێگای دلخۆشی خه‌لک و پێشمه‌رگه‌ بوو که‌چی جێگای داخه‌ له‌و شه‌ره‌دا (١٣) رۆله‌ی تیکۆشه‌ری گه‌له‌که‌مان شه‌هید بوون که‌ زۆریه‌ی هه‌ره‌ زۆریان له‌ حزبی شیوعی عێراقی بوونو چهندین تیکۆشه‌ریش برینه‌دار بوون، شه‌ره‌که‌مان کرد، ئینجا زانیمان براده‌رانی سۆشیاڵیست دوو خه‌بیری فه‌ره‌نسیان له‌ قه‌ه‌چو‌غ بارمه‌ته‌ کردبوو که‌ له‌لایه‌ن هه‌فاله‌ن غه‌فوره‌مه‌حمه‌د غه‌زالو کاک سه‌هید عبه‌دولا ئه‌نجام درابوو رۆژم به‌و کاره‌ زۆر نا‌ره‌حمه‌ت بوو ده‌یزانی هه‌یای پێده‌چیت یه‌که‌ هه‌فته‌ زیاتر دۆژمن له‌ ناوچه‌که‌ مایه‌وه به‌ ده‌یان سه‌ربازیان له‌ لافاوی به‌ستی شه‌رغه‌ خنکاو چهندین پارچه‌ چه‌کی به‌ ئاودا رۆشت، شه‌ری سێ کانیان لاپه‌ره‌یه‌کی تازه‌ی له‌ په‌یوه‌ندی ناو هه‌یه‌ کانی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان کرده‌وه .

له‌ زستانی ١٩٨٢ کۆمیه‌تی سه‌رکرده‌یه‌تی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان بریاریدا کۆمیه‌تی سه‌رکرده‌یه‌تی هه‌ولیه‌ر دابه‌زرینی له‌ هه‌فاله‌ن دکتۆر که‌مال خۆشناو و کاک سه‌هید مه‌جیدو به‌ریز مامۆستا نازم، هه‌ر چهند سه‌هید که‌رم هه‌یچ لێپه‌رسراوی ئه‌و رێکخه‌سته‌ نه‌بوو به‌لام کاک

نەوشیروان بەنامەییەکی فەرمی ئەو کۆمیتەی ناگادار کردووە لە کاتی شەڕی شۆڕ کاک سەید کەرم دەبیتە لیپەرسراوی هێزەکان کەچی کاک سەید مەجید دانرا بوو بە لیپەرسراوی سەربازی؟! لەسەرەتای بەهاری هەمان ساڵ کۆمیتەی سەرکردایەتی هەولێر داوای کۆبونەوەی سەر تیبەکان و لیپەرسراوانی رێکخستنی کرد هەموومان بەرێ کەوتین لە ۱۹۸۲/۳/۶ گەشتینە (وەرتی) بارەگای کۆمیتەی سەرکردایەتی هەولێر، ئەوێ چاوم بە برادەرەکان کەوت و لەگەڵ هەڤال سەید کەرم باسی بارو دۆخی گشتیمان کرد

لەوێش مەملەنێتی نادروست دەستی پێکرد دیسان هەر رێکخراوەک دەبوست لە پێکهاتنی تازه دۆست و برادەری خۆی دابنیت بێنەوهی گۆی بداتە دڵسۆزی و لیوێشەوی و کەسی شیوا .
لە یەکەم رۆژی کۆمیتەی سەرکردایەتی ناگۆکی لەناو خودی ئەندامەکانی دەستی پێکردو بەرە بەرە بوو جێگای رەخنەو رەخنەکاری، بەربوونە گیانی یەکتەر لەبەر گلهیی و گازندەیی ناو خۆیان کارە سەرەکیەکی خۆیان لەبەرکرد ئەوێش سەرپرەشتی هێزەکان و رێکخستەکان و سەرپرەشتی ناوچە کە بوو، تاوای لیهاک هەریەکیان بوون بە لیپەرسراوی مەفرەزەکی خۆیان و لە کۆنجی خانووەکی خۆیان پرتەو بۆلەیان دەهات .

لە ۱۸ و ۱۹/۳/۱۹۸۲ هێزەکانی ئێران هێرشێکی بەریلایان کردە سەر هێزەکانی عێراقی و لە ناوچەکانی (شۆش و دیزەفول) بەماوەیەکی کەم سوپای عێراقیان لە ناوچە گرنەگە دەپراند زیاتر لە (۱۹) هەزار کەسیان لە هێزەکانی عێراق بەدیل گرت و بە هەزارانیان ئێ کۆشتن و بریندار کردن لە ۱۹۸۲/۳/۲۱ گەشتینە دۆلی بالیمان زۆریە برادەرەکان بۆچونیان وابوو ئەم جارە سەدام حوسین دەرووخی و ناتوانی خۆی بگرتەوه، ئێرانیش عێراق دەگرت !! هەندێک لە برادەرەکان زۆر پەلەیان دەکرد گۆیە ئەگەر زوو نەگەرتینەوه نزیك هەولێر ئەوا دۆخەکەمان لەناو دەچیت بە برۆای ئەو برادەرەکان سوپای عێراقیش لە هەولێر تەسلیم دەبێ !! ئەو کات بۆچونی خۆم بە برادەرەکان ووت وە برۆام وابوو سەدام بەو هێرشانەی ئێران نارووخی چونکە باری نێو دەوڵەتان و کەنداو رێگای لە ئێرانیهکان دەگرت، ئەک هەر برۆام بەقسە برادەرەکانم نەبوو بەلکو گالتەشم بەو بۆچوونانە دەهات !!

لە سەرئەسەری کوردستان پێشمەرگە کەوتنە چالاکێ نواندن دژی هێزەکانی دژمەن لەهەندێ شوێن هێزەکانی عێراق لەرووی تەقەمەنی تووشی کەم و کورێ بیوون، سەرەرای ئەو شکستە گەورەیی هێزەکانی عێراق لە بەرەکانی شەڕ لەگەڵ ئێران، سەرکردایەتی شۆڕشی کورد هیچ

هنگاوێکی به کردهوهی نەنا بۆئەوهی هێزی پێشمەرگه به یه کگرتوویی ناوچهیهك له کوردستان رزگار بکات .

له ١٩٨٢/٤/٢٤ به بۆنه یادی بۆردمانی شاری قه‌لادزی، ١٩٧٤ که فرۆکه‌کانی رژیمی به‌عس به سەدان کەسیان کوشتو به سەدانیان بریندار کرد خەلکی قەلادزە دەستیان به خۆپیشاندان کرد ئهو تروسکه‌یه زۆریه کوردستانی گرتوه به تايهتی ناوچه‌کانی (سۆران) ئهو شوێشه نوێسه به‌ره به‌ره بلیتسهی سەند رانیسو چوار قورنەو سلیمانی و کۆیەو له پاشان هەولێریشی گرتوه ناگری ئهو شوێشه دوژمنی هێنایه ههژان .

یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان رۆلی کاربگه‌ری هه‌بوو له هه‌لگه‌ساندن و پشتگیری کردنی خۆپیشاندانه‌کان، ئیزگی گه‌لی کوردستان که ئه‌وسا به ئیزگی ده‌نگی شوێرشێ عێراق ناسرابوو به قسو و تاره به نرخه‌کانی خەلکی جۆش دەدا وه هه‌ر به ئیزگی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان ری و شوێنی بۆ خۆپیشاندەرە‌کان دیاری ده‌کرد، هێزی پێشمەرگه‌ی کوردستانیش به‌و هێزو توانایه‌ی له‌به‌ر ده‌ستی دابوو هه‌مووی له خزمه‌ت جه‌ماوه‌ری شاره‌کان دانا، هێزه‌که‌ی ئیسه له‌گه‌ڵ تپیی ده‌ستی هه‌ولێر بۆ پشتگیری خەلکی هه‌ولێر چوونه ناو شارو ئومیدی زۆریان خسته دل و ده‌روونی خەلک، هه‌روه‌ها دوو جاریش چوینه ناو شاری کۆیه .

داخه‌که‌م ئهو خۆپیشان دانه پر و اتایه زۆری نه‌خایاند دوژمن به ناگرو ناسن بێ به‌زه‌ییانه خاموشی کرد، وه یه‌کێک له هه‌له‌کانی خۆپیشاندانه‌که هه‌موو چین و توێژه‌کانی گه‌لی نه‌گرتبۆوه یه‌ک سه‌رکردایه‌تی رنکو پینکی نه‌بوو، خۆتندکاره تیکۆشه‌ره‌کان رۆلێکی دیاری گرنگیان هه‌بوو وه چن‌دین خۆتندکاری تووشی راوانان و گرتن بوون و دوا‌رژیان له‌ده‌ستدا ئهو خۆتندکاره هه‌ژارانه به هۆی ئه‌وه‌ی دژی رژیم بوون نه‌یان توانی کۆلیتری خۆیان ته‌واو بکه‌ن که‌وتنه سه‌ر ساجی عه‌لی وه‌کو پێشمەرگه‌ دێرینه‌کانیان لیتهات بێ پروانامه‌ی به‌رز مانوه ئیستا ده‌بێ چاویان له ده‌ستی ئه‌وانه بیته که رازی بوون به سیاسه‌تی رژیم و توانیان خۆتندیان ته‌واو بکه‌ن .

به‌هه‌رحال ئهو هه‌له دێرینه‌ش له ده‌ست درا وه‌کو پێویسته سوودی ئی وهرنه‌گیرا جارێکی تریش ده‌نگی زولالی گه‌لی کورد گوێی ئی نه‌گیرا ده‌ولته‌ سه‌رۆه‌ په‌رسته‌کان له‌به‌ر به‌ره‌وه‌ندی خۆیان کورد کوشتنیان هه‌لال کردبوو .

نه‌گه‌ر ئهو شوێشه نوێسه خۆی له‌سه‌ر پێ رابگرتایه‌و دێرژه‌ی به‌کاره‌کانی خۆی بدایه‌ رهنگ بوو بلیتسه‌ی گه‌وره‌تر ده‌بوو پڕیشکی ده‌په‌راندە ناوه‌راسته‌ و خوارووی عێراق ئهو کات ده‌بووه

باسیکی تر، له ویدا برایتی و هاوکاری عمره بو کورد بمتین دهبوو حکومتی عیراق دهستی له زۆرکاری نارها ههله گرت نهیده توانی وابه ناسانی بکمرته گیانی خه لک چی بیهوی بیکات .

میللمتی عیراق له دۆختیکی نابوری ناخۆش دهژیا، بئ کاری سمرانسری عیراقی گرتبۆوه، دهسه لاتدارانی رژیم له دزین و بهرتیل خۆری و بئ رهوشتی لهو پهری دابوون رۆله کانی عیراق رۆژانه له بهره کانی شهر ده کوژران، کۆمپانیاکان زۆربه یان له کارکووتیوون، به لام یه کهلین هه بوو ئه ویش یه ک نه بوونی به رهه لستکاری عیراقی له ناو بهره کی به رفراوانی یه کگرتوودا، به تایبمته کورده کان له جیاتی ئه وهی هه موو هیزو توانایان بئمه گه پ بۆ له ناو بردنی رژیمی عیراق به پێچهوانه وه هیزو توانای خۆیان دژی یه کتر به کار دههیتنا ئه وه موو خه لکه له خۆراو سه ربه خۆ یه ک ناگرئ ده بی هیزه سیاسییه کان یه کیان بئمن و هانیان بدن و پێشه و یان بکن هه راپه رین و خۆپیشاندان و مانگرتنیک ناوچه یه کی بچوک بگرتتوه دوژمن ده توانی هه ر به زوویی تینکی بشکیننی و سه رکوتی بکات .

به هاری ۱۹۸۲ هه مووی به زه ره ری رژیمی عیراق بوو له مایسی ۱۹۸۲ ئیران هیزشیک تری به رفراوانی کرده سه ر ناوچه ی ستراتیژی محمه (خره شهر) و عه بادان و به چمه ند هیزشیک یه ک له ده وایه ک هیزه کانی عیراقی ته فروتونا کردو گه راندیه وه سه ر سنووری ده ولی له نزیک به سه ره، شاری (محمه) که عیراق زۆر شانازی پێوه ده کرد نه ازادی کرد ده توانم بلیم داگیری کرده وه محمه شاریکی عمره به ره رضا په هله موی له نیسانی ۱۹۶۲ نیزامی فارسی به یه کجاری له سه ر چه سپاندن پاش ئه وه ی شیخ خزعل له تاران ده ست به سه ر کرا. لهو شه ره گه ره یه عیراق دیسان (۱۸) هه زار سه ربازی به دیل گه را به هه زارانیش کوژران و له ئاوی شط العرب خنکان وه به هه زارانیش برینه دار بوون، به دوو هیزه شه ی ئیران سوپای عیراق شه پرزه بوو، شه رازه ی تینکچوو، فرقه و لیاو فوجه کانی هه لوه شانوه، هیزه کانی (محمد القاسم) که به فرقه ی پینج ده وتری ده وریان هه بوو لهو شه ره، عیراق پاش ئه وه شه ره چه ندین فه رمانده و سه رکرده ی نه ازاو شه ره زای سوپای کوشتو له وانه عمید رکن (جواد اسعد شیتنه یی) پاش ئه وه شکسته عیراق له هه ولتیک ده گه را بیانوتیک بدۆزتتوه له ناو خاکی ئیران به ته واری بکشیتتوه چونکه هیتتا له هه مندئ شوین سوپای عیراق له ناو خاکی ئیران دابوو، له حوزه یه رانی ۱۹۸۲ هیزه کانی ئیسرائیل له پشتیوانی حزبی کمتانیبی لوبنانی به سه رۆکایه تی (بیرجیل) هاته ناو خاکی لوبنان و شهر دهستی پیکرد له گه ل فه لمستینه کان تا وای لیه ات سوپای ئیسرائیل (رۆژه لاتی به یروتی) گرت رۆژانه شه به ده یان فرۆکه و توپ و ساروخ له خۆرئاوای به یروتی ده دا که

فهلستينيه كان نمو شوئنهيان لهدهست بوو، رنكخراوى نازادى خوازى فهلستين بهراستى بوونه نمونمى خوږاگرى و نازادى چمندين مانگ خوږيان راگرتو به همزارانيان لى شهيد كرا بسببى نموى يك ولاتى عمره بى كه زورجار زمان دريژى ده كمنو بۆ فهلستين ده گريان يك سمرىاز بنترنه هانايان .

هيزه كانى سوريا له كاتيك وهك درنده به گۆر فهلستين و لوبنانيه كاندا دههاتموه به مهلولوى به نالائى سپى لوبنانيان جى هيتشت پيشمهرگى فهلستين و لوبنانيه كان بسى پشتو پمنا هيتشموه، ياسر عمره فات خوږى سمرىهرشتى شهره كى ناو به يروتى ده كرد، سوڤيمتیه كان خوا جزاى خوږى لى وهرگرتنموه لهو دۆخه ناستمهدها خوږيان له گيتليدا (له سمبراو شاتايلا) دوو نوردوگاي ناواره كانى فهلستينيه كان همبوو، سوپاى ئيسرائيل به فرمانى (ارئيل شارون) به هاوكارى به شير جميل كورپى (بیر جميل) همزاران ژن و منال و پياوى فهلستينيه كانيان كوشتو بسى ريزيان پيكردن، مافى مرؤڤ له ميشكى دهولتمه گموره كان رهش كرابؤوه ...! .

ئيران خوږى به ميراث گرى پيغمبه رانى ئيسلام ده زانى به قسه زور دژى نمو شهره بوو ده يفرمموو: رنگام نييه نه گينا قودس نازاد ده كمم. عيراق بسو بيانووه هيزه كانى كيشايهوه داواى له ئيران كرد نه گهر شهر رابگرى نمو رنگاي ده درى بجيتت، ئيران قسه عيراقى به ژانسمر ئمزانى نمويش لههل ده گمرا واي ده زانى دنيا هممووى به شهرى به يروت خهريكه نمويش لهو پمنايه عيراق داگير ده كات له كمره لا ده چيته عهمان و لهوش قودس ده رنگاي كراويه له روژى جهزنى ره مهران تاكو ۱۹۸۲/۷/۳۱ پينچ هيرشى گموره و خورتناوى كرده سمر روژه لاتى بسره له هيچيان سمر كوتوو نمبوو شكستى گموره ي خوارد لهوى عيراق چهكى كيمياوى به كارهيتنا هرچهنده همدى (فلته فلت) له ئيزگه كانى روژئاوا كرا به لام بلقى سمر ناو بوو، ئيران له گيتليمتى نه كموت ده بوايه روژى تيبگات له دنيا ج باسه، داگير كردنى عيراق ولايتىكى ناوا به خيرو بهر كهت و پر نموت و ناو له سمر ليواى كنداو، داگير كردنى واناسان نييه بۆ ولايتىكى وهكو ئيران، بهتايبعتيش مهلاكانى ئيران، سعوديه، كويت و ميسرو دهولتمانى ترى عمره بى چون رازى ده بن ئيسلاميه كان وابه ناسانى بيتنه سمر ميان .

بهديل گرتنى نزيكه ي چل همزار سمرىاز به سى چوار مانگ، كوشتنى همزارانى ترو برينداربوونى همزاران، تيكشكاندنى سهدان ده بابمو گرتنى سهدانى تر، تيكشكاندنى توپو نوتومبيلو كمره سته كانى رژيمى عيراق ده بوايه: بهرهلستكارانى عيراقى دژى بوه ستانايه تموه و سووديان و هرگرتايه كه چى ناوخوږى عيراق بهتايبعتى شارى بهغدا شهرى پيتوه

دیارنەبوو، یەك كەس نەبوو قسە بكات، لەو كاتەوه عێراق بەرەو بەهێزی دەڕۆشت تا وای
 لێهات كۆنترۆلی هەموو عێراقی گرتەوه دەست . لە بیرمە لەو رۆژانە لەگەڵ سەید كەزیم بووم
 بەووردی بە دوای دەنگو باسی شەڕەكانەوه بووین دیسان هەندێك برادەر هەوای شەڕی حەمەرەو
 رۆژەهەلاتی بەسەرە لەسەری دان دەستیان كرد بە لێك دانەوهی رووخانی سەدام حوسەین .
 لەهەمووان سەیرتر زۆر جار ئێران لە ژێر زمانەوه دەبیوت: بابە لەشەرەكه شكام برادەرانی خۆمان
 نەیان دەویست دوژمنەكەي خۆمان بناسین دەیانووت: نەخێر عێراق شكاو، باشە ئەگەر كادیرو
 سەركرده زانیاری تەواوی لەسەر ئەو جۆرە شەڕانە وەزنەگرن و ئەنجامەكەي نەزانێ دەباشە كاری
 چییە؟ بۆچی كادیرە...؟! لێكدانەوهی زانستی زۆر پێویست و گەرنگە چونكە دوژمنەكەت
 ئەگیناسی دەتوانی بەو شیوە مامەڵەي لەگەڵ بكەي بە پێچەوانەوه لێكدانەوهی (نا مەنتقی)
 هەموو كارەكانت لێ تێك دەدا ..؟!

کۆنفرانسی دووهمی کۆمهله

لهو دۆخه لهبارهی رهخسابوو، بزوتنسهوی کوردایهتی نهیدهتوانی سوودی لێوهبرگرت، کۆمهله بههێزترین رێکخراو بوو لهناو کوردستان، رێکخستنهکانی زۆر بههێز بوو له شارهکان، پیشمهرگهی لاو به بیرو باوهر به بیروای کۆمهله خۆی پهروهده دهکرد کهچی کۆمهله لهناو سهرکردایهتی تووشی تهنگ و چهلمهی گهوره بوو، بیروای عیراقچیهتی رۆژ بهرۆژ له گهشهکردندا بوو، ناکۆکی تاکو کەسی دۆخهکە ئالۆز دهکرد، سهرکردایهتی یهکیتی نیشتمانی کوردستان و کۆمهله ئهوهنده سهرقالتی گهروگرفتهکانی ناوخۆ بیوون، ئهوهنده بهتهنگ دوزمینی سههرکی نهبوون. بۆیه بریار درا کۆنفراسی کۆمهله بهسهرتیوت بۆ یهکلا کردنهوهی ئهو کیشانهو پینداچوونهوهی کارهکانی سالی رابردوو، وهناراو بۆچون وهرگتن لهسهر گفتوگۆ کردن لهگهڵ میری. من ئهندامی کۆنفراسهکه نهبووم له بنچینهدا خۆم ههلهنهبژارد، بهلام بهنامیهک بۆچونی خۆم پیشکش کرد به برادهران چونکه ئهو کات له قهلاسنجی سههرهه بووین لهگهڵ شههید سهید کهریم .

کۆنفراس له خری ناوزهنگ بهسترا کیشهو گهروگرفت له نیتوان ههفالان دروست بوو، ئهو جارهش کۆمهله به ناشتی له منترسی دوو بهرهکی رزگاری بوو توانی سهرکردایهتی تازه بۆ کۆمهله ههلبژیریتهوه لهم هاورێانه:

۱. کاک نهوشیروان مستهفا - سهرتیری گشتی .
۲. کاک فهزیدهون عبیدولقادر .
۳. کاک ملازم عومەر .
۴. مامۆستا جهمال .
۵. کاک د . کهمال خۆشناو .
۶. کاک عدلی بچکۆل .
۷. کاک مهلا بهختیار .

کاک نهوشیروان و کاک فهزیدهون و مامۆستا جهمال بوون به ئهندامی ناوهندی کۆمهله. به گوێرهی رێککهوتننامهی نیتوان لایهنه سیاسیهکانی کوردستان، پارتی دیموکراتی کوردستان بارهگاکیان هینایه ناچهکانی همولیرو سلیمانی و کمرکوک دهستیان کرد به چالاکیی پیشمهرگانه . ئهو ههنگاوه لهلایهن جهماوهری کوردستان پیشوازی لیکرا . بارهگای لقی دووی

پارتی دیموکراتی کوردستان هاته دژۆلی باليسان زۆر به تبابی و برابری بهیه کوه دهستان له دوژمن وهشاند، پاش ئهو ههموو دژابیتی و خوین رشتنهو دردژنگیه برابیتیمان چیتژنکی تایبیتی ههبوو، سردانی یه کتریمان ده کرد. پارتی بهبۆنه یادی دامهزاندنی له ۱۶/۸/۱۹۸۲ له گوندی چپوهی سهروو ناههنگی گیترا من به ناوی یه کیتی نیشتمانی کوردستان وتارم خویندهوه باسی کورده کانی ئیترام کرد بیه خه لکم هینایوه که ئهوانیش ههقیانه داوای مافی رهوای خویمان بکمن .

لهو سهرو بهندانه رژیمی عیراق لیبووردنی گشتی بۆ سهربازه راگردوه کان ده کردو داوای لیکردن بگهڕینهوه . کورد ههمیشه پینی خوشه خزمهتی سهربازی نه کا که زانیان ئهو خالهی تیایه بینگووی دانه شهرم، بۆ ئهوی قسه کانیان له بیه بیت که دژی سهدام دهیانکرد به ماوه یه کی کورت نزیکهی پهنجا ههزار کس تسلیم به عیراق بوونهوه له پاشان بوون به کههسته یه کی چاک بۆ دروست بوونی ئه فواجی خه فیه (جاشی سووک) .

له سهر کیشهی رنککوتن که باسیکی تایبتهیه هزم کرد ئهوه فهرامۆش نه کهین که رژیمی عیراق ههروو به هۆی کاک (حاجی محمد شیخ رهشید لۆلان) وستی قسه له گه ل ی.ن.ک بکات بۆ ئه مبهسته له سالی ۱۹۷۷ شههید عدلی عهسکهری چوه بهغدا وادیار بوو سهدام ده بوست چه که کاتمان تسلیم بکهین .. ئیمهش ده مانووت ده بیت له بهری (الصمود والتصدی) که له لیبیاو سوریاو فه لستین و جهزائیرو عیراق پیک هاتبوو ده وری کاریگهری عیراق دیار بیت بهو واتایه عیراق له پاش شهری ئیران پیتوستی به هتزی مرژی کورد ههبوو، ده بوست کوردستان ئارام بیت تا دهستی بهتال ده بیت ئینجا حیسامان له گه ل بکات، ناوه ناوه خه لکی ئه گینارد بۆ ئهوی سهر کردایهتی ی.ن.ک رنککوتنی له گه ل بکات بهههمان شتوهش بههۆی (عهزتی سلیمان به گی ده رگه له) قسهی له گه ل پارتی ده کرد که له ناو خه لکیدا وا ناویانگی ده کرد بوو. هه رچهنده له کۆنفرانس بیهو باوهری جیا جیا هه بوو به لام هه تهن بۆ چونی سهر کردایهتی گرنگه رهو ئیعتباری زیاتر بۆ ده کریت بۆیه رنککوتن لهو کاتوه به گهرمی باسی لینه کرا .

له کۆنفرانس تیپه کان به شتوه یه کی تازه تر دامهزانهوه، رنکخراوه کانی کۆمه لئش ئالوگۆری به نه رتهی تیاکرا، ئهو که سانهی له ناو کۆمه له به عیراق جهتهی ناو ده بران له زۆریه ناوچه کان ده سه لاتیان لی سه نه رایوه له و همدو سه ده حزبی سۆسیالیستی کوردستان له ناوچه کانی هه ولیر به تایبیتی له ده شتی هه ولیر رۆژ به رۆژ له رووی پیتشه مرگه وه له زیاد بووندا بوون، هه رچهنده

هەندى بەرژەهەندى و بى رىك و پىكى وى كوردبوو كه هەندى كەس لەو حزبە سوود وەرگى و
خۆى دەولەمەند بكات چونكه لەناو سۆسيالستەكان وشى لىپىچىنەو نەبوو هەر كەسە بە
ئارەزووى خۆى دەجولایەو، راوەرۆت، بى رىزى، سوكايمتى، لىدان لە خەلك كارى رۆژانەى
لىپرسراوانى ئەو حزبە بوو، هىچ فرماندەى هەرىم و كەرتىك بەراستى پابەند نەبوون بە
سەرگردايمتى، سەرگردايمتى سۆسيالست بۆئەوى شۆرتى بەرزىان لى ئەوى نەبىت ئەوانىش
قازانج بكەن لە جياتى ئەوى لىپىچىنەو لە خەلكانى دزو جەردە بكەن بەرگرىيان لىدە كردن .
پاش كۆنفراسى دووى كۆمەلە يەكىتى نىشتمانى كوردستان كەوتە قۆناغى تازەى خەبات .

دامه زواندنی مه لئه نده كان

لەسەر داوای كۆنفراسی دووی كۆمهلهی رهنجده رانی كوردستان و بریارى مه كتهبى سیاسى (ی.ن.ك) و دەست پێشخەرى كاك نەوشیروان، كۆمیتەى مه لئه بنده كان ده مه زرا، بۆ ئاسان كردنى ئیش و كارى پێشمەرگه و جهماوه رو جێگیر كردنى چەند ئەندامێكى سەر كرده یه تى له ناوچه كان بۆ ئه وهى ئیش و كار به رێك و پێكى به رتۆه بچێ، چونكه زۆر گێرگرفتى، كۆمه لایه تى، مالى پهبه وندى له گه لێ حزه سیاسیه كان به بێ چاره سەر كردن ده مایه وه، یان زۆر كێشه ی گه و ره له نێوان (سهرتیه په كان) دروست ده بوو، هێزى پێشمەرگه ی كوردستان به ره و گه شه كردن ده چوو، مه كتهبى عه سكه رى ده ستى پێ رانده ده گه یشت. شۆرشى كورد بۆ خۆپاراستن هه میشه بنكه ی سەر كرده یه تى له شاخى سه خت و سەر سنوره كان داده مه زرتنێ بۆ ئه وهى دوژمن نه توانی به ناسانى بیه گرت. له هه ندى ناوچه پێشمەرگه به پیا ده ١٠ بۆ ١٥ رۆژى ده و یست تا ده گه یشته سەر كرده یه تى، هه ندى جار بۆ ئیشێك یان بۆ لێپرسینه وه له لێپرسارێكى شۆرش ما وه ی مانگێك به سەر روو دا وه كه تێپه ر ده بوو. كاره كه به سەر ده چوو یان سارد ده بۆ وه، بۆیه ده بوا یه ئه و مه سه له گرنگه چاره سه رى بۆ بدۆزرته وه، ئه وه بوو ده سه لاتى كۆمیتەى مه لئه بنده كان دیارى كرا. دانانى فرمانده ی مه فه ره زه، جێگه رى فرمانده ی كه رت، فرمانده ی كه رت، جێگه رى فرمانده ی تیه پ، پێشنیار كردنى فرمانده ی تیه پ، لێكۆلینه وه له هه موو كاروباره كانى، كۆمه لایه تى، شه ر كردن، مه سه له ی ژن، ناكۆكى جووتیاره كان له سه ر زه وى و زار ..، سزادانى پێویست له رووى مالى، یارمه تى كۆ كرده وه، یارمه تى خێرخوازان، له رووى سیاسى پهبه وندى كردن له گه لێ حزه سیاسیه كان، له رووى شه ر كردن كۆ كرده وه ی چەند تیه پێك له كاتى پێویست، ده ر كردنى چەند به یانێك یا بلاو كرا وه یك گه لێ ئیش و كارى تری رۆژانه ی خه لك و پێشمەرگه و رێكخستنه كانى یه كیتى نیه تمانى كوردستان.

كۆمیتەى مه لئه بنده كان راسته وخۆ پهبه وندى له گه لێ مه كتهبى سیاسى ده به ست وه هه ر به فرمانى ئه ویش لێپرساروی مه لئه بنده و ئەندامه كانى و سهرتیه په كان داده نران و لاده دران، هه رچه نده سهرتیه په كان پاش دانانیان راسته وخۆ پهبه وندىان له گه لێ مه لئه بنده كان هه بوو.

راسته هه ندى شۆرشى ئازادى خواز له دانانى مه لئه بنده كان زه ره رو زیانیان كرد، شۆرشى ئه رتیا له دانانى مه لئه بنده وای كرد هه ر مه لئه بنده یك بیه تته حزبیك، ئه و تاقى كرده وه یه نزیك

بوو له مهلبندی يک له ناوچې سلیمانی رویدات بهلام هژشیاړی و زیره کی سرکردایمتی ی.ن.ک پیلانی شو کسانمی پوچمن کردهوه .

کوردستان دابمش کرا بسمر چوار مهلبند بم شپوهیمی خوارهوه :-

۱. مهلبندی يهک : باره گای له گوندی (حاجی مامند) له شاریاژیر بوو، لیتپرسراوه کمی کاک مهلا بهختیار بوو، لیتپرسراوی عمسکری کاک بهکری حاجی سفرو تپه کانی ۳۳ ی سلیمانی و ۳۷ ی شاریاژیر و ۱۵ ی شاره زورو و ۱۱ ی هورامانو و ۵۵ ی قمره داغ و ۵۱ ی گرمیان سر بمو مهلبنده بوون .

۲. مهلبندی دوو : باره گای له گوندی (سرگه لور) له ناوچې جافیمتی بوو، ت ۲۱ ی کبرکوک و ت ۲۳ ی سورداش و ت ۴۷ پیره مهگرون و ت ۴۳ ی ناسوسو و ت ۶۱ ی جووتیاران سر بمو مهلبنده بوون .

۳. مهلبندی سی : باره گای له گوندی (وهرتی) بوو، لیتپرسراوه کمی کاک سید مهجید بوو، ت ۱۴ ی ناکو، ت ۱۲ ی سوران، ت ۷۴ ی بالهک، ت ۷۷ ی کوډو له لایمن شو مهلبنده سرپرستی دهکرا

۴. مهلبندی چوار : باره گای له گوندی (باليسان) بوو، له ناوچې خوشناوهتی ت ۸۶ ی دهشتی هملیر، ت ۹۱ ی سفین، ت ۹۳ ی کویه، ت ۹۹ ی بیتوین له ژیر دهسلاتی شو مهلبنده بوو کاک سید کریم لیتپرسراوی عمسکری بوو .

نمدامانی مهلبندیک پیک دههات له :

۱. لیتپرسراوی مهلبند (دهوایه نمدامی سرکردایمتی بیت) .
۲. بهشی عمسکری .
۳. بهشی مالی .
۴. بهشی کومه لایمتی .
۵. بهشی راگه یاندن .

لهو چوار مهلبنده سی لیتپرسراو نمدامی سرکردایمتی کومه له بوون. کموتنه کاری مهلبنده کان و جوشیکی تری به شوړشو خباتی بی وچانی گه له کهمان دا نیشو کاری پیشمرگو جهماوهری ناسانتر کرد، له زور شوین کوشتنی ناهق نما که جاران له سنوورپ تپه کان همدی کس ده کوژان که هق نه بوو بکوژین، پاره کوژدنبوه قدهغه کرا، له نریکوه چاودیری نیشو کاره کان دهکرا، نیشو کاره کانی مهلبند به گویره زیره کی و

هیزی پشتیوان

هیزی پشتیوان بو پیشمرگانهی یه کیتی نیشتمانی کوردستان دهوترا که بۆ پشتیوانی گهلی کورد چوو بوون له کوردستانی رۆژههلات (ئێران) کۆماری ئیسلامی ئێران و نهیارانی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران له گهڤ کۆتایی هاتنی هاوینی ۱۹۸۲ بۆئوهی دیسان ههموو کوردستان بجنهوه ژیر کۆنترۆلی خۆیان، بۆئوهی بزوتنوهی رزگاری خوازی کوردستانی رۆژههلات لاواز بکمن دهستیان کرد به هیرشیککی بهربلار به تاییستی لهناوچهکانی پیرانشهر و مههاباد و سردهشت و بۆکان و سهقز، پیشتر زهبریان له حزبی دیموکرات دابوو له ناوچهی سوماو برادوست .

حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران ههم لهرووی هیزو توانای کهم و ههم زۆر شارهزا نهبوون له شهر نهیدهترانی بهمنیا پیش لهو هیرشانهی دوژمن بگری، زهبری کوشندهی خوارد له بهری پیرانشهر زیاتر له ههشتا پیشمرگهی دیموکراتی هیزی ئاراه شهید کران. وهپشهرهوی بهرچاوی کرد هیزهکانی ئێرانی گهیشته نزیك خدراوو کۆتستانهکانی قهندیل، ی.ن.ک بۆ سلماندنی بیرو باوهری کوردستانی، وهبۆ ئوهی ئهو ئهرکه نیشتمانیه فرامۆش نهکات و بۆ دۆست و دوژمن بهسلیتی که مسهلهی کورد یهک مسهلهیه، بهرباریدا که هیزهکانی کۆبکاتهوه و بهشداری لهو رۆژه ناخۆشهی گهلی کورد بکات له کوردستانی ئهودیو. له پیشدا باسمان کرد بارهگاگانی ی.ن.ک لهسر سنووری ههر دوو کوردستانی داگیرکراو بوو بینگومان شکستی حزبی دیموکراتی کوردستان لهو شهره، هاتنهوهی هیزهکانی ئێران بۆ سنورهکانی کوردستان مەترسی دهخاته سر یه کیتی نیشتمانی کوردستان .

له ۱۹۸۲/۹/۳ سرکردایهتی ی.ن.ک به بروسکه یهک چهند هیزیککی داواکرد ئهو هیزانه له ۱۹۸۲/۹/۴ بهربۆکوتن بهرو کوردستانی رۆژههلات ئهو هیزه ی.ن.ک که له ههزار پیشمرگه زیاتر بوو تووشی چهندین شهرێ سهخت و دژوار بوون له گهڤ هیزهکانی ئێران و نهیارهکانی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران ی.ن.ک بینگویی دانه بهرژهوهندی تهسکی خۆی ئهو ههنگاره میژوویییه فرامۆش نهکرد ههرچنده ئهو ههنگاره یه کیتی وای کرد له چهک و تهقهمنی و یارمهتی و رێگای دهرههه بیبمش بکرتت سههره یای دوژمنایهتی رژیمی ئێران . بهبۆچونی خۆم ئهو ههنگاره یه کینکه له سههرههه ههره شکۆدارهکانی ی.ن.ک وه میژوو بۆ ئهوهکانی داهاوی دهگیرتهوه . له تشرینی دووهم ی.ن.ک بۆ بههیزکردنی هیزهکانی خۆی له بهرهکانی شهر له گهڤ

ئىران داواى ھىزى تازەى ئەكرد يەكئك لىو ھىزانە كىرئەكەى ئىمە بىو لەگەل كىرتى يەكى دەشتى ھولئىرو ، ھىمومان بەيەكەو بەرەو سىر كىر دایەتى كىرتىنە رى، سىرماى پائىز چىندى بلىتى كارىگەرە، دەمانزانى تىوشى كىرتىستانى ئىستەم دەبىن، بەفرو باران دەست پئدەكات جىل و بەرگى. كىرتىستانمان پۆشى زۆر بە دلئىكى خۆش بەرەو پىرى ئىو شەرە دەرۆئىشتىن ئەگەر ھىتا ئىستا لەگەل ھىزەكانى رۆئىمى عىراق شەرمان دەكرد ئىو بە يەكەمىن جارى لە مئىژووى نۆئى گەلى كورد ھىزىكى سىاسى تازە پى رو بەرەنگارى دوو دوژمنى دىرئىنى كورد دەبئىتەو ھىق بىو شانازى بە خۆمانەو بەكەبىن . لە رىنگا تىوشى برادەرانى حزبى شىوعى عىراقى بىوئىن و مامۆستا مەلا ھىسەنىان لەگەل بىو پاش چاك و چۆنى و لئىك پىرسىن كاك مەلا ھىسەن وئى:

بەرئىتى يەكئىتى نىشتىمانى كوردستان كارئىكى خراب دەكات و دوژمئىكى تر بۆ شۆرئى كورد لە كوردستانى عىراق پەيدا دەكات ئىمەش داواى رىزگارى كوردستانى گەرەمان دەكرد كە كارئىكى زۆر رەوايە وامان ئىژمار دەكرد (ئاش لە خەيالئىك و ئاشەوان لە خەيالئىكى تر) .

ورە كئىشەيەكمان كىر (ئىو كات حزبى شىوعى عىراقى لىبەرى جود دا بىو) .

لە ۱۹۸۲/۱۰/۲۵ گەبئىتەنە بارەگای سىر كىر دایەتى لە خىرى نار زەنگ كاك نەوشىروان رەوانەى لای مام جەلالى كىرئىن، پاش نىوەرۆيەكى درەنگ چوئىنە خاكى كوردستانى رۆژھەلات گوندەكانى (دارداوہ و مامكاوہ) مان بىرى ئىئوارەمان بەسىردا ھات گەبئىتەنە بارەگای كاك مەلا بەختىار لەگەل كاك شاخەوان و مامۆستا سدىق و كاك بەختىار رۆئىشتىن بۆلاى بەرئىز مام جەلال لە كىرتىستانى (ساوان) لىوئى سىر بەرئىشتى بەرەكەى دەكرد لە نىزىكەو لەگەل نۆئىزى شىروان گەبئىتەنە لای مام جەلال لە خىمەيەك بىو شەھىد سەيد كىرئىم لەلای دانئىشتىبوو، تەماتەو نانئىان دەخوارد زۆر بە گەرمى پئىشوازى لئىكىرئىن ئىوئىش بە شەرئىكى مئىژووى لە قەلئەمئىدا . ئىمەش بە نۆرەى خۆمان باسى بارى ناوچەكانى خۆمان و بۆچونى خەلئىكى لىسەر شەرەكەمان بۆ باس كىرە. دىيار بىو كاك شاخەوان نەيدەوئىست باسى ئىو بەكات كە ھىندئى لایىن و خەلئىك شەرەكە بە جۆرئىكى تر لئىك دەدەنەو (ھىندئى لایىن بئىنەوئى لە گىرئىكى شەرەكە بدوئىن ناخەزانە باسى خرابى شەرەكەيان دەكرد قسەى خۆمان بئىت دەيانگوت جاشى عىراقئى) ئىو قسەيەم بە مام جەلال وئى، زانئىم پئى ناخۆشە بەلام ھىمئىشە كادىرەكان دەبئى قسەى راست بە سىر كىر دایەتى رابگەيەنن بەدئى سىر كىر دەكان قسە بىكەن چوئىكە دەبئىتە ھۆى سىر لئىشىئىوان و راستى وئى كىرئىن .. مام جەلال ھاتە وەلام: (مەن لە كىر كوك خۆم شارە بۆو و كاك سالىح شىرەش لىوئى بىو، تازە سدىق مئىرانى شەقلاوہ كوژرابوو، پارتى دەستى لە كوشتنى ھىبوو

سالتح شیره له گهڼ همندي شيوعی گفتوگوي ده کرد، شيوعیه کان بۆچونيان وابوو پارتی له ناغاو دهره بگ پینک هاتوو، سالتح نهیده و ترا بلتی سدیق میران پارتی کوشتمتی همر لمر خویموه دهیوت: (که لهش دهزانی باجم) مام جهلال بو نمونه به بمر پیرچی نمو قسانی دایموه. پاش نموی مام جهلال له دهفتیری یادگاربه کانی رۆژی گهیشتمی تیمی نووسی، گهپرانموه گوندی مامکاوه بۆ بهیانی نمو هینزهی تیمهیان کرده دوو بمش، پیتشمهرگه کانی ت ۸۶ به فرماندهی کاک شاخوان رهوانهی قولایی خاکی کوردستانی ئیران کران به هاوکاری کۆمهلهی ناستمینگ کیشانی کوردستانی ئیران تیمهشيان رهوانهی دۆله تو کرد له کوردستانی ئیران بۆ پالپشتی هیزه کانی حزبی دیموکراتی کوردستانی رۆژهلات، بمری دۆلمتوو له لایمن شهید سهید کمریم سهرپرشتی ده کرا. سمنگهری پیتشمهرگه له کورتستانی چیبای (پیران) بوو دهروانیتته دهشته جوانه کانی (وهزنی و مردواو) هیزه کانی ئیرانیش له گوندی کونه مشکه بوون . له رۆژی ۱۹۸۲/۱۱/۶ سمرکهوتین به شاخداو چمندی بلتی سارد بوو، پیتشمهرگه یهک له سهرماندا خموی لینه کموت، بای ساردی کویستانان نمو پهناگهیمی که به نایلون دروستمان کردبوو لینی تینک داین، درهنگی شو همر هاتو چو هموا ساردی کردو ورده ورده بهفر دهباری، نهماندهزانی چون خۆمان لهو سهرمایه رزگار بکهین، بهفره که له گهڼ رۆژهلاتن نهماو ناسمان بوبه سامان، نۆبتمی تیمه دوو شو بوو له بیرمه کاک حامیدی حاجی عالی و شهید سهریازیشمان له گهڼ بوو. رۆژی ۱۹۸۲/۱۱/۸ تیمهیان گۆری له جیاتی تیمه پیتشمهرگه ت ۵۷ سهرگرمو ناوچه کانی تریان بهسهر شاخ خست له رۆژی ۱۹۸۲/۱۱/۹ بهفرینکی زۆر باری بوو چیبای سپی کرد رینگاو بانی گرت، کرپوهو زریان چیبای ون کرد گیانی هممو نموانمی له شاخ بوون کموته مەترسی، رینگاکان گیران، بهناچاری همرچی پیتشمهرگو خه لکی دۆلمتوو ههبوو به هانای نمو پیتشمهرگانه چوون، پاش ماندوو بوون و هیلاکی زۆر نینجا پیتشمهرگه کان توانیان بیتنه خوارهوه. بمره کاتمان چۆن کرد چونکه ئیرانیه کانیس بوو بهفره هیرشيان لا کارتکی ناسان نهبوو .

چهند رۆژیک لهوی ماینموه رۆژی ۱۹۸۲/۱۱/۱۲ بهشیک له هیزه کان گهپرانموه شویتنه کانی خۆیان، هیزه کهمی تیمه لهو بمشه بوو، زۆر به سهرپریری گهپرانموه ناوچه کانی سنووری چالاکیان، بهراستی شانازیمان به خۆمان و هیزه کاتمان ده کرد چونکه نمو یه کهمین جاره پاش کۆماری مههاباد پیتشمهرگه کوردستان بهرگری له هممو خاکی کوردستان ده کات (له کۆماری مههاباد خوا لیخویشبوو بارزانی مستهفاو بارزانییه کانو چمندین تیکۆشهر لهوانه همر

چوار نەفسەرە شەهیدە کە مەردانەو دئێرانە لە پال هێزەکانی کۆماری مەهاباد بەرەنگاری
رژیمی شای ئێران بوونەو، بارزانییەکان بە سەرمکردە سەرزک بارزانی چەمەدین جار هێرشەکانی
شایان پوچەل کردەو (

هەرچەندە پرۆیاگەندەو دوژمن و ناحەزانی کورد زۆر بە تەوژم بوو، دەبێ هەر لە ناحەزان
قەسە خراب رەچاو بکەیت هەرگیز نابێ چاوەڕێی ئەو بکەین دوژمن بەو هەنگاوەی ی.ن.ک
دەخۆش بێت . لە دەشتی هەولێر تەنیا کەرتی دووی ت ٨٦ ی دەشتی هەولێر مابۆو کە
ژمارەیان لە ٣٠ پ.م تێپەری نەدە کرد لە گەل چەند کادریک لە ناوەراستی کانونی یە کەم لە گەل
کەرتەکی خۆمان هەم بۆ جەولەو هەم بۆ بەهێزکردنی هێزەکانی خۆمان لە دەشتی هەولێر
چووینە ناوچە کە لە گەل پێشمەرگەکان یە کمان گرتەو کاک مەلازم سەمکۆ فەرماندەو تێپیی باوەجی
ئەویش لە گەل هێزێک هاتە دەشتی هەولێر هەقەل قادر عەزیز ئەو کات لێپرسراوی کۆمیتەو
هەولێری حزبی سۆسیالیستی کوردستان بوو، لە گەل هێزێکی گەورە هاتبۆو دەشتی هەولێر بۆ
دوو مەبەست یە کەم رێک خستەو هێزەکانی خۆیان چونکە کەرت و مەفرەزەو هەرمەکان زۆر
ناکۆک بوون لە گەل یە کتر، دوو مەبۆئەو هێز نیشان بەدات بەرامبەر خەلک و یە کیتی . زیاتر لە
سێ سەد و پەنج پێشمەرگە سۆسیالیست لە دەشتی هەولێر کۆرا بۆو چوست دەهات و
دەچوون بە مەو مۆچی سەیری ئێمەیان دە کرد، لە زۆر شوێن کۆرۆ کۆبونەو یان دە کرد . دۆخە کە
بەرەو ئالۆزی دەڕۆشت، هێزەکانی ی.ن.ک لە دەشتی کۆیە لێپرسراوتکی (حەسک) یان گرتبۆو
لەسەر هەندێ کێشە کە پەییوەندی بە خەلکەو بوو، دیارە ئەوان داوای ئازادکردنیان دە کردو
برادەرانی ئێمەش گوتیان بەو قەسە نەدە دا . لە ١٥ / ١ / ١٩٨٣ نامە یە کمان لە ت ٨٣ ی
هەورێ بۆهات داوای گەڕانەو یە بەپەلەو ئێمەو دە کرد لە رۆژی ١٧ / ١ / ١٩٨٣ گەیشتیە
گوندی چیبوێ سەرۆو، پاش ئەوێ هەقەل مەلازم خولە لە شەری کوردستانی ئەو دیو بەخستی
بەریندار بوو هەقەل عەبدوللا مام عەلی کرا بە سەرتیپی ئێمە دیارە داواکە لەسەر ئەو مەسەلە یە
بوو . لە ١٧ / ١ / ١٩٨٣ هێزێکی حزبی سۆسیالیست دەچیتە گوندی ئاوماڵ لە ناحیەو تەق
تەق چەند پێشمەرگە یە کی ی.ن.ک ئەوێ دەبن سۆسیالیستەکان داوا لە پێشمەرگەکان دە کەن کە
چەک دا بنێن !! پێشمەرگە چەکی هەلگرتووە بۆ ئەوێ بەرگری لە مافی رەوای گەلی کورد
بکات، چەکی زۆر لا پێرۆزە، ئەو پێشمەرگانەو کە لە لایەن حزبیەکانی تر چەک دە کران هەمیشە
دەخرانە ژێر هەرمەشەو لێپرسراوەکانیان و دە کەوتنە ژێر لۆمەو گازندەو هەقەلەکانیان بۆیە چەک

کردنی پیشمرگه کارێکی وائاسان نییه که هندی خه‌لک به‌ری لینه‌کرده‌وه پیشمرگه تهنیا ماف به لێپرسراوی خۆی ده‌دات که لێپێچینه‌وه‌ی له‌گه‌ڵ بکات .

پیشمرگه‌کانی ی.ن.ک کهوتنه به‌رگری له‌خۆکردن، جینگای داخه له‌و مرکیش مرکیشه کادیرێکی ی.ن.ک شههید کرا ئه‌وانی تریش چه‌ک کران له‌ پێش چاوی خه‌لک له‌ گوندی ئاوماژ ئه‌وانه‌ی خۆیان به‌ سه‌رکرده‌ ده‌زانی ده‌بێ هه‌میشه ریزی ئه‌و کهسانه بگرن که دژی داگیرکهران نابێ ئه‌وان هانی خه‌لک به‌ده‌ن پیشمرگه چه‌ک بکریت، سه‌رکرده‌ی راسته‌قینه ده‌بێ هه‌موو پیشمرگه‌ی کوردستان به‌ یه‌ک چاوه‌ سه‌یر بکات ئه‌گینا ئه‌و شه‌رفه گه‌وره‌یه‌ی لایه‌ق ناییت با خۆشی به‌ سه‌رکرده بزانی .

به شههید بوونی ئه‌و کادیره، بیانوو دۆزرایه‌وه بۆ شه‌ریکی گه‌وره‌تر چونکه هه‌موومان له‌ به‌لگه‌و بیانویه‌ک ده‌گه‌راین، نیه‌تمان پاک نه‌بوو، له هه‌نجه‌تیک ده‌گه‌راین، هه‌ردولا هه‌تزه‌کانی خۆیان کۆکرده‌وه تا زه‌بری کوشنده بوه‌شێنن و بۆ خه‌لکه هه‌زارو لادێ نشینه‌کانیش بیسه‌لێتن که هه‌تزه‌کی گه‌وره‌ن، ئه‌گینا هه‌موومان به‌رامبه‌ر حکومه‌ت ئه‌و ده‌سه‌لاته‌مان نه‌بوو . زه‌مینه خۆش کرا تا چهند تیکۆشه‌ریکی تریش شههید بکری تا ناخ و داخی چهند مانگی رابردوو له‌ یه‌کتر ده‌ریکه‌ین ، شه‌ری نێره‌گین نمونه‌ی شه‌ری براکوژیه .

هیزه‌کانی ئمو ناوچه‌یه دانیشتن، هەرچمندا ههتا راده‌یهك توانیان دۆخه‌كه ئارام بکهنموه به‌لام نه‌یانتوانی کیشه‌کان چاره‌سەر بکهن، دیله‌کانیان گۆریموه کهچی نه‌یانتوانی چه‌که‌کان که گیرابوون بده‌نموه یه‌کتر، ئمو لیژنه‌یه گه‌رایموه دۆلی باليسان بیته‌موه له ریشموه ئمو ناکوکیانه هه‌لته‌کیتی و هۆیه‌کانی شه‌ری نیره‌گین بن بر بکات . له ئازاری هه‌مان ساڵ هیزه‌کانی ی.ن.ک ناوچه‌که‌یان چۆن کرد، هیزه‌کانی مه‌لبه‌ندی دوو گه‌رانموه شوته‌کانی خۆیان، ت ۸۶ هاته کاموسه‌ک . پاش شه‌ری نیره‌گین تا ۱۹۸۳/۴/۱۵ هه‌یچ رووداوێک که بۆنی شه‌ری براکوژی لیبیتت رووی نه‌دا. هەرچمندا حزبه‌کان هه‌ریه‌ک خۆی ناماده ده‌کرد، به‌ره‌ی (جوود) وای ده‌زانسی تهرازووی هیزه‌کان گۆراوه ئه‌وان به هیزترن له ی.ن.ک گیانی تۆله کردنموه‌شیان له دۆ و ده‌روون ده‌خولایموه . هه‌رحزه ده‌بیرست خۆی سه‌رکارو ده‌سه‌لاتدار بیته له ناوچه‌کان ، جیاوازی بۆچوون بۆ چاره‌سه‌رکردنی مه‌سه‌له جیا جیاکانی سه‌ر گۆره‌پانی کوردستان و عێراق و ناوچه‌که یه‌کیه‌ک بوو له خاله‌کانی جیاوازی نیوان هیزه سیاسییه‌کانی کوردستان .

له ۱۹۸۳/۴/۱۵ هه‌فاله‌ن شه‌هید شه‌مال و شه‌هید سه‌ریازو هیزه‌که‌یان هاتنه‌ چیه‌وی خواروو نیوه‌رۆ له باره‌گای تیه‌مه نانی نیوه‌رۆیان خوارد که‌وتینه‌ قسه‌و باس و لیکوژینه‌موه‌ باری ئمو کاتی کوردستان ... دیاره هه‌ر پێشمه‌رگه‌یه‌ک به‌رو رای خۆی ده‌رده‌به‌ری منیش وه‌کو پێشمه‌رگه‌یه‌ک و دۆسته‌کی ئمو تیکۆشه‌رانه بۆچونی خۆمدا له بیرمه وتم :

(نابێ بزوتنه‌موه کوردایه‌تی له‌سه‌ر پیاویکی وه‌کو سوهره په‌کی بکه‌وی و بیته‌ بیانه‌یه‌ک شه‌ری گه‌وره‌و خۆینه‌وی دروست بیته هه‌میشه ده‌مووت بابه‌ نه‌گه‌ر هه‌ر له‌یه‌ک ده‌ده‌ین با به‌لگه‌و بیانه‌وی گه‌وره‌ بدۆزینه‌موه چونکه شه‌رمه ئمو مه‌سه‌له بچوکه بیته‌ مایه‌ی شه‌ری براکوژی) داخه‌که‌م ئمو براده‌رانه قسه‌که‌ی منیان به‌هه‌ند هه‌لته‌گرت له‌و گفتوگۆیه‌ کاک عبه‌دولای مام عه‌لی ف ت ۸۳ه‌ی هه‌مووی و کاک قادر دۆشکه‌و کاک فاروق عه‌لی مه‌لودو کاک نه‌مه‌د کورده ناماده بوون . پاش نان خواردن ئمو براده‌رانه (شه‌مال و سه‌ریاز) و براده‌ره‌کانیان به‌ریکه‌وتن بۆ به‌ناری کۆسه‌رت به‌و نیازه‌ی شه‌ری براکوژی له ئیستادا له ئارادا نیه ، بۆ وه‌رگرتنی ده‌نگ و باسو نان خواردن کاک شه‌مال و سه‌ریازو کاک شوێش و سی پێشمه‌رگه‌ی تر به ئوتومبیل ده‌چنه گوندی باداوان له دۆلی خه‌له‌کان له‌لاین تاقمیه‌کی حزبی سۆسیالیستی کوردستان و حزبی شیوعی عێراقی به‌بێ ده‌نگ لیکنه‌ریان و لیپه‌رسینه‌موه ته‌قه‌یان لیده‌که‌ن له ته‌نجام دا هه‌فاله‌ شه‌مال و هه‌فاله‌ سه‌ریازو دوو پێشمه‌رگه‌ی تر له‌گه‌ڵیان بوون شه‌هید ده‌کرین دوو پێشمه‌رگه‌ش رزگاریان ده‌بیته‌ یه‌کیه‌ک له‌وانه کاک شوێش حاجی بوو .

شهید بوونی نمو چوار تیکۆشمه زقو تورپیی پیشمەرگه کانی زیاتر کرد ئیسگی دن
گه لی کوردستان به بهیانیك همواتی شهید بوونی نمو چوار تیکۆشمه ری راگه یاند ، زهمین
شهریکی گه ره خوش کرا ، بووه ناگریك سمرتاسه ری کوردستانی گرتوه .

شهری مه‌لبندی یهك

ناوچهی سلیمانی

یه‌کیتک له غموشه هه‌ره گه‌وره‌کان به‌لکو له به‌لایه‌کانی کورد ئه‌وه بوو هه‌ندی له سه‌رکرده‌کان نه‌یانه‌زانی چۆن ناویانگ ده‌ریکمن ، چۆن خۆیان له‌ناو کورده‌ستان و خودی هه‌یزه‌که‌ی خۆیان به‌هه‌یزه‌ بکمن بۆ جێبه‌جێ کردنی ئه‌وه مه‌رامه‌ حه‌رامه‌ شه‌ری وایان دروست ده‌کرد جا خه‌لگ هه‌وسه‌ی خۆیه‌تی به‌باش لێکی ده‌داته‌وه یان خراب، گه‌رنگ ئه‌وه بوو ئه‌وه سه‌رکه‌وتوو بیت . له‌راستیدا ده‌بی هه‌ر کرده‌وه‌یه‌ك له‌لایه‌ن خه‌لکه‌وه هه‌لبه‌سنگه‌یتری ..!؟

له ۱۹۸۳/۴ هه‌یزه‌کانی ی.ن.ک به‌ فه‌رمانده‌ی هه‌فاق مه‌لا به‌ختیار هه‌رشیان کرده‌ سه‌ر هه‌یزه‌کانی ح.م.ک و پ.د.ک له‌ناوچه‌ی سلیمانی شه‌ر چهند رۆژی خایاند به‌ره‌ی جود شکان و له‌ناوچه‌که‌ که‌شانه‌وه پاش ئه‌وه‌ی چهندینی تر له‌ لاره‌ فیداکاره‌کان شه‌هیدو بریندار کران .

کاک مه‌لا به‌ختیار رێکه‌وتن نامه‌یه‌کی له‌ گه‌ل کاک به‌هادین نوری لێپه‌رسراوی هه‌یزه‌کانی حزبی شیوعی عه‌یراقی له‌ ناوچه‌ی سلیمانی سه‌ر کردبوو، به‌ گه‌یه‌ری ئه‌وه رێکه‌وتنه‌نامه‌یه هه‌یزه‌کانی حزبی شیوعی عه‌یراقی خۆیان له‌شه‌ری ناوچه‌ی سلیمانی دوور گه‌رت . له‌ کاتیکدا هه‌یزه‌کانی ح.ش.ع له‌ هه‌ولێر زۆر به‌گه‌رمی پیلانیان داده‌رشت بۆ گه‌رتنی مه‌لبندی چواری ی.ن.ک . ئه‌وه‌ی لێره‌دا جێگای سه‌رنج راکه‌شانه‌ کاک مه‌لا به‌ختیار پاش ئه‌وه‌ی له‌ ی.ن.ک جیا‌بۆه ده‌یان بلاکه‌راوه‌ی نووسی دژی شه‌ری براکوژی ، حزبه‌ سیاسییه‌کانی ده‌کوتا بی هه‌واڵ له‌وه‌ی که‌ خۆی رۆلێکی کاریگه‌ری هه‌بوو له‌ زۆریه‌ی شه‌ره‌کان به‌تایبه‌تی شه‌ری کانی سوور ، ناوچه‌ی هه‌ورامان ، مه‌لبندی یه‌ك ، بۆیه هه‌قه‌ بلیین: پاش لێزمو باران که‌ په‌نگ بۆچی ..!؟.

هاوزه‌مان له‌گه‌ل شه‌ری مه‌لبندی یه‌ك ، چهند وورده شه‌رێك له‌ ناوچه‌ی مه‌رگه‌ روویدا کاک سه‌ید برایم له‌وه‌ی له‌لایه‌ن پێشمه‌رگه‌کانی سه‌سیالیست به‌ دیل گه‌را . من نامه‌وه‌ی لێره‌ نۆبالی شه‌ری براکوژی بجه‌مه‌ نه‌ستۆی لایه‌نیک ، هه‌یزێک ، سه‌رکرده‌یه‌ك ... ئه‌وه‌نده ده‌لیم شه‌ری براکوژی ده‌ردی گه‌وره‌ی به‌سه‌ر کورد هه‌تا هه‌ر هه‌نگاوێک به‌ره‌و خۆشه‌کردنی شه‌ری براکوژی قازانجێک بوو به‌دوژمنی سه‌ره‌کی کورد گه‌یشت . وانه‌و په‌ندو عه‌یره‌ت ده‌بی وه‌رگه‌یه‌ی ، شه‌ری براکوژی حه‌رام بکری، ده‌کری ناکوکیه‌کان به‌شێوه‌یه‌کی سیاسی چاره‌سه‌ر بکری . ده‌ره‌په‌راندنی سه‌دان پێشمه‌رگه له‌ گۆره‌پانی خه‌بات سه‌رکه‌وتن نییه‌ به‌لکو شه‌کسته‌یه ، به‌ زه‌ره‌ری شوێشی کورد ده‌شه‌کسته‌وه ، ده‌بی ئه‌وه بیرکردنه‌وه‌یه به‌یه‌که‌جاری له‌ مێشه‌ک و دژ و ده‌رووغان فه‌ری بده‌ین باسی چه‌ک له‌گه‌ل

یه کتر نه کهین چونکه دهست دانه چک له یه کتر ، تیکدانی هممو ئو کاره یه که چندین سالت
خبات و تیکزسانی بژده کهین ، هه لوه شاندموهی هممو ئو شتانه یه که دروستمان کردوه . له
کاتدا له گوندی باليسان بووم بژ ئوهی پاریزگاری له مهلبند بکهین به ووردی چاوه پروانی
باری تازه مان ده کرد . پزیشکی ئاگری شهر له ئیمش نزیک ده کموتسه تا وای لیتهات دۆلی
خۆشناوه تیشی گرتوه .

شەرى باليسان

مەلبەندى چوار

ئاگرى شەرى سەرانسەرى كوردستانى گرتەۋە، حزبە سىياسىيەكانى ھاۋبەشى جىنگ، دابىش

بوون بەسەر دوو بەرە :

بەرەى جود : پىك ھاىبوو لە (پ . د . ك) ، (ح . س . ك) ، (ح . ش . ع) پاسۆك .

بەرەى دوووم : ى . ن . ك بوو .

بەرەى جود ھەموو ھىزەكانى خۆيان لە ناۋچەى ھەولتەر كۆكردەۋە ناۋچەى باليسان لە گوندەكانى توتەمو خەتتى و بالوكاۋە ، بىلو بىلە ...كۆكردەۋە لووتكە گىرنگ و ستراتىيەكانىيان گىرت و رەبايەيان لىدامەزىراند . ژمارەى ھىزەكانىيان بە تەخىنى زۆر كەس لە ھەزارو دووسەد پىشمەرگە تىنەدەپەرى . بارەگاي حىزبى شىوعى عىراقى لە شىخ ۋەسانان بوو لە ھەموو حزبەكانى ناو بەرەى جود بۆ بەستانەۋەى ھىزەكانىيان لەكاتى شەرى بەرە بەرە فىشەك و ئازوقەيان دابىن دەكرد بۆ خزمەتى ئەو شەرى . ھىزەكانى ى.ن.ك لە گوندى باليسان و بىراۋە بوو ، بارەگاي مەلبەندى چوار لە باليسان بوو ژمارەى ھەموو ئەو پىشمەرگانەى شەرى كەس بوون لە دوو سەد پىشمەرگە تىنەدەپەرى ، ھىچ شوئىكى گىرنگ بۆ شەرى كەس بوون لەدەستى ھىزەكانى ئىتەمە نەبوو . مەلبەندى سى لە گوندى ۋەرتى بوو بۆ رىنگا گىرتن لە ھىزەكانى سەركردايەتى بەرەى جود لە قرناقەو پىشت ئاشان نەيانتوانى بىنە ھاۋارى ئىتەمە . بۆدلىا كەردنى ھىزەكانى ى.ن.ك و بى خەم كەردنى لەسەر داۋاي ح.ش.ع رۆژى ۲۶/۴/۱۹۸۳ داۋاي كۆبونەۋە كرا بىو نىيازە كە كەت و پىر لە ھىزەكانمان بەدەن ئەو رۆژە ھەموو خەلك بە پەرزەشەۋە چاۋەروانى رىككەوتنى دەكرد ئىتەمەش پىمان ۋابوو شىوعىيەكان شەرىمان لەگەل ناكەن . كات ژمىر (۹) شو بوو شەھىد سەيد كەرىم بەدۋاي ناردىن كە چووم زۆر سەرقال بوو وتى: ھەر ئىتەمە كەرتى ئىتە دەبى بچنە پىشتى گوندى (شىرك) كەلپال گوندى باليسانە كەرتى دووى دەشتى ھەولتەر بە فەرماندەى شەھىد ئەحمەد قەمبەرى و كاك عەلى نەبى لووتكەكانى پىشت باليسانىيان گىرت ھەر زوو شوئەكانى خۆمان گىرت ھىشتا تارىك و روون بوو، سەگ و گورگ لىك نەدە كرايەۋە، ھىشتا داركەرو شوان و گاۋان و بەرخىمان لەخەۋى خۆشى بەھاردا بوون گەمەى ئارىيىجى و رىژنەى تەقەى بى كەى سى كلاشىنكوف لەتۆۋخۆلى ۋەرداين، دەتوت ھىزەشە بۆ سەرى كەركوكى داگىر كراۋ، لە ھەموو لايەك ھىزەشمان كرايە سەر كە رۆژ گىزنگى دا شوئى يەكترمان بۆ ئاشكرا بوو ، ئىنجا

بەنیشانە گوللە بۆ سینگى يەكتر ئاراستە دەكرا ، شەر دىرئەي كىشا ، ھەوريش لەداخى ئىمە
 ئاسمانى گرت، باران بە گورپو لىزمە دەبارى، بوو رۆژى حەشر لە شىخ وەسانان بەرەو باليسان ،
 لەسەر لووتكەي بلندى پشت توقمە بۆ سەر باليسان ، لە بالوكاوە بۆ سەر باليسان ، لەسەر
 لووتكەي دەراش بۆ سەر باليسان ھىرشى يەك لە دوا يەك لەلايەن جود دەكرا مەردانە بەرگريمان
 كرد ، ھىچ كەسك بەرەو نەدەكرد ئوم ھىزە كەمەي يەكئىتى بە قسەي ھەندى كەس (ئوم
 سەركۆت و منالانە) بىتوان بەرامبەر ئوم ھىزە گەورە پى تاقىكردنەوي شەر خۆي رابگرى . لە
 قۆلى شىخ وەسانان ئومان ھەندىك ھاتبونە پىشموھ لەوي دوو پىشمەرگە كاك ھەيدەر صادق و
 كاك عوسمان شەھىد كران كاك شاخوان بە سووكى برىندار بوو گوللەيەك بە جىھازە كەي كاك
 سەيد كەرىم كەوت لەوكاتەي قسەي لەگەل مامۆستا بەكرد دەكرد . لە قۆلەكانى تر نەھاتنە
 پىش باشتر بلىم نەيانتوانى پىشەرەوي بەكەن . كەرتى چواری دەشتى ھەولتر زۆر بەناستەنگ
 توانيان بگەنە لای كەرتى دوو كەلە پىشتى باليسان بوو ، كاك ئەحمەد كوردەش ھاتە لای ئىمە
 ھەندى فېشەك و نانى بۆ ھىتابووين ، لە كاترەمىر (۵) ي ئىوارە نامەيەك كاك سەيد كەرىم
 ھات كە ئىمە دەقەكەيتى :

ی.ن.ك - مەلەبەندى چوار - باليسان

برايانى بەرئىز ، ھاوڕێيانى خۆشەويستم

كاك عەلى نەبى و كاك سابىر رەسوول

كاك رەباز

ھاوڕێ كاوەو كاك سەفین

سلاوئىكى شۆرەشگىرانی گەرم

چاوەكانتان ماچ دەكەم ، چاوى يەكە يەكەي پىشمەرگەكان ماچ دەكەم ، بەراستى ئوم پىاوەتییەي
 ئەمەردۆردتان سەرى ئىتمەتان بەرز كوردەو، زۆر مەمنونى ھەموتانم، تەكايە كاترەمىر (۸) ي
 شەو لە بارەگای مەلەبەند ئامادە بن وە بە قسەش بە ھەلگىر نامەم وتوو .
 ئىتر ھەر بژین و سەركەوتوو بن .

برای دلتسۆزتان

سەيد كەرىم

۱۹۸۳/۴/۲۷

که سهیری نامه کم کرد ناوی نه محمد قه مبهری فرماندهی کهرتی دووی تیا نه بوو، چونکه همموومان فرماندهی کهرت بووین، باشه بۆچی ناوی ئهو ننووسراوه ؟ کاک سهفین جینگری فرماندهی کهرته نووسراوه. هه لنگری نامه دهیزانی چهند نه محمد قه مبهری خۆشهویست بوو له لای من له میژه هارویتی خهبات و پیتشمه رگایه تیمه، هه ردهم له دهشتی ههولیت بهیه کهوه ده گهراین زۆر په سیارم له هه لنگری نامه کرد، پاش ئهوی ناچار بوو گریاو وتی: وا تهرمه کهی له مزگوته شهید بوو ... به جارئ شله ژام چۆن نه محمد قه مبهری هه ژارو ره شو روت، نه محمد قه مبهری پیتشمه رگی ۱۹۷۶، نه محمد قه مبهری ئازاو زهره، وا به نارها شهید بکهرت به دهست خۆم نه بوو فرمیست له چارم هاته خواری، ته قه شان له سه ر بوو راسته پیتشمه رگه ده بیت شهید بی شهید بوون جینگای خۆی هه یه، له سه رچی قاره مانیککی ئارا به دهستی پیتشمه رگی حزینکی تر بکوژی. کاتمه ی (۸) گه یشتینه وه باره گای مه لهند لهوی کۆبووینه وه په رباردا هه زه کانه مان بکشتینه وه همموومان چوینه په رازه، پاش په شو به کی کورت په رباردا تیمه بهری مه له کان قایم بکهین چونکه له مه له کانیش جود پیتشه روی کردبوو نه گه ر ده ره شیرمان ئی بگریاه ئه وه لیمان روون بوو ده کهوتینه ئابلوقه .

لهو شه ره (۷) پیتشمه رگی ی.ن.ک و چهندین پیتشمه رگی جود شهید کران له وانه هه ژان پیتشه وه لیتسه راری کهرتی رتکخه ستنی ره وانده ز، هه ژان عه سمان و کاک به کر تومه له حزبی سه یالیستی کورده ستان وه به ده یان پیتشمه رگه ش به رینه دار بوون .

سه ر له نوئ به ره ی شه ر دابه ش کرایه وه، کهرتی تیمه کهرتی چواری تیپی هه شتاو شه سی دهشتی ههولیترو تیپی مه لهندو تیپی باوه جی به فرماندهی کاک ملازم سه کۆ، ده ره شه یرو ده ره زه وه سه ر ده ره دارو کویسته انه کانی ساوسیته که مان بۆ دانرا پاش چهند روژتک کاک د . که مهال خۆشناو هاته لامان، کاک سه یه د که ره یه مه وه ی هه زه کانی ت ۸۶ و هه زه کانی تر له گوندی په راره و شه یری مانه وه، به ره ی جود کۆنترۆلی جاده ی گه شتی خه لیفان - چوارقوربه یان کردو زۆر نه زه یتهی که سو کاری ئه و پیتشمه رگانه یاندا که له گه ل ی.ن.ک بوون .

لایه نه سه یاسیه کانی کورده ستان هه ر به وه نده نه ده وه ستان به لکو زۆر جار که سو کاری به کتریان نه زه یته ده داو بی رتزیان په یه کردن دۆسته و لایه نگری به کتریان ده خهسته بهر تانه و جینه و لیدان داخه کم ئه وه له حزه سه یاسیه کان نه ده وه شایه وه ..!؟

ھەرچەندە ئىمۇ كات كەمى لىسىرخۇ بېرمان ئەدە كۆرۈۋە كەچى ئىستا پاش ئىمۇ ھىمۇو
زەرەرو زىانمان لىيە كىردا ، پاش ئىمۇ ھىمۇدېك لى خەلجى تىكۆشەر بىناچارى خۇى گۆرپىسۈە
خۇى پى رانە گىرا ئىستا ھەقە لى ھىمۇو كات و ساتىك ئىمۇ ناخۇشيانە لىبىر چار بگىرى .

شەڕەکانی قەندیل

قەرقاڤو پەشت ئاشان

قەرقاڤو پەشت ئاشان و ئاش کولکەو سوورە دێ و .. هتد چەند گوندیکی دلگیو خنجیلانەن کە دەکەونە بناری چیاى سەرکەشی قەندیل. رژیمی عێراق لە ساڵی ۱۹۷۸ وەکو سەرچەم گوندەکانی تری سەر سنوور پای گواستنەوه، خەڵکەکەى لە ئۆردوگا زۆرە ملیکان توند کرد . ئەو ناوچەیه چەند سەیری دەکەیت ئەوەندەى تر جوان و لەبارتر دەبێ . پاش ئەوەى ناکۆکیەکان لە نێوان هێزەکانی کوردستان توند بوو، حزبی شیوعی عێراقی و حزبی سۆسیالیستی کوردستان باره‌گای سەرکردایەتیان لە ناوچەى مەنگوڕ مامەش لە نۆکان و دۆلە توو گواستەوه بۆ پەشت ئاشان و قەرقاڤە لە ناوچەى ئاکۆزیان. هەرۆه‌کو پێشتر باسمان کرد ، هێزەکانی جود باره‌گای مەلەبەندی چواری یەکییتی نیشتمانی کوردستانیان گرتبوو، مەترسی زۆریش دەکرا هێرش بکەنە سەر مەلەبەندی سێ لە گوندی وەرتی ئەگەر ئەو پیلانەى جود سەرکەوتایە دەبوایە ی.ن.ک هەموو هێزەکانی لە پارێزگای هەولێر بکێشیتەوه و گۆرەپانی خەبات چۆڵ بکات بۆ بەره‌ى جود تا ئەو کاتە تەرازووی هێزەکان لە سەرانسەری کوردستان لە بەرژەوه‌ندی ی.ن.ک بوو گەرچی لە ناوچەکانی هەولێر بەره‌ى جود بە هەموو حزبه‌ سیاسیه‌کانیوه ژمارەى پ . م یان زیاتر بوو ، ی.ن.ک لە کۆکردنەوه و سازدان و خستنه‌ جۆشی هێزی پێشمەرگه‌ نمونەى زۆر کەم بووه‌ لە شۆڕشه‌کانی گەلی کورد بۆیه‌ هەر کاتێک بیویستایە هێزەکانی لەیه‌ک شوین کۆدەکرده‌وه سەرەرای دووری شوێنه‌کانیان، بە پێچه‌وانه‌وه هێزەکانی لایه‌نه‌کانی تر به‌ ناسته‌نگ کۆدەبوونه‌وه، وه‌ خۆیان به‌ر پرسیار نەدەزانی لە شکانی هێزەکانی دووری خۆیان هەرچەندە لەیه‌ک رێکخراویش بوون به‌ تابه‌ته‌ی حزبی سۆسیالیستی کوردستان کە لەناو ریزه‌کانی بیسەرو بەره‌کی بەرچار و زه‌ق دەبینرا هەر لێپرسراوێک به‌ ئاره‌زووی خۆی دەجولایه‌وه ، بۆیه‌ بالآ دەستی هێزەکانی یەکییتی جێی گومان نەبوو .

بۆ ساغ کردنەوه‌ى ئەو کێشانه‌ى کە دوو سالێوو لە نێوان هێزەکان و رزگار کردنی هێزەکانی مەلەبەندی چوار لە خۆشناوه‌تى هێزێکی گەوره‌ى ی.ن.ک به‌ سەرکردایەتى هەڤاڵ کاک نوشیروان بەره‌و دۆلی قەلاتوکان و سیوه‌س و پەشت ئاشان جولآ لە رێگا لە نزیک دۆلی رەزگۆ ماره‌دو ئەو هێزەى یەکییتی لەلایه‌ن هێزەکانی رژیمی عێراق زۆر به‌خه‌ستی تۆبەرانکرا . بووه‌ هۆی شه‌هید

شهری قەندیل دەرگای وتووژی له نیتوان لایهنه سیاسی یه ناکۆکه کانی کوردستان داخست و هەلمەتییکی پرۆیاگەندەیی گۆره دژی ی.ن.ک کۆته کار ، چەندین حزب و رێکخراو ناپەزایان دژی یه کیتی دەرپری لهوانه : الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين - نايف حواتمة، الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين - جورج حبش، حزبي شيوعي سوري، حزبي شيوعي سعودي، حزبي شيوعي ئهردەنی حزبي شيوعي ئیتالی، حزبي شيوعي فه‌ره‌نسی ، حزبي شيوعي به‌ریتانی، به‌ری رزگاری به‌هره‌ین، چەندی نی تر له حزبه کانی دنیا .

له ١٠/٥/١٩٨٣ هه‌تزه کە ی.ن.ک له وه‌رتی به‌رێگه‌وت بۆ دۆلی خۆشناوه‌تی چونکه تا ئه‌و کاته زیاتر له هه‌زار پێشمه‌رگه‌ی شیوعی و سۆسیالیست و پارتی له دۆلی بالیسان و مه‌له‌کان سنه‌نگه‌ریان گرتبوو. نیوه‌پۆ بوو له‌رێگا کاک نه‌وشیروانم بینی له‌سه‌ر کانی ساوسیه‌که نانی نیوه‌پۆمان خوارد، کاک رۆستم فه‌رمانه‌ی ت ٢١ ی کمرکوک، کاک سامان ف ت ٥١ ی گه‌رمیان، مامه‌ ریشه فه‌رمانه‌ی کهرتی چواری جباری له‌گه‌ڵ بوو پاش شاد بوونه‌وه به‌یه‌ک کاک نه‌وشیروان به‌ درژی باسی ئه‌و شه‌ری قەندیلی بۆ گه‌یتمه‌وه ، له ناخی خۆم زۆر دلگه‌ر بووم براده‌رانیش پێده‌کەنین، ده‌مزانێ چەند زه‌ره‌ره بۆ گه‌له‌که‌مان ئه‌وه شه‌ری یه‌کتی کوشتنه‌ به‌لام هه‌یچ چاره‌م نه‌بوو. به‌ هاتنی ئه‌و هه‌تزه‌ی به‌ری جود هه‌لوێستییکی ژیرانه‌یان وه‌رگرت به‌ی شەر ناوچه‌که‌یان چۆڵ کرد به‌ بۆچونی خۆم هه‌نگاریکی باشیان نا چونکه شه‌ر بوویه به‌ ده‌یان پێشمه‌رگه‌ی تریش شه‌هید ده‌کران به‌م جۆره هه‌موو ناوچه‌ی سۆران کۆته ژێر ده‌سه‌لاتی ی.ن.ک پارتی هه‌تزه‌کانی برده‌وه سی سنوور، شیوعیه‌کان خۆیان ونکرد، سۆسیالیسته‌کان هه‌تزه‌کانیان گه‌رانه‌وه ده‌ستی هه‌لوێرو دۆلی سماقوێی به‌و خه‌یالێ شه‌ری پارتیزانی له‌گه‌ڵ ی.ن.ک بکەن له پاشان بی سه‌روبه‌ر کران و بوونه ئاردی ناو درک . کاک قادر عه‌زیز هه‌ر زوو گه‌رایه‌وه سه‌رکردایه‌تی که تازه له زێوکو مشکان نیشته‌جێ ببو . ده‌رکردنی دوو هه‌زار پێشمه‌رگه‌ی شیوعی و پارتی و سۆسیالیست و پاسۆک له کوردستان زه‌ره‌رنکی گه‌وره بوو له بزوو تنه‌وه‌ی رزگاریخوازی گه‌لی کورد کۆت، شه‌رکردنی ئه‌و دوو هه‌زار پێشمه‌رگه‌یه له‌گه‌ڵ دوژمن و یارمه‌تی دانی ی.ن.ک ده‌بووه هۆی به‌ره‌و پێشچوونی شۆرش، جگه له‌وه‌ش حکومه‌تی عێراق له‌و ماوه دوورو درێژه هه‌ر سه‌یری شه‌ری کورد به‌ کوردی ده‌کرد بی ئه‌وه‌ی هه‌یچ زیانیکی لێبکۆت له‌وانه‌ش خراپترو له‌سه‌ر هه‌مووش شۆرشی کوردستان ده‌یان بگه‌ر سه‌دان رۆلێ به‌ وه‌فای له ده‌ستدا ، دياره له‌و شه‌ره‌ش هه‌تشتا ده‌رس و پهنده‌مان وه‌رنه‌گرتبوو بۆیه چەندی جار تووشی شه‌ری براکوژی بوینه‌وه گه‌وره‌ترین و سامناک ترین شه‌ر شه‌ری قەندیلی دووه‌م بوو که‌له مانگی

۱۹۸۳/۸ پووی دا زیاتر له بیست شمو و رژزی خایاند، زیاتر له سمد رژلمی تیکوشمیری گهله کمان له هیچو خوږایی گیانیان له دهستدا، نو برینه زیاتر تمشمنی سمد تا ماوه یه کی دوور و دريژ هیزه کانی کوردستان نه یانتوانی نو برینمو برینه کانی تر ساریژ بکن .

نه گمر به ووردی رووداوه کان بڅینه یاد دهیینن نریکمی نو مانگی تمواو هیزه کانی کوردستان خمریکی یه کتری بوون یه کم رووداو له گوندی (ناوماڼ) له کانونی دووه می ساتی ۱۹۸۳ دهستی پیکردو شمېر قمندیلی دووم له ۱/۹/۱۹۸۳ کوژیایی به شمېره کان هیئا له نیوان نو دوو میثووه به دهیان وورده شمېر کراوه، هرچی توانای مرژی و دارایی حزبه کان همبو له خزمهت نو شمېره نه خوازراوه دا دانرا که ده بوایه نو هیزو توانا زوره له خزمهتی رزگار کردنی شوینیکی ستراتیژی کوردستان دابنرایه .

شورشگیزان ده بی هممیشه ریزی دیل بگرن داخه کم لو شمېره ناوخوازاندا کاری ناجوامیرانه کران چمندین دیلیش کوژران بیتهوهی هیچ کس هست بو لیپرسراوتیه گموره یه بکات رژژیک ده بی ناری هممو دیله کان بنوسرینموه چونکه به هق زولمیان لیکرا ..؟! شمېر قمندیلی گه لی کوردیشی کرده دوو بمش جا نازانم کام بمشی لسمه هق بو ..!؟

هاتنی مام جلال بو دۆلی خوشناوهتی

پاش ئموی هیزهکانی جود لئاوچمی سۆزان شکستیان خواردو بمرهو بادینان رۆشتن، بهشیوی پارتیزانی هندی مهفرهزیان له ناوچهکانی خوشناوهتی، گهرهوان، دهشتی هملیر بلاوکردهوه هیزهکانی ی.ن.ک بواری نمدان خزیان رنک بئمنوه ، له زۆر شوین تووشی شهر هاتن بووه هۆی شهید بوونی چندانیان ، هندیکیان خزیان دایهوه دهست رژیم لمبر دوو هۆ :

یهکه میان : هندیک له پيشمرگهکان تهنیا پینان وابوو شوپش کردن کارنکی ناسانه، ماندوو بیوون، هندیک توانای ئمو مملاتییهیان نبوو، بو بیانوه خزیان تسلیم کردهوه .

دووهمیان : هندیکیان نا ئومید بوونو بروایان بو شهره نبوو همر بو گهلی کورد هاتبوون ، تووشی رهشبینی هاتن ریگای خو تسلیم کردنهویان ههلبژارد

کمرتی ئیموکمرتی یهکی ت ۸۳ ی همری به فرماندهی کاک تحسین کاوانی و تیپی سرگرمه رهوانی گهرهوان کران بۆئموه شوینهکانی مهفرهزه پارتیزانهکانی حزبی سۆسیالیست تمسک بکمنوه که ئمو کات کاک عبدولا بۆرو کاک سباحه رهش له ناوچهکه بوون (کاک عبدولا بۆر لهپاشان بووه کادیرنکی لیتهاتوی هیزی پيشمرگهی کوردستان و فرماندهی ت ۱۲ ی سۆزان و بداخوه کاک سباحیش لهو روداواندا شهید کرا) .

پاش ماوهیهک له کۆتایی مانگی ۱۹۸۳/۵ شهید سهید کمریم هاته لامان بمرهو وهرتی دهچوو پرسیری خزیان لیکرد به نهینی به ئیمه و ت: دهچمه پیشوازی مام جلال دیتمهوهرتی: مام جلال همیشه بۆ سهفهری دووری ناو کوردستان سهید کمریمی له گهڤ خۆی دهبرد چونکه پیاویکی گورج گۆڤ و نازاو چاو نمترو به هیمهت بوو، ماندوو بونی به خهیاالدا نهدههات . پاش چهند رۆژنک بهریز مام جلال گهیشه وهرتی یه کسر بیرم له مفاوهزات کردهوه پیم وابوو دهسی ئیمه له گهڤ رژیم بیر له رنکوتنیک بکهینسهو چونکه ئیران همرهشمی گرتنی سهرکردایهتی (ی.ن.ک) ی دهکرد، هیرشهکانی ئیران بۆسهر کوردستان خهریک بوو دهست پیتبکات عیراق و ئیران شهیرهکیان دهخسته کوردستان بیگومان شهیره که دهکوته شوینی هیزهکانی ئیمه ، همردوویان دوژمن بوو ، سهرهرای ئموی له گهڤ جود شهیرمان بهردهوام بوو شهر کردنیش له گهڤ عیراق و ئیران کارنکی یه کجار ناستهنگ بوو بو ی . ن . ک .

هاتنی هیزهکانی ئیران بۆ کوردستانی عیراق به واتای هینانی هندی حزب و رنکخراری کوردی و عیراقی بوو بۆ ناوچهکه که هممویان دژی ئیمه بوون بۆیه بیوکردهوه له مفاوهزات

رینگای راست بوو جینگای خۆی بوو ... له ناوچهی گهروهان له گهرمهیی بههار خهلك ئیش و کاری زۆر به دهستوهیه دهست دهکات به رنکخستنی زهوی وزار بۆ دابینکردنی ژبانی، پیتشمهگرهکانی ئیمه لهوئ بوون خهلكی گوند داوایان لیککردین که پیتشمهگره یارمهتیان بدات ئیمهش ئهوه داوایهمان پهنهاند کرد ههر تاقمیک پیتشمهگره له گهمل مائیک دهستی به کار کرد به راستی به جوانی ئهوه راستیم بۆ ئاشکرا بوو که دهبی پیتشمهگره ههمیشه له گهمل جووتیارهکان کار بکات.

نیوه پۆیهک ناردمان ته ماته مان بۆ بهینن له (رهواندز که به ئوتومبیل ۱۵ دهقیقه دووره له گهروهان) له مزگوتیه که ته ماته مان سور کرده وه، ئیمه چهند پیتشمهگره یهک بووین ئهوانی تر له گهمل خهلكه که کاریان ده کرد. دوو کادیری ئیمه ده یانزانی من حهز ده کم مفاوهزات بیت بۆ ئهوهی بهزمیک ساز بکهین ، شههید شوقی و مامۆستا ئه محمد ته سجیلکی بچوکیان هه بوو، له دهروه دوو سی سرودی عیراقیان به زمانی عهره بی ته سجیل کردبوو (له مشرێ عیراق - ئیران ، عیراقیه کان سرودی خۆشیان لێده دا) پاش دوو سروده که به دهنگی شوقی که دهنگی زۆر له دهنگی (رشدی عبد الصاحب - موزیعی ئیزگی بهغدا) ده چوو ئه م رسته یه یان تۆمار کردبوو (نستری انتباه المواطنين الكرام اننا سنذیع فی تمام الساعة الثامنة من مساء هذا اليوم بیانا هامنا صادرا عن مجلس قيادة الثورة حول تطوير الحكم الذاتی لمنطقة کردستان بالتشاور مع المكتب السياسي للاتحاد الوطنی الكردستانی) به ته سپایی هاتنه ته میشتم من پراکشا بووم دهنگی سروده کاتم گوئ لیبوو وتم: توخوا تۆزیک دهنگی زیاد بکهن که سروده که تهواو بوو ئهوه به یانهی که له سهروه نووسراوه خوتندیوه، له ناکاو راپهیریم بۆ دلتیا کردن دوو جار له سهر یهک تۆمار کرابوو، وتم: ههستن مفاوهزاته ... نه موات: له خۆرای نییه مام جهلال له وهرتی یه ... بووبه هه لالا پیتشمهگره کان دهستیان برد بۆ چه که کانیان و رستیان له خۆشیان تهقه بکهن ئهوان نه یانه ئیشت ، دوو پیتشمهگره ته گه یاند که بچن له رهواندز ئوتۆمبیل بهینن کاک ته حسین کاوانی له نزیک من بوو، دهستم گرت و به قایم به ئه رزه کم دادا وتم: ههسته تهواو مفاوهزاته ئه ویش وه کو من پر وای کرد وتم: من ده لیم مام جهلال شتیکی له بن سه ره هه پر وای نه ده کرد !! شههید شوقی و مامۆستا ئه محمد که زانیان پیتشمهگره ده روا بۆ رهواندز واتای ئهویه ده گهیرین وا خهریکه پیتشمهگره دهست بکات به ته قه ی خۆشی خهریکه بیته شایی و هه لالا دهستیان کرد به سوتند خواردن که ئهوه راست نییه ته سجیل کراوه سهیر ئهوه بوو پر وامان نه ده کرد ئهوه ته سجیل کراوه .

که مسهله کهمان بۆ ساغ بۆوه به جارى دلمان شكاو همر دهتوت ناوى ساردمان پياكراوه..
بهراستى چمند دهقيقهيهكى زۆر خۆشبوو له ژياندا زۆرجار نمو مسهلهيه بۆ برادهران
دهگيرمهوه. ناهق نبووين همنديكمان حموت هشت ساڵ بوو له خىباتى چهكدارى دابووين،
رۆژانه ژيانمان له مهترسى دا بوو، دوور بووين له شار، لهشپرو شۆپى قورس ولايهلا وهرس
ببوين نايشارمهوه دهمانويست ويزا بگهين دهستان له شهادهيهك گير ببى چونكه دهمانزانى
چمرچى و پمرچى به زمانى لووسيان دهسكوتى ميلهت زهوت دهكمن؟

زروفى نمو كاتى شۆپش سهخت بوو، ي. ن. ك. چوار دهورى به دوژمن تهنراوو،
ئيرانيهكان همرهشيان لى دهكردين عيراقيش ليوا روكن (ماهر عبدالرشيد) كه يهكيكه له
سهركرده درندهكانى عسكهرى بهعس به قانيدى فهيلهقى يهك هاتبوو كهركوك همرهشى له
جووتياران دهكرد لهگهڵ بهرى جود ناكۆكيهكان بهرو توندى دهپويشت له ههل و مەرجه دهكرا
لهگهڵ حكومى عيراق رتك بكموين نهگهر مافهكانى گهلى كورد بسملاندايه. پاش چمند
رۆژتيك گهرينهوه دۆلى باليسان له ۱۹۸۳/۶/۲۱ مام جهلال گهيشته دۆلى باليسان بارهگاي
له گوندى (خمتى) دامهزراند له سهرهتاي مانگى تهموز هيزى پيشمهرگى كوردستان
زغيرهيهك چالاكى گهرهه له سهرانسهرى كوردستان نهجمام دا چندين سهرياز و نوكرهه رۆتى
بهعسيان كوشت و چهك و دهسكوتى چاكيان دهسكوت بوو. نمو زهبره كوشندانه له كاتيك
بوو حكومى عيراق واى دهزانى كه ي. ن. ك. پاش شپههكانى لهگهڵ بهرى جود زۆر لاواز
بووه بههاتنى مام جهلال بۆ ناوچهى خۆشناوهتى خهلكهكه زياتر بهلاى ي. ن. ك. هاتن،
سهركرديتى توانى له ههموو گيروگرفتهكانى خهلك و پيشمهرگه بگات، خهلك به ناسانى
دهيتوانى شكايهت لهلاى مام جهلال و كاك نهوشيروان له لىپرسراوانى عسكهرى و تهنزى
ناوچهكان بگات. همر لهوى پرياردرا كۆبونوهوى ي. ن. ك. ببستى لهو كۆبونوهويه
نالوگۆپى گرنگ كرا همر لهوتيش پرياردرا نهگهر رۆتم دان به مافهكانى گهلى كورددا بنى
مفاوهزاتى لهگهڵ نهجمام دهدرى تير قوناغيكى ترى خىبات و تيكۆشان له كوردستان دهستى
پى كردهوه، نهوى جىگاي داخه بههوى روودارى ئوتومبيل سهركرديهكى دلسۆزو دلير وزاناي
كۆمهلهى رهنجدهرانى كوردستان گيانى له دهست دا، شهيد مامۆستا جممال پالتوانى
زيندانهكانى بهعس له ههل و مەرچيكي ناسك و دۆست و پيشمهرگهكانى بهجى هيشته ئهوش
گهيشته كاروانى نهرمانى كوردستان مامۆستا جممال لى پرسراوى بهشى رتكخست بوو له
كۆمهلهى رهنجدهرانى كوردستان.

شەرى قەندىلى دووم

شەرى قەندىل گىزىكى خۇي ھەيدە لە مېژوۋى گەلى كوردەمان لەبەرئەمەي چارەنوسى ھەيدە سىياسىيەكانى سەرگۆرەپانى كوردەيمەتى لى ديارى كرا، ناكىرى لىرە كىتە مەت باسى شەرىكە بگىرەمەھە چونكە ھەلە مەرجى ئىستە ئەمە رىگەيمە پى نادا ھەم ئەمە ھەمىرەش ئاۋى زۆر دەۋى ھەر بۆتەمەي شەرىكە بارو دۆخى لە ياد نەچى دەمەۋى بە كورتى بىخەمە سەر كاغەز .

رژىمى ئىران لە ۱۹۸۳/۷/۲۲ ھىرشىكى گەمەي كوردە سەر ناچەي حاجى ئۆمەران (كۆدۆ - گەرد مەندىلى) گەرت بە ھەزاران كەس لە سەربازەكانى عىراقى كوشتە بىرىندار كەرد (گەرد مەندىل) لووتكەيەكى بەمەزە قەزاي چۆمان كۆنتۆل دەكات بە تەمەۋەتى كەمەتە دەستى ئىران (شىۋەپەش، مەۋەتان، حاجى ئۆمەران، خەلان، زىنۇي ئالانە، نازادى، بابەكراۋە، رايات، رەشەمى گونە ژىر و گەلە ژىر) لەلايەن ئىرانىيەكان داگىرە. رژىمى عىراق لە مېژ سالاھە دەيۋىست كوردەستان بە چۆلى مېنىتتەمەھەلى بەدەست كەمەت بە بىيانوۋى پاراستنى گىيانى خەلگ، چۆمانو ناۋ پردانو دەرىمەندى راياتە قەسەركىيان گواستەمەھە خەلگ زەرەرو زىيانى زۆرى لىكەمەت .

ھاۋكات لەگەل ھىرشەكانى ئىران ھىزەكانى جودە بنارى قەندىليان كۆنتۆل كەرد بەشىكە لە جادەي گەشتى سەنگەسەر - ھافىز لە ژىر دەسەلاتى ئەمان دابو، پەرىنەمەي ھىزەكانى جودە بۆ ۋەرتى دەبەۋە ھۆي ئەمەي. ئى.ن.ك نەتەۋانى جولانى بە ئارەزۋى خۇي يىتە تا ئەمە كاتەش ھىچ رىكەمەتنە نامەيەك لە نىۋان ئى.ن.ك و جودە مۆر نەكراۋە بە چاۋى دۆرمانانە سەيرى يەكتر دەكرا بۆيە سەروشتىيە ئى.ن.ك پىنش لەمە ھىزە بگىرەۋ رىگا نەدا ھىزەكانى بگەمەنە مەترسى .

لە ھەمان رۆژ ئىمە بەرىكەمەتنە لەگەل شەھىد سەيد كەرىم تاكو ۱۹۸۳/۸/۱۳ ھىچ شەرى پىنك دادانىك روى نەدا زۆر ھەلە درا بۆ ئەمەي شەرى رۈنەدات ديارە ھىچ لايەك بەرژەۋەندى خۇي نەدە گۆرەپە بە بەرژەۋەندى گەمەي مەللەت بۆيە لە ۱۹۸۳/۸/۱۳ شەرى دەستى پىنكەرد تاكو رۆژى ۱۹۸۳/۹/۱ چەندىن ھىرشە ھىرشى پىنچەۋانە لە ھەردوۋلا كرا لە ۱۹۸۳/۹/۱ شەرىكە بە شكانى بەمەي جودە كۆتايى ھات پاش ئەمەي نىكەي سەد پىنچەمەگەي كوردەستان لە ھەمەۋ لايەنەكان شەھىد بوۋن ۋە زياتر لە سەد پىنچەمەگەش بىرىندار كران، زۆرەي ھىزەكانى مەلەبەندى چاۋارو مەلەبەندى سى و ھىزىكى تە ۲۱ ي كەمەركەي ئى.ن.ك بەشدارى ئەمە شەرىيان كەرد لە بەمەي جودەي ھىزەكانى پارتى و سۆسىالىستە شىۋەي بەشداريان ھەبو .

جینگهی داخه لئو شه‌په بی واتایه و پر واتایه ..! چەندین پیتشمەرگهی خاوەن ئەزموونی شه‌په کردن لەگەڵ دوژمن چەندین فرماندەهی پیتشمەرگه شه‌هید کران لەوانه شه‌هید ئەحمەد مەولود، شه‌هید نازم حەمە سلیمان شه‌هید حەسەن میرخان، شه‌هید عەبدولرەحیم جەسیم، شه‌هید صەلاح، شه‌هید حاجی مام ئەحمەد ... هتد شه‌په قەندیل دەرس و پەندی زۆر ئی وەرگیا کۆتایی هیتنا بە شه‌په گه‌وره له نیتوان هیتزه سیاسیه‌کانی کوردستانی ئێران و عێراقیش پاش ئەوهی له یه‌کتر کوشتن وەرست بوون پاش ئەوهی به هەزاران رۆژێ عێراق و ئێرانیان لەسەر چەند گەردو شاخیتکی کوردستان به کوشتندا هەریه‌که له جینگای خۆی وهستا بەم جۆره بەرەیه‌کی تازه لەشه‌په عێراق و ئێران دروست بوو ، که راسته‌وخۆ کاری کرده سەر باری میللەته‌که‌مان و شو‌پشه‌که‌ی، هەندێ کەس بی ئەوهی زانستیانه بیر بکاتوه هەموو شه‌په‌کانی نیتوان عێراق و ئێرانی به قازانج دەزانی به پیتچه‌وانوه شه‌په‌کانی کوردستان هەرچەند ئه‌و دوو دوژمنه بهر بیونه گیانی یه‌کتر به‌لام کاول کردنی کوردستانی له دوا هات، ئێرانیه‌کان ناوچهی پیتنجوینیان گرت خەلکه‌که‌ی ئه‌و ناوچه‌ی ناواره و دەریده‌ر بوون و هیتزی پیتشمەرگهی کوردستانیش ناوچهی چالاکی پشودانی تسک تر دهبوو به هەمان شیتوه له حاجی ئۆمەران و سیده‌کان و هه‌له‌جه . شه‌په دوژمنانی کوردستان ئه‌و کات به قازانجی میللەته‌که‌مان ده‌گه‌ریتوه له دەر‌وه‌ی کوردستان بیت .

شه‌په قەندیل ده‌سه‌لاتی (ی.ن.ک) ی له ناوچهی سۆران زیاد کرد ناسۆی برایه‌تی و ته‌بایی دوور خستنه‌وه کرمی پیسی خسته دل و دەر‌وونی جەما‌وه‌ری گه‌له‌که‌مان، ئه‌و هەموو شه‌په‌ی هیتچ قازانجیتکی نهبه‌خشی نه بو میللەته‌که‌مان نهبه لایه‌نه سیاسیه‌کان چونکه له سالی ١٩٨٨ هەموو تووشی یه‌ک چاره‌نوس بووین ئه‌ویش شکستی گه‌وره‌ی شو‌پشه‌که‌مان و گه‌له‌که‌مان که بووه هۆی شه‌هید بوونی ده‌یان هەزار کەس و کاول کردنی هەموو کوردستان دیاره شه‌قی زه‌مانه هەموانی به‌یه‌که‌وه کرده دۆستی حکومه‌تی ئێران .

شەرى بېتواتە

شەرى بېتواتە گرنىگى تايىبىتى ھەيە لە شۆرشى نوڭى گەلى كورد چونكە يەكەم جار بوو پاش شۆرشى ئەيلول ناھىيەكە زىگار بىكرى و ھىزى پىشمرگە كوردستان تىپىرې و زىاتەر بەرگرى لىبىكات .

وہ يەكەمىن جارىش بوو لە شۆرشى نوڭى كوردستان شەرىكى وا رووبەروو لەگەل دوژمن لە قولايى كوردستان بىكرىت . شەرى بېتواتە خەمەن و خەيالەكانى دوژمنى پوچەل كەردەوہ كە گوايە ى.ن.ك پاش ئەو زىجىرە شەرى دوورو درىژانە لەگەل بەرەى جود تواناى شەرى كەردنى نەماوہ، وە دەتوانى بە ئاسانى قوت بەرى . بە پىچەوانەوہ خۆراكى پىشمرگە شەرى كەردنە ھەرچەند شەرى براكوژى شەرىكى نابەرانبەر بوو ..!؟

گرنىگىيەكى ئەم شەرى دەمكوت كەردنەوہى جاشەكان بوو كە ھەر كاتىك ھىزى پىشمرگەى كوردستان بىمەوئى وايان لىدەكەت و كەم چۆمىيان دەكەت و دەرسىان دەداتى ، خالىكى تىرى ديارى ئەو شەرى بىراو مەتەنەى خەلكى بەھىز كەرد بە شۆرش و پىشمرگەو ى.ن.ك ، پىر چەك كەردنى پىشمرگەو فراوان كەردنى ناوچە زىگار كراوہكان نەخامى شەرى بېتواتە بوو. چەند جارنىك پىلانى ئازاد كەردنى بېتواتە خرابوہ بەر باس و لىكۆلەنەوہ بەلام ھىچىيان سەرى نەگرت چونكە سىخوڭى ناوخۆمان رۆژمى ئاگادار نەكەردەوہ ..!؟

دوژمن بۆ ئەوہى ھىزى پىشمرگەى كوردستان لەو ناوچە گرنىگ و ستراتىژىيە دەپەرىنئى دەبوست خەلكەكە چەكدار بەگۆ پىشمرگەى بەداتەوہ بۆئەو مەبەستە گلاوہ لە رۆژەكانى ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ / ۱۰ / ۱۹۸۳ جاشەكانى ناوچەكە بە پال پىشتى تۆپ و زىپۆش و تانك و فرۆكەى دوژمن ھىزى بۆ دۆلى بالىسان و لووتكە بەرزەكانى پىشتى ھەرتەلو زىوہ دەستى پىكەرد . ھىزەكانى ى.ن.ك ھىچ نامادەبىيان نەبوو ھىزەكان پەرت و بلاو بوون، سەنگەرىيان نەگرتبوو ھەندىك ھىز زۆر دوور بوون لە ناوچەكە . يەكەك لە ھونەرەكانى سەركردايمەتى ى.ن.ك لە سەرەتاي شۆرش تا ئىستا زۆر كۆكەردنەوہى ھىزەكانە ھەر بۆيە مەلەبەندى چوار بەھۆى ئىزگەى دەنگى گەلى كوردستان كە ئەوكەت بە دەنگى شۆرشى عىراق ناسرا بوو ئەو ئىزگەيەى كە لە ھەموو رووداوہكانى كوردستان رۆلى گرنىگى ھەبووہ داواى ھىزەكانى كەرد بە پەرزەشەوہ تىپ و كەرت و مەفرەزەكان بە داوى ئەو بانگەوازەوہ ھاتن و بە گۆرەى دوورو نىزىكان لە مەلەبەند گەبىشتىنە ناوچەكە .

کهرتی ئیمو هندیك پيشمرگه ت ۸۶ ی دهستی هوليتر به فرماندهی شهید مهلا ناس له گوندی میترگه سور سمنگرممان گرت له کاترمیتری (۱۰) ی بهیانی رۆژی ۱۴/۱۰/۱۹۸۳ هیزیکي گهری دوژمن به جادهی گشتی چوارقورنه - خهلیفان بهره گوندی میترگه سور هیرشی کرد نزیکهی چوار کاترمیتر شمرمان کرد له پاشان کشاینه به کوردیه کهی خۆمان بلین شکاین بهراستی نهمانتوانی چیت بهرگری بکهین لمبر زۆر هۆ، کمی پيشمرگه، شوینی شهره که تهختاییه ، نهگرتنی بهرزاییهکان، نههاتی پيشمرگه نوی (هیزیکي زۆر له چیهو بهالیسان بوون) هیچیان بههاوارمان نههاتن تنیا کهرتی یهکی دهستی هوليتر به فرماندهی شهید هاوپی کاره ئهروش لمپنگا شهیدیکیاندا . به هرحال زۆر خۆمان یا باشر بلیم خۆم بهشمرمزار زانی بهلام لهوه زیاتر له دهستان نههات، گرتنی میترگسور بهری شهری کردهوه دوژمن دهیتوانی به دۆشکه باره گای مهلبند داگرتوه .

شوی ۱۶-۱۷/۱۰/۱۹۸۳ جاشهکان هیرشیان کرده سهر لوتکهی نوسک له نیوان چیهو سهردۆل گرتیان که له لایمن پيشمرگهکانی ت ۹۳ ی کۆیهو به فرماندهی کاک دانان ت ۹۹ ی بیتوین به فرماندهی عبدالای عهلی پارێزگاری لندهکرا. به گرتنی لوتکهی نوسک جاشهکان توانیان گوندهکانی (سۆره ، چیهوی سهروو ، چیهوی خواروو ، سهردۆل و نیوه) بخه ژیر دهسهلاتی خۆیان و خه لکه که به زۆری زۆرداری چه کدار بکن . نهگهر همتا دوتنی خه لکی ئهو گوندانه پشتیوانی پيشمرگهیان ده کرد ئهوا ئهمرۆ ببونه چه کداری رژیتم بهقازانجی ئهوان هیرشیان کرده سهر لوتکهی (مۆته) پاش شهریکي ده کاترمیتری داگیریان کرد له لایمن دوو کهرتی ت ۸۵ ی بهرامتی پارێزگاری لندهکرا به فرماندهی ههفالان شهید مهجیده سورو شهید جوامیتر ، مۆته لوتکهیهکی ستراتیژی بوو به گرتنی زۆری ناوچه که ده کویته ژیر دهسهلاتی دوژمن .

بهری (هوری) له لایمن ههفالان شوکت حاجی موشر سهپرشتی دهکرا به مهیستی تۆقاندنی جاشهکان هیزیک هیرشی کرده سهر گوندی نیوه داخه کم پيشمرگهکان زۆر بی رهحانه، لمبریان چوو بوو کهتا چهند رۆژیک پيش شهره که یارمهتیان ده دان لهوی پشویاندها کویته گیانی خه لک کاری نا شوپشگیرانهیان له بهرامبر ئهو خه لکه کرد ههرچهند ئهو کات بلاکرایهوه که گوایه شهمت جاش کوژراوه کهچی له راستیدا له سهدا دهی ئهو قسهیه راست بوو .

بهری همرتل - زیوه - بهرۆزه له لایین شهید سدید کهریم سهرپهرشتی ده کرا لهوی دوژمن شکستی خوارد زۆر کوشتاری لیکرا. بهری ماکوک دهه زیوه - دهه همرتل له لایین حسنه کونستانی سهرپهرشتی ده کرا ، دوژمن نهیتوانی پیشهروی بهرچاو بکات و زههرو زبانی مهنی گیانی لیکموت .

پیتوسته بگوتی شیری بیتواته راستموخۆ له لایین بهریز مام جهلال له دۆله رهقه سهرپهرشتی ده کرا، بۆ ئهوی دوژمن ههست به کۆبونوهی پیشمههرگه نهکات زۆر به شتیوهی نهینی چهند کهرتیکی شارهزا له شهر گهیشتنه دۆله رهقه له ۲۰/۲۱/۱۰/۱۹۸۳ هیزیکسی گهرهوی مهلبهندی سی به هارکاری له گهل کهرتی چواری جهباری به فرماندهی مامه ریشمو کهرتی سهرگرمه به فرماندهی شهید حممه رهش وه سهرپهرشتی ههفال مام جهلال هیرش کرایه سهر لووتکمی کلارهوی دیوانه که دهروانیتته سهر بیتواته پاش شهرتیکی قورسو خویناوی پیشمههرگه کان نازایهتی و دلیری خویان نیشاندا ئه لووتکه گرنه نازاد کرا بۆ بهیانی له ههموو لایهک هیرش دهستی پیکرد، بی تهقه ئه گوندانهی به زۆر چه کدار کرابوو چه که کانیا ن فریاد همندی که له ترسی ئهوی پیشمههرگه تۆلهیان لینه کاتمهوه سهرتا رایان کرد پاش نارام بوونوهی دۆخه که گهرانهوه ، شهر کموته سهر بیتواته پاش چهند کاتمهیرتیک له ههموو لایهک نابلقه دراو دوژمن کۆلی داو فرۆکهو تۆپ و تانک سوودی نهدان ، ئهوی دوژمن به ده رۆژ داگیری کرد هیزی پیشمههرگه به شوو و رۆژیک رزگاری کردهوه به لکو زیاتریش ، پیش دهست پیکردنی شهره که گونده کانی (بی کیل ، بیتواته ، دواوه ، ئهندی که ئهنگۆز ، شکارته) تۆپه کانی سهر بیتواته کلارهوی دیوانه ههموو له ژیر دهسهلاتی دوژمندا بوو له شهره که ئهوانیشیان لهدهستدا ، سهربازو جاشه کانی رژیم کشانهوه گوندی سهروچاوه له نزی که چوار قورنه، تمنیا سی ره بایه عسکری له میژ سال بوو له سهر ماکوک خویان قایم کردبوو مانهوه. به لیشاو گونده چه کداره کان چه که کانیا ن تهسلیم به پیشمههرگه ده کرد، بهرو سهروچاوهو رانیسو چوار قورنه دهویشتن گونده کانی (همرتل ، زیوه ، بهرۆزه ، ههرمک ، نواوه ، میرگه سهر ، مه لۆک سویره ، چیهوی سهروو ، چیهوی خواروو ، بیتواته ، دواوه ، بی کیر ، ئهندی که ، ئهنگۆز ، شکارته) چۆن بوون خه لکه که بیان ناواره بوون بۆ پاریزگاری کردن له بیتواته ده بویه قۆپی دیوانه به قایمی بگیری بۆ ئه م مه بهسته هیزیکسی ت ۹۹ ی بیتوین به فرماندهی ههفال عبدهولای مام علی چورونه ئه شوینانه چهند رۆژیک ت ۸۵ ی بهرانهتی ههلبژاردرا بۆ ئهوی پیشمههرگه کان بگۆری ئه کات ههفال ملازم سکو سهرتیپ بوو منیش تازه کرابوو به جیگری

فرماندهی تیپ کاک سمکۆ نههاته سر شاخ فرماندهی هیزه کانی شاخ به من سپیڤدرا له گهژ له هیزه کهی ئیتمه کمرتیکی ت ۹۱ ی سهفین و لقی شوڤشگیژان بهرهو شاخ سمرکوتن . له کاتی گۆڤینی پیتشمه رگه کان ههڤال عهبدو لا مام عهلی هیچ ناماژهی به قۆبی کللوی دیوانه نه کرد وه ئیتمه ههموو ئه پیتشمه رگانه مان گۆڤی که لهوی ئه رکی پاراستنیان هه بوو ، تارک بوو توپ باران زۆر به گه رمی به رده وام بوو له کاتی گۆڤین چهند پیتشمه رگه یه کمان برینداربوو به هر حال شهوی زۆر به ووریایی سهنگه رمان گرت به سه ر مه فزه ره کان سوڤاینه وه بو پشکنینی سهنگه ره کان تمنیا شه هید سه ردار سه عید سو فیم له گه ژ خۆم برد .

شو له لای کمرتی سی به فرماندهی کاک مه لا سلیمان بووم ، که به یانی دنیا رووناک داها ت سه ری قۆبی دیوانه گیرابوو ، ده ست رژیان لیکردین ئه وان زۆر زالبوون چونکه شه رینی کللوی دیوانه بلنده ، خۆمان راگرت بو ارمان نه دان شوینی ترمان لیبگرن توپ بارانی چو ریشمان له سه ر به رده وام بوو .

گرتنه وهی کللوی دیوانه له ده ستانی ئه و ههموو شه ری پیتشو بوو . واتای گرتنه وهی بیتواته بوو ، واتای سمرکوتنی دوژمن و شکانی ئیتمه بوو ، راست ده رچوو به یانی زوو بیتواته شیان گرتنه وه . کاک عه لی نه بی ها ته لامان وتی بریاری مام جه لاله ده بی کللوی دیوانه بگرنه وه . من پیم وت ئیتمه خۆمان ئه و شوینه ده گرینه وه نه گه ر ههموو مان بکوژرین . له کاتمه تر ۳ ی پاش نیوه رۆ هیرشیکی به هیزمان کرده سر کللوی دیوانه هه رچهند شوینه کانی ئیتمه ته ختایی بوو هی ئه وان به رز بوو ، قایم و سه خت بوون ژماره یان زۆر زۆتر بوو پاش شه رتیکی دژوار و گران ئیتمه به سی پیتشمه رگه قۆبیه کمان لینگرتن ، توپ باران له ههموو لایه ک ده ستی پیکرد ، بریندار بووم کاک سه ردار سه عید سو فی وایزانی شه هید بووم گه رایه وه سه رم که زانی سه لاهه تم به تمنیا سهنگه رتیکی تری لیه ره گرتن ، له شوینه کانی ده ورو به ری بیتواته کمرتی یه کی ت ۹۱ ی سه فین به فرماندهی کاک یاسین کاوانی پیتشه ویان کرد له وه هه لمه ته دلێزانه یه ههڤالان مه لا سلیمان و بو ره ان و نه حمه د کورده و کاک عه لی رۆلی کاریگه ریان گه ر .

هاوکات له گه ژ هیرش بو سه ر کللوی دیوانه تیه کانی ت ۹۳ ی کۆبه به فرماندهی کاک داناو ت ۸۶ ی ده شتی هه ولیر به فرماندهی کاک شیخ جه عفر هیرشیان بو سه ر بیتواته ده ستی پیکرد پاش شه رتیکی کورت جاشه کان وه کو پیشه ی باوک و باپیریان هه لاتن و ده عبا له پاشیان نه ده ژیا .

نیتر دوژمن نهیتوانی خۆی بگری بۆ ماوهی ساڵ و نیویک ئهو هاوینه ههواره دلگیره ، ئهو شۆینه گرنهگه کهوته ژێر دهسهلاتی هیتری پیشمهرگهی کوردستان دهسکوتی شهری بیتواته بریتی بوو له :

۱. زیاتر له ۱۵۰۰ ههزارو پینج سهد کلشینکۆف .
۲. زیاتر له سهد رهشاشی تکتاریۆف .
۳. دوو هاوهنی ۱۲۰ ملم .
۴. به سهدان ههزار فیشهک و تهقممینی .
۵. به دهیان ئارییجی و گولله ئارییجی .

له شهری بیتواته گهلی کردهوهی ناشۆرپشگێترانه کرا که ههرگیز نهدهبوايه هیتری پیشمهرگه بییكات ، ئهو جۆره ههلس و کهوتانه دوور بوو له ههلسووکوتی پیشمهرگانه .

راسته گوندهکان چهکیان ههنگرتبوو ، راسته چهک ههنگرتن جاشایهتیه، راسته چه کداربوونی دانیشترانی لادیکان له لایهن رژیم ناوچه رزگار کراوهکان تهسک دهکاتهوه ، راسته هاتووچۆی پیشمهرگه ئاستهنگ دهبی ، راسته دهبوايه مهلبهند بگوازتهوه ، راسته له روهی سیاسی ین.ک تووشی شکستی دههات، بهلام ئهو ههموو راستیانمو گهلیکی تریش ههرگیز رنگا به پیشمهرگه نادات دهست به تالان و برۆ ، ده رگا له رتسمه بردن . ئهو گوندانه تا دوینسی جینگای پشودانی پیشمهرگه بوو ، دهنگ و باسی دوژمنیان بۆ پیشمهرگه دههینا ، نان و پیخۆریان به پیشمهرگه دهدا، دۆستایهتی تهواریان له گهڵ شۆرش ههبوو ، ههندیک لهوانه دۆست و تهندامی ی. ن. ک بوون کهچی ههندیک له پیشمهرگهکان ههلسووکوتی جاشانهیان دهکرد زۆر بی ئابروانه چاویان له مافوو ، مهر بزن مریشک ، هیلکهی ئهو جووتیارانه بوو به بۆچونی من راو و رووت و بی گوندان لهناو هیتری پیشمهرگهی کوردستان دهستی پیکرد ههندیک له پیشمهرگهو مسولهکان ئهو چهک و تهقممهیهشیان شاردهوه که به خۆینی چهندین پیشمهرگه دهسکوت بوو .

ههرچهند سهرکردایهتی شۆرش ماوهیهک خۆی توڕه و توند کردو پهیمانییدا ئهو پاته خۆرو بی ئابروانه سزا بدات کهچی پاش ماوهیهک وهکو ههمیشه دیزه به دهرخۆنه کرا به ئومیدی ئهوهی که جارتیکی تر دووباره نهبیتهوه .

ئهو کاره نا شۆرپشگێترانهیه ئهوانده کاری له مێشک و ههستم کرد وهخت بوو به یه کهجاری واز له پیشمهرگایهتی بهینم چونکه به چاوی خۆم دهههیننی ههندیک له لیپرسراوان تهلهفزیۆن ، سهماهر ، مافوو ، شتی ناو مانیان پهنا دهدا ، پاشان دهتووت چۆن بهو لیپرسراوانه

میله‌تیکه‌ی و استم لیکراو رزگار ده‌کرتت . گریانم بۆ مال و سروهت و سامانی کوردان ده‌هات ، مانگار مهر و مالاتیان به تالان رژیشت له باره‌گاگان گۆشتیان دابمش ده‌کرد ، رژیستی به‌عس و زۆریان لیده‌کات و ئیممش بهو شیویه هه‌لسوو‌کوتیان له‌گه‌ل ده‌که‌ین ده‌باشه ئهو خه‌لکه بۆ کوی بروت ناسمان هه‌لیان ناکیتشی و زه‌ویش قوتیان نادا کهوتبونه نیتوان دوو به‌رداش جا ده‌بی چۆن (هێردابن) هه‌یف پیتشپرکی بوو له‌سهر هه‌زاران ، جووتیارانی کورد ، جووتیاره‌کان ئه‌وه‌ی به‌ په‌نجا سال کۆیان کردبۆوه کهوته بهر ده‌ستی پیاوی هه‌رچی و په‌رچی .

به‌ریز مام جه‌لال له کۆبوونه‌وه‌ی ۱۹۸۳/۱۱/۲۵ ئهو دیا‌رده‌یه‌ی ریسوا کرد، له کۆبوونه‌وه‌که‌دا گریا ئه‌وه‌نده کاری تینکردبوو ، هه‌ندی کس تووشی لیتپیتچینه‌وه بوون .

شه‌ری بیتواته پیتوستی به‌ دراسو لیکۆلینه‌وه‌ی درژ هه‌یه هه‌م شه‌رتکی نۆتی بوو بهو سه‌نگه‌ی که کرا وه‌هم کاری ناره‌وا که دژی جووتیاره‌کان نه‌نجام دراو که له پیتشه‌وه باس‌م کرد شکانی دوژمن له شه‌ری بیتواته قه‌وانه شه‌که‌ی بیر هه‌ینایه‌وه کهوته لیدانی ئهو ده‌هۆل و زۆرنایه بۆ ئه‌وه‌ی وتووێژ له‌گه‌ل ی.ن.ک ده‌ست پیتکات . دوژمنانی کورد بۆ تیک شکاندنێ شۆشه‌کانی کوردستان هه‌میشه سی رینگا ده‌گرته بهر :

۱. به‌کار هه‌ینانی هه‌تزی سه‌ریازی و جاشه خۆماله‌کان .

۲. مفاوه‌زات بۆ ئه‌وه‌ی لیتپرسراوان چه‌شه خۆر بکهن و خۆیان به‌هه‌تزر بکهن .

۳. هاوکاری له‌گه‌ل یه‌کتر، دوژمنانی کورد پاش ئه‌وه‌ی دوو رینگای سه‌روه به‌کارده‌هه‌ینن سه‌رکه‌وتوو نابن. دیسان برایه‌تی خۆیان تازه ده‌که‌نه‌وه پیلان ده‌گه‌ینن بۆ له‌باربردنی کیتشه‌ی ره‌وای گه‌له‌که‌مان، مه‌سه‌له‌ی مفاوه‌زاتی ی.ن.ک له‌گه‌ل حکومه‌ت زۆر باس و خواسی له‌سه‌ر بوو ، مه‌سه‌له‌یه‌کی گه‌رنگ و هه‌ستیاره ناتوانم له هه‌موو شته‌کان بدویم راستر بلینم له هه‌موو کون و قوژینه‌کانی ئاشنا نیم ته‌نیا ئه‌وه‌نده ده‌خه‌مه بهر باس که لیتی ده‌زانم تا‌کو له خه‌لک و عوام روون بیت . دۆست و ناحه‌زان و دوژمنانیش هه‌ر که‌سه به ئاره‌زوو ته‌ماشای خۆی ئهو کات ئهو مفاوه‌زاته‌ی لیک داوه‌تمه هه‌ریه‌که له روانگه‌ی بیرو قازانجی ته‌سکی خۆی .

مه‌سه‌له‌ی مفاوه‌زات

له‌وه‌ته‌ی كوردستان داگیر كراوه ، سمدان مفاوه‌زات له‌گه‌ل داگیر كهرانی كوردستان كراوه بۆ‌ئهمه‌ی مه‌یلمه‌تی كورد وه‌كو گه‌لانی دونه‌یا به‌ سه‌ربه‌ستی ، سه‌رفرازی ، نازاد بژی كه‌چی ئه‌و داگیر كهرانه هه‌رگیز به‌ مفاوه‌زات مافه‌كانی گه‌لی كوردیان نه‌سه‌لماندوه كوردستان وولاتیكی به‌ خه‌یرو به‌ره‌كه‌ت و ده‌وله‌مه‌نده ، په‌ له‌ نه‌وت داگیر كهران به‌زه‌بری هه‌یز داگیریان كرده به‌ قسه‌ی خۆش و به‌ پارانه‌وه ، به‌ دوعا و نزا ده‌ست له‌ داگیر كهرانی هه‌لئاگرن . به‌ هه‌زاران ره‌بایه‌و موئگاوه‌ ئورده‌رویان له‌ كوردستان دامه‌زراندوه ، هه‌ر به‌هه‌یزی گه‌لی كورد ئه‌و زوئم و زۆریه له‌سه‌ر كورد هه‌له‌ده‌گیری ، سه‌ره‌ب ، فارس ، تورك ، سه‌ی گه‌لی دراوسه‌ی كورد خاکی كوردستان به‌ خاکی نه‌ته‌وه‌ی خۆیان ده‌زانن ، تاك و ته‌را له‌و نه‌ته‌وه‌و دراوسه‌ییانه بوونی كورد ده‌سه‌لمه‌نن ، نه‌گه‌یسا سه‌رۆك و په‌یاوه گه‌وره‌كانیان كوردستان به‌ خاکی نه‌ته‌وه‌ی خۆیان ده‌زانن . مه‌یلمه‌تی ئه‌مه له‌و شوئنه‌وه ده‌رده‌په‌رته‌نن كه‌ خه‌یرو به‌ره‌كه‌تی زۆره ، داگیر كهرانی كوردستان نه‌كه هه‌ر مافه‌كانی كورد ناده‌ن به‌لكو نه‌یان وه‌سته‌وه و نه‌یان وه‌ی گه‌یسان له‌ وه‌شه‌ی مه‌یلمه‌تیه‌ك به‌ی به‌ناوی كورد داگیر كهران نه‌كه مافه‌كانمان نا سه‌لمه‌نن به‌لكو به‌ مه‌یوون خه‌لكی كوردستانیان شه‌هید كرده‌وه ، سه‌روه‌ت و سامانیان به‌ تالان برده‌وه ، به‌ی حوره‌مه‌تیان به‌ گه‌له‌كه‌مان كرده‌وه . داگیر كهران نه‌كه چاوه‌ره‌ی ئه‌و په‌یه‌یان له‌ ناكه‌ی كهدان به‌ مه‌یلمه‌تی كورد به‌ننه‌ن به‌لكو ده‌یان وه‌ی له‌په‌رگ و ره‌شه‌وه ئه‌و گه‌له زوئم له‌ كراوه هه‌لكه‌یشه‌ن . ده‌یان سه‌رۆكی ده‌وله‌ته‌ داگیر كهره‌كان به‌لته‌نیان به‌ كورد داوه كه‌ مافه‌كانیان به‌سه‌لمه‌نن كه‌چی دوا‌ی ئه‌وه‌ی خۆیان به‌هه‌یز زانیوه هه‌مه‌وه به‌لته‌ن و قسه‌كانی خۆیان له‌به‌ر كرده‌وه ده‌سته‌یان به‌ ره‌شه‌كوژی كورد كرده‌وه . داواكانی كورد په‌یوه‌ستی به‌ مفاوه‌زات نه‌ی به‌ چونكه‌ ئاشكراهه كوردیشه گه‌لته‌كه له‌ رۆژه‌له‌اتی ناوه‌راسته په‌یشه ئه‌و نه‌ته‌وه بالا ده‌ستانه له‌و ناچه‌یه نه‌یشه‌جه‌ی بووه ، زه‌مان وای له‌ گه‌لی ئه‌مه كرد كه‌ ژه‌ر ده‌ست به‌ته ، ناكه‌ی نه‌وان خه‌یل و په‌یاوه گه‌وره‌كانی كورد ، هه‌ل و مه‌رجی دنیا ئه‌و هه‌قه‌ی به‌ كورد نه‌دا كه‌ به‌سه‌ربه‌ستی بژی . كوردیشه بۆ وه‌ده‌ست هه‌نه‌انی مافه ره‌واكانی خۆی هه‌مه‌وه ره‌نگه‌یه‌كی گه‌رتوه ، شه‌ر ، مفاوه‌زات له‌ هه‌یچیان سه‌ر كه‌وتوو نه‌بووه ، له‌ شه‌ر كهران ته‌رازووی هه‌یزه‌كان و زروفی دنیا له‌ قازانجه‌ی نه‌بووه ، له‌ مفاوه‌زات گه‌یسان په‌ی نه‌داوه هه‌ر بۆ ئه‌وه بوو ره‌نگه‌ی تازه به‌دۆزنه‌وه بۆ له‌بار چوونی شو‌پشه‌كه‌ی .

• سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی گه‌لی کورد هه‌ممو مافه‌کانی ئی زه‌وت کراوه هه‌ر له وه‌تووێژ دابووه بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌وه‌ده‌وته داگیرکهرانه به‌شینیکی که‌م له داوایه‌کانیان به‌سه‌لینن که‌چی بێ هوده بووه زیاتر گه‌لی کوردستانی خسته‌ته ژێرباری گران، له میژوی نوێی ی گه‌لی کورد ده‌یان جار وه‌تووێژ له‌گه‌ڵ داگیرکهران کراوه هه‌یچیان به‌ ناکام نه‌گه‌یشتون، دنیا هه‌میشه به‌رژه‌وه‌ندی سه‌رووی به‌یو باوه‌ر (المصلحه قبل المبادی،) ره‌چاو ده‌کات خۆی له ناستی درنده‌یی رژیته داگیرکهره‌کان که‌روالان کردووه هه‌ندێ جار هاوکاری کردوون بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر کورد له قوربانه‌ی بکه‌ن .

کورد یه‌ک رینگای له‌به‌رده‌مه‌ ماوه‌ته‌وه ئه‌ویش شه‌ر کردن بوو هه‌ر نا به‌توانی مافی خۆی به‌سه‌لینن ، نه‌گه‌ر شوێشی کورد هه‌یچ قازانجی نه‌بی ئه‌وه‌ی ساغ کردۆته‌وه بێ شوێش کورد وجودی ده‌که‌وته مهنترسی ، راسته شوێش کردن کارینکی ناسان نی یه ماڵ وێرانی و کوشتن و به‌یو و ده‌ربه‌ده‌ری به‌لام کورد هه‌ممو رینگاکانی تری ئی گه‌را بوو ، هه‌ره‌شه‌ی گواسته‌وه‌ی هه‌ممو کورد له ئارا دابوو ، مهنترسی ده‌کرا کوردستانی خواروو به‌یته‌ عمه‌ره‌به‌ستان کوردستانی رۆژه‌ه‌لاته‌ عه‌جمه‌ستان ، سه‌روو تورکه‌ستان نه‌گه‌ر سه‌یرینکی تری میژوو بکه‌ین ئه‌وه‌مان بۆ روون ده‌به‌یتته‌وه ئه‌وه‌ کات داگیرکهران مفاوه‌زاتیان له‌گه‌ڵ کورد کردوه که‌ خۆیان بێ هه‌یز بوونه نه‌یان توانیه شوێشی کورد خامۆش بکه‌ن .

هه‌ندێ سه‌رانی گه‌لی کورد ئه‌وه‌نده هه‌زبان به‌ ئازادی کوردستان کردوه له ئه‌نجام تووشی هه‌له‌ی گه‌وره بوونه بۆ وه‌رگرتنی مافه‌کانی گه‌لی کورد له پارچه‌یه‌کی داگیرکراو په‌شتیان به‌ داگیرکهری پارچه‌که‌ی تر به‌ستاوه ، باشت بلیتم و به‌ستویه‌نه سوود له ناکۆکی داگیرکهران وه‌رگرن که‌چی داگیرکهران ئه‌وه‌نده زۆل و ته‌له‌که بازن که مهنترسی رزگاری پارچه‌یه‌ک له کوردستان وه‌به‌ر گوتیان ده‌که‌وی ناکۆکیه‌کانیان وه‌لا ده‌نێن ده‌که‌ونه پیلان دانانه‌وه بۆ کوژانه‌وه‌ی ئه‌وه‌ کلپه‌یه . (عیراق - ئیتران)

له رێکه‌وتی ۱۹۷۵/۳/۶ ، کۆبوونه‌وه‌ی وه‌زیرانی ده‌ره‌وه‌ی ئیتران - سووریا - تورکیا - له‌م رۆژگاوه (وه‌ گه‌لی نمونه‌ی زیندوی تر .

مادام داگیرکهران یه‌ک ده‌گرن دژ به‌ ئاواته‌کانی گه‌لی کورد پیوسته‌ گه‌لی کوردیش له سه‌رانه‌سه‌ری کوردستانی گه‌وره یه‌ک به‌گه‌ری بۆ ئه‌وه‌ی به‌توانی ئاواته‌کانی به‌یینه‌ته‌ دی ، نه سه‌رمایه‌داره‌کان و نه‌شیوعیه‌کان هه‌یچیان بۆ کورد نه‌کردوه تا‌کو سه‌ه‌لوات له دیداریان به‌دری .

شیوعیه‌کانی سۆڤیهت خوا سزای خۆی لێ وەرگرتنوه ، له جیاتی ئه‌وه‌ی پیشوازی گهرم له بارزانی بکهن پشتگیری بکهن له داواکانی کهچی گه‌یشته ئه‌و به‌ری ئاراس به‌ههزار هه‌لاو وه‌لانه‌یان گرت .

ئینگلیزه‌کان هه‌زار فرت و فیلیان له کورد کرد ئێران ، تورکیا ، عێراق ، سوریا زۆر جار دۆستایه‌تیانه‌گه‌ل ئه‌و دوو زل هه‌یزه گه‌وره‌ی دنیا هه‌بووه نده‌وه‌یزان له قسه‌ی ئه‌وان ده‌ریچن به‌لام قسه‌ی خۆشیان ئه‌و بوو چ چه‌کینک باشه له چیاکانی کوردستان به‌کاربه‌ت بۆئه‌وه‌ی (عملاو و مخربین) نهمینن هه‌قه زل هه‌یزه‌کانی دنیا و ئه‌و ده‌وله‌ته کورته بالا‌یانه ئه‌و راستیه بزانهن که تا کورد وه‌کو گه‌لانی دنیا مافی خۆی وهرنه‌گرێ پشێوی له ناوچه‌که کۆتایی نایه‌ت و به‌رژه‌وه‌ندی هه‌ممو لایه‌ک هه‌ر له مهنترسی دا ده‌بێ

شۆرشی نویی ی کوردستان له سالی ۱۹۷۶ له هه‌ل و مه‌رجیه‌کی دژوارو ناخۆش ده‌ستی پێکړده‌وه زروفي بابته‌ی (موچوعی) له‌بار نه‌بوو حکومه‌تی عێراق په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل دنیای ده‌ره‌وه زۆر خۆش بوو .

شۆرشی کورد تووشی هه‌ره‌سی گه‌وره هاتبوو به‌ناچارای رۆله‌کانی گه‌لی کورد خه‌باتی چه‌کداریان ده‌ست پێکړد بۆئه‌وه‌ی مه‌یله‌ته‌که‌مان له مه‌ترسی نه‌مان رزگاریکه‌ن چونکه سیاسه‌تی (ته‌عرب ، ته‌بعیس ، ته‌هجیر) له کوردستان زۆر به‌په‌له جێ به‌جێ ده‌کرا .

رژیمی عێراق له پیش هه‌مموان به‌روای وابوو که جارتیکی تر کس ناتوانی (۱۰) کس له‌چیاکان کۆبکاته‌وه ، له قسه‌یه‌کی سه‌رۆک سه‌دام حسین که ئه‌و کات جینگری سه‌رۆک ئه‌نجومه‌نی سه‌رکردایه‌تی شۆرش بوو ده‌لی (ده‌توانی دار خورما له‌سه‌ر سه‌ریان شین ببی به‌لام ئه‌وانه ناتوانن ده‌ کسه‌ی چه‌کدار له چیاکان کۆبکهنه‌وه) . هه‌قیشه ئه‌و راستیه بلێن له چاو پێکهوتنیک له‌گه‌ل مه‌شیل عه‌فلق ئه‌مه‌ینداری گه‌شتی حزبی به‌عس ده‌لی : ته‌گه‌ر سه‌رکړده‌کانی به‌عسی وه‌کو عومه‌ری کورێ خگاب عه‌داله‌ت به‌رامبه‌ر ناوچه‌ی سه‌رووی عێراق نه‌نوینن ئه‌وه جارتیکی تر یاخی بوون ده‌ست پێ ده‌کاته‌وه ((فان التمرود سيعود پانيه)) تا ئه‌و کاته رژیمی عێراق هه‌ر خه‌ریکی ئه‌وه بوو چۆن کورد به‌موتینه‌ی ئه‌و به‌لایه‌ی له کۆل به‌یتتوه .

له‌سالی ۱۹۷۷ قسه کردنیک له‌گه‌ل حکومه‌ت ده‌ستی پێکړد به‌هزی به‌ریز (حاجی محمد شیخ ره‌شیدی لولان) به‌را گه‌وره‌ی عه‌شیره‌تی برادۆست بۆ ئه‌و مه‌به‌سته نامه ئالو گۆز کرا ، سه‌دام حسین نامه‌یه‌کی نووسیوو ئه‌وه‌نده به‌ چاوی سووک سه‌یری شۆرشی کوردی ده‌کرد گوايه ته‌وقیه‌ی نه‌کردبوو له کۆتایی نامه‌که ، بۆ ئه‌م مه‌به‌سته شه‌هید عه‌لی عه‌سکهری چوه به‌غدا

به‌لام هیچ نه‌نجامی نبوو ، راسته شوژی کورد هدی نبوو داوای ئوه بکات که ده‌بی عیراق به گهرمی له (جبهة الصمود والتصدی) کار بکات که ئه کات سوریا و جهزانیو یه‌ممنی دیموکراتی و فه‌لستینییه‌کان له‌گه‌ل عیراق له دژی ئیسرائیل له‌بهر یه‌کدا بوون . نیازی عیراق له‌و قسه کردنه ههر ئوه بوو به سه‌رکردایه‌تی رابگه‌یه‌نی که خو‌یان ته‌حویل بده‌نوه ؟

له سالی ۱۹۷۹ حزبی سۆسیالیستی کوردستان به هۆی د . عبدالرحمن قاسملو له‌گه‌ل حکومت کهوتنه ووتووێژ بو‌ئهو مهبه‌سته کاک د . محمود چوو به‌غدا قسه‌ی خوژی د . فاضل براك مدیری موخابه‌راتی ئه‌و کاتی عیراق ئه‌وه‌بوو (دکتور هوایه‌ ساعدناکم بالفلوس ، بالکوادر) له گهرمی مفاوه‌زات رژیم هیرشی کرده سه‌ر هیزه‌کانی حزبی سۆسیالیست ، دوو سه‌رکرده‌ی ناواری ئه‌و حزبه له دۆلی سماقولی شه‌هید کران (شه‌هید سه‌لیم و شه‌هید شینه بو‌ئلی) ، پاش ئه‌وه‌ی زیاتر له سه‌د سه‌ربازی رژیم کوژران ، ئه‌و مفاوه‌زاته ناگری شه‌ری خو‌شتر کرد .

رژیم به گۆره‌ی شوژش مامه‌له‌ی ده‌کرد که هیزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان لاواز بوو ، هیشتا پی‌و رۆ بوو به هۆی موختارو پیاو ماقول و مه‌لا جوابی نه‌گینارد بو سه‌رکردایه‌تی بو قسه‌کردن ، هه‌رچهند پێشمه‌رگه به‌هیز ده‌بوو نو‌نهرانی حکومتیش پله‌یان به‌رز ده‌بووه ، شه‌ری عیراق – ئێران ته‌رازوی هیزه‌کانی تو‌زێک گۆری رژیم به‌ری له‌وه ده‌کرده‌وه که ئێران سوود له کورد وهرنه‌گرێ بۆیه بو لای هه‌موو حزبه سیاسییه‌کان خه‌لکی ره‌وانه کرد له وێرا به‌نه‌یتی ووتووێژ ده‌ستی پێکرد (ی . ن . ک) په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل ئێران به‌ره‌و خراپی ده‌پۆشیت . به‌و مه‌رجه په‌یوه‌ندی دۆستایه‌تی ده‌کرد تا خزمه‌تی سیاسه‌ته‌کانی بکری له کوردستانی رۆژه‌لات (ئێران) به کوردی و کورتی له کورده‌کانی ئه‌وه‌ی بدری ، چاوساغی بو بکری له‌کاتی هیرش بو کوردستان .

شه‌ر کردنی هیزه‌کانی (ی . ن . ک) له پال پێشمه‌رگه‌کانی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و کۆمه‌له‌ی ناسته‌نگه‌کێشان دژی هیزه‌کانی حکومتی ئێران به‌یه‌که‌جاری ده‌رگای له‌نیوان یه‌کیته‌ی و ئێران داخست حکومتی ئێران به چارێکی دو‌ژمنانه سه‌یری (ی . ن . ک) ی ده‌کرد بۆیه هیرشه‌کانی ئێران بو سه‌ر عیراقه‌ تابه‌تی کوردستان یه‌کیته‌ی نیه‌ستانی کوردستانی ده‌خسته‌ مهنرسی و جینگای پی له‌ق ده‌کرد ، ناوچه‌کانی ئی ته‌سک ده‌کرده‌وه به‌ره‌ی جوو پێک

هاتبوو له (پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق و پاسۆک) له ناکۆکی توندو تیژ دابوون
شەری یەکتریان دەکرد لە گەڵ یەکییتی نیشتمانی کوردستان .

هاتنەوهی هیژەکانی عێراقی بۆ کوردستان داگیرکردنەوهی زۆریەکی ناوچە رزگارکراوەکان بۆ
ئەوهی پێش له هیژەکانی ئێران بگرێ بە تاییبەتی له ناوچەکی (حاجی ئۆمەران کە له تەموزی
١٩٨٣ له لایەن ئێران داگیرکرا ، پینجۆین و گرمک له لایەن ئێران داگیر کرا)

کاول کردن و ئاواره بوونی خەلکی کوردستان له ئەنجامی راکێشانی شەری بۆ خاکی
کوردستان . سەرەرای ئەوهش حکومەت نەیدەوێست دوژمنی زۆر بیت ئەوه کو هیژەکانی (ی .
ن . ک) له پشتموه له هیژەکانی حکومەت بەدەن سەرکردایەتی (ی . ن . ک) براوای وابوو
هەلێکی باشە مفاوەزات بکری ، حکومەت له دۆخیکی خراپە دەتوانی هەندێ له داواکانی
گەلی کوردی ئی وەرگیری ، هەر کەسێک تۆزی بیری بکەردایەوه دەیزانی ئهو شەری عێراق ئێران
هەتا هەتایە نی یە هەر کۆتایی پی دیت ، بە راوەستانی شەری یە کەمین زەرەرمەند کورد دەبیت
له پاشان ئهو راستیە سەلتێرا .

شەهید عبدالرحمن قاسملو رۆلی هەبوو له مفاوەزات ، دیاره ئهو مفاوەزاتە بە نەیتی کاری بۆ
کراوه ، بۆیە دەتوانم بڵێم سەرەتای مانگی شوباتی ١٩٨٣ زانییم مفاوەزات هەیه ، له
نامەیهکی کاک ((نوشیروان)) کە بۆ کاک (سەید کەرم) نووسرابو ئهو مسەلهی
بەراشکایی تێدا بەدی دەکرا ، کاک ((فەرەیدون)) بە نەیتی چوو بەغدا ، دیاره هەمیشە
حکومەتی عێراق له کاتی مفاوەزات داوای بۆچونی ((مام جەلال)) دەکات وە دەیسوی له
نزیکیوه له رەئێهەکان بگات .

له رۆژی ١٥/١١/١٩٨٣ له گوندی بالیسان له باره گای کاک (کەمال خۆشناو) بەرپز
(مام جەلال) نزیکی سە کادیری سیاسی و عەسکەری کۆکردهوه بۆ دوو مسەله
یە کەمیان ، هەلەسەنگاندنی شەری بیتواتە دوو میان مسەلهی مفاوەزات .

بە دورو درێژی باسی باری کوردستانی کرد ئهو مەترسیانە لەسەر کوردو (ی . ن . ک)
پیدا بوونە ، مفاوەزات بکری یان نا ؟ بەرپز مام جەلال داوای کرد هەموو برادەرەکان سەرێستانە
بۆچونی خۆیان بەدەن وە دەبوا یە کە قسە بکەین وە لەسەر رەئێهەکی خۆمان ئیمزا بکەین ئهو
هەفائانە لە کۆبونەوهیە بەشدار بوون بریتی بوون له :

١ . د . کەمال خۆشناو .

٢ . کاک شەوکەت حاجی موشر .

۳. كاك فوناد
۴. حاكم پيشپرهو .
۵. كاك عهدى نهبى .
۶. كاك عبدولا مام نهبى .
۷. ماموستا سيف الدين .
۸. كاك رتكوت .
۹. شهيد مهلا غهفور .
۱۰. كاك شاخومان .
۱۱. رتياز .
۱۲. كاك ته حسين كاوانى .
۱۳. كاك سعد الله پيروش .
۱۴. كاك جهوهز كرمانج .
۱۵. كاك مولازم سمكو .
۱۶. ماموستا محسن .
۱۷. كاك پولا
۱۸. مامه ريشه .
۱۹. كاك حممه رهش هتد .

له هعموو ئوو برادرانه ماموستا سيف الدين و كاك پولا دژى ئوو مفاوهزاته وهستان . لهوى تى گهيشتم كه دهست پيكردى مفاوهزات بهناشكرا نزيك بووه، قناعه تم وابوو مفاوهزات لهوهل و ممرجهزور به قازانجى گهلى كورد ده گمرتتهوه همرنا له نابلو قى دوژمنان رزگارمان دهبى و ميللته كه شمان برواى بعين دهبيت بوه قسمو دروكانى رژيم ناشكرا دهبيت كه گوايه چهند چمتهيك لهوشاخمن ، هيتى پيشمرگهش خوى رتك ده خاتوهو سوود لهو ههله وهرده گرى . زور به جوانى تيمزام كرد .

دوو رژوى پيچو شونك ((مام جهلال)) داواى كرد كه بچينه خواروهه گوايه شيوعيه كان بههيتريك له ناوچه كه دهسورتنهوه . بو ميژوو دهيليم ((مام جهلال)) وتى وا بكمن شيوعيه كان ناوچه كه به جى بهيلتن شهربان له گمڤ مهكمن نه گمر شهربان پى نهفرۆشتن .

له گوندی عه‌لیاوه نزیک دێگه‌ته بووین له مائی کاک فه‌خری به‌گ نامان ده‌خوارد ، قاسید هات نامه‌یه‌کی دا ده‌ست کاک شاخووان نووسرابوو له ئهم‌ڕۆ ۱۲/۳/۱۹۸۳ ش‌ڕ له‌گه‌ڵ حکومه‌ت را ده‌گرن، وه به‌ڕێز ((مام جه‌لال)) ده‌چیتته به‌غدا وه نووسرابوو (په‌نگه به‌نده‌ش له‌گه‌ڵ مام جه‌لال به‌جیتت بۆ به‌غدا) کاک شه‌وکت حاجی موشر لیپرسراوی عه‌سکهری مه‌لبه‌ندی چوار ئه‌و نامه‌یه‌ی نووسیوو راست بوو خۆشی له‌گه‌ڵی چووه‌به‌غدا ، که نامه‌که‌مان خوتنده‌وه زۆر خۆشحاڵ بووین، کاک مه‌لا غه‌فور ده‌ستی کرد به‌ شرعی مفاوه‌زات به راستی ئه‌وه (جاشیتیه) منیش گاته‌م له‌گه‌ڵ ده‌کرد پیم ده‌گوت نه‌گه‌ر نازای ئیستا ته‌قه له‌و براده‌رانه‌ی ناو ره‌یبه ده‌که‌ی (چونکه له‌سه‌ر لووتکه‌ی کوره‌دێر) ره‌بایه‌ی حکومه‌تی ئی بوو ...!!!؟) مام جه‌لال) به‌ کۆپه‌تر له‌ زیخان (گوندیکی دۆلی بالیسان) چووه به‌غدا هه‌قالان کاک (مه‌لا به‌ختیارو کاک فه‌ره‌یدون عبدالقادر و د . خدر و ملازم سه‌ید که‌ریم و شه‌وکت حاجی مشیر) له‌ گه‌له‌یدا بوون چهند رۆژێک له به‌غدا مانه‌وه . به‌ڕێز مام جه‌لال له‌وی سهرۆک سه‌دام حسینی دیت وه به‌ ئوتومبیل گه‌رانه‌وه دۆلی بالیسان ئه‌و مفاوه‌زاته تیپه‌ری و چل و دوو رۆژی خایاند . چهندین جار (مام جه‌لال و کاک نه‌وشیروان) و هه‌قالانی تر چوونه به‌غدا وه نوینه‌رانی حکومه‌تیش چهندین جار هاتنه سه‌رکه‌ردایه‌تی (ی . ن . ک) له‌وانه (عزت ابراهیم الدوری) جینگری سهرۆکی ئه‌نجومه‌نی سه‌رکه‌ردایه‌تی شۆڤ زۆر جار وا جار ده‌درا که پاش چهند رۆژی تر رێکوتن نامه له‌لایهن (ی . ن . ک) و حکومه‌تی عێراقی مۆر ده‌کری . پاشان حکومه‌ت مه‌سه‌له‌یه‌کی تری ده‌هینایه‌ گۆڕی .

حکومه‌ت به‌ گۆیره‌ی شه‌ری عێراق – ئیتران هێرشه‌کانی ئیتران مفاوه‌زاته‌که‌ی پاشه و پینش ده‌کرد که ئیتران له (هور الحویزه) شکا (تاج المعارك) له مانگی ۳/۱۹۸۴ حکومه‌ت پاشه کشه‌ی کرد هه‌رجارێک ده‌نگ و باسی کۆبوونه‌وه‌ی هێزه‌کانی ئیتران ده‌گه‌یشه‌ عێراق به‌ نیازی هێرش کردن حکومه‌ت دیسان شلی ده‌کرده‌وه و و مفاوه‌زاته‌که‌ی گه‌رم ده‌کرد .

سه‌رته‌ا حکومه‌تی عێراق به‌ براده‌رانی راگه‌یانده‌بوو که ئاماده‌ نی یه‌ باسی که‌رکوک بکات (حکومه‌تی عێراق پاش راپه‌رین و شه‌ری کویته له‌وازیه که هه‌موو که‌ستیک هه‌ستی پێ ده‌کرد و پاش ئه‌وه‌ی تۆزێک خۆی گه‌رمه‌وه به‌ نوینه‌رانی شۆڤی ووتبوو (که‌رکوک وه‌کو که‌ربه‌لاو به‌سه‌ره سه‌یر ده‌کات) ، (ی . ن . ک) وازی له که‌رکوک نه‌هینا له‌گه‌ڵ وه‌فده‌که‌ی عێراق باسی که‌رکوک هاته‌ گۆڕی جگه له‌ چه‌مچه‌مال و که‌لار دانی نا که کفری سه‌رقه‌لا ده‌بیتته حوکمی زاتی له‌سه‌ر ناوچه‌ی کوردستان ، جه‌ماوه‌ری کوردستان پشت گیری خۆیان نیشان دا به‌رامبه‌ر به

یەكیتی بە تایبەت لە ناهەنگی نەورۆزی ۱۹۸۴/۳/۲۱ لە قەشقۆل و سورداش بەسەدان هەزار كەس كۆبونەوه لەوێ (مام جەلال) و تارىكى بەنرخى دا خەلكى لادىیه كانى كوردستان لە گەژن مفاوەزات بوون چونكە ئێوان دەیانزانی شەركردن چەند ناستەنگە ، گوندیان دەسووتا ، كورپان شەهید دەبوو ، تالان دەكران لە روانگەى خۆیان سەیری مەسەلەكان دەكەن وا دەزانن شۆرپش كردن كارێكى ئاسانەو ماندوو بوون و ئەزىمەتى تێدا نى یە ، ناخەزانى ی . ن . ك . نا مەسنولانە دەجولانەوه بە پەلە پەل كەوتنە پروپاگەندە بە ناھەق ناوى (جاشەتیان) دەدا پاڵ ی . ن . ك . ، دەبوايە زۆر لەسەر خۆ چاوەڕوانى ئەلجاسمى مفاوەزاتیان بکەردایە ئەوجا بۆچونیان لەسەر بەدایە ، هەندى كەس تەنیا بەرژەوهەندى خۆى لە مفاوەزاتەكە رەچاوە دەكرد ، هەموو داواى ئەوه بوو نەبیتە عەسكەر و جەيشى شەعبى و یاغەر یاغەر بسورپیتەوه () ئەگەر كورد ئالای خۆشى هەبیت دەبى خەلك خەزمەتى سەریازی بكات) ، حكومەتى عێراق قازانجى خۆى رەچاوە كرد لە مفاوەزاتەكە.

۱. هێزەكان دەست بەتالان دەبن بەرامبەر بە هێزەكانى ئێران .
۲. مەترسى نامینى لە پشتمووه ی . ن . ك . لى ی بەدات .
۳. بەهێزكردنى بەرهى ناوخۆ (الجبهه الوگنیه) .
۴. دامەزراندنى دەیان فەوجى سووك (الافواج الخفیفه) .
۵. ئارامى رێگای هاتووچۆى هێزەكانى بۆناوچە سنوریه كان .
۶. راکێشانی كورد بەلای خۆیدا

سوریا دۆستى دێرىنى ی . ن . ك . ناپەزایى خۆى بە شىوهەيك لە شىوهەكان نیشان دا ، وه نوێنەرانى (ی . ن . ك) ی لە سوریا تەنگاوە كرد ، ئێران كە خۆى هەقى حەوت ملیۆن كورد دەخوا خۆى بەردین سپى كوردان دەزانى ، هێشتا تاوانبارى دەكردین ، دەبوست وه كو زەمانى زوو هەر خۆى سەرىشك بێت كەى وىستى ئەو كات شەركەین ئەو كات چەك فرپى بەدەین . ئێرانىیه كان هەمیشە لە پەنا قەسەى خۆش شۆرپش كورد\ لەبار دەبن .

توركيا داگیركەرىكى دێرىنى گەلى كورده زیاتر لە (۱۵) ملیون كورد دەچوسینیتتەوه لە گەژن عێراق رێكوتنێكیان مۆر كرد هەر یەكەیان بە گوێرەى ئەو رێكوتننامیە دەتوانى (۱۵) كم بچنە ناو خاكى ئەوهى تر ، بۆ تەعقیب كردنى شۆرپشگێران واتە پێشمەرگە كورده كان (چەند جارێك سوپای توركيا هاتنە ناو خاكى كوردستانی عێراق بۆ پاروانى پێشمەرگەكانى (P.K.K) هەموو داگیركەرانى كوردستان ئەو مفاوەزاتەیان پى ناخۆش بوو لە هەمووان زیاتر

تورکیا ، وه له گمڤ نۆینهرانی حکومتی عیراق کۆبونوه وه بهفرمی نارهبازی خۆیان دهریری (یه کیک له هۆیه کانی سهرنه گرتنی مفاوهزات پیلان گێرانی رژی می تورکیا بوو) .

بهری (جود) به کردوه ههولیان دا مفاوهزاته که تیک بدن بژنوهی حکومت دوو دلی بکات چهند مفرهزهیه کی چه کداریان ناره خوارهوه تاکو ناشکرا بیت که ی . ن . ک ناتوانی نارامی له کوردستان دابین بکات . سهرهپای ئهو ههموو کۆسپ و ته گهریه ، سهرهپای ئهو ههموو دۆژمن و ناحهزانه ، سهرهپای ئهوی حکومتی عیراق هر له سهرهتا نیازی خراب بوو ، سهرهپای چهندین پیکدادان له ماوهی مفاوهزات توانرا تیپهری زیاتر باشتر بلیم (تیپهری و چل و دوو رۆژ ئهو مفاوهزاته بردهوام بیت) پاش ئهوی حکومتی عیراق له ههموو بهلین و قسه کانی خۆی پشیمان بۆوه و پاش ئهوی له پهنا مفاوهزات چهندین کادیرو تیکۆشهری شهید کرد پاش ئهوی چهندین ئهواجی خهفیفی دامهزراند ، ی . ن . ک له ۱۹۸۵/۱/۱۵ به بهیانیک و تووژی له گمڤ رژی و هستاند بهلام جاری شهر کردنی نهدا ، ئهو ههلهی بژ رژی هیشتموه تاکو بهخۆیدا بهیتموه و ئهو فرسته لهدهست نهدا ، کهچی داگیرکهرانی کوردستان ئهو کاته مافی کورد دهسلینن کهله گۆردا بن و خهریک بیت تهلقین بدرت نهگینا کاریکی مهحاله وابهتاسانی دان بهمافه کانی ئهو گهله دابینن .

دیاری کردنی سنوری کوردستان ، چروونه نار بهره داتاشارهوه کی رژی ، دهسهلاته دهزگا جاسوسیه کانی رژی ، پهرهپیدانی یاسای نۆتۆنۆمی له کوردستان ، چهک کردنی جاشهکان ههلبژاردنی دیموکراتیانه ، نههیچشتنی تهعریب ، تهبعیس ، تهرحیل گرنهگرتن هۆیه کانی سهرنه گرتنی مفاوهزات بوون ، جگه له هۆیانهی باسمان کرد که له ریکهوتنی دۆژمنانی کورد خۆی دهواند ، ههندیک مفاوهزاتیان بهکاری خراب دهزانی .

ناکری (عملیه) ی مفاوهزات ههمووی به خراب دابهری ، راسته حکومتی عیراق توانی له کوردستان خۆی ریک بختاره ، چالاکترین هیزی سیاسی کوردستان له چالاکی پشیمهرگانه بوهستینی ، دهبی ئهوهش بلین مفاوهزات قازانجی ههبوو بژ گهلی کورد و ی . ن . ک توانی خۆی له ئابلوقمی دۆژمنان رزگار بکات ، لهرووی دارایی و نیمکانیهت توانی خۆی پۆشتو پهداخ بکاتوه ، ژمارهی پشیمهرگهکان تی ی پهراند نهگهر پیش مفاوهزات له (۳۰۰۰ - ۴۰۰۰) پ . م ههبوو ئهوا له کۆتایی مفاوهزات گهیشته نریکی (۱۰۰۰۰) پ . م برپاو متمانهی خهلك زیاتر بوو به شۆرش حکومت وای بلاو ده کردهوه که له گمڤ ئهو چهندا (چهتهیه) مفاوهزات ناکات بهلکو خۆیان دهتاوینوه کهچی به پینچوانهوه بژ ماوهی تیپهری رژی

کوتە ووتووژ له گەڵ ی . ن . ک بۆیه مفاوەزات لایەنی چاک و خرابی هەبوو ، قازانج و زەرەری هەبوو ، دۆست و دوژمنی هەبوو ، هەریەکە لە روانگەیی خۆی دەپروانیه ئێمە مسەلە یە گرنگە .
لەناو خۆدی (ی . ن . ک) مفاوەزات نیاری هەبوو ، پیم وابوو هەریەکە لێم نەیارانە هەر بۆئەوهی بوو شۆینی خۆی قایم بکات و ئەندام و پێشمەرگەکانی یەکییتی زۆر بە دژی سەدامی بزانی ، هەندێ لێم جۆرە کەسانە لەلایەن دەستی سەدامیان دەگوشی و دیاریان لێ وەرده گرت ، دەڕۆشتنە دەرەوهی وولات بۆئەوهی بەهەتالانی بسمێتن کە مفاوەزات باشە لەلایەکی تر لەناو ئەندامان و پێشمەرگەکان دژی مفاوەزات دەرەوهستان .

سەرکرده کانی کورد زۆریەیان تەنیا بەرژووەندی خۆیان لێک دەدەنەوه گۆی بەبەرژووەندی بەرزی میلیت نادەن ...!!!

نەیاران و دوژمنانی (ی . ن . ک) دەیان جار بەناهەق نارووناتۆریان هەلبەستا ، شیعوو گۆزانی نا راستیان هۆندەوه ، بوختانیان هەلبەست بەلام هیچی سەری نەگرت ، کە مفاوەزات هەلۆشاوه چالاکانە (ی . ن . ک) کوتەوه کار دژی رژیمی عێراق گەلێک زەبری کوشندەیی وەشانە هێزەکانی حکومەتی عێراقی هەراسان کرد ، دەبێ ئێمە هەقمەش بدەینەوه (ی . ن . ک) کە لە مفاوەزات لێم کاتە رژیم دەبویست خەلک بکاتە بەعسی ، بیکای بەجەیشی شەعبی لێم شۆتنامەیی هێزی پێشمەرگە دەسەلاتی هەبوو بە توندی بەگژ ئێمە رەفتارانەدا دەچوو ، چەندین جار لەگەڵ هێزەکانی رژیم کوتەوه شەر کردن بۆئەوهی میلیتە کەمان نەکوتە ناگری شەری عێراق – ئێران .

پاش ئێوهی حکومەتی عێراق داوای (ی . ن . ک) ی رەت کردەوه ، تەنیا رێگای شەر لەبەردەم (ی . ن . ک) مایهوه ئێوهبوو لە ۱۹۸۵/۲/۱ بەگەرمی شەر لە کوردستان دەستی پێکردەوه ن هەرچەندە حکومەتی عێراق دەبویست بەدروو دەلەسە جارتکی تر شەر بوەستینی . بریاری سەرکردهی ی . ن . ک بەراشکاروی پەنجەیی بۆ داواکان درێژ کرد حکومەتیش پاشەکشەیی کرد بەم جۆرە ئەم مفاوەزاتەم وەکو هەموو مفاوەزاتەکانی تر بێ ئەنجام بوو .

شهره گهوره کانی سائی مفاوه زات

له ماوهی تیپیری مفاوه زات چمندین شپرو پینکدادان له نیوان هیزه کانی (ی . ن . ک) و میری و جود کرا ، ده سترژیته کانی هیزه کان و ده زگانانی رژتم بۆ سمر خه لکی بی دیفاع و هه ره شمی جاشه کان له لایه کی تر بوونه هه لگیرسانی گه لیک شپرو شۆر له سمرانسری کوردستان.

۱- شهری ناو شاری هه ولیتر :

له کاتی کدا چوار پیشمرگه ی (ی . ن . ک) هه قالان (سه فین مه لا قهره و کاک مه لا عمزیز و کاک محمد عاره ب کمند و سه لاج شینه) به سردان له مائی خزمی یه کیتیان ده بن له لایمن هیتریکی جاشه کان ئابلوقه ده درتن و ده بیته شپر پیشمرگه ی کوردستان له هیچ زروف و زه مانیک له کاتی ته نگانه ش هه رگیز مه ل بۆ دوژمنان که چ ناکمن ، ئه و چوار پیشمرگه ی ده کمو نه شه ریکی مان و نه مان له گه ل جاشه کان ، ئه و هه واله به ت ۸۵ ی به رانه تی و ت ۸۶ ی ده شتی هه ولیتر گه یشت هه ر زو ئه و دوو هیزه گه یشتنه شوینی شه ره که له (کورانی ناسته نگه کیشان) پاش شه ریکی کمه ورنه ئه و چوار پیشمرگه یه له ئابلوقه ی دوژمن رزگاریان بوو ته میا یه ک پیشمرگه ی (ی . ن . ک) شه هید بوو ئه وه ش کاک حسین محمد حسین بوو که پ . م ی ت ۸۶ ی ده شتی هه ولیتر بوو .

۲- شهری چیای سه فین :

له ته موزی ۱۹۸۴ هیتریکی حزبی شیوعی عیراقی و حزبی سۆسیالیست که ژماره یان نزیکه ی (۲۰۰) پ . م ده بوون له بادینان به ری کمو تبون و گه یشتنه ده روو به ری شه قلاوه ، هیتریکی (ی . ن . ک) له ت ۹۱ ی سه فین پیشیان لی گرتن له ده روو به ری گوندی زبازۆک شپر ده ستی پیکرد له نه بجم سۆ پیشمرگه ی یه کیتی شه هید کران و چمندین پیشمرگه ش برینداربوون له وانه هه قال مامۆستا به کر فه رمانده ی ت ۹۱ ی سه فین (و دوو پیشمرگه ی حزبی شیوعی شه هید کران .

باره گای ت ۸۵ ی به رانه تی له به حرکه بوو ، به جیهاز ناگاداریان کردینه وه که به شوین هیزه که ی جود بکموین له گه ل هیتریکی ت ۸۶ ی ده شتی هه ولیتر شه و له گوندی کاوانیان (ناوچه ی زراره تی) یه کرمان گرتوه ، به یانی کموینه پشکینی ناوچه که له گوندی ناژگه

سۆراغمان كردن ، به ئوتومبيل سوراپينوه سارتكه و حاجى ئەحمەد لەوى بۆمان روون بۆوه كه هيزه كەى جود له گوندى (قەلاسنجى سەروو) سەنگەريان گرتووه بۆ رۆژى دواتر شەپ له هەموو لاىك دەستى پيكرى ئومان ناو گوندو رەزەكانى پيش گوندو لووتكەكانى دەورو پشتمى گوندى كەيان گرتبوو ، ئيمەش له هەموو لاىك هيزشان بۆ دە كردن .

مفاهەزات بوو ئيمە دەمانتوانى به ئاسانى هيزه كەى خۆمان كۆيكەينوه بەبى ماندوو بوون چونكه مېرى حمزى دە كرد ئو شەپه گەرم بيت برين قولتر بيت ، كارلە كاريترازى هيج كۆسپى نەدە خستە پيش هيزه كەى ئيمە ، هيزه كەى جود له هيزه كەى خۆى گەليك دوور بوو ، به تەواوى دا برابوون ، حكومەتيش هەر ئى ي دەدان ئەگەر هەستى به بوونيان بگردايه ، بو واتايە تەرازووى هيز زۆر زۆر له قازانجى ئيمە بوو بە ئى ئو شەپه ناغادىلانەيه تاكو تاريكايى بسەر دەستان داهاات دريژەى كيشا ، كه شو داهاات تەقە مەكس بوو ، تاكو ئو كاتە خۆش بەختانە له هيج لاىك كوشتار نەبوو .

هيزه كەى جود دەيانويست لئو ئابلوقەيه رزگاربان بيت ، دەبوويه بەشو كەمينە كەى ئيمە بېرن ، له كاتژمير (١٢) ي شو هيزه كەى جود كەوتە كەمينى پيشمەرگە كەى كەمينى پيشمەرگە كەى (ي . ن . ك) له نزيك گوندى حوجران بيست كلاشنكوفيان ئى گېرا بەلام هيجيان شەهيد نەبون ، هيزه كەىيان سەرى ئى شيو هەندىكيان زۆرەيان نەشارەزا بوون گروپ گروپ دا بران .

بەيانى شەپ له گەل ئو گروپە بچوكانە دەستى پيكر دەوه ، پاش ئەوى هەندىكيان لەترسى خنكان له تينوتيان خۆيان تەسليم بە پيشمەرگە كان كرد ، وه هەندىكيان شەهيد بوون بەشنيان بۆ ئەوى نەكەونه دەستى پيشمەرگە خۆيان تەسليم بە رۆژم كرد ، لەسەر لووتكەى سەفين بەشنيكى زۆريان هەر شەوى پيشوو خۆيان قايم كەردبوو له شوئنى شەپه كە دوور كەوتبوونەوه .

شو له پشتمى گۆرە شير مەينوه ، بەيانى داوايان كرد له نزيك حوجران كۆبونەوه بکەين من و كاك شاخمان درەنگ بە كۆبونەوه كە راگەيشتين وه كو گەيشتینه شوئنى كۆبونەوه كە ئو كارەساتە دلتەزەنمان ديت :-

له بنارى سەفين پينج پيشمەرگەى حزبى شيوعى بەدیل گېرابوون كه چاوم بە ديلەكان كەوت زۆر بەزەيبم بەواندا هات .. چۆن ئوانە هاتوون بۆ شوڤش تووشى چ وهزەيەك بوون .. رەنگيان زەرد هەلگەرابوو ليويان روشك بوو ، چەند رۆژ بوو نانيان نەخواردبوو ، چاويان لەبى خەوى

پووت ببو، چلکن و ریش هاتوو بهلام له دهروون گمش .. سیمای پیشمرگایهتیاں پینه دیار بوو .. کۆبونوهی لپرسراوانی ئیمه دهستی پینکردبوو که وئرا گه‌یشتین هاته سهرباسی دیله‌کان ، من هه‌روام ده‌زانی ره‌نگه بریاری نازاد کردنیان بدری چونکه هه‌ر ئه‌وه باشترین هه‌لسوکوته له‌گه‌ل برا پیشمرگه‌ی هاوسه‌نگه‌ری خۆت با بیروباوه‌ری جی‌اوازیش بیته ن کاک شوکته‌ی حاجی مشیر سه‌ره‌رشته‌ی کۆبونوه‌که‌ی کرد له پر قسه‌یه‌کم گوئی ئی بوو که هه‌رگیز نه‌مه‌ده‌ویست گوتم ئی بی براده‌رتک باشتر بلیم نه‌زانیته‌ی ووتی (با سه‌رف و سونیان بکه‌ین) له‌ناو پیشمرگه‌ ئه‌و قسه‌یه (با بیان کوژین) لیک ده‌دراوه به‌راستی تاسام چون ئه‌و کوپه جوانانه ده‌کوژین بی ئه‌وه‌ی ره‌چاری هه‌ق و عه‌دالته‌ بکری ...!!! دیل ده‌کوژری بی ئه‌وه‌ی ویردان بچولتی . هه‌وتم دا ئه‌و قسه‌یه به جدی وه‌رنه‌گیری بی سوود بوو. هه‌نده‌ی مسنه‌ول ئه‌وه‌نده گه‌مزه‌و گیتل بوون ، ئه‌وه‌نده دژی به‌ره‌وه‌ندی گه‌ل بوون ئه‌وه‌نده به‌ره‌وه‌ندی خۆیان ره‌چار ده‌کرد بۆ ئه‌وه‌ی ته‌نیا خه‌لک بزانی پیاو کوژن دیلیان ده‌کوشته تا پله‌و پایه‌ی پی وه‌ریگرن .

ئو پینج مه‌زومه شه‌هید کران و لاشه‌کانیاں فری دران بۆ میژوو ده‌لیم کاک مه‌لا خدر لپرسراوی که‌رتی ریکه‌خسته‌نی هه‌ولیر به منی گووت با په‌سند نه‌که‌ین زۆر دلگیر بوو هیچمان له ده‌سته نه‌هاته نه‌ناچاری ملمان شۆر کرد چوینه گوندی حوجران.

یه‌کین له‌وانه به‌ناوی (ابو احرار) پیشنه‌بجامدانی ئه‌و تاوانه کاک سایی ره‌سوئ ئی ی پرسی ناوی راسته چی یه ؟ ووتی ابو احرار ؟ ووتی راسته پی بلتی ناوی راسته خۆت چی‌یه ؟ ووتی (هه‌ر ابو احرار ، به‌عسیه‌کانیش هه‌روا ته‌سه‌روف له‌گه‌ل دیل ده‌کهن) .

چوینه حوجران له‌ناکاو بوه ته‌قه که خه‌به‌ر هاته ووتیاں براده‌رتک دیلیکی گرتبوو ئه‌میری کوشته‌نی ده‌رچوو بوو ئه‌ویش ویسته‌بوی له ناوچه‌که رمی بکاته ئه‌و دیله رومانمی هه‌لکیتشار چه‌که‌که‌ی له پیشمرگه‌که ساندو هه‌لات ، من ئه‌و رووداوه‌م زۆر پی خۆش بوو ده‌مگوت به‌لکو ئه‌و که‌سانه هۆشیاں دیته‌وه به‌رخۆیان و چیت دیل ناکوژن ...!!! .

بۆ نیوه‌رۆ چوینه شه‌قلاوه له‌وی دووباره هه‌نده‌ی هه‌لسوکوته‌ی براده‌رانی خۆمان دیت به‌رامبه‌ر امر لیوا (عمید تحسین) کوردیکی بادینی بوو هه‌موو ره‌وشته‌ی پیشمرگایه‌تیم له پیش چاره‌ش بوو ، له پاشان چوینه هه‌ران له‌وی بۆ ئیواره هه‌یزه‌که‌ی ئیمه‌یان نارده‌وه حوجران هه‌سته‌ی خۆتان رابگرن بزانه له حوجران چ مه‌نالیکی کورد په‌یدا بوو ..!؟

ئیواره له ماله جووتیارکی هه‌زاری حوجران کۆنه دۆستی کاک شاخه‌وان توزیع بووین بۆ نان خواردن .

پاش نهوی مهلای دئی بانگی داو (فتار) کراوه چونکه ره‌میزان بوو که دنیا تاریک هه‌لگه‌را منالیکی (۹-۱۰) ساژ تممنی ده‌بوو که کوری ماله‌که بوو وه ژورر کموت من لیم پرسى : له‌کوی بووی ؟ دایکی چاری لی زهق کرده‌وه منداله‌کهی ترساند همر دایکی له جیاتی وه‌لامی داوه ووتی له مائی مامی بوو ...!! زۆرم پی سهر بوو و وتم خوشکه بۆ منداله‌که ده‌ترسینی ؟ ووتی نا به‌خوا ...!! له مائی مامی بوو مناله‌که به رقومه سهیری من و کاک شاخوانی ده‌کرد زانیم شتیک هه‌یه لیم پرسیه‌وه و وتم کاک کی خۆم به‌کاک کی خۆت نه‌گوت له کۆتنده‌ر بووی ؟ زۆر به توره‌یه‌وه ووتی لهو چیا به بووم و وتم باشه بۆ بوو ئیواره دره‌نگه چیت ده‌کرد لهو چیا به ؟ ووتی من به‌تمنیا نه‌بووم زۆر خه‌لک له‌وی بوون ...!! لیم پرسى چیتان ده‌کرد ؟ دیسان زۆر زۆر به‌توره‌یه‌وه وه‌لامی دامه‌وه گووتی شه‌هیده‌کاتمان شارده‌وه ... گوتم شه‌هیدی چی ؟ گووتی شیوعیه‌کان ئیوه به‌دیلی ره‌میتان کردن ... به‌جاری شه‌رمه‌زار بوومسه له وویژدانی خۆم .. کاک شاخوان گووتی راست نی یه ئیمه دیلمان نه‌کوشتوه .. مناله‌که گریاو ووتی عه‌به بۆ ئیوه ئیستاش قۆلیان به‌ستراه له‌بهر گریان هیچی تری پی نه‌وترا ، له ماله‌وه چوه ده‌روه و گووتی جاش له ئیوه باشتره ...!! به دواى دا رۆیشتم ماچم کردوو هینامسه و وتم قسه‌کانی تو راسته ئیمه دیلمان گوشت ، ئیمه ترسنۆک و بی وویژدانی به‌لام کاکه ئیمش وه‌کو تو بی ده‌سه‌لات بووین .

تۆ منالی بۆ دوا رۆژ ئه‌و کاره‌ساته له‌بهر ئاگردان بۆ منالاتی کورد بگیره‌وه ، دایک و باوکی مناله‌که زۆر ترسان نه‌وه ئیمه تۆلئی ئه‌و قسه‌ههق و ره‌قانه‌یان لی وه‌ربگرینه‌وه ، چونکه له پیاوی بی وویژدان هه‌موو شتیک ده‌ه‌شیتته‌وه ...!! که هه‌موو ئه‌و رووداوانه‌م دیت که وویژدانم جوولا که مێشکم هه‌موو ئه‌و کاره‌ساتانه‌ی هه‌لنه‌گرت بریارم دا و همر له‌وی وه‌عدم دا نه‌گهر هه‌م بۆ هه‌لکه‌وت ده‌بی ئه‌و رووداوانه‌ وه‌کو خۆی بگیره‌وه ، ئه‌وا ئیستا تغیا وه‌عه‌ده‌که‌ی خۆم ده‌گه‌نمه‌ جی هیچی تر نا ؟ له‌پاشان ئه‌و هه‌واله به به‌ریژ مام جه‌لال گه‌یشت و وویژدانی جوولا زۆر به ئاشکرا کرده‌وه ئه‌و لیپرسراوانی ریسوا کرد ، ئه‌و جۆره براده‌رانه هه‌م له‌لایهن پیشمه‌رگه‌و لیپرسراوانی خۆیان ریسوا بوون وه هه‌م میژووی گه‌له‌که‌مان روو زه‌ردی کردن همر نه‌وه‌ندیان بۆ مایه‌وه تا مردن وویژدانیان نازاد نابی خوایه له قه‌زاو به‌لای ئه‌و جۆره که‌سانه خۆمان و میلمه‌ته‌که‌مان پیا‌ریزی .

شهید سید کریم
لیپرسرای ۴۵ سگری م - ۳

شهيد سيد كريم سمرگرده يه كي به وه فاو دلسوزو نازاي هينزي پيشمهرگي كوردستان بوو، به شهيد بوني هممو پيشمهرگي كوردستان رق و تورپيي بهرامبر دوژمنان زياد بوو، همروه كه له پيشموه باسمان كرد كاك نوشيروان جاري شهرگردني دا له گهل جاشه كان تا له سرانسمري كوردستان شهر دهستي پيكره . ت ٨٥ ي بهرامتيش كه باره گاي له گوندي (بهركه) بوو برپارماندا نمو كسانه چك بكهين كه بهناوي جهيشي شمعي چهكيان ههنگرتوه ، به سي قول هيرش كرا بهسر نمو گونداني ناوچي بهرامتي .

قولي يه كمم : بو گوندي گرده چال كه ههفالان كاك شاخوان و رباز سهربرشتي هيزه كهيان ده كرد ، پاش كميتك هممو چه كداره كان گيران و چه كه كانيان لي وهرگيا قولي دووه : به فرماندهي علي مسيفي بو گوندي جيتنيكان لهوتش چه كه كانيان لي وهرگيا

قولي سي يه : به فرماندهي ههقان مام غهفور و كاك بهكره قيت چهكيان لي وهرگيا . قولي چوارهم : كرتي دووي شهيد نه محمد قهنبهري له گهل كاديراني ريكخستني كومه بو ناوچي دهستي هولير به فرماندهي خالد حاجي له گهل ماموستا نه محمد بو چه ككردني گوندي (صفيه) و دهورو پشتي هممو چه كه كانيان گيا وهنديك چه كداريش به ديل گيران . دام و دهزگاكاني رژيم بوئوهي توئي خزيان بكنموه ويستيان هيرش بكنه سر گوندي (بهركه) . بوئوهي گونده كه له كاول كردن و زهروهو زيان بپاريزري هيزه كانمان كيشاره ، چهند روژنيك بهسر نمو رووداوه تي پيري ، هيزه كانمان كرده دوو بهش بهشيك به فرماندهي كاك شاخوان كه نمو كات فرماندهي تيبه كمان بوو ، گرانموه گوندي بهركه وه بهشهكي تريش كه بريتي بوون له هشتا پيشمهرگه لپرسراوه تيه كي به من سپيتره .

نيمه بهري كهوتين بو گوندي گهزنه لهوي مهفره زهيه كمان به جي هينشت باقي هيزه كه له گونده كاني قهلا چوغان و خرابه دراو و جهديدهي زاب دابهش بووين ، من له گهل بيست پيشمهرگه شو له خرابه دراو بووين .

هوپه ي پاييزان گرده لوولمي له گهل خزي دههينا ، هارين مال ناوايي كردبوو ، روژ تازه لهو سري ناوايي دهه له گهل گرمي توپ و دهنگي دوشكه ليفه شپه كم لسرخوم لادا ، وامزاني له معسكري هولير ته قهيه حكومت راهينان (تدريب) به سهريزه كان دهكات ، ههروو

بیرم کرده‌وه باشه نهمرۆ (محرمه مه) رۆژنکی جهژنی موسلمانانه خو ده‌وام نی یه رۆژی
 ۱۹۸۴/۹/۲۶ بوو هه‌رزوو مه‌فره‌زه‌یه‌ک پیتشمه‌رگه‌م ناره بزانه‌ن ده‌نگ و باس چی یه ؟
 زوو گه‌رانه‌وه به‌هه‌شتاوی هاته‌نه لام ووتیان شه‌ره له گه‌زنه هه‌ر به‌مه‌له به‌رۆ کمو‌تین له‌گه‌ل
 مه‌فره‌زه‌کانی تر یه‌کمان گه‌رتوه به‌رهو گه‌زنه کمو‌تینه رۆ که‌له گونده‌که نزیک بو‌وینه‌وه چه‌ند
 کۆپته‌رنه‌ک هاته سه‌رمان ده‌یان و‌یست و‌نگامان بگه‌رن به‌هه‌رحالێک بوو گه‌یشتینه گونده‌که
 له‌گه‌ل مه‌فره‌زه‌که‌ی ئه‌مۆ یه‌کمان گه‌رتوه ، هه‌موو شو‌ینه گه‌رنه‌گه‌کانی گونده‌که‌مان گه‌رت و
 دامه‌زاین شه‌ر به‌رهو گه‌رمه‌ر ده‌رۆیشت . هه‌ترشی جاش و سه‌ریاز ، ته‌قه‌ی کۆپته‌ر ته‌و‌پ باران
 نۆه‌یه‌ان له‌گه‌ل یه‌که‌تر ده‌کرد ، پیتشمه‌رگه‌ شه‌ری مان و نه‌مانی له‌گه‌ل ده‌کردن . کاتمه‌تر (۲)
 پاش نیوه‌رۆ قانی‌دی عه‌سکه‌ره‌کان به‌پیاوێک خه‌به‌ری دا ئیعه و هاته لای من و ووتی : قانده‌لی
 یه‌که سه‌عات مۆلته‌یان ده‌ده‌مۆ ته‌گه‌ر ته‌سلیم نه‌بن ئه‌وه له‌گه‌ل گونده‌که ته‌ختیان ده‌که‌ین .
 هه‌یچ قسه‌م پۆ نه‌که‌راو رووم کرده شه‌هید مه‌جیده سوور به‌پیتکه‌مینوه ووتم : کاکه هه‌ق
 نی‌یه سه‌ری ئه‌و قانیده به‌رین تازه قسه‌ی کابرایه‌کمان بۆ ده‌هینۆ که خو‌ی له‌شه‌ری عه‌یراق –
 ئه‌یران رای کرده‌وه ، نامه‌یه‌که بۆ قانیده‌که نووسی ناوه‌رۆکه‌که‌ی ئه‌مه بوو :

پیتشمه‌رگه‌ی کوردستان فیه‌ر نه‌ین چه‌که‌کانیان فره‌ی بده‌ن مه‌ل که‌ج بکه‌ن ئه‌وه پیشه‌ی
 سه‌ری‌بازه‌کانی ته‌زیه ئه‌گه‌ر هه‌تا نهمرۆ نه‌ته‌ده‌زانی پیتشمه‌رگه‌ واتای چی یه ئه‌وه هه‌قه ئه‌یستا پاش
 ئه‌و هه‌موو شه‌ره له واتای پیتشمه‌رگه‌ گه‌یشتی ، گه‌زنه حاجی ئۆمه‌ران نی یه ته‌گه‌ر ته‌و شه‌رفی
 عه‌سکه‌ریته هه‌بۆ ئه‌وه ده‌چی خاکی عه‌یراق رزگاره‌که‌ی که‌له‌لاینه‌ ئه‌یرانه‌کان داگیرکراوه ، وه
 دله‌یات ده‌که‌م که ئیعه داوای پارانه‌وه له پیاوێکی وه‌کو ته‌و ناکه‌ین ئه‌و هه‌ره‌شه‌یه‌ش ئیعه
 ناترسینۆ هه‌یچ مه‌نته‌ نه‌بۆ .

که نامه‌که گه‌یشته ده‌ستیان به‌جاری هه‌ربوون هه‌شت کۆپته‌ر له‌گونده‌که‌ی ده‌دا ، به‌ده‌یان
 هاوه‌ن بۆردومانی ئه‌و گونده‌ی ده‌کرد سۆ هه‌ترشی گه‌وره‌شیا بۆکه‌ردین هه‌موومان ته‌یک شکانده
 هه‌رله‌گه‌ل یه‌که‌مه ته‌قه خه‌لکی گونده‌که چۆلیان کرد ته‌نیا برای ته‌یکۆشه‌ر کاک (ره‌مزی گه‌زنه)
 له‌گه‌لمان مایه‌وه وه‌یارمه‌تی دا‌ین له‌رووی ته‌قه‌مه‌نی به‌راسته‌ی جینگای خو‌یه‌تی ئه‌و پیاوه‌تی و
 تازایه‌تییه‌ی له‌به‌ر نه‌که‌ری وه‌گوله‌ ته‌و‌یک به‌ خانه‌که‌شی کمو‌ت من چوومه لای داوام لۆ کرد
 ئه‌ویش به‌روات زۆر مه‌ردانه هاته وه‌لام ووتی من له ئه‌وه زیاته‌ر نیم چاره‌نووسم له‌گه‌ل ئه‌وه
 ده‌به‌ستموه وه دله‌یاشم له‌سه‌ر ده‌ستی ئه‌و پیتشمه‌رگانه ئه‌و هه‌ترشی دو‌ژمه‌نیش ته‌یک ده‌شکی .

له كۆشكىتك بووين به دوورين سهيرى لاي هموليرم ده كرد خهلكيكي زۆر رههوستابوون سهيرى شهپه كهيان ده كرد ، ده مزاني دايك و باوك و كس و كارى پيشمه رگه كان له هممووان به پهروشتن . به گوتره كوتترو توپ باران و هيرشه كانى دوژمن ده بوويه ئيمه زه رهرو زياني زورمان ههبي كه چى تهنيا ههشت بريندارمان هه بو كه خوڤ به ختانه برينى هممويان سووك بو ، روژكاتژميتر (۵,۵۸) پينج و پهنجار ههشت ده قيقه ئاوديو ده بو ، پيش روژ ئاوا به به خومان كۆده كرده وه ، كه تاريك داها ت پاش ئه وهى برينداره كانمان ده ريباز كرد به ريك و پيكى كشاينمه هه رچمندا بلوقمى گونده كهى دا بو وه ته قهيه كى زورى لهو شوتنانه ده كرد كه نه گه رى هاتووچوى تيدا هه بو ، له گونده كانى پشتى گه زنه (قه لاچوڤغان) مه فرزه يه كان دانابوو هه رزوو شه هيد سردار گه يشته لامان پرسى يارى ليكردين ئيمه ش هه ر به دم رنكاوه بو مان ده گيتراوه ، هه تزه كانى (ي . ن . ك) نه يان توانى به هاناي ئيمه بيتن چونكه به به رده وامي كوتتيره كانى دوژمن ده سوورانه كاتژميتر (۲) ي پاش نيوه رو گه يشتينه گوندى په ريبان له موى له لايه ن خه لكى گونده كه پيشوا زمان لى كرا وه به ياني زوو گه يشتينه وه به حر كه له لايه ن پيشمه رگه كس و كارى پيشمه رگه كان و دۆست و دلسوژان پيشوازي گه رمان لى كرا ، لهو شه ره چندين پياوى رژيم كوژران ، داخى گرانم جووتيارانى گه زنه تووشى زه رهرو زياني مهن بوون .

به م جوړه ئه م داستانه ش له ميژوى گه له كمان تو مار كرا هه ئالان مه جيه ده سوور ، نه هرو سه عيد سوڤى ، مه لا سليمان ، به رهان سه عيد سوڤى ، مام عه لى ئه حمه د خدر و كا ك به ده ل با دينى ده ورى گه رنكيان گيترا بو سه ركه وتنى ئه م شه ره مهنه .

كۆنفرانسی سېئى كۆمەلە

لە مېژ بوو دەبوايە كۆنفراس بېستىرى ، ھەلبۇئاردنى ئىندامانى كۆنفراس لە زىستانى ۱۹۸۳-۱۹۸۴ تەواو بوو ناكۆكيەكانى ناو رىزى كۆمەلە رۆژ بە رۆژ زىاتر ھەستى پىدەكرا ھەندىك لە كادىرەكان بە پىچەوانەى سىياسەتى سەركردايمتى كۆمەلەى . ن . ك كاريان دەكرد ، سىمىنارو كۆبونەوى جيا جيا دەكرا ، پشيوى لەناو ئىندامانى كۆمەلە گەيشتە رادەيەك لىدان و كوشتنى لى پەيدا بوو بۆ يەك لا كوردنەوى ئىو مەسەلە گرنگە و ھەلسەنگاندنى كاروبارى نيوان دوو كۆنفراس و ھەلبۇئاردنەوى سەركردايمتى تازەى كۆمەلە و لى تۆژىنەو لەسەر مەسەلەى مفاوہزات و پەيوەندى يە كوردستانىەكان و دەرەوہو گەشمەپىدانى رىنكخستى گرنگىترىن ئەركى كۆنفراسى سى يەمى كۆمەلەى رەنجدەرانى كوردستان بوو .

لەو دۆخە ئالۆزە لە سالى ۱۹۸۴ لە مېزگە پان لەمپنا چىاي پىرە مەگرون كۆنفراس دەستى پىنكرد . گەلىك گېرگرفتى ھاتە پىش ھەئالان مام جەلال و شەھىد د . عبدالرحمن قاسمى بەشدارى كاريگىريان تىداهەبوو ، لە مېژبوو كاك مەلا بەختىار دەبوست ئىو بالە سەركەوى كە خۆى دەيووى ، پاش ئەوى دەنگى لەسەر ھەموو مەسەلە گرنگەكان درا ئنجا ھەلبۇئاردن دەستى پىنكرد . ئىو ھەئالانەى خوارەو بە ئىندامى سەركردايمتى ھەلبۇئاردان :

۱- ھەئال نەوشىروان مستەفا

۲- ھەئال ملازم عومەر عبدوللا

۳- ھەئال فەرەيدون عبدالقادر

۴- ھەئال قادر حاجى عدلى

۵- ھەئال مەلا بەختىار

۶- ھەئال جىبار فرمان

۷- ھەئال كۆسەرەت

۸- ھەئال نازاد ھىروامى

ئىو ھەئالانەش بە ئىندامى جىنگرى سەركردايمتى ھەلبۇئاردان :

۱- ھەئال حەسەن كوستانى

۲- ھەئال عومەر فەتاح

۳- ھەئال حەمەتوفىق رەھىم

۴- ھەئال د . خەسرۆ

هەرچەندە کۆمەڵە بەرواڵەت بە سەرکۆتوویی لە کۆنفراسە کە دەرچوو کەچی بوو هۆی دروست بوونی برینیک لەناو دلتی هەندێ لە هەفالا ن تا کو وای لێ هات بە نەیتنی لەناو ریزەکانی کۆمەڵە گروپی بچوک بچوک خۆیان رێک دەخست و بەپێچەوانەی سەرکردایەتی کۆمەڵە کاریان دەکرد و بەیانیان بلاو کردەوه بە ناوی (ئالای شۆرش) ، چەند رۆژێک دوای کۆنفراسی کۆمەڵە یەکییتی شۆرشگێرانی کوردستان کە بایئیکێ ناو (ی . ن . ک) بوو لە هەمان شوێن کۆنفراسی خۆیان بەست ئێ هەفالا نەیان بە ئەندامی سەرکردایەتی هەلبژارد :

- ۱- هەفالا د . فۆاد معصوم
- ۲- هەفالا مامۆستا نازم عومەر
- ۳- هەفالا پێشەوا تالەبانی
- ۴- هەفالا شووکتی حاجی مشیر
- ۵- هەفالا سەربەست بامەرنی
- ۶- هەفالا حاکم عومەر
- ۷- هەفالا د . کەمال فۆاد
- ۸- هەفالا د . خدر معصوم
- ۹- هەفالا شیخ دارا
- ۱۰- هەفالا شیخ عەلی حەممە صالح
- ۱۱- هەفالا شیخ محەممەد
- ۱۲- هەفالا حەممە فەرەج

پاش کۆنفراسی ئالوگۆری گەوره بەسەر مەلەبەندەکان دا هات وەبەم شیوەی خوارەوه :

۱. هەفالا جەبار فەرمان لێپرسراوی مەلەبەندی یەک
 ۲. هەفالا قادر حاجی عەلی لێپرسراوی مەلەبەندی دوو
 ۳. هەفالا حەممە فەرەج لێپرسراوی مەلەبەندی سێ
 ۴. هەفالا کۆسەرەت لێپرسراوی مەلەبەندی چوار
- (ی . ن . ک) پاش بەستنی ئێو کۆنفراسە کۆتەوه رێکخستنی هیژەکانی و گەشەپێدانی رێکخستن لە شار و شاخ و خۆ سازدان بەرامبەر هەر رووداوێکی ناکاو ، بەرێز مام جەلال لە ناوهراستی مانگی ئەیلول چوو بەغدا بۆ ئێوهی ئێو مفاووزاتە لەگەڵ حکومەت ساغ بکاتەوه وه

یەك لای بکاتەوه ، حکومەتی عێراق هەلبژاردنی ئەنجومەنی نیشتمانی دواخست وایک دەدرایمەو گوایه دەیسوێ یەکیتی نیشتمانی کوردستانیش سوود لەو هەلە وەرگیری پالیئوراوەکانی دیاری بکات ... ئەو قسانە هیچ بناغەیهکی راستی نەبوو ، چونکە بەبێ سەلماندنی مافەکانی گەلی کوردی . ن . ک ناتوانی بەشداری ئەو هەلبژاردنە بکات .. هەندێ کەس هەتا لەناو ریزەکانی شۆرش زۆر پرۆپاگەندەیان دەکرد کە گوایه لەو رۆژانە رێککەوتن مۆر دەکریت وە لەهەندێ شۆین شیعاراتیش نووسرابوو بۆئەوێ رۆژی مۆرکردنەکە دوانەکەون ...!! راستی یەك هەیه پێویستە ئاشکرای بکەین ی . ن . ک لە هەموو قۆناغەکانی مفاوەزات ناگاداری کادیره پیتشکەوتەوکانی دەکرده وە چەندین کۆبونەوێ بۆ ئەو مەبەستە کرا لەگەڵ مەکتەبی سیاسی (مەرگە و سورداش) هەموو کادیرهکان لەگەڵ درێژە پێدانی مفاوەزات دابوون ، لە کۆبونەوێ سورداش تەنیا دوو هەقال دژی مفاوەزات وەستان یەکیکیان پاش ئەوێ مفاوەزات کۆتایی هات و دەنگی فرۆکە و تۆپ هاتەوێ خۆی پێ رانهگیرا و قوچاندی بەرەو ئەوروپا حەزم نەکرد ناوی بەیتنم .

کە مام جەلال لە تشرینی دووم گەرایمەو ساغ بۆه کە نیازی حکومەت خرابەو دەیسوێ دەستی دەستی بە شۆرش بکات و لەدوایشدا برۆای خەلکی لیوەرگیریتهوه . بە بۆچونی خۆم ی . ن . ک زۆر بە رێک و پینکی ئیدارەێ ئەو صراغە بکات لە کاتی مفاوەزات خۆپیشاندانی سلیمانی و پیتشگیری کردنی خەلک زیاتر متمانەێ بە ی . ن . ک زیاد کرد ئەگەر ی . ن . ک خۆی نامادە دەکرد بۆ قۆناغی دواێ مفاوەزات ئەوا حکومەتی عێراقیش بەرە بەرە خۆی کۆکرده وە جاش و سیخوڕەکانی بەرەلا کردبوو بۆئەوێ لەگەڵ هێزی پیتشمەرگەێ کوردستان بکەونە شەر ، کۆپتەرەکانی رۆژم لە ناوچە گشتیهکان دەسورانهو هەر کەسیکیان لە هێزی پیتشمەرگەێ کوردستان بە چەکەو بەدیبايه دەیان خستە بەر پەلامارو هیترش ، بۆیه بارەگای هێزی پیتشمەرگەێ کوردستان بەرەبەرە لە شوینە پێ دەشتهکان کشایمەو بۆئە شوینانەێ کە رۆژم نەیدەتوانی بە ئاسانی دەستی ویترا بکات . مەلبەندەکان کەوتنە خۆسازدان و خۆ نامادە کرن ، لەهەندێ شۆین تیبی تازه دروست کرا ، حکومەتی عێراق ئەو هەنگاوهێ یەکیتی نیشتمانی کوردستانی زۆر پێ ناخۆش بوو سەیر لەوهدا بوو لە کاتیکدا حکومەت هیچ مافیکی گەلی کوردی نەسەلماند هەموو داواکانی یەکیتی نیشتمانی کوردستانی دەخستە پشت گۆی ، کە بەدەیان فوجی جاشی دروست دەکرد ئەو هەموو کردەوانەێ خۆی بە تیک دانێ مفاوەزات نەدەزانی .. بەلام دروست بوونی چەند تیبیکی تازهێ هێزی پیتشمەرگەێ کوردستانی

به نیازی شهر کردنوهی (ی . ن . ک) ی دائه گینا ...!!!؟ ئهوهیه دوژمن یه کیتی نیشمانی کوردستانی دهووست به هیژ بیته له کاتی پچراندنی مفاوهزات ، حکومتی عیراق بههوی ئهلقه له گوتیه کانی خۆی له ناکۆکیه کانی ناو ی . ن . ک به گشتی و کۆمهله بهتایبستی گه یشتبوو ، به خه یالی خۆی وای بۆ ده چوو ئه گهر ی . ن . ک بکورتته شهر کردن ئهوا ناکۆکیه کانی ناوخۆی ده ته قیتمهوه ناتوانی به رهنگاری رژیم بیتهوه ، ئهو خالتهی حکومت بینای سیاستی خۆی له سهرده کره امهر ی . ن . ک به بۆچونی حکومتی به عسی عیراق ئهوانهی لای خوارهوه بوون:

۱- ئه گهر کۆمهله بهو دۆخدا بروات له نه بام (انشقاق) ده کات پاش کۆنفرانس کاک مهلا به ختیار رازی نه بوو کار بکات ، ههندهی مهرجی دانا بۆ کارکردنی خۆی یان ده بی بیته لیتپرسراوی مه لهنده یان ئهندهامی ناوه ندهی و لیتپرسراوی بهشی رتکخستن له کۆمهله ، سه رکردایهتی کۆمهله ئهو مهرجانهی هه فال مهلا به ختیار ی په سهند نه کرد ههر بۆیه چوو بۆ ناوچهی قهره داغ دهستی کرد به رتکخستنی دۆست و لایهنگرانی خۆی و به نهینی دژی ی . ن . ک به یان و بلاوکراوهی دهرده کرد به ناوی (ئالای شوپرش) ئیشارته به بلاوکراوهی ئالای شوپرش له سهرده می خهباتی نهینی کۆمهله ، رژیم پیتی وابوو ههندهی له عهناسهه چالاکه کانی کۆمهله له گه ل هه فال مهلا به ختیار ده بن و ی . ن . ک تووشی دووبه ره کی پارچه پارچه بوون و گه یژاوی بیروا ده بیته .

۲- له کاتی مفاوهزاتی عیراق رهنگه حکومتی عیراق په یوه ندهی له گه ل ههندهی لیتپرسراوانی هیژی پینهمه رگه کرد بی یا ده وتتم بلیم ههندهیک لهوانه له بنچینه دا به قسهی رژیم له ناو شوپرش دا بوون ، حکومت ده یووست له کاتی شهر ده ست پینکردنوهه ئهوانه بگه یژتتمهوه ناو ریزه کانی خۆی و زه بر له شوپرش بدات .

راسته ههندهیک لهوانه له گه ل ده ست پینکردنوهی شوپرش خۆیان ئاشکرا کرد ئهو په رده ره شهی چهن دین سا ل بو له په نای خۆیاندا پۆشیبوو هه لدا یه وه ، له ناو خه لک و عه وام ئاشکرا بوون وه گه رانه وه شوینی ئه سل ی خۆیان ((وعادت الحلیمه الی عاداتها القدییه)) .

۳- رژیم ده یان فهوجی جاشی دروست کرد بوو ده یووست یا وای بۆ ده چوو ههر شه ری کورد به کورد بکات وه خۆشی به ئیسه راحهت سه یری شه ره کان بکات .

شوپرش کوردستان له مه دای نزیک ناتوانی یه کتری بگه یژتتمه وه واته هیژه سیاسیه کان له به ره شه وهی برینی قول و سامناکیان له جهستهی یه کتر دروست کرده وه وا به ناسانی تیمار نا کریت ههر شه ری

دهست پیتیکاتموه هیزه سیاسی یه کانی گۆره پانی کوردستان ده کومنه گیانی یه کتو رژیمیش سوود لئو دۆخه وهرده گری و له نه بجم شۆرش لاواز ده بیته .

4- ئابلقوی ئابوری لیسمر ناوچه رزگار کراوه کان و تیکدانی گونده کانی کوردستان بۆ ئه وهی هیزی پیتشمهرگی کوردستان له یارمتهی و پشتیوانی گه له کهمان بی بهش بکات ، ئه وانو ههندهی تریش لئو خالانه بوون که حکومهتی به عس سیاسی خۆی بهرامبهر به ی . ن . ک . لیسمر داده رشت . وهنگه ههموو ئه و خالانه جینگای سهرنج بیته به لأم هیچیان ئامانجه کانی رژیمیان پی نههاته دی ، ی . ن . ک . زیره کانه ، نازایانه ئه و گپوگرفتانهی بپری کۆسپ و ته گره کانی پیتش شۆرش تهخت کرد ، نابی نکولی لئوهش بکری تا ئه و کۆسپ و ته گره کانهی لیسمردهم شۆرش رامالی تووشی گپوگرفت هات ، تووشی ئاستهنگی بوو به لأم ده بی ئه و راستیه ههمیشه له پیتش چاو بگرین شۆرش کردن کارتیکی دژوارو سهخته ی . ن . ک . ههموو ئه و خالانهی لیسمره باسمان کرد ده یزانی و ههستی پیتکردبوو ، بی خهبر نه بوو ، له گوئی ی گا نهوستبوو ، بهره بهره هیزی پیتشمهرگی ریکه خستهوه ، باره گای مه لهنده کانی نزیك خستهوه لئو شوتنهانی دامه زرانده که کارده کهنه سهر وورهی خه لک و پیتشمهرگه ، باره گای مه لهنده یه که له قهره داغ و ، باره گای مه لهنده ی دوو له سهرگه لئو ، باره گای مه لهنده ی سی له وه رتی ، باره گای مه لهنده ی چوار له سهاقوئی سهرچاره بوو ، له ههمان کات زیره کانه چاره سه بری ناکۆکیه کانی ناو ریزه کانی کۆمه له ی کرد بواری دایه ههموو کادیرو ئه ندانه کان تا بتوانن له راستی مسه له کان بگنن ، یه که راستی هه یه هه قه لیتره روونی بکه ی نه وه ئه ویش کۆمه له ریکه خراوکی مارکسی عه یار بیست و چوار نه بووه تا کو بلتین له فکری مارکسی - لینینی لای داوه به لکو له پیتناوی قازانجی میلله ته کهمان کاری کردوو و چی به چاک زانیبی کردوو به تی راستیه که ی کۆمه له له قازانجی چینی هه ژار و ئاستهنگ کیشان و رهش و رووتی میلله ته که ی له ههموو حزب و ریکه خراوه کانی تر له پیتش تر بووه و پشتگیری به هیزی کردوون ، بهرامبهر ئه و کسانهش که گومانیان لی ده کرا روژنک له روژان بچنه پال روژم هیچ به لگه یه کی نه دانه دهست که له پاشه روژ بلتین ناچار کراین ته گینا کوردی پاک و بی غه ل و غهش بووین ...!! ههر له نه ورۆزی ۱۹۸۴ ی . ن . ک . جاری ئاشته بوونه وهی گه شتی دابوو وه چهنده جارنک به نه ینی نویتنه رانی ی . ن . ک . له گه ل لایه نه سیاسی یه کانی کوردستان بۆ ئه و مه بهسته به نه ینی کۆبونه وه به تاییه تی له گه ل هه فالانی حزبی شیوعی عیراقی . ده رباره ی (فهوجه سووکه کان شۆرش ههر له سه ره تا سیاسی ته یکی نه رمی بهرامبهریان به کار هیتنا ده یو بیست په کی شه ری کورد

به كورد بێخێ ههنا سه‌رۆك جاش و جاشه‌كان به په‌رۆشه‌وه شه‌ری هێزی پێشمه‌رگه‌ی كوردستان نه‌كهن له‌نه‌جمامیش زۆریه‌ی سه‌رۆك جاشه‌كان به‌ نه‌یئنی په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ڵ شوێش گه‌ڕی دا وه‌ له‌كاتی پێویست یارمه‌تیان نه‌گه‌ینارد ، له‌ هه‌وچه‌وه‌له‌كانی دوژمن ناگاداری شوێشیان ده‌كرده‌وه ، وه‌له‌كاتی هێرش و په‌لاماره‌كانی دوژمن زۆریه‌ی جاشه‌كان به‌ په‌رۆشه‌وه‌ نه‌بوون .

شوێشی كوردستان نه‌یده‌ویست له‌و هه‌ل و مه‌رحه‌ ده‌ژایه‌تی هه‌مموو دوژمنانی كورد له‌یه‌ك كاتدا بگات هه‌ریزه‌ له‌گه‌ڵ ئێرانیه‌كان قسه‌ ده‌كرا هه‌رچه‌نده‌ ئه‌وان نه‌یانده‌ویست به‌بێ مه‌رج په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ ی . ن . ك . دروست بكهن ، له‌پاشان ده‌گه‌ڕێنه‌وه‌ سه‌ر ئه‌و خاله‌ گه‌رنگه‌ كه‌ رۆلی گه‌رنگی گه‌یتر له‌ باری گه‌لی كوردستان. به‌هه‌ر حال حكومه‌تی عێراق ئه‌وه‌ی له‌بهر خۆی بردبۆوه‌ كه‌ له‌گه‌ڵ ئێران شه‌ریه‌کی گه‌رن به‌های توش هاتوه‌وه‌ هه‌یچ ده‌نگ و بۆی راوه‌ستانی ئه‌و شه‌ره‌ نه‌ده‌هات .

بێ گومان شوێشی كوردیش ده‌یویست سه‌وود له‌شه‌ری نێوان ئه‌و دوو دوژمنه‌ دێرینه‌ وه‌رگه‌ڕی ، نابێ تۆزقالتێك گومان هه‌بێ له‌وه‌ی كه‌ ئۆبال له‌ئهمسته‌وی سه‌ر كرده‌یته‌ شوێش بووه‌ كه‌ مفاوه‌زات په‌چرا چونكه‌ له‌ هه‌یچ زه‌رف و زه‌مانیتك ئه‌و داگیركهرانه‌ نایانئوی دان به‌ مافه‌كانی كورد بنه‌ین له‌ كاتێكدا رۆژم له‌ به‌غدا له‌ ناخۆشته‌ری باری ئابوری ، سیاسی ، عه‌سكهری دایه‌ ئه‌ینجا ئاواته‌ خوازه‌ جارتکی تر وولاته‌كه‌مان داگیربكاتمه‌وه‌ وه‌ نیه‌وه‌ی كوردستانی خوارووی داگیركرده‌وه‌ . شه‌ری رزگاری گه‌ل ده‌توانی به‌و رۆژمانه‌ به‌سه‌لینێ ، مفاوه‌زات هات و چو ، نامه‌ گۆڕینه‌وه‌ نه‌گه‌ر چی له‌و چه‌رخه‌ قازانجی خۆی هه‌یه‌ به‌لام هه‌رگه‌یز نابیتته‌ هۆی ئه‌وه‌ی خاكمان رزگار بێت مافه‌كانمان جێ به‌جێ بگه‌ڕیت هه‌رچه‌نده‌ مافه‌ سه‌ره‌تایه‌كانیش بێت .

هه‌لوه‌شانه‌وه‌ی مفاوه‌زات

- له ١٩٨٤/١٢/١ کۆبونه‌وه‌ی نه‌خۆمه‌نی مه‌ڵبهن‌دی چوار له گون‌دی زیاره‌ت به س‌تا به ناماده‌بوونی ئه‌و هه‌قالانه‌ی خواره‌وه :
- ١- هه‌قال کۆسه‌ت (لێپه‌رسراوی مه‌ڵبهن‌د)
 - ٢- هه‌قال شیخ ج‌عه‌فه‌ر (لێپه‌رسراوی عه‌سکه‌ری مه‌ڵبهن‌د)
 - ٣- کاک مه‌حمود به‌نزین
 - ٤- کاک رۆف سلیمان
 - ٥- کاک شاخ‌وه‌ان (نه‌ندامی مه‌ڵبهن‌د بێشته‌ر ف ت ٨٥ ی به‌رانه‌تی)
 - ٦- هه‌قال سایه‌ر ره‌سو‌ن (ف . ت ٨٦ ی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر)
 - ٧- هه‌قال ره‌به‌هر سه‌ید به‌رایم (ف . ت ٩٣ ی کۆبه)
 - ٨- هه‌قال سه‌فه‌ین (ف . ت ٨٧ ی قه‌ره‌چو‌غ)
 - ٩- هه‌قال هه‌یم‌ن (ف . ت ٨٥ ی به‌رانه‌تی)
 - ١٠- هه‌قال مام غه‌فه‌ور (ج‌ینگه‌ری ت ٨٧ ی قه‌ره‌چو‌غ)
 - ١١- هه‌قال نه‌ه‌رۆ سه‌عه‌ید سو‌فی (سه‌ره‌به‌رشته‌یاری رێکخه‌سته‌نی به‌رانه‌تی)
 - ١٢- هه‌قال رێباز (ج‌ینگه‌ری ت ٨٦ ی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر)
 - ١٣- هه‌قال مه‌جیده سو‌ور (ج‌ینگه‌ری ت ٨٥ ی به‌رانه‌تی)
 - ١٤- هه‌قال فاروق عه‌لی مه‌هلود
 - ١٥- هه‌قال مام‌سو‌ستا بایه‌ر
 - ١٦- هه‌قال شو‌ان (به‌ه‌رۆز)
 - ١٧- مام‌سو‌ستامو‌حسه‌ن (لێپه‌رسراوی لقی شه‌ژشه‌گه‌یران) دوای خه‌یانه‌ت کردنی له‌موس‌ل به س‌زای گه‌ل گه‌یی
 - ١٨- هه‌قال مه‌لا خه‌ر (لێپه‌رسراوی که‌ه‌رتی رێکخه‌سته‌نی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر)
 - ١٩- هه‌قال ته‌حه‌سه‌ین کاو‌انی (ف . ت ٩١ ی سه‌فه‌ین)
- له‌و کۆبونه‌وه‌یه ئی ئالو‌گۆڕی گ‌رنگ به‌سه‌ر لێپه‌رسراوانی عه‌سکه‌ری و رێکخه‌سته‌ن داها‌ت ، که‌م و زۆر له مه‌سه‌له‌ی مفاوه‌زات کۆئ‌دراوه‌ .

برادهران همریه که به نازادی بۆچونی خۆی ده‌ریسری ، به گشتی لىناو کادیرانی ی . ن . ک
سى بىو بۆچون هببو ، وه کۆبونوه کمى مه‌لبىندى چوار لىو سى ره‌ئیه به‌دهر نه‌بوو :

۱- به‌شیک له کادیران مفاوه‌زاتیان به کارئیک راست ده‌زانى به‌رده‌وام بوونى له قازانجى
میللىتى کوردیان دانه‌گینا ، نایشارمه‌وه یه‌کینک بووم لىو کادیرانه‌ی که شهر کردنوه‌م پى
خراپ بوو چونکه ده‌بى ئىو راستیه بزانی شهرکردن مالى ویرانى و کوشتن و برینى له دوايه وه
کارئیک ناسته‌نگه‌به تاییه‌تى بۆ میللىتیکى وه‌کو کورد که به دوژمنان ده‌ورى گىرابى ، بۆ ی .
ن . ک شهرکردن کارئیک زۆر زۆر ناسته‌نگ بوو .

۲- هه‌ندیک له کادیران بۆچونیان وابوو ده‌بى شۆرش و ی . ن . ک لىسه‌ر دوو قاج بروات (
شهرى ناشتى) ، نه‌گه‌ر (ی . ن . ک) و میللىتى کورد ئه‌وه‌نده مه‌ترسى لىسه‌ر رۆتم په‌یدا
به‌کردایه ده‌یتوانى ئىو سیاسه‌ته‌به‌جسه‌پینى ، پیم وایه شهرى ناشتى له‌ده‌ست ئیمه نه‌بوو چونکه
دوژمنانى کورد هه‌میشه شهریان به کورد فرۆشته‌وه رىستویانه ناوی له میژوو ره‌ش به‌کنه‌وه به
ئاره‌زوى خۆیان هه‌لسوکوت له‌گه‌ل کورد به‌کن ، ئىو ره‌ئیه له جى ی خۆی نه‌بوو و له توانای
ی . ن . ک دا نه‌بوو ئىو سیاسه‌ته‌به‌جسه‌پینى .

۳- به‌شیکیش له کادیره‌کان پاش ئه‌وى نا ئومیدی باالى به‌سه‌ر داکیشابوو وه برویان به
مفاوه‌زات نه‌مابوو ده‌یانویست هه‌رچى زوه شهر ده‌ست پینکاته‌وه ، به‌بروای من هه‌ندیک لىو
کادیرانه هه‌ر بۆته‌وه ئىو ره‌ئیه‌یان ده‌رده‌برى تا به‌شۆرشگىرو تیکۆشهر خۆیان پىشان به‌دن و
به‌رۆه‌ندى خۆیان زیاتر به‌بارتزن ، هه‌رچه‌نده ی . ن . ک هه‌یچ رینگایه‌کى جگه له شهرکردنله
پینش نه‌مابوو به هه‌قیش شهرکردن کارئیک دژوارو ناخۆش بوو لىو سه‌رده‌مه .

لىو هه‌ل و مه‌رجه جاشه‌کان له هه‌موو ناچه‌کان کلکیان خسته‌وه سه‌ر پشت و شهریان به
پینشه‌مرگه ده‌فرۆشت به ته‌واوی هه‌زه‌کانى پینشه‌مرگه کهوتنه ئاماده‌باشى و دوورکه‌وتنه‌وه له
شاره‌کان ، دياره له هه‌موو ناچه‌کانى کوردستان ئىو جۆره کۆبونوه‌وانه کرابوون وه قسه‌ی
کادیره‌کانیان وه‌رده‌گرت دياره حکومه‌تى عیراقیش پاش تیک شکاندى هه‌رشه‌کانى ئیتران له
ناچه‌کانى (خوارو - سه‌رو - ناوه‌راست) له به‌ئینه‌کانى خۆی په‌شیمان بۆه ، بۆسه ی . ن .
ک له ۱۹۸۵/۱/۱۵ به به‌یانیکى کۆمىته‌ی سه‌رکردایه‌تى مفاوه‌زاتى له‌گه‌ل رۆتمى عیراق
راگرت به راشکاوی بۆ جه‌ماه‌رى گه‌له‌که‌مانى روون کرده‌وه که حکومه‌تى عیراق هه‌موو هه‌ول
و ته‌قه‌لاکانى شۆرشى خسته‌وته پشت گوئى و ده‌یوى پاشه‌کشه له مفاوه‌زات به‌کات ، هه‌مان رۆژ
مه‌کتبه‌ی سیاسى (ی . ن . ک) به بروسه‌که ئاگادارى مه‌لبىندو تیپ و ریکه‌خراوه‌کانى کرده‌وه و

شهرکردنەوه له گەڵ میری

مفاوہزاتی ی . ن . ک . له گەڵ حکومەت بینو بەردەہی زۆری لەسەر کرا . ھەندیک لە ناھەزانی ی . ن . ک . ناوی جاشەتیان دەدا پال ئەرێکخراوہ خواھن ھەزاران شەھیدە کہ پێم وایە ناھەقیەکی یە کجار گورەیان دە کرد لە ھەمووان سەبەرترو سەرسووڕ ھینەر تر ئێران یە کیتی نیشتمانی کوردستانی تاوہنبار دە کرد دەق وای ئی ھاتبوو ((تا خواھن مالا دزی گرت دز خواھن مالا گرت)) . ئێران ھوت ملیۆن کورد دە چوسینیتەوہ ھیشتا پیتی خراپ بوو ، دە یویست دەست بخەینە ناو دەستی ئێران و زەبر لە عێراق بەدین وە نابێ وورتەمان لیتوہ بیت بەرامبەر ئەر غەدرەہی لە میللەتی کوردی دە کات لە کوردستانی سەروو، کوردە ((ئەرورپیدەکان)) کہ عەیامیتیکی دوور بوولە دوور وولات دە ژیان ھەر بۆ خۆش کردنی مەجلیسی خۆیان ناوی کوردستانیان وەبیر دە ھاتەوہ ، لە باری کوردستان بێ خەبەر بوون دەیان گووت ھەرگیز نابێ مفاوہزات بکری ئەر سەدام بەھیز دە بیتەوہ .

دەبێ گوندەکان ھەموو تیک بچن قەیدی چی یە ، فلان رۆژنامە نویسیوەتی سەدام دکتاتۆرە چۆن دەبێ دەستی بخەیتە ناو دەست ، ھەزار قسە حەلق و مەلەقی وایان دە کرد پیاو لە خۆی تەریق دە بووہ ، ھەندیکیان ئامادە نەبوون تەنیا یە ک رۆژ بیتەوہ کوردستان لە گەڵ ژان و ئازاری پێشمرگەو خەلک بژین . وە یە ک دۆلاریشیان بە یارمەتی نە ئە گینارد ، پێم وابوو ھەندیک ئەر برا ئەرورپیانە خۆشیان لە پەنا کیشمی کورد قەلەو کرد ؟ داخە کەم ھەندیک لەوانە بێ خێر بوون سالاھەا بوو لە ئەرورپا بەناوی خۆیندن کەس و کاریان بە جی ھیشتیبوو لەبەر کاری لابەلا تانیستا نەیان توانی شەھادە یەکی چاک وەر بگرن تا بتوانن لە رۆژیکی خۆش و بێ گیوگرفت خزمەتی میللەتەکیان بکەن .

ئەوانەش لە ی . ن . ک . تۆران و جنیتی سەرەو ھەورازیان دەدا بەلام چونکە بۆ بەرژوہەندی خۆیان ئەر ھەللا یەیان دە کرد قسەکانیان برباری نەبوو چەند ھەنگاوتیک بری نە دە کرد .

رووخان و نەرورخانی رۆژی سەدام حسین لە دەست یە کیتی نیشتمانی کوردستان و شوێشی کوردو میللەتی کورد نی یە ، ئەمریکا و فەرەنسا و روسیا و بەرتانیا و ئەلمانیا و سعودیە و کوتیتی بە پەند چوو یارمەتی عێراقیان دەدا ، بە ھەزاران ملیۆن دۆلاریان پێشکەش کرد بە سەدان ھەزار تەن چەک و تەقەمەنیان پێ فرۆشت ، گازی ژەھراویان فێر کرد ھەق نی یە بوختانی وا گورە بە شوێشی کورد بکری

شهر له پیتناوی شهر نی یه ، شهر له پیتناوی هیتانه دی نامانج و ناواته کانی گه لی کورده جا هرکاتیک به مهر رنگایه ک ناواتی کورد بیته دی ئهوا ده بی پیتناوی لی بکهین ، خو هیتانه دی نامانجه کانی میللت ببهی شهر کاریکی زور باشه ، نه گهر به ناشتی رژیم دانی به مافه کانی گه لی کورد بنایه ئهوا چوارهمزار گوندمان تهخت نده کرا ، ئه مبرۆ میللته کهمان باری نابوری گه لیک باشتر ده بوو ، نه گهر شهر له کوردستان نه بوایه ئهوا خیتزانی ده بیان هزار شهید موچی نده کهوته سهر حکومتی کوردستان ، نه گهر شهر نه بوایه ناواری گه له کهمان ئیران و تورانی نده گرتوه . کهواته شهر دیارده یه کی سلبیه له ژبانی هممو گه لیک نابی شانازی پتوه بکهین که چی میللته ئیتمه به شانازیموه باسی شه ره کانی خوی ده کات چونکه هیچ رنگیه کی تری له ببردوم نه ما بوو تنیا شهر نه بی بۆ بهرگری له بوونی خوی به مهر حال ئه وه هممو درۆ و ده له سه و بوختانانه ناشکرا بوون و ی . ن . ک پیتی داگرت له سهر داواکانی میللت رنگای ناشتی هه لپژارد دوژمن ملی نهدا ئینجا رنگای سهخت و دژواری هه لپژارده وه ئه ویش شهر کوردن بوو له گه ل رژیمیکی وا مه لعون و له خو یایی و درنده .

له میژ سه له حکومتی عیراق ده یه وی ئه و ناوچانه له کورد چۆل بکات و عهره بی لی نیشه جی بکات به تاییه تی ئه و ناوچانه ی خیره بیری زوره (نهوت ، گه م ، جوهتد) . به عهره ب کوردنی ناوچه کورد نشینه کان مهنرسی رۆژ به رۆژ زیاد ده کرد وای لی هاتبوو به چندين رنگا ده یانویست شاره گه و ره کانیش مۆرکی عهره بی پتوه دیار بیت خانه قین ، مهنده لی ، تو زخورماتو ، کفری ، کهرکوک ، دبس ، کهندی ناوه ، سنجار ، ته له عفر ، زمار ، شیخان ...هتد به میژوو خاکی کوردستان زۆریه هه ره زۆری دانیشه توانی کورد بوون ، به ماوه یه کی کورت هممو ئه و ناوچانه ی له کورد چۆل کرد وه عهره بی له جیگای ئه وان نیشه جی کرد ، به هه زاران خیتزانی کورد ده ربه ده وه سهرگهردان کران ، بۆ پاروه نانیک ئه و شارو ئه و شار ده کهن له پیش چاوی ئه وان خیره بیری ئه وان عهره ب ده یخۆن . بۆیه ده ره براندنی ئه و عهره بانه ئه رکیتیکی نیشه تمانی یه و له سهر هممو کوردیک پینویسته هه وتلی جدی بدات بۆ وه رگرتنوه ی خاکی باو و باپیرانی و گه رانه وی ئه و پارچه داگیرکراوه بۆ باوه شی نیشه تمان . هیزی پیتشمه رگی کوردستان بۆ ئه وه ی عهره به کان ووشیار بکاتمه تا ده ست هه لپگرن له زهوت کوردنی مۆلک و مالتی کورده ی بی تاوان ، نه خشه یه کی ریتک و پیتیکی دانا بۆ لیدانی ئه و عهره بانه ی هاتونمه گونده کوردیه کان ، سه له هایه برا عهره به کان هاوارو رۆژوتیان بۆ فه له ستین که چی هه مان سیاسه تی ئیسرائیلیه کان به رامه بر کورد جیبه جی ده کهن ئاوریک له

ويژدانی خوږيان نادهنومه ، باشر بلټيم شرميټك له خوږيان ناكمن وا به گڙ شو ميللمته همژاره دا ده چن له كاتيك نيسرائيل خنجمري له دلي سمدو په نجا مليون عمره ب ددها وهديستيان دهشكيني و بئ حورميتيان پي ده كات ، سمراني وولاته عمره بيه كان له جياتي نوهي شرم بكن و ناروقي شرممزاري ناچوانيان بگري كه چي له تونس و ميسر ومغريب ... هتد به هزاران ماله عمره بيان نه گينارده عيراق و هانيان ددهان تا خاكي كورد دا گير بكنم و خيرو بده كمتي لي زوت بكنم ميژوو نابي بزه يي به هيچ سرزوكيني عمره ب دابي چونكه له ناستي شو مسه له يه هه لويستي نامرؤفانه بيان هه بووه ، كسيك كه مافي خه لكي تر پيشيل بكات هقي نوهي ني يه داواي مافي خه لكانيني تر بكات .

سياستي بعه مره ب كوردي كوردستان چمند دولتمت و لايمنيك تييدا به شدار بوون خوش به ختانه ناكوكي نار دولتمته عمره به كان همموو پيلانه كاني هه لوه شانده وه و سر كوتوو نعبون ، كوميتي سر كوردايمتي برياري دا كه له ۱۹۸۵/۲/۱ له چمند لايك هيرش بكرتته سر گونده (تعمريب) كراوه كان . له رؤزي ۱۹۸۵/۱/۳۰ له نزيك گوندي نازيانه له ناحيه ي قوشتمپه كؤبونوه يه كي زؤر به نهيني كرا كه شو هه فالانه تييدا به شدار بوون :

- ۱- هه فال كؤسره ت
- ۲- هه فال شيخ جمعفر
- ۳- هه فال سفين
- ۴- هه فال مام غه فوور
- ۵- هه فال ريباز
- ۶- هه فال مه لا سايمان
- ۷- هه فال فاروق عه لي مبولود
- ۸- هه فال نهرو سعييد سؤفي

پاش تاووتو كوردي دؤخه كمو داناني نه خشه برياردره له گونده كاني (دهر بند - په لكانه) له ناحيه ي كمنديناوه بدرې وه له رؤزي ۱۹۸۵/۲/۱ شو كار هه نجام بده ين ، بوئو مده بسته ت ۸۶ ي ده شتي همولير و ت ۸۷ ي قه ره چوغ و كورتي سي ي تيب ي ۸۵ ي بهر انمتي ناماده كرا ، له شوي ۱۹۸۵/۲ باران ده ستي پينكرد ريگار بان گيران ، كار هه كمان جيبه جي نه كرا شوي دره نگ چومه لاي كاك كؤسره ت و براده ران له گوندي (تيكالو) زؤر دلگير بوون چونكه ده يانزاني وه كو پيتويست كار هه كه نجام نادري ره لتيك به سر گوندي (دهر بندي گؤم) ي دادا

هرچند هیزی پیشمرگهی کوردستان له گۆپتپه شهری دلیرانهی کرد ، بعدهیان جاش و
 سربازی کوشت ، زهرهرو زیانی زۆری له دوژمن دا کهچی دوژمن خۆی بسمرکوتوو زانی
 لهبرئوهی توانی گوندی گۆپتپه تهخت بکات . له ساتی ۱۹۸۵ تا کۆتایی ئهمنفالهکان
 کهلهپاشان دینه سهر باس کردنی جاشهکان دهوری گرنگیان ههبوو له شهکردن بهرامهبر
 پیشمرگه ، لهسوتان و تالان کردن ، ههر هیرشیک لهلایهن دوژمن دهکرا به دهیان فوجی
 جاش بهشداری تیدا دهکرد لهههندیک لهو هیرشانه تهنیا چهند ئهفسهرو سهربازیک بو چاودیری
 کردن لهو شهه بهشداریان تیدا ههبوو ، لهههندی شوین جاشهکان پیشبرکییان دهکرد لهسهر
 گرتنی گوندیک یا لووتکه شاختیک . جاشهکان سهههرای ئهوهی بهپیش دوژمن دهکوتن لهشه
 شاهزاییان ههبوو ، شوینهکانیان دهزانی ، دهنگ و باسی باشتریان لهسهر پیشمرگهوه خهلهک
 کۆکردهوه بههۆی دۆست و ناسیاریان لهناو لادیههکان . ههندیک لهو جاشانه بهپهروشت بوون له
 دوژمنی گهروه بو کوشتنی پیشمرگه و گوند سووتان . داخهکم ئهوه ههموو خراپهکاریه لهبهر
 کراو چاک و خراپ بهیهک چاو سهیر دهکری . دهبی ئهوه راستیهش بلیم ههندیک له فوجهکان
 نهیاندوهیست کاری خراپ بکهن ههولیان دهدا لهکاتی پتویست یارمهتی خهلهک بدهن بهلام
 دیاردهی جاشتهی بهکاریکی دزوو خراپ گهراپهوه بو کوردو شوپشهکهی .
 شهری گۆپتپه رینگای خۆشته کرد بو شهری گهروهترو خورتناوی تر بووه دهسپیتکی
 ههلهگهسانهوهی شهه له سههانهی کوردستان .

شهری

دابان - هلاج - قهره تیکه

سوتان و تهخت کردن و تالان کردنی مہر و مالات سہرہ تی خہ لکی گوندی گوتہ پہ نیازہ کانی رژی می ہمغدا ی بڑ خہ لکی کوردستان و شورش و ی . ن . ک ہدیار خست ، بڑیہ بڑ تۆلہ کردنہوی ئو ہموو زولم و زورداریہ ، بڑ سندنہوی خوتنی شہیدانی گہل و شورش ہتایبہتی شہیدان (سہید کمریم و مامہریشہ) سہر کردایہتی ی . ن . ک ہریاری دا زنجیرہ شاخی (دابان- ہلاج - قہرہ تیکہ) نازاد ہکات و لہدوژمنی ہمعس پاکی ہکاتہوہ وہ زہبری کوشندہش لہ ہیزہ کانی ہدات . ئو زنجیرہ شاخہ لہسالی ۱۹۷۵ پاش ہمرہسی شورشہ نیلول رژی مۆلگای لی دامہزراندہو ، کۆنتۆلی دۆلی جافہتی و سورداش و مہرگہ پانی دہ کرد . لہ ہندہی شوین دوژمن بڑ پاراستنی رینگاو بان و لووتکہ ہمرزہ کان جاشی لی دانہ گینا ، کہچی لہبہر گرنگی ئو زنجیرہ شاخہ (جہیشی شہعی) لی دانا ہو .

ہویہ کی تری گرنگی گرتنی ئو زنجیرہ شاخہ دامہزراندنی ہنکھی سہر کردایہتی و نیزگی گہلی کوردستان ہو لہ دۆلی جافہتی .

گرتنی زنجیرہ شاخی دابان ، ہلاج ، قہرہ تیکہ بہ گوتہری پیلانی رتک و پتک نہمجام درا مہکتہبی عمسکری ی . ن . ک نہرکی ئو شہری گرتہ نہستۆی خۆی . پتشمہرگہ کانی مہلہندی یہک کہ ہرتی ہوون لہ تیپہ کانی (۵۱ ی گہرمیان ، ۵۳ ی شہروانہ ، ۵۵ ی قہرہ داغ ، ۵۷ ی سہرگرمہ ، ۱۵ ی ہورامان و ۱۱ ی شارہ زور) بہ فرماندہی ہمقال جہبار فرمان لی ہرسراوی مہلہند ہمشیک لہ پاک کردنہوی ئو زنجیرہ شاخہیان پی سپہردا .

مہلہندی دوو ہرتی ہو لہ (ت ۲۱ کمرکوک ، ت ۲۵ خالخالان ، ت ۳۷ شاریاؤز ، ت ۳۳ سلیمانہ ، ت ۴۷ پیرہ مہگرون) ہمشیک تری ئو شاخہیان پی سپہردا ، ہموو ہیزہ کان لہلاین ہمقال ملازم عومہر عبدولا لپہرسراوی مہکتہبی عمسکری سہر ہرشتی دہ کرا ، ت ۹۳ ی کۆیہ سہر بہ مہلہندی چوار بہ فرماندہی ہمقال رہ ہبہر سہید ہرایم گرتنی جادہی گشتی چوارقورنہ - سلیمانہ پی سپہردا بۆئہوی لہ کاتی دہست پیکردنی شہر ہیزہ کانی فرقہی (۲۴) کہ بارہ گاکہیان لہ چوارقورنہ ہو نہتوانی بہناسانی بہانای شہر بیت ، ئو نەخشو پیلانہی سہر کردایہتی بہ ووردی جیبہجی کرا لہ ۱۴/۲/۱۹۸۵ ہیزہ کان لہ ہموو

لايک په لاماریان ده‌ست پینکړد هم‌رزو چه‌کداره‌کانی رژیتم شکان و شو شوی‌نانه نازاد کران پاش نوهی دوژمن به ده‌یان کسی لی کوژرا و زیاتر له (۹۰) جه‌یشی شمعی بدیل گیان . به‌یانی دوژمن له سلیمانی و چوارقورنه به هیژنکی گوره به‌هانای سربازه شکاره‌کانی هات له ریگای سلیمانی دوکان له گونده‌کانی حاجی تان و ویراوه له‌لایمن هیژنی پیتشم‌رگی کوردستان پیتی لی گیواو وشپر به‌گرمی ده‌ستی پینکړد ، هیژنی پیتشم‌رگی کوردستان نازایمتی و چاونترسی خوی لموی نیشان دا به‌ده‌یان (قوات خاصه) ی دوژمنی کوشت بهرام‌بهر فرژکو ده‌بابه شم‌ری مان و نهمانی کرد ، چمن‌دین رۆلئی قاره‌مان و نعبز ، چمن‌دین لای کوردی تیکۆشمر ، چمن‌دین پیتشم‌رگی به‌وفا به خویتی گه‌شیان داستانی نهم‌بزیان تۆمار کرد . پاش نوهی هیژه‌کانی پیتشم‌رگه کشاوه دوژمن بۆ رۆژی دواتر هم‌وو شو گوندانه‌ی ته‌خت کرد و خه‌لکه‌کی خسته سمر ساجی عه‌لی . له جاده‌ی چوارقورنه - دوکان فرقه‌ی (۲۴) شو فرقه‌ی که سالانیکه ده‌ستی به خویتی ره‌شو روتی کورد سووربووه ، به‌هیژنکی گوره به پشتیوانی ده‌بابو زریپۆش و تۆپ و فرژکه هیژشی کرده سمر پیتشم‌رگه‌کان له گونده‌کانی باداوان و باقلان لموی کوره‌کانی کۆیه شو کورانه‌ی له‌دروست کردنی شوپش ده‌وریان هم‌میشه له پیتشم‌وهیه شم‌ری کوردانه‌یان له‌گه‌ل کردن ، سوئندیان به گۆپی حاجی نهمر خوارد کمنابی دوژمن تی به‌پیری تاکو هم‌وو نامانجی شم‌ری دابان ، هه‌لاج ، نه‌یه‌ته دی لمویش سربازانی دوژمن لاشه‌یان به‌جیما . لمویش خویتی چمن‌دین کوری کۆیه دۆلی خه‌له‌کانی ناودایه‌وه .

(شم‌ری دابان هه‌لاج له نيزگه‌ی گه‌لی کوردستان به درتژی باسکراوه بۆیه پیتیستی نه‌کرد بینووسمه‌وه به‌درتژی) .

نه‌گمر سمری‌ه‌زانو سمری‌ه‌ستانه قسه بکه‌ین تا له دابان و هه‌لاج و قهره‌تیکه و باداوان و حاجی تا ده‌بی بلین (تۆله به‌سبیره نه‌ما به‌زه‌به) پاش شو شکسته دیسان حکومت (قهوانه شپ‌ری) خسته‌وه گهر باسی مفاوه‌زاتی هی‌ناوه گۆپی (سعیدی مه‌دی سالخ) نهم‌دایمی سمرکردایمتی همرتمایمتی حزبی به‌عسی عه‌ره‌بی نیش‌تاکای و لی‌پرسراوی ریک‌خسته‌کانی سهررو (عجمو القیاده القگریه مسوؤل تنقییم الشمال) هاته سمرکردایمتی و داوای کرد سمرلمنویتی ده‌ست به مفاوه‌زات بکه‌نوه وه داوای کرد دیله‌کان نازاد بکه‌ن همندیک له دیله‌کان نازاد کران . سمرکردایمتی شوپش هم‌وو داواکانی میللمتی کوردی وه‌بیر سعیدی مه‌دی سالخ هی‌ناوه که‌چی دیسان رژیتم خوی له‌گیلی دا هیژنکی گوره‌ی جاش و سربازانی له دوکان و بن

گردد و کارزمو قهلاچولان کۆکردوه بهنیازی ئهوهی هیرش بکاته سسر سرکردایمتی ی . ن . ک که بهرێژهم جهلال له (سیروان) وبارهگهکمی کاک نهوشهوان له (ناوژی) .

ئهو ووتووێژهی رۆژم لهگهڵ سسرکردایمتی تاكو ۱۹۸۵/۲/۲۳ خایاند دیسان له وهعهدهکانی خۆیان پشیمان بوونوه . بعم جۆره ناوچهیهکی گزنگ پاش ئهو شهڕه له دوژمن پاک کرایهوه . بۆئهمۆی پالپهستۆ لیسسر سسرکردایمتی کمم بێتسهوه ، هیزهکانی مهلبهندی چوار له دۆلی سماقوئی کۆبونوه به نیازی هیرش بردنه سسر ناحیهی هیران که شویتنکی گزنگی ناحیهی خۆشناوتیه . چمفد رۆژنک هیرشهکه دواخرا لیسسر داوای سسرکردایمتی چونکه سمعدی مههدی سالخ مۆلتی سی رۆژی وهگرتهبوو له سسرکردایمتی بۆئهمۆی وهلامی داواکان بداتسهوه ، دیار بوو سسرانی رۆژم له بهغدا ئهو نهرمییهی یهکیتی نیشتمانی کوردستانیان نهقۆزتسهوه بهرههوام بوون له تۆپ باران کردنی شوینهکانی هیزی پیتشمهرگه لهناوچهی جافمتی و هیز کۆکردنوه له نزیك سسرکردایمتی. بۆیه لهروژی ۱۹۸۵/۲/۲۳ بهینی پیلانیک هیزهکانی مهلبهندی چوار که بریتی بوون له ت ۸۵ ی بهرانمتی و ت ۸۶ ی دهشتی هولیتر و ت ۸۷ ی قهرهچوغ وبهشیک له ت ۹۳ ی کۆیه وتیپی مهلبهند هیرشیان کرده سسر مولگهکانی دوژمن له هیران ، دوژمن له میژ سالخ بوو رهبايهکانی خۆی لهوی قایم ده کرد . شویتکی سارد و تسوش بوو ، باران و بهفر بهنۆبست دههاته خوارێ رووبار همستا بوون ، تاریک و شهڕه بابوو لهو دۆل و چیايه ، قووو چلپاورنگاو بانهکانی بزکردبوو ، گورگیش برسی بوايه ری ی پرهنده کرد ، بهو شهوه دیسان پیتشمهرگه توله رتبان گرت ، یهک بهدوای یهک ، باران له جل و بهرگ نهدهگهراوه ناو گهیشتهوه سسر گوشت ، دابهش بوون ههر یهکهبۆ شویتنی دیاری کراو ، ههریهکه ری پيشاندهری خۆیان لهگهڵ بوو ، شارهزا و نهشارهزا چاوهنواری (ساعه السفر) ی ده کرد بهلام داخی گرام تهگبهره تقدیریهکی نهگرتسهوه ئهوهی چمفدین رۆژ بوو هولمان بۆ ده دا بهنفرانی ئهو کسانهی که چوو بوون بۆ هیران پهیههندیان لهگهڵ نامر سهریهکه کردبوو کارهکمی ههلهوهشاندوه لهو همموو مولگاوه رهبايه تمنیا ت ۸۵ ی بهرانمتی (کهرتی سی) بهفرماندهی ههفال مهلا سلیمان رهبیهکمی خۆیان گرت و یهک بی کمی سی و یهک نار بی جی و یهک هاوهن و (۵) کلاشنکوفیان دهست کسوت ، که شههید سردار سمعید سۆفی یهکم پیتشمهرگه بوو گهیشته ناو رهبیهکه ، لهبهر ئهوهی دوژمن له پیلانهکه ناگاداربوو کارهکهمان سسرکوتوو نهبوو ، یهک رهوشتی زۆر خراپ لهناو هیزی پیتشمهرگی کوردستاندا ههیه ئهویش: نهگهر جارنیک سسرکوتنی وهدهست نههینا وادهزانی چی نهکردوه و بیر لهوهی ناکاتسهوه که هیشتا زۆر کاتی لهبهر دهستایه یان زۆر شهڕی گهورهتری له

پيشدايه ، زۆر فرماندهی نازاو ليوه‌شاهو دلير و قاره‌مان له مهيدانی شهر خۆی سمانده نه‌گم جارنگ سركوتنی وده‌ست نه‌هيتا خۆی به شهرمزار ده‌زانى و هم هه‌فاله‌كانيشى سه‌ره‌نشتى ده‌گم ئو ياسايى شهرکردن لىبر ده‌چيتمه كه سركوتن و ژيركوتنى تىدايه . ببوچونى خۆم هۆى سه‌ره‌كى سركوتوو نىبوونى ئو په‌لاماره ده‌گه‌رتتوه بو چىند هۆيك له‌وانه ئو براده‌ره‌ى په‌يوه‌ندى به جاش و سه‌ريازه‌كان كردبو هه‌له‌ى كرد و له‌جياتى ئوه فيتلىشى ئى كرا خالىكى ترى سركوتوو نىبوون ده‌گه‌رتتوه بو به‌فر و باران و نه‌شاره‌زايى ، كم شو هه‌بوو ئوه‌نده سارد و دژوار و ته‌ر بىت راسته له گرتنى سه‌رى ره‌ش به‌فرو باران حسوت پيشمه‌رگى ئى شه‌هيد كردىن به‌لام هه‌ل و مه‌رجه‌كه له‌بارتر بوو لىبر زۆر هۆ كه‌له كاتى خۆى باسمان كرد .

پاش گه‌رانه‌ومان له هيران هاتينه‌وه گوندى دلگيرى نازنين هه‌فاله‌ن كاك كۆسه‌رت و كاك شىخ جعفر زۆر عاجز بوون بو رۆژى دواتر گه‌راينه‌وه گوندى سماقولى سه‌روچاوه لىوى ده‌ستمان كرده‌وه به ته‌گير كردن بو ئوه‌ى مه‌لبنده‌كه‌ى ئيمه دوانه‌كه‌وى له چالاكى نه‌جمان . كۆبونوه‌يه‌گمان سازدا برياردرا كه زنجيره ره‌بىه‌كانى جاده‌ى هه‌ولير كۆبه بگه‌رن وه‌له‌همان كات هيتنگ رىخه‌را بوئوه‌ى به‌چيته ناوچه‌ى كهنديناوه ده‌ستىك له رۆيم بوه‌شيتى ، فرمانده‌ى ئو هتزه بىمن سپيتردا كه‌له بىمه كاك كۆسه‌رت له‌منى پرسى (به بوچونى تو ئو كارانه‌مان پى نه‌جم ده‌درى ؟) له وه‌لامدا ووم (خوايه هىچ كس ته‌گيرى ئى نه‌كرى) چومه خواره‌وه له‌گه‌ل براده‌ران دوو كمرت بووين (كه‌رتىكى ت ٨٧ ى قه‌ره‌چوغ به‌فرمانده‌ى شه‌هيد محمد شينه وه كه‌رتىكى ت ٨٦ ى ده‌شتى هه‌ولير به فرمانده‌ى به‌كره قيت) له‌گه‌ل مه‌فره‌زه‌يه‌كى تىپ له شوى ١٩٨٥/٣/٣١٢ هيتشان كرده سه‌ر دوو ره‌بايه‌ى جهيشى شه‌عبى له گوندى (سه‌ره‌وار-ناحيه‌ى كهنديناوه) به ماوه‌يه‌كى كورت هه‌ردوو ره‌بىه‌گمان گرت و (١١) كلاشكوفمان ده‌ستكوت.

• له شوى ١٩٨٥/٤/٤٣ هتزه‌كانى مه‌لبندى چوار هتريشان كرده سه‌ر زنجيره ره‌بايه‌ك له‌سه‌ر جاده‌ى گشتى هه‌ولير - كۆبه پاش شه‌رىكى گه‌وره چوار ره‌بىه‌يان گرت وزياتر له (٣٠) پارچه چه‌كى هه‌مه‌جۆر وده‌ست پيشمه‌رگه‌كان كمرت و چىندىن جهيشى شه‌عبى كوژران و بىرئىدار كران و هه‌ندىك به‌ديل گه‌ران وه له‌و شه‌ره سى پيشمه‌رگى قاره‌مان ، سى هه‌لۆى ترى كورده‌ستان ، سى كورپ به‌جىگى . ن . ك گيانيان به خاك و گه‌ل پيشكمش كرد (كاك سلیمان مه‌لا محمد نيره‌گين ، كاك سه‌باح و كاك نجاه) دوژمنى سه‌رسه‌خت و درنده بوقه‌ره‌بوو

کردنوهی شکسته‌کمی ، له‌روژی ۱۹۸۵/۳/۷ هیرشیکێ درندانهی گهورهی کرده سهر سنووری ت۸۶ ی دهستی هملیتر و ت۸۷ ی قهره‌چوڭ که پیتک هاتبوو له هه‌زاران جاش و سه‌ریاز ده‌یان تانک و زریپۆش ، چهندین توپ و هاوهن ، ده‌یان کۆیتر به‌شداری تیتدا کرد . له‌و شه‌ره وه‌حشیته‌ی هه‌زه‌کانی رژیم بۆ هه‌موو که‌سی‌ک ئاشکرا بوو ، له‌وی نیازی حکومه‌ت به‌ دیارکه‌وت ، له‌وی بیرو باوه‌ری به‌عس په‌رده‌ی هه‌لدایه‌وه له‌سه‌ر رووی خۆی شه‌یتانه ، کۆترانه ، وه‌حشیانه به‌ریوه گیانی خه‌لکی بی‌چه‌ک و بی‌تاوان به‌ کۆیتره‌کان ژن و منال و شووان و جووتیاری له‌سه‌ر تیش و کاری خۆیان له‌ خوژن گه‌وزاندن ده‌یان منال و ژن شه‌هید بوون ده‌یان خانووبه‌ریان وێران کرد ، مزگه‌وت و ته‌کیه‌کانیان سووتاند ، مه‌لا و شه‌خیان کوشت ، چهندین ماکینه‌ی ئوتومبیلی هه‌زارانیان له‌ کارخست .

هه‌یزی پیتسه‌رگه‌ی کورده‌ستان پیتی له‌ جه‌رده‌کانی رژیم گرت شه‌ری مه‌ردانه‌ی له‌گه‌ڵ کردن له‌ قه‌شقه‌و نازیانه ئه‌و دوو شه‌ره گرنگی خۆی هه‌یه له‌ میژووی کورد و ی . ن . ک بۆیه به‌ پیتیستم زانی هه‌ندیک باسیان بکه‌م .

شهری

نازیانه و قه‌شقه

هیشتا روژ گمزه‌نگی نمدابو ، هیشتا مېرومالات نه‌گه‌یشتبوه بانه بۆران ، تازه جووتیاری هه‌زار چیشتی خواردبوو نیازی و ابوو کاری روژانه ده‌ست پیتکات هیزه‌کانی روژمی بمعسی کافر که پینک هاتبوو له چمن‌دین فوج و جاش و سرباز زیاتر له بیست ده‌بابه و (۱۸) هه‌ژده کوپتەر هیرشیان ده‌ست پینکرد به‌شیک له هیزه‌که‌ی دوژمن روی کرده گوندی (نازیانه) له‌سر بهستی (شاقازی) له ناحیه‌ی قوشتپه له‌سر جاده‌ی گشتی بیستانه - نالتون کوپری ، نزیکه‌ی بیست خیزانی کورده‌واری خو‌مانی لی ده‌ژیا ، به ناره‌قه‌ی نیو چاوانیان رزقی مال و منالیان په‌یدا ده‌کرد نمو روژه واته روژی ۱۹۸۵/۳/۷ کمرتیک پینشمهرگه‌یان میوان ده‌بی بی‌خبهر له‌وه‌ی دوژمن دیته سهربان له‌گه‌ل زیره‌و هاواری نافرته و منال له‌گه‌ل ده‌نگی کوپتەر‌ه‌کانی دوژمن پینشمهرگه و هئاگا هاتن ، نابلقه دران ، توپ باران ده‌ستی پینکرد کوپتەر‌ه‌کان کوپرانمو بی به‌زه‌بیانه بۆردومانی گونده‌که‌یان کرد یه‌ک ریگا بو پینشمهرگه‌کان مایوه نوبش شهر کردن بو ، له‌وه‌ی دوژمن و پینشمهرگه لیک راست هاتن پینشمهرگه‌کانی کهرتی دووی ت ۸۶ ی هولیر به فرمانده‌ی هه‌فالان عبدالباقی بارزانی و کاک جه‌لال ئیلینجاغی دامه‌زران ده‌بابه‌کانی دوژمن سی رییان له خانوه‌کان گرت چمند هیرشیان کرد ، پینشمهرگه‌کان پاشه‌کشیان به هیزه‌که‌ی دوژمن کرد شهری نازیانه گرنگی تایبته‌ی هه‌یه له میژوی شهره‌کانی هیزی پینشمهرگه‌ی کوردستان چونکه ژماره‌ی پینشمهرگه‌کان له‌گه‌ل ژماره‌ی هیزه‌کانی دوژمن به‌راوورد نه‌ده‌کرا ژماره‌ی پینشمهرگه (۲۲) پ . م بو ، که‌چی ژماره‌ی هیزه‌کانی دوژمنله (۳۰۰۰) سی هه‌زار جاش و سرباز زیاتر بوو جگه له ده‌یان زیرپوش و ده‌بابه و توپ و فرۆکه ، نازیانه له بیست مال پینک هاتبوو ، خانوه‌کان به کهرپوچ و قور دوست کرابوون ، توپ و ده‌بابه کوپتەر‌ه‌کان ده‌یان‌توانی خانوه‌کان به‌روختن . شوینی گونده‌که ده‌شتاییه و نزیک دوژمنه ، له گوندی نازیانه به دیار کموت پینشمهرگه چمند گیان بازه ، چمند پالموانه ، چمند نازیانه ، چمند به‌وه‌فایه ، چمند چاو نهرسه ، چمند ووره به‌رزه ، چمند بی‌باکه له مردن ، چمند پینشواری له شه‌هید بوون ده‌کات ، به‌للی له روژی ۱۹۸۵/۳/۷ ده‌ستی هولیر نمو ده‌شته پان و به‌رینه ، نمو ده‌شته خوش و دلگیره ، نمو ده‌شته به‌خیرو به‌ره‌کته ، نمو

دهشته دوژمن شكینه ناگری گرت لموی دوژمن و جاش له لایهك وهیزی پیتشمهرگی كوردستان له لایهكی تر بهره‌نگاری یه‌كتر بوونوه دهركموت پیتشمهرگی كوردستان چۆن بهره‌گری له شهرف و خاك ، له مرۆفایمتی و عدالمت ، له ره‌وشت و نهریتی خۆی ، له‌ناوی پیروزی ده‌كات تمنیا بیست و دوو پیتشمهرگه لمو گونده بچوكه لمو دهشته لمو سهر جاده گشتی یه بهره‌مبهر نمو هیزه گهوری دوژمن راهستا تا تاریکی بسهر دهستان داهاش شه‌ر به‌گرمی بهره‌هوام بوو ، ههموو خانوه‌كان به‌هۆی تۆپ باران و ده‌بابه كۆپتیره‌كان وهیزشه‌كانی پیاده بسهر یه‌كدا كموتن ، له كه‌لاهه‌كان ، له‌په‌نا دیواری گونده‌كه بواری دوژمنیان نه‌دا بیته پیتشه‌وه ، برینه‌داره‌كانیش شه‌ریان ده‌كرد لمو شه‌ره نابه‌رامبهره ، له‌و شه‌ره دلیرانه‌یه ، له‌و شه‌ره كم و تینه‌یه ، له‌و شه‌ره دوژمن به‌زینه دوو رۆلئی گه‌له‌كه‌مان ، دوو كه‌له‌مێردی كورد شه‌هید بوون (كاك عبدالباقی بارزانی فرمانده‌ی كه‌رتی دوو كه‌له‌هارینی ۱۹۸۳ به‌ ناسته‌نگ له‌ده‌ستی كۆنیه‌رستان رزگاری ببو ها‌ته ریزی پیتشمهرگی كوردستان تا تۆله‌ی برا بارزانیه بی‌ سه‌روشوتنه‌كان بكاتمه‌وه گیانی به‌خاك و گهل و مرۆفایمتی پیتشمه‌ش كرد . له‌و شه‌ر و پیتكه‌دانه (۵) هاوولاتی له‌ پیاو و ژن و منالی گونده‌كه شه‌هید بوون دوژمنیش به‌ ده‌یات لاشه‌ی له‌ ده‌رووبه‌ری گونده‌كه كموت . كه‌ شه‌و داهاش پیتشمهرگه‌كان گونده‌كه‌یان چۆل كرد ته‌رمی شه‌هیده‌كانیان گواسته‌وه ده‌ره‌وی گونده‌كه بۆ به‌یانی دوژمن گونده‌كه‌ی خاپوور كرد وتاوانیتکی گهوری ده‌ره‌ق به‌ خه‌لكی هه‌ژاری نمو گونده‌ نه‌بجام دا هه‌رچی بیست و سێ تیتیه‌ری بوو كۆیان كرده‌بووه به‌تالانیان برد و خه‌لكیان ناواره‌وه ده‌ربه‌ده‌ر كرد . ههمان رۆژ به‌شیک له‌ هیزه‌كانی دوژمن روه‌ی كرده قه‌شقه له‌وتش له‌لایمن پیتشمهرگه‌كانی ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولێر و مه‌فره‌زه‌یه‌کی مه‌لبه‌ند پیتشیان لی‌ گه‌را . له‌وتش شه‌ر تاكو ئیواره به‌ گهرمی بهره‌هوام بوو شویتنی گوندی قه‌شقه بۆ شه‌ر كردن گه‌لیك باشت بوو بۆ ئیواره هیزتکی پیتشمهرگه به‌هانای شه‌ره‌كه چوو به‌داخه‌وه له‌و شه‌ره (۵) پینچ پیتشمهرگی قاره‌مان شه‌هید بوون هاوزه‌مان له‌گه‌ل نمو هیزه‌مانه دوژمن به‌ كۆپتیره‌كانی هه‌رچی شوان ، گاوان ، به‌رخه‌وان ، جووتیار ، داركه‌ر ، منال ، ژنهتد بهره‌چاوی بكه‌وتایه ته‌قه‌ی لی‌ ده‌كرد ، بۆ ئیواره سه‌رژمیه‌ری شه‌هیده‌كان گه‌یشه (۴۳) شه‌هید (۷) پیتشمهرگه و (۳۴) كوردی بی‌ تاوان سه‌ره‌رای سووتانی گونده‌كانی (نازبان ، قه‌شقه ، جل بسهر) له‌كاتی تیتكه‌دانی گوندی جل به‌سه‌ر نه‌فسه‌رێك به‌بن خانوو كه‌وتبوو هیزه‌كه‌ی دوژمن له‌ دوری گونده‌كه كه‌ هه‌ستیان كرده‌بوو كه‌ یه‌كێك له‌ نه‌فسه‌ره‌كانی به‌جی ماوه له‌ ههمان كات خه‌لكی جل به‌سه‌رچوو‌بوونه سه‌ری به‌ برینه‌داری رزگاریان كرده‌بوو له‌كاتی‌دا چهن‌دین هاوولاتی گوندی جل

بەسەر لە هەمان رۆژ شەهید کرابوون لێرەدا پیاوێتی و شەرەفی خەلکی کوردستان بەدیاری دەکەوێ بەرامبەر بەو کەسانەش کە زۆلێ لێ دەکەن وە دوژمن هەڕەشەیی لە خەلک کرد ، بۆیە خەلکی بێ دیفاع و هەزار بە ناچاری گوندەکانی چۆل کرد و بەرەو شارەکان رویشت .

من لە ژباڵم بەهاری وا سەرمام نەدیوو ، لە رۆژانی ۱۴ و ۱۶/۳/۱۹۸۵ دەتگوت تازە چلەمی زستانە ، شەخە ئەرزی دەلەرزاند ، دەبواوە جل و بەرگی زستان پێوشی ، خەلکی گوندەکان لە ترسی کۆپتەرۆ هێزەکانی پیادەیی دوژمن دەبواوە بەشو ماڵ و حالیان رزگار بکەن لەوێش دەترسان نەوێ کو دوژمن لە نزیک شارەکان تالانیان بکات ، خۆم منالێ بچووک زۆر خۆش دەوێ بە فریشتەیان دەزانم ، روح سوکن ، بێ تاوانن ، هەرچەند سەیری منالەکانم دەکرد کە لە باوێشی دایکیان بەو نیوێ شەوێ بەو سەرما و شەخەییە ناگرم تێ بەر دەبوو ...چۆن لەسەدەیی بیستم کۆرپەکانی کوردستان ، پەپۆلەکانی کویستان ، خۆین شیرینە جوانەکانی نیشتمانە کەم بەو دەردە سەریە فرچک دەدرێن . ئەرۆی زۆر لە ژباڵم کارم تێ دەکات گریانی ئافرەتەچونکە واتای بێ دەسەلاتی دەگەینێ لەو هەللا و بگەرێ دەشتی هەولێر منالێ خۆشویستم دیت لەسەرمان دەلەرزی لە برسان دەگریا ...!! ئافرەتی شوخ و شەنگم دیت بە گۆر فرمێسک لە چاوەکانی دەهاتە خوارێ و منالە کۆرپەکەیی بە توندی لە نامێزی گرتبوو رنگای دەرنەدە کرد نەیدەزانی سەر بۆ کۆی هەلگێرێ ...!! یان خۆشویستیکی گەرۆی لە دەست دابوو!! کە سەیری گوند و دەشتەکانم دەکرد چۆل و چۆل تر دەبوو ، تەم لە وێژدانی هەموو کاربەدەستیەک دەکرد دەمگوت (خودایە خۆ کورد بۆ ئەرۆ دروست نەکراوە کەرامەت و شەرەفی پێشێل بکەیت) هەر لە پێشە خۆم دەمگوت نابێ ئەرۆ زۆلمە بکێرێ هەرگیز نابێ تا سەر و ابێ کوردیش هەر رۆژێکی دیتەرۆ .

مێژوو سەلماندووییەتی زاتم و زۆرداران هەتا سەر ناتوانن وا بکەن هەر بە چارەنووسی رەشیان دەگەن ...!!؟ بە ئێ پەنجای گوند ، هەزاران خاندان وولات و باپیریان ، سەرۆت و سامانیان بەجێ هێشت و چوونە شارەکان بۆ پاروێ نانیك دەستیان لەبەر نامەردان پان کردەرۆ ... بەلام بە هیوا .

لە ۱۲/۳/۱۹۸۵ هێزەکانی ئێران هێرشیان کردە سەر (هور الحویزە) سەرەتا هەندێ سەرکۆتییان وەدەست هێنا هەرا و هۆریا گووتیان (سەدام رفت) گەیشتە (قورنە) هێزەکانی عێراق لێیان وەخۆ کەوتن قریح و بریان کردن لە ۱۸/۳/۱۹۸۵ پاش شەش رۆژ (بلیلها) ئێران دیسان شکا عێراق (یاحوم اتبع لو جرینا) ی جاردا و ئەرۆ شەرەیی بە (تاج المعارك) ناو برد بەو شەرە (هەشام صباغ فخری) کە ئەفسەرنکی پایە بەرزی عێراقە دەوری

کارگیری گیترا له شکاندنی نمو هیرشهی عیراق نمو رۆژه نیوهرۆ له گوندی (تل الحیم) ی گموره بووین له کەندیناوه له ماتی شهید جهلیل ناسراو به (رهخجدر) . دیسان برادران قسهی عیراقیان پروا نه کرد و وتم کاکي خۆم ئێران بێ دهنگه دهلی ی دزه گهراوه وورتمی لیتوه نایدت نمو به لنگی شکانیستی . داخی گرانم زۆر له برادرانی خۆمان نایانموی له راستیهکان هممو شتیك بهئارهزویی دلی خۆیان لیک دهدهنموه چیان پی خۆش بیت و وا دۆخه که لیک دهدهنموه که سامناکترین دیاردهیه لهناو کورد .

تهگهر ههتا نمو رۆژهش واته ۱۸/۳/۱۹۸۵ گومانی مفاوهزات مابی نمو به تیک شکانی هیرشهکانی ئێران ، عیراق خۆی قیت کردوه دهیگوت (شا به سپانی خۆم نازانم) کسانێ وورده بورجوازی و بورجوازی و همم حزبه بورجوازهکان له کاتی تنگانه کلکیان لهناو گهرانی خۆیان دهئین له کاتی سمرکووتنیش کلکیان دهخهنه سهر پشت و مضرور دهبن دارو دهستهکانی رۆژمی بهعس لهو یاسایه بهدهر نین به لکو زیاتریشن . دهیانگوت رۆژی نمووژ کۆپتیرهکان له کس نادهن با کورد به کههیف و ماشای خۆی جهژنی نمووژ بکات ... بهعسیهکان هممو مافی کوردیان دهخسته ژیر لهج ، ژن و منالیان دهکوشت ، گوندهکانیان دهسوتاند ، سەدان بگره ههزاران رۆلهی کوردیان له زیندان پهستبوو ، به سەدانی تر چارههوانی رۆژی له سیدارهانیان ده کرد خەمی ئەویان بوو دەبی کورد جهژنی نمووژ بهخۆشی بکات بهراستی سهیره له بهغدا . له ۲۱/۳/۱۹۸۵ رۆژی نمووژ له گوندهکانی (ههوار غهرو گرون) له قهراج بووین خه لکیکی زۆر بۆ بناری قهرهچووغ هات بۆ (دۆمبهلان) کردن ئیمش چهند پینشمهگرهیهک چووینه بناری قهرهچووغ له پر ههندهمان زانی سی کۆپتیره هاتنه ناوچه که به توندی دههاتن و دهچوون هاتنه سهزمان ئیمه لهپی دهشته که بووین ههنديک له برادران چه کهکانیان شاردهوه نموه کو کۆپتیرهکان نیشانیان بکات ههنديکمان چه کهکانمان دانه گینا چونکه چک دانان به واتای کوشتنی گیانی شوڤشگیتیره . بهمهرحال کۆپتیرهکان ناوچه کهیان به سهلامتی بهجی هیتشت و گهراينموه گونده که . بههاری ۱۹۸۵ شهري پینشمهگرانه له سهراوسری کوردستان دژی هیزهکانی بهعسی دهستی پیکرد و زهبری کوشنده له دوژمن وهشندرا . رۆژ به رۆژ دیاردهی جاشمتی له کوردستان زیاتر دهبوو ژمارهی فوجهکان له (۳۰) سی فوج تی ی پهراندبوو . لهسهرتا دهبوايه ههر سهروک جاشیتک ههزار چه کدار کۆبکاتموه نموجا فوجی بۆ دهردهچوو . له ههمومان سهیرتر نمو سهروک جاشه بهدیان ههزار دیناریان بهرتیل دهدا تا کو دهکرا به مستهشاری فوج له ههمان کاتیش رۆژم دهیان بگره سەدان (

مفروضه خاصه) ی جاشی دروست کردبوو هندیکیان سرب به (مدیریه امن) بوون ، هندیك سرب به (استخبارات) ی عسکری وه بهشیکیش لهوانه سرب به (منقومه استخبارات الشمالیه) بوون که دهوژنکی پیس و بزگنیان هسبوو له کوردستان همیشه نو فوج و مفروضه خاسانه له پیشموه بوون که زیاتر راوی پیشمرگه‌یان ده کرد ، نازاری خه‌لکیان ده‌دا له‌لایمن کاربده‌ستانی رژیم خه‌لات ده‌کران زیاتر هار ده‌بوون ، ده‌یان کس لسه‌ر خوننی کوری هه‌زارانی کورد بووه خاوه‌ن پاره و قسور و قسور له هه‌موو زه‌مانیتک هه‌زاره‌کان ده‌بنه سووتهممنی به‌لام هه‌قه تمنیا نه‌ونده بلتین (تاکه‌ی زه‌مان هه‌ر وایی) .

چالاکیه‌کانی پیشمرگه و هیرشه‌کانی دوژمن

له نیسانی ۱۹۸۵ هیزی پیشمرگه‌ی کوردستان له سهرانسهری وولاتی داگیرکراو کهوته هوجوژنی سیاسی و پیشمرگانه ، چونکه هه‌موو شه‌ریکی پیشمرگه ده‌بیته هژی کارتیکی سیاسی گه‌وره ، هندیك چالاکیه هه‌یه مۆرکی سیاسی زیاتر پیته دیاره .

پیشمرگه سی جۆره شه‌ر له‌گه‌ل دوژمن ده‌کات :

- ۱- شه‌ری به‌رگری کردن له باره‌گاو شوژنه گرنه‌گه‌کان و به‌رگری له‌خو کردن .
- ۲- هیرش بردنه سهر مولگای گه‌وره‌ی دوژمن به‌هیزی تیپیک یا زیاتر .
- ۳- چالاکیه پیشمرگانه‌ی ناو شار و شه‌قامه سهره‌کیه‌کان بوژنه‌ی دوژمن سهری لی پشتیوی و وره و زاتی خه‌لکی ناو شار و شارو چکه‌کان به‌مرز بکاتوه جگه له چالاکیه سیاسیانه وه‌کو کۆر و کۆبونوه و سورانه‌وه له شوژنه گرنه‌گه‌کان. هندیك چالاکیه پیشمرگه هه‌رچنده به‌چوکه به‌لام سهدای له‌ناو جه‌ماوه‌ری گه‌له‌که‌مان زۆر گه‌وره‌یه، وه هه‌م له‌ناو سوپاو دام و ده‌زگای دوژمن هه‌ر بزیه پیشمرگه‌ی کوردستان له سهره‌تاوه گرنه‌گی تایبته‌ی داوه به‌و جۆره چالاکیه‌انه وه ده‌وری کاربگری خوژی گه‌راوه له‌و به‌واره‌دا . گرتنی دوو نه‌فسه‌ری پایه به‌مرزی عه‌یراقی له‌لایمن پیشمرگه‌کانی ت ۲۱ ی کبرکوک وه به‌دیل گرتنی چوار پۆلیس له‌ناو جه‌رگه‌ی شاری هه‌ولیر وه دانانه‌وی سه‌هه‌تره له‌سهر شه‌قامه گه‌شیه‌کان به‌دیل گرتن و کوشتنی چهندین جاش و سیخویر له‌ قولایی خاکی کوردستانی داگیرکراو دوژمنی هه‌ینایه له‌مرزین به‌ده‌یان پیلانی دانا بوژرتگا گرتن له‌و جۆره چالاکیه‌انه به‌لام هه‌یچی سهری نه‌گرت بزیه دیسان کهوته هیرش کردن بو سهر له‌و ناوچانه‌ی که هیزی پیشمرگه‌ی کوردستان لی ده‌سه‌لات دار بوو .

له سالی ۱۹۸۵ دوژمن سیاستی (رد الفعل) ی به کارهیتنا بهرامبر هر چالاکیه کی پیشمرگه بی بزه بیانه له دانیشتوانی ناوچه کهی ددها ، گونده کانی دهسوتاند ، بۆ قهره بوو کردنوهی نو چالاکیانه دوژمن دوو هیرشی کرده سر هیزی پیشمرگهی کوردستان :-

۱- له ناوه راستی نیسانی ۱۹۸۵ حوت کۆپتر هاتنه سر ناوچهی دیدهوان له گوندی میرکه ئینزالیان کرد توانیان هموو به دیل گپاره کان ببنهوه . نهوه له کاتی کدا که گونده که زیاتر له (۳۰) پ . م ی لی بوو پیشمرگه کان تمهقیان نه کرد دیله کان له قوتابخانهی گونده که بوون که نزیکهی ۳۰ - ۵۰ م له گونده که دوور بوون . بۆ رۆژی دواتر (۲۳) بیست و سی کۆپتر له ناوچه که سووپانوه وه زهرهرو زسانی گهروهیان له خه لکی ناوچه کهدا بههۆی بۆردومانی کۆپتره کان چننیدین پیشمرگه بریندار بوون هرچمند هیزی پیشمرگه له چمند گوندیک دامهزایوو بهلام کۆپتره کان لهو گوندانه سهربازیان دانهبیزاند . سوپانوهی کۆپتر بهو ژماره زۆره ترس و لهززی خسته ناو جهماوهرو هندی له لادی نشینه کان که تازه گپاره بوونوه شوونی خویان جاریکی تر مالیان بارکرد و دووباره کۆچیان کرد . بعم جۆره جووتیارانی کورد رۆژانه له گهمل شوپشی کوردستان بهشداریان هه بووه جگه لهوهش سی ژهمه پیشمرگه کان له ممالی نهوان نانیان ده خوارد و خزمهت ده کران .

۲- له رۆژی ۲۱/۴/۱۹۸۵ هیزیکی گهروهی دوژمن بنیازی بهسهر کردنوهی ناوچهی کهندیناه و قهراج چونه گوندی (کپهنهک رهش) له بناری قهره چوغ له لاین دهسته بهک له پیشمرگه کانی ت ۸۵ ی بهرامنتی به فرماندهی ههفالی تیکۆشهر کاک مهجیده سوور جینگری فرماندهی تیپ و کهرتی ۸۷ ی قهره چوغ بهرپرهرج درانهوه شهریکی نابهرامبر لهو گونده دهستی پیکرد پاش شهریکی قورس و گران بووه هۆی شهید بوونی (۸) ههشت پیشمرگهی نازا و چاونترس لهوانه شهیدانی ههمیشه زیندوو کاک مهجیده سوور و کاک نهحمده سوور و کاک د . ههمزه و باقی شهیدان . بعم جۆره دوژمن توانی زهریکی کاریگهر له پیشمرگه کان بههشینی چننیدین کادیری هه لکوتوو ی . ن . ک شهید بکات ، راسته دوژمن جار و بار دهتوانی زهر له پیشمرگه بدات ، کادیرو پیشمرگه کان شهید بکات بهلام ههمیشه خوینی گهشی شهیدان زیاتر شوپش و خبات دهخاته جۆش و خروش نه گهر شهید بوونی ههفالان هندی جار و له هندی کس دهکات که واز له پیشمرگیایتی بهینی و چه کی پیشمرگیای له شان بکاتوه بهلام له لای تیکۆشهره راستهقینه کان کاریکی ناساییه لهوه بهدهر نی به که چمند

هه‌ڤاڻ و دزست و تیکۆشەرنێک شههید ده‌بن و جینگای ئه‌وه‌یه پیتشمەرگه‌کان فرمیتسکی دلتسۆزیان بۆ بریتژن و رق و توپه‌بیان به‌رامبەر دوژمنی گه‌وج و نەزان زیاتر ده‌بن .
شۆرش کردن به‌بێ خوین رزآن کارێکی مه‌حاله و ناگرێ . خوینی گه‌شی مه‌جیده سوور هه‌ڤاڻی بووه مه‌شخه‌لێک رنگای خه‌بات و تیکۆشانی زیاتر روناک کرده‌وه‌هزاران سلاو له گیانی پیرۆزیان .

هەر له‌نیسانی هه‌مان ساڵ هیتزیکێ تری ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ به‌ گوێره‌ی پیلانیتیکێ زۆر رێک و پینک هیتزیشیان کرده سهر سه‌یتیره‌ی هه‌ولێر – که‌رکوک و توانیان چن‌دین ئه‌م‌نی ناکه‌س به‌چه‌ بکوژن که رۆژانه گیتچه‌لیان به‌خه‌لکی به‌شهره‌فی کوردستان ده‌کرد له‌و چالاکیه‌ پر واته‌یه چوار کلاشینکۆف ده‌سکوتی پیتشمەرگه‌کان بوو . له‌وێ کاک مه‌لا عه‌زیز به‌رده‌ سه‌پی به‌ سووکی بریندار بوو که ئه‌و هه‌واڵه‌م پێ گه‌یشت له‌ سه‌وان بووم له‌لای به‌ریتز مام جه‌لال راوه‌ستا‌بووین .
تائمه‌ کاتمه‌ش ئومیدی مفاوه‌زات له‌گه‌ڵ حکومه‌ت هه‌ر مابوو ، دیار بوو هه‌ندیکه‌ وایان بلاز کرده‌وه‌ گوایه‌ ته‌گه‌ر مفاوه‌زاتیش نه‌بێ (هه‌نه) به‌کریت له‌گه‌ڵ حکومه‌ت کارێکی باشه ، (هه‌نه) به‌و واته‌یه دیت ته‌نیا شه‌ر رابگریت هه‌رکسه‌ له‌ شوێنی خۆی بیت تا‌کو زه‌مینه‌ی مفاوه‌زات له‌ بارتر ده‌بیت . واش بلاز ده‌کرایه‌وه‌ که گوایه‌ هه‌ڤاڻ (د . فؤاد معصوم) ئه‌ندامی مه‌کته‌بی سیاسی ی . ن . ک به‌ سه‌رۆکایه‌تی وه‌فدیک سهر‌دانی ئێرانی کرده‌وه . وا مه‌علوم بوو که ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ به‌نجینه‌ی نه‌بووه‌ ته‌نیا ئه‌و قسه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ده‌کرا به‌ عێراق نیشان به‌درێ ته‌گه‌ر ئه‌وان ناماده‌ی ئه‌وه‌ نه‌بن مافه‌کانی گه‌لی کورد به‌سه‌لێنن ئه‌وه‌ رنگای ئێران نا‌واله‌یه . پیموایه‌ حکومه‌تی عێراق ئه‌و (تاکتیکه‌ی) (ی . ن . ک) ی به‌ گه‌رنگ وه‌رنه‌گرت و به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر سیاسه‌تی چه‌وتی خۆی و ده‌ستی کرد به‌ پیلان دانان بۆ بێ هیتز کردنی شۆرشێ کوردستان .

هول و تهقلای سمرکردایهتی

بۆ بنبرکردنی ناگۆکیهکان

له ١٩٨٥/٤/١ لهسەر داوای بهرێز مام جهلال سکریتیری گشتی ی. ن. ک چوممه سمرکردایهتی له (سیوان) بۆ لیکۆلینهوه له کوشتنی نمو چوار ئهفسهری له بناری قهرهچوڤ کوزرابوون . به پیاده له بهستی شهرغه بهرێ کھوتین ، دهستی کۆبه و چهمی رۆزان و چپای پیره مهگرون و دابان و ههلاج و دۆلی جافهتی و مهرگهمان بهرێ وگهیشتهینه سمرکردایهتی لهو سهفهره دوورو درێژه ههفالی شههید محمد شینه و چهند پیتشمهرگهیهکمان لهگهڵ بوو .

کۆبونوهی سمرکردایهتی ی. ن. ک بهردهوام بوو بۆ دانانی پیلانی تازه بۆ شوێشهکهمان لهلای کاک نهوشیروان دانیشتبووین ، رۆژتکی خوش بوو له پر کاک مهلا بهختیار بهدیار کھوت که چاوم پێ کھوت گهشاموه ، هاورێ یهکی کۆنی پیتشمهرگایهتیم بوو ، له رۆژانی مهفهرزه سهههتاییهکانی شوێرش گهلیک تهزیهت و نازارمان پیکهوه کیشهوه ، ئی پرسراوم بوو ، زۆر کۆبونوهی پیکردوین ، لهکاتی تهنگانه یارمهتی داوین ، رۆلی گرنگی گیترا بۆ ئهوهی کۆمهله و ی. ن. ک گهشه بکات ، لهمیژ بوو نهم دیبوو نمو دلگیو نازازی له کۆزه گوندیکی قهرهداغ دانیشتبوو، منیش له دهستی همولیر ، چهندین رۆژه رێ لیک دوور بوین ناههقم نهبوو به دیدهنی خوشحالبم ، شادیهکهم زیاتر بوو که دیتم لهگهڵ کاک نهوشیروان دهستیان له ئهستۆی یهکتی کرد . له دلی خۆم و وتم خواجه ههفالانمان همروا تها و برا بن چونکه دۆژمن و ناحهزان دهیانوهی ناگۆک بین و کارهکهمان ئی خراب بکهن و زهره له میللهت و شوێرش و کۆمهله بهدن ، کاک رۆستم و کاک حمید حاجی غالی و کاک وههاب لهگهڵ مهلا بهختیار هاتن کاک کۆسرهتیش لهگهڵ ئیمه بوو، پرسیارم کرد ووتیان کاک نهوشیروان نمو برادهرانهی ناردوه بۆ قهرهداغ بۆ ئهوهی کاک بهختیار بیته ئیره لهسەر مهسهلهکان قسه بکهن ، چهند رۆژتک کۆبونوه بوو وه مام جهلالیش زۆر همولی دا کهچی هول و تهقلای برادهرانی سمرکردایهتی کۆمهله و جنابی مام جهلال هممووی به فیژ رۆیشت کاک مهلا بهختیار دهوری له شوێرش نوێ ی گهلهکهمان دیار و بهرچاوه بهو واتایه نی یه پیاو به هیچ جۆرتک باسی کهم و کوربهکانی دۆستهکانی خۆی نهکات همر بۆیه دهبی نمو راستیه میژووویه روون بکهینهوه که :

ههڅاڅ مهلا بهختيار سووډى لئو همموو كسانه وهرده گرت كه له لايمن شوږش سزا دهران يان لومو گازانده يان دهاته سمر زور كس به نهينى نامى بو مهلا بهختيار نووسيبوو كه له گڼ سياستى لئو دان ، زور جار له حيسابى وردى خوډى مهغورور ده بو وای بو ده چوو زه مانى لينينى مهنزه هاورتيان راستگور دهن و بهرزه ونډى خوډيان ده خنه زور پى ، كاك مهلا بهختيار ده بوايه بزاني لئو بو دنياى بهرزه ونډى په بېرو باور نه ماوه لئو برادرانه بهرزه ونډى خوډيان به هزار مهلا بهختيار نادهن . يه ك راستى تر هيه ده بى هميشه له يادى نه كين ميټرووى خباتى بهرتر مام جهلال و كاك نهوشروان و تاقى كورنوه يان له روراني سخت نه ونډه نزمونيان لا كه له كه بووه به ناسانى جينگيان پى ليټر ناكريت .

رينكخستن لئو رينكخستن كومه له و (ي . ن . ك) ي خسته مهنرسى همر وهكو له پيشه وه باس كورده حكومت درسته كانى خوډى هان دابو بو قبه كورنى لئو ناكوكيانه همر بو په ده بوايه كاك مهلا بهختيار لئو راستيهى بزانيايه كه همرگيز سمر كوردايمتى ي . ن . ك رازى نابى لسمر لاشى لئو يان باشتر بلنيم لسمر خبات و تينكوشان و خوډين ناوى لئو خه لكانى تر سمر هه لېدهن . تاقى كورنوه ي بزورتنوه ي سوډياليستى كورده ستان هيشتا له گورپى دابوو كه اچيان به سمر هارت . زور جار كاك مهلا بهختيار بو چه سپانډن و جينگير بوونى قسه كانى خوډى همنډى له نئو دمانى كومه لئى به پاراو تمپيو و هه لپهرست ده زانى ...!! ده باشه له كورتندهر بوون لئو نئو دمانى كه سوډنديان بو كاك مهلا بهختيار خوارد بوو .. هه لپهرست و پارايى لئو ريزه كانى لئو تاقمه به ناشكرا ده ركوت كه همموويان له پيتناوى بهرزه ونډى تمسكى خوډيان په كيان گرتبوو به بهرحال ناموډى زو بجه بنج و بناوانى لئو مسه له يه نه ونډه ده لنيم له ده ست دانى لئو همموو كاډيره نه گمر ده كاډيريش بن له زروفينكى لئو كاتى شوږش و كومه له و ي . ن . ك زور زهره ر بوو . زور چاره وډى ي رينكسوتنيك ده كورده كه چى هيوايه كم نه هاتمدى هور و ته قلاى سمر كوردايمتى ي . ن . ك سمرى نه گرت ههڅاڅ مهلا بهختيار چورن هاتبوو لئو ها گهرايوه ناوچه قهره داغ داواى سمر كوردايمتى لئو بوو كه بيته سمر كوردايمتى لئو بيت گوايه ههڅاڅ مهلا بهختيار وه عدى دابوو كه چى جى به جى ي نه كورده

به بهرحال نيمه چاره وډى ي تمواو بوونى كاره كانى كاك كورسره تمان ده ركورده له گه لئى بگيرتيسه سمرورى مه لېهنده كى خوډمان . له ۱۹۸۵/۴/۲۰ له سمر كوردايمتى بهرپى كوتين لئو چاره له (ده رپاچهى دوكان) بهرپينه وه به بنارى چپاى كورسره ت پاش لئو زياتر له (۱۴) چواره سهعات به پياده روډيشين گه يشتينه ناوچه سماقولى پاش لئو مانډوومان حساره ورده ورده

شۆرمان كردهوه بۆ دهشتى ھمولير له ۲۶/۴/۱۹۸۵ ھەڤال كۆسرهت گەيشته سنورى ت ۸۶
ى دهشتى ھمولير بۆ ئموهى بچيته پيشوازي كاك نموشيروان بهلام لهوى مایموه پیلانى دانا بۆ
ئەڤامدانی چەند چالاكیهك له مموه دوا یه كه یه كه لهبەر گرنگی باسیان ده كم .
كۆبونوهى كاك مهلا بهختیار له گەل سەر كرايمتى كۆمهلهوى . ن . ك له نیسانی ۱۹۸۵
بووه ھۆى ليك ترازان و لهپاشان ليك جیابونوهه كه شوئنهواری خراپى لهسەر بارى كۆمهله
بهجیهشت و دهیان كادیرو پيشمهركمى سەرگردان و سەر لیشیواو مانهوه ، دهست كرا به
بلا كردهوهى (ئالائى شوپش) و هیرش كرده سەر سەر كرايمتى كۆمهلهوى . ن . ك .

شهری

جاده‌ی گوئر - هولیر (شه‌مامر)

به ناماده بونی كاك كۆسرهت كۆبونوه‌یه‌كمان له گوندى (بانى ماران) كرد بۆئهوئى پیلانى لیدانى حمایه‌ی رنگای هولیر - گوئر به چاكی نه‌جم بدری هه‌قالان (مام غه‌فور ، ریباز ، شه‌هید ره‌جیه ، نوری قادر) ناماده بون پاش هه‌لسه‌نگاندنى كاره‌كهمان بریاردارا هیزه‌كی هاوبه‌ش له ت ۸۶ ی ده‌شتی هولیر و ت ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ بۆ نه‌جمادانى ئه‌و كاره بچیتته ناوچه‌ی شه‌مامك وا رێككوتین له كاتى نه‌جمادانى ئه‌و كاره به جیهاز قسه له‌گه‌ل كاك كۆسرهت بكری تا ههمان شه‌و له ره‌بیه‌كانى سه‌ر جاده‌ی هولیر - كه‌ركوك بدری به باقى هیزه‌كه‌ی ده‌مینتته‌وه . له ئیواره‌ی ۱۹۸۵/۵/۶ به‌رپۆ كوتین بۆ كاتژمیر (۲) ی پاش نیوه‌شه‌و گه‌یشته‌ی گوندى (تل الحیم) پاش پشودان به‌یانى ده‌ورو به‌رپۆ كاتژمیر (۱۱) یازده مام غه‌فور و من و ره‌نجده‌ره‌به‌قه‌مه‌ره‌یه‌كی تاكسى هاتینه سه‌ر جاده‌ی هولیر - گوئر بۆئهوئى دراسه‌ی دۆخه‌كه به‌كه‌ین و گه‌رپاينه‌وه (تل الحیم) هه‌ر زوو به لۆزى گه‌وره هیزه‌كهمان هیتنايه سه‌ر جاده‌ی هولیر - گوئر بۆئهوئى دۆژمن شك نه‌كات له ههمان كات هیزه‌كه‌ی دۆژمنیش گه‌یشته گوندى (شه‌مامر) شه‌رپه‌كه‌سه‌ر ده‌ستى پێكرد له نه‌جمادا دۆژمن شكای بۆ ئه‌وه‌ی هه‌چ زه‌ره‌ر به‌دین هیزه‌كه‌ی دۆژمن ته‌فه‌رو تونا كرا هه‌ندێكیان لێ كوژراو هه‌ندێكیان به‌دیل گه‌ران كه هه‌موویان عه‌سكهری بون . (بیست كلاشینكۆف و سێ ئار بی جی) مان ده‌ست كه‌وت بوو له‌گه‌ل هه‌ندى ئوتومبیل به‌په‌له‌ گه‌رپاينه‌وه گوندى عه‌وتنه له‌وتش به‌رپۆ كوتین گونده‌كانى شیخ شه‌روان و سیاومان به‌رپۆ له (هیله‌وه) ماينه‌وه ، كاتژمیر (۵) پێنجی ئیواره هیزه‌كی دۆژمن هاته ناوچه‌كه تا گوندى عه‌وتنه و شیخ شه‌روان له‌وه‌ی دره‌نگی به‌سه‌ر داهاات چوار كۆپته‌ریش ده‌سوورپانه‌وه له‌سه‌ر گونده‌كان ده‌ه‌قیقه پێش روژ ئاوا هاتنه سه‌ر گوندى هیله‌وه ، ئیمه‌یان كه‌شف كرد شه‌رپه‌كه‌ گه‌ل كۆپته‌ره‌كان ده‌ستى پێكرد له خانووه‌یه‌ك بووین جیهازه‌كه‌شمان لایبوو هه‌لوته‌ستى شه‌ره‌كهمان به كاك كۆسرهت گه‌یانده‌ خانووه‌كه‌ی ئیمه‌ی بوورده‌مان كرد له‌ناو كوژشه‌كه‌ بووین له‌گه‌ل چهند پێشمه‌رگه‌یه‌ك كوژشه‌كه‌ی به‌سه‌ر روخاندین چهند ساچمه‌یه‌ك به من كه‌وت مام غه‌فور له خانووه‌یه‌كی تر بوو كه چاوی به بارى ئیمه كه‌وت هات بۆلامان له گوئرپه‌انی گونده‌كه‌ كۆپته‌ره‌كان ته‌قه‌یان له مام غه‌فور كرد و به سووكی برینه‌داربوو كه تارىك

داهات کۆپتیره کان شوینی شهره که بیان به جی هیشت پاش نوژی شیتوان له گرده سوور له گهژ
 کاک کۆسرهت یه کترمان گرتوه ، دیار بوو براده رانیش همره که ده چوره شوینی خۆی له سر
 جادهی همولیر - کهرکوک که نیوه شو داهات جادهی گشتی همولیر - کهرکوک بووه مهیدانی
 شهرتیکی قورس له نیوان هیزه کانی ت ۸۶ و ت ۸۷ ی قهره چوغ (ئموکات ههژان سهفین
 فرماندهی ئمو تپیه بوو) ئمو هیزه نهیتوانی هممو تامانجه کانی خۆی بپینکی تنیا دوو ره بیه
 دهستی بهسردا گیرا دهسکوتی پیتشمهرگه کان چنندین پارچه چک بوو جگه له کوزرانی هندی
 جهیشی شهعی . ئمو دوو چالاکیه سدا ی زۆری هه بوو هم له ناو جهماوهری میللمته کهمان وه
 هم له ناو هیزی پیتشمهرگهی کوردستان ، بۆ بهیانی گهراینهوه گوندی بانی ماران له بیرمه
 له مالتی کاک (فاروق عهلی مولود) ماینهوه ، ههر له یۆ هندی هیزه بهری کرا بۆ دۆلی
 بالیسان تاکو له گهژ کاک نهوشیروان بچن ، پاش چنند رۆژنک ئیمهش له گهژ کاک کۆسرهت بهری
 کسوتین رۆژی ۱۲/۵/۱۹۸۵ گهیشتینه دۆلی بالیسان وه سهردانی ههژان د . کهمال
 خۆشناومان کرد . سهردانی ههژان کۆسرهت بۆ لای د . کهمال کیشو قسهی زۆری له سر کرا
 داخه کم هندی کس به ئاره زووی خۆی قسه کانی ههلسورانده که چی من له یۆ بووم هیچ
 قسهیهکی وا نه کرا له لایهن ههژان تاکو کاک د . کهمال دلی گهر بگری . دوژمن بۆ ئهوی
 تۆلهی خۆی بکاتمهوه له رۆژی ۱۳/۵/۱۹۸۵ هیزشینی گهره کرده سر سنووری ت ۸۶ ی
 دهستی همولیر له کاترمیر (۳) ی پاش نیوه رۆ له گوندی سماقه له گهژ پیتشمهرگه کانی ههمان
 تیپ بهرهنگاری یه کتر بوونهوه ئهوهیزه ی خۆمان به فرماندهی ههژان مام غهفور توانی تا
 ئیواره شهریکه قاره مانانه بکات ئهوی جیگای داخه لهو شهره پیتشمهرگهی دلسۆز و کادیری
 دلیری ی . ن . ک کاک (قاسم مهلا محمد نیره گینی) شهید بوو کاک قاسم برای شهید
 سلیمان که دوو مانگ پیتشر له شهره ره بیه کانی سر جادهی کۆیه - همولیر شهید بوو ئه
 بنمهالهیه تاکو ئیتستا شمش شهیدیان داوه (۵) براو باوکیان . رۆژی دوواتر ئمو هیزه ی دوژمن
 گوندی سماقهی کاول کرد . زیانی دوژمن لهو شهره کوزرانی جاشیک و برینداربوونی سی جاش
 بوو . نه گهر به ووردی سهرنج بدهین ده بینه کوا مانگ له دوا ی مانگ هیزی پیتشمهرگه
 چالاکی مهنتر و کاریگهر تر ئه نجام دهدا تا وای لی دۆ بۆ چنندین رۆژ بهرامبهر هیزی پۆشتو
 پهرداخ حکومته شهره روو بهروو ده کات و سهرکوتنی گهره تر وه دهست دههینی .

دوژمن دهستی کرد به جی بهجی کردنی نمو پیلانمی که پیشتر دای نابوو همربویره ی . ن .
ک هیتزیکگی گمورهی ناماده کرد به فرماندهی ههئال نعوشیروان بو ههئوهشانندنهوهی پیلاننهکانی
دوژمن بمتایبتهی له سنووری مهلبمندی سی .

شەرى دۆلە رەقە

(مەلئەندى سى)

مىللىنەى حزبىيەتى لىناو شۆپش زۆر كەس سوودى لى وەر دە گرى ، بەلام ئەنجام شۆپش و گەلە كەمان زىانى مەزنى لى دە كەوى ، ھەندى حزب و رىكخراو بۆقايىم كەردنى جى پىتى خۆيان و بەھىز بوونيان دىئەسۆزى و پاكى لە وەرگرتنى پىئەشمەرگە كانيان رەچاۋ ناكەن ھەر بۆيەش ھەندى خەلك كەلە بنچىنەدا بۆ پاراستنى بەرژەۋەندى خۆيان شۆپش دە كەنە پىئەشەى خۆيان و مەرامە كانى خۆيان جى بەجى دە كەن ، ئەو ناكۆكىانەى ناۋ حەزىبە كان دەقۆزىنمە و ھەندى جار پەيۋەندىش بە دزى لە گەل دۆژمەن دە بەستى ، ئەو ديار دەپە گەلنىك زەرەر و زىانى لە گەلە كەمان داۋە تا ئىستا گەلە كەمان بەو ديار دەپە ناشرىنە ئە گىنا ئىتنى ھەندى جار حەزىبەىك يە كىتك لە پىئەشمەرگە يان مەسولە كانى خۆى سزا دەدا ھەر زۆۋ حەزىبە كەى تر وەرى دە گرت و دالئەى دەدا و پەلى لە پىئەشەى بەرزترى پى دەدا ، زۆر حزب ھەبۋە لە ئەنجامى ئەو مىللىنەى رەكەبەرى چاۋى لە ھەندى پىئەشمەرگە لى پەرسراۋى ھىزە كەى خۆى پۆشەۋ . كە پەيۋەندىان لە گەل دۆژمەن كەردە .

ى . ن : لەو ديار دەپە بى بەرى نەبۋە ئەۋرىش خەلكانىك لە پەنا ئەو مەرامى خۆى جىبەجى كەرد و كارى نا شۆپش گىترى ئەنجام داۋە و دەتوانم بلىم پەيۋەندىشى لە گەل مىرى كەردە و چاۋرىشى لى پۆشراۋە لەبەر ئەو ھەزىانەى كەلەسەرەۋە باسماۋ كەرد

رژىمى عىراق بەنىيازى شكاندىنى ى . ن . ك دەپۋىست بە كۆمەل پىاۋە كانى خۆى لىناو شۆپش بكىئەشەتەۋە دەيزانى كارىان تەۋاۋ بۋە ، لە مېئە بۋە ى . ن . ك خەبەرى ھەبۋە كە ھەندىك لە لىئەپرسراۋانى شۆپش لە دۆلە رەقە پەيۋەندى بەھىزىان لە گەل دۆژمەن بەستەۋە وە دەيانەۋى لە ھەل و مەرجى ناسك بۆشايى بىخەنە ناۋچەكە ، جاسوس و نۆكەرانى رژىم لەو ناۋچەپە ئەۋەندە ديار بۋونى ى . ن . ك ناچار بۋە ئەگەر زەرەرى گەۋرەشى لى بكات دەبى لە بنەپەتەۋە ئەو مەسەلەپە چارەسەر بكات . لەسەر بىرىارى سەر كەردا بەتى ى . ن . ك ھىزىكى گەۋرەى پىئەشمەرگە بەرەۋ مەلئەندى سى كەۋتە رى بە فەرماندەى ھەقالتى تىكۆشەر كاك نەۋشەروان بۆ جىبەجى كەردنى ئەو نەخشەۋ پىلانەى كەلە سەر كەردا بەتى ديار كرابۋە ، بە گەشىستنى ئەو ھىزەى پىئەشمەرگە ئەو كەسانەى پەيۋەندىان لە گەل رژىم كەرد بۋە بە كۆمەل خۆيان تەسلىم بە رژىم كەردەۋە و رژىمىش لەسەر ئىزگە و تەلەفزىۋن قەسەى دۆى شۆپش پى كەردن تا دلىان دا كەۋت جىنىۋى

۲- كرىنمەۋى ھەيئەتى و سەربەرزى ى . ن . ك چونكە ماۋەيەك بوو دوژمن و نەياران وايان
بلاۋدە كردهۋە كە ى . ن . ك دائدەي ئاغاكان دەدا .

۳- پاك بوونمەۋى شۆپش لە پيىس و پۇخۇل و جەردە و رىنگر و پياۋانى رۇيم .

۴- سەلماندى ئەر راستىيە گرنىگە ئاغاكان ھەمىيشە بەرژەۋەندى خۇيان خۇشتەر دەۋى .

۵- راستە شۆپش لە مايس و حوزەيران و تەموزى سالى ۱۹۸۵ بە قۇناغيتكى ناسك و دژوار
تى پەرى ناخمان دلخۇش بوون بەۋى كە ى . ن : تووشى تەنگ و چەنمە بوۋە شۆپشگىترانىش
تەنيا ئەر ماۋەيان بە تاقى كورنەۋە دائەگىنا لە بى ۋرەۋە زاتەكان خۇيان تەحويل كردهۋە ،
ھەندىك كۇليان داۋ لە كوردستان رۇيشتن و ئاقارى چەند دەۋلەتەيان بېرى ، ھەندىك كەوتنە
پرتەۋ بۆلە ھەموو ئەۋانەي سەرەۋە بە خەبات و فيداكارى پىشمەرگە دلئەسۆزەكان گور كران و
شۆپش چالاكى مەزنى ئەنجام دا ھەنگاۋى مەزنى بۇ پىشمەر ھاۋيشت . شەرمەزارى و سەرشۆپى
بۇ خائىنان و خۇفرۇشانى كورد مايمەۋە بى گومان تىكۇشەران مېژۋى پاك و بى گەرديان بۇ
خۇيان دروست كرد ، خائىن و خۇفرۇشانىش لە مېژۋى گەلەكەمان كارو كردهۋەكانيان لە
لاپەرە رەشەكان دەنوسرىتەۋە .

شەرى جەرگىر

شەرى ناوھەز ، شەرى براكوژى شەرى كورد بە كورد ، شەرى ناعادىلانە لەناو شۆرشى كوردستان دياردەيەكى كۆن و بەردەوامە ، دەيان و سەدان و ھەزاران رۆلەى كورد بە ناھەق خۆنى رژاوە . راستە ئو دياردەيە لەناو گەلئى شۆرش و ميللەتاندا ھەبوو بەلام لەناو كورد بە درئىيى مېژووى كۆن و نوئى ھەرنەبراوئەتووە وە بن بر نەكراوە . دوژمنانى كورد بۆ پەك خستنى شۆرشى كوردستان ، بۆ لاواز كردنى ھىزى پېشمەرگەى كوردستان ، بۆ شكانى شۆرشى كوردستان ھەميشە كوردى بەكارھىتاووە ، دووبەرەكى خستۆتە ناو ريزى گەل.

شەرى كورد بە كورد ئەوئەندە لەلايەن ترسنۆكەكان پېشوازي ئى دەكرا نىو ئەوئەندە شەرى دوژمنى سەرەكيان پى خۆش نەبوو . دوژمنى سەرەكى گەلەكەمان داگيركەرانى كوردستان ئو كەسانە نين كە لەگەلئەكتەر بېو باوھريان لەسەر ھەندى مەسەلە جياوازە كەچى ھەموويان دژى داگيركەران ئو جۆرە ناكۆكيانە بە دانىشتن و ووتوئىزى برايانە چارەسەر دەكرى نەك بەچەك و كوشتن . بەھەر حال بريارماندا ت ٨٧ ى قەرەچوڭ بەشيكى بچيتتە خوارووە وە بەشەكەى ترى لە گوندى چيوەى سەرۆ بېيتتەمە ئو كات كاك سەفين فرماندەى تىپ بوو منيش جىگىرى فرماندەى تىپ بووم . دوو كەرت لەگەل من ھاتنە دۆلى سەقولى لەوى چاومان بە كاك كۆسەرەت كەوت بريار درا كە بچينەو دەشتى ھەولير بۆ سۆراڭ كردنى ئو ھىزەى حزبى شيوەى عىراقى كەلەناوچەكە جەولەيان دەكرد (تازە ھاتبونە ناوچەكە بەبى ئەوئەى ھىچ رىكەوتنىك لە نىوانماندا ھەبى) . ھىزەكەى حزبى شيوەى نزيكەى ھەشتا پېشمەرگە دەبوو ھىزەكەى ئىمەش پەنج پېشمەرگە بوو كەرتى سى ئى ت ٨٧ ى قەرەچوڭ بە فرماندەى ھەفالىن مامند مەنتك و جىگىرى كەرت ھەفالى (فاقە) و كەرتى چوار بە فرماندەى سەلاح شينە . ھەرزوو شوئى ھىزەكەى شيوەىمان ھەلگرت و زانىمان بەرە ناوچەى داربەسەر رۆشتوون ئىمە پىنمان وابوو شيوەىمان ھەستى ئىمە بکەن دوور دەكەونەو و لە شەر كردن خۆدەپاريزن ، ئىمەش بە پەروش نەبووين بۆ شەر كردن ئو راستىھەشمان دەزانى لەكاتى بەيەك گەيشتن شەر كردن دەبیتتە كارىكى ئاسايى . لە گوندى دار بەسەرى گەورە (عەلى مەلوود) بووين پاش نىوەرۆ كابرايەك خەبەرى بۆ ھىناين و گوتى شيوەىمان لە (روبرارى كۆزى) نانىان دوست كەردووە

نیمش بهرئ کومتین بۆ گوندی ئیلینجاغ بهو نیازهی شیوعیه‌کان ئیمه ده‌بینن و له ناوچه‌که دوور ده‌کومونه وه ناماده‌یی شهریشمان وه‌رگرت .

به ریز دوو دوو پیشمهرگه به‌وه گوندی ئیلینجاغ بهرئ کومتی چوار له پیشمهره مه‌فرزه‌که‌ی له‌گه‌ل من بوو له‌ناوه‌راست و کومتی ۳ له پشتهوه مسافمان وه‌رگرتبوو ، له‌ناکاوه له‌ناو گوندی ئیلینجاغ بووبه ده‌ست ریشو هه‌للا، شهر ده‌ستی پینکرد ، تومسز شیوعیه‌کان پیش ئیمه سه‌نگریان گرتبوو له گونده‌که به‌رای پینمهرگه‌کانی ئیمه گه‌بشتبووه ناو گونده‌که ، له قسه‌کردن نه‌گه‌بشتبوونه به‌کتر ، شهر ده‌ستی پینکرد ، سه‌ره‌تا پینمهرگه‌کانی ئیمه شکان و خۆمان رینک خستوه تا ئیواره نیوه‌ی گونده‌که‌مان گرت و شیوعیه‌که‌مان شکاند ، تارک داهاهت شه‌هید نازاد داره‌سه‌ری له ئیمه دوور کومتوه له‌ناو خانووه‌کان ده‌گه‌را به‌په‌له گه‌راوه لام ، زۆر به‌په‌رژشوه روتی کاکه (مام کاوتس) له‌وه‌په‌نایه کومتوه و برینه‌داره ، به‌کسه‌ر له‌گه‌ل شه‌هید نازاد و پینمهرگه‌یه‌ک چووم بۆ شوینه‌که له‌همان کات مامه‌ند مه‌نتک گه‌بشته لامان که سه‌هیرم کرد مام کاوتس له‌به‌ر برینه‌که‌ی زۆر به‌نازازه زۆر دلگه‌ر بووم ، له‌سه‌ره‌تا خۆی به‌ ده‌نگ کرد وای زانی ده‌یکوژین چونکه ئه‌وه دیاره‌یه له‌ناو پینمهرگه‌ زۆر باو بوو بانگم کرد مام کاوتس من ریتبازم براده‌ری تۆم قسه‌ به‌که کسه ناتوانی بتکوژی که سه‌ری هه‌له‌په‌ری چاوم به‌ کومت هه‌موو رۆژانی سه‌ختی ۱۹۷۸ و ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ م به‌به‌ره‌توه که به‌یه‌که‌وه جه‌وله‌مان ده‌کرد و ده‌ستی به‌قسان کرد ووتی حه‌یف ئه‌وه بیست ساڵ زیاتره خه‌بات ده‌که‌م که‌چی ئیستا له‌سه‌ره‌یه‌کی نا‌ه‌وا ده‌کوژریم ، دله‌م داوه ووتم دله‌نا به‌ شه‌هیدیه‌کی گه‌وره‌ی ئه‌وه مه‌یلله‌تت ده‌زانم به‌لام زه‌روف و زه‌مان وای کرد تۆ وات ئی بی ... داوای کرد دکتۆری شیوعیه‌کانی بۆ بانگ به‌که‌ین هه‌رچه‌ند شه‌ره‌ دیت بۆ ده‌ره‌مان کردنی ... داواکه‌م جی به‌جی کرد زوو بانگی دکتۆره‌که‌م کرد ، هه‌رچه‌ند دوور نه‌بوون له ئیمه که‌چی به‌پیل ئه‌وه داوا به‌ نه‌هات ، که بی ئه‌مه‌ند بوو له دکتۆر داوای له‌من کرد که گونده‌که به‌جی به‌هیلین تا شیوعیه‌کان به‌گه‌رتنه‌وه سه‌ری ، ئه‌وه داوا به‌شم جی به‌جی کرد ووتم تۆ چی به‌لی ی واده‌که‌ین ، داخی گه‌رام پاش ئیمه به‌هۆی برینه‌که‌ی گیانی له ده‌ست دا‌بوو ، چوه ریزی شه‌هیدانی کورده‌ستان و به‌نجده‌ران . مام کاوتس کادیره‌یه‌کی پیش کومتووی حزبی شیوعی عیراقی بوو ، دۆسته‌یه‌کی خۆشه‌ویستی من بوو ، به شه‌هید بوونی کسه‌ره‌یه‌کی گه‌وره له دل و ده‌روونم دروست بوو . نابی ئه‌وه راستیه به‌شارمه‌وه له کاتیکدا ئیمه قسه‌مان له‌گه‌ل مام کاوتس ده‌کرد سه‌لاح شینه که له شه‌ره‌که شکا بوو ها‌ته لامان که مام کاوتسی دیت ووتی : کومتی چوار مام کاوتس به‌کوژن ، به‌وه قسه‌ی سه‌لاح شینه

زۆر عاجز بووم سه‌یرنکم کرد و بده‌نگینکی به‌رز به پیتشمه‌رگه‌کانی خۆمانم ووت هه‌رکسیتک
مام کارتس بکوژی یه‌کسه‌ر بیکوژنمه‌و جا هه‌ر کسیتک بیت ، وه وۆم ته‌نیا پیاوی (حیز و
خوێری و ترسنۆک) دیل ده‌کوژی که سه‌لاح نه‌و قسه‌ی بیست بی ده‌نگ بوو قسه‌ی تری نه‌کرد .
له‌و شه‌ره‌ مام هیدایه‌ت به‌دیله‌ گه‌را ئه‌ویشمان له‌ ده‌ستی دیله‌ کوژه‌کان رزگار کرد ئیستاش
ماوه .

رۆژی دواتر واته ۱۹۸۵/۶/۳ هه‌یزه‌که‌ی حزبی شیوعی عێراقی له‌ چیا‌ی باواجی له‌ نزیک
گوندی (کانی گوند) دوو پیتشمه‌رگه‌ی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستانیان گرت زۆر به‌ ناشیرینی
شه‌هیدیان کردن و گالته‌شیان به‌تهرمه‌کانیان کردبوون . نه‌و هه‌لسووکه‌وته نده‌بوا‌یه هه‌ڤالانی
حزبی شیوعی به‌رامبه‌ر کو‌ری هه‌ژارانی کورد بیکه‌ن . بۆ نه‌و مه‌به‌سته جارتکی تر هه‌یزه‌کانه‌مان
ناوچه‌کانیان پشکنی به‌ برینه‌اری مام هیدایه‌ت خه‌لکی ئیلنجاغ به‌ دیله‌ گه‌را هه‌ندیک له‌
پیتشمه‌رگه‌کان داوایان کرد که بیکوژین . ووستم هه‌توربان بکه‌مه‌وه وۆم باشه‌ به‌لام داوای
بۆچونی مه‌لبنده‌که‌ین ، له‌گه‌ڵ مام هیدایه‌ت گه‌راینه‌وه گوندی ئیلنجاغ وۆم حمزه‌که‌ی
بچه‌یه‌ ماله‌ی خۆتان زۆری پێ خۆش بوو دۆم نه‌شکاند ماله‌و مناله‌که‌ی نه‌یانده‌زانی ئیمه‌ مام
هیدایه‌تمان به‌دیله‌ گرتوه‌ هه‌ر وایان ده‌زانی پیتشمه‌رگه‌ین و بۆ نان خواردن ته‌وزیع ده‌بین که
گه‌یه‌شتینه‌ پێش ده‌رگا که‌هه‌که‌ی که‌له‌ ته‌مه‌نی (۲۰ - ۲۲) ساڵ ده‌بوو چاری به‌ بارکی که‌وت
که‌وته‌ سه‌ر ئه‌مز کردیه‌ هاوار و گریان وای ده‌زانی تازه‌ ده‌یکوژین له‌ تۆله‌ی نه‌و پیتشمه‌رگانه‌ی
که‌ شیوعیه‌کان له‌ بناری باواجی شه‌هیدیان کردبوون. مناله‌ بچه‌کوکانیش هاتن بووه‌ رۆژی
حه‌سه‌ر..... به‌ دزی له‌ پارچه‌ وه‌ره‌قه‌یه‌که‌م نووسی بۆ مه‌لبنده‌ دامه‌ ده‌ست عدد جیهازه‌که‌ وۆم
نه‌وه‌ بده‌ مه‌لبنده‌ :

له - رێباز

بۆ - مه‌لبنده‌ی چوار

مام هیدایه‌تمان به‌دیله‌ گرتوه‌ تکایه‌ فرمان بده‌ن .

پاش ماوه‌یه‌که‌ ئیمه‌ هه‌ر دانیشته‌بووین عدد جیهازه‌که‌ به‌ نه‌ینی پارچه‌ وه‌ره‌قه‌یه‌کی دایه‌ ده‌ستم
که‌ خوێندمه‌وه نووسرابوو:

له - م ۴

بۆ - کاک رێباز

مام هیدایه‌ت له‌ گونده‌که‌ی خۆیان بکوژن .

زۆر نەشتیوام چونکە دەمتوانی گیانی رزگار بکەم ، سەلاح شینەو نوری قادر لەلام دانیشتبوون هەردووکیان فەرماندەیی کەرت بوون ، بروسکە کەم پێ نیشاندا و سەیرتکی منیان کرد و وتم با بڕۆین کە چووینە دەرەو بەواتم ووت ئەگەر رەئیتان هەبێ ئەو کابرایە ناکوژین چونکە دیل کوشتن کارتکی ناشۆر شگێرپرانەیه وە نابێ پیتشمەرگە کاری وابکات ئەوانیش ، بۆ میژوو ووتیان لە قەسە تۆ دەرناچین

جیهازە کەمان لەماتی عەمەد ئیلنجاغی دامەزراندبوو ، بەلاکە لاک چۆمە لای جیهازە کە وتم داوای کاک کۆسەرەت بکە قەسە لەگەڵ دەکەم کە جیهازە کە دەستی بەکار کرد کاک عەبدوللا یە کەسەر بە عەد جیهازە کە ئیتمی گووت با فلان کەس بێ داوای دەکەن کە دەستم بە قەسە کردن کرد کاک کۆسەرەت بوو وتم پێم باشە مام هیدایەت نەکوژن زۆر سوپاستان دەکەم هەر بۆ ئەوە نە دەموست قەستەن لەگەڵ بکەم . هەرچەندە دەموست خەم و دۆست و کەسوکاری مام هیدایەت دلتیا بکەم کە نایکوژین دەمزانی باوەریان بە قەسە کەم نی یە چونکە یە کەم جار بوو شتی وا بێی ، ناهەق نەبوون لە دلی خۆم وتم دەبێ هەر بێوا بکەن ئەمڕۆ یا سەبەیی کە ئیتمە مام هیدایەت ناکوژین رۆژان بەسەر چوو مام هیدایەت نەک هەر نەکوژرا بە لکو پاش ماوە یەک نازاد کرا و گەراپەو نەو ماڵ و مەنالی خۆی .

هێزە کەمێ حزبی شیوعی جارتکی تریش لەسەر باوایجی و پەشتی گۆمە تال و پیرەر لەگەڵ هێزەکانی ی . ن . ک تووشی شەڕ هاتن پاش شەرتکی یەک رۆژە پیتشمەرگە یەکی ی . ن . ک بەناوی بەشدار شەهید بوو وە پیتشمەرگە یەکی حزبی شیوعی بەناوی (ابو دنیا) شەهید کرا . ناکۆکیەکان ئەوەندە توند و تیژ ببوو ، خۆینی شەهیدانی هەردوولا ئەوەندە خۆشەویست بوو هەریە کە دەبووست تۆلە لەوی تر بکاتەو بێ ناگا لەوی بەو جۆرە کارانە خۆینی زیاتر دەرژۆی و برین قوڵتر دەبێ و زەرەر و زیانی مەزنتەر دەکری . لەو حەد و سەدە مەفرەزە یەکی حزبی شیوعی لە نزیک گوندی سیاو بۆسە لە سێ پیتشمەرگە ی . ن . ک دانناوە لە کاتی تێپەر بوونی پیتشمەرگەکان دەست رێژیان لێ دەکەن و هەرسێ پیتشمەرگە شەهید دەبن (کاک بڕایم و کاک لوقمان و کاک ستار) سێ پیتشمەرگە یە نازا و سێ پیتشمەرگە یە شەڕکەر و سێ کۆپی هەژارو رەنجەر بەناھەق شەهید کران ، بە شەهید بوونی ئەو پیتشمەرگانە جارتکی تر تووڕەیی و بیزارای خەلک بەرامبەر شەڕی بڕاکوژی و شەڕی ناوخۆ بەرز بۆو خەلک و پیتشمەرگە گەشتە قەناعەتی ئەواو کە شەڕکردن هیچ ئەنجامینکی باشی نیە تەنیا گەلە کەمان دەکاتە دوو بەرە ، کە دوژمنی سەرەکی گەلە کەمان سوودی لێ وەرەگری .

همموو ئىو شىرانى كەلسەرەو بەسىم كورد لى مانىكى حوزەيرانى ۱۹۸۵ روويداوه، قوربانىەكان شىهيد بوونى هەشت پىشمەرگى يەكىتى نىشتمانى كوردستان و شىهيد بوونى (۵) پىنج پىشمەرگى حزبى شىوعى و برىندار بوونى چىندىن پىشمەرگى تىرى قارەمان لى هەردوولا ، بە خوئىنى ئىو شىهيدانە چىندىن زەبرى كوشندە لى دوژمن دەدرا زۆر شوئىن پاك دەكراوه بەلام تارىكى بەرچاوى سەرانى كوردى گرتىبوو ، پاش ئىو شىرە گىراينىو مەلەبەند لى ۱۹/۷/۱۹۸۵ لى مالى كاك كۆسەرت چاومان بەكاك نوشىروان كىوت بە نامادە بوونى هەڤالان كاك كۆسەرت ، كاك حىمە توفىق ، مام رۆستەم شوو درەنگ باسى بارى ناو كۆمەلە كرا لىوئى لى بىر و بۆچونەكانى كاك نوشىروان گىشىتم لى چۆنىتى چارەسىر كوردى ئىو گىروگرتە و كوردنەوئى ئىو گىرى كۆزە يە .

لى ۲۱/۷/۱۹۸۵ كۆبونەوئىە كمان لى گەلە هەڤالانى مەلەبەند كورد لىوئى نارەزايى خۆم دەرىرى بەرامبەر هەلسووكەوتى پىشمەرگەكان بەرامبەر بە خەلك بە تايىبەتى نازاردانى خەلك ، بەكارهينانى ئوتومبىلى خەلك لىدانى خەلك و زۆر شتى تر ... لى كۆبونەوئىە كە نەگەشىتنە هىچ نەجىمىنك هەرچەند موناقتەشەيەكى توندو تىرئىمان لى گەلە يە كتر كورد .

دىاردەيەكى زۆر بى جى و ناشىرىن لىناو هەڤالان هىبوو ئىوئى قسە راستەكان دەخرانە پشت گوى لى پىناوى و دەست هينانى هەندى تامانجى تايىبەتى . برادەرايەتى و ناوچە گىرى همموو راستەكانى وەلا ئەگىنا كە لى بنچىنەدا دژى كارى شوپشگىترانە يە . گىراينىو دەشتى هەولتير لى تابى ۱۹۸۵ بەروسكە ناگادارى هەڤالانى مەلەبەند كوردەو كە چىتر ناتوانم لى ت ۸۷ كار بىكم بۆيە حىز دەكەم بچەم ت ۸۶ ى دەشتى هەولتير هەڤالان ئىو داوايى مىيان پەسەند كورد گوازاموئە ت ۸۶ ى دەشتى هەولتير .

داستانى ھولتير

رژيم بۆنۈمى پىش لە چالاكىه كانى ھىزى پىشمرگه بگرى و كۆتۈپۆلى شاره كان بكات ھىزىكى تايىمى داممزانند بوو بىناوى (قوات الطوارىجو) واتە (ھىزە كانى ناكاو) پىنك ھاتىبو لە (ئىمىن ، استخبارات ، سوپا ، پۆلىس ، جەيشى شىعبى) زۆر جار ئىو ھىزە بەكار دەھات بۆ پشت گىرى ئىو ھىزانى كە لەدەرەھوى شار توشى شىر دەبن لە گەل پىشمرگه . وە لەناو شاره كان ، لە شىقامە سەرەكىه كان شوو و رژژ سەيتەرەيان دانە گىنا بۆ پرسىن لە خەلك و رىنگا گرتن ئىو پىشمرگانى كە چالاكى ناو شارىان ئەنجام دەدا

(شەھىدى نىمىر حەيدەر جوكل) لى پرسراوى رىنكخستنى كۆمەلە لەناو شارى ھولتير بەچاكى دىراسەى بارى ئىو ھىزانى كردبوو ، چاودىرى جموجۆلە كانى دەكرن ، پەيوەندى بە ھەفالىنى ت ۸۷ ى قەرەچوڭ (كاك سەفین) كرد بۆ ئىو مەبەستە . وە نەخشەيكە دانرا بۆ ئىو زەبرىك لەو ھىزەى دوژمن بدرى لەناو شار يا لەنزىك شار ، پاش دىراسەيكە باش وەختى ئىو ھات كە ئىو چالاكىه بە شىتوھەكى رىك و پىنكى ئەنجام بدرى .. رۆژى ۱۹۸۵/۹/۲ زۆر گەرم بوو لە پەنا دیوارىك لە گوندى بىستانى گەورە دانىشتبووم سەيرى دەشتى پان و بەرىنى ھولتيرم دەكرد ، دنيا رملى دەكرد ھەر دەتگوت دەريايە بەرز و نەوى دەبىت ، تۆزى ئوتومبىلە كان ناوچەى مرکىەى رەنگىنى بزر كردبوو ، قەرەچوڭ بە عاستم مى لە زۆر گەزراو ھەلكىشا بوو رەش دەچۆو ، وردە وردە پىشمرگە دەھاتنە گوندى بىستانە كاترەمىر (۴) زۆرىەى ھىزى قەرەچوڭ گەيشتە بىستانە نەمدەزانى بۆكۆى دەچن پاش ماوھەك كاك سەفین و شەھىد رەنجە ھاتن چرپە چرپە پەيدا بوو ، ھاتنە لای ئىمە لەوى كۆبونوھەكى كورت كرا ، لەوى برىار درا ، ئىو چالاكىه ئەنجام بدرى بەم شىتوھەى خواروھ :

۱- ھىزىكە بچىتە سەر سەيتەرەى ھولتير - ئىمور شىر دەست پىنكات بۆنۈمى قواتى طوارىو بەھانای سەيتەرە بىت .

۲- ھىزىكە ھىرش بكاتە سەر كارگەى قىرى ھولتير پۆلىسە كان بگرى .

۳- ھىزىكى باش كەمىن بىت لەناو كارگە كە لەسەر جادەى گشتى ھولتير - ئىمور ئىو نەخشەيكە بە رىك و پىنكى جى بەجى كرا ھىزى گوارىو ھولتير بەھانای ھىزە كەى سەيتەرەى ئىمور ھات كەوتە بەر ھىرشى دلزانى پىشمرگە قارەمانە كانى ت ۸۷ ى قەرەچوڭ و ت ۸۶ ى

دهشتی ههولێر پاش شەڕێکی کورت هێزەکی دوژمن تەفرۆ تونای کرای بەدەیان لاشەیان لە مەیدانی شەڕەکە کەوت ، خەلکی بەشەرەفی ههولێر و لەتیفاوە لەسەر خانووەکانیان سەیری ئەو شەڕەیان دەکرد . پێشمرگەکان بانگیان دەکردن بۆج دەست ناکەنەو ؟ ئەدی بۆج لەناو ژن و منائی کورد خۆ بەدەن و بێ ریزی بەخەلک دەکەن ئە نەجامدا زیاتر لە (۱۱۷) سەد و حەفدە ئەمن و استخبارات و جەیشی شەعبی کوژرا (بە گۆرەیی نێزگی دەنگی گەلی کوردستان) . ئەو چالاکیه دوژمنی ههژاند ، لە سەرانی کوردستان دەنگی دایەو ، دام و دەزگاکانی رۆژم بۆ ئەو پارتیزگاری لە خۆیان بکەن دوو رۆژ پاشتر (۴۰۰) ئەمنیان لە بەغدا هێنا و مدیر ئەمنی شیمالیان گۆڕی کابرایەکیان هێنا بەناوی (عبدالرحمن الدوری) .

بە کوشتنی ئەو ههموو ئەمن و استخباراتە دڵ و دەروونی ههموو کوردیک شاد بوو ، ههستی ههموو کوردیکی دلتسۆزی بزواند ، وەرۆ زاتی جەماوەری بەرز کردەو ، ئەمن و استخبارات ههمیشە لەناو شارەکان خەلک ئازار دەدەن ، لاف بەجاسوسی خۆیان لێ دەدەن ، چاوی لە خەلکی زەق دەکەنەو لەکاتی بەرەنگار بوونەو لەگەڵ پێشمرگە دەست ناکەنەو ، مات و زەبوون دەبن وەکو دێلە رێوی لە مەیدانەکان رادەکەن . پیاسی جەردەو رینگرو بەدروەشت ههمیشە لە مەیدان بڕ ناکات و زوو دەبەزێ لەکاتی تەنگانە دنیای لێ وێک دیتەو ، کە دنیا خۆش بوو ، شەقام چۆل و کێ بوو ، بواری کەیف و سەفا بوو سینگ دەردەپەرتنی ، زمان درێژ دەکا ، ئەو شەڕە دوژمن بەزینە ، ئەو مەیدانە ، ئەو قەرانی ئەمنە تەنیا سێ پێشمرگە دێتەر و قەرمان بریندار بوون بەداخووە تانیستا دوو پێشمرگە برینەکانیان پێو دیارە .

ئەمن و سیخووەکانی عێراق لە سکی داکیان بەر دەبنەو فرچک بەبێ ئەخلاقی و جەردەیی و تاوانباری دەگرن ، دەیان کاری نامەردانەیان کردووە ، ههزاران رۆلەیی گەلی عێراقیان ئازارو ئەشکەنجە داوە ، ههزاران بەدروەشتیان دەرهمق گەلی عێراق کردووە ، زەبەرو زەنگی ئەو دەزگا ناوژراوە ، ئەو دەزگایە بێ ئابروە لە کوردستان گەیشتبووە رادەیک گەلی کورد تا هەتایە ئەو سیخوورانی بەچاوی گومان سەیر بکات ... نازم گزاری گۆڕ بەگۆڕ وێنەیکە زیندووی ئەو زەبەرو زەنگیکە بەدەیان لاشە تیکۆشەرنای گەلەکەمانی لەسەر شەقامەکان بە کوژراوی فری داوە . کوشتی و لەناو بردنی ئەمن و سیخوورەکان ، دار و دەست و بەکرێ گێراوانی رۆژم ، پیاسی کوژ و جەردەکان ، بێ ئەخلاق و بێ وێژدانەکانی بەعسی لە ئەستۆی ههموو گەلی عێراقە ئەک تەنیا لە ئەستۆی گەلی کوردە لە کوردستان . تەمبێ کردنی ئەو پیاس و پۆخلانەیی کە سالتەهایە لەسەر خۆینی گەلی عێراق دەژین لە ئەستۆی ههموو گەلی کوردە ئەک لە ئەستۆی هێزی

پیشمرگه‌ی به‌ری کوردستانی به‌تغیا . دیفاح کردن له‌که‌رامت و شهره‌فی گه‌لی کورد له
ئەستۆی هەموو پیشمرگه‌کانی به‌ری کوردستان به‌تغیا له ئەستۆی لایه‌تیک .

ئەو داستانه‌ی ههولێر ، ئەو شه‌ره‌ قاره‌مانیه و فیداکاریه ، ئەو شه‌ره‌ دوژمن ته‌زته‌ جارێکی
تیره‌ش ئەوه‌ی سه‌لانه‌وه گه‌لی کورد له هه‌یج مافێکی خۆی خۆش نابیت ، گه‌لی کورد واز له
به‌ستیک له خاکی کوردستان ناهیتێ . دوژمنانی گه‌لی کوردیش ، ئەو دوژمنه‌ سه‌ر سه‌ختانه ،
ئەو دوژمنه‌ بی‌ ئابروانه ، ئەو دوژمنه‌ کورد کوژانه ، ئەو وه‌حش و درپدانه‌ ده‌بی‌ بزانه‌
چاره‌نووسیان له شای ئیران و سو‌مۆزای نی‌کاراگوا و مارکووسی فلیپین و سالازاری پورته‌غال و
فرانکۆی ئیسپانیا باشترا نابیت .

ده‌بی‌ ئەوانه‌ی که ده‌یان ساڵه‌ گالته‌ به‌ گه‌لیکی ره‌وشت به‌رزو هه‌یمن و ئەمین ده‌که‌من بزانه‌
هه‌روا به‌ئاسانی ئەو هه‌قه‌یان له‌سه‌ر ناروا ت .

نابی‌ ئەوه‌ له یاد به‌که‌ین هه‌میشه‌ چه‌ند رۆله‌یه‌ک چه‌ند پیشمرگه‌یه‌ک رۆلی گه‌رنگ له‌سه‌ر
شه‌ریک ده‌بینن دیاره‌ له‌و شه‌ره‌ش چه‌ندین رۆله‌ی به‌وه‌فای گه‌له‌که‌مان رۆلی په‌ر سه‌روه‌ری خۆی
گه‌یراه‌ له‌ پیشمه‌وه‌ی هه‌مووان شه‌هیدی نه‌مه‌ر ، رۆله‌ی به‌وه‌فای گه‌له‌که‌مان کاکه‌ حه‌یده‌ر جوکل که
ده‌نگ و باسی جووژله‌کانی ئەو هه‌یزه‌ی دوژمنی راگه‌یاندا و داوای ئەو چالاکیه‌ی کرد . هه‌قالان
سه‌فین مه‌لا قه‌ره ، هه‌قال ره‌نجده‌ر (شه‌هید جلیل) فه‌رمانده‌ی که‌رتی دووی ت ٨٧ ی قه‌ره‌چوگ
، هه‌قال مه‌لا عه‌زیز فه‌رمانده‌ی که‌رتی یه‌کی ت ٨٧ ی قه‌ره‌چوگ هه‌قال مامه‌ند مه‌نتک و
عه‌ریف نه‌که‌رم که‌رتی سه‌ی ت ٨٧ ی قه‌ره‌چوگ ، سه‌لاح شه‌ینه فه‌رمانده‌ی که‌رتی چواری ت
٨٧ ی قه‌ره‌چوگ ، هه‌قال شه‌هید یوسف قه‌شقه فه‌رمانده‌ی ک ت ٨٦ ی ده‌شتی هه‌ولێر و هه‌قال
نوری قادر باریکه فه‌رمانده‌ی که‌رتی یه‌کی ت ٨٦ ی ده‌شتی هه‌ولێر وه هه‌موو پیشمرگه‌کانی
به‌شدار له‌و داستانه‌ ده‌وری خۆیان گه‌یراه‌ . هه‌قه‌ لیره‌ رتزو سوپاسی بی‌ پایان بو‌ ئەو رۆله
به‌جه‌رگانه‌ بنه‌یڕین که‌له‌شه‌ره‌کان سه‌ری گه‌لی کوردیان به‌رز کرده‌وه ، ناوچاوانی ئافره‌تی کوردیان
گه‌شانه‌وه ، بزه‌یان خسته‌وه سه‌ر لێوی هه‌موو مه‌ناله‌تی کوردستان . هه‌ر زینه‌دوو بی‌ت یادی
شه‌ری داستانی هه‌ولێر .

دوو پیلان و یهك هیتز

رۆژ نهبوه دوژمن و ناحهزان پیلان نه گیتن له گهلی كورد و شۆرشه كهی ، هممو ریگایه کیان تاقی كردهوه بۆنهبوهی شۆرشه كهمان قهلاچۆ بكنن و ناومیدی له كوردهستان بای بیكیشی .

شۆرشى كورد له مردن گهلیك بههیتز تر بوو نه گینا نه وهندهی پیلان لهو شۆرشه كراوه نهقل پهسندی ناكات ، دهیانویست هممو میللهتی خۆمانمان ئی راست بكنهوه بۆیان نه كرا ، دهیانویست لهناوه خۆ بهگۆ یه كترماندا بدن بۆیان نه چوه سهر!!!! هیتزی گهوهی خۆیان بهكارهیتنا سهرنه كوتن ، وهك چاریشه ده گهران فیلتك بدۆزنهوه به ئومیدی نهوهی ئاراتیان بیته دی دیسان ناومید ده بوون ، رۆژمی بهغدا شیت و هار بوو ، وهخت بوو له حهیفا شق بهری نهیده زانی به چ ریگایهك چالاکیه كانی هیتزی پيشمرگه كم بكاتمهوه ، گهراپهوه بۆ فرت و فیلته كۆنهكان جاشهكان (سوارهی حمیدی) دادی نهدا بیری كردهوه بهره بهره گوندهكان چهكدار بكات ههرچهند ئهو تاقی كردهوه ههرهسی هیتنا له ساله كانی ۷۸ و ۷۹ و ۸۰ و ۸۱ و ۱۹۸۲ زۆریه گونده كانی قهراج ، كهنديناوه ، شهمامك ، مرکیه همتا هندی گوندى پاش جادهی ههولیر - كهركوکی چهكدار كرد بهناوی جهیشی شهمعی كهچی به پهله پهله چهكه كانی ئی وهرگرتنهوه نهوه كو بهره بهره چهكهكان بكمونه دهست هیتزی پيشمرگه و بههیتزی بكات ئهو جاره بهتهرحیكی تازه گونده كانی (چهمدبس، مهلا عومهر ، شهمشوله ، زاگه ، مشاری) چهكدار كرد ، هندی گوندى تریشى ئاگادار كردهبۆوه كه ناماده بن چهك ههلبگرن . جووتیارهكان ههمیشه پشت و پهنای شۆرشن نهوان یارمهتی پيشمرگه مسۆگهر دهدهن ، لهژیر پالهبستۆ نهیان دهتوانی ئهو داوایهی رۆژم رته بكنهوه دیاردهی جاشمتهی گهلیك هۆی ههیه له ئابوری بگهه تا كۆمهلایمتهی و سیاسی ...هتد ههر بۆیه شۆرش دهبی بهوردی دیراسهی ئهو دیاردهیه بكات نابی سهر پهی بریاری لهسهر بدات . رۆژمی عیراق زیاتر له (۴۰۰) چوارسهه فهوجی سوکی (الافواج الخفیفه) دروست كرد زیاتر له دووسهه ههزار كس له كوردهستان چهکیان ههنگرت بهلام دهبی ئهو راستیه بلتین لهو دووسهه ههزاره دهههزار جاشیش ناماده نهبوو بهجدی شهڕ بۆ رۆژم بكات دژی هیتزی پيشمرگه .

پیلانیکی تریش له رۆژههلات هات ئه‌ویش به‌ناوی (ئالای شۆرش) که ئه‌و کات به‌نه‌یه‌نی له‌ناو کۆمه‌له‌ کاربان ده‌کرد چه‌ند بلا‌وکراوه‌یه‌کیان په‌خش کرد دژی ی. ن. ک (بهرزه) چه‌ند که‌سێکی بێ ئه‌زمه‌ون دروستیان کردبوو ئه‌ویش به‌یانیکێ له‌ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولێر بلا‌وکرده‌وه دژی من و کاک سه‌فین و مام غه‌فور و فاروق عه‌لی مه‌لود بۆ ئه‌وه‌ی په‌شمه‌رگه‌کان سارد به‌بنه‌وه ، ئه‌وانه‌ پیلان بوون دژی ی. ن. ک ده‌گه‌ردا یه‌که‌ یه‌که‌ چاره‌سه‌ر کرا .

له‌ رۆژی ۲۷/۱۰/۱۹۸۵ له‌ گه‌ندی سه‌ی کانیان کۆبوونه‌وه‌یه‌ک به‌سترا به‌ ئاماده‌بوونی کاک شه‌یخ جه‌عه‌فر لێپه‌رسرای عه‌سکه‌ری مه‌له‌به‌ند به‌ ئاماده‌بوونی هه‌فالان مام غه‌فور فه‌رمانه‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولێر و ره‌باز جه‌نگه‌ری فه‌رمانه‌ی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ و کاک فاروق عه‌لی مه‌لود جه‌نگه‌ری فه‌رمانه‌ی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ به‌ریاره‌ماندا له‌ گه‌نده‌کانی زاگه‌ و شه‌مشوله‌ و مشار به‌دی بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ هه‌یزه‌کان کرانه‌ دووبه‌ش قۆلێک بۆ شه‌مشوله‌ و زاگه‌ ، قۆله‌که‌ی تر بۆ سه‌ر گه‌ندی مشار ، له‌ ئه‌وه‌یه‌ هه‌مان رۆژ به‌ری کوه‌تین ، جاده‌ی هه‌ولێر - که‌رکوک ، هه‌ولێر - مه‌خوره‌مان به‌ری پایزه‌ بوو شه‌و دره‌ژ بوو گه‌نده‌کانی مه‌رکبه‌ و سه‌ینه‌مان به‌ری دره‌نگی شه‌و گه‌یه‌شتینه‌ گه‌ندی سه‌یوو شه‌یخ شه‌روان به‌رۆژ له‌وه‌ی مه‌ینه‌وه‌ ، ئه‌وه‌ به‌ری کوه‌تین ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولێر له‌ گه‌م‌له‌ که‌رتی دووی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ بۆ گه‌ندی شه‌مشوله‌ زاگه‌ له‌ویش بووینه‌ دووبه‌ش قۆلێک لێپه‌رسراوه‌تی به‌من سه‌په‌ردا وه‌ ده‌بایه‌ له‌ کاتر مه‌تر ۸,۴۵ ده‌قیقه‌ی شه‌و ده‌ست به‌ته‌قه‌ به‌که‌ین قۆله‌که‌ی تریش به‌فه‌رمانه‌ی مام غه‌فور ، ورده‌ ورده‌ له‌ گه‌نده‌که‌ نه‌زیک بووینه‌وه‌ وه‌ختی ما‌ن نۆستان بوو ، له‌ لاده‌ی خه‌لک زۆر ده‌بۆرۆی ئه‌گه‌ر زوو نه‌خه‌وی خه‌وه‌ کوته‌که‌ ده‌یه‌باته‌وه‌ هه‌رچه‌نده‌ جاشه‌کان ووریا بوون ، له‌ کاتی دیاری کراو شه‌رمان ده‌ست په‌نکه‌رد هه‌رزوو گه‌یه‌شتینه‌ ناو گه‌نده‌که‌ هه‌ندیک له‌ جاشه‌کان شه‌ریان کرد هه‌رچه‌ند به‌ریار وابوو بۆ ئه‌وه‌ی چاوی جاشه‌کان به‌شکینه‌ن ژن و مه‌ندال بکوژین به‌لام که‌ گه‌یه‌شتینه‌ ناو گه‌نده‌که‌ له‌ قۆلی خۆمان ناگاداری هه‌موو په‌شمه‌رگه‌کانمان کرده‌وه‌ هه‌یج که‌سه‌یک بۆی نی یه‌ ژن و مه‌ندال بکوژێ وه‌ هه‌ر که‌سه‌یک ئه‌و تاوانه‌ به‌کات لێ په‌رسینه‌وه‌ی له‌ گه‌م‌له‌ ده‌که‌ین به‌جیدی په‌شمان له‌و کاره‌ گه‌رت نه‌گه‌ینا ده‌بووه‌ هۆی کوه‌شتنی ده‌یان مه‌نال و ئافه‌رت ، پاش دوو سه‌عات شه‌ر و لێک دان گه‌نده‌که‌مان گه‌رت دوازه‌ چه‌که‌داری ره‌ژم کوژان و هه‌یزه‌کانی ئه‌مه‌ش بێ زیان بوون ده‌سه‌کوه‌تی هه‌یزه‌که‌مان ۱۵ - ۲۰ پارچه‌ چه‌ک و چه‌ندین ئه‌وتومه‌بیل بوو ، هه‌یزه‌کی ته‌یبه‌ی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چو‌غ هه‌مان شه‌و هه‌رشیان کرده‌ سه‌ر گه‌ندی مشار له‌ناوچه‌ی قه‌راج پاش شه‌ریکی چه‌ند سه‌عاتی نه‌توانرا گه‌نده‌که‌ به‌گه‌رن به‌لام توانیان زه‌به‌ریکی کوه‌شده‌یان لێ به‌دن و وشه‌یاریان به‌که‌نه‌وه‌ که‌ هه‌یزه‌کانی

پیشمرگه دهستی دهگاته همموو شوئینیکی کوردستان ، ههمان شو همموومان گهراینهوه ناوچه رزگارکراوهکان له دینهوان و بهستی شرغه گه‌بشتینه ئه‌و ناوچانه کاک شیخ جعفر گهراپۆه مه‌لبند له دۆلی سماقۆلی ئه‌و گهراپۆه کاک جعفرم لا شتیکی سهرسوو هینهر بوو که پرسیارم له برادهانی خۆمان کرد و تیان فرۆکه‌کانی دۆژمن له سماقۆلی داوه و کاک کۆسرهت برینداره .

که ئه‌و هه‌وانم بیست زۆر عاجز بووم کاک کۆسرهت هه‌م وه‌کو براده‌ریک و هه‌م وه‌کو ئه‌ندامیکی زۆر به‌که‌لکی شوێش بوو بریندار بوونی کاری راسته‌وخۆ ده‌کاته سهر مه‌لبنده‌که‌مان و له‌ دوا‌یش ده‌کاته سهری . ن . ک روژی دواتر له‌گه‌ڵ چه‌ند براده‌ریک چه‌ورینه سهردانی کاک کۆسرهت له‌ گوندی سوسی له‌لایه‌ن د . زریان چاره‌سهر ده‌کرا ، د . زریان یه‌کیک بوو له‌و دکتۆرانه‌ی که‌له‌ ریزه‌کانی هه‌ره‌ پێشموه‌ خزمه‌تی گه‌لی خۆی ده‌کرد و گیانی چه‌ندین پێشمرگه‌ی له‌ مردن رزگار کرد ، خۆزگه‌ ئه‌و دکتۆره‌ پێشمرگانه‌ له‌ یاد نه‌ده‌کران و هه‌میشه‌ به‌ریزه‌وه‌ ناویان ده‌هات.

به دۆست و لایمگری خۆی دانه‌گینا کهچی نیستا ئهو هه‌قالانه به هیتزیک ده‌چنه ناوچهی قهره‌داغ بۆ ده‌ست گیرکردنی کاک مه‌لا به‌ختیار .

راسته ی . ن . ک هیتزیک گه‌ره‌ی له‌ناوچهی قهره‌داغ و گهرمیان هه‌بوو له‌بهر دوو هۆ ئهو ئهرکه‌ی به‌و دوو هیتزه نه‌سپارد

۱- هه‌قالان جهمار فه‌رمان ئه‌ندامی سه‌رکردایه‌تی و لیته‌رسراوی مه‌لبه‌ندی یه‌ک زۆر دژی ئالای شوێرش بوو بۆ ئه‌وه‌ی کاردانه‌وه و خویته‌ن رشتن نه‌به‌ی ته‌نیا ئاگا‌دار کراوه و ئهو ئهرکه‌ی پێ نه‌سپێردرا .

۲- زۆریه‌ی یا هه‌ندیک له‌ لیته‌رسراو و پێشه‌مرگه‌ی سنووری مه‌لبه‌ندی یه‌ک ، سوێریان له‌سه‌ره‌هه‌قالان مه‌لا به‌ختیار هه‌بوو ، چونکه‌ ماوه‌یه‌ک له‌ لیته‌رسراوی مه‌لبه‌ندی یه‌ک بوو وه‌ هه‌م خۆی به‌ قانییدی روحی ناوچه‌ی قهره‌داغ و گهرمیان ده‌زانی وه‌ له‌ میتره‌بوو هیتلانه‌ی له‌وه‌ی دروست کردبوو بۆ ئه‌وه‌ی پشیتوی له‌ناو هیتزه‌کان دروست نه‌به‌ی ئهو هیتزانه‌ به‌ی لایه‌ن کران و هیتزی تایبه‌تی له‌ سه‌رکردایه‌تیوه‌ ره‌وانه‌ی ناوچه‌که‌ کرا و کاره‌که‌یان به‌ی ته‌قه و شه‌ر و شوێر ته‌نجام دا ، کاک مه‌لا به‌ختیار به‌دیله‌ی ره‌وانه‌ی سه‌رکردایه‌تی کرا ، هه‌ندی به‌لگه‌و بلا‌وکراوه‌ش له‌ ماله‌که‌ی گه‌را ، ره‌وانه‌ کردنی بۆ سه‌رکردایه‌تی به‌رێزو خوومه‌ته‌وه بوو .

گرته‌نی کاک مه‌لا به‌ختیارو یاخی بوونی هه‌ندی له‌ فه‌رمانده‌ی تیه‌به‌کانی ناوچه‌ی سه‌لیمانی ، لادانی هه‌ندی فه‌رمانده‌ی تیه‌پ و کادیر له‌ شوێنه‌ جیا جیاکانی کورده‌ستان بووه‌ هۆی ساردبوونه‌وه‌ی ده‌یان پێشه‌مرگه‌و ده‌مه‌ته‌قه‌ی توند و تیژ له‌ناو ریزه‌کانی کۆمه‌له‌ به‌تایبه‌تی له‌ناو ریزه‌کانی رێکخه‌ستن دیاری کردنی چاره‌نووسی هه‌قالان مه‌لا به‌ختیار ، به‌ند بکریت نازاد بکریتکینه‌شی زۆری دروست کرد له‌ناو ریزه‌کانی ی . ن . ک به‌ تایبه‌تی ئهو به‌ریاره‌ له‌لایه‌ن هه‌ندی له‌ ئه‌ندامانی سه‌رکردایه‌تی به‌گران قووت ده‌درا وای لێ هات هه‌قالان مو‌لازم عومبه‌ر عبه‌دوللا ئه‌ندامی مه‌کته‌به‌ی سیاسی و لیته‌رسراوی مه‌کته‌به‌ی عه‌سکهری ده‌ستی هه‌لگرت له‌ هه‌موو کاروباره‌کانی شوێرش و کاک نازاد هه‌ورامی تووشی دوو دلی هات و ناخ و داخی بۆ ده‌کیشه‌ ، مه‌لا به‌ختیار پێش هه‌لگیرسانی شوێرش ئه‌ندامی کۆمیته‌ی هه‌رته‌مه‌کان بوو له‌ هه‌لگیرسانه‌وه‌ی شوێرش بۆ دیار و په‌ر سه‌روه‌ری هه‌بوو ، لایه‌کی خویته‌ن گه‌رم و ئه‌ندامه‌تیکه‌ی چالاکی کۆمه‌له‌ بوو ، به‌هۆی لێ وه‌شاهه‌یی خۆی توانیبه‌وه‌ی خۆشه‌ویسته‌ی خۆی له‌ناو دلی زۆریه‌ی ئه‌ندامان و پێشه‌مرگه‌کان به‌جسه‌پینه‌ی ، له‌ژبانی پێشه‌مرگایه‌تی زۆریه‌ی ناوچه‌کانی کورده‌ستانی کردبوو ، له‌ قهره‌داغ جیه‌گای مه‌تانه‌ی خه‌لک و پێشه‌مرگه‌ بوو له‌ دا‌ستانه‌کانی هیتزی پێشه‌مرگه‌ به‌شدار

ههيوو ، بۆ چمپاندىنى ى . ن . ك دهيان جار گهرميان و كوستانى كردهبوو ..زهتد كهواته گرتن و لادانى مهلا بهختيار كارتيكى وا ئاسان نىره ، وابهر پىنى ناكرتت ، لىك دانموه و كۆبونموه و پلىنوم و كونفراسى پىويسته دهبى بۆچونى كاديره پيشكومتوه كان وهرگيرى هر كسه قسى خۆى بكات چونكه ناكۆكى ههفال بهختيار له گهل سهر كردهيمتى وهختىكى زۆرى خاياند هر لهناكاو ئمو مسهلهيه نههاته مهيدان ، ئالاي شوپش چمىدين سال بوو ئيشى بۆ ده كرا جا كار كردهكه بهرهمى ههيويتت يان نا .

سهر كردهيمتى كۆمهله بۆ چاره سهر كردهيمتى ئمو گيرو گرفته و بنهپ كردهيمتى برىارى دا پلىنوم بيهستى له بهرگه لوو شوينتيكه ده كويته دامىنى گوندى سهرگه لوو لهناوچهى جافتمى ، پلىنوم پىك ديت له ئمندايمانى سهر كردهيمتى و كاديره پيشكومتوه كانى پيشمهرگوو رنكخستن و كاديره تىكۆشهره كان كه له دهزگا جيا جيا كان كار ده كمن دهسهلاتى پلىنوم كهمتره له دهسهلاتى كۆنفراس بۆ نمونه له پلىنوم ناتوانى دهستكارى پهيره و پرؤگرام بكرتت ، ناتوانى ههموو سهر كردهيمتى ههلبهترى بهلكو دهتوانى جىنگاي ئمو كسانه پر بكاتوه كه بههۆى جيا جيا وازيان له سهر كردهيمتى هيناهه .

له رۆژى ١٠/١٢/١٩٨٥ پلىنوم له شوينى ديارى كراو دهستى به كۆبونموه كانى خۆى كرد به نامادهبوونى (٦٠) كاديرى پيشكومتوو و ئمندايمانى سهر كردهيمتى و جىنگره كانىيان جىنگاي داخه ناوى ههموانم له بير نهماوه بۆيه هر ئهواناوه دهنوسم كه ئىستا وهبىم ديتوه :

- ١- كاك نهوشىروان مستهفا
- ٢- كاك فهرهيدون عبدالقادر
- ٣- كاك كۆسرهت
- ٤- كاك قادر حاجى عهلى
- ٥- كاك جبهار فرمان
- ٦- كاك حسمن كوستانى
- ٧- كاك عومهر فتاح
- ٨- كاك حممه تۆفيق
- ٩- ٩- كاك د . خسرهو
- ١٠- كاك ارسلان باييز
- ١١- كاك عهلى بچكۆل

- ۱۲- كاك پولا
- ۱۳- مام رۆستم
- ۱۴- كاك شېخ جمعفر
- ۱۵- كاك وهاب
- ۱۶- كاك حاميد حاجى غالى
- ۱۷- كاك شۆرش حاجى
- ۱۸- رىباز
- ۱۹- كاك شاخوان
- ۲۰- كاك عبدولا توفيق
- ۲۱- كاك مەلا خدر
- ۲۲- كاك بهرۆز (شوان)
- ۲۳- هەڤال نەهرۆ سەعيد سۆفى
- ۲۴- كاك عبدالرحيم
- ۲۵- كاك سەرھەنگ
- ۲۶- مامۆستا سيف الدين
- ۲۷- كاك جوامير
- ۲۸- كاك دانا
- ۲۹- كاك سەفين
- ۳۰- شەھيد عبد الرزاق
- ۳۱- كاك غەريب سەعيد
- ۳۲- كاك سامان
- ۳۳- كاك عادل
- ۳۴- كاك ئارات قارەمان
- ۳۵- كاك دلير سەيد مەجيد
- ۳۶- شەھيد مەلا ئاراس
- ۳۷- سيوان كونيخا نجم
- ۳۸- كاك رىكوت

له پېشمه‌وې هممو کاره‌کان باسی کینشې ئالای شۆرش و چاره‌نووسی هه‌قال مه‌لا به‌ختیار هاته‌ گۆږی پاش چمن‌دین کۆبونموه‌ پاش مشت و مړینکی زۆر بریاری کوشتنی درا .

هندی هه‌قالان بی گوی دانه‌ ماندوو بوونی هه‌قال مه‌لا به‌ختیار تمنیا ئو ئیشی که کردویمتی باسیان ده‌کرد که‌چی هندیکی تر له‌ براده‌ران چاکه‌ و خراپه‌کانی مه‌لا به‌ختیاربان باس ده‌کردو ده‌یان خسته‌ تای ترازوو بزائن به‌کام لا ده‌شکی ئوسا بریار لسه‌ر چاره‌نووسی بدری ، به‌هر حال هممو ئه‌ندامانی پلینۆم مۆریان کرد که‌ پیوسته‌ مه‌لا به‌ختیار بکوژی تمنیا کاک عبودلا توفیق ئیمزای نه‌کرد ، هندیکی داوای بندکردنی مه‌لا به‌ختیاربان ده‌کرد که‌چی هندیکی له‌ براده‌ران ده‌یانویست حساباتی کونیش به‌یتنه‌ گۆږی ده‌یانگوت نه‌گمر مه‌لا به‌ختیار له‌ زیندان بیت کی زمانی ئوه‌ ده‌کات رۆژیک له‌ رۆژان نازاد ناکری یا له‌ بندخانه‌ رزگار ناییت. جیگای سه‌رسوورمانه‌ ئیمه‌ پیتشمه‌رگه‌ که‌ داوای نازادیمان ده‌کرد ، داوای مافی زه‌وت کراومان ده‌کرد ، رۆژی عیراقمان به‌ پیاوکوژ ده‌زانی که‌چی هه‌قی ئه‌وه‌مان نه‌ده‌دا براده‌ره‌کاتمان بیو باوهری نازادیان هه‌یت هه‌ر هیچ نا به‌ بند کردنیش په‌سندمان نه‌بوو به‌راستی نیستا خۆم به‌ناهق ده‌زانم!!!؟ ئه‌وه‌ی جیگای خۆیمتی باسی بکه‌م ئه‌وه‌یه‌ ئو براده‌رانه‌ی که‌ چمن رۆژیک پیتش پلینۆم یا گرتنی مه‌لا به‌ختیار دیفاعیان ئی ده‌کرد و له‌گه‌لی دابوون ئه‌وان گه‌لی هه‌لۆیستیان خراپه‌ر بوو نه‌ک هه‌ر داوای کوشتنی مه‌لا به‌ختیاربان ده‌کرد به‌لکو داوای کوشتنی ئو کسانه‌شیان ده‌کرد که‌ بۆنی ئالای شۆرشیان ئی دی!!! له‌گه‌ل هه‌قال مه‌لا به‌ختیار کاک شیخ عه‌لی و کاک پشکوژ دوو ئه‌ندامی کارامه‌ی کۆمه‌له‌ بوون گییا بوون حکایه‌ت ئه‌وانیشی ده‌گرتوه‌ یه‌ک راستی هه‌یه‌ هه‌قه‌ ناشکرای بکه‌م له‌ گه‌رمه‌ی هه‌فت و هه‌شت دا کاک کۆسه‌رت داوای کرد که‌ شیخ عه‌لی نازاد بکری یان حوکمی که‌مه‌تر بدری چونکه‌ خاوه‌نی چمن‌دین شه‌هیده‌ کاک نوشیروانیش ووتی : مه‌لا به‌ختیار زۆر خه‌باتی بۆ کۆمه‌له‌ و (ی . ن . ک) کردوه‌ هه‌قه‌ نه‌گمر دانی به‌ خراپه‌کانی خۆی دانا ئه‌وا ده‌ست له‌ کوشتنی هه‌لبگرین لسه‌ر ئو بریاره‌ وه‌ستاین و ده‌سه‌لات گه‌رایه‌وه‌ بۆ ناوه‌ندی کۆمه‌له‌ ، رۆژی دواتر بریاره‌کانی پلینۆم به‌ کاک مه‌لا به‌ختیار گه‌یشت به‌ هۆی دوو براده‌ر یه‌کسه‌ر کاک مه‌لا به‌ختیار داوای دیتنی کاک نوشیروانی کرد . ناتوانم له‌ قسه‌کانی نیتوان ئو دوو براده‌ره‌ چ بنووسم هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ ده‌زانم کاک مه‌لا به‌ختیار ئیعترافی به‌ تاوانه‌کانی کرد که‌ خۆی ده‌یگوت (تاوانم) کردیه‌ وناوی هممو ئو کسانه‌شی ناشکرا کرد که‌ رۆژیک له‌ رۆژان له‌گه‌ل ئو هاکاربان کردبوو بۆ دروست کردنی رتکه‌خراوی ئالای شۆرش ، ئو خاله‌ بووه‌ هۆی رزگار بوونی گیانی مه‌لا به‌ختیار به‌م

جۆره نه و كيشهيه كۆتايي هات پاش ئهوهي دهيان كادير و پيشمرگه توشي گيو گرفت بوون ، پاش ئهوهي دهيان پيشمرگه دلسۆز ساردبوونهوه له خبات و تيكۆشان .

كاك مهلا بهختياريش تاكو ناوهراستي ۱۹۸۹ له زينداني ي . ن . ك بوو دواي ئهوهي كۆبونوهي كاديراني كۆمهله بهسربهرشتي ههقان مام جهلال بهسترا نازاد كراو گهيشتموه ههفالاني تري له ئالاي شوپش كهله چهند كسيك پيك هاتبوون .

ئالاي شوپش له ۱/۵/۱۹۹۲ له گهله حزبي ناستهنگيشاني كوردستان له حزبيك يهكيان گرت ، وه دواي تيبهرى و دوو مانگ بهناوى حزبي ناستهنگيشاني كوردستان پهپهروى يهكگرتن له ۲۴/۷/۱۹۹۳ له گهله ي . ن . ك يهكيان گرتوه .

پلينۆمى كۆمهله له بهرگهلهو بهسترا ، هيزهكاني رۆژم له سوسى به توپ و تهياره بهبهردهوامى بهرگهلهوي دهكوتا ، كۆبونوهكان سههرهپاي ئهوه بۆردومانهش ههر بهردهوام بوو ، لهو پلينۆمه پتيوستى دهكرد جينگريك بيته ئهندامى سهركردايهتى بۆيه بريار درا كه لهنتوان ههقان همهه توفيق و د . خسرهو ئهندامان نازاد بن كاميان ههلهبۆرتن له ئهجماعى دهنگ دان كاك همهه توفيق به زۆريه دهنگ به ئهندامى سهركردايهتى ههلبۆرتدرا له ۱۵/۱۲/۱۹۸۵

له سهركردايهتى بهرپى كۆتم بۆ سنوورى هوليتر لهو سهفهره هاوپى ي تيكۆشهر شههيدى نهمر سهردار سههيد سۆفيم له گهله بوو له ريگا زۆر سهرمام بوو له ۲۰/۱۲/۱۹۸۵ گهيشتموه ناوچهي دهشتى هوليتر ههموو پيشمرگه ئهنداماني كۆمهلهمان كۆكردهوه تهواوى رووداوهكاني ناو پلينۆمان بۆ باس كردن بهراشكاري ههر جوجۆلتيك قهدهغه كرا كه بيته هۆي ئاژاوه نانهوه له ناو ريزهكاني كۆمهله و ي . ن . ك لهو ماوهيهدا هيزيكى ت ۸۷ ي

قهههچووغ زۆر به شيويهكي ناشيرين و نارتيك چهند پيشمرگهيهكي پارتى ديموكراتى كوردستانيان بريندار كردوو ههنديكيان بهديل گرتن ، له گهله كاك سهفين له گوندى ئاوماه قسهمان له گهله ديلهكان كرد و وهكو نازاد كرابن وا مامهلهيان له گهله كرا ئهوه بهرپى ت ۸۷ ي قهههچووغ له پيشمرگهكاني پارتى دا رهنگدانوهيهكي خراپى ههيوو ههم لهناو جهماوهري گهلهكهمان وه ههم لهناو ريزهكاني هيزى پيشمرگه كوردستان له ههمان رۆژ مهفهزهيهكي

پارتى له بنارى قهههچووغ توشي سى پيشمرگه يهكيته دهبن ههسيكيان شههيد دهكهن ، بهم جۆره ديسان برينهكان سهريان ههلهدايوه ، پاش ئهوهي ماوهيهكي زۆر بوو تهق و توق له نتيوان هيزه سياسيهكان رووى نهدابوو هينشتا زۆريه ئهنداماني سهركردايهتى و كاديرهكان ههر له سهركردايهتى بوون ، ههنديكيان له ريگا بون نهگهيشتبوونهوه شوئنى كاركرديان

همیشه دوژمن له خالی لاواز ده گهرت تا زهبر له شوپش و هینزی پيشمهرگه کوردهستان بدات له کاتی بهستنی پلینۆم هيرشيتکی بز گوندى زيارهت کردبه هيمهنى دليرانى پيشمهرگه کان هيرشه کهى دوژمن سرکهوتوو نهبوو ، دوژمن دهيوست توژلهى نهو همموو شکستهى خۆى بکاتوه دهيوست سوود لهو ههله وهريگرى ناکۆکيهکانى ناو خۆمانى دهقۆزتوه ئيمش خهريک بووين دهم بجهينه لاشى يهکترو دوژمن له دووروه پيمان پيتيکنى خۆش بهختانه نهو هيوايهى دوژمن نههاته دى پلینۆم به سرکهوتورى کارهکانى خۆى نهجام دا و ههڤالان به خوينيکى تازه به تهورميتكى تازه ههريه کهيان گهرايوه ناچه کهى خۆى دهستى کردهوه بهچالاكى تواندن چ پيشمهرگايهتى چ رتکخراوهيى .

هیرشی دوژمن بۆسر مهلبهندی چوار

سماقولیه‌کان و دۆلتی هیمان - نازنین گرنگی تایبستی هیده چ له شۆرشی نهیلول و چ له شۆرشی نویی گهله‌کمان ههمیشه جینگای حوانده و باره‌گای هیزی پیتشمه‌رگه بووه ، چپای سه‌فین و ئاوه گرد و بهنا باوی و باواجی و چیا گچکهل سەنگه‌ری قایمی شۆرشیگه‌یران بووه همر بۆیه دوژمن به رق و تورپه‌ییوه سه‌یری ئهو ناوچه‌ییی کردوه وه هه‌ولتی داوه چپای سه‌فینی سه‌ر بلند له په‌گ و ریشموه ده‌ره‌یه‌نتی به‌لام له میژ سا‌له کورد ده‌لتی (پشتم سه‌فین بی تف له ناسن ده‌کم) ، له‌کاتی خۆی عیسی ش‌اوی ئه‌فسه‌ری پایه به‌ریزی جه‌یشی عیتراقی وستی ئهو چپایه پیتشمه‌ش به عبدالسلام عارف بکات به‌لام کۆره‌کانی شۆرشی نه‌یلول ئاواته‌کانی دوژمنیان خسته ژیر گل ئهو ئه‌فسه‌ره گه‌وره‌یه‌شیان به جه‌هنم شاد کرد ، زۆر جاران دوژمنی سه‌ر سه‌خت هیرشی بۆ ئهو ناوچه‌یه کردوه به‌لام هه‌رگیز نه‌یتوانیوه په‌گ و ریشمی شۆرشیگه‌یران هه‌لته‌کیتی . له ۱۳/۱۲/۱۹۸۵ له کاتیکدا زۆریی کادیره‌کانی پیتشمه‌رگه‌و ریکه‌ستن به‌شداری پلینۆمیان ده‌کرد له دۆلتی جافمتی ، دوژمن هیرشی بۆ ئهو تارچه‌یه کرد توانی گوندی زیاره‌ت بگری (ده‌رگای سماقولیه‌کان) وه چهند پیتشمه‌رگه‌یه‌ک شه‌هید کران و زه‌ره‌رو زیانی زۆریش به جووتیاره‌کان گه‌یشت.

هیزه‌کانی دوژمن کشایه‌وه به نیازی هیرشی به‌ریلاوتر ، تازه له سه‌رکردایه‌تی گه‌رابوووه‌وه زۆر ماندوو بووم ، هه‌وراز و نشیوی قه‌مه‌جوغه و سه‌ر مۆرد و شیخ باغ و سی کانیشان و ته‌لان شه‌کتی کردبووین ، بروسکه‌یه‌کمان بۆ هات له مه‌لبه‌ندی چوار داوای دوو که‌رتی پیتشمه‌رگه‌ی ده‌کرد وه ناوی منیشی تیدا بوو که له‌گه‌ل ئهو دوو که‌رته‌ به‌چه سماقولی سه‌روچاوه بریاره‌که‌ی مه‌لبه‌ندم جیبه‌جی کرد له‌گه‌ل دوو که‌رته‌که به‌ریی که‌رتین پاش برینسی رینگای دوورو درتژی ده‌شتی هه‌ولیر بۆ سماقولی پاش نیوه‌رۆیه‌کی دره‌نگ گه‌یشتینه مه‌لبه‌ند رۆژی دواتر کۆبونوه‌مان له‌گه‌ل براده‌رانی مه‌لبه‌ند کرد دیار بوو ئه‌وان ده‌نگ و باسیان له‌سه‌ر هیرشه‌که‌ی دوژمن هه‌بوو به‌لام هه‌یچ هه‌نگاوێکی جدی نه‌ده‌ه‌وارنشتا بۆ به‌ریه‌رچ دانوه‌ی ئهو هیرشی چاوه‌روان ده‌کرا .

شوی ۳۱/۱۲/۱۹۸۵ بۆ ۱/۱/۱۹۸۶ له‌کاتیکدا هه‌موو دنیا جه‌زنی سه‌ری ساتی ده‌گه‌یرا تيمه‌ش له‌گه‌ل هه‌فالان عه‌لی حه‌مه‌ سالخ و کاک محمد شینه و هه‌ندی له براده‌رانی تر له قوژبنیکی گوندی سماقولی له‌به‌ر فانووسی نوت لی براوو سه‌رما و سو‌لتی زستان ئهو جه‌زنه‌مان

کرد نه گمر دنيا له بهزم و رهم دابو نه گمر له هوايه کي نازاد يا ژير دهست شو جهژنډيان کړدبې شو نيمې پيشمرگه له هوايه کي نازاد و سرفرازانه يادې جهژني سوري سالمان کړدهو نيوه شو رابردو ، نامه يه کي تر هات ديسان وپيري هينايينهو که دوژمن هر وهختيک هيرش بکات ناماديه ، به هر حال شو دهنگ و باسانه تا روژي ۱۹۸۶/۱/۵ به گمری بلاژده کرايوه خببريش له جاشه کانهو دههات .

شو روژه له مهلبند بووم خببر هات که حکومت هيزه کاني له دهريندي گومسپان کؤکرده ژتوه بپهله بهرې کومت بهرو گوندي کيشکه له رنگا تووشي کاک راند جهلال بووم نويش دا کؤکي شو دهنگ و باسه کرد و ووتې به چاري خوځ هيزه کاني دوژمنم ديوه له يهک دابراين .

که گه يشتمه گوندي (کيشکه) چاوم به کاک ته حسين عوسمان فرماندهي کمرتي يهک ت ۹۱ ي سفين کومت بپهله کوه به سر چپاي کيشکه کومتين سهيري ناوچه که مان کړد دوژمن يهک که تيبه مدفعي گوره (که تيبه پيک هاتوه له (۱۸) مدفعي گوره) له نزيک نارياندمه زانديبو به سدان توتومبيلي پر له جاش و جهيش بهرو دهريندي گومسپان دههاتن ، وه هنديک له توتومبيله کان بهرو کويه دهريشتن (دوژمن ماويهک شو له جادهي کويه هولير هاتووچوژي نده کرد له ترسي هيزي پيشمرگه) هاتني شو هيزه گوره يه شک و گوماني نه هيشتموه که هيرش دهکات .

له گمل هه قالن پيشمرگه کاتمان دابزانده له لووتکي پشتي کيشکي تا کوره دتير، فيشهک و پيوستيه کاتمان به سر دابش کردن چمند بلتي ي سرمابوو به فران بار بوو ، چلهي زستان بوو شخه دارو بردي ده بهست ره شبا همموو بن برديکي ده گرتوه ، بهلتي شو شوه لهو شاخه بووين بهبي ناگر بهبي پينخه هميشه چاوه رواني هيرشي دوژمنمان ده کرد ، به دزي له پينا بهردان دوچار چامان ساز کرد ، جار جار ورده نانيشمان له گمل ده خوارده ، چا بو ماويهک خو له چاوان ده باتوه ،

(تال و شيرين پينکوه چا بي چا نبي هر کسی هميشي چا نبي پيت چا نبي) له شاره کان پياوي ماقول و زل و قول پر هميشه قاوه ده خوات نيمې هيرش ناشناو براده رتکي کوني چاين ، له کاتر ميتر (۵) ي به ياني باقي هيزه کي ت ۸۶ ي دهشتي هولير به سه ياره گه يشتمه لامان ، ت ۸۷ ي قهره چوچ بهرو سوسي بهرې کومتن ، له کاتر ميتر (۵/۵) ي به ياني له نزيک گوندي زياره ت هغه دهستي پينکرد ، هر چمنده جاري دوژمن له هيرش کردن بو سر سماقولي

لەبێشدا قۆبێ کینشکێ ی دەگرت کەچی ئەو جاره دزە ی کرد و بەجاده ی گشتی دا رۆشت هیچ پێشمەرگه یه که له پێش نەبوو که رۆژهه لات هیزه کانی دوژمن به کاوه خو بەسەر بەنەباوی کەوتن ، هیزه که ی ئیمه لەشەر دابراو له هه مان کات شەش کۆپتەر هاتنه سەرمان بۆئەوه ی نەتوانین بەسەر بەنەباوی بکۆین .

دوژمن بێی تەقه سەرانسەری بەنه باوی گرت که دەروانیته سەر سماقولیه کان له هه مان کاتیش له قۆلی کۆزیه و باواچو، هیرشی کردبوو بەسەر بەنه باوی کەوتبوو . دوژمن لەو شۆتانه هیرشی خۆی دەست پینکردبوو ، دەریبندی گۆمەسپان - زیارەت ، چیا ی باواچی ، بۆ گروژو بەنه باوی دۆلی ئەسحابان بۆ سماقولی و گەلی و چیا ی گچکە ، گرتکی حمد امین سلام بۆجەلی ، هیزۆپ و کۆلکە رەش و کاموسەک، هیران بۆ کاموسەک هیران بۆ نازەنین ، هیران بۆ پشتی نازەنین گەروته بۆ قۆبێ سوسی دوژمن لەو هه موو قۆله هیرشی کردبوو دەبا بزاین هیزه کانی ئیمه چەند بوو .

۱- ت ۸۶ ی دەشتی هەولێر (۱۰۰) پێشمەرگه

۲- ت ۸۷ ی قەرەچوڤ (۱۰۰) پێشمەرگه

۳- ت ۹۳ (۵۰) پێشمەرگه

۴- ت ۹۱ ی سەفین (۵۰) پێشمەرگه

۵- ت ۸۵ ی بەرانیته ی (۷۰) پێشمەرگه

بێ گومان لەناو ئەو هیزەش دەبوا یه هەندێک خەریکی نان و فیشەک گواستەنوه و کاری تەمەری بیت بەبەروای من دوژمن له (۷۰۰۰) حەوت هەزار جاش و سەرباز زیاتر بوو جگه له تۆپ و دەبابوو کۆپتەر سەرەرای نارێک و پینکی هیزه کان و باش سەرکردایهتی نەکردنی .

تا ئێواره دوژمن هه موو هیزهانی پێشمەرگه ی تابلوقه دا ئیمه دەمانتوانی بەسەلامتی بگەڕێنەوه دەشتی هەولێر بەلام بۆئەوه ی هه فائە کاتمان بەجێ نەهێلین شو بەرهو سماقولی کەوتینه رنگا زۆر بەناستەنگ کەمینه کانی دوژمنمان بری نیوان وونکه و سماقولی له هه موو حالهتیک له سێ کاتژمێر زیاتر نابێ کەچی به (۹) کاتژمێر توانیمان بگهینه سماقولی ، شەهید عەبدولاً جیهاز زۆر دەوری هەبوو چونکه دەیزانی مەلەبەند زۆر بێ سەروەر بووه ، کەس به کەس نی یه هەر بۆیه ئێواره بەجیهاز قەسە ی له گەل من کردو ووتی : ئەگەر زوو نەگەنه مەلەبەند دۆخه که زۆر خراپ دەبیت بەیانی کاتژمێر (۵) رۆژی ۱/۷/۱۹۸۶ گەیشتینه مەلەبەند له گەل هه فالان زۆر ماندوو بووین هەر یه که له کاوله خانوویەک لامان دا من چوو مه

لای براده‌رتک بریندار بوو بئ خمبر لهوی ته‌گیب کراوه چۆلی بکه‌ین ، که هاتمه دهرهوه رۆژ بایک له چپای ئاوه گرد بمرز ببۆوه له‌ناو گوندی سماقوتی سهرچاوه چاوم به مام غه‌فور و شهید عریف نه‌کرم و بیست پیتشمه‌رگه‌یه‌ک کهوت له پستی گوندی جاشه‌کان به نار بی جی گونده‌که‌یان ده‌کوتا نارێ خوامان لی هیناو به‌رهو چپا رۆشیتین ، نازانم جاشه‌کان نیازبان چی بوو نه‌گینا ئیمه زۆر نزیك بووین همندی ته‌قه‌یان لیکردین ، له‌سهر چپای ئاوه‌گرد له‌گه‌ل ههموو هیزه‌که‌ی مه‌لبه‌ند یه‌کمان گرتوه ، تا ئیواره توپ بارانی کردین که تاریک داهاات شوپمان کردهوه گوندی نازنه‌ین تازه له‌وی جاشه‌کان کشابوونهوه سه‌ر جاده‌ی کاموسه‌ک ، زۆر بی نان بووین شوو چومه مایک کهسی لی نه‌مابوو خه‌لکه‌که له ترسی کوشتن و گرتن چۆلی کردبوو ، فانۆس نه‌بوو ده‌بوایه ناگر دیار نه‌بی له‌به‌ر له‌وه‌ی دوژمن زۆر نزیك بوو هه‌رچۆنیک بوو هه‌ندیک نان و تورشیمان دۆزیوه زۆر باش بوو له نزیك مزگه‌وتکۆبووینهوه هیزه‌که‌مان کرده دوو به‌ش فرمانده‌ی به‌شه‌کان به ت ۸۶ ی ده‌ستی هه‌ولیر و ت ۸۷ ی قه‌ره‌چوغ سپێردرا .

به‌رێ کەوتین بۆ گوندی (فریز) نزیکه‌ی سه‌د کس په‌و په‌ک کهوتوو ژن و منالمان له‌گه‌ل بوو زۆر به‌ناسته‌نگ که‌مینه‌کانی دوژمنمان به‌ری ((هه‌قه ئه‌و راستیه‌ش بلیم جاشه‌کان له‌سه‌ر جاده‌که بوون له‌وی وێژدانی کورده‌یه‌تیان جولا رتگه‌یان چۆل کرد نه‌گینا تووشی زه‌ه‌رو زیانی گه‌وره ده‌بووین)) له‌گه‌ل به‌یانی گه‌یشته‌ینه فریز له‌وی له نابلوقه‌ی دوژمن رزگار بووین هه‌ڤالانی مه‌لبه‌ندی سه‌ی هاتنه لامان ، له‌و شه‌ره‌ به‌ی سه‌روبه‌ره (۹) پیتشمه‌رگه‌ی دلیر و قاره‌مان شه‌ید بوون و چه‌ندین پیتشمه‌رگه‌ش بریندار بوون ، چه‌ند پیتشمه‌رگه‌یه‌کیش له‌لایه‌ن دوژمن به‌دیل گه‌ران له‌پاشان به فرمانی سه‌رۆک سه‌دام حسێن ئازاد کران ، گه‌رنه‌گه‌رین هۆی شکستی ئه‌و شه‌ره ده‌گه‌ریته‌وه :

- ۱- کم ئه‌زموونی سه‌رکرده‌کانی مه‌لبه‌ندی چوار له شه‌ره پیتک دادان له‌گه‌ل دوژمن .
- ۲- له ده‌ست دانی قولایی ستراتیژی مه‌لبه‌ندی چوار هه‌میشه پستی به مه‌لبه‌ندی سه‌ی نه‌ستور بوو، هیزه‌کانی مه‌لبه‌ندی سه‌ی هه‌ولیکه‌ی جدیان نه‌دا بۆ شکانی نابلوقه‌ی دوژمن که زۆر به ناسانی ده‌کرا به تابه‌ستی چپای هه‌ورێ شوێنیکه‌ی گه‌رنه‌گ بوو ده‌توانرا له‌وی را هه‌ترش بکه‌رتته سه‌ر دوژمن .
- ۳- ئاماده نه‌کردنی هیزه‌کان پیتسه ده‌ست پیتکردنی هه‌ترش هه‌ریه‌که له شوێنی خۆی چاوه‌روانی هه‌ترشی دوژمنی ده‌کرد ئه‌وجا بگاته شه‌ره‌که که هیزه‌کان کۆبوونهوه دوژمن کاری خۆی کردبوو و شوێنه‌کانی داگیر کرد .

۴- دایین نه کردنی فیشک و خواردن بۆ هیزه کانی پینشمهرگه .

۵- بهفرو سرما و سۆل همموو دهست پینشخر بهکی له پینشمهرگه سهندوه .

دوژمن له رۆژی ۱۹۸۶/۱/۸ له ناوچه که کشایموه پاش ئهوهی گونده کانی (سماقوئی گرتک ، کرۆژ، سی نان، سماقوئی، جهلی، سهروچاوه، سوسی، زیارهت، حاجی ئهحمده، عهلیاوه) سوتاند و سهروهت و سامانی میللهتی وهکو پیشهی خۆی بهتالان برد، رۆژی ۱۹۸۶/۱/۹ گهراینهوه شوینی خۆمان له مهلبندی چوار .

رۆژی گهراینهوه مان بۆ مهلبندی چوار رۆژیکسی ناخۆش بوو دوژمن گوندی سماقوئی سهروچاوهی سوتاند بوو ، ههرچی نازوقبو خواردن ههبوو دهستی پێدا هینابوو هم به چاری خۆمان ئهنجامی شکستی هیزه کهی خۆمان دیت به ههرحال رۆژی دواتر ههفالان کۆسهرت و برادهران گهراینهوه لامان به دلێکی زۆر تهنگ ههفالان پێیان وابوو هیزه که شیری چاکی نه کردوه بهههرحال رۆژی ۱۹۸۶/۱/۱۲ ههفالان کاک فهریدون عبدالقادر و کاک د . فۆاد معصوم گهیشته مهلبند ئهوان دهیانویست بچنه شویتیک نزیك بیت له برادهرانی جود تا ئهوهی بهدهستی خۆمان کردومهانه باشی بکهینهوه شو کاک فهریدون کاک د . فۆاد له گهلمان مانهوه شویتکی چمند دلێی ناخۆش ، به ههموو مان دوو بهتانیمان لایبو نهده کرا ئیمه کادیر شویمان گهرم بیت و برادهرانی سهرکردایهتی سهرمایان بیت ههمیشه پهیرهوی برا گهوره ییمان ده کرد ئیمه ههتا بهیانی بهتاگر کردنهوه دانیشتن تۆزک سهرمو سۆلمان له کۆل خۆمان کردوه نهمانزانی ئهوه شهوش چمند درێژ بیت ههر دهروات چونکه دنیا ههر وایه چمند خۆش بیت یا ناخۆش بیت ئهوه بی گومان تی دهپهریت و بهسهر دهچی تنیا شهرمهزاری بۆ ئهوه کسانه دهمینیتوه که ریستویانه دنیا به نارهزوی ئهوان بیت ههر چۆنیک بوو ئهوه تهنگانهش بهسهر چوو تاریکه شو به گهزنگی خۆزکی گهش و جوان رهویهوه دیاره سهرکوتن و ژێرکوتن رۆلی گهنگ دهگێری له شۆرش ، داخی گهراگه ههندی کس وای دهزانی دوژمن ههرگیز ناتوانی بگاته سماقوئی، ئهوه بهرد و کونه تهیاره دهپیارتری له پهناو پهسیوه شورشگێری راستهقینه دهردهچی ، کهچی ئهوه جۆره کسانه ئهوه شهیره نهمهریان بهردا رهنگیان گوپا به خۆرا نهگهیشتن پهنایان برده بهر دوژمنی کورده خۆیان تسلیم به داگیرکهر کردهوه .

ئهوانه راست کردنهوهی ئهوه بارهیان له ئهستۆ بوو ، ههزارو رهش و رووتی وهک ئیمه بوو ، دهباوه ئهوه باره راست بکهینهوه ههر زوو کهوتینه خۆ پاش یهک رۆژ چووین بۆ دهوژنهری سهربازگهی گۆمهسپان بۆ ئهوهی قهرهبووی ئهوه شکسته بکهینهوه بهلام بۆمان نهلواو گهراینهوه

مهلبند و لهوتيش كينلمان كردهوه دهشتي هوليتير پاش ئهوهى هيزه كانمان رتك خستوه دهست كرا به چالاكى پيشمرگانه گورزى كوشته له دوژمن وهشيتراو به دوژمانيان سملاند ئيمه كورپى رۆژى رهشين وه هيچ هيزتك نى يه لهسر روى زه مين كورپى كوردان بتسيئى شكسته كانيشمان به سر كوتن دهزانى دهرس و پندى تازه مان لى وهرده گرت ، بوده لىو ترسنوكه كانمان له كۆل ده بۆوه ، بۆمان ساغ ده بوچوه كى پيشمرگى راسته قينه يو كى ده يوى له رۆژى خوشى له گه لمان بى و له پاش خوشيان پال بداتوه رۆتم ، برومان وابوو شوپش هر سر كوتن نى يه ، شوپش پاره دزين و قول برين نييه ، شوپش گشت و گزار نى يه ، بهلكو شوپش ويژدانه ، پياوه تيه ، شهره فه ، ناخوشيه ، سهختيه ، خوين رژانه ، مانبوو يونه ژير كوتن و سر كوتنه شوپش كارو كردهوهى شوپشگيترايه .

سر كردايهتى شوپشى كوردستان به پيچهوانهى هممو شوپشه كانى دنيا هرگيز ره چارى ئهوهى نهده كرد سزاي توند و تيزى ئهوه كسانه بدات كه له ريزى شوپش دابوون و خزيان تسليم ده كردهوه ، بى خمبر لهوهى دوژمن زور سوودى لهو جوړه كسانه وهرده گرت ناوونيشانى هممو تيكوشمرانى به دوژمن راده گه ياند ، چهك و تهقمه منى تسليم ده كردهوه له كاتيكدا شوپشى گه لانى دنيا ئهوه كسانه يان به خائين دهزانى كه له ناوچهرگى شوپش كردن خزيان تسليم ده كردهوه ئهوه كارتيكى راست و دروسته وه هر بهو جوړه رتك و پيكي ديسپلين له ناو شوپش پهيدا ده بى نابى ئهوه كسانه ئهوه قسه يه واتى بگم كه له همل و مارجى خرابى شوپش وه كو شكاني شوپشى نه يلول و پاش ئه نفاله كان خزيان تسليم كردهوه ئهوه دوو حالته جياوازه له گه ل ئهوه كانهى كه شوپش له گرمى سر كوتن دابوو .

هر له بىر ئهوه هۆيش زور كس به مرامى خوى شوپشى بو چمند وهختيك كردهوه تا مرامه كى هاتۆته دى و به كهيف و ماشاي خوى تسليم به دوژمن كردۆتهوه ، ئهوه جوړه كسانه به راستى قول بر بوون ، راه روت كى بوون خزيان لهسر خوينى شهيدانى كوردستان دهوله مند كردو له هه لى خوش و فراوان ديسان قول و باسكى نامفردانه يان لى هه لده كرد و خزيان ده كردهوه لى پىرسراوى خه لك و زور جاريش خزيان به لى پىرسراوى ئهوه پيشمرگانى زانيوه كه رۆژيك سازشيان له گه ل دوژمنى كورد نه كردهوه .

هق وابوو ئهوه كسانه سزاي توند بدرين كه خزيان تسليم ده كردهوه هق وابوو ئهوه كسانه رسوا بكرين كه سازشيان له گه ل دوژمنى كورد كردهوه هق وانبوو ئهوه كسانه پاداشتى ئهوه يان بدرىتى كه خوينى پيشمرگه يان رشتوه ..!! هق وابوو به چاوتكى سووك سه يرى ئهوه

كەسانە بىكرى كە بۆ مىرامى خۆيان چەند رۆژنىك ھەفتەيەك ، مانگىتك ، تىپىرى شۆرشىيان
كردوھ لەپاشان سەريان بۆ دوژمن شۆر كردوھ ، ئەگەر ھوق لە دنيا مابى ھوق وابور خو ئەگەر
ھەقىش زولى لى بىكرى ئەوھ نابى باسى ھىچ ئەو كىشانە بىكەين .

چەند تېكۆشەرنىكى قارەمان

مىترووى گەلى كورد بە ھەول و تەقەلای ھىزاران قارەمان نووسراوتەو ، لەناو ئەو قارەمانانەش قارەمانى مەزىيان لى ھەلگەوتووە تا كورد مابى دەبى رىزىيان بگىرى و لەيادىيان نەكات .

شۆرشى كوردستان لەسەر شانى چەند ھەلۆبەكى بەھىزو سەر بەرز مايمو ، قارەمان قارەمانى پى دەگەياند جىگای داخە لەبەر ھەست بە لى پرسراوتى نەكردنى ھەندى كەس ھەر وەختە مىللەتى كورد بى قارەمان بىتەتەو ...!!!؟ پاش شەرى ساقولتى چەندىن مەفرەزەبەكى تېكۆشەر لە تىپە جىجىياكانى مەلەبەندى چوار دەستيان كرد بە چالاكى پىشمەرگەلە لەناو جەرگەى دوژمن ، لەناو شارەكان كە دوژمن پىنى وابوو ھىچ كەسنىك ناتوانى كارىكى وا بكات تۆزىك ترس بجاتە دلتيان ، بەلام رۆلەكانى گەلى كورد كورە نازاكانى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان ئەو جارەيان لەناو دلتي دوژمن ترسيان پەيدا كرد نەك ترس بەلكو دوژمن تووشى سەرشىتى بوو تۆقىن ، ھىزى پىشمەرگەى كوردستان ھەر زوو زىانەكانى خۆى قەرەبوو دەكردەو چالاكى مەزنى ئەنجام دەدا ، سزای دوژمنانى كوردى دەدا خۆى رىك خستەو لە سەرەتايى مانگى شوباتى ۱۹۸۶ ھەقان كۆسەرەت لىپرسراوى مەلەبەند و ھەقان شىخ جەعفەر ھاتنە سنورى تىپەكانى ۸۶ ى دەشتى ھەولتەر و ۸۷ ى قەرەچوگ بە ھاوكارى ھەموو لاىك چەند مەفرەزەبەك دروست كرا لە پىشمەرگە ھەرە نازاكانى ت ۸۶ و ت ۸۷ و ت ۸۵ بۆئەوئەى لەناو شارى ھەولتەر دەست لە دوژمنى سەرسەخت بوەشەتەن .

بە ماوەبەكى كەم چەندىن چالاكى دلتيانە لەناو شارو لە نزيك شار ئەنجام درا ، گەرنگەرىنيان ئەو چەند چالاكيبە كە لە خوارەو بەسيان دەكەم :

۱- كوشتنى دوو ئەفسەر لە نقلياتى شارى ھەولتەر بە فەرماندەى ھەقان شەھيد سەردار سەعید سۆفى و بەبەشدارى ھەقان ئەيوب يوسف و بەختيار كاوانى .

۲- ليدانى مۆلگەى جاشەكان لەناو شارى ھەولتەر لەھەمان رۆژ لە لاىم دەستەبەك لە پىشمەرگە دلتيەكان

۳- کوشتنی همدوو ئەفسەری پایە بەرز لە نزیک ناحیەیی قوشتەپە که لەبەر دەرگای فەیلەقی (۵) پینج گرتبوویان لەلایەن شەهید سەردار سەعید سۆفی و شەهید شێرزاد جەلال بە شێوەیەکی سەرسوور هینەر رزگاریان بوو .

۴- لیدانی قووەتی گھواری و لە نزیک گەرەکی شۆرش لەلایەن شەهید سەردار سەعید سۆفی و هەفڵان ئەیوب یوسف و بەختیار کاوانی .

۵- لیدانی پارێزگاری هەولێر (ابراهیم زەنگەنەیی گۆر بە گۆر) لەلایەن شەهید سەردار سەعید سۆفی و هەفڵان ئەیوب و بەختیار کاوانی .

۶- لیدانی قووەتی گھواری و لە نزیک رووناکی لە شاری هەولێر لەلایەن پیتشمەرگەکانی ت ۸۷ ی قەرەچوگ وە لە هەمان شوو پاککردنەوی گەرەکی باداوان لە جاش و خۆفرۆشان لەلایەن پیتشمەرگەکانی ت ۸۶ ی دەشتی هەولێر و کادیرانی ریکخراوی یەکی کۆمەڵە .

۷. لیدانی رەببەکانی دوژمن لە گوندی بیرە بات کە لەناو جەرگەیی دوژمن دابوو .
لەو هەموو چالاکیە گەورانە دەیان بۆرە پیاوی دوژمن کوژرا زەرەر زبانی مادی زۆری پینکەوت ، دەسکەوتی پیتشمەرگە چەک و تفاقیی زۆر بوو .

بۆئەوێ ناوی پیوژی ئەو تیکۆشەرانی بۆئەوێ جەماوەری گەلە کەمان ئاشنای تیکۆشانی کورە ئازاکانیان بن ئەو ناوی هەندێ لەو تیکۆشەرانی دەنوو سەمە کە لە مەفرەزەیی ناو شارەکان رۆلی گرنگیان گیترا بەداخەو هەندیک لەو تیکۆشەرانی شەهید بوون خۆزگە نیستا چاویان دیار . دەبوو چۆن هەندێ کەسی مشەخۆر بەرەم و ماندوو بوونی ئەوان دەخۆن و ئەو شەهیدانەش بوون بە سەریازی وون .

۱- شەهید (سەردار سەعید سۆفی) فەرماندەیی کەرت خەلکی گوندی (دەربەندی گۆم) ی کەندی ناوە لە شەرتیکی دلێرانە لە قۆبە کیشکی لە ۳۰/۶/۱۹۸۷ شەهید کرا لە تیپی ۸۵ ی بەرپانەتی بوو .

۲- شەهید (شێرزاد جەلال) پیتشمەرگەیی مەفرەزەیی ت ۸۶ ی دەشتی هەولێر لە لایەن رژیتمەو لە ئەنفال شەهید کرا .

۳- شەهید (کاو) خەلکی کەندی ناوە لە چالاکیەکی مەزن لە نزیک فلکەیی زەعیم لەناو شاری هەولێر شەهید کرا پیتشمەرگەیی مەفرەزەیی ت ۸۶ ی دەشتی هەولێر بوو .

۴- شەهید (غودیل) پیتشمەرگەیی مەفرەزەیی ت ۸۷ ی قەرەچوگ لە سەرەتای مانگی ۱۰/۱۹۸۵ لە گەڵ شەهید کاو لەناو شاری هەولێر شەهید کرا لەلایەن جاشە خۆفرۆشەکان .

- ۵- شهید (سوله قزرتانی) پیشمرگه‌ی ت ۸۷ ی قهره‌چوغ له نیسانی ۱۹۸۸ له کاتی نه‌نجام دانی چالاکیه‌کی مهن له نریک شاری موسل له گهل کاک نه‌مجد شهید کرا .
- ۶- شهید (به‌ختیار) پیشمرگه‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هولیر له نه‌نفاله‌کان شهید کرا.
- ۷- شهید (شۆرش ناومالی) پیشمرگه‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هولیر له مرکیه شهید کرا .
- ۸- شهید (شیرۆ) پیشمرگه‌ی ت ۸۵ ی به‌رانتی به‌هۆی بۆردومانی کۆیتر شهید کرا .
- ۹- شهید (کرمه سور) پیشمرگه‌ی هه‌رتمی هه‌شتی ده‌شتی هولیر له هارینی ۱۹۷۸ شهید کرا .
- ۱۰- شهید (هینن) پیشمرگه‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هولیر له نه‌نفاله‌کان شهید کرا.
- ۱۱- شهید (نازاد) خه‌لکی مه‌خوور پیشمرگه‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هولیر له راپه‌رین شهید کرا .
- جگه لهو شهیدانه ده‌یان پیشمرگه‌ی تریش نازایانه و دلیرانه ده‌وری پر له‌سه‌روه‌ری خۆیان گێرا له شه‌ری پیشمرگانه‌ی ناو شاره‌کان وه‌هر یه‌که‌یان جینگای ده‌ستی پیوژیان دیار بوو له‌وانه‌ش تینکۆشهران :
- ۱- به‌ختیار کاوانی پیشمرگه‌ی ت ۹۱ ی سه‌فین خه‌لکی کاوانیان - شه‌قلوه .
- ۲- نه‌یوب یوسف پیشمرگه‌ی ت ۹۱ ی سه‌فین خه‌لکی داره‌تووی نریک هولیر .
- ۳- (نازۆ) مه‌خووری و (ره‌شۆ) مه‌خووری دوو پیشمرگه‌ی ت ۸۷ ی قهره‌چوغ بوون خه‌لکی مه‌خوورن .
- ۴- (فخرالدین ملا کریم) پیشمرگه‌ی ت ۸۷ ی قهره‌چوغ خه‌لکی مه‌خوور .
- ناکرۆ لیره ناوی یه‌که یه‌که‌ی لهو پیشمرگانه بنووسمه‌وه که ده‌وربان له شه‌ری ناو شاره‌کان هه‌بووه ده‌بی لیم ببورن .

بریندار کردنی پارێزگاری ههولێر

حکومەتی عێراق بۆ ئەوەی درۆ گەورەکانی سەر بگرێ ، بۆ ئەوەی چاوی بەستەکی بە خەڵک بکات ، بۆ ئەوەی زەمینی کورد لەناو بردن خۆش بکات هەمیشە ئەلقە لە گۆتێهەکانی خۆی ئەوانەیی که کورد بوون زۆر دژی میلەتی خۆیان بوون دەیکردنە کاربەدەست لە کوردستان ، ئەو کوردە نۆکەرانی ئەو بە بەعسیهەکانیش خراپترین دەکرد چونکە دەیانویست خۆیان خۆشەویست بکەن زۆر لە کوردە خۆفۆرۆشەکان ئەوانەیی میژوو و وێژدانی ئی سەندنەوه ، ئەوانەیی میژوو ریسوای کردن بەناھەق خەڵکیان بە گرتن دەدا کاری نامەردانەیان دەکرد تا زیاتر بە خزمەتکاری پلە یەک حساب بکەن پێتان سەیر نەبێت کە دەتێم نەبوو و نەکرۆه کابرایەکی کورد ئی پەرساوەتیەکی لە حکومەت وەرگرتی بەرامبەر ئەو کوردێکی بە شەھید کردن نەدابی ، کچ و ئاخرەتیکی کوردی دڵشکاو نەکردی ، خەفییو نەھینی گری لەسەر کوردێک نەکردی ، ئەو کاربەدەستانە کورد نەبوونە بەلکو زۆلە کورد بوون .

سەرپرای ئەو خراپو خراپەکاریانە بە چاوی سوک سەیر کرۆن هەم لەلاین رژی می بەعسەوه هەم لەلاین گەلەکەمان بە پیاوی بی هەلۆتست و مشەخۆر ، نەفس نزم ، مەل پان ، چاوی مۆن ، ترسنۆک ، تووک حیز ، سەر سەری ، دێلە رژی ، دەخۆندرانیوه ، بەعسیهەکان بۆ دەھۆک و سلیمانی و ههولێر محافقی کوردیان دانەگینا بەلام دەسلاتی پۆلیسیکی ئەمن و یەک نەسیری عەرەبیان نەبوو ، پارێزگاری مائی خۆشیان پێ نەدەکرا .

بۆ ئەوەی دوژمن بزانی هیزی پێشمەرگەیی کوردستان دەتوانی لە هەموو نۆکەرەکان بەدات ، دەتوانی دەستی بگاتە نۆکەرە هەرە پێسەکان ، ئەوانەیی لەسەر خۆینی کوردی هەزار کورسی لەرزۆکیان وەرگرتو ، (ابراهیم زەنگەنە) یەکیک بوو لە ئەلقە لە گۆتێهەکانی دوژمنی گەلی کورد ، یەکیک بوو لەوانەیی سیاسەتی کورد لەناو بردنی پیادە دەکرد ، یەکیک بوو لەوانەیی کە درۆیەکانی بەعسی دەشاردووە بۆیە لێدانی ئەرکیکی نیشتمانی گەورە بوو لەناو بردنی ئەو خۆفۆرۆشە چاوی هەزاران نۆکەری بچووی بەر دەرگای بەعسیهەکانی دەترساند .

لە گوندی بۆریجە بووین ، لە مائی جووتیارکی هەزار دانیشتبووین تازە بەھار لە قەرەچوگ سەری هەلکێشبوو لەلاین کاک کۆسەرەت لێدانی پارێزگار هاتە گۆرپی لە بیرمە مەن و کاک کۆسەرەت و شیخ جەعفەر بووین کە ئەو پرسیارە هاتە گۆرپی ماوێهەک بیام کردووە ، ترسی ئەو مە ئی نیشتمانی ئەو کە پێشمەرگەکان بکۆژرێن چونکە ماوێهەک بوو ئەو نۆکەرە زیاتر لە حەوت

ئوتومبیلی پر له جاش و جهیشی شهعی و پۆلیس حیمایه‌یان ده‌کرد شهید سردار له‌لامان دانیشتبوو بی سی و دوو ووتی من تهقی لی ده‌کم و سریش ده‌کۆین هەر له‌وی ئهو بریاره‌ درا که ئهو کاره ئه‌نجام بدری ، شهید سردار سعید سۆفی نه‌یده‌زانی به‌ چاکی و ووردی چه‌کی نار بی جی به‌کار به‌یتنی بۆیه بریار درا ماوه‌یه‌ک معشق بکا له‌سهر ئهو چه‌که ، بۆ ئهم مه‌به‌ستهم گوندی بهره‌ سپی ته‌رخان کرا ، ئه‌نواره‌ی رۆژی ۱۹/۳/۱۹۸۶ له‌ نزیک گوندی بیستانه‌ بوین کۆپته‌ره‌کانی رژیتم به‌ توندی له‌سهر ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولیر و نزیک هه‌ولیر ده‌سورانه‌وه .

کاربه‌ده‌ستانی رژیتم هه‌موو ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولیرو کۆزه و هه‌موو ئهو ناوچه‌ی کوردستانیان قه‌ده‌غه‌ کردبوو که هه‌تزی پێشمه‌رگه‌ی تیا ده‌سه‌لات دار بوو بۆیه نه‌مانتوانی هیچ ده‌نگ و باسێک له‌و کاته له‌ شار وه‌ریگرین چونکه‌ خه‌لکه‌که‌ که تاریک داده‌هات ئه‌وجا به‌هۆی چه‌کداره‌کانی رژیتم ریگا ده‌ران و ده‌گه‌رانه‌وه‌ ناوچه‌که‌ که جیهازه‌که‌مان کرده‌وه‌ کاک شیخ جعفر له‌سهر جیهازه‌که‌ ووتی ئهو براده‌رانه‌ی کاره‌که‌یان کرد گه‌رانه‌وه‌ لامان زۆرم پی سه‌یر بوو چونکه‌ بریار نه‌بوو له‌ ناکو ئهو کاره‌ بکری ده‌بوايه‌ له‌لای تیمه‌ برۆن ئه‌نواره‌ ئوتومبیلیانی ناوچه‌که‌ گه‌رانه‌وه‌ هه‌وائی لێدانی پارێزگار که‌وته‌ سه‌ر زاران سردار سعید سۆفی و هه‌قال ئه‌یوب یوسف و به‌ختیار جمیل کاوانی له‌ کاتژمێری هه‌شتی به‌یانی له‌ کاتیکه‌دا ئهو تاوانباره‌ له‌گه‌ڵ هه‌تزیکی زۆر له‌ مالی خۆی ده‌رچوو بۆ پارێزگه‌ (محافقه) مه‌ردانه‌ ته‌قه‌یان لی کردبوو برینه‌داریان کرد ، خۆفرۆشه‌کان له‌ناو ژن و مندالی کورد خۆیان باده‌دا نه‌ک ته‌قه‌یان نه‌کردبوو به‌لکو بۆ رزگار کردنی گیانی خۆیان هه‌ریه‌که‌ به‌ کۆلانیکی رایان کردبوو .

لێدانی پارێزگار مه‌سه‌له‌یه‌کی مته‌رووی گه‌وره‌ی دروست کرد ترس و له‌رزوی خسته‌ دل و ده‌روونی کاربه‌ده‌ستانی رژیتم سه‌ر له‌نوێ هه‌موویان بیران له‌ چۆنیته‌ی پاراستنی ژبانی خۆیان ده‌کرده‌وه‌ بی گومان له‌ وولاتانی دنیای سێیم (الدول المتخلفه) هه‌میشه‌ لێپرسراوان و کاربه‌ده‌سته‌ گه‌وره‌کان له‌سهر خۆینی خه‌لک خویان ده‌وله‌مه‌ند ده‌کهن و خه‌یرو بیری خه‌لک ده‌دزن و له‌کاتی ته‌نگانه‌ هه‌ر بیر له‌ خۆیان ده‌که‌نه‌وه‌.

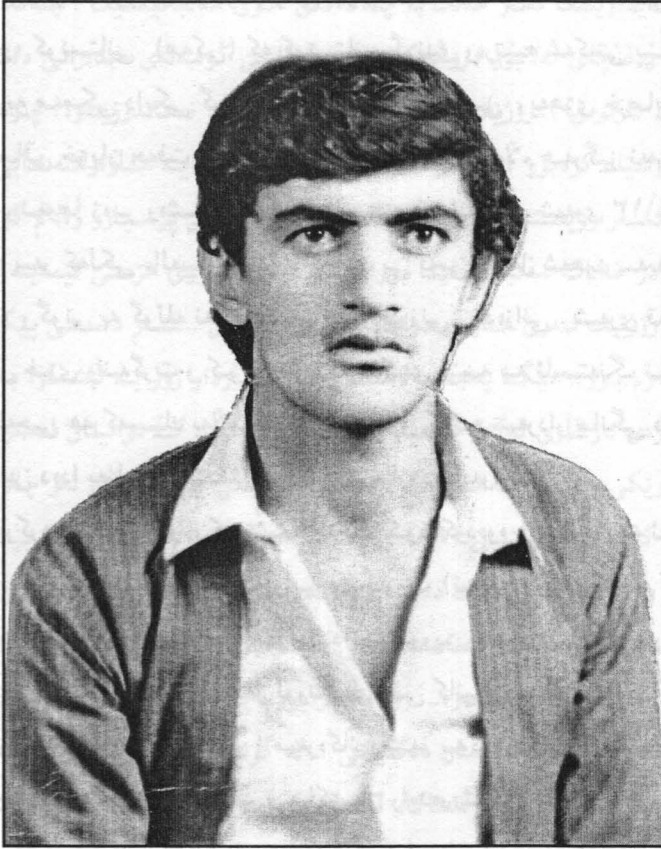
رژیمی زالمی به‌عس هه‌میشه‌ کاری ناممه‌ردانه‌ ده‌کات ، هه‌میشه‌ ده‌یه‌وی چاری خه‌لک بشکیننی بۆ ئه‌وه‌ی ووره‌ی تاقمه‌ دزو جه‌رده‌که‌ی به‌رمز بکاته‌وه‌ به‌ناهق چوار خوتنه‌دکاری تازه‌ لای له‌ناو شاری هه‌ولیر گولله‌ باران کرد ته‌رمه‌ پیرۆزه‌کانیشیان له‌ کس و کاریان شاردنه‌وه‌ ته‌گه‌ر دوژمن به‌و تاوانه‌ ده‌یویست چاوی خه‌لک بشکیننی گومان له‌وه‌دا نیه‌ خه‌لک هه‌رده‌م دژی

کاری وا درندانیه ، لهناخموه رق و تورپییان بهرامبهر ئهو کاره زۆر تر دهییت ، کوشتق و برین ، زولم و زۆرداری ، تالان و برۆ فاکتورنکی گرنکه بو ئهوی خه لکی کوردستان زیاتر بهرهنگاری دوژمنانی بیتموه ، بهعسیه کان و کاسه لیتسه کانی بهسدان تاوانی گهروه یان بهرامبهر گهلانی عیراق کردوو به ئهوی کورسی حوکمرانییان بئینیتتوه ، بهلام میژوو سلماندیبهتی همموو زاتم و زۆرداریک ده بی بگاته ههقی خۆی ئهویش زیلدانی میژوو .

پاریزگار و نۆکمه کرده کان ههر خزمهتی رژیمیان نهده کرد به لکو شرعیهتیشیان دهدها دهست حکومهت بو ئهوی گه لی کورد قرچ و بر بکات ، رژیمی بهعس ههر بههۆی کورده خو فرۆشه کان رۆله کانی گه لی کورده دهخسته داو له عممه لیاتی ئهمنفاله بهدناوه کان بهدیه یان ههزار خه لکی بهشهره فی کوردستان شههید کران ، رۆلی سه ره کی جاش و خو فرۆشان گنپرایان .

ئهو تاوانبارانه له باره گای عدالتهتی ههزارانی کورد و له باره گای خوای مهن شهرمه زارن جا رۆژنیک له رۆژان ئهو ههزارانه ده بی تۆله ی رهز و باغ و بیستان و خانوو، مهر و مالات و کچ و کوره کانیان لی وه ریگرنه وه چونکه نا کر ی تاوانباران ههروا وه کو به رهزه کی بانان بو ی ده ریچن و وا بزائن نه با ی هاتوو نه باران ...!!!

سەرداری شەهیدان
سەرداری سەعید سوڤی

٢٢/تەمموزی ١٩٨٣ بوو ، کەرتی سیتی تیپی (٨٣) ی هەوری لە گەڵ هەڤاڵ شەهید سەید کەرم بەرێ کەوتین بۆ بناری قەندیل ، ئێران و نەیارانی یەکییتی نیشتمانی کوردستان دەیانویست لە کوردستان دەرمان بکەن بە قسە خۆیان بمانخەنەوه باوەشی حکومەتی بەعس ، لە گوندە بیروەیی دۆلی باليسان بۆ ئەو مەبەستە پیروژه دەروێشتین کە یەکییتی نیشتمانی کوردستان سەربرەز بێت ، سەرژمێری پێشمەرگەمان کرد ، لەپەر چاوم بەسەردار کەوت کە خۆی نامادە کردبوو لە گەڵمان بێت ، لە گەڵ داویک و براکانی زۆر هەولمان دا کە ئەو سەفەرمان لە گەڵ نەکات چونکە هێشتا منداڵ بوو تەمەنی حەڤدە ساڵ بوو ، چەندی کردمان نە گەرایەوه ، دەستی کرد بە گریان نازام ئەو گریانە زادهی چ ئەوینیکی ئەم گەل و نیشتمانی بوو بەناچاری داواکەمان پەسەند کرد ، چەکیکی کردە شان ، سەرەپای منالی و تازه لەشار

هاتوویی به جبریزی خۆی له دهستی ئهمنهكان رزگاری ببوو ، له پيشهوهی همومومان (دهرهشیری) بپری ، رتگای ساوسیوکه چوار کاتمیتره تا دهگهیه وهرتی ، چهند بلتی ی رتگایهکی رهقانه ، کام پيشمهرگه خۆی بهجبریزه دهزانی ئهو رتگایه شهکمتی دهکرد کهچی کاک سردار تا شۆری کردوه کویتسانی (مهکی) که کویتسانی گوندی وهرتیه شهکمتی پیوه دیار نبوو ... که فرچکی به مەمکی دایکی گرت من ئهو کوپه نهگیناسی ، بههۆی خزمایهتی نزیکمان دهیان جار له مائی خۆیان ههفت و هشتم لهگهڵ کردوه ، بهلام ههرگیز نهمدهزانی ئهوها مەردوو رهنده ، ئهوها زهبر وهشینه ، ئهوها دلسۆزو فریشتهیه . شهوری ۱۳/۱۴/۸/۱۹۸۳ هیرشیان کرده سهر کهلکی بالهییان و کۆنه کۆتر ، پی بپی لهگهڵ شههید سهید کهرم بهرو پيش دهوژيشت ، گوئی به گولله نهدهدا ماندوو بوونی نهمدهزانی . شهوری قهنديل درژهی کيشا زۆر کس خۆی پانهگرت و کۆلی دا ، کهرتهکهی ئیسه به ئاستنگ نانی به دهست دهگهيشت ، کهچی ههرکسیهک بهلاماندا تی دهپیری کاکه سردار بانگی دهکرد و نان و پینخۆری خۆی پی دهدا بنناچاری ئیمش خواردنی ترمان دهداپوه سردار .

کهمین دهکردن نۆبته بوو ، کهپيشمهرگهکام کۆده کردوه دهمانگوت ئهمشو نورهی ئهمن ناوانهیه ، نهگهر ناوی ئهو لهگهڵ نهبوایه دهیگوت (ئهمن یه کهم کسم بۆ کهمین) . درهنگی شو بوو لهگهڵ شههید نهحمه مبولود دانیشتبووین خهمی دنیا مان سهرابن دهکرد .. گری ی دلی خۆمان ده کردوه ، لهسهر لووتکهی سی کانیا ن سهیری تروسکهی ئهو تاکه شوانه مان ده کرد کهله گوندی (بۆزان) مه رهکانی شو به کیتو ده کرد ، بلیسهی تهقینهوهی تۆبهکانی دوژمنمان ده ژمارد کهله قهسر و ماکوژسان رایده وه شانند ، بهو چلهی هاوینه سنگی خۆمان دا بووه ناگر و قۆریه رهشان خستبووه سهر تا چایهکی نیوه شوانه بخۆینهوه خهو بهرۆکمان بهریدا ، لهو کهین و بهینه شههید سردار هاتمه لامان دوو کلاشینکۆفی لایبوگوتم سردار ئهو چی یه؟ گوتی پيشمهرگهیهکی ترسنۆک ناویری تهقه بکات ...

چهکم کرد ها فهرموو.. پی کهنیم و گوتم ئهوه کینه و گوتی (م) ه. کاک نهحمه مبولود زۆر سهری سوپا که میزد مندالیکی ئهوها نازایهتیه کهی لهو راده بهدوره. لهشهری بیتواته ههمیشه لهگهڵ من بوو ، کهشوی دوژمن کلاوی دیوانه داگیر کرد ده بوایه بهیانی بیگرینهوه ، هیرشمان کرد شههید سردار یه کهم کس بوو بهسهر لووتکهی ئهمن کلازه کوت.. که هاوهن له نیوانی من و ئهوی دا بریندار بووم گهراوه سهرم هاواری کرد .. ده مزانی منی خوڤ دهوی .. که زانی سهلامه تم بهرو پيش رژيشت و نهگهراپهوه داوه تا سننگهری هه ره بهرزی له دوژمن گرت .. بپوه مفاوه زات. هه لساين تپسی (۸۵) ی بهرانه تی یمان پینک هینا و بوم به جیگری تیپ ، ئهو

تیکۆشهرمان هر له گهڤ بوو.. بلاؤکراوه کانی کۆمهله و یه کیتی نیشتمانی کوردستانی
 همیشه له لایبوو. ده بخویندنبوه. دووباره دینوو سینموه. نهمدهزانی بۆچی واده کات...! ده چوینه
 گونده کان ئهو نهیدهوست له نار خه لک به چه که که خۆی هه لک کیتیت . چه که که دانه گینا
 همیشه بۆیاغ و فلچمی له لایبوو دروشه کانی ئهو قۆناغی کۆمهلهی هغه دهانی دنوووسی به گاته
 پیمان ده گوت (ناونوس)..رۆژتک بزر بوو سۆراغمان کرد نهماندۆزیسه، چوبو له ههولیر
 تهقی له خۆفرۆشیک کردبوو ، نوه کو محاسبهی بکهین گوايه مفاوهزاته نابئ شمر له گهڤ
 کس بکری یه کسر رۆشتبوو بۆ دۆلی خانمقا . لهوئ پاش پرسیارو وهلام گوتبوی ده چه
 ئیران... کاک قادر خبات شه قیتی لیدا بوو به لام که زانیبوی خزمی ئیمیه بروسکی بۆ
 کردم...چهند رۆژتک لهوئ ماره و دوایی هاتمه لامان ..شمر دهستی پیکرده وه چالاکی
 پیشمهرگانه گهرم بوو.. جیگا پهغه و دهستی کاک سردار زۆر به ناشکرا بوو .. لام وایه
 یه کمین مهفرهزی ناوشاری له گهڤ شهید شیرزاد جهلال کرد که توانیان له نزیك نۆردوی
 ههولیر لپرسراونکی جهیشی شعیبی بکوژن وه سدیاره کهش بهینن، پاش ئهو چالاکیه گهرانه
 لای ئیمه ، ئهو کات جیگری تیپی (۸۶) ی دهستی ههولیر بووم ، شهولک بئ پرسی ئیمه ئهو و
 شهید شیرزاد و کاکامه مند منتهک ده چن بۆ گوندی کونه گورگ و داره تولهوی شایی ده بی
 ئهوانیش دهیانموئ سیاست و قناعته کانی کۆمهله و یه کیتی نیشتمانی کوردستان به
 گهغه کان رابگهینن...ناوهخت هاتنمه... زۆر عاجز بووم چونکه ده مزانی له دهست دانی ئهو
 تیکۆشهرانه چهند زبان به گه له کهمان ده گهینئ .. له گوندی رهسول بسکۆل عاجزم کرد هیچ
 وهلامی نهداموه .. هر ئهو شهوه لهناکاو لیسان بزر بوو جئ نهما له دای نه گهرین ، تا
 رۆژهلات به چهند قۆل بهداویدا ده گهراین تومز توره ببوو هر بهو شهوه لئی دابوو بۆ ناوچی
 مرکیه له نزیك ده واجنه کانی قوشته په له مالی کاک محمد که زاوی شیرۆ بوو ده گهریتوه ،
 دیاره نیوه شهولکی درهنگ ده گاته ده واجنه که سیر ده کات ماله که نووستون ...پیتی ئهستم
 ده بی ئهو خیزانه له خو بکات بۆیه له قوژینکی ده واجنه که دهخموئ ، که بهیانی کاک محمد
 دیته دهروه سردار ده بیئ ، زۆر گلهیی لیده کات که چۆن به خبری نهینایه ئهوش دیته
 وهلام و ده لئ لام شمرم بوو چونکه ئافرهت لهوئ خهوتبون .. به لئ کاکه سردار نمونهی
 پیشمهرگی بهوه فاهو دهست و دارین پاک بوو.. همیشه خۆی خزمتهی خۆی ده کرد نه گهر له
 مائیک نانی بخورادایه ... لیره دا ناتوام باسی گشت سیفاته کم وینه کانی سردارتان بۆ بکم
 تمنیا باسی ئهو سیفاتانه ده کم که لهم یاداشته جییان ده بیتمه ..سیفاتیکی گرنگی سردار
 هه بوونی گیانی یاخی بوون بوو..لام وایه سیفاتیکی زۆر گرنگی ژسانی ئینسانه ..سردار

قناعتی و ابو شوپش و گوربانکاری و روداوکان بسمی گیانی یاخی بوون محاله ، بهلام دياره یاخی بوونیش نابی له چوار چیتوی قناعتهکانی مرۆشی یاخی بوو بهدهریی .. قناعتهکانی سردار جلموی یاخی بوون و سمرکیشی ئهویان دهگرت و نهیانددههیشته ئاقاری بهرلهایی پیتوی .. بۆیه بوو بهو سردارهی قارهمانی شارو شاخ ... به ههلهۆی داستان ... بهراهری ههنگرانی دروشمی (فاشسته بکوژه تا گهل بژی ، عهفلق بکوژه تا کورد بژی) بناسری .

له شویاتی ۱۹۸۶ له گوندی سهرمزرا له گهل کاک کۆسرهت و برادهران دانیشتیبوون ... کۆپتیرهکانی رژیم له ناوچهکه دهسورانوه دهسانزانی شتیکی روی داوه له پر کاکه سردار و شیرزاد جهلال هاتنهوه جانتایهکی دبلوماسیان پی بوو که تهسلیمی ئیمهیان کرد نهشکابوو که سهیرمان کرد پاره و مستهمسهکاتی دوو نهفسره گهورهکی رژیمی تیتدا بوو ، بزبان گێپاینهوه سردار روتی : (ئه دوو نهفسرهمان لهبر دهراگی فهیلهقی پینج لهسر جادهی موسل بهدیل گرت سهرتا ریزمان زۆر گرتن تا گهیشته جادهی کمرکوک - ههولیر لهسر جاده گشتی یه که پیش عهسر شیرۆ سهیارهکی لی دهخوری و من و دوو زابتهکش دانیشتیبوون له پر ههر نهفسرێک بهرنگاری یه کینکمان بوون و دهیانویست چهکه کاتمان لی بستینن و بمان کوژن و خۆیان دهرياز بکهن به هزار ناری عهلی خۆمان دهرياز کرد لهو شهپه شق و گوللهیه ههردوو نهفسره کهشان گوشت و بهو جۆره رزگارمان بوو)

شایانی باسه ئهو روداو جهند مهترێک له نزیک رهییهکانهوه روی دابوو ... زستانی ههمان سال بوو له گوندی بۆریچه ههفال کۆسرهت پیلانی لیتدانی مهحافزی ههولیری دانهگینا ، سردار دانیشتیبوو که ئهوهی بیست ههلساوه سهر پی و گوژی (نهگهر ئیوه ریگم بدن ههر ئیستا دهچم بۆ نهچام دانی ئهو کاره زۆریش ئاسان و ئاسایی یه) ... بریار وابوو ههرسیکیان کاکه سردارو ئهیوب و بهختیار لهسر بهکارهیتانی B.K.C مشق بکهن بۆ نهچام دانی ئهه کاره . چونکه سردار نیشانهی زۆر راست نهبوو زۆر جار به پینکهنینهوه پیم دوگوت به خوی موحافیز لهسر جاده بۆت رادهوهستی ئاریجیهکی تۆی پیناکهوی ... ئهوی دهستی دهکرد به پینکهنین و دهیگوت ههر لیتی ددهم .. رۆژێک ئاریجیهکی ئیمهیان بردبوو بی پرس رۆیشتیبوون لهناو ههولیر لهسر جادهی شهقلاوه نزیک نهخۆشخانهی (سیل) له پیکابینکی جهیشی شهعبیان دابوو کهل و کرۆمیان کردبوو لهسرجمی (۱۳) سهرنشین تاقه کسینکیان گیانی دهرياز نهیبوو . له بیرمه پهنجهی گهورهی شههید سردار بههۆی تهقینی ئاریجیهکی خۆیان بریندار ببوو ... لهکاتی گهرانهویان بۆلای هاورێکانیان کاک قارهمان شینه و دکتۆر مهزن پهنجهکیان تیمار کرد و دواتر گهرانهوه لای کاک کۆسرهت ، رۆژێک کۆپتیرهکانی رژیم له ئاسمانی

ده‌رووبیری همولیر ده‌سورپانه و هاتنه سر نیتمه ، که خه‌لکی لادییه‌کان له‌شار گه‌رانموه ووتیان ده‌لین نمپۆ له‌مه‌حافیزی همولیریان داوه له‌هممان کاتیش بروسکه‌مان بۆ کرا له‌مه‌لبنده‌ لمو باره‌یموه ..

سهرم سورما چۆن به‌م شیره‌یه نه‌بجام دراوه ، نیتستاش .. کاک شیخ جمعفر جار جار ده‌گیتیره‌تموه ... ئهو سی تیکۆشمه شه‌هید سردار و کاک ئه‌یوب و کاک به‌ختیار له‌کاتۆمیر (۸/۱۵) هه‌شت و پانزه ده‌قیقه ، سه‌ره‌پای زۆری چلکاوخۆری دوژمن که پینک هاتبوون له‌یازده ئوتومبیلی پر له‌چه‌کدار بۆ پارێزگاری کردن له‌ئیره‌یم زه‌نگه‌نه.

شیره‌نه..... هه‌لۆرانه..... دلێزانه..... له‌خۆبرده‌وانه..... چاونه‌ترسانه روو به‌ روو ته‌قه‌یان له‌مو خۆفرۆشه کرد ... به‌ناستنگ له‌ په‌لاماری ئه‌م شیره‌نه رزگاری ببوو ، لیدانی مه‌حافیزی همولیر ترس و له‌ری زۆری خسته دلی هه‌موو دوژمنان و نه‌لقه له‌ گوێکانیان له‌کاتی گه‌رانموه‌یان به‌ رینگای هه‌ناره له‌ نزیک به‌ ستۆره وینه‌ی خۆیان گرتبوو زۆر جار کاکه‌ سه‌ردار ده‌یگوت ته‌ماشاش ئهو وینه‌یم له‌ رینگا گرت که له‌ لیدانی مه‌حافیزه‌ گه‌رانموه . شه‌هیده سه‌ردار به‌حق نیکۆشه‌ریکی سیاسی و پیتشمه‌رگه بوو ، بروای ته‌واوی به‌ چینی ئاسته‌نگکیشانی میله‌ته‌که‌ی هه‌بوو ، هه‌میشه‌ خۆی په‌روه‌رده ده‌کرد .. ده‌یخۆتنده‌وه .. ده‌ینوسی .. ده‌یپرسی .. ده‌یزانی عه‌یب نی یه‌ که‌ په‌رسیار له‌ شتیک بکری که‌ نازاندی ز پاره‌ ویست نه‌بوو ، ئهو پاره‌یه‌ی که‌ وه‌ری ده‌گرت زۆر جار به‌سه‌ر پیتشمه‌رگه‌ خاوه‌ن خیزانه‌کانی دا به‌ش ده‌کرد ... وه‌یهم نایه‌ت جارێک بی ریزی به‌ خه‌لک کردبی دژی ئهو که‌سانه‌ بوو که‌ خه‌لکیان نه‌زیه‌ت ده‌دا . به‌هق شۆرشگیتیریکی مرۆڤ ده‌ست بوو خه‌لکی ناوچه‌که‌ به‌ گشتی و مندالان به‌ تابه‌تی زۆر خۆشیان ده‌ویست که‌ ده‌چوینه‌ گونده‌کان یه‌که‌م جار مندالان به‌ره‌و په‌رمان ده‌هاتن ده‌یانگوت سه‌ردارتان له‌گه‌لدایه . سه‌ردار سه‌عید سو‌فی سه‌رچاوه‌یه‌کی گه‌نگ بوو بۆ دا به‌ن کردنی یارمه‌تی بۆ پیتشمه‌رگه‌کانی یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستان به‌ گشتی و مه‌لبندی سی و چوار به‌تایبه‌تی ده‌وله‌مهنده‌کانی کوردستان مه‌گه‌ر به‌ ده‌گه‌من نه‌گینا که‌سیان به‌که‌یف و ماشای خۆیان یا له‌به‌ر دلتسۆزیان یارمه‌تی شۆرشیان نه‌داوه به‌ پاره‌ ناچار شۆرش به‌ریاری دا ده‌وله‌مهنده‌کان بگری... شه‌هید سه‌ردار نه‌ک هه‌ر ئه‌وه‌نده ، که‌ باسه‌م کرده‌وه به‌لکو ده‌یان چالاکی دلێزانه‌ی تری ناو شاری نه‌بجامداوه که‌ پیتوستی نه‌کرد بیانوسم ، زیاتر له‌ هه‌شتا چالاکی فه‌ردی و ده‌سته‌یی هه‌بوو بیجگه‌ له‌ به‌شداری کردن له‌ چالاکیه‌ تیکراییه‌کانی هێزی پیتشمه‌رگه‌ی کوردستان .

شه‌هید سه‌ردار به‌ هق شایسته‌ی ئه‌وه‌یه که‌ بیته‌ ره‌مزی شه‌هیدانی شاری همولیر چونکه‌ که‌م کوچه‌و شه‌قام و گۆزه‌پان و فلکه‌ و سه‌رسوچ و رینگا ماوه سه‌ردار چالاکی سیاسی و

پیشمرگانهی تیدا نه‌نجام نه‌دابی به سەدان نۆکەرۆ ئەلقە لە گۆتی رژی می تەمبێ کردو، چەندین پیشمرگە لە چالاکی ناو شارەکان شارەزا کردو لە قەراج و کەندی ناو، مەریه، شەماک، بەرانی، دیدەوان، خۆشتاوتی، ناو هەولێر، جینگای دەستی ئەو تیکۆشەر.. کردارو رەفتارەکانی ئەو تیکۆشەر مایە شانازی هەموو گەلە کەمانە. حەیف ئەو شۆرەشگێرە. ئەو قارەمانە لە رۆژی ۱۹۸۷/۶/۳۰ لە کاتی کەدا دۆژمن لەسەر چیا ی کیشکە سەنگەری گرتبوو هەڕەشە دەکرد ناوچە کە بختە ژێر کۆنترۆلی خۆی .. کاکە سەردار لە گەڵ چەند پیشمرگە یەک هێرشی کردە سەر سەنگەرەکانی دۆژمن و لە ناکامی شەڕێکی قورس شەهید کراو گیانی پاک ی گەیشتە کاروانی لە پەسەن نەهاتووی گەلە کەمان و دلی گەورە لە لێدان کەوت .. یە کجاری مائناوی لە خاک و گەل و کەس و کارو هاورێتیانی کرد .. بەشەهید بوونی گەلی کورد و یە کیتی نیشتمانی کوردستان زیانیکی گەورە لیکەوت .. کە ئەو هەواڵە بە من گەیشت لە گوندی قەمبەر بووم یە کەسەر بروسکەم بۆ باوکی شەهید کرد کە ئەمەش دەقە کە یه :

(بەداخ و پەژارە یەکی یە کجاری زۆرەو هەواڵی شەهید بوونی برا و نازی ی هەموومان .. قارەمانی گەلە کەمان کاکە سەرداری خۆشویستم پێ گەیشت بەراستی شەهید سەردار سەرداری شەهیدانە .. نازام چۆن وەسفی خۆم بۆ بکەم سەبارەت بە روودانی ئەم کارەساتە .. دەزەم چەند غەمبارو پەڕتشان بەلام شەهید سەردار لە میژووی گەلە کەمان لاپەرە یەکی زێرینی بۆ خۆی گرتووە کە میلەتە کەمان تا هەتایە شانازی پێوە دەکات .

رینگای تیکۆشەران و دڵسۆزان ئەو بەدەر نی یه ... کارەساتی شەهید بوونی سەردار رووداویکی کت و پڕ و رێکەوتانە نەبوو بە لێکو پێشەهاتیکی چاوەروان کراوووەک خۆی گوتەنی پێویستیش بوو. بۆ یە سەردار هەمیشە دە یگوتەوه (ئە گەر ئێمە نەبینە تەزجییە رووداوەکان ئەوا رووداوەکان دەبنە تەزجییە ئێمە) خوای گەورە سەبووری هەموومان بەدات ... وا بەرێ کەوتم بۆ لاتان) .

پاش چەند ساڵ تێ پەڕین بەسەر شەهید بوونی کاکە سەردار دەبی ئەو راستیە ساغ بێتەوه کە خوێنی گەشی سەردار ئاساکان بوو تاریکی رووناک کردەوه ، خوێناری ئەوان هاندەر دەبییت بۆ نازاد کردنی کەندی ناو ی خۆشویست جێ ڤا و گەلی کاکە سەردارو شەهیدانی تری کوردستان نەمرو سەربەری بۆ شەهید سەردار و سەر جەم شەهیدانی تری گەل و نیشتمان، هەر شەکاوه بییت نالای رزگاری هەموو کوردستان .

دوو هیترشی بۆ ناو شاری ههولیر

چالاکى هیترى پيشمرگه لىناو شارهکانى کوردستان گرنكى تايبىتى خۆى ههيه چونکه دوژمن لىناو شارهکان خۆى به بههيز دهزانى ، زۆرى به خهلكى کوردستان لىشارو شاروچکه و نۆردوگاگان دهژى ، دوژمن لىناو شارهکان پروپاگاندە دەکات گوايه پيشمرگه ناتوانى خۆى له قهرى هيتزهکانى بدات ، ههمنديک له خهلكى شارهکان لىبهر ژيانى خۆيان و دهولمىند بوونيان زۆر بىر له کيشى گهلهکهيان ناکهمنوه نۆکرو کاربهدهستانى رۆژم شارهکان به شوئىتىكى قايم دهزانن ، پىيان وایه دهستى شوپش نايانگاتى بۆيه چالاکى پيشمرگانه لىناو شارهکان کارىتىكى زۆر پىتويسته ، لىسرهتايى دهست پىکردنهوى شوپشى نوئى گهلهکهمان لىناو شارى سلىمانى چمندين چالاکى پيشمرگانه نهچام درا چمندين نۆکرو کاسهلىس و بۆره پىاوى رۆژم کوژران تىن و تهوژمى زۆرى به خهلكى سلىمانى دا ههر بۆيهش تا ماوهيهک شوپش لىناوچى سلىمانى زۆر بههيز بوو ههر بهراستى سلىمانى بىووه قهلاى شوپش و شوپشگىتران ، پاش شکانى هيتزى پيشمرگه له ناوچى سماقولى له ۱۹۸۶/۱/۶ دوژمن زۆر پروپاگاندەى ژههراوى لىناو شارهکان بلاو کردوه گوايه هيتزى پيشمرگه لى ناوچهکه دوور خستوتوه زهبرى کارىگهري لى وهشاندوه ههر بۆيه چالاکى لىناو جهرگه شارى ههولير چىژو تامى تايبىتى خۆى ههيه ، راسته مهفرهزهکانى پيشمرگه چمندين چالاکى بهکى گرنگيان لىناو شار نهچام دا ترس و لىمرزى زۆريان خسته دل و دهروونى دوژمنان بهلام هيشتا برى خهلك و شوپشگىتران نهدهشکا ههر بۆيه ههردوو تىپه تىکۆشههکهى دهستى دزه بىايهتتى ت ۸۶ ى دهستى ههولير ، ت ۸۷ ى قهرهچوگ دوو هيتزى گهوهريان برده ناو شارى ههولير بهم شىوهيهى خوارهوه :

۱- له کوئايى مانگى نازارى ۱۹۸۶ هيتزىكى ت ۸۷ ى قهرهچوگ به فرماندهى كاك سهفین به هارى كارى شههيدان دهستى حممى عدلى و شههيد رهغه كهمىنىكى قايميان بۆ دوو سهياره پى له ئمىن لىناو شارى ههولير (گهههكى روناكى) داناره ئهو دوو ئوتومبىله كهوتنه كهمىنى پيشمرگهکان به دهست رۆژىك ههموو سىخورهکان قرچ و بى کران به سزای خۆيان گهيشتن بىبى ئهوى هىچ بهرگههك بکمن شايانى وهبىر هيتانهويه (ئمىن وخۆفرۆشان ههميشه لىناو شارهکان چار له ههژاران زهق دهکهنوه که كهوتنه تهنگانه بهرگريان له خۆشيان پى ناکرى)

لهو چالاکى يه پىر واتايه چواره ئمىن کوژران که دوو زابت لىناو کوژراوهکان دابوو ، دهسکوت (۱۱) يازده کلاشىنکوڤ ، دوو رهشاشى بى کهى سى ، دوو دهمانچه ، دوو جيهازى

هوکی توکی ، سووتانی همدوو نوتومبیله ککش نمو چالاکی به سهدایه کی گمورهی دایهوه
 خه لکی شاری همولیر بۆیان ئاشکرا بوو که پیشمرگه تاکه پشتیوانی راسته قینهی خه لکه .
 ۲- هاوزه مان له گه ل دانانمویه کمین له گه ره کی رووناکی له همولیر له لایهن پیشمرگه نازاو
 جسوره کانی ت ۸۷ ی قه ره چوغ هیزیکی تری ت ۸۶ ی دهشتی همولیر به فرماندهی ریباز و
 هاریکاری هه فالان فاروق عه لی مه لود و کاک شوان و نوری قادر باریکه و سه لاج شینه
 هیرشیان کرده سر ماله جاشه کان له گه ره کی باداره له ناو شاری همولیر پاش شه رتیکی دوو
 کاتژمیتری ، پاش نمویه زه بری کوشنده له جاشه کان درا به دیل و ده سکوتوه نمو هیزه ش له شار
 ده رچوو .

(۱۵) کلاشینکوف یه ک ته کاریوف ده سکوتی پیشمرگه کان بوو لهو شه ره روو به رووه یه ک
 پیشمرگه ی قاره مان شه هید بوو ، یه ک مه سه له هیده حلزم کرد لیتره بو ئیویه نازیز شی
 بکه مه وه :

خه لکی کوردستان به هو ی جزوا جزو هه ندیکیان چه کی جاشه تیان هه لگرتبووه هه ندیک بو
 رزگار بوونیان له خزمه تی سه ربازی له لایهن موسته شه اره کان . (عدم التعرّج) یان وه رگرتبوو
 زۆریه یان به پاره له مسته شه اره کانیا ن ده کړی هیزی پیشمرگه ی کوردستان و شوړش به گویره ی
 هه لس و کبوت و کرده وه کانی خزیان مامه لئ ی له گه ل جاشه کان ده کرد نده کرا و نا کړی به یه ک
 چاو سه بری جاشه کان بکړی ، له باداوان دوو کس به دیل گیان وه ره قه ی جاشه تیان لای بو له کاتی
 گه رانه وه مان له نیوان گه ره سوو باداوان پیشمرگه کانمان کو کرده وه و سه رژمیترمان کردن له
 نه خام پیشمرگه یه کی کمرتی یه ک که سه لاج شینه فرمانده یان بوو دیار نه بوو زۆر تو ره بووم
 قسم کرد به نا چاری سه لاج شینه دوو باره گه راپه وه ناو شار که هاتوه ترمی شه هیدی هیتاره
 سه لاج شینه راسته له سالی ۱۹۸۱ له ریزی پیشمرگه دابوو به لام به بی ئی نمویه هه ست به
 لیتر سه روه تی بکات فرمانی به پیشمرگه کانی کمرتی خزی دابوو که نمو دوو دیله بکوژن که
 ناگاداریان کرده مه وه یه ک سه ر چومه لایان زۆر قسم پی گوت وه خت بوو شه ر له نیوانمان
 دروست بی هه رچمه ند به لی ئی دا که نه یان کوژی که چی پاش رویشتنی ئیمه نمو دوو کو ره
 کورده ی که تازه ته مه نیان له وه رزی به هار بوو به گولله ی ناهه ق کوشتنی ، که نمو خه بره م پی
 گه یشت زۆر دلگیر بووم و و تم (ده بی ئی نسان نه وه نده بی قیمه ت بی له سه ر شتیکی وا کم
 بکوژی و ما ئ و مه ناله کی سه رگه ران بی و خیزانه کی به روو سو ری بگه ریتوه مالی باوکی)
 خۆم به شه رمه زار ده زانی چۆن لیتر سه روه ی تا قمی وا جه رده و رنگر ده م!!! به لئ ده یان
 تاوانی وا کراوه به لام داخی گرام نه مه ده توانی نمو جو ره کسه انمی له ریزی خۆمان وه ده ر بنیم

زەمان رووی ھەموو ئەر جۆرە کەسانەیی رەش کردوو رەشیش دەکات کە بەو کارە نامرۆفانە ھەلەدەستن ، دەمەوی زیاتر لەسەر ئەر مەسەلەییە بدویم زەمان ھات و رۆیشت دوژمن لە سالی ۱۹۸۸ پەشتی شۆرشی شکاند ، ئەر جۆرە کەسانە خۆیان لەبەر تەنگانە رانەگرت ئەر ئەر جۆرە جۆرە ئەر دوژمن بیانبوری بە خۆشاندا ھاتنوو ھەر بەو دەستورە دەیان پیتشمەرگەیی کە لەگەڵ خۆشیا بوو شەھیدیان کرد چەند سالی بەسەردا رۆیشت لە بەھاری سالی ۱۹۹۳ لە ئۆردوگای کەسەنزان لە مالتیک میوان بووم زۆر ریزیان گرتم لە بەرامبەر وینەیی کورپتیکی لای زۆر جوان ھەتوئاسرابوو پرسیارم لە خاوەن مالتە کە کرد کە بزاتم ئەر کۆرە کیتی ، ئافەرەتیک بە دەنگیتیکی پەر لە گریان ووتی (ئەر پیاری من بوو باوکی منالەکانە ئیو کوشتان) واقم وورما لە قسەیی ئەر ئافەرەتە سەرسام بووم کە بزیمان گیترا مەر ھەمان شوم وەبەر ھاتەر کە نزیک باداوان ئەر کۆرە کورپتیکی تری کورد لەسەر یەک پەسوولەیی (عدم التعرج) کە بەپارە کورپوویان کۆژران .. پاش چەند رۆژتیک لە نیسانی ۱۹۸۶ دیسان بە دوو قۆل چوونەر ئەر ناو شاری ھەولیر بوو گەرە کەکانی ماجیدادە و لەتیفادە ھەردوو ت ۸۶ و ت ۸۷ ئەر جارە ھەقان مام غەفور سەرپەرشتی قۆلی ماجیدادەیی کرد ئەر ھیرشانە بوو تەمبەیی کردنی جاشەکان بوو ، بوئەرەیی چە کەکانیان تەسلیم بە حکومەت بکەنەر (۹) نۆ کلشینکۆفمان دەسکوت .

شەر لەناو شارەکان گەرنگی لەو دەا نیە چەند کەس دە کۆژری ، چەند پارچە چەک دەسکوت دەبی ، بەلکو گەرنگی لەو دەایە چەند کەس ھەست بە بوونی پیتشمەرگە دەکات دوژمن چەند دەترسی ، چەند دوژمن لە پیتش چاوی ھەزاران و دلتسۆزانی گەل مەلوول دەبی بوو دەبی فرماندەیی گشتی ھیزی پیتشمەرگەیی کوردستان و فرماندەیی ناوچەکان پیلانی ئەر دابنیت کە چۆن لەنلو جەرگەیی دوژمن چالاکی ئەنجام بدری بوئەرەیی دوژمن لە سیتبەری خۆشی بترسی ، بوئەرەیی بزانی تاوانەکانی ھەر و بە ئاسانی تی ناپەری بوئەرەیی میللمتە کەمان ھەست بە پالپشتیتیکی بە ھیز بکات بوئەرەیی قەیسەری لە دوژمن بکرتتە کونە مشک .

فرامۆش کردنی ئەر ئەرکە کارتکی خراب دەکاتە سەر وەر و ژاتی جەماوەری گەل لەناو شارەکان شۆرشی نوویی کوردستان زیرەکانە ئەر ئەرکەیی جی بەجی کرد ھەر لەسەرەتای دەست پینکردنی شۆرشی تا نیستاش ئەر جۆرە چالاکیانە لەناو شارەکانی کوردستان دژی دوژمنانی کورد بەردەوامە و بەردەوامیش دەبی .

په یوه ندى له گه ل ټيران

ټيران زياتر له (١٥٠) سده په نجا هزار كم ٢ له خاكى كوردستانى روزه لاتی داگیر كړدوه مافى حوت ملیون كوردی زهوت كړدوه .

حمرام كراوه منالی كورد به زمانى زگماكى خوی له قوتابخانه بخوتنی خيرو بیری كوردستان به تالان ده بن ، به ناگر و ناسن گه لی كورد و شورشه كهی ده سووتینن ، هزاران له رۆله به مشرفه كانی ده كوژن و كوشتوه ، بسعدان هزار پاسدارو نمرتمشى لاسر شاخه كانی كوردستانى نوډیو قایم كړدوه ، كاری بی نه خلاقى دهرهق خه لگی به مشرفی كوردستان ده كمن هرچی خراپه وا به كوردی ده كمن ، كهواته ټيران په كیكه له دوژمنه هره گوره و سامناك و درنده كانی گه لی كورد له پال عتراق و توركیا و سوریا له زمانى (سده فویه كانه و) تا نیستا به دیان جار چا و بسته كیان به كورد كړدوه ، به ټینیان داوه و درویان له گه ل كړدوین هر نو رچه له كهی سمكوی شكاك و همزه ناغای منگور و قازی محممدیان له پهنا دۆستی و ده عوه تموه شهید كړد ، هر نهوی توانن به ههمان شیوه به ههمان ده ستور ټیكوزشرى ناودارى كورد (د . عبدالرحمن قاسملو) یان له فییننا شهید كړد پاش چند سال له ټلمانیا ټیكوزشر و رابهری حزبی دیموکراتی كوردستانى ټيران (صادق شهره كند) یان شهید كړد كاربه ده ستانى نمری ټيران هر وه كو شای ټيران به رامبر به كورد ههمان جل و برگ و كراسیان پۆشیوه تنها (بۆزبناغه كهی ملیان) گوراه .

جاران له پهنا تیمبراتوریتمی فارسى چاری كورپى (خانى نه محمدی خانى) یان دهره ټیناو ده یان كړده (كه لا شوشه) نیستا له پهنا نیسلامه تی میللمتی هرژاری بی كس و بی پشتیوانی كورد ده چوسیتوه ، نه گمر بیانه وی په كیك ژر دست بكمن یا بیكوژن همیشه رنگای دۆستایتمی ده گرنه بهر تا فرستى باشیان لی هه لكوی راسته نیسلامن به لام پیش نهوی نیسلام بن شیعمن پیش نهوی شیعه بن فارسن ، كورد نه فارسه و نه شیعه به ، نیسلامی (سوننى) مزه هبه بۆیه خو یان دوو جار به دوژمنی كورد ده زانن هم وه كو نه تموه هم وه كو مزه هب ، نه گمر له زمانى شا هندی كاربه ده ستى دزیان ده كړد و لاسر خو ټینی میللمت ده زیان نهوا نیستا له ټيران له كاربه ده ستى بچوك تا هره سهره لاسر حسابی خه لك خو یان

دهولمه‌مەند کردوو وە کو خۆمان دەزانی ئه‌وانیش به رنگای ناشمعی خۆیان کرده خاوه‌نی قەسرو سه‌یاره میلیلتیشیان فری داوه ...!؟

ئەوانە لە حوکمرانی نە شاره‌زا و دەست پیسن بۆیه ئه‌و ئیترانه دهولمه‌مەنده نابووری وا ته‌پیوه ژێرخانی به‌ره‌و خوار تر ده‌روات .

میژووی په‌یوه‌ندی شوپشه‌کانی کوردستانی خواروو (عێراق) له‌گەڵ ئیترانه‌کان میژوویه‌کی دوورو درێژه ، به‌درێژایی ژبانی کورد ئیترانه‌کان هەر له‌ پشته‌وه‌ خه‌نجهریان له‌ میلیلمتی ئیتمه‌ داوه .

تاقی کردنمه‌کانی دوورو نزیک ئه‌و راستیه‌ ده‌سه‌لێتن که‌چی ئه‌وه‌ی جینگای پرسه‌یاره‌ بۆچی شوپش و سه‌رانی میلیلمتی کورد حمز ده‌گەن په‌یوه‌ندی له‌گەڵ ئه‌و جووره‌ دوژمنه‌ زه‌بر وه‌شینه‌ بیه‌ستن .

ئایا هیچ جار ئه‌و په‌یوه‌ندی به‌ قازانجی گه‌لی کورد گه‌رایه‌وه‌ته‌وه .
پێم وایه‌ ئه‌و دوژمنانه‌ی میلیلمتی کورد هه‌رگیز به‌ته‌نیا ناتوانن شکست به‌ میلیلمتی ئیتمه‌ بگه‌یه‌نن ئه‌گه‌ر له‌ نیو خۆیان رێک نه‌که‌ون ، رێکمه‌وتنی نازاری سالی ۱۹۷۵ و تێک شکانی کۆماری مه‌هاباد و ئیدانی بزووتنه‌وه‌ی بارزان شاهیدی قسه‌کانه‌.

ئه‌گه‌ر نزیک تر سه‌یر بکه‌ین مه‌ترسی کورد حالی حازر له‌ پشته‌وه‌یه‌ نه‌ک به‌رامبه‌ر رژیمی عێراق ، چونکه‌ پیلان گێپان خه‌نجهریان هه‌لکێشاهه‌ له‌ هه‌لێک ده‌گه‌رێن بیه‌شێتن ، به‌هه‌ر حال یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستان به‌پێچه‌وانه‌ی ئاره‌زووی ئیتران شوپشی هه‌لگه‌یه‌ساند ، به‌چمەند پارچه‌ چه‌کیکی کۆنی شاردراره‌ی شوپشی ئه‌یلول دژی رژیمی عێراق و ئیتران و تورکیا وه‌ستا ، چمەند مه‌فره‌زه‌یه‌ک له‌ چیاو چۆله‌کانی کوردستان بلا‌بونه‌وه‌ به‌ نانی ره‌قی جووتیه‌ره‌ خۆشه‌یسته‌کان ، به‌یارمه‌تی دلسۆزانی گه‌له‌که‌مان رۆژانی دژواری بری ، یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستان به‌ نازایی و چاونه‌ترسی و دلیری پێشمه‌رگه‌کانی شه‌وی تاریکی شوق ده‌کرد هه‌تزه‌کانی عێراق ، ئیتران ، تورکیا ده‌نگ و باسیان له‌سه‌ر ئه‌و چمەند پێشمه‌رگه‌ قاره‌مانانه‌ ده‌گۆرپه‌وه‌ کورد ده‌یویست سه‌ربه‌ست بژی ئیتران و دوژمنان ده‌یانویست دیل و ژێر ده‌ست بیته‌. بێ پاره‌ و پول بێ فیشک و جبه‌خانه‌ شوپش ده‌ستی پێکرد و بلێسه‌ی به‌رزو به‌رزتر ده‌بوو .

سه‌ربه‌رز بووین چونکه‌ دۆستی هیچ دوژمنێکی خۆمان نه‌بووین ، ده‌مانگوت با له‌ برسان به‌رین ، با بکوژێن ، با له‌سه‌رمای زستان ره‌ق بینه‌وه‌ ، به‌لام دوژمن ده‌ست له‌ کارو بارمان نه‌دا با دوژمنان بزانی کورد رۆلێی جه‌سوورو فیداکاری هه‌یه‌ کوردیش به‌ خۆینی کوره‌کانی

دهبى بچيته ريزى گهلانى جيهان نهوا شوڤش دهستى پيكردهوه دوژمنان وهخت بوو لهداخان شهبق بهرن .

شوڤشى خنجيلانهى كوردستانى خومان بهاوارى كوردهكانى ئيرانيش چوو ، شههيدمان دا ، هيلاكىي وماندوو بوونمان چيژت بهلام گروهى كوردستانى گمورهمان بردهوه ، چمند سهربرز بووين له دهشتى هموليترو گهرميان و خوشناوهتى و شارهزورر بهرو سهردهشت و بانوو بوكان و مههاباد و خانه دهروزيشتين ناواتى قازى محمد و بارزانى نهمرو شيخ سعيدى پيرانمان دههيتنا دى .

نهدى بوچى پهيوهنديمان له گهل ئيران بهست پرسيارنكه دهبى وهلام بدرتسموه ئيرانيهكان چمندين سال بوو له گهل عيراق شهربان ده كرد پينيان و ابوو به تنفيا دهتوان حكومتى عيراق بروختين كهچى له سالى ۱۹۸۶ سهرهپاي گرتنى (فاو) له لايمن ئيرانيهكان گه يشتنه ئهو راستيه كه ناتوانن عيراق بتمنيا بروختين ، هيرشهكانى ئيران بو ناوهراست و خواروى عيراق هممورى تووشى شكستى گموره دههات نه گهر سهركومتنيش بهدهست بهاتايه بهديان هزار كوشتارو برينداريان دهده ، به كارهيتنانى چهكى كيميائى له لايمن عيراقموه مترسى لهناو هيتزهكانى ئيران پهيدا كرد بويه دهويست بهرهى شهر له گهل عيراق فراوانتر بكات له كوردستانموه به يارمعتى ئيمه خاكى عيراق داگير بكات .

ي . ن . ك هيتزكى خاوهن ههلوئست و راي خوى ههبوو لهسهر گوڤهپانى ناوچهكه و كوردستان ، ئيران دهويست ئهو دهنكه سوڤ گوم بكات بهلاى خوى رابكيتشى و سوود له نازايى و فيداكارى پيشمهرگهكان وهريگرى ، دهويست كوردستانيش ويران بكات (به بهرديك دوو چولهكه بكوژى)

ئيران له جيهان نمونى نهمابوو زوريى وولاتان گازانديهان لى ده كرد دهويست بلنى له گهل كوردهكانى عيراق دوستم تنفيا دژى رژيمى سداهم ئيران دهويست له رنگاي دوستايتمى و پهيوهندى پهيدا كردن سيخورو جاسوسهكانى لهناو كوردستانى عيراق بلاوبكاتموه بو كوڤردنموى دهنگ و باس لهسهر سوپاي عيراق و هيتزى پيشمهرگهكى كوردستان و دروست كردنى توڤى جاسوسى لهپهنا ئهو پهيوهندى و هاوكارى كردنه ئيرانيهكان دهيانويست چمك و پاره و تهقمهنى بدن به پيشمهرگهكى كوردستان تا بتوانن سوپاي عيراق له كوردستان سهرقال بكمن وه نهويش لهناكاو هيرش بكاته سهر شونتيك كه خوى دهستينشانى دهكات .

ئىرانىيە كان كە نەيانتوانى بىرگىرى لە بىرە نەوتە كانى خۆيان بىكەن رۆژانە فرۆكە كانى عىراق كۆمپانىيا كانى دەكوتا زەرەرو زىانى زۆرى لى دەكەوت دەبويست بەھۆى يەكيتى نىشتىمانى كوردستان نەوتى كەركوك بوەستىنى .

ئىرانىيە كان پىيان وابو ئەگەر يارمەتى ى . ن . ك نەدەن وە رىنگاى ھاتووچۆمان بىگرن ئەوا يەكيتى لاواز دەبى لە ھەلىك زەبرى خۆى دەوەشىنى .

ھىزى پىشمەرگەى كوردستان گەلىك شونىنى گىرنگ و ستراتىژى رىزگار كوردبوو بىنكە بارەگاى سەركردايمى چەند كىلۆمەترىك لە شارەكانى كوردستان دوور بوو ، زەمىنى ھىرشى ئىرانى لەبار دەكرد بۆيە چارى بىرېبوو پەيوەندى بەستى لەگەل سەركردايمى يەكيتى نىشتىمانى كوردستان ئەوانە ھەندى ھۆى تىرش ھەبوو بەتايىمى لەبارى ئەو كاتى ناوچەكە كە ئىرانى ھان دەدا بۆ ئەو مەبەستە دەباشە ئەگەر ئىران ئەو قازانچ و دەسكەوتانەى لە پەيوەندى كەردن ھەبوو ، دەبى كورد و (ى . ن . ك) بە چ بىرو بۆچونىك پەيوەندى لەگەل ئىران بەستى دە سال بوو (ى . ن . ك) بەپىشت و پەناى مىللەت شۆرشى دەكرد ، قۇناغە سەخت و ناخۆشەكانى بىرېبوو لە ژىر زەبرى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان حكومەت بۆ ماوہى تىپىرى مفاوہزاتى لەگەل ى . ن . ك كەرد و ئەو ماوہى شەرى راوہستارىكخستەكانى ى . ن . ك بە كۆمەلە و شۆرشگىرانىشەو بەھىزتر بوون ژماوہى پىشمەرگە بەرەو زىاد بوون دەچوو ، زۆرىەى ناوچەكانى كوردستان بوو مەيدانى چالاكى پىشمەرگە دە سال بەشانازىوہ بىرېبەرەكانى ھەموو دوژمنان كرا لەو تاقى كەردنەو سەختە زۆر سەركەوتوانە ھاتە دەرەوە بزووتنەوہى رىزگارخوازى گەلى كورد بە مېرات بۆى بەجىماوہ دەبى لەگەل دەولەتتىكى دراوسى پەيوەندى ھەبى ئەگەر زەرەرىشى لى بىكات ، راستە رىنگاى ھاتووچۆ بۆ دەرەوە داخرابوو ، راستە بىرىندارەكانمان وەكو پىويست بۆ چارەسەر نەدەكرا ، راستە لە يارمەتى دانى دەرەوە بى بەش كرابووين (فىشەك و تەقەمەنى و چەك وەكو پىويست نەبوو) وە ھەرچى خالىكى تر ھەيە بىتتە سەر ئەو ھۆيانە ھەمووى رەش دەبىتتەو ، چونكە ئىمە دە سال بەبى يارمەتى ھىچ دەولەتتىك شۆرشى كوردستامان بەردەوام كەرد رۆژ لە رۆژىش بەرەو سەركەوتن ھەنگاوى ئەگىنا ، گەلىك ناوچەى گىرنگ و ئەستەم و ستراتىژىمان نازاد كەردبوو بەتايىمى جافەتى ، دۆلى بالىسان ، سەفرەو زەرەوون ، دۆلى سىماقولى ، مەلەكان ، گىرەوان ، بىنارى قەندىل ، چەمى رىزان) بۆ داىن كەردنى ژىانى پىشمەرگەو ھەلسۇراندنى كاروبارى شۆرش رۆژنە دەيان ھەزار دىنار لە گومرگەكان دەھاتە دەست چونكە

ئەم كات ئابوروى ئىيران زۆر خراپ بوو خەلكى كوردستانى ئىيران بۆ دابىن كوردنى پىتويستىيەكانى بە كەروبارتازووقى لە عىراق دەبرد

ئىرانىيەكان بۆ چاۋ بەستەكى ھەندى چەكيان نارد برىتى بوو لە (كلاشىنكوف ، بى كەى سى ، ھەندى ھاۋەنى ۱۲۰ملم ۸۲ملم و ۸۱ملم) ھىزى پىشمەرگەى كوردستان لە چەندىن داستان بە سەدان پارچە چەكى لەو جۆرانى گرت بۆ نمونە شەرى دىگەلە ۲۰۰ كلاشىنكوف ، شەرى سەرى رەش (۱۵۰۰) ھزارو پىنج سەد پارچە چەك ، داستانى رزگارى بە سەدان پارچە چەك ...!!!، جگە لە چالاكى جىبا جىباى ھىزى پىشمەرگە لە ناوچەكانى ھەوليرو سلىمانى و كەركوك ، دەباشە چ پىتويستىيمان بە چەكى ئىران ھەبە.

حكومەتى عىراق دەيزانى ى . ن . ك دۆستى ئىران نى يە بۆبە ھىزەكانى خۆى زۆر سەرقال نەدەكرد بۆ گرتنەوى ھەندى شوپن كە دەبوو ماىەى زەرەرو زىانى زۆر بۆ خۆى كەچى پەيوەندىمان لەگەل ئىران گرى دا ناچار بوو ھەندى ھىز لە ناوچە گرنگەكانى شەرى عىراق – ئىران بگوازىتتەو كوردستان و پەلەى كرد لە گرتنەوى سنوورەكان وە بوو ھۆى شەرىكى رويە روو لەگەل ھىزى پىشمەرگە كە بەراستى قازانجى نەبوو .

(ئىرانىيەكان زۆر درۆزنن قەسى راست ناستەنگ بزانن رەنگە بەھارىان ھىناىتتە چۆكان وایان باس كەربى كە بەو زووانە حكومەتى عىراق بە پىلاننىك دەروختىن .) من زۆر جارن لەگەل برادەران باسى ئىرانىيەكانم كەردو ھەرگىز بىروام نەبوو كە ئەوان دەتوانن حكومەتى عىراق بىروختىن وە رۆژى دادى عىراقىيەكان لە شەرىش چۆكيان پى دادەدەن زۆر جار برادەران دەيانگوت (كاكە رەش) واتە سەدام ھەر دەرووخى بەراستى گالتم پى دەھات چەنگە ئىرانىيەكان ئەوئەندە گەمژە بوون دىبايان لە عەقلى خۆيان دەدۆزىمە .

لەسەرەتای مانگى تەموزى ى . ن . ك بەتەواوى پەيوەندى دۆستانى لەگەل ئىران بەست ، ئىران حكومەتىكى كۆن و دەولەتمەند و خاوەن ھىزە ، كورد مىللەتتىكى ژىردەست و خاوەن شۆرشىكى بى پشتىوانە چۆن لە رىكەوتن ئەو تەرازوۋە رادەگىرى ، ھەردەم رىكەوتن لەگەل خاوەن ھىزەو بە قازانجى ئەو دەگەرتتەو .

بەلین دان بەبى ھىز ھىچ دەورو كارىگەرى نابى ، ئىران بە قەسى پان و نەرم و گەورە ھىچى تىدا نەھىشتبۆو كەچى لەرۆژى تەنگانە يەك رۆژە شەرىشى لەسەر نەكردىن لە درىژەى ئەو ياداشتە ھەلوتىستى ئىرانىيەكان بە چاكى روون دەبىتتەو .

حکومتی عیراق هستی کرد که ی. ن. ک. و ئیران ریکوتیان مور کرده به بهله کوته خو بونهوی رنگای هاتنی چک و تهقمینی بگری خوئی ساز و ناماده کرد بو هیرش هینانه سمر کوردستان له ۱۹۸۶/۷/۲۵ به بروسکی سمرکردهی هیزهکانی لای نیمش داواکران بهریز مام غهفور له گهل هیزیک بهرو سمرکردهی بهری کوه ئیرانیهکان له بهکم روژی په یوهندی بهستن دهستیان به کارهکانی خویمان کرد و جاسوس و سیخورهکانیان خزنده کوردستان به کم جار بو کزکردنوهی ههوا له سمر هیزی پتشمه رگی کوردستان و درسه کردنی ناوچهکان و به کری گرتنی هندی کسی نهفس نرم .

له سههتهای مانگی ۱۹۸۶/۸ به بروسکه ناگاداری من و کاک سهفینیان کردهوه که بهچین بو سنووری تپی ۲۱ ی کمرکوک بو ناوچهی شیخ بزینی دیار بوو کاک سهفین نههات ، من بهتمنیا پهیموه له گهل سهیاره بهکی ت ۲۱ ی کمرکوک چوینه لای کاک کوسرهت و کاک عهلی بهچکول که سهیرم کرد شمش پاسداریش لهوی بوون پاش نان خواردن کاک کوسرهت به درژی قسهی له گهل کردم .

له گهل پاسدارهکان بهری کوهتین ئیواره له گوندی (بیناتی) ناتمان خوارد درهنگی شو له چیای کان دو بهلان ناودیو بووین چوینه نزیک کومپانیای نهوتی کمرکوک به جیهازیکی مؤدیزین وینهیان گرت ، زور شرتینیکی خهتر بوو هیچ ره بیسهکی دوژمن (۳۰۰) سی سهده مهتر نیوانمان زیاتر نهبوو شهوی درهنگ له که لور له دهرهوی گونده که نان و ماستاومان خوارد بهیانی هاتینهوه شیخ بزینی که بوم ساغ بوه نهوه نهخشی لیدانی کمرکوک له گهل برابهکی هارسهنگهرو خو شهویستم نهو قسانم کرد .

سهیرتیکی کاک () م کرد و وتم بهراستیته له کمرکوک دههین ووتی بو ، ههمووی ده سووتینین عیراق بهتیهپری ناتوانی نهو خسارهته پر بکاتهوه ...!!! دیسان پیتم ووت نهدی میللهتی خویمان ، باشه نهو گوندانه ، باشه خه لکه که ، حکومت درندهیه هه رچی له دهستی بیت دهیکات ووتی کاکه تۆ هه درژی ئیرانی نهگینا نهوه کاریکی زور گرنگه و وتم راسته کاریکی زور گرنگه بهلام نهو قورمساغانه نازانن تۆپ به کار بهیتن ، هه عهیب دارمان ده کهمن و تمنها میللهته کهمان باری خراپی بهسهه دی ووتی باشه کاکه واز لهو قسه ههلق و مهلهقانه بینه برهوه لای دهشتی ههولیر بهلام لای کس باسی نه کهی چونکه کس نازانی .

شهری قهویان - ماوهت

ماوهت ناحیه که سر به قمزای شارباژیره (چوارتا) له پارێزگای سلیمانی چل کیلۆمتر له سەرۆی سلیمانیه .

قهویان : دوو گوندن له نزیک سلیمانی رۆژههلاتی لوتکهی دوویرا له رۆژئاوای گوندی سنگره کارێزهش دهکوترته سەرۆی قهویان له سهربازگی کانی ساردی سلیمانی جادهیهکی کلان گوندهکانی (فیال ، کانی بوردینه ، قهویان) دهبرێ و له کارێزه قهلاچۆلان دهکاتوه ، حکومتهی عێراق پێشنهوهی دهست به هێرش کردن بکات هیزهکانی تنها لهسهر جادهی گشتی (سلیمانی - ئەزمیر - قهلاچۆلان - سوورهقهلات - ماوهت حسمن بەگ) بوو ، هیزهکانی پێشمهرگه پێش دهست پێکردنی هێرشێ دوژمن له نزیک جادهی (ئەزمیر ، مۆکبه ، گۆرهنگ ، باخ ، دۆڵ بێشک ، بالوسه تا سنووری ئێران) بوو .

شهری قهویان - ماوهت یه کێکه لهشهره ههره گهرهکانی یه کێتی نیشتمانی کوردستان لهگهڵ رۆژی عێراق نزیکه سی مانگی خایاند زیاتر له (۸۰۰) ههشت سهد جاش و سهرباز کوژرا و بهسدانی تریش بریندار بوون وه نزیکه سهد رۆژی تینکۆشهری گهلهکهمان گیانی پێدزیان پێشککش به خاکی نیشتمان کرد ، رۆژی عێراق پاش ئهوهی بۆی ساغ بۆوه که ئێران و ی . ن . ک بهتواوی له روهی سهربازی رێکوتوون بهپهله کهوته بیرکردنوه بۆ تسک کردنوهی سنووری دهسهلاتی هیزی پێشمهرگه و کردنوهی رێگای قهویان و گرتنوهی دۆلی سهفره و زهروون له ناوچهی ماوهت تا گرده رهش لهسهر سنووری عێراق - ئێران . بۆ جێبهجێ کردنی ئهو پیلانه سههرتا دهیان فوجی جاشی هینا ناوچهکه و دهستی کرد بهشهری بهرهیی (الجبهه) . ههرچنده شهر پێش مانگی ئهیلول دهستی پێکرد بهلام لهسهرتای مانگی ئهیلول دوژمن پالێپهستی زۆری خسته سهر شوێنهکانی پێشمهرگه و رۆژانهچهندین هێرشێ دهکرده سهر سهنگرهکان .

لیوا روکن قوات خاصه نزار عبدالحمیم الحزرهجی ئهوکات قانیدی فهیلمقی یهک بو گوایه به کابرایهک به سهرکردایهتی (ی . ن . ک) ی راگهیانده ئهگهر بکری رێگای قهویان چۆل بکری چونکه حکومتهی ئێران له مانگی موحرهم رهنگه هێرش بکات دهتین بهتینی دابوو که موحرهم تهواو بیت بکشینهوه شوێنهکانی خۆیان ، ئهوکسه راسته بهلام ههرگیز رۆژم

نده كشاهه نه گمر هیزی پيشمرگه شوتنه كهی چۆل بگردايه براهی شهر درتژیایی ۳۰ كم دهبوو بۆ ديفاع كردن لهو هممو شوينه گرنهگه پنيوستی به ژمارهيه كي زۆری پيشمرگه ده كرد هاوره مان له گهمل هيرشی دوژمن جكومتی چك و تهقمه منی و تۆپی ۱۲۰ ملم و گوللمتۆبه كانی له رنگای سه فراه و لاغلو ده گوازتموه بۆ گونده كانی (گوتزی - مالومه) بۆ نه بامدانی عمه لياتی كمر كوك بهره بهره هیزه كانی ی . ن . ك بشداری شهریان كرد ده توانم بلیتم له ۸۵% هیزی پيشمرگه بشداری نمو شهره یان كرد .

له ۱۹۸۶/۹/۱ هیزه كانی ئیتمش له گهمل به شیک له ت ۲۱ ی كمر كوك له ناوچهی دهشتی كۆیه كۆبۆینموه به مهبهستی رژیشتن بۆ سر كردایهتی له گهمل ههقان كاك كۆسرهت له بیرمه نمو رۆژه ئیران هیرشی كرده سر (منسه كانی عمیق) له ناوی خهلیج عیراق گورزگی لی داو پی ی به جی هیشته . كه گهیشینه سر كردایهتی لهوی به سر بهره كانی شهر دابمش كراین ، بهم شیویه :

۱- ت ۲۱ ی كمر كوك بۆ لووتكهی دوویرا رۆژی دواتر دوژمن هیرشی كرد پاش شهرتگی قاره مانانمی كهم وینه دوو پيشمرگه شهید بوون لهوانه كاك برامه سوور جیگری فرماندهی ت ۲۱ ی كمر كوك پاش لهوی پيشمرگه كان فیشه کیان لی برا دوژمن توانی لووتكهی دوویرا بگری .

۲- ت ۸۷ ی قهره چوغ بۆ دۆل بیتشك .

۳- به شیک له ت ۸۶ و ۸۵ بۆ نزیك قه یوان .

دوژمنی درنده و وهشی به ده یان هیرشی یك له دوايه کی كرده سر (دۆل بیتشك ، بالوسه ، كۆرهنگ ، بالخ ، خهجه له رزوك ، كهپکی قه یوان ، كونه ماسی ، وراغلو ، گرده رهش) له لایهن پيشمرگه كانی ی . ن . ك نازایانه بهرگری كرا ، پيشمرگه كانی ت ۲۱ ی كمر كوك ، ت ۲۵ ی خالخالان ، ت ۴۷ ی پیره گرون ، ت ۵۱ ی گرمیان ، ت ۵۷ ی سه گر مه ، ت ۹۳ ی كۆیه ، ت ۸۶ ی دهشتی همولیر ، ت ۸۷ ی قهره چوغ ، ت ۱۲ ی سوژان ت ۷۸ ی كاروخ ، ت ۱۹ كۆرهك ، مهردانه ، نازایانه ، جوامیترانه به ره رووی نمو هیزه ی دوژمن وهستان ههقان عمو لا بۆر ، سه لاج چاوشین ، مام غه فور ، كاكه ره بهر سه یه برام ، ساییر ره سو ل ، سامان گرمیانی ، كاك سه رهنگ ، شیخ جمعفر ، وه ده یانی تر له فرمانده نازا كانی هیزی پيشمرگه ی كوردستان بشداری نمو شهره یان كرد .

له ناوهراستی تشرینی دووهم رژیم توانی ههموو ئهو شوینه گرنگانه بگری و داگیری بکاتوه له ماوهی ئهو سی مانگی شهر ئهوی جینگای داخه دۆسته کهمان ئهو ئیرانهی به لینی دابوو له گهڵ ئیمه بێت یهک گولله تزییشی به هیزه کانی عیراق دانهدا ، سنووری ماوه تیش گیا و نه گهر پشپۆزینکی عهسکهری سهیری شوینی سهرکردایهتی به کردایه سهری سوپ ده ما چونکه به راستی نابلوکه درابوو له ههموو لایهک وه تمنها چمند کیلۆمترزکی چوار گۆشه مابوو بنکو باره گای ئی دامهزرابوو ئهوش رژانه له ههموو لایهک تۆپ باران ده کرا ، رژانه فرۆکه کانی رژیم بۆردومانیان ده کرد . جینگای شانازی بوو که هه قالانی سهرکردایهتی به تایبهتی به پرتزان مام جهلال و کاک نهوشیروان له نزیکهوه له گهڵ پیتشمه رگه کان ده ژبان ئهوانیش وه کو ئیمه و باقی ئهندامانی سهرکردایهتی له گهڵ ئیش و نازارمان ده ژبان.

شهری ماوهت - قه یوان بووه هۆی کم کرد نهوهی چالاکی له ناچه جیا جیا کانی کوردستان چونکه زۆریه ههره زۆری سهرقال بوون بهو شهره گهورهیه . خالیک تری گرنگ شهری قه یوان - ماوهت پیتشمه رگهی ماندوو کرد وه هم تاقی کرد نهوهیه کی گهورهی شهری بهریه ی بوو که هیزی پیتشمه رگهی کوردستان لهو بواره دهستی کورت بوو . تا رادهیه کیش هه لوتستی ئیرانییه کان بۆ ههندی کس ساغ بۆوه چونکه تا ئهو کاتمهش ههندی کس گۆزی له سهر پشتگیری هیزه کانی ئیران ده کرد .

سه ره تای مانگی ۱۰/۱۹۸۶ بوو ، شهو بوو له بهرام بهر گوندی باغ چادرمان هه لدا بوو ، لرمه ی تۆپ داره کانی ده هه ژاند ، تهقه هاژهی ده هات ، جیهازه بچوکه کان قسه یان ده کرد و هه واتیان ده دا ، ناگری دار بهروو له نزاری چیاکان گه شتر ده بوو ، ئیمهش لهو هه للایه سوالفه ی خۆشمان بۆیه کتر ده گێزایه وه کاک کۆسه رت و شیخ جه عفر و کاک سابیر ره سوڵ و مامۆستا به کر و فاروق عه لی مه لود و من چمند بلّی ی به قسه ی زه مان پی ده کمنین له لایه کیش به روسکه هاتبوو که له سماقوئی دوو کۆریه ی هه قال کۆسه رت (پیتشه وه ئاراس) شه هید بوونه باوکیان بی ناگا لهو کاره ساته دلتمزتنه هه ر بهری له لای پیتشمه رگه کان بوو کاک نهوشیروان ره وانهی دوا ی کرد لهوی ئهو رووداوه ی پی راگه یاند که ئهو خبه ره م بیست زۆر پیی شله ژام زۆر دلگیر بهوم چونکه شه هید بوونی دوو پارچه ی جه رگ کارنکی واناسان نی یه . به یانی چومه باره گای کاک نهوشیروان هه ستم کرد کاک کۆسه رت ته م هه واته کاری خۆی ئی کردوه و خمه گینه هه ر ئهو رژۆه له گه لّی گه پراینه وه تا رژۆه لات گه یشتینه گوندی په لکانه به رام بهر گوندی سی کانیان ئی تاره ی ناینده گه یشتینه سماقوئی کاک کۆسه رت لای دا چوه سه ر گۆری هه ردوو کوره شه هیده کی

براده‌ران بانگیان کردم که بچمه لای منیش قسم له گئل کرد و دلم داوه ، دوو شو له سماقوئی مامسوه و گپرامسوه دهشتی همولیر لهو ماویه بهسهدان تمن چک و تهقممندی له نیران گوازتراهوه بۆ سرکردایمتی لهویش بۆناوچه‌کانی نزیک کبرکوک لهوهی جینگای باسه لهو ههموو جوجۆلهی هیزی پیتشمیرگه عیراقیه‌کان بهو دهزگا جاسوسییهی که سالتهایه پاره‌ی بۆ سسرف ده‌کمن نه‌یان توانی بزائن لهو چک و کهره‌سته‌یه بۆچی دیت بۆ کوردستان تا به‌کم گولله تۆپ نزیک کۆمپانیای نهوت نه‌کوت لهوان ههستیان پی نه‌کرد بوو ههر بۆیه لیدانی کۆمپانیای نهوتی کبرکوک به عمه‌لیاتیکی زۆر گهوره و سامناک له قه‌لم ده‌درا چونکه پیتیان وابوو حکومست کم همتا زۆر ده‌نگ و باس وهرده‌گریی که‌چی به پیتچوانهوه ده‌زگا‌کانی رژیم (له گوئی ی گا خوتبوون) .

لێدانی کەرکوک

لەمێژ بوو ئێرانیەکان لە هەلیک دەگەران تاکو تۆلەمی لە حکومەتی عێراق بکەنمۆه چونکە فۆزکەکانی عێراق رۆژانە شوننە گرنگەکانی ئێو وولاتەمی دەکوتا . هێزی ئاسمانی ئێران پێش هاتنی جەهوری ئیسلامی یەکیەک بوو لەو هێزانەمی لە رۆژەلاتی ناوهراست حیسابی بۆ دەکرا پاش هەلاتنی شا ئێو هێزە تووشی گێرگرفتسی زۆر هات سەرەرای ئێو هەش دژە ئاسمانیەکانی عێراقیش چەندین فۆزکەمی ئێرانیان خستە خوارەوه ، چەکە دژە ئاسمانیەکانی عێراقیش وای لە فۆزکە ئێرانیەکان کرد بوو کە نەتوانی لە کۆمپانیایەکانی نەوت نزیک ببنمۆه . باشترین چاره بۆ ئێو مەسەلەیه بەکارهێنانی تۆپ و هێزی پیادهیه . کەرکوک نزیکەمی دوو سەد کیلۆمەتر لە بەرهەکانی شەر دورو بوو ، هیچ تۆپینکی ئێرانی نەهەندە دوروهارۆژ نەبوو، بۆ رتکەوتن لەگەڵی بن . ک باشترین هەل بوو کە ئێرانیەکان ئێو کارە نەبجام بەدن .

بە رینگای سەفرەو زەررون چەندین تۆپی ۱۲۰ملم و بەهەزاران گوللە تۆپیان گوازتەوه کوردستان وه توانرا ئێو چەک ز تەقەمەنیە بەبێ ئێو، عێراق هەستی پێبکات بگوازتەوه ناوچهکانی کەرکوک چ لەلای چەمی رێزان یان لە سنووری تێپەکانی گەرمیان ، دەزگاکانی عەمق و ئیستخبارات و مخابراتی عێراقی لەو هەموو هاتوچۆو جەوجۆلە بی خەبەر بوون ، بۆئێوهی ئێو چالاکیه بەرێک و پێکی جێبەجێ بکری هەقائ نەوشیروان سەرپەرشتی دانانی نەخشەو پیلان و بە نەبجا گەیانندی کرد، هێزی پێشمەرگە ئاماده کرا نزیکە (۲۵۰۰) دوو هەزارو پینج سەد پ . م بۆ ئێو مەبەستە گواسترانمۆه شوننە نزیکەکان لە ناوچهمی کەرکوک رۆژی ۹/۱۰/۱۹۸۶ هەموو هێزەکانی بۆ نەبجامدانی ئێو کارە سازدرا بوون لە نزیک کەرکوک کۆکرانمۆه بەشێک لە هێزەکانی مەلبندی دوو ، مەلبندی سێ لە ناوچهمی شوان و خالخالان چاره نواری فرمانیان دەکرد کە بریتی بوون لە تێپەکانی ۸۶ ی دەشتی هەولێر و ۸۷ ی قەرەچوگ و ۲۱ ی کەرکوک و ۲۵ ی خالخالان و ۹۳ ی کۆیه بە فرماندەمی هەقائان مام غەفور، کاک سەفین کاک رەهەبەر ، شهید مەلا ئاراس ئێو قۆلە لەلاین هەقائ کاک نەوشیروان سەرپەرشتی دەکرا . ئێو قۆلە دەبوايه هەندێک لە رەبیه کانی سێ کانیان و کانی دووبەلان بگری و تۆپەکانیش لە نزیکەمۆه بوردومانی ناوجەرگەمی کۆمپانیای نەوتی کەرکوک بکەن . دیاره کاک

نوشیروان ئبو چالاکیهی به خهتر ناک دهزانی بۆیه لهکاتی بهیڤی کردنی فرماندهکانی بۆ جی بهجی کردنی ئبو ئمرکه یهکه یهکهی فرماندهکانی ماچ کردبوو .

قۆلی دوومه به فرماندهی ههڤان شهوکت حاجی مشیر و مام رۆستم که زۆری تیپهکانی ۵۱ ی گهرمیان و ۵۳ ی شیروانه و ۵۵ ی قهرداغ و ۵۷ ی سرگرمه و ههورامان و شارهزور بهشداریان لهو چالاکیه کرد ئمرکی ئبو قۆله گرتنی ههموو ئبو رهبايانه بوو که له سر چاله نومهکانی زهمبور بوو هاوزهمان تۆپ بارانی شوینه گرنهگهکانیش بکمن . بۆ ئهوی دۆژمن نهتوانی لهکاتی نهجمدانی ئبو چالاکیه معزنه هیز بههانی کمرکوک بیات بهتایستی هیزهکانی فیلهقی پینج که بارهگای له ههولیر بوو باقی تیپهکانی ۸۶ و ۸۷ و ۸۵ ی بهرانهی و ۹۱ ی سفین بۆ مشاغله کردنی هیزهکانی دۆژمن تهرخان کرا .

رۆژی ۹/۱۰/۱۹۸۶ کاک کۆسرهت گهیشه لامان له گوندی بانه قهلات ئبو هیزانهمان دابهش کرد بۆ مشاغله کردنی هیزهکانی رۆژم بۆ ئبو شوینه :

۱- گویر ۲- دیبهگه ۳- قوشتهپه ۴- نار ههولیر

پاش نان خواردنی ئیواره چوینه سر دیدهوان ههموو شوینیک دیار بوو ، ناگری نومی کمرکوک بلیسی ههلهستا ، دنیا کش و مات بوو تا کاتژمیر (۱) یهکی بهیانی رۆژی ۱۰/۱۰/۱۹۸۶ له ههموو لایهک تهقه دهستی پینکرد ، تۆپهکان کهوتنه کار پاش ماوهیهک ناگره شریکهی کمرکوک کۆژایهوه ، هاوزهمان لهگهڵ دهست پینکردنی تۆپ باران فرۆکهکانی شمرکمر و کۆپتر به ناسمانی ناوچهکه دهسورانهوه به تهنویر ناوچهکهیان رووناک کردهوه چهند کاتژمیریک تۆپ باران بهردوام بوو پاش ئبو ماوهیه دنیا کش و مات بوو ، ناگر له شریکه ههلهستا کهواته چالاکیهکه وهکو پینوست سهرکهوتوو نهبوو .

لهوی بیهم کردهوه و وتم رۆژم ئبو تۆلهیه له جووتیاره ههژارهکان دهکاتمهوه ، گوندهکانیان دهسوینیی ، خهلهکهکشی ئاواره و دهرهدهر دهکات . بۆ بهیانی ئیزگی تاران به زمانی فارسی کردیه ههله موسیقای عهسکهری لی دهدا له پاشان ووتی (رۆلهکامان له } رهزمهنگانی ئیسلام } توانیان کۆمپانیای نومی کمرکوک خاپور بکمن و به سهدان له هیزهکانی عیراقیان کوشتوه و بدهیان منافقین { مجاهیدی خلق } یان کوشتوه) نه له دوور نه لهنزیک ناری یهکیستی نیشتمانی کوردستانی نهیتنا .

لهو چالاکیه تمها (۱۰۰) پاسدار بهشداریان کرد ئهوی وهکو (فنی) له کاتیکدا دوو ههزارو پینج سهد پینشمهرگی کوردستان نازایانه هیرشیان بۆ شوینه گرنهگهکان کرد و چهندین

ره‌بایه و سه‌ریازگه‌یان گرت . ههم پیش‌مه‌رگه‌و ههم سه‌رکردایمتی ی . ن . ک . له سو هه‌لسوو‌کوتهمی ئیران دلگیر بوون بروسکو بروسکه کاری به ناچاری ئیران پاش چمند کاتژمیر ئه‌و جاره ناوی یه‌کیتی نیشتمانی کوردستانی له پال هیزه‌کانی خۆی هینا . جه‌ماوه‌ری گه‌له‌که‌مان زۆریه‌یان به چاوی گومان و ترسه‌وه سه‌یری ئه‌و چالاکیه‌ی ده‌کرد سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی گله‌یی ده‌کرا که نابویه له‌گه‌ل ئیرانیه‌کان بکری که هیچ رۆژیان تیدا نه‌بوو له‌وه‌ش ترسان رۆژم کاردانوه‌یه‌کی توند و تیژی هه‌بێ به‌رامبه‌ر خه‌لکی کوردستان هه‌تا له‌ شاره‌کانیش . نه‌گه‌ر ئیران و خۆمان پیمان وابوو ناردنی نه‌وت له‌کار کوه‌توه‌وه ئه‌وا رۆژی دواتر په‌یام‌نیرانی ده‌ره‌وه سه‌ریان له‌ که‌رکوک دا و ئیزگیه‌ی مونتی کارلۆ ووتی به‌ گوێره‌ی کومپيوته‌ر که دانراوه‌ بو حساب کردنی بۆشکه‌ی نه‌وت بۆ ده‌ره‌وه‌ی عیراق هه‌ر ئه‌مه‌رۆ یه‌ک ملیۆن و په‌نجا هه‌زار بۆشکه‌ی نه‌وت بۆ ده‌ره‌وه‌ی عیراق رۆشته‌وه به‌م شتویه ئه‌و ئاواته‌ی که‌له‌ میتروبو هه‌ولمان بۆ ده‌دا نه‌هاته‌ دی .

رۆژمی فاشی و په‌یاو کوژی به‌غدا بۆ قه‌ره‌بوو کردنه‌وه‌ی ئه‌و چالاکیه‌ی که‌رکوک له‌ رۆژی ۱۹۸۶/۱۰/۲۲ له‌ چهندین قۆل هه‌یرشی بۆ سه‌ر ناوچه‌ رزگار کراوه‌کانی کوردستان ده‌ست په‌یکرد ئه‌و هه‌زانه‌ی دوژمن له‌ سێ قۆل له‌گه‌ل نازیی و چاوه‌نترسی پیشمه‌رگه‌ روو به‌روو بوو :

۱- هه‌یزکی گه‌ره‌ی دوژمن به‌ پالپه‌شتی فیه‌رکه‌وه‌ ده‌بابه‌ له‌ رۆژی ۱۹۸۶/۱۰/۲۲ له‌ هه‌ولیه‌ر بۆ گونده‌کانی قه‌شقه‌ - کانی سه‌یماوه‌ - خوڤ خوڤ - سارتک - ئاوماڤ - شه‌یتان - سێ کانی - سه‌نگردکان - ئه‌مه‌ر گوڤه‌ت - به‌رده‌ سه‌پی - نه‌ره‌ گه‌ن هه‌یرشی خۆی ده‌ست په‌یکرد له‌ کاتژمیر (۳) ی پاش نه‌وه‌رۆ له‌گه‌ل پیشمه‌رگه‌کانی ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر به‌ فه‌رمانده‌ی هه‌فالام غه‌فور و شه‌هید عه‌لی پونه‌گینه‌ و هه‌یزکی حزبی شیوعی عیراقی له‌ گوندی نه‌ره‌ گه‌ن تووشی یه‌کتر هاتن پاش شه‌یرنکی قورس و دژوار چهندین لاشه‌ی جاشه‌ خۆفروشه‌کان له‌ گوێره‌پانی شه‌ره‌که‌ به‌ جیما و ده‌سه‌کوتی پیشمه‌رگه‌کان چهندین پارچه‌ چه‌ک و سێ ئوتومبیل بوو سه‌ره‌رای هه‌ول و ته‌قه‌لای زۆری دوژمن بۆ ئابلقه‌دانی پیشمه‌رگه‌کان به‌لام رۆله‌ نازاکانی گه‌له‌که‌مان توانیان بێ زیان بکه‌شینه‌وه‌ .

۲- هه‌یزکی تری دوژمن هه‌یرشی کرده‌ سه‌ر گوندی ئه‌یلینجاغ له‌ نزیك کۆیه‌ له‌لایه‌ن به‌شیک له‌ پیشمه‌رگه‌کانی ت ۸۷ ی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر و مه‌فه‌زه‌یه‌کی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چوڤ په‌یشیان ئی گه‌یا پاش شه‌یرنکی کورت که‌ چهندین خۆفروشی تیا‌دا کوژرا دوژمن له‌ کاتژمیر (۲) ی پاش نه‌وه‌رۆ توانی هه‌یزیک له‌ ره‌نگای دار به‌سه‌ر به‌ینه‌ته‌ گوندی ئه‌یلینجاغ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی سه‌رکردایه‌تی شه‌ره‌که‌

به رێك و پێنکی نهده كرا لموێ شمش رۆژێ قاره‌مانی گه‌له‌كه‌مان ، شمش پێشمه‌رگه‌ی فیداكار شه‌هید كران (یوسف جمیل قه‌شقه‌) فه‌رمانده‌ی كه‌رتی دووی ت ٨٦ ی ده‌شتی هه‌ولێر و كاك مه‌غید فه‌رمانده‌ی مه‌فه‌زه له ت ٨٧ ی قه‌ره‌چو‌غ .

بۆ رۆژی ٢٣/١٠/١٩٨٦ دووژمن گونده‌كانی نیره‌گین و ئیلینجاغی ته‌خت كرد و سه‌روه‌ت و سامانی جووتیارانی هه‌ژاری كوردی به‌تالان برد ، بێ گومان خۆماتیه‌كان ده‌وری گرنگیان له تالان و برۆی خه‌لكی كوردستان . له ئیواره‌ی رۆژی ٢٢/١٠/١٩٨٦ ئیمه كه‌مینه‌كه‌مان له نزیك ئاریانی و ته‌رگینه‌داناهه كه شه‌و داها‌ت به‌شیتك له هه‌یزه‌كانی دووژمن له‌شه‌ر ده‌گه‌رانه‌وه كه‌وتنه به‌ر ده‌ست رێژی پێشمه‌رگه له ئه‌نجام فه‌رمانده‌ی هه‌یزه‌كانی دووژمن (عقید زیدان) به خه‌ستی بریندار بوو چاره‌تێکی له‌ده‌ست دا له‌ناو خه‌لك به (زیدانه كوێر) به‌ناو بانگ بوو .

٣- داستانی زماره : میله هۆرد : كاتی خۆی كاك سه‌فین له رۆژنامه‌ی كوردستانی نوێی له‌م داستانه دواوه بۆیه به پێتروستم نه‌زانی بینوسمه‌وه .

بۆ ئه‌وه‌ی وهره‌ی تاقمه چلكاو خۆزه‌كانی خۆیان به‌رز بکه‌مه‌وه ، رۆژانه كۆپته‌ره‌كان له ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولێر ده‌سه‌رانه‌وه له زۆر شوێن خه‌لكی بێ تاوان و بێ چه‌كیان شه‌هید ده‌كرد ، دووژمنی فاشی پاش ئه‌و شه‌رانه گونده‌كانی (زماره‌ی مه‌رزان ، میله هۆرد ، تل الخیم ی گه‌وره ، تل الخیم ی گچكه ، كورتاندرو ، ناسر ، كه‌په‌نه ره‌ش ، بیره به‌رازه) ی له‌گه‌ڵ خاك یه‌كسان كرد . حكومه‌تی عێراق هه‌رچه‌ند جارێك له‌شه‌ر شكستی خوارد بۆ دامه‌رگانه‌وه‌ی رق و قینه‌ی فاشیانه ده‌كه‌وته گیانی خه‌لكی بێ تاوان و گونده‌كانی ده‌سه‌وتاند تالانی ده‌كردن ، ده‌ریه‌ده‌ری ده‌كردن ، به‌ فڕوكه و تۆپ ناوچه‌كه‌ی ده‌كوتا . به‌ئێ‌ به‌م جۆره سه‌ر كرده‌یه‌تی به‌عس ، بێنچه‌ هه‌یتله‌ریه‌كان ، شاگرده‌كانی موسولینی ئیتالییا به‌ریاری ته‌خت كردنی هه‌موو گونده‌كانی كوردستانیان ده‌ركرد به‌ بیانوی لێدانی كه‌ركوك پاش چه‌ند رۆژێك گونده‌كانی (قه‌ره‌به‌گ ، شێخه‌یی ، ده‌رماناوه ، بیره سپان ، قه‌ره‌ سالم ، بیسانی ، توركی ، كه‌لور ، عه‌لی به‌یان) و ده‌یان و بگه‌ر سه‌دان گوندى تری ناوچه‌ی كه‌ركوكیان له هاوولا‌تیان چۆل كرد و له‌پاشان ته‌ختیان كردن .

پاش لێدانی كه‌ركوك تێكۆشه‌رتێکی كوردستانی ئێران چاوی به‌ عه‌لی حه‌سهن مه‌جید ده‌كه‌وێ (ئه‌و كات لێ په‌رساوی رێكخه‌ستنه‌كانی حزبی به‌عس بوو له كه‌ركوك و هه‌ولێر و سلێمانی و

باقی جماعه‌ری بمشرفه فی میلله ته کهمان مان بگرن بلین ده بی ویزدان حه کمه بی کوا هقی کورانی رژی رهش کوا مافی نمو کهسانی که شو و رژی بمرگریان له ناموسی گه له کهمان ده کرد ؟

له رژیانی ۱۰-۲۰/۱/۱۹۸۷ دوانزه پاسداری ئیرانی هاتنه لامان ده‌مزانسی بۆ دوو مهبست هاتوون ، یه کیان کۆکردنوهی زانیاری لیسر حکومت وه دووه‌میان : لیسر هیزی پیشمهرگی کوردستان به ناماده بوونی چند پیشمهرگه‌یک له گوندی (شهیتان) نمو قسانم له گه‌ل کردن :

ئیه به جاسوسی هاتوون ، من لیپرسراوی ئیره رنگا نادم بگه‌رتن چونکه ئیمه جاسوسی بۆ ئیران ناکه‌ین ، ئوه کاری پیای نامرده ... خۆمان دوژمنی حکومتی خۆمانین ئیه چ په‌یوه‌ندیتان بو مسه‌له‌یه‌ی نی یه ، نه‌گه‌ر دۆستایه‌تیمان ده‌کمن ئوه ده‌توانن یارمه‌تیمان بدن ، ئیه ناتوانن پارێزگاری له ئیران بکمن رژیانه به ده‌یان جار فێرکه‌کانی عیراق شاره‌کانتان بۆردومان ده‌کمن له تارانش جیگاتان نابیتمه‌وه جا چۆن ده‌توانن پارێزگاری له گوندی شهیتان بکمن که چند کیلومه‌ترێک له کمرکوک دووره حکومت بزانی گونده‌کان به فێرکه ده‌کوئی من یه‌ک مندالی کوردم له هه‌موو ئیران خۆشتر ده‌وی جا تکام وایه‌ بژۆن و له کوئی هاتوون بگه‌رتنمه‌وه ئه‌وه‌ی پاسداره‌کان ده‌یانویست بمان ترسینن گوايه له‌لای لیپرسراوانی خۆمان شکایه‌تمان لی ده‌کمن به‌هه‌رحال زۆر مشت و مرمان کرد ده‌ره‌هه‌رگیزیان نه‌هاتم له‌بهر زۆر هۆ ناگری ئیره باسی بکمن ئه‌وه‌ی هه‌قه‌ بلیم ئه‌وه‌یه :

پیشمهرگه‌ ده‌بی هه‌لۆستی تایبته‌ی خۆی هه‌بی و هه‌رگیز نابێ هه‌ل په‌رست بی ره‌نگه‌ منیش هه‌ر ئه‌وه‌نده‌م پی کرابی و له توانام دابی به‌لام هه‌ل په‌رست بووین له‌گه‌لێان چووین تا نزیک کۆمپانیای سهربه‌شاخ له‌وی پاسدارێک به‌ناوی (ره‌بانی) ووتی چۆن ده‌توانین نمو (محگه) یه تیک بشکینین منیش بۆم باس کرد که چند سه‌ربازو ره‌بایه هه‌یه کارێکی ئاسته‌نگه ئه‌ویش ووتی ده‌مه‌وی خۆم بته‌قینمه‌وه یه‌کم جار پارامه‌وه و ووم : کاکه ئوه هه‌رگیز نابێ چۆن کاری وا ده‌کمی له پاشان به‌رۆکی من ده‌گرن ده‌لین چۆن نمو میوانه‌ت به کوشت دا زۆری پی داگرت منیش ووم وه‌ره بۆم بنووسه که خۆت نمو رینگایه‌ت هه‌لپێژاردوه ئوه له‌گه‌لت دیم هه‌تا نزیک (سه‌ربه‌شاخ) جا حمز ده‌کمی دنیا بته‌قینمه‌وه که زانی کاره‌که بووه راست ووتی (بعدا به‌رگر دین به شهیتان ته‌ماس برای اغای سادقی) تی گه‌یشتم ناوێری بو جوژه نمو به‌لایه‌مان له‌یه‌خه بۆه

که گهراينمه له گوندى (قهمبر) بانگى كاك نهنور عهزىز باوهم كرد ههندىك فارسى دهزانى زور داوام لى كردن كه بگهراينمه كه زانيم به خوشى ناسهلينن پيتم ووتن نهروژن به زور دهرتان دهكهين بمو جوزه گهراينمه .

تيرانيهكان لهكاتى هاتنيان بو ناوچهكانى كوردستان همر بموه رازى نهبوون زانيارى لهسهر هيزهكانى بهعس كويزكهنمه بهلكو هوليان دهده سيخوپ و جاسوس پهيدا بكنن له ناوچهكه به همزار فرت و فيتل خهلكيان بو خويان دهكړى ههندىك كسى وا دههات پيارا شرمى دهكرد له مهجليسى وا دابنيشى كهچى دهبوايه زور ريزى لى بگيرى گوايه پشتگيرى گهلى كورد دهكمن له راستيدا بو شكاني پشتى شوپشى كورد هاتبوون .

له روژانى ۲۱ و ۱۹۸۷/۱/۲۲ هيزهكانى رژيم زنجيره شاخى كلكه سماق و پشتى كانى سوور و الا الله يان داگير كرد . نمو زنجيره شاخه گرنگى تايستى همبوو چونكه دهپروانيه قهزاي دوكان همم نيزگه كارهباى ليهيه وه همم به گرنتى نمو زنجيره شاخه مەترسى توپ بارانى دوور دهخستوه . همر نمو روژه بهري كموتين بو ناوچه دهشتى كويه (روژههلاتى كويه) هممان شو له چهند قوتليك هيرشان كرده سهر نمو زنجيره شاخه كه رژيم به قوات خاصه پاريزگارى دهكرد

۱/ ت ۲۱ ي كمروك و ت ۲۵ ي خالخالان بهفهرماندهى ههقال مام روستم و شهيد مهلا ناراس وكاك سيروان كوتخا نهجم بو جادهى كلكه سماق پاش شهرىكى قورس و خوتناوى سهريازگه نمو شوينه گيراو و زياتر له بيست پارچه چهك دهسكوت و يهك دهبابهش به ساغى كوته دهستى پيشمهرگهكان .

۲/ ت ۸۷ ي قههچوڭ و بهشيك له تىپى ۸۶ ي دهشتى هولير لهلايمن تيمه سهرپرشتى دهكرا بو قويه بهرزهكانى پشتى گوندى الا الله پاش شهرىك هممو رهيهكان گيران چهندين لاشى سهرياز له ميدانى شهرهكه بهجيمه دهسكوت (۲۳) كلاشينكوف و دوو قناسه و دوو جيهازى بچوك بوو .

۳/ ت ۹۳ ي كويه و بهشيك له تىپى ۸۷ ي قههچوڭ بو رهيهكانى پشتى كانى كورده به فهرماندهى ههقال رابهر سهد برايم لهريش دوژمن بههمان دهستور تيك شكا و دهسكوتى پيشمهرگهش زور بوو . نمو شهره تنها دوو پيشمهرگهمان شهيد بوون به خوتنى نهوان به گريان و نالئى دايقى نهوان نمو داستانه تومار كرا .

ههق وابوو پاش گرتهنوهى پيشمهرگه بو بهرگرى كردن لهوى سنگهري بگرتايه من شارهزاي دۆخهكه نهبووم همر نمو روژه گهيشتبويينه ناوچهكه مام روستم داواى كرد كه همموومان

بگه‌په‌ئینه‌وه گۆپ تپه‌ه و گه‌په‌ئینه‌وه ، هه‌ر له‌گه‌ئێ گه‌ردی به‌یانی هه‌تێزکی تری دوژمن له دوکانه‌وه هات به‌بێ ته‌قه شوته‌کانی گه‌رتوه .

به‌رێز مام جه‌لال به‌یانی بروسکه‌ی په‌ڕۆزیایی بۆ کردین و سوپاسی په‌شمه‌رگه‌و فه‌رمانده‌کانی کرد وایده‌زانی ئیمه له‌سه‌ر شاخین که سه‌یری بروسکه‌کانم کرد وای ده‌چوو نه‌یزانیی که‌لکه سماق دیسان له‌لایهن دوژمن داگیرکراوه‌توه . به‌ مام رۆسته‌م و براده‌رانم ووت کاکێ خۆم با راستیه‌که‌ی به‌ مام جه‌لال بلێن چونکه ئه‌وه مه‌سولیه‌ته جا هه‌ر ئیجرائاتیک ده‌کات ئه‌وه ئازاده دیار بوو براده‌ران هه‌ر نه‌یاندوه‌یست راستیه‌که‌ی پێ بلێن .

شهوێ دواتر واته‌ نزیکه‌ی (٤٨) چل و هه‌شت کاتژمێر به‌سه‌ر دۆخه‌که تی په‌رپه‌وو له‌ گوندی (سه‌رچنار) له‌لای شه‌هید (شوان) ده‌عوته‌ بووین کاتژمێر (١) یه‌کی شو پیم داگرت و به‌ مام رۆسته‌مم ووت ده‌بێ بروسکه‌ بکه‌ی که شاخ له‌ده‌ستی دوژمنه به‌ ترس و شه‌رمه‌وه بروسکه‌ی کرد به‌یانی زوو گه‌رامه‌وه () چوومه لای جیهازه‌که‌ی خۆمان ئه‌و بروسکه‌یم خوتنده‌وه:

له - مام جه‌لال

بۆ / هه‌موو مه‌لبنده‌کان، هه‌موو تپه‌کان، هه‌موو رێکخراوه‌کان

سه‌لاوێکی شوێرگه‌یرانه

به‌ریارم دا (رۆسته‌م) له ئه‌ندامی مه‌لبنده‌ ده‌ریکرت .

به‌ریارم دا (ره‌هه‌بهر) له فه‌رمانده‌ی ت ٩٣ لادرت

ته‌راو .

هه‌رگیز نه‌ده‌بووایه ئه‌و مه‌سه‌له‌یه له مام جه‌لال به‌شارینه‌وه پاش ماوه‌یه‌ک داوای منی کرد په‌رسیاری ژماره‌ی په‌شمه‌رگه‌کانی کرد منیش ژماره‌که‌م پێ راگه‌یانده‌مه‌زانی چهند توپه‌یه هه‌ر مه‌په‌رسه .

پاش دوو رۆژ مام جه‌لال بروسکه‌یه‌کی به‌و واتایه‌ی بۆ کردین :

له - مام جه‌لال

بۆ / کاک مه‌لا ئاراس + کاک رێباز + کاک سه‌یوان

سه‌لاوێکی گه‌رم :

وا کاک سه‌لاح چاو شین هات بۆلاتان ، به‌ قسه‌ی من هاتوه ، هه‌رچی وت وابکهن .

پاش چمند رۆژنك كاك سه‌لاح چاوشين گه‌يشته لامان و له گوندى گۆيتهمه كۆبونموه‌يه‌كمان
کرد پاش دیراسه‌يه‌كى زۆر بریار درا كه دۆخه‌كه له مام جه‌لال بگه‌يمه‌نين كاك سه‌لاح
بروسكه‌يه‌كى کرد بریتى بو له (٣٦٤) سى سمد و شست و چوار پیتى جفره مام جه‌لال
به‌يه‌ك دێر وه‌لامى بروسكه‌يه‌كى دايموه :

له - مام جه‌لال

بۆ / كاك سه‌لاح چاوشين

نيازى شمر كردنتان نى يه .

تموار .

راسته گرتنى كلکه سماق و زنجيره شاخى ناوچه‌كانى دهشتى كۆيه و خه‌له‌كان ده‌خاته ژیر
كونرۆلى دوژمن ، راسته‌كه‌لكه سماق زاله (مسیگر) به‌سمر نيسگه (محگه) ی کاره‌باى دوکان
به‌لام تاقي کردنموه‌كانى شمر له‌و ناوچانه ساغى کرده‌وه نه‌گمر دوژمن بيه‌وى شوئینکبگرى
به‌تايبتمى له ناوچه دهشتاييه‌كان وه پیتوستى عسکمرى وا بخوازی به خساره‌تى زۆرىش بى
ده‌يگرى گرنگ نمويه پيشممرگه‌كان بتوانن ده‌ستى چاکی لى بوه‌شینه‌ن وه ماوه‌ى حسانه‌وه‌ى
نده‌ن . له‌وى بریارمان دا زنجيره ره‌يه‌يه‌كانى جاده‌ى گشتى تمق تمق - كۆيه بگرين له شوئینكى
ساردو چله‌ى زستان له چمند لايه‌ك هیرش كرايه سمر له‌و زنجيره ره‌يه‌يه‌يه‌يان زۆر به‌يه‌يان گريان و
ده‌سكوت و ديل زۆر بو له رۆژى ٦/٢/١٩٨٧ گه‌راينموه دهشتى هموليتى ره‌نگين .

له رۆژى ٧/٢/١٩٨٧ هيشتا له خمو هه‌له‌نه‌ستا بوون كاك كۆسره‌ت به بروسكه ناگادارى
کردینموه كه له‌گه‌ل هیزه‌كانمان به‌په‌له‌ بگه‌ينه باليسان ، زۆر سه‌يرم پى هات ده‌مگوت ده‌بى
براده‌ران حيسابى ماندوو بوونى پيشممرگه‌كان نه‌كمن!!!؟ نموه له‌و مانگه به‌بهرده‌وامى له
شهر و شوێر دابوونه ، بريندارمان هه‌يه چمند جارنك بچينه دهشتى كۆيه و شیخ بزینى ، باشه
ده‌بى پيشممرگه له پۆلا به‌هیز تر بپت .. نهمرى خواى و ره‌زای هه‌ق به‌پى كوتین دورى دۆلى
باليسان له دهشتى همولير (١٥) كاتژمير كهمتر نى يه به پياده . ديسان ريزمان به‌ست له
جاده په‌رينموه هه‌ورازى په‌ره روو باقوب ده‌ستى ماچ كردین ئيمش نيوجاوانى چيای سه‌فينمان
ماچ کرد چيای به‌دارو بار و ره‌قانى هه‌ورتمان برى ئيتواره‌ى ٩/٢/١٩٨٧ گه‌يشته‌ينه گوندى
(تومه) به‌بهر به هه‌شتاوى ده‌هاته خوارى دنيا وه‌كو كافورى ليته‌اتبوو هه‌ر ئيتواره كۆبوونموه

برپاردرا شموى ۱۹۸۷/۲/۱۱۱۰ چالاكى گرتنى چپاي كۆرەك و فوجى ئاكوژيان و رەببەكانى دەورو بىر ئەنجام بدرى بەيانى ھەموو كەسنىك واى پىتشىبىنى دەكرد كە دوا بخىرى لىبىر بەفرو باران .

ئىترانىەكان پىيان داگرت بىرم كدەوہ ووتم برادەرىنە خوتان ماندوو مەكەن ئەوان نىازبان نى يە ھىچ بىكەن تەنيا مەبەستىيان ئەوہە لە يادى سەركەوتنى شۆرشى ئىتران چالاكىكە بىكەن چونكە ۱۹۸۷/۲/۱۱ يادى سەركەوتنى شۆرشى ئىترانە بەھەر حال ھىزەكانى مەلبەندى سى ھىترشيان كرد فوجى ئاكوژيان و رەببەكانى گىران كەلەلەيەن ت ۱۲ ى سۆزان بەفەرماندەى سەئىد ھەمە زىاد و مام غەفور فەرماندەى ت ۸۶ ى دەشتى ھولتير ھىترشيان بۆ كرا . ت ۱۹ ى كۆرەك بە فەرماندەى كاك عەمولا بۆر بارەگاي سىرەى لىسەر جادەى كۆرەك - خەلىفان گرت . ت ۸۷ ى قەرەچوغ دوو رەببەمان بۆ ديارى كرا ھەردوو گىران بەلام جاشەكان زوو رايان كرد . پاسدارەكانىش بە شەلە شەل و پرمە پرم ھەر ھات و چوون ھىچيان پى نەكرا چەند تۆپىكىيان لە كۆرەك گرت بەلام ھىچى شوتنى خۆى نەپىتكا . بۆ بەيانى ئىزگەى ئىتران جارى دا درۆى گەورەى كرد لەقەدەر خۆيان نەبوو ووتى رەزەمەندگاي نىسلام شموى گوزەشتە بەھەزاران لە ئەفراى سەدامىەكان كوشت و برىندار كرد . سەرم سوپ نەما و سەيرم پى نەھات چونكە درۆى لەوہش گەورەترىان كرد بوو ، پاش ئەنجام دانى ئەو چالاكىە ماوہەك لە دۆلى باليسان ماينەوہ بۆ ئەوى نامادە بىن ئەوہكو رۆژم كاردانەوہەكى سەربازى ھەبىت .

دۆلى باليسان شوتنى قايمە دوژمن وا بەئاسانى ناتوانى ھىترشى بۆ بەپىنى بەتايەستى لەو زروفي كە شەرى عىراق - ئىتران لە قۇناغىكى ناسكدا بوو ھەم زستانىش سوپەرىكى چاكە بۆ ناوچە شاخاويەكان . لە پاشان گەراينەوہ دەشتى ھولتير ديسان ئەو رىنگا دوورو درىژەمان بە پىادە برى ، لە رۆژى ۱۹۸۷/۳/۱ كاك كۆسەرەت ھاتە دەشتى ھولتير لەوى برپاردرا كە زنجىرە رەببەكانى نىوان قوشتەپە و پردى بگىرى و زەبرىكى كوشندە بە دوژمن كەوى لە شەوى ۱۹۸۷/۳/۴۱۳ لە چەندىن قۆل ھىترش كرايە سەر رەببەكان و بارەگاي سىرەى جەبىشى شەعبى لە ماوہەكى كورت چەندىن رەببە گىراو بە دەيان لاشەى داگىر كەران لە مەيدان بەجىما دەسكەوتى ئەو نەبەردە نرىكى ھەشتا پارچە چەكى ھەمە جۆر بوو لەو شەپە پىر لە سەروەرىە رۆلەى بەوہفای گەلەكەمان كاكە (رەوہند) جىتگرى فەرماندەى كەرت شەھىد بوو ھە چەندىن پىشمەرگەشمان برىندار بوون لەوانە كاك (قارەمان شىنە) . كاك كۆسەرەت بەرى كەوت بۆئەوہى لە كۆبونەوہى سەركردايەتى بەشدارى بكات لە رۆژى ۱۹۸۷/۳/۱۴ بەلای یتە

گهرايموه بۆ مهلبند ، گرنگترين برياره كانى كۆبونموه سمرکردايمتى چۆنيمتى هاوكارى كردن بوو له گهڤ ئيرانيه كان وه ههروهها لهوى بريار درا كه جى گۆركى به ليپرسراوانى مهلبند و سمر تپه كان بكرى له زۆرى شوننه كان نمو جى گۆركى يه كرا ، بۆنموه هيچ ليپرسراوتك نيبته مايه بارگرانى لهسر خهلك و بهرزه وهندى تىسكى خۆى رهچاوه كات وه هم بۆ نموه شاهزايى له ناوچه كانى تر پهيدا بكات و ئىزموون و تاقي كردنموه كانيش بگوازتنموه زۆر پتيويسته نمو ئالو گۆرپه بكرى بۆنموه ههڤالان له كاديرى خۆجى ي رزگاربان بيتت وه خۆيان به كاديرى ميللمت بزائن .

جى گۆركى لى پرسراو و كاديرى فرمانده كان به قازانجى گهوره ده گهريتموه بۆ شوپش و رنكخراوه كان چونكه مانهويهان بۆ ماويهكى دوو رو دريژ له شوننى خۆيان بۆگننيان ده كات و تووشى گيروگرفتى زياد دهبن وه دهتوانن تنهها بۆ قازانجى خۆيان كار بكمن ، پياو پياوئىنمو خزم خزمينمو براده رايمتى زۆر رهچاوه ده كريت . له رۆژى پاش نهورۆزى ١٩٨٧ بريار وابوو له گهڤ كاك شاخهوان و مام غهفور و شهيد دهشتى بچين بۆ نريك هوليتر بۆ نهجم دانى ههندى نيش و كارى پيشمهرگه ، رۆژىكى زۆر خوش بوو بههار تازه بهرو ههرواز دههات له گوندى ئاوماڤ له گهڤ فرماندهى كمرته كانى ت ٨٧ ي قهرچوڭ كۆبونموه ههبوو نمو براده رانهى كه له سهروه باس كردن هاتنه لامان له بهر نموه كۆبونموه مان تىماو نىبوو ئىمان رۆيشتن بهو هيوايه له گوندى بيستانه يهك بگريتموه كه چى (تهقدير و تهگبير) يهك نىبوو براده ران له رنكا له گهڤ كۆپتمه كانى دوژمن تووشى شهر هاتن (١٢) دوانزه كۆپتمهرو چوار فۆكسى پىلاتۆز رنگايان لى گرتن تا ئىواره شهر بهردهوام بوو. هيزه كانى خۆمانان كۆكردهوه كه گهيشينه سمر پردى (نازيانه) رۆژ له كهل ئاوابوو كه سهيرم كرد سى سهياره براده رانهى سووتاندوه پيشمهرگه يهك شهيد بووه دوو پيشمهرگهش بريندار بىوون ، من كاك شاخهوان و كاك بههرۆزم له گهڤ خۆم برد ، شو داهاه له ترسى تۆپ بارانى دوژمن بى لايت دهريشتين له نىوان كانى بزروه كهردز له گهڤ لۆريهك سهياره كه مان دهعمى كرد كه چاوم ههڤتئا وا له گوندى ئاوماڤ له لايىن دكتور چاره سهر ده كرىم چهند رۆژتيك وهزعم زۆر خراب بوو هيىمىتى شهيد (د . فاجل) ههركيز له ياد ناكرىت كه زۆر به پهروشهوه چاره سهرى ده كردىن . بهراستى مالى مام جىبار ئاوماڤى خوا پاداشتى بداتموه مالىكى خنجيلانهى شوپشه كه مان بوو زۆر حورمىتيان گرتين . پاش يهك ههفته بهره بهره باش بوون دهچووم نمو جارهش خواى گهوره بهزهى خۆى بهسردا باراندين .

داستانی رزگاری

له‌روژی ۱۹۸۷/۳/۲۹ بروسکمی مه‌لبندهات داوای کۆبونموهی لیپرسراوانی ده‌کرد له گوندی سماقولی سه‌روچاوه ، وه‌زعم زۆر خراب بوو هیتشتا لهناو جیگا کهوتبووم ، میتشکم کاس ببوو زۆر هه‌ولم دا که مۆلته‌م بدهن کاک کۆسره‌ت پیتی داگرت و ووتی هه‌رچۆنیک بیت ده‌بێ بگه‌یه لامان . به‌هاران رینگا و بان له‌به‌ر باران ده‌بیتته قور و چلپاو ده‌قنه ، ئوتوموبیل ده‌رناچی به‌تایبه‌تی بۆ کویره رینگاکان ، به‌وولاغ رویشتین له رینگا له گوندی قورته- لاس سی به‌رخمان کړی بۆئموهی له‌گه‌مڵ براده‌ران له پاش کۆبونموه بیه‌خۆین . له‌ روژی ۱۹۸۷/۳/۳۰ کۆبونموه‌که‌مان له گوندی سماقولی سه‌روچاوه ده‌ستی پیکرد به‌ ئاماده‌بوونی ئو هه‌قالانه :

۱. کاک کۆسره‌ت - لیپرسراوی مه‌لبندی سی .
۲. کاک حسه‌ن کویتسانی - جیگری لیپرسراوی مه‌لبندی سی (ئهندامی سه‌رکرایه‌تی).
۳. کاک شیخ محمد (ئهندامی سه‌رکرایه‌تی شوێشگێران { مسۆل تنظیم }
۴. کاک سایبر ره‌سوێ (لی پسرراوی عه‌سکری مه‌لبندی سی)
۵. کاک رائد جه‌لال (لی پسرراوی عه‌سکری مه‌لبندی سی) .
۶. کاک شاخه‌وان (لی پسرراوی رینگه‌خراوی یه‌ک - کۆمه‌له‌ی ره‌غه‌ده‌رانی کوردستان) .
۷. کاک عبده‌ الرزاق (لیپرسراوی رینگه‌خراوی دوو - کۆمه‌له‌ی ره‌غه‌ده‌رانی کوردستان) .
۸. کاک رێباز (فرمانده‌ی ت ۸۷ ی قه‌ره‌چوگ) .
۹. کاک مه‌لا خدر (لی پسرراوی رینگه‌خستنی ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولێر - ک . پ . ک
۱۰. شه‌هید ده‌شتی (جیگری فرمانده‌ی ت ۸۶ ی ده‌شتی هه‌ولێر) .
۱۱. مامۆستا به‌کر (فرمانده‌ی ت ۹۳ ی کۆیه) .
۱۲. کاک عه‌مد شینه (جیگری فرمانده‌ی ت ۹۳ ی کۆیه)
۱۳. کاک شوێش حاجی (لی پسرراوی رینگه‌خستنی ت ۹۳ ی کۆیه - ک . پ . ک)
۱۴. کاک عه‌مولا بۆر (فرمانده‌ی ت ۱۹ ی کۆره‌ک)
۱۵. مامۆستا سیف الدین (لی پسرراوی رینگه‌خستنی ت ۱۹ ی کۆرک - ک . پ . ک) .
۱۶. کاک تحسین کاوانی (فرمانده‌ی ت ۸۵ ی به‌رانه‌تی) .
۱۷. شه‌هید عه‌لی مصیفی (جیگره‌ فرمانده‌ی ت ۸۵ ی به‌رانه‌تی)

۱۸. كاك بيبستون (لى پىرسراوى رىنكخستنى ت ۸۵ ى بىرانىتى ك . ر . ك) .
۱۹. شىهيد جوامىر (جىنگرى فىرماندى ت ۹۱ ى سەفىن) .
۲۰. كاك شوان (بىرۆز قىشقە) لى پىرسراوى رىنكخستنى ت ۹۱ ى سەفىن كىرەك .
۲۱. كاك سەئىد حەمە زىياد (فىرماندى ت ۱۲ ى سۆران) .
۲۲. كاك گلەت خدر (لى پىرسراوى رىنكخستنى ت ۱۲ سۆران - ك . ر . ك) .
۲۳. كاك عەلى وەيس (فىرماندى ت ۸۳ ى ھورى) .
۲۴. كاك عەبدوللا توفىق (لى پىرسراوى كاروبارى كۆمەلەيىتى لە مەلەبەندى سى) .
۲۵. مامۇستا ئەھمەد جەمىئەت (رابىرى سىياسى ت ۸۷ ى قەرەچوغ) .
۲۶. مامۇستا تەھسىن كەرىم (رابىرى سىياسى ت ۸۶ ى دەشتى ھولىتر) .
۲۷. مامۇستا نازاد عوسمان (رابىرى سىياسى ت ۹۳ ى كۆيە)
۲۸. كاك شوكر (رابىرى سىياسى ت ۸۵ ى بىرانىتى) .
۲۹. كاك شىيخ خالىد (رابىرى سىياسى تىپى ۹۱ ى سەفىن) .
۳۰. شىھىد حەسەن بىن دايزانى (فىرماندى ت ۷۸ ى كاروخ) .

ئەوانىمۇ گەلى لە كادىرو فىرماندى تر بەشدارى ئەمۇ كۆپۈنمەنەيان كىرد لىسەر زۆر مەسەلەكانى سىياسى ، كۆمەلەيىتى رىنكخراۋەيى ، پىتشمەرگەيى ، باس و لىنكۆلەينەمە كىرا . لە كۆپۈنمەنەيى دوۋەم تەنھا سەرتىپەكان و لىپىرسراوى مەلەبەند و جىنگرى لىپىرسراوى مەلەبەند بەشدار بىرون لەمۇ دەقى بروسكەي بىرۆز مام جەلال خوتىندرايمە تىدا داۋاي ھىزارو دوو سەد پىتشمەرگەي مەلەبەندى سى دە كىرد كە لە رۆزى ۱۹۸۷/۴/۱ لە دەشتى كۆيە نامادە بىن بىبى ئەمۇ كەسىمان بزانى ئەمۇ ھىزە ئەركى چى يە بۆ كۆندەر دەروا .

بەپەلە مەن و شىھىد دەشتى و مامۇستا ئەھمەد گەپرايمەنە ھەر ئەمۇ رۆزە جى گۆپكى كىرا بىن دىسان چوۋمەنە ت ۸۶ ى دەشتى ھولىتر لە رۆزى ۱۹۸۷/۴/۲ ھىزەكانى خۆمان لە دەشتى كۆيە نامادە كىرد لە رۆزى ۱۹۸۷/۴/۳ كاك كۆسەرت و برادەرانىش ھاتنە دەشتى كۆيە لەمۇ سەرۆمىترى تىپەكائەن كىرد ئەمۇ ژمارەي مام جەلال دەبىۋىست تەۋاۋ نەبىۋە بۆيە لە رۆزى ۱۹۸۷/۴/۷ گەپرايمەنە دەشتى ھولىتر بۆ كۆكردنەمۇ باقى ھىزەكانى دەشتى ھولىتر و قەرەچوغ . تاكو ئەمۇ رۆزەش ھىچ كەسىمان نەمان دەزانى نامانجى شەر كىردنەمۇ كۆندەرە ھەر بە مەزەندە ھەندىكەمان دەمان گوت رەنگە بۆ دوكان بىت ، يان بۆ پاككردنەمۇ زىچىرە شاخى

کلکه سماقه ، همتا هندی کس بیری بۆ هیترش بردنه سهر کهرکوک دهچوو ، ههر کاتیک هیزه کاتمان له نارچهکهی خۆی ده بزوی هندی پیتشمهرگه فیر ببوون به بیانوی جیا جیا خۆیان ده دزیوه چونکه له لای ئیمه ههرگیز به باش نه گوترا باش و به خراپیش نه گوترا خراپ بۆیه خۆ دزینوه ببوه کارتیکی ناسایی . ههقه ههنگاو به ههنگاو کادیر و فرمانده و پیتشمهرگه کان ههلبسن گیتندرتن نه گهر وا نه کړی کس ههقی خۆی وه رناگری (قوڤ بوسهریۆ ئهوه گه لهی که به خراپ نالتی خراپ و به چاک نالتی چاک) .

نیواری رۆژی ۱۹۸۷/۴/۷ گه پیتشمهوه کهردز له مالتی ماموستا عزیز کهردزی (حاجی زهره) تهوزیع بووین ماموستا له سه ره خۆ پر سیاری لی کردم ووتی ئهوه هیزه بۆ کویتن ده بهن منیش نه مه دزانی بۆ کوئی ده چین ده مویست سهر له مویش بشیوتیم ده مگوت رهنگه به سهر سلیمانی دابه دین ته مویش به پیتکه نینه وه ووتی ئیهوه له لای جافهتی به سهر حکومهت داده دهن ئیرانیس له لای ماوهت دی . ههرچهنده هیچ زانیاریم نه بوو به لام له میتشکی خۆم جیگایه کم بۆ ئهوه قسه کرده وه بۆ براده رانم گیترا وه جانازانم ماموستا ئهوه دهنگ و باسهی چۆن و چلۆن زانی قسه کانی ماموستا کهردزی ده رچوون .

رۆژی دواتر دیسان گهرامه وه دهشتی کۆیه ، دوژمن ده یویست له رینگا زهر له هیزه کاتمان بدات رۆژانه به بۆمبا گونده کانی (قزله ، کانی بی ، گۆمه شین) ی بۆردومان ده کرد زهره و زبانی مالتی و گیانی له خه لگ دا به ره به ره تیه به کان به ره سهر کردایهتی به ری کران باره گای سهر کردایهتی ی . ن . ک له دۆلی جافهتی بوو (یاغسه مهر ، بهرگه لو) رۆژی ۱۹۸۷/۴/۹ ئیمه به ره سهر کردایهتی رۆشیتن له گۆپته په به ره وه عه سکهره سووتکه وه مایله وه که له شیره و گهوره دی ، گه په و شیلان ئاوا که له پاش و له جاده ی دووکان په رینه وه به ره وه شه ده له شوپمان کرده وه . رۆژی ۱۹۸۷/۴/۱۱ گه پیتشمه باره گای سهر کردایهتی به وه هیوا بهی باقی هیزه کانی تر له گه ل ئیمه بگهنه شویتنی دیاری کراو . رۆژی ۱۹۸۷/۴/۱۲ له گه ل کاک کۆسه رت و کاک سه عیدی حمه زیاد و هندی لیبهرسراوانی تر به سهر شاخی با ییز به گ پشتی میتولا که کهوتین به دوورین سهیری شوته کانی دوژمنمان کرد له سهر چیا ی (حه سن به گ) او باخ و پشتی وراغلو ئهوه ده وه به ره به مزنده ی هه موومان گرتنی چیا ی حه سن به گ له یه کم رۆژی ده ست پیکردنی شه ر کارتیکی ناستهنگ بوو ، نوێژی شیتوان هه موومان چوینه لای مام جهلال (باره گای له گوندی یاغسه مهر) بوو له سه ره خۆ به هیتنی پیمان ووت که چیا ی حه سن به گ

همل و مرجی تایبمتی خۆی ههیه ئه‌ویش رازی بوو که له قۆناغی دووهم چیبای حسهن به‌گ بگرین . رستممان له ده‌رگا بچینه ده‌روه مام جه‌لال فرموی :

له بیرم چوو پیتان بلیم ده‌بی قوماشی سوور په‌یدا بکمن چونکه کۆپتیره‌کانی ئیرانی فیشه‌ک و نازوقه فری ده‌دن ته‌گه‌ر ئالای بۆ به‌رز نه‌که‌نوه نازانی هیزی پیتشمه‌رگه له کۆتنده‌ره . راسته ئیرانیه‌کان ئه‌و به‌لینه‌یان دا‌بوو به‌لام من هه‌رگیز به‌وام به‌ قسه‌کانیان نه‌ده‌کرد!! شو له‌گه‌ل شه‌هید عبد الرحیم له هه‌ل‌ه‌دن په‌رسیارمان کرد قوماشمان ده‌ست نه‌که‌وت له بیرمه‌ کاک عوسمانی قاله منه‌وه‌ر که هه‌فائیکه‌ی پارتی بوو له‌وی له‌گه‌ل کاک عبد الرحیم زۆر به‌و مه‌سه‌له‌یه پینکهنین . شه‌وی له سه‌رگه‌لو له باره‌گای کاک عبد الرحیم بووین هه‌ر ئه‌و شه‌وه وه‌کو شه‌وانی پیتشووتر رژیتم تۆپ بارانی گۆندی سه‌رگه‌لوی کرد

ماوه‌یه‌کی زۆر رژیتم به‌ فرۆکه و تۆپ گۆندی سه‌رگه‌لوی بو‌ردومان ده‌کرد ئه‌و گۆنده خۆ را‌گره زیاتر له چل رۆژه‌یان شه‌هید بوو ته‌نها به‌هۆی بو‌ردومانی فرۆکه‌و تۆپه‌کانی به‌عسی که‌چی له‌ناو گۆندی خۆیان ده‌ژیان تۆپ باران ببوه شتیکی ئاسایی.

زۆر دلگیر بووین چونکه تا پاش نیوه‌زی رۆژی ۱۳/۴/۱۹۸۷ ت ۸۶ ی ده‌ستی هه‌لویت و هه‌ندئ له هیزه‌کانی تر نه‌گه‌یشته‌بوون . بۆ ئیواره‌ی رۆژی ۱۳/۴/۱۹۸۷ هه‌موو هیزی پیتشمه‌رگه ئاماده بوو . به‌ریار وابوو هیزه‌کانی ی . ن . ک (خه‌جه له‌رۆک ، کوره‌نگ ، قه‌یوان ، دوو برا ، باخ ، حسهن به‌گ ، وراغلو ، لووتکه‌ی گۆچار ، جاده‌ی ئه‌زمه‌ر ، گوژه ، به‌شیک له دۆلی سه‌فهره و زه‌روون) له دوژمن پاک بکاته‌وه هیزه‌کانی ئیرانی هه‌رکات له‌گه‌ل هیزی پیتشمه‌رگه (گرده ره‌ش ، ماوه‌ت ، گمو ، چوارتا) بگه‌رت هیزه‌کانی دوژمن له شاربا‌ژێر و ماوه‌ت ته‌فرو تونا بکات . دیاره حکومه‌تی عێراق له‌و دۆخه بی ئاگا نه‌بوو هه‌ر بۆیه رۆژی پیتشمه‌رگه‌ی پینکهدنی هیزی پیتشمه‌رگه ، قائیده‌ی فرقه‌ی (۳۶) سی و شمش له‌سه‌ر ره‌باییه و سه‌ربازگه‌کان گه‌را‌بوو پیتی ووتبوون هیزه‌کان بۆ ده‌هینن ، وه هه‌رچی قوات خاسه هه‌بوو له‌و شو‌رنانه کیشابو‌ریه‌وه و جاشه‌کانی له‌وی به‌جی هیشته‌بوو . وه به‌روسکه‌شیان بۆ هه‌موو وه‌خه‌ده‌کان کرد بوو .

له شه‌وی ۱۳/۴/۱۹۸۷ هیزی پیتشمه‌رگه بۆ شو‌رنه دیاری کراوه‌کان ده‌ستی پینکرد له هه‌موو لایه‌که‌وه به‌م شیه‌یه‌ی خواره‌وه :

۱- مه‌لبندی یه‌ک تپه‌که‌ی ۵۱ ی گه‌رمیان ، ۵۳ ی شێروانه ، ۵۷ ی سه‌رگه‌مه ، ۵۹ ی سه‌مرین ، ۵۵ ی سه‌رده‌اغ ، ۱۱ ی هه‌وره‌مان بۆ سه‌ر لووتکه‌ی (خه‌جه له‌رۆک ، چیبای

كورهنگ ، كهلكى قهيوان ، دووبرا ، چيائى ئىزمىر ، سلىمانى) له ماوهى چىمىد كاترمىرتىك همموو ئىم شوتىنانە ئازاد كران بۆ نمونە لووتكىمى خەجە لىرۆك لهلايمىن ت ۵۹ ى همىرىن هيرشى بۆكرا له ماوهى يەك چارەك ئىم شوتىنە هەلئىمىرونە ئازاد كرا بە دەيان رەبائىمى دوژمن و چىمىد سىربازگىم سىنگىمى قايىمى دوژمن گىرا بە دەيان لاشىمى جاش و سىرباز له مەيدانى شەپەكە بەجىمما ، وە بە سەدان پارچە چەك كەوتە دەستى پىشمىرگەكان همموو ئىم شوتىنانە بە خۆبەخت كوردنىكى زۆر كەم بە واتايەكى تىر بى ئىمى هيرى پىشمىرگە خوتىنى زۆر بىرۆمى ئازاد كرا .

۲- مەلئىمىدى دوو بە هاوكارى له گەملى هەندى تىپى مەلئىمىدى سى بە تايىمى ت ۸۵ ى بىرانمى بۆ دۆلى گەلالە و سەفرە زەرورون دانرا لەبىر ئىمى هيرەكانى دوژمن زۆر بە چىرى ناوچەكەيان كۆنترۆل كوردبوو وە زياتر لەيەك لىواى لى بوو نەتوانرا ئىم شوتىنانە ئازاد بىكرىن وە پىشمىرگەكان تووشى هەلئۆستى زۆر ناخۆش هاتن وە هەندىك زەرور زىانىشىيان همبوو .

۳- مەلئىمىدى سى : تىپەكانى ۷۸ ى كاروخ و ۸۳ ى همورى و ۸۶ ى دەشتى همولير و ۸۷ ى قەرەچوڭ و ۱۲ ى سۆران ۹۳ ى كۆزى و ۹۱ ى سەفنى بۆسەر لووتكىمى بىرۆمى گۆچار و گوندى وراغلو و رەبائىمىكانى دەوروبىرى و گوندى باڭ و رەبائىمىكانى دەورو بىرى .

ئىم شوتىنانە ئازاد كران له زۆرىمى شوتىنەكان پىشمىرگە سىركوتوانە كارەكانى خۆى نەبام دا . له گوندى باڭ هيرۆكى ت ۷۸ ى كاروخ و ۱۹ ى كۆزەك تووشى كەمىنى دوژمن بوون و بە نەلغام چىمىدىن پىشمىرگە شەهيد و بىرىندار بوون لىم قۆلەش بەدەيان خۆفۆشى دوژمن كوژراو و بەدەيانىش بەدىل گىران وە بەسەدان پارچە چەكى هەمەجۆر بەدەست پىشمىرگەكان كەوت ، بۆ بەيانى هيرەكانى مەلئىمىدى سى هممورى جگە لىوانى لىسەر لووتكىمى گۆچار و بىرامبەر وراغلو سىنگىمى بىرامبەر دوژمن گرت گەرايىمە گوندى (گەرە دى) . سىرجم ئىم رەبائىمى گىرا (۱۱۴) سەد و چوارە رەبىمە بوو وە چىمىدىن سىربازگەش .

رۆمى ۱۹۸۷/۴/۱۴ شەپ لىسەر جادەى گشتى ئىزمىر - سلىمانى وە هەتتا قۆمى دووبرا زۆر گەرم بوو دوژمن توانى كۆنترۆلى شەقامە گشتىمەكە بكاتەمە .

دوژمن بوارى نەداين دەستى كەردەم بە هيرشى پىچەوانە يەكەم جار هيرشى كەردە سىر (كۆرەنگ و خەجە لىرۆك) زۆر بە توندى ناگىبارانى شاخەكانى كەرد . له دەقىقەيەك چىمىد تۆپ بىم لووتكانە دەكەوت لىمى زياتر له دە پىشمىرگە شەهيد كرا وە چىمىدىن بىرىندار بوون پاش سى رۆمى توانى ئىم شاخ و لووتكە بەرزانە داگىر بكاتەمە . ئىم جارە باى داوە قۆمى (لووتكىمى

گۆچار) تیپی نئیمه له بهرامبەر وراغلو بوو سێ شوو لهوئێ ماینهوه شوو و رۆژ تۆپ باران ده کرابوو پیتشمهرگهکان نازایانه سنگهریان گرتبوو ت ٧٨ ی کاروخ و ت ١٩ ی کۆرهک نئیمهیان گۆرپی شوی دواتر پاش تۆپ باران هێرشێ دوژمن دهستی پیکرد لهوئێ پیتشمهرگهئێ نازا (کیتخوا) فرماندهی کهرت شههید بوو . له رۆژی ١٩ و ٢٠/٤/١٩٨٧ دوژمن له هێرشیتکی گهوره که فرۆکهی سمتهی و پیلاتۆز و تۆپی قورس به شیتویهکی سهرسوهرهینهر بهکار هینا زیاتر له سهده جار چهندن کۆپتەر به نۆبته شوتنهکانیان دهکوتات ٨٥ ی بهرانهتی تا ئیتواره له شهڕنکی کم وینه بهرگری له لووتکهی گۆچار کرد پاش ئهوهی فیشهک و تهقمهنبیان تهواو بوو دوژمن له ههموو لایهک هێرشێ بۆ دههیتان پاشهکشهیان کرد و رۆژێ دلتسۆزی کورد و پیتشمهرگهئێ نازا و جسور کاکه عهلی ماسیفی جیگری فرماندهی ت ٨٥ ی بهرانهتی له خوار بهرزاییهکانی گۆچار به خوتنی گهشی ئالای کوردستان یان نهمانی نهخشاند لهو شهڕه دوو کهرتی ت ٨٦ ی دهستی ههولێر نازایانه بهشداری شهڕهکیان کرد . بهم جۆره دوژمن تهوانی ههموو ئهو شوتنهانه داگیر بکاتمه که شوی ١٣/٤/١٩٨٧ لهلایهن هێزی پیتشمهرگه نازاد کرابوو . ههقه ئهوهش بلێن دوژمن ههموو ئهو شوتنهانی له سالی ١٩٨٦ به سێ مانگ داگیر کرد که بهشهڕی (قهیوان - ماوهت) ناویانگی دهکرد بوو ، کهچی پیتشمهرگهکانی گهلی کورد ، ئهو رۆژه بهجهرگانه بهچهند کاتژمێرێک له شوی ١٣/٤/١٩٨٧ وهریان گرتمهوه و دوژمنیش به ههفتهیهک داگیری کردهوه . لهو داستانه پرله شانازه ، لهو شهڕه دلێرانهیه ، لهو شهڕی مان و نهمانه ، لهو گیان بازی کردنه ، لهو ههلمهت و مهردایهتییه زیاتر له (١٠٠) سهده رۆژێ نازا و نهبیز ، سهده لاری قهشنگ و خوتن گهرم ، سهده هیوای دوا رۆژی کورد ، سهده ئومیدی ههموو پارچهکانی کوردستان ، سهده فریشتهی پاک و بێگهرد سهده ئهسحابهی گهلی کورد شههید بوون و خۆین و ماڵ و مندالیان و کسههری دایک و باوکیان خسته ئهستۆی نئیمه ، ئهو رۆژه وهفادارانه سهلماندیان که راست گۆ بوون لهگهڵ ههژارانی کورد ، دلتسۆزی راستهقیینه بوون بۆ کوردستانی دایک یادیان بهخێر بیت . وه بهدهیان پیتشمهرگهئێ وهفادارو جهرمهزهش بریندار کران . لهو داستانه پهر واتهیه سهدان کورپی کورد و دهیان فرماندهی لێههشاره بهشداریان تیدا کرد لهوانه (کاک عهولا بۆر ، هینمن ، عادل گهرمیانی ، کاک سامان ، کاک وههاب ، کاک جعفر ، مام رۆستم ، حسین بێ دایزانی ، مامۆستا بهکر ، محمد شینه ، ریباز ، سابیر رهسول ، شههید دهستی ، شههید جوامیتر ، کاک سههرهنگ ، کاک حهمه رهحیم ، کاک تحسین کاوانی ، نههرۆ سهعید سۆفی ، مهلا سلیمان ، کاک بورهان ، کاک فاقه ، نوری قادر

،ئاوات قاره مان ، كاك حاميد ، محمود سنگاوى ، و بده ديان تىنكۆشهرى تر جگه ههئالانى ،
سهر كوردائىتى . ن . ك لهوانه ههئالان كاك كۆسرهت ، كاك شىخ دارا ، كاك مولازم عومر ،
كاك فهره يدونهتد)

ئىرانىش بى ئهوى يهك گولله تۆپىش به كارىتى بۆ پشتىوانى پىشمهرگه له دوورهوه سهبرى
شهركه كى ده كرد پىترىست ناكا ديسان دووباره ي بكه يمهوه كه چمىد درۆزن و مالتۆيران بوون
سهره پاي ئهوى خۆيان به شمهرمزار بزنان له ناكاو باره گاي سهر كوردائىتى حزبى ديموكراتى
كوردستانى ئىرانىيان له (گهره دى) خسته بىر هيرش و پهلامارى تۆپه كانيان . بۆ ئهوى
وورى خۆفرۆشه كانى بىرمزىكاتهوه دوژمن له زۆر شوپن چهكى كىمىاوى به كارهيتنا به تايىتى
له گوندى شىخ وهسانان كه زياتر له سىد و په نجا كس شهيد كران وه به فرۆكه له گونده كانى
دۆلى جافىتى دا و له همدى گوند چهكى كىمىاوى به كارهيتنا ، بۆ خۆپاراستن لهو چهكه كۆمىل
كوژه هيزه كانمان له گونده كانى (مئولاكه ، چۆغماغ ، مالومه ، چالاره قهرنگى ، قومرغان
، سى دهر ، مولان ، ياخيان ، ..هتد) باره گاي خۆيان دانا . له داستانى رزگارى دهرسىكى
گرنگ به دوژمن درا ، دهسكوت و قازانجى زۆرى به شوپش و گهلى كورد گهياند لههممان
كات دۆستايىتى و هاوكارى كردن له گهلى ئىران به چاوى گومانهوه له لايىن پىشمهرگهوه سهبر
ده كرا .

هيزه كانى مهلبىندى سى تا رۆژى ۱۹۸۷/۵/۲۵ له دۆلى جافىتى مايهوه له پاشان
گهرايمهوه دهشتى كۆپه ، دوژمنىش ، ناوچه كانى شىمامك ، مريكه ، كىندىناوه ، قىراجى ، له
بىتۆنگ دابوو ، همرچى گوندى ئهوى ناوچانه هىبوو تهختى كوردبوو ، رۆژانه ههوانمان بۆ دههات
به سىدان كورپى ئهوى ناوچانه پهيوه ندىيان به شوپش ده كرد ، نه گهر داستانى رزگارى هيزى
پىشمهرگه كى كوردستانى زۆر ماندوو هيلاك كورد بى ئهوى سهرلغىوتى خوينى تازه هاتهوه ناو
جىستى چونكه همر ههزاران سوتهمىنى شوپشه كانى كورد بوونه .

دوو نه بهردی گهوره

گرتنی نهق و قاطعی ابو جعفر منصور

له نيسان و مایسی ۱۹۸۷ دوژمنی فاشی بی بهزه بیانه کهوتبوه گیانی میللته کهمان دهستی کردبوو به تالان و برېو ، گونده کانی تهخت ده کرد ، خه لکه کهی سرگردان ده کرد حکومتی عیراق حکومتیکی نان بره بیری لهوه نده کرده وه شو خه لکه چون ده توانی بی کارو کاسبی بڑی . به لیشاو خه لکی له نوردوگاگان ده پهستا ، زور خیزان هه بوو توانای دروست کردنی خانووی نه بوو به ناچاری تا دهستی ده هاتموه بهر خوی له چادر ده ژبا ، شینایی و باخچه کانی تیک ده ده ، بیره کان و کانیواوه کانی کور ده کرده وه به کورتی جووتیاره کان شهوی بهر نهج و ماندوو بوونی چندین سال وه ده ستیان هینابوو به یه که کاتژمیر کهوتنه سر ساجی عه لی ، زور پیاری خانه دان و خاوهن قوناغ له شه قام و کولانه کانی نوردوگاگان ده کهوت خه لک خیری پی ده کرد ، مهرو مالاتی گوند نشینه کان به ناچاری به نرخیکی هه رزان فرۆشران و زگ گهوره کان له گه ل قاقای پیکمین فرمیتسکیان له خاوهن مهرو مالات ده هینا . حرام کرابوو خه لک به سردانیش به چیتموه شوینی باوک و باپیران ، تاوان بوو به سهری زمانیش گله یی بکهی که چون شو ده ده هاته سرمان . سمدان گوندی خوش و سهفا له گه ل زوی یه کسان کرا ، خه لک به چاری پرله گریان له خاک و نیشتمانی خوی دوورخرایموه . دوژمن لیتفو قاپ و قاجاغی ناو مالیشی به تالان بردن . سرانسهری گونده کانی قهراج ، کهندیناوه شهمامک ، بناری دیده وان همتا شو شوینهی دوژمن دهستی پی راده گه یشت به ماوهی مانگینک شوینه وارشیان نهما ، ساله یی و شوان و شیخ بزنی و به شیک له گونده کانی گه رمیان به دهردی ناوچی دهشتی ههولیر رژیشین .

له داستانی رزگاری زه بریککی کوشنده به دوژمن کهوت به لام نه توانرا شو نامانچی بوی چوو بووین جینه جی بکهین ، هه ر زوو ناوچه که یان داگیر کرده وه بو ترساندن میلله ته کهمان به دهیان جار چه کی کیمیاوی به کار هینا ، خه لک له ترسی چه کی کیمیاوی بی شهوی دوژمن به هیتز بیگاتی به ناچاری گونده کانی چول کران ، پیواوه کانی رژی شیش پرپواگنده یان ده کرد گوايه رژیم دهیموی لهو گوندانه بدات که تائیسستا ناوه دانی لی ماوه .

که رژیشتین بۆ داستانی رزگاری خدک لیسر جیگاو رنگای خۆی بوو گوندهکان جمهیان دههات همر کسه خمریکی ژبانی خۆی بوو .

گهراينموه سمر (ههوارى خالى) پيارا بدهسته خۆى نهبوو گريانى دههات دهتگوت ، له بيابانيتكى گهواره دايين ، ديوار بهسمر يه كدا رووخابوو ، نهمام و دارهكانى هموشى مالهكان له بى ئاوى سيس و ووشك ببوون يان بهبهردهسى شوڤل كهوتبوون ، دهشتى پان و بهرينى دزهبييان زيندهوارى لى نهده جولاً ، نهسهياره تۆزى ده كرد ، نهفانوئستىك له دوورهه تروسكهى ديار بوو ، نهميگهله مەپرىك دهچوه سمر كول و ئاو ، له ههموو لايهك دووكمەل ههلهدهستا ، جاش و هينزه سمر يازبهكان بۆئهموى بهيه كجارى كۆزى بكهمنوه ئاگر يان له پوش و پهلاشيش بهردهدا ، تنيا ئينواران چهند جووتيارىك دههاتنموه گوندهكهى خۆيان بۆئهموى نهگهر پاشماوهى مالهكهيان مابى به دزى ييبهمنوه نۆردوگا . لهو حالته ناخۆشه گهراينموه ، چارهى دهردى ئهوها گران ، ئهوه داخ و كهمه همر به زهبرى وهشاندين چارهسهر دهكرى ... ناھوميتدى دادى كوردان نادات همر بۆيه له رۆژى ۱۹۸۷/۵/۲۹ پاش دانانى پيلانتيكى رىك و پىك له چهند لايهك هيرش كرايه سمر شارۆچكهى تمق تمق كه ليميتژ سالبوو دوژمن وهكو مۆلگايهكى سهرهكى ئهوه شوئهنى ههلبژاردبوو بۆدايين كردنى هاتووچۆ له نيوان هينزهكانى كهركهك تا قهلازى و سنوورى ئيران . چهند رۆژىك خمرىكى خۆئاماده كردن بووين ، چهند سمرۆك جاش و مهفرزه خاسه پهبههنديان پتوه كردين ئهويش ئاشكرايه له ترسان بوو چونكه بى گومان بوون لهوى كهله تمق تمق دهدهين همرچهند لهكاتى جىبه جى كردنى كارهكهمان ئهوه جاش و مهفرزه خاسانه پهشيمان بوونموه ، رابواردن و پارهى زۆرو قهسرو قهسور يان پى باشت بوو له سهربرزى و شهرف و كهرامت .

پاش كۆيونموهيهكى چهند كاتژميرى له رووبارى كۆيه له نزيك گوندى ئۆمهر گومبعت به لىپرسراوهمتى كاك كۆسرهت له رۆژى ديارى كراو بهم شيوهيه هيرش دهستى پىكرد بۆ سمر ههموو مۆلگاكانى دوژمن له شارۆچكهى تمق تمق :

۱- قۆلى يه كه م : ت ۲۱ ي كمر كوك و ت ۲۵ ي خال خالان به فرماندهى ههفالى شههيد كاك عبدالرحيم لىپرسراوى عهسكهرى مهلبهئدى دوو بۆ سمر بازگهى قهلاته كه له لايين (قاغج) يك جهيشى شهعبى پارتزگارى لى ده كرا پاش شهپرىكى كه م ورتنه پيشمهركهكانى كوردستان كورهكانى بابو گور گور كهله مهيدانى شهرو پىك دادان تاقي كرابوونموه همر زوو هينزهكهى دوژمنيان تهفرو توناكردزياتر له (۳۰) سى جهيشى شهعبى كوژران

وهنديك بديل گيران دوو زريپوشيش به ساغ و سهلامتي كوته دهستي پيشمرگه كان و زياتر له شمس پارچه چك كه دوشكهيه كي تيدابوو دهسكوتي رولمكاني كمروك بوو به داخوه بهوي گوللهيه كي ويل رولمي به وهفای گهله كهمان ، فرماندهی نازا و جسور كاك عبد الرحيم شهيد بوو .

۲- قوئی دووم : ت ۸۶ ی دهستی هملیر بۆ رۆژناوای تمق تمق بوو لیدانی سی رهیه بهماوهیه کی کورت هر سی رهیه که گيرا و (۱۴) کلاشینکوف و گهلی کمل و پهلی سربازی کوته دهستی پيشمرگه كان (۱۰) دهجاشيش بديل گيران . گرنگی نوو قوئه لهوه بوو رینگای تمق تمق بۆ رووباری کۆیه کوته ژي کونترۆلی پيشمرگه به ناسانی هاتووچۆ کشانموه ی هیزه کانی ناو تمق تمق دابین کرا ، ممترسی نوو نهما که هیزه کانیان بکونه نابلقمی دوژمن .

۳- قوئی سی یه م : ت ۸۵ ی بهرامتی و ت ۹۳ ی کۆیه بۆ رۆژهلاتی کوتی توانیان يك رهیه بگرن ، پيشمرگه كان تووشی کمین بوون له نهجام چوار پيشمرگه شهيد بوون .

۴- قوئی چواره م : بهشیک له ت ۸۷ ی قرهچوغ بۆ سر باره گای فوجی جاشه كان له نزيك تمق تمق به ماوهیه کی کورت دهست بهسر باره گای فوج گيرا له ههمان هيرش مفره زهیه کی دهستی كاك کۆسره تيش بهشداري کاريگريان کرد . لهوی زياتر له (۳۵) سی و پينج پارچه چك دهسكوت بوو .

۵- قوئی پينجه م : ت ۱۲ ی سۆزان و ت ۷۸ ی کاروخ وت ۹۳ ی کۆیه و بهشیک له تيبی ۸۶ ی دهستی هملیر و بهشیک له ت ۸۷ ی قرهچوغ بۆ سر دام و دهزاگانی رۆتم و مولگای جاشه كان له ناو شاری تمق تمق . شهر لهوی تا بهیانی گرم بوو نيمش چووينه ناو شار لهویش چمندين شوینی گرنگ گيرا و چمندين پارچه چك دهسكوت تمنیا مهخفهری پۆلیس و باره گای رنکخراوی بهعس (منقمه) که له لایسن موختاره ههلاتوو هکانی گونده كان پاريزگاری لی ده کرا نعتوانرا دهستی بهسره دا بگيری . نوو شوه شارۆچکمی تمق تمق بهتمواری له ژیر کونترۆلی هیزی پيشمرگه دابوو ، شهوی درهنگ له ناو شار له گهلی كاك کۆسره ت و براده ران یه کترمان گرتوه ، خه لکه نيشتمان پهروهرو دلسۆزه كان زۆر شاد و سهربرز بوون ، جاش و کاسه لیتسه کانیش ههرده م شهرمزارو روورهش بوون وه کو سهگ کلکه سووته یان ده کرد .

لەشەوی ٤١٣/٦/١٩٨٧ ئەو دوو کەرتە ی ت ٨٧ ی قەرەچووغ بە فرماندە ی ئەو فرماندە نازایانە هێرشیان کردە سەر بارە گای (قاگج) زۆر بە ئاسانی و بەبێ زیان دەستیان بەسەرداگرت لەوێ زیاتر لە (٢٠٠) دوو سەد کلاشینکۆف و چەندین چەکی هەمەجۆری تر و چەندین ئوتومبیل و تەقەمەنیەکی یە کجار زۆر کەوتە دەستی پێشمەرگە بەچەند ئوتومبیلیک هەموو کەل و پەلەکان گوازانمۆه ناوچە نازاد کراوەکان وە (٣٦) لە لێپرسراو و جەیشی شەعبی کوژران و گەلیتکیش بە دیل گیران . هاوژەمان لە گەل لێدانی قاتعی جەیشی شەعبی چەندین کەرتی ت ٨٦ و ت ٨٧ هێرشیان بۆسەر رەببەکانی سەر جادە ی گشتی کرد ئەوانیش چەند رەببەکیان دەست بەسەردا گرت و چەک و تەقەمەنی زۆریان دەسکەوت ، لەو شەر و پێک دادانە رۆلە ی بەو فای گە لە کەمان پێشمەرگە ی رۆج سووک فرماندە ی کەرت کاک فۆاد گۆمەشینی شەهید بوو ، لە گەل گەردی بەیانی کۆپتەر و پیلاتۆزەکانی دوژمن هاتنە سەر ناوچە کەمان لە دۆلی (شەرغە) چەندین ئوتومبیلیان سووتاند و زەرەر و زیانی مالتیان بە کینگە ی جووتیارە هەژارەکان گەیاندا ، ئەنجام دانی ئەو دوو چالاکیه لە سەرانسەری کوردستان و بەتایبەتی لە شاری هەولێر دەنگ و سەدای باشی داو . بەرێز مام جەلال بە بروسکە ی تایبەتی بەهۆی نێزگە ی دەنگی گەلی کوردستان پێرۆزیایی لە لێپرسراوی مەلێند و فرماندە ی تیبەکان و کەرتەکان کرد . لە رۆژی ٧/٦/١٩٨٧ کاک کۆسەرەت گەرایمۆه دۆلی سماقۆلی (بارە گای مەلێند)

برایه‌تی و ته‌بایی

له درێژهی باسه‌که‌مان زۆر جار دلتی خوێنهرمان بریندار کردوه ، شه‌ری براکوژی‌مان باس کردوه رهنه‌گه‌ خوێشم به‌خرایم زانیبێ به‌لام هه‌روه‌کو به‌لێنم پێدا‌بوون که هه‌یچ‌تان لێ نه‌شارمه‌وه بۆیه‌ ناچار بووم رووداوه‌کان ، باز نه‌ده‌م تا‌کو هه‌موومان پێکه‌وه‌ شاره‌زایی ته‌واو په‌یدا بکه‌ین و بزانی‌ن له‌ شاخه‌کانی کوردستان چ باس و خوا‌س بووه .

زۆر جار له‌ کۆ‌پو‌کۆ‌بو‌نه‌وه‌ هه‌لسان و دانێشتن به‌ هه‌فالانی خوێم‌ام ده‌گوت با‌به‌ شه‌ریش ده‌بێ با‌ی ناشتی تێدا به‌ی‌لێنه‌وه‌ هه‌موومان کوردین برا‌و خزم و کس و کاری یه‌کتین ، چاره‌نووسمان ها‌وبه‌شه ، رۆژێک دادێ به‌و کارو کرده‌وه‌ی که کردو‌ومانه‌ پێده‌که‌نین و په‌شیمان ده‌بینه‌وه‌ رهنه‌گه‌ هه‌ندێ کس ئێستاش بلێ په‌شیمان نیم چونکه‌ ده‌زانم ده‌یه‌وێ جێ پاروی خو‌ی چه‌ور بکات و نه‌ه‌نده‌ خو‌ی به‌ دلتسۆز بزانی هه‌ق و نا‌هه‌ق لێک نا‌کاته‌وه‌ نه‌و کاته‌ هه‌ست پێ ده‌کات که ته‌راز‌زی حا‌کم ده‌بێت . شه‌ری براکوژی دیاره‌یه‌کی خراپ و دزێوه ، کوشتنی برا‌ی ها‌وسه‌نگه‌ر له‌ زیان هه‌یچ هه‌نگاوێک شه‌رپش و حزبا‌یه‌تی به‌ره‌و پێش نا‌بات . کوشتن و برین دیاره‌یه‌کی نا‌شارستانییه‌ جا ده‌بێ له‌ ره‌گ و ریشه‌وه‌ هه‌لیته‌که‌نین و بن بری بکه‌ین خو‌ بێ شک هه‌ولتو کۆششی زۆری گه‌ره‌که . سا‌له‌ها بوو گه‌له‌که‌مان له‌ ژێر با‌ری شه‌ری براکوژی ده‌ینالاند ، به‌سه‌دان کا‌دیرو پێشمه‌رگه‌ و تێکۆشه‌ری می‌لله‌ته‌که‌مان به‌ نا‌هه‌ق شه‌هید کران . زۆر جووتیارو رۆشن‌بیرو کرێکار بو‌ونه‌ سو‌وته‌مینی نه‌و سیاسه‌ته‌ نا‌راسته . هه‌یچ کارێک رێگای راست و دروستی خو‌ی نا‌گرێ نه‌گه‌ر پێشتر به‌ ووردی بیری لێ نه‌که‌رتمه‌وه . نه‌و هه‌موو هه‌للا‌و هه‌ریایه‌ پێم وایه‌ هه‌مووی بریارێ سه‌رپێ یی بوو نه‌گینا قازانجی گه‌لی کورد له‌ کورد کوشتن نه‌بووه .

پاش کۆتایی هاتنی مفا‌وه‌زات له‌ سا‌لی ۱۹۸۵ هه‌موو حزب و رێکخه‌راوه‌ کوردستانییه‌کان که‌وتنه‌ خو ، ها‌تووچۆ ده‌ستی پێکه‌رد به‌شه‌رمه‌وه‌ له‌ گه‌ل یه‌که‌تر قسه‌ ده‌کرا چونکه‌ هه‌موومان ده‌مانزانی چ جۆره‌ خراپه‌ک کراوه . به‌ره‌ به‌ره‌ نه‌و ها‌تووچۆیه‌ بو‌وبه‌ رێکه‌کو‌تنی دوو قۆلی له‌ناو شه‌رپش .

له‌ به‌هاری ۱۹۸۶ رێکه‌کو‌تینیکی دوو قۆلی له‌ نیوان (ی . ن . ک) و حزبی سۆسیالیستی کوردستان مۆرکرا به‌ گوێژه‌ی نه‌و رێکه‌کو‌تنه‌ کۆتایی ها‌ت به‌ حا‌له‌تی شه‌رپ کردن له‌ نیوان هه‌ردوو نه‌و هه‌یه‌ ، به‌و جۆره‌ پێشمه‌رگه‌کانی حزبی سۆسیالیستی کوردستان ، به‌هه‌مان شه‌یه

ههڤالانی پارتی سۆسیالیستی کورد (پاسۆک) و پارتی گهلی دیموکراتی کوردستان رنکوتن نامهیان له گهلی ن. ک. مۆر کرد ههڤال سامی عبد الرحمن ئەمینداری پارتی گهلی له هارینی ۱۹۸۷ سەردانی باره گای مه کتەبی سیاسی یه کیتی نیشتمانی کوردستانی کرد لهوی له گهلی مام جهلال و ههڤالان بیرو رای خۆیان گۆریهوه لهسەر چۆنیتی بهرهنگاریبونهوهی رۆژم کاک سامی له کاتی گهڕانهوهی به لای نێمهدا گهڕایهوه به چاوی خۆی درندهیی و فاشیتی به عسی بینی نازایی و جهریزهیی پینشمه رگه کانی کوردستانی رنژ لێ نان له نامیلکه یهک به ناوی (جوله فی الارح المحروقه) . لهسهره تاي سالی ۱۹۸۷ به تهواوی له گهلی لاینه کانی تری کوردستان رنکوتن مۆرکرا ، نه گهر شهري براکوژی لهسهره تاي هه لگه راسانهوهی شۆرش بهردهوام بوو بێ تا سالی ۱۹۸۷ نهوه لهو کاتمهوه نهو دیاره دهیه تا راده یهکی زۆر کم ببۆوه ده تاوأم بلیم به واتای شهري برا کوژی ههر نهماوه جگه له هندی کسێ نامسنول که ههست به قازانجی گهلی کورد ناکات یان ههر نایهوی کورد بگاته جیگای شایستهی خۆی لهم لاو لهو لاهندی جار شهرو شۆری ناعادیلانه روودهات خه لک ده خاته گومان لهو برایه تیه و تهبا ییه نه گینا به شه توه یهکی گشتی حزبه کان رنکوتن نه گهر هندی حزب و رنکخراویش دلی بۆ شهري براکوژی لێ بدات نهوه گه له کهمان چاو و میتشکی کراوه تهوه ، پهنجهی تاوانی بۆ درێژ ده کات نهو جۆره کسه نه ناچار بوونه به دله کوته مردن بۆ خۆیان نزیک ده کهنهوه . بن بر کردنی شهري براکوژی شه رکی سه رهکی سه رکرده کانی شۆرشی کوردستانه به پلهی یه کم ، وه میللمته که شمان ده بی له مهو دوا ههق و حیساب بۆ نهو حزب و رنکخراو و و کسه نه بکات که دهست پینشخه ر ده بن له هه لگه راساندنی ، وه بی لێ بکاته وه و په رسی بۆچی نهو شه ره کراوه و ده کری .

میللمتی کورد خزمهتکاری ههچ حزب و رنکخراوێک نی یه گهلی کورد قاوه چی و شه قرچی و سه پانی ههچ کسه یک نیه ، نهوان کوربان له مه یدان شه هید ده بی ، نهوانه گوندیان تالان ده کری و تهخت ده کری ، نهوان ناواره و ده ربه ده ر ده بن بۆیه هه قیشه نهوان حاکم بن له سه ر حزب و رنکخراوه کان وه بواری ههچ کسه یکی تینکده ر نه دن گالته به چاره نو سه مان بکات . کوردستان یهک حالته له زاخۆ تا خانه قین ، نابێ ههچ لایهک پاوان کاری بکات خه لک سه ره یسته چ نو یسه رنک بۆ خۆی هه لده به ژیری دیاره ده ی پاوان کاری و سه رکوت کردنی خه لک هیشه تا له کوردستان تا راده یهک ماوه ، هیشه تا هندی کس میللمتی کوردی پی نهزان و ناوشیاوه ، نهوه ی له بیر خۆی به رده ته وه که درنده ترین رۆژمی له کوردستان راماتی و ده زگا جاسوسیه کانی ته فرو تونا کرد ؟!!!

چاکو خراپه به تمنیا به کمسیک ناکری بۆیه به ههول و کۆششی ههموو لایهک بهرهی کوردستانی له ۱۹۸۸/۵/۷ دامهزرا که ده‌بویه بیست ساڵ پیش ئهو میترهوه ئهو به‌ههیه سه‌رکردایهتی شۆرشی بگره‌دایه . به‌رهی کوردستانی ده‌سکهوتیکی مه‌زنی گه‌لی کورده ده‌بی وه‌کو گیانی خۆمان بیپارترین ده‌بی بوراری هه‌چ که‌سیک نه‌ده‌ین تۆز قالیک که‌لین بخته ئهو به‌ههیه . به‌رهی کوردستانی پێک هات له :

پارتی دیموکراتی کوردستان ، یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستان، حزبی شیوعی عێراق (هه‌رێمی کوردستان) ، حزبی سۆسیالیستی کوردستان ، پارتی گه‌لی دیموکراتی کوردستان ، پارتی سۆسیالیستی کورد (پاسۆک) ، پاش ماوه‌یه‌ک حزبی ئاسته‌نگکێشانی کوردستانیش بوو به‌ ئه‌ندام له‌به‌ره . به‌م جۆره لاپه‌ره‌ی براکوژی (لاپه‌ره‌ی ره‌ش) کۆتایی هات و لاپه‌ره‌ی سپی (برایه‌تی و ته‌بایی و هاوکاری) کرایه‌وه ئاواتی ههموو کوردێکه ئهو ته‌بایی و برایه‌تیه له ئاستی به‌رز تر بیه‌ینن بۆ ئه‌وه‌ی ههموو‌مان به ئاسوده‌یی ژیا‌نی پر له سه‌روه‌ری بیه‌ینه سه‌ر .

حزبی ئاسته نپکیشانی کوردستان

ئالای شۆرش

له ئەنجامی کار و هەلتۆست و کردەوهی رۆژانه گەلی حزب و رێکخراو تووشی پارچه پارچه بوون دەبن وه هەندێ جار چەند ئەندامێک بۆ بەرژەوهندی تەسکی خۆیان حزب و رێکخراوه کەیان تووشی پارچه پارچه بوون و لێک هەلەوشانەوه دەکەن . ئەو دیارەیه له هەموو جیهان هەیه بەلام زەرەو زبانی بۆ هەمووان وه کو یه کتر نیه . پارتیک یا رێکخراوهیهک له وولاتیکێ وه کو فەرەنسا ، ئەلمانیا ، ئەمسا یان هەتا وولاتانی عەرەبی ئەگەر حزبه کەیان تووشی شکست و لێک ترازان ببێ ئەوه نەتەوه که ئەهەندە زەرەو ناکات چونکه خاوهنی کێانی خۆیانن (حکومەت و وولاتی خۆیان) هەیه خەلک به چاوی شەر خودی حزبه که یا رێکخراوه که سەیر دەکات .

کوردستان وولاتیکێ داگیر دابەش کراوه ، هێشتا کەس دان به وولاتی سەرەخۆی کوردستان نانی هەتا نزیک ترین دۆستمان رازی نیه (عێراق پارچه پارچه بکەرت) حزب له کوردستان رۆلی سەرەکی دەگیرێ بۆ ووشیار کردنەوه و هاندانی خەلک و راوهستانی دژی رۆژمه داگیرکەرەکانی کوردستان ، حزب و رێکخراو و رۆلی گەنگ دەگێرێ بۆ بەریاکردنی شۆرش و بەرهو پێشەوه بردنی و سەرکوتنی . بەهێز بوونی حزب و رێکخراو بەهێز بوونی میلەت و شۆرشه ، پشتگیری میلەت له حزب و رێکخراوه کان کێشه کەمان بەرهو پێشەوه دەبات و له سەرکوتنی نزیک دەکاتەوه .

بێ هێزی حزب و رێکخراوه کان دەبێته بێ هێزی شۆرش و دەرئەنجام دەبێته بێ هێزی میلەت و دوژمنان زیاتر پالەپەستۆ دەخەنه سەر گەل و زولمی زیاتر لێ دەکەن – کەواته پارچه پارچه بوونی حزب له کوردستان کارێکی ترسناکه هێز و توانای میلەت برێر دەکات ، پارچه پارچه بوونی حزبی شیوعی عێراقی وای لهو حزبه کرد که بەئاستەنگ بێتەوه سەر پێنی خۆی و بواریشی فراوان کرد که هەندێ دکتاتۆر و مل هور حوکمی عێراق بکەن (رۆژمی بەعس له عێراق)

لێک ترازانی هەفائانی پارتی دیموکراتی کوردستان له سالی ١٩٦٤ چ دەردیکێ بەسەر کوردان هینا تا ئیستاش شۆرتەواری هەر ماوه . جیابوونەوهی چەند کەسێک له پارتی له پاش بەیانی نازار هەرچەندە بەنسبەت هێزی ئەو کاتی پارتی سەنگینکی ئەوتۆیان نەبوو بەلام توانیان پرۆیاگەندە دژی پارتی و شۆرشی کورد بکەن و هەندێ ئەندامی دلتسۆزو بەگەلک بەلای خۆیان

رابکیشن ، جیابونموه‌ی پارته گهل له پارته دیوکراتی کوردستان پشیتوی و ناره‌حمته له‌ناو پیشمرگه و سیاست‌مدارانی کورد زیاتر کرد رهنه‌توشی گپروگرفتی ناخوشیش هاتبن .

جا ئه ههموو ئه‌زمونه‌ی کوردستان سو‌دی ئی وه‌رنه‌گیراه له نیوان ریکخراوه تازه‌کانی کوردستانیش هندی کس به بیانوی جیاجیا ویستویته‌ی دو‌بهره‌کی و پشیتوی په‌یدا بکات له کوتایی ههمووی زیان به‌خش بوون . له‌ناو ی . ن . ک کۆمه‌له‌ رۆئی کاربگر و پر له‌سروهری هه‌بوو ، پیشمرگه و ئه‌ندامه‌کانی خۆبه‌خت کمر و دلتسۆزانه کاربان ده‌کرد ، ههمیشه له‌ناو حزب و ریکخراوه‌کان که‌سانی ده‌سه‌لاتدار و به‌ئهمزومون ده‌رده‌که‌بون رهنه‌گه ده‌سه‌لاتداری هه‌ندیکیان بونی خۆسه‌پاندنی ئی بیته که‌چی هه‌ندیک له هه‌ثالانی تر هه‌ست به‌لاوازی و مان خوراوی ده‌که‌من ئه‌و جۆره کیشانه له بنچینه‌دا له‌ناو ی . ن . ک بووه هۆی دروست بوونی (نالای شو‌پش) سه‌ره‌تا هه‌ندیک ئه‌ندام و فه‌رمانه‌و پیشمرگه‌کان جۆش دران گوایه سه‌رکردایه‌تی ده‌یه‌وی واز له مارکسیه‌ت بینئ و تاکه کسه‌ی له‌ناو کۆمه‌له‌ و ههم ی . ن . ک ره‌گی خۆی داده‌کوئئ ، به‌و جۆره قسانه‌هه‌ندیک له کادیره‌کان به گو‌مانه‌وه سه‌یری سه‌رکردایه‌تی یه‌کیته‌ی و کۆمه‌له‌یان ده‌کرد . کار گه‌یشه‌ راده‌یه‌ک ریکخسته‌ن له‌ناو ریکخسته‌ن (تنقیح داخل تنقیح) ئیشی ده‌کرد

ئه‌و بینه‌و به‌رده‌یه ههموو کادیره فه‌رمانه‌و پیشمرگه‌و هه‌تا دۆستانی یه‌کیته‌ی کۆمه‌له‌ و خه‌لکی کوردستان هه‌ستیان پئ کرد له ههموو لایه‌ک هه‌ولئ و کۆشش کرا ، سئ کۆنفرانسی کۆمه‌له‌ نه‌یتوانی له ریشه‌وه ئه‌وگپروگرفته بن پر بکات . تا کار گه‌یشه‌ راده‌یه‌ک پیکه‌وه ژبان ببوه محالئ (به قسه‌ی هه‌ندی براده‌ران) . له سالی ۱۹۸۵ هه‌ندیک له‌و براده‌رانه جاری جیا بو‌نوه‌یان دا له کۆمه‌له‌ و ی . ن . ک نا‌ئارامی له‌ناو ریزه‌کانی کۆمه‌له‌ گه‌یشه‌ ئاستیک هه‌ندیک له‌و کادیره دلتسۆزانه هه‌ره‌شمی لیدان و گرتنیان لئ کرا (ی . ن . ک) و سه‌رکردایه‌تی‌که‌ی ئه‌زمونی گه‌وره‌یان هه‌بوو له‌و بواره ده‌یان زانی دو‌بهره‌کی و نا‌ته‌بابی چهند زه‌ره‌ر به گه‌لی کورد ده‌گه‌بینئ ، بوونی کیشمی گه‌له‌که‌مان و باری شو‌پش ده‌کات به تاییه‌تی هه‌شتا به‌ره‌ی کوردستانی له دایک نه‌ببوو ، حزب و ریکخراوه کوردستانیه‌کان زۆریه‌یان دژی یه‌کتر بوون شه‌ری چه‌کداریان له‌گه‌ل یه‌کتر ده‌کرد . زیاد بوونی ریکخراوتیک له‌سه‌ر خوتنی کۆمه‌له‌ و ئه‌و تیک هه‌لکیشمی نیوان ئه‌ندامان و لیک نزیک بوونیان له‌به‌ر و بۆچوون و فکر ده‌بیته گپروگرفتیکی مه‌زن ده‌بی سه‌رکردایه‌تی ی . ن . ک و کۆمه‌له‌ به‌لای که‌م دوو سال ته‌رخان بکه‌من بۆ یه‌ک لابه‌ونموه‌ی ئه‌و کیشم له کاتیکدا رژیتم زۆر وه‌حشیانه هه‌پشی ده‌کرده سه‌ر کوردستان و ته‌پر و وشکی به‌یه‌که‌وه ده‌سووتاند .

به ناچاری بریاری دا نابئی لئناو ریزه کانی ی. ن. ک کس بنواوی (نالای شۆرش) کار بکات
 ئهوه مافینکی رهوای خۆی بوو چونکه ئهوه کسانهیی لهسهروهه خۆیان به یه کیتی دهزانی و لهبنهوه
 ههولتی ههلهته کانیان دهه دا نابئی بواریان بدری...!!؟ نالای شۆرش، که جاری جیابوونهوهی دا
 ههندهی خۆی نهگرت، ئهوه براده رانهی، که به لئینیان پی دابوون زوو پهشیمان بوونهوه ئهوهنده
 خاوهن بێ و باوه نهبوون، ئهوهنده مارکسی - لینیینی پهست نهبوون، به لکو زۆر حهزیان به
 مهسنوولیهت دهکرد جا له کوئی ئهوه مهسنوولیهتهیان دهست بکهوی لهوی دهبن. به کورتی
 سهکرده کانی بێ و باوهری نالای شۆرش دهسته رۆکران له لایمن خودی هههاله کانی خۆیان.
 ئهوانهیی مانهوه له چهند کهستیک تی پهپی نهده کرد و رۆیشتن بۆ تیران و خیمه یه کیان ههلهدا،
 دهستیان کرد به لیکدانسهوه و تی روانین و دروست کردنی (تیۆری تازه) لهناوه خۆشیان
 نهگهیهشتنه یهک، دوو پارچه و سی و نیتو حالیان خراب بوو.

بهرای من ئهوه هههاله ههلهیه کی گهورهیان کرد چونکه وهزعی ی. ن. ک ئهوه کات بواری
 ئهوهی دهه دان، که به ناشکرا بێ و بۆچوونی خۆیان دهه رین و پشوو درژ بن، ههستیان رابگر تابه
 ناخۆ کیشهی گهلی کورد و شۆرشه کهی چی بهسه ر دی. دهه بویه وه کو پینشمه رگه یه کی دلسۆز،
 له بهر خاتری گهلی کورد به په رۆشه وه له پینشه وه خهباتیان بکر دایه.

حزبی سۆسیالیستی کوردستان له سه ره تای دهست پینکرد نه وهی شۆرش به ناوی (بزوتنه وهی
 دیموکراتی یه کگرتووی کوردستان) لهناو ی. ن. ک کاری ده کرد له بهر ههندهی هۆ، که
 ههنده یکیان ههق بوو وه ههنده یکیان بیانوو بوو له ۲۱ / ۳ / ۱۹۷۹ لهناو ی. ن. ک چوونه ده ره وه
 وه کو باس مان کرد ئهوه رینکخوا وه له خه لکی جیا جیا پینک هاتبوو (سۆسیالیست، دیموکراتی،
 نهتمه وه یی، مارکسی - لینیین، عه شائری) کورد ئهوه کات پینستی به هه موو کهستیک هه بوو بینه
 ریزی شۆرش به لام ژبان لهناو رینکخوا ویککی وا زۆر ناستهنگ ده بی. هه ره له کاتی جیابوونه وه یان
 بالهک به ناوی بزوتنه وه لهناو ی. ن. ک مایه وه له ساتی ۱۹۸۱ له گه ل لیژنه ی ته حزیری پارتی
 دیموکراتی کوردستان بوون به (حزبی سۆسیالیستی یه کگرتووی کوردستان)، که له کۆنگره
 هاتنه ده ره وه به دوو بال یه کیک وه کو ناوی حزب، که له سه ره وه هاتوه کۆمه لیک کادیر به
 بیانوو په شتگیری کاک د. مه جوود جیابوونه وه لهوانه (شیخ محمد سه رگه لوی و مولازم
 فوناد) وه خۆیان ئیدیعیای ئه وه یان ده کرد، که حزبییک پینک ده هینن پاش هین و من هین ئهوانه
 زۆریه یان هاتنه وه ناو ی. ن. ک حزبی سۆسیالیستی یه کگرتووی کوردستان سه رکر دایه تیه کی به
 هیژی نه بوو هه ره که سه بۆ خۆی کاری ده کرد، هه ره فرمانده ی هه ریمیک بۆ خۆی حکومه تیککی
 سه ره خۆ بوو پاره کۆکرد نه وه، چهک فرۆشتن، خه لک رووت کردن، خه لک کوشتن، هه یچ په رسیاری

لەسەر نەبوو. راستیشە لەناو حزب خەلکی دلتسۆز و سەرکردەیی دلێریان هەبوو بەلام سروشتی ئەو حزبە وا دروست ببوو. حزبی سۆسیالیستی یەكگرتووی كوردستان دەبوو بە یۆكی لە قەرەیی. ن. ك. بەدات بۆی نەكرا، بەنكە و بارەگەیان پۆیی بۆ (زێو و مشكان) لە كوردستانی ئێران - یەك رەوشت هەدیە لە كوردستان لە كاتی شكستی برادەرەكان سەر دەخەنە سەر سەری یەكتر لەوێش ناكۆكی پەیدا بوو هەندێك بەناوی پەیرهوی ماركسی و لێنینیەو ناویان لەوانی تر نا عەشائیری.

ئەو حزبە زەمانێك لە كوردستان خاوەن سەدان و هەزاران پێشمەرگە بوو وە پۆلی لە سەرورەیی هەبوو لە هەلگێرساندەنەوی شۆرش بەلام لە سالی ١٩٨٤ و ١٩٨٥ تووشی گێژاوی فیکری، تەنزیمی، پێشمەرگەیی هات بۆ پاكسازی كردنی خۆیان هەندێك لە كادیرەكانیان رەوانەیی ناوچەیی بادینان كرد بەو بیانەوی، كە گەشە بە حزبەكە بەدەن. بە داخووە بەلەكەانی ئەو حزبە پێگەیی هێمنانە و راگۆزێنەویان نەگرتە سەر بەلكو پێگەیی كوشتن و برینیان هەلبژارد هەندێك لە كادیرە دلتسۆز و كارامەكانیان لە ئێران بە گرتن دا، كە هەرگیز نەدەبوایە ئەو كارە بکەن وە هەندێكی تر لە كادیرانی ناوەندی هەقال (قادر مستەفا)یان شەهید كرد، كە یەكێك بوو لەو پێشمەرگانەیی دەوری سەرەکی گێرا لە هەلگێرساندەنەوی شۆرش لەناوچەیی دەشتی هەولێر. پاشا ماوەیەك ئەو حزبەش بوونە دوو بەش دەرئەنجام حزبی ناستەنگكێشانی كوردستان هاتە مەیدان و لە پاشان لەناو بەرەیی كوردستان وەرگێران. پاشا گەفتوگۆ و دانێشتن لە كۆنگرەییەك، كە لە شاری هەولێر بەسترا لە سالی ١٩٩٢ حزبی ناستەنگكێشان و نالای شۆرش یەکیان گرت.

ئێستا بە (٣) ئەندام لە پەرلەمانی كوردستان بەشداری وە ماوەیەك هەقالتی بەرێز قادر عەزیز سكرتێری حزبی ناستەنگكێشانی كوردستان وەزارەتی كشتوكاڵ و ناوێری لە ئەستۆ بوو. جیابوونەوی كەسان لە حزب و پارچە پارچە بوونی حزب دەردێكی كوشتەییە بۆ گەلەكەمان هەقە هەست بەو لێ پەرسراوەتیە بکری. یەكگرتنەوی حزب و گروپ و پێكخراوەكان، كە ئێستا لە كوردستان بە گەرمی باسی لێ دەكری هەنگاوی باش و پێوژە خەلك پزگەر دەكات لە زۆر كاری نا شەری وە لەو مەسروفاتە زۆرەیی، كە دەكری، ئەگەر گەلەكەمان نالای سەریەخۆی هەلدا، ئەگەر گەلەكەمان بوو خاوەن دەولەتی سەریەخۆی خۆی ئەو كاتە هەقی هەموو كەسێكە بە ئارەزووی خۆی حزب و پێكخراو دروست بكات.

گرتنی دینگه له

پاش داستانی رزگاری تپیه کانی هیزی پتشمهرگهی کوردستان ده‌بویه به نۆره له هندی شوتنی گرنگ له سرکردایهتی حهره‌سیات بگرن له ۱۵ / ۷ / ۱۹۸۷ ت ۸۶ی دهشتی هملیر، که من فرمانده‌یان بوم چوین بۆ سرکردایهتی له ۲۰ / ۷ / ۱۹۸۷ ت ۸۷ی قهره‌چو‌غمان گۆری. له‌وی له‌گه‌ل مام غه‌فور شوتنه‌که‌نمان گۆریسه‌وه تا ۲۵ / ۸ / ۱۹۸۷ له سرکردایهتی بوین و گه‌راینه‌وه دهشتی هملیر له ۲۸ / ۸ / ۱۹۸۷ له‌گه‌ل براده‌ران کاک کۆسه‌ت نامه‌یه‌کی بۆ نویسبووم به درژی باسی چۆنیه‌تی گرتنی دینگه‌له‌ی تیندا بوو. ههموو فرمانده‌ی تپ و کهرته‌کان له مه‌لبه‌ندی کۆبوونه‌وه ئیمه له‌وی نه‌بوین. له رژی ۱ / ۹ / ۱۹۸۷ له چهند لایه‌ک هیتش کرایه سهر هردوو فوجی جاش، که له دینگه‌له بوون بهم جۆره‌ی خواره‌وه:

۱- ت ۸۵ی به‌رامتی بۆ سهر مۆلگای دوژمن له‌ناو مه‌خفهری دینگه‌له له شوتنیکی قایم و نه‌سته‌م بوو پاش شهریکی چهند سعاعی ههموو جاشه‌کان کۆژان ته‌نها یه‌ک جاش خۆی نه‌دا به ده‌سته‌وه. ئهو هیتشه له‌لاین هه‌قالتن ته‌حسین کاوانی و ناسۆ و کاک بورهان سه‌عید سوڤی سه‌ره‌شتی کرا.

۲- ت ۸۶ی دهشتی هملیر بۆ سه‌ری مۆلگای جاشه‌کان و هردوو زریپۆشه‌که پاش شهریکی قورس پتشمهرگه‌کان توانیان ده‌ست به‌سه‌ر هردوو زریپۆشه‌که‌دا بگرن و ههموو جاشه‌کان ته‌فرو تونا بکمن ئهو هیتشه به فرمانده‌ی هه‌قالتن مه‌لا سلیمان و شه‌هید کاک عه‌لی پونگینه بوو.

۳- ت ۸۷ی قهره‌چو‌غ بۆ سه‌ر باره‌گای فوج له نزیک مه‌شروعی دینگه‌له له‌وی دوژمن وای به‌سه‌ر هات با به ده‌واری شری نه‌کردبێ زیاتر له (۳۰) سی جاش کۆژاو نزیکه‌ی (۴۰) چل جاشیش به‌دیل گه‌ران ئهو هیتشه به فرمانده‌ی مام غه‌فور و کاک نوری قادر بوو.

۴- ت ۹۱ی سه‌فین بۆ سه‌ر ره‌بیه‌کانی لووتکه‌ی کوره دێر نه‌وانیش ته‌فر و تونا کران له‌وه هه‌لته‌یه‌ پتشمهرگه‌ی نازا ئیسماعیل ونکه شه‌هید بوو ئهو شه‌ره به فرمانده‌ی هه‌قالتن سه‌فین بوو.

۵- ت ۹۳ی کۆیی بۆ سه‌ر ره‌بیه‌کانی ده‌ور و پشتی دینگه‌له بوو به فرمانده‌ی مامۆستا به‌کر ئهو ره‌بیانه‌ش به ناسانی ده‌ستی به‌سه‌ردا گه‌را.

لهو شهر و پيڤك دادانه خوړنواويه زياتر له (۵۰) پهغبا جاش كوژران و به دهيانيش بعديل گيران دهسكومتی پيشمرگهش زياتر له دووسد كلاشينكوف و يهك جيهازی پاكال و چهك و تهقممندی هممه جزی تر و يهك زریپوشيش گوازياموه ناوچه نازاد كراوهكان، سوتان و شكاني چمند نوتومبيل.. لهو شهره چوار پيشمرگه دیلسوز و وهفاداری كوردستان شهيد بوون.

لهو زنجیره چالاكیه دوژمن تمزتنه به تايبتمی گرتنی دپگهله و لیدانی دوژمن لهناو شاری تمق تمق و گرتنی قاتعی جهیشی شمعی نهبو جهعفر منسور لهسر پنگای هولیر - كمركوك نريك گوندی سی قوچان و لیدانی عمرهبهكاني مشار و هوارغبر و معیجیله له ناوچی قهراج لهلایمن ت ۸۷ی قهرهچوخ چمندين چالاکی تر، كه لهلایمن تپهكاني ۹۱ی سفین و ۱۹ی كزپهك و ۷۸ی كاروخ و ۱۲ی سوزان نهچام درابوون دوا جاریش ههلاتنی دوژمن له له شاروچكهی هیران، كه شوپنیکي ستراپیژی گرنگ بوو هم بۆ هیزی پيشمرگه كوردستان وه هم بۆ پژیعی عیراق له ترسی پهلاماری هیپشی پيشمرگهكاني ی. ن. ك له دهروونموه كاری كرده سر فرماندهكاني سوپای عیراق همتا سرگردایتمی پژیعی بهعس، بۆیه وستیان لهو همموو شكسته به گرتنی بارهگای مهلبندی سی له دۆلی سماقولی قهرهبوو بكمنوه له ۶ / ۹ / ۱۹۸۷ بۆ ماوهی یازده پۆژ به همموو جۆره چهكيتك و بهكار هیتنانی جاش و قوات خاصه هیپشيان هیئایه سر بارهگای مهلبندی سی لهلایمن پيشمرگهكاني (ی. ن. ك) و همموو لایمنهكاني تری بهری كوردستانی (سوسیالیست و شیوعی و پارتی) مردانه بهرگری كرا (بروانه پۆژانی رهش قوتابخانوی دلیرانه داستانی سماقولی له بهشی قعدیل بهغداي ههژاند).

له پۆژانی ۱۷ و ۱۸ / ۹ / ۱۹۸۷ هیزهكاني لقی ۱ پارتی دیموکراتی كوردستان له بادینان وه به هاوکاری پيشمرگهكاني مهلبندی چواری ی. ن. ك. له شاروچكهی كانی ماسی نازاد كرا بوو شیوهیه دهبینین هاوکاری تمبایی و برابتمی یارمهتیمان دهه بۆ زياتر زهر وهشاندن و لاواز كردنی پژیعی بهعس له عیراق.

شهری سماقولی و كانی ماسی به دوژمنی سلماند نهگر گهلی كورد یهكگرتوو بیئت نموه دوژمن تووشی شكستی گموره دهكات. شهری دپگهله داستانیكه همر به زیندووی دهمینیتیموه له میژووی شوپشی كوردستان.

شەرى مشراق

لە كۆتايى ئابى ۱۹۸۷ كاك نەوشىروان لە سەفەرى دەرهەى كوردستان گەرايەوه. كۆبونەوه كانى سەركردايەتى لە مانگى تشرىن بەسترا لە ۸ / ۱۱ / ۱۹۸۷ بەرپز مام جەلال بە ئيش و كارى شۆرش بەرهو ئەوروپا و ولاتانى تر بەرپز كەوت.

لە هەفتەى دووهمى تشرىنى دووهمى ۱۹۸۷ تىپەكانى ۸۵ى بەرپانەتى ۸۶ى دەشتى هەوليز و ت ۸۷ى قەرەچوڭ بۆ ليدانى كبريتى مشراق بەرهو قەرەچوڭ بەرپز كەوتن. شەوى پايز يارمەتى هيزى پيشمەرگە دەدات، كە رينگاي دوور و درژى ناو جەرگەى مولكاكانى دوژمن بەرپز - بە يەك شو سەدانپيشمەرگە بە ئۆتۆمبيل جادەى گشتى كەركوك - هەوليز، هەوليز - مەخمور، گويز - موسل مان بەرى لە گەل تاريك و روون گەيشتينا بنارى قەرەچوڭ دوژمن بە قسەى خۆى ناوچەكانى كەنديناوه و قەراجى باش كۆنترۆل كەربوو كەچى سەدان پيشمەرگە بە رۆژ لە بنارى چيائى قەرەچوڭ ماينەوه من لە گەل كاك كۆسەرەت و مەفرەزە كەى مەلەبەند بە يەكەوه بووين ئۆتۆمبيلەكانمان لە گوندى چۆل كراو لەناو كاوتە خانووهكان بەجيهتشت لە گەل چەند كەرتى پيشمەرگە، لىبەرمە كاك كۆسەرەت دەيزانى لە كەنديناوه ئاوهدانى نەماوه نان و هيلكە و خواردنى زۆرى لە گەل خۆى هينابوو بەشى هەموانى دە كرد، عەسران پايزى كەنديناوه لە بەهارى كوستانان گەليناك خۆشترە بە چارەكى پز لە گريان سەيرى ولاتى جوان و دلگيرى خۆمان كەردەوه بە دوورينەكەم تير تير سەيرى دەشتى پان و بەرین و بەختر هەليناوه ئەو ولاتى، كە دوژمن لىنى داگير كەردين، ئەو ناوچە پز خيز و بيترەى، كە خەلكى ولاتى تريان لى نيشتەجى كەردووه عەسر بووه لە گەل كاك كۆسەرەت و برادەران دانيشتوبوين فرۆكەكانى دوژمن هاتنە ناوچەكە و دەسورپانەوه ئىواره داهاات لە هەموو لايەك پيشمەرگە هاتن بۆ گوندى (مىلە هورد) تا ئەوى فەرمان وەرگرن و بپۆن بەرهو قولايبى خاكى كوردستانى خۆشەويست بۆ ئەو شوتينەى، كە هەرگيز دۆست و دوژمن بە خەيالى دا نايب هيزى پيشمەرگەى كوردستان دەستى بگاتى، بەرهو كوشافى عارەبان، بەرهو گەيارە ئەو شوتينەى دوژمن بە جينگايەكى گەليناك هينەى دەزانى، هەر يەكە فەرمانى خۆى وەرگرت كاك كۆسەرەت زۆر هەولتى دا، كە لەلەى ئەوان بىنەموه بە خۆم ئەوهستام لە گەل پيشمەرگەكان رۆيشتم ، شارەزاكانمان تەواو نەبوو لەناو ئەو هەموو رەبايە ئينەى گيرا، دەنگى هاوێن هات براچەى تەقینەوهى دلى دوژمنانى كوردى لە

گه یاره و مشراق و شرقات دههژاند همر گولله تویتک دئی سهدامی له بغداد دههژاند له گهژ لرمه ی نرکمی گهلی کوردستانی پتوه دیار بوو، دوژمن له همر شویتیک بی پۆله کانی دهشتی همولیر و کوره کانی کمندیناوه و قهراجی داگیرکراوی دیتته سر، له ههموو لایهک تهقه دهستی پی کرد دوژمن دهتگوت کهر و لاله له هیچ شویتیک بههانای هتزه کانی نههات. خویشیان بروایان نهده کرد چون پیشمهرگی کوردستان دهگاته نزیک مشراق، چون له له کویتوه ئه سهدان پیشمهرگه بهو شهوه گهیشته ئه شوینه، ئه دی به پۆژ له کوی بوون. دوژمنی گهژ و گیل ههروه کو کورسی پهستانی ئه مرۆ و دهزانن پیشمهرگه ناروکی و ئاسانه ههموو کسینک دهتوانی ههلی بگری نهیان دهزانی پیشمهرگه باشترین و چاکترین پۆلهی کوردستانه. ماوهی دوو کاتژمیر خوینی پیشمهرگه دلۆپ دلۆپ له جستهی دههاته خواری لهسر سنووری کوردستان بهخوینی گهش هتلی ده کیشا، دوو کاتژمیر لهسر زنی گهوره گیان بازی پیشمهرگه بهردهوام بوو.

بۆ یه کم جار له میژووی شوپشی گهلی کورد له شویتیکی و دوور و نهستم هتزی پیشمهرگه دئی دوژمن دههژندی ئه دهشته پهنگینه بهخوینی یازده پۆلهی کوردستان یازده لای به جهرگ ئا و درا بۆ میژوو مایهوه تا نهوه کانی دوا پۆژ، کور و کچانی کورد سنووری ولاتی خوینان بزائن وه پازده پیشمهرگهش بریندار بوون پاش ئهوهی دوژمن زههر و زبانی زۆری لی کوهت زیاتر له بیست و پینج جهیشی شعیی کوژران و چهک و تهقهمنی زۆریش دهسکوت بوو، کوره کانی همولیر، پۆله کانی دهشتی دزهیی بهرانهتی و شهمامک و مرکییه، وهفادارانی گهلی کورد چاونترسانی کمندیناوه و قهراج وه کو ئاگری نهوتی سر به شاخ و ساره لوو، دوژمنیان سووتاند و سنووری چالاکی خوینان بهزاند و پهڕینهوه بۆ پارێزگای موسڵ ئهوه شاره ی که به ناهق و به زوتم له کوردستان جیا کراوه تهوه، ئه ولاتی که بهخشکه مۆرکی کوردایهتی لهسر لاچوو. بالا دهستانی عههب خوینان بههتتر دهزانن له میللهتی تینه همر بۆیه ئهوه خاکی به پیست و بهره کته پره له نهوت و زیر، بۆخوینان زهوتی دهکمن و کوردی تیندا ناهیلن بهلام زهمان ههروا نابی ئهوه خوینه گهشانه ئازادی دهچینن ئهوه داری ئازادیهش همر دیتته بهر دهبی ئهوه کار بهدهسته چاوچنۆکانه پۆژیک له پۆژان ههموو ئهوه تاوانانه قهههوه بکمنهوه جا کورپ کوردیش خوینی ههرگیز بهفیرۆ ناروات. شو درهنگ له کلکی قهههوه یه کمان گرتیهوه له دیمینکی یه کجار خهفتهبار بهتهرمی پیوژی یازده پۆلهمان ریز کرابوو، پازده پیشمهرگهمان له بهر برینه کانیان به ئازار بوون زۆریه پیشمهرگه کان جل و بهرگیان له خوین سوور

هه‌لگه‌رابوو به کۆلی خۆیان هه‌فاله شههید و برینداره‌کانیان گه‌یانده‌وه لای نۆتۆمبیله‌کان. هه‌موومان چهند کاتژمیرنک پیتشتر پینکموه بووین، پۆژی پیتشتر به‌یه‌کموه هاتینموه قهره‌چووغ هه‌مووشمان به‌یه‌کموه گه‌پراینموه به‌لام یازده گوته‌ جه‌رگمان خه‌وتیبوون و به‌ره‌و به‌هه‌شتی نهمری ده‌پۆشتن تا له‌وی هه‌تا هه‌تایه نۆقره بگرن - دلی دایک و باوک و خوشک و براکانیان له گه‌رمه‌ی خه‌وی خۆش راده‌چله‌کێ ده‌یانزانی شیره‌که‌یان ئه‌و شه‌وه گه‌یانازی کردوه.

یازده گوتمان له‌گه‌ل خۆمان هه‌تاهه‌ دیده‌وان، به‌یانی یازده گوتمان بۆ هه‌لکه‌ندن تا له‌وی به‌خاکی نیشتمانمان سپاردن، که شه‌وه گه‌پراینموه من و کاک کۆسره‌ت له‌گه‌ل شمش پیتشمه‌رگه له گوندی (یدی قزله) له ده‌واجنیکه لامان دا براده‌ران له‌وی بوون تا پشوویمان دا کس نهمابوو، به‌په‌ی که‌وتین رینگامان لێ ون بوو سه‌ره ده‌ریمان ده‌رنه‌کرد شو‌فیره‌که‌مان رینگای هه‌ولیتز - مه‌خه‌ووری گرت، که به‌یه‌یه‌ی دوژمن چینه‌درا‌بوو کاک کۆسره‌ت زۆر تووره‌ بوو، به‌هه‌یمنی قسم له‌گه‌ل کرد، هه‌ستمان راگرت به‌ له‌سه‌ره خۆی رینگای خۆمان دۆزیسه‌وه هه‌ر ئه‌وه‌نده که‌سه له‌گه‌ل پۆژه‌ه‌لات له جاده‌ی که‌رکوک - هه‌ولیتز په‌رینه‌وه نازانم له‌و هاتوچوونه چۆن دوژمن هه‌ستی پێ نه‌کرد، ده‌مزانای خه‌وی گه‌وره و میه‌ره‌بان له‌گه‌ل پیتشمه‌رگه‌یه چونه‌که له‌سه‌ر هه‌ق بووین، دژی زالم و زۆرداران ده‌جه‌نگاین، له‌یه‌رمه له گوندی سه‌ی کانیان بووین ئه‌و گه‌یشه‌ته سه‌رکرده‌یه‌تی کاک نه‌وشیروان به‌ په‌رۆشه‌وه هه‌والی کاک کۆسره‌تی په‌رسی وتی (خۆ کاک کۆسره‌ت سه‌لامه‌ته).

شه‌ری مشراق تام و چێژی تایبه‌تی هه‌بووه، مانای خۆی هه‌بوو هه‌موو نه‌خشه و په‌یلانی دوژمنی ده‌شیتواند، هه‌قه ناوی ئه‌و تیکۆشه‌رانهمش بنه‌وسمه‌وه، که فه‌رمانده‌ی ئه‌و نه‌به‌ردیه‌یه‌یان کرد جگه له‌و هه‌موو پیتشمه‌رگه قاره‌مان و به‌ جه‌رگانه‌ی، که دلێترانه شه‌ریان کرد ئه‌و تیکۆشه‌رانهمش به‌شداری کاریگه‌ریان تیدا هه‌بوو:

هه‌فاله کاک کۆسره‌ت فه‌رمانده‌ی گه‌شتی شه‌ره‌که، مام غه‌فوور ف ت ٨٧ی قهره‌چووغ، رتبه‌زاف ت ٨٦ی ده‌شتی هه‌ولیتز، مه‌لا سه‌لیتمان جه‌نگری ف ت ٨٦، کاک که‌ریمه ره‌ش، له‌تیه‌فه سوور، کاک شه‌فیع برایم، کاک نووری قادر، کاک سواره جه‌لال، شه‌هید ع. نه‌که‌رم، شه‌هید سه‌ریه‌ست، کاک عه‌سمانی بانی ماراتی، کاک مامه‌ند مه‌نتک.

پاش ئه‌و چالاکیه مه‌زنه بریار وابوو پۆژی ٢٠ / ١١ / ١٩٨٧ هه‌پش به‌کینه سه‌ر هه‌وینه هه‌واری سه‌ری ره‌ش، به‌لام دوژمن رینگای دینگه‌له - ده‌ریه‌ندی گو‌مه‌سپانی گرت. ئه‌یران له پۆژی ٢٠ و ٢١ و ٢٢ / ١١ / ١٩٨٧ هه‌پشی کرده سه‌ر چیا (گرده ره‌ش) له‌ناوچه‌ی ماوه‌ت له‌سه‌ر

زئی بچووک لیسر سنوور بو نیازهی هیترشه که بیان فراوانتر بکن به بروسکمی سمرکردایمتی ت ۸۶ و ت ۸۷ و بهشیک له ت ۹۱ ی سهفین بهرو سمرکردایمتی بهرئ کمویتن له پزوی ۲۶ / ۱۱ / ۱۹۸۷ گهیشینه باره گای کاک نوشیوان لمبر گه لو وا پی ده چوو هیتره کانی نیران چیتیر بهردهوام نمبن له هیترش. دهیانویست به هیتری پیشممرگی کوردستان هیتره کانی نیران چیتیر بهردهوام نمبن له هیترش. دهیانویست به هیتری پیشممرگی کوردستان هیتره کانی عیتراق مشغورول بکن له سافره زهروون و ئو ناوه، ئیمه ئو شتیمان قبول نه کرد هرچمند له همندی شوین هیتره کان تووشی ئو شهره بوون.

له مو ماهیه هیتره کانمان له گونده کانی قمرانکی و قومرغان و مولان بوو له مو کاتموه له گه لئه لکی ئو گوندانه دۆستایمتی بهتین و برایمتی بههیزم پهیدا کرد و ئیستاش پیماوتی و چاکهی ئو جووتیاره همزارانه له یاد ناکم که له گه لئه خویان جیاوازیان نهده کردین هرچی بوخویان دهیاغوارده بشی ئیمهشیان دهده ، قسهی خۆشی مام بهکر و مام مولود و ئاوره حمان دوری دۆستان و نازیزانیان لمبر دهبردینهوه . زۆر جار له گه لئه مام غفور شو له باره گای کاک نوشیوان ده ماینموه . سوالفمو مسه لۆکهی مام غفوریش شوی درژی زستانی شه ده کرد ، تا رۆژی ۵ / ۱۱ / ۱۹۸۷ له مو گوندانه بووین له شوی ۶۵ / ۱۱ / ۱۹۸۷ به هاوکاری له گه لئه هیتره کانی مهلبندی یهک و ت ۹۹ ی بیتوین هیترشمان کرده سمر (کانی خان) به داخله براده ریکی مهلبندی دوو حزم نه کرد ناوی بهینم هممو ئو زانیاری و دهنگ و باسانهی به ئیمه دابوو زۆریه راست نبوو ، خه لکی همزارو بی چهک له گونده که مابوو تمنها چمند ره بیهک له دوری گونده که بوو که سهیرم کرد مال و ژن و خه لک لمبر تهقی پیشممرگه خۆی له ژوره وه قایم کردبوو نعله تم له مو جووره لیپرسراوانه کرد که بو بهرژه وهندی خویان زانیاری ناراست به سمرکردایمتی دهدهن. له هیترش بۆسهر ره بیهکان به فرماندهی کاک توفیق کانی وهتانی سی پیشممرگی نازا شهید بوون وه به ئاستهنگ تهرمه که بیان رزگار بوو . له همواری تهلانمان دا له گه لئه رۆژه هلات چووینه گوندی (سرد) له ناوچهی چمی ریزان له مالتیک میوان بووین خوا بهرگهت بداته خانمواده که بیان زۆر حورمهتیان گرتین هرچی له دهستیان هات بویان جیبهجی کردین داخی گراشم رنگام بو شوینه نه کومتموه خوا عومر بدات ده بی ئو پاداشتهیان بدهینهوه . له گه لئه نوژی عسیر بهرئ کمویتن پاش نوژی شیوان گهیشینه گویتمه خه لکه که له ترسی فرۆکه له (حاویه که) واته ئو شوینهی ده کرتته شینایی (دم زئی) خانویان کردبوو .

رۆژی ۱۹۸۷/۱۱/۷ گه‌یشتینه سات و قه‌لا له نزيك تمق تمق لموئ به ئوتۆمبيل بهري كوتين به‌ره ناوچه‌ی ده‌شتی هه‌ولێر ئیواره‌ی هه‌مان رۆژ گه‌یشتینه سی گردگان .

هه‌یشتا هه‌موو دۆست و ناشانمان به‌سهر نه‌کردبووه هه‌یشتا سه‌رمای دۆلی جافه‌تی و دۆلی سو‌رداش ده‌رنه‌چوو بوو ، هه‌یشتا ماندوو بوونی هه‌ورازی ته‌لان و په‌شتی سو‌ر قاوشان و شه‌یخان له ژانی بن پیمان مابوو ، هه‌یشتا پینلا‌رمان قورپی گو‌پته‌په‌ی پیوه دیار بوو ، هه‌یشتا تیر تیر خه‌وی به ئیسه‌راحه‌تمان نه‌چوو بووه چاوان بروسه‌کی كاك كۆسه‌رت هات تا به‌چینه مه‌لبه‌ند له ۱۹۸۷/۱۱/۱۳ له‌گه‌ڵ مام غه‌فور به‌ری كوتین هه‌ر یه‌كه (۱۵) پا‌زده پێشمه‌رگه‌مان له‌گه‌ڵ بوو له گوندی (سماق شه‌یرین) شه‌و مایه‌نوه ، تۆفان هه‌لسا باران به‌ گو‌ر ده‌هاته خواری هه‌رگیز سالی وا به‌بارانم نه‌دیوو ، هه‌موو كه‌ند و چه‌مه‌كان هه‌لسا بوون بواریان نه‌ده‌دا ، رۆژی دو‌اتر له‌گه‌ڵ تاریکی له جاده‌ی دیگه‌له - هه‌ولێر په‌رینه‌وه شه‌و ده‌رنه‌گ گه‌یشتینه ونكه له‌مالي (سمایل خوما‌ر) خۆمان ووشك كرده‌وه كه گه‌یشتینه مه‌لبه‌ند له‌گه‌ڵ كاك كۆسه‌رت تووشی كیشه بووین ، بروسه‌کی ئه‌و داوای هه‌ریه‌كه (۱۵۰) سه‌د و په‌نجا پێشمه‌رگه‌ی ده‌كرد دیاره عدد جیهازه‌كه‌مان به هه‌له وه‌ری گرتبوو سه‌فه‌كه‌یان فری دابوو به‌هه‌رحاله‌ی به‌داوای هه‌تزه‌كه‌ی تریشمان نارد له‌وێش مایه‌نوه ناوه‌ناوه به‌فر دنیای سه‌پی ده‌كرده‌وه چاره‌روانمان كرد تا ئه‌و هه‌له زه‌رینه‌مان بۆ هه‌لكه‌وت به‌ره سه‌ری ره‌ش كه‌وتینه ری و ئه‌و داستانه‌ی په‌ سه‌روه‌یه‌مان تۆمار كرد (پروانه داستانی سه‌ری ره‌ش) له به‌شی یه‌كه‌می قه‌ندیل به‌غدا‌ی هه‌ژاند ، پیم وایه پاش سه‌ری‌ره‌ش شه‌رپش كه‌وته قۆناغی تر . كه‌ومه‌تی عی‌راق له‌به‌ر چه‌ند هه‌یه‌ك كه‌له پاشان دیمه‌وه سه‌ری په‌ریاری دا كه سه‌رکه‌ردایه‌تی ی . ن . ك به‌گری شه‌ری عی‌راق و ئیترانی‌ش كه‌وته قۆناغی‌کی تر .

له رۆژی ۱۹۸۷/۱۱/۲۷ له‌گه‌ڵ كاك كۆسه‌رت چه‌وینه گوندی سه‌رزان رۆژی پاشتر ئه‌و به‌ری كه‌وت بۆ سه‌رکه‌ردایه‌تی ئیتمه‌ش گه‌رایه‌نوه ناوچه‌كه‌ی خۆمان .

داستانی جافایه‌تی

هیرش بۆ سه‌رکردایه‌تی (ی . ن . ک)

سه‌رکردایه‌تی ی . ن . ک له سه‌ره‌تای ده‌ست پێک‌ده‌نوه‌ی شوێشی نوێی گه‌له‌که‌مان بنکه‌و باره‌گای له‌ نزیک پێشمه‌رگه‌کان بوو ، له‌وان دا‌پراو نه‌بوو ، له‌ناو خاکی کورده‌ستان بوو .

له‌سالی ۱۹۷۶ باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ بناری قه‌ندیل له‌ گونده‌کانی پشت نا‌شان، قه‌ناقه‌، نا‌ش قولکه‌ ، سو‌ره‌ دی بوو . له‌ به‌هاری سالی ۱۹۷۷ دو‌ژمن له‌ چه‌ندین لا‌ هیرشی بۆ‌کرد له‌و هه‌ل و مه‌رحه‌ د‌ژواری له‌و کات چه‌ندین ر‌ۆژ پێشمه‌رگه‌ به‌رگری کرد پا‌شان سه‌رکرده‌کانی شوێش بلاوه‌یان لێ کرد و هه‌ریه‌که‌ به‌ قولیک بۆ ناوچه‌کانی کورده‌ستان ر‌ۆیشه‌ن تا له‌ نزیکه‌وه سه‌ره‌رشته‌ی مه‌فرزه سه‌ره‌تا‌کان بکه‌ن ، له‌ هاوینی ۱۹۷۷ به‌رێزان مام جه‌لال و کاک نه‌وشیروان ها‌تانه‌وه کورده‌ستان ، چه‌ک و پێداوێستی پێشمه‌رگه‌یان له‌ گه‌ل خ‌زبان هێنا بوو له‌ جاره باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ ناوچه‌ی خواکورك دامه‌زرا چه‌ندین ک‌ۆر ک‌ۆبوونه‌وه‌ی له‌وێ کرا تا ناوه‌راستی مانگی کانونی یه‌که‌می سالی ۱۹۷۷ بنکه‌ی سه‌رکردایه‌تی له‌وێ مایه‌وه له‌به‌ر چه‌ند ه‌زه‌ک و ب‌ۆئه‌وه‌ی سه‌رکردایه‌تی به‌توانی راسته‌وخ‌ۆ سه‌ره‌رشته‌ی هێزه‌کانی پێشمه‌رگه‌ بکات له‌ زه‌ستانی سالی ۱۹۷۸ باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ ن‌ۆکان دامه‌زرا ، له‌وێش چه‌ند ک‌ۆبوونه‌وه‌یه‌کی سه‌رکرایه‌تی کرا هه‌ر له‌وێ به‌ریار درا ری پێوانی بادینه‌ان بکری و ئه‌وه‌ بوو کاره‌ساتی جه‌رگه‌ر سامناک و د‌ل ته‌زین و ما‌ل وێران کردنی هه‌کاری به‌سه‌ر کورده‌هات . ماوه‌یه‌ک سه‌رکرده‌کانی شوێش مام جه‌لال و کاک نه‌وشیروان و به‌ری بکاک د . محمود به‌ناچار ی بنکه‌ی نه‌هتیه‌یان له‌ گوندی با‌له‌یان و د‌ۆله‌نی دانا له‌ پایزی سالی ۱۹۷۸ باره‌گای سه‌رکردایه‌تی چه‌وه‌ ده‌راوی گورگان تا ر‌ۆژی ۱۹۷۸/۱۰/۷ له‌وێ مایه‌وه له‌و ر‌ۆژه تا ۱۹۷۸/۱۰/۱۹ گورگان باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ ده‌راوی گوێزی نزیک د‌ۆله‌ ک‌ۆک بوو له‌ ر‌ۆژی ۱۹۷۸/۱۰/۲۰ تا سالی ۱۹۸۳ باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ گونده‌کانی تو‌ژه‌له‌و خ‌ری ناوزه‌نگ و زه‌لی جیگه‌ر بوو ، دو‌ژمن چه‌ندین جار هیرشی بۆ کرد به‌لام نه‌یتوانی داگه‌ری بکات له‌ ک‌ۆتایی به‌هاری سالی ۱۹۸۳ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی شه‌ری ئی‌ران - عی‌راق له‌ ناوچه‌که‌ نزیک ببوو باره‌گای کاتی سه‌رکردایه‌تی بۆ چه‌ند ر‌ۆژیک ها‌ته‌ گوندی (باوژی) له‌ ناوچه‌ی قه‌لادزه . له‌ هاوینی سالی ۱۹۸۳ باره‌گای سه‌رکردایه‌تی ها‌ته‌ گوندی خه‌تی له‌ د‌ۆلی با‌لیسان له‌ ناوچه‌ی خو‌شناوه‌تی . پا‌ش ئه‌وه‌ی ووتووێژ له‌ گه‌ل ر‌ۆژم ده‌ستی پێکرد چه‌ند مانگی‌ک باره‌گای سه‌رکردایه‌تی له‌ ناخه‌می سو‌ردا‌ش دانا ، پێش ده‌ست

پینکردنوهی شهر باره‌گا گوازیایوه مهرگه (گونده‌کانی سیّ روان ، ناوه‌ژئی ، کانی تو) دوژمن هیتزیکئی زۆری له دهورو بهری سمرکردایمتی کۆکردوه وه له‌بهر ئه‌وهی شوینه‌کش وه‌کو پینویست نه‌بوو بنکهی سمرکردایمتی له ناوه‌راستی سالی ۱۹۸۵ چووه (یاغسه‌مهر و بهر گه‌لو) تا رۆژی ۱۷/۳/۱۹۸۸ له‌سوی مایه‌وه تا ئه‌و کاتهی دوژمن هیتزسی فراوانی کرده سهر سمرکردایمتی به ده‌یان جار فرۆکه‌کانی رۆژم له دۆلی جافمتی له بنکهی سمرکردایمتیان دا به‌سه‌دان بگره به هه‌زاران گولله تۆپ به دهورو بهری باره‌گای مام جه‌لال و کاک نه‌وشیروان و براده‌رانی تری سمرکردایمتی کهوت چن‌دین جار به‌چه‌کی کیمیاوی ناوچه‌کهی کیمیا باران کرد . شایانی ووتنه باره‌گای سمرکردایمتی له جافمتی له (۳۰) کم زیاتر له سلیمانی دوور نه‌بوو ، به‌کورتی باره‌گای سمرکردایمتی له‌ناو جه‌ماوه‌ر و خه‌لک و خاکی کوردستان بوو له‌گه‌ڵ ئیش و نازاره‌کانی گه‌ل ده‌ژیا شوینه‌کانی باره‌گای سمرکردایمتی :

بناری قه‌ندیل ، خواکورك ، نۆکان ، باله‌یان دۆلانی ، ده‌راوی گورگان ، ده‌راوی گوژی ، خیری ناوه‌نگ ، باوه‌ژئی خمتی ، سورداش ، مهرگه ، جافمتی ، دیسان قاسمه ره‌ش و زه‌لی . سمرکردایمتی ی . ن . ک رۆلی گرنگی گیترا له هاندان و به‌گه‌ر خست و جۆش دانی خه‌لک و هیتزی پیتشمهرگه‌ی کوردستان ، بۆماوه‌ی یه‌ک رۆژیش بی ناگا نه‌بووه له باری ناو کوردستان به‌تایبه‌تی ناو شاره‌کان به شاره گه‌وره‌کانیشه‌وه ، رۆژانه خه‌لک هاتووچۆی سمرکردایمتی ده‌کرد ، ره‌خنه‌و پیتشینه‌اره‌کانی خۆی به سکرته‌ری گشتی و مه‌کتبه‌ی سیاسی راده‌گه‌یاند .

هه‌فالان مام جه‌لال و کاک نه‌وشیروان سمرکردایمتی چن‌دین شه‌ری گه‌وره‌یان له قولایی خاکی داگیر کراو کرد . ئیزگه‌ی ده‌نگی گه‌لی کوردستان له‌ناو جه‌رگه‌ی روداوه‌کان ده‌ژیا له‌گه‌ڵ یلاوکردنوه‌ی چالاکیه‌کانی پیتشمهرگه بۆردومانی تۆپ و فرۆکه‌ی له‌سه‌ر بوو ، ده‌نگی فه‌هاد سنه‌گای و حاکم فه‌هاد له‌گه‌ڵ هاژه‌ی فرۆکه‌ی مێک و سۆخۆی تیکه‌لاو ده‌بوو لهرمه‌ی تۆپ و هاڤه‌ی فرۆکه له‌سه‌ر بنکه‌ی سمرکردایمتی نه‌ده‌بیا ، هه‌فالانی تری سمرکردایمتی راسته‌بوخۆ سهره‌به‌شتی مه‌لبه‌نده‌کانیان ده‌کرد ده‌هاتنه نزیک شاره‌کان ، له‌گه‌ڵ پیتشمهرگه‌کان چه‌ک به‌ده‌ست بوون ، باره‌گاوه‌ی مه‌لبه‌نده‌کان له نزیک شاره گه‌وره‌کان بوو ، هه‌چ بیانویه‌ک نه‌بوو پیتشمهرگه خۆی ماندوو نه‌کات له‌ناو چن‌د مانگیه‌ک جارێک کۆمیته‌ی سمرکردایمتی کۆده‌بۆوه پیلانی تازه‌ی داته‌گینا ، ناوه‌ناوه‌ فه‌رمانده‌کانی پیتشمهرگه ، کادیره‌کانی ریکه‌خست هه‌ردووک پینکه‌وه له باره‌گای مه‌کتبه‌ی سیاسی کۆده‌بوونه‌وه ، ئه‌و هه‌موو کاره دوژمن هه‌راسان ده‌کات و هیتزی پیتشمهرگه‌و خه‌لک ده‌خاته جۆش و خروّش له سالی ۱۹۷۸ به‌رێژ کاک مه‌سه‌ود

بازرانی سمرۆکی پ . د . ک سمردانئیکی ناوچەیی بادینانی کرد بوو هۆی گەشمیپێدان و بە جۆش خستی و بە گەر خستی هیزی پیشمەرگەیی ئەو ناوچەییە وە چەندین چالاکی گەورە کرا . بۆیە نزیک بوونەوی سمرکردهکان لە جەماوەرو خەلک و پیشمەرگە خۆنی تازە ، پیشمەرگەیی تازە بە شۆرش دەگەینی .

زۆر جار دوژمن دەبوست مەترسی بوونی سمرکردایەتی لەناو خاکی کوردستان لە خۆی دوور بختاوە بەراستی بۆی نەکرا هێرشی ساڵی ۱۹۷۷ بۆ بناری قەندیل نەک هەر نەیتوانی سمرکردهکان لە وولات دەربەرینی بەلکو خستیه قولایی کوردستان . شهید نارام لە قەرەداغ ، کاک د . خالید لە خوێناوەتی و سفین و چەمی رێزان و جافەتی ، کاک عەلی عەسکەری بۆ ناوچەیی سلیمانی چوون باقی سمرکردهکانی تێرش وەکو سەعدی گچکە و مولازم عومەر و تالیب رۆستەم و گاهر عەلی والی و سەید کاکە و . هتد لە گەل هەر تەمەکانی پیشمەرگە دابوون . شەری شینی لە پاییزی ۱۹۷۸ بۆ سەر سمرکردایەتی دوژمن بە دەیان لاشەیی سەربازی ئی بەجیما . وە بەم جۆرە هەموو رینگایەکی لەلایەن رژێم تاقی کرایەو بەلام مەیسەر نەبوو .

نەک پێویستە بارەگای سمرکردایەتی لەناو وولات بیت بەلکو دەبی سمرکردایەتی بزوتنەوی کوردایەتی نامادەیی خۆ بە کوشتن دان و ماندوو بوون و بەرگە گرتنی ئیشو ئازارشی هەبیت تاکو بە کردەو بەسەلینن کە سمرکردهی راستەقینەیی میللمتن ، خەبات لە رۆژانی خۆش و سەر شەقام و ناو دائیرو لەپال کچی شوخ و جوان زۆر ئاسانە بەلام دەبی ئەو راستیە بزانی دلیران ، پیاوان ، گیان بازان لە رۆژی رەش مەیدان دەگرن .

ئەوجا هەقە بزانی بۆچی حکومەتی عێراق ئەو کاتەیی هەلبژارد تا هێرش بکاتە سەر سمرکردایەتی ی . ن . ک

پاش ئەوێ لە سەرانسەری کوردستان هیزی پیشمەرگەیی کوردستان دەستی کاریگەری لە رژێم وەشاند و ئیشو ئازاری زۆری پێ گەیانند دوژمن کەوتە بیر کردنەو ... بنکەیی سمرکردایەتی ی . ن . ک لە قولایی خاکی کوردستان بوو دەتوانم بڵێم هیزەکانی خۆدی سمرکردایەتی هەر کاتیک بیویستایە رنگای گرنگی سلیمانی – دوکانی دەبری ، هێرشی ئێرانەکان بۆسەر ناوچەیی ماوەت و داگیر کردنی زۆر شوینی گرنگ ئەو ناوچانە بەتایبەتی گرده رەش و گۆجار و بالوسە و بەیەک گەیشتنی هیزەکانی ئێران و هیزە پیشمەرگە لە هەندی نۆختەیی گرنگ بەتایبەتی گۆجار مەترسی گەورەیی خستە دلی رژیمی عێراق . بی مسوودە (بی ئەوێ هیچ خالئیکی عەسکەری هەبیت رینگا بۆ ئێران کرایەو حکومەت پێی وابوو ئیت لەمەو دوا چەک و

تەقەمەننى و پىئوستىيەكانى شۆپش بە ئاسانى دەگاتە كوردستان) دوور خستنهوى مەترسى لەسەر دەرياچەى دوكان و و شارى سلیمانى يەك بوو لە ھۆبە گرنگەكانى دەست پىنکردنى ئەر ھىرشە گەورەبە بۆسەر كوردستان . لىك ترازانى ھىزەكانى حكومت لە شارباژىر بە تەواوى لەگەڵ بەرى مەرگەر دوكان پچرا بوون دەبوايە رتگايەكى دوورو درىژ بېن تا دەگەنە يەكتر بوونى سەرکردايەتى لە جافتمى بە خەيالى عىراقىيەكان جى پى يەكى گرنگە بۆ ئىرانىيەكان ئەگەر بىانەوى زەبر لە ھىزەكانى رۆژم بەدەن لە دوكان و شارباژىر . ھاتووچۆى ئىرانىيەكان بەتايبەتى سوپاى پاسداران بۆناو كوردستان وە بۆ قولايى گەرميانەكان رق و تورپىيە دوژمى يەكجار زياد كرد . ھاتووچۆى كۆپتەرەكانى ئىران و نىشتنەويان لە سەرکردايەتى واچووە مېشكى حكومت گوايە ئەرە ھەموو پىئوستىيە گرنگەكانى سەربازى دەھىنن و چەند سەدىان ھەزار پاسدارتەكىش لەو ناوچەبە بوون حكومت لەو خالە زۆر بى خەبەر بوو نەبەدەزانی كۆپتەرەكانى ئىران جارىك (مەسىنە) دەھىنن ، جارىك پىتلاو دەھىنن جارىك بەتانی شېر دەھىنن چونكە لىرەدا روون تر دەبىتەرە كە حكومەتى ئىران ھەرگىز نەبويستووە شۆپشى كوردستان بەھىز بىت ، ديارە ئىرانىيەكان لەو ھات و چوو جرت و فرتە نيازبان چاوە بەستەكى بوو بۆئەرەى لەلایەكى تر دەستى خۆيان بوەشەنن لەلایەك ئىرانىيەكان پىلانبان لەگەڵ سەرکردايەتى دائەگىنا گوايە ھىزى پىشەمرگە ھەندى شوتن بگىرى و ئەوانىش دەورو بەرى سلیمانى و ھەتا ئەگەر لە توانا دا بى دوكانىش بگرن .

لە تىپەكانى كوردستان پىشەمرگە بەرەو سەرکردايەتى كەوتنە رى بەو نيازەى سەرەو ، لەلایەكىش حكومەتى عىراق بەرەبەرە ھىزى لەسەر جادەى سورداش – دوكان و سلیمانى كوچكردووە بە قسەى ھەندى لە برادەران گوايە ھەر كاتىك باسى كۆبونەوى ھىزەكانى عىراقىيان كەربى ھەر ئەرەيان لىك داووتەرە كە حكومت دەترسى ئىران و پىشەمرگە بەبەكەرە ھىرش دەكەن و ئەوانىش لە دوكان و ئەر ناوہ خۆيان قايم دەكەن وەكو خۆم گۆتم لى بوو بىريان بۆئەرە نەچووە كە حكومت دەست پىشەخەرى دەكات ، ئەگەر ئەر ھاتووچۆيەى ئىران نەبوايە و ئەر كۆپتەرە شتانە وا بەگەرمى ھاتووچۆى سەرکردايەتبان نەكەربايە ، بەراى زۆر كەس حكومت لەو ھەل و مەرجه ھىرشى نەدەكرد چونكە ماوہەيەك بوو خەرىكى مەشق پىنکردنى چەند لىوايەكى سەربازى بوو بۆ ئەرەى (فار) بگرتەرە كە كارى دەروونى كەربووہ سەر سەرانى عىراق و سوپاى بەعس و خەلكى عىراق و تا وولاتانى نىمچە دورگەى عەرەبى (كوت و

۱- هیتزیکي گهره‌ی دوژمن پینک هاتبوو له سربازو جاش له توژمر قوم هیرشی کرده سر گوندی شده‌له و بهرزایسه‌کانی (قوله پوشینه) له کلکمی پیره‌گرون توانی داگیران بکات له هیرشیکي پیچوانه‌ی هیتزی پینشمهرگه له شوونکی به‌فرو باران ، رووبار هه‌لسان ، تاریکه شمو نه‌توانرا شو شوونانه بگرنه‌موه ، له‌وی چمن‌دین پینشمهرگی نازا شهید بوون و دوو پینشمهرگمش بنه‌شاره‌زایی تووشی جاشه‌کان ده‌بن و نه‌وانیش خویان لی ده‌کنه پینشمهرگه له نه‌جامدا همدوو پینشمهرگه‌که ده‌گیرین ، یه‌کینک به‌ناوی (عبداللا جهاز) کورتکی تیکوشرو قاره‌مان و راستگۆ دلسۆز بوو دوژمن شده‌له‌ی کرده بنکمی خۆی له‌ویرا هیرشه‌کانی بو‌سر شاخی دابان و هه‌لاج ده‌کرد و ببوو شوونی پشوودانی هیتزه‌کانی .

۲- قۆلی شده‌له - دابان : گرتنی زنجیره شاخی دابان پشوودانی پینشمهرگه له سرگه‌لو ویاغسه‌مر به‌ناستمنگ ده‌یه‌خۆ و کۆنترۆلی ناوچه‌یه‌کی گرنگ ده‌کات ، به‌ده‌یان هیرشی یه‌ک له‌دوا یه‌ک کرا سر شو زنجیره شاخه به‌همزاران گولله توپ له‌بهرد و شاخه‌کان درا ، سننگبر نه‌ما ساچمو گولله‌ی پی نه‌کوی که‌چی رۆله‌کانی گه‌له‌که‌مان ، پینشمهرگه‌کان بو به‌فرو بارانه شاخیان به‌رنه‌دا هه‌موو هیرشه‌کانی دوژمنیان تیکشکاند به‌سه‌دان جاش و قوات خاصه و پیاره‌کانی رژیمنیان کوشتو چمن‌دین سربازو نه‌فسرو جاشیان به‌دیل گرت . زۆر جار دوژمن چه‌کی کیمیای له‌و زنجیره شاخه به‌کار هیتنا ، که‌چی پینشمهرگه‌کان ، ناززانی گه‌لی کورد وه‌فاداران هه‌ژاران کوردستان به‌نهموونی تایبته‌ی خویان کاری چه‌که کیمیایه‌کانیان به‌تال ده‌کرد هه‌رچهنده زۆر تاکه‌م کاری خۆی ده‌کرد ، زستانیکي تووش بوو ، باران شوو و رۆژ لی نه‌ده‌کرده‌وه ، به‌فر چیای به‌رنه‌ده‌دا که‌چی پینشمهرگه‌ بو بی ئیمکانیه‌ته سننگه‌ری له‌ناو به‌فر قایم گرتبوو ، هیرشه‌کان بو‌سر لووتکه‌ی دابان نه‌ه‌نده توندو تیژ و به‌هیتز بوو هه‌یچ عه‌قلینک په‌سند ناکات که پینشمهرگه به‌رگری لی کرد بی که‌چی دوژمنیشی ده‌شکاند ، تانه‌و رۆژه‌ی به‌فرمانی سه‌رکردایه‌تی فرمانی چۆل کردنی سننگه‌ره‌کان نه‌درا پینشمهرگه چۆلی نه‌کرد . له‌و پینک دادان و تینک هه‌لچوون و شه‌رو شو‌ره‌ی دابان چمن‌دین لاری کورد شه‌هید بوون و چمن‌دین رۆله‌ی نازاش بریندار بوون .

۳- له هه‌ناران و کانی به‌ردینه بو‌سر چیای قزله‌ر و پشته‌ی قزله‌ر له‌ویش دوژمن به‌هیتزی گهره‌هاوزه‌مان له‌گه‌ل قۆله‌کانی تر هیرشی ده‌ست پیکرد شو هیتزه‌ی دوژمن ، شو به‌عسیه‌ی توانی هیتزی ئیرانی بشکیننی نه‌یتوانی تا کۆتای شه‌ر گوندی قزله‌ر بگری ، سه‌ره‌پای به‌کاره‌یتانی توپ و فرۆکه‌و راجیمو چه‌کی کیمیای به‌همزاران له هیتزه پیاده‌کان . له‌ویش

دوژمن همموو جارئ ملی کهچ ده کرد و شهرمزار ده بووه بهرامبهر شاری سلیمانی شاری ههلمت و قوریانی ، کوره کانی هیزی پیتشمهرگه به گردهار تهپلی سرکهوتنی هیزی پیتشمهرگه شکان و بزینی دوژمنیان لی ددها ، بی شک خه لکی بهشهرهفی سلیمانی تا سرکهوتنی کوره کانی خزیان به چاری خزیان نه دیبایه شو چاریان ناموژی له خو ده کرد . لهوی سرکهوتنی هیزی پیتشمهرگه تام چیتژیکی تایبتهی خوی هه بوو ، چونکه هیزه کانی دوژمنیان له پیتش چاری میلهتهی کورد دهشکاند . لاشی جاش و سرباز و نهفسهری دوژمن نهو ناوهی داگرتبوو ، بی گومان نهو سرکهوتنانهش هه به خوتنی شهیدانی کوردستان نهفجام ده درئ .

۴- هیزیکی تری دوژمن له مۆلگا کانی کهپکی قهویان بو سهر سئنگره کانی پیتشمهرگه له سنهرو پشتهی سنهرو دهستی پیکرد . دوژمن لهو قۆله هیزه تایبتهیه کانی به کار هینا چونکه نهو شوینه راستهوخۆ بۆ میولاوکو چوغماغ و یاغسهمر دههات ، دوژمن لهوتش چهند جارئ شکا ، بهلام پاش چهند رۆژنک توانی هندی پیتشهروی بهرچاو بکات ، وهتوانی سنهرو بگری و له گوندی میولاکه نزیک پیتشه.

۵- له کارتزهو مالومه و باخ بۆقزیی بایز بهگ (میولاکه) له رۆژی یه کهمی هیرشی دوژمن ، پیتشمهرگه کانی کوردستان دهرسیکی باشیان به دوژمن دا بدهیان لاشی سرباز کهوته دهست پیتشمهرگه کان تا ماوهیهک دوژمن لهم قۆله نههاتمهو سهرو خوی همموو بهردو دارو شاختیکی لی ببوه پیتشمهرگه ، پاش چهند رۆژ هیرشی دهست پیکردهوه ، یهک لهدوای یهک هیرشه کانی دوژمن شکستی خوارد . پاش ماوهیهک نهو هیزانهی پیتشمهرگه گۆران هه مهلبهندیک سنوری بۆدانرا . دیاره بایز بهگیش پاش چهندین داستان له لایین رۆژم داگیرکرایهوه .

۶- له قهرهچمتان بۆ گوندی زتویه لهناو چپای پیرههه گرون :
پیتشمهرگه کان له ده رگای گهلی زتویه سئنگریان له دوژمن گرتبوو ، به هیهچ جۆرنک دوژمن نهیتوانی پیتشهروی بکات نهو شه رهش له پیتش چاری خه لکی کوردستان بوو .

۷- له کانی خان بۆ گوندی قههچوغه : جارچار کۆمهله جاشیکی ترسنۆک و بی خیر به کوره کوره هیرشیان ده کرد ، له گههله تهقهی پیتشمهرگه سهروو نشیو ده بوونهو شیری زه مان . قههچوغه گونده کهی (مام عومهر) رتبازی پیتشمهرگه کان بوو ، دلیرانه له گههله پیتشمهرگه مانهوه تا نهو رۆژی کوردستان نهفغالی بهسهردا سپا .

۸- له سهری سارای بۆپشتهی سهرومۆرد و لهوتش کورتستانی شیخ باغ :

۱. لهوی دوژمن له میژ سالة لووتکهی گرنګ و ستراتیژی سربازی (سارای) کردبۆوه مۆلگا، ئهو لووتکه بهرزه بهسەر شوینه گرنګهکانی ناوچهکه دهروانی کونترۆلی دهرياجهی دوکان دهکات، لهوێرا دوژمن هێرشى خۆی دهست پێکرد پاش چمندين شهر وه پاش چمندين رۆژ و شو توانی بگاته نزیک کورستانی شیخ باغ. کوردو کوردستان پيشمرگهی ناكارامهی نهبووه بۆیه بى گومرگ دوژمن بستينك له هيج شوينتيك نههاتۆته پيشموه، لهو شهرهش بگره به دهیان سرباز كوژران و چمند سربازينك به دييل گيران تا كوټايى شهرهكه دوژمن نهيتوانى نزیک گوندى سى كانيان بپيتموه كه دهکاته نزیک سبرگهلو. لهو کورستانه شهرى مان و نعمان لهگهڵ دوژمن کرا.

۹- لهقهلم پاشا نزیک بۆ بهرزاييهکانی پيش گوندى قهرانکی شهر لهو قۆله گرنگی تاييهتى ههبووه چونکه دوژمن له میژ بوو چيای (قهر سردی) لهبهر دهست بوو نهگهر ئهو بهرزاييهکانى بگرتهيه ئهوا رنگای ئوتوموبيل بۆ دۆلى جافتى والا دهبوو نهگهر گرتنى زنجيره شاخی دابان بو بوو ئهوا گرتنى بهرزاييهکانی پيش گوندى قهرانگی گرنگیهکی تاييهتى ههبوو. رۆژانه دوژمن چمند جار هێرشى دهکرد. بهتوندی سننگههکانی دهکوتا بهلام نازایی پيشمرگهکان گهليک لهجهک و تفاسی دوژمن بههيز تر بوو، ئهو قۆله سننگهريان بهر نهدا تا بهفهرمانی سهرکرديهتى کشانموه لهوئيش رۆلهکانی کورد خاکی نيشتمانيان به خوټنى گهشيان ئاودا. لهوئيش لاشهى کورانی کورد به غهريبی مایهوه لهوئيش چمندين پيشمرگهی نازا و بهجهرگ بريندار بوون. دوژمنيش زههرو زيانى گهوره لىنکوت کوشتار و بريندار و ديلى زۆرى ههبوو

۱۰- له سى دهه بهرهو زنجيره شاخی پشتی قۆر مرغان مۆلان :

۲. دوژمن تا رۆژی ۱۹۸۸/۳/۱۵ نهيتوانی لهو قۆله هيج پيشهرويهک بکات به داخوه له ۱۴ و ۱۵ ی مانگ توانی بهرهبره ئهو لووتکانه بگرئ و بگاتهبرامبهر بهرگهلو واته پشتی بهرهی شهرى گرت لهوی بير له کشانموهى هيزهکان کرا

۱۱- له گۆجارو وراغلو و باخ بۆ سهر گوندى گهوره دئى : له رۆژانى يهکهم به دهیان لاشهى دوژمن کهوته دوستی پيشمرگه چمندين پارچه چهکی ههههجوهر گيا، چمندين سربازو نهفسهر بهدييل گيران وه چمندين پيشمرگهش شههيد بوون.

ئىرانىيەكان رابگىرى تاوانىكى مەزنى دەرھوق بە گەلى كورد بە گىشتى و شارى ھەلەبجە
 بەتايبەتى ئەمگامدا لە رۆژانى ۱۶ و ۱۷/۳/۱۹۸۸ بە فرۆكە كە (۱۰۰) (گلەھ) يان كورد ،
 شارى ھەلەبجەى كيميا باران كورد كە زياتر لە (۵۰۰۰) پىنج ھىزار كەسى شەھيد كورد و
 چەندىن كەسشى برىندار كورد . ئەو رەفتارە فاشىيانە دىيائى ھەژاند و وىژدانى مەرفايبەتى
 جولاند و بوو جەى ي پىرسىار . لەسەر لىدانى ھەلەبجە زۆر نووسراو پىتويستى نەكرد دووبارەى
 بكمەو بەلام ھەقە يەك راستى ھىدە پىتتان رابگەيەم ئويش : لە كاتىكدا بەھىزاران مەنالا و
 ژن و كور و كچ و پىر و جوان لاشەكانيان لەناو ھەلەبجە و عەنەب و دەورويشتى كەوتبوو ،
 لەكاتىكدا داىك كورەكەى بەجە دەھىشت لە كاتىكدا كچى گەنج بە تەنيا ھەروازى سەختى
 دەبىرى ، لەكاتىكدا پىرى بەسالچو بە گۆچانەو لەبەر ھىرشى دۆژمەن لە چىا نەشىو دەبۆو ،
 لەكاتىكدا مەنالا و داىك بەدەست لە ملان بەرەو بەھەشتى نەمرى دەپويشتن ، لەكاتىكدا كورد
 چارەنووسى خۆى نەدەزانى ، چەند كەسەيكى نالىپرسراو و وىژدان مەردو لەگەل پاسدارانى
 ئىران خەرىكى تالان كوردنى شارى ھەلەبجە بوون ، مەراتى شەھىدەكانيان لە نىوان خۆيان
 دابەش دەكرد ، ئەلەھيان لە پەنجەى بووك و ئافرەتان دەكردەو؟! ئەگەر بەعسىيەكان بەو
 كارەيان رووى رەشيان رەش تر بوو ئەو ئەو چەند كەس و تاقمانەش دەبەى چاوەنواری ئەو بەكەن
 شەھىدەكانى ھەلەبجە ھەرگىز لىيان نابورى ناكەرى لىرە ناوى ئەو سەگە لىپرسراوانە بنووسىنەو
 ، رۆژگارەك دادە ئەو راستىش ھەر دىتە روو جا فرەمىسكى دۆژنانە دادى ھىچ كەسەك نادات
 . كارەساتى ھەلەبجە وىژدانى مەرفايبەتى ھەننايە ھەژاندن ، ھىچ كەسەك نەيتوانى لە بەرامبەر
 ئەو تاوانەى رۆژم بە دەنگ بوەستى بەدەيان كۆرۆ كۆبونەو كراو ، بەدەيان سىمىنار بەستراو .
 ھەلەبجە كوردى زياتر بە دىيائى دەرەو ناساند . شەر لە سەركردايەتى بە گەرمى بەردەوام بوو ،
 لە ۱۶/۳/۱۹۸۸ بەتەواوى ھىزەكانى . ن . ك بەتەواوى بىرارى كەشانەويان وەرگرت لە
 رۆژى ۱۷/۳/۱۹۸۸ بەيەكجارى ھىزەكانى بە رەك و پىكى ناوچەكەيان چۆل كورد ، لە رۆژى
 ۱۸/۳/۱۹۸۸ حكومەتى عىراق بەديانەيكى بەناوى (القيادة العامه للقوات المسلحه) دەرگرت
 ھەوالى داگىر كوردنى سەركردايەتى (ي . ن . ك) ي راگەياند زۆر بەشان و بەالى ھىزەكانى
 عىراقى ھەلدا بە نازايەتى ناوى دەبردن وە ئەو چالاكەيە ناونا (الانفال) پاش (۲۵) بىست و
 پىنج رۆژ شەرى قورس و گران ئەوجا دۆژمەن توانى دۆلى جافەتى بگىرى كە ھەمووى لە
 (۲۵۰-۳۰۰كم) تىپەرى نەدەكرد نازايەتى و فەيداكارى پىشمەرگەكانى . ن . ك لەو
 شەرە بەچاكى بو دۆژمەنانى كورد بە ديار كەوت ، لە قەسەكى لىوار روكن (سلگان ھاشم احمد

(که نیستا معاون رئیس ئمرکانی جهیشه وتبوی (نه گمر سمد پیشمرگه‌گی وام بدهنه دهست هموو سوپای ئیرانی پیّ دهشکینم) . سمرکرده‌یه‌کی سوپای عیراقی ئموها شاهیدی بۆ پیشمرگه‌کانی کوردستان ده‌دا .

ئهی ئمو کسانهی ماوه‌یه‌ک پیشمرگه‌تان به دزو جهرده له‌قه‌لم ده‌دا ، بی گومان ئیوه به‌شیکن له پاشماوه دوژمن ، دوژمنیش همرگیز وابه پیشمرگه نالی، هیتستا ئیوه رازی نین ، هه‌قی ماندوو بوونی ئمو پیشمرگانه‌شتان خوارد ، هیتستا ئیوه په‌لارو جنیو ده‌دهن که خوینی شه‌هیده‌کانه، هیتستا گالته به دنیا ده‌کهن ، به‌راستی (یا من تعب یا من شقا یا من علی الحاجر لگا)

دوژمن روژانه جگه له کوژتەر به‌دیان جار فرۆکه‌ی می‌ک و سوخوی به‌کار ده‌هینا ، روژانه به‌سه‌دان توپی له گونده‌کان ده‌دا ، بۆخه‌لکی به‌شهره‌فی ناوچه‌ی جافتی له‌کاتی ئاواره بوونیان له‌بهر ئه‌وه‌ی رینگا به‌فر گرتبوی ههر به ئاسته‌نگ گیانی خویمان پیّ رزگار کرا ، مه‌رو مالات و ههرچی هه‌یان بوو به‌جییان هیتست ، له دیمه‌نیکی زۆر خه‌فه‌تبار و دلتیزن خه‌لک روی له ئیران کرد ، منالی یه‌ک روژه به‌و سه‌رمایه له‌ناو ئمو به‌فره له ئامیزی دایکی ده‌ینالاند ، ئافره‌ت و منال له سه‌رمان و له برسان رینگایان لی بزر ده‌بوو هموو خه‌لکی ناوچه‌که هاتنه سه‌ر ساجی عه‌لی و له ئیران کهوتن به کوله سه‌رگی ژبانیان به‌ری کرد ، به‌لام سه‌ره‌رز و سه‌رفراز خویمان نه‌فرۆشت ناری پیروزی کوردایه‌تیا بزر نه‌کرد ، خه‌لکی گونده‌کانی (قه‌رانگی ، قومرغان ، مۆلان ، سه‌رگه‌لو ، چالاره ، مالومه ، گه‌ره‌دی ، هه‌له‌دن ، یاغسه‌مه‌ر ، چوخاخ ، می‌تولاکه ، سی‌ده‌ر ، شارستین ، یاخیان سه‌روان ، ئاوژی ، کانی توو ، چناری . سی‌کانی ، سه‌رمۆرد ، قه‌مچوغه ، شه‌ده‌له ، قزله‌رهتد همووایان له‌گه‌ل هینزی پیشمرگه‌ی کوردستان هاوکاری ته‌واویان کرد ، بۆ به‌رگری له خاك و شه‌رف و نیشتمانی کورد کوردستان .

له‌و داستانه‌ی می‌توووه ، له‌و شه‌ره‌ی په‌ر له‌سه‌روه‌ری و سه‌ره‌رزیه ، له‌و فیداکاریه‌، له‌و دلیری و سه‌ردایه‌تیه‌ که‌م و تهنه‌یه له می‌توووی گه‌لی کوردمان سمد و بیست روژله‌ی به‌وه‌فای گه‌له‌که‌مان ، سمد و بیست پیشمرگه‌ی سه‌نگه‌ری خه‌بات و کوردایه‌تی ، سمد و بیست پیشمرگه‌ی وه‌فادار و به‌ئیمان و بی‌غش شه‌هید بوون به‌وه‌ ژبانی هه‌میشه‌یی روژشتن ، به‌و هیوایی که داروژژکی رووناک و نازاد بۆ گه‌له‌که‌یان بنیات بنین ، وه زیاتر له دووسه‌د پیشمرگه‌ بریندار بوون که برینه‌کانیان هه‌مه‌جو‌ر بوون .

مهکتبی سیاسی ی . ن . ک بنبه یانیتی تایبستی شو هوالتی به خه لکی به شهرفی کوردستان راگه یاند و ناماژی بۆ زیانه کانی دوژمن و چۆنیستی کشانهوی هیزه کانی پیشمرگه کرد ، داوای له گه له کهمان کرد که خز راگرو پشوو درێژ بن و کۆل نهدهن بهرامبهر دوژمنانی سهر سهختی گه لی کورد . هه موو هیزه کانی پیشمرگه به رێگای سه فرهو زهروون به رێگای ئێران هاتنه قاسمه رهش و لهوی به رهو مه له بندی سی گه رانهو به بۆنهوی لهوتش نازایستی بنوینن و نهوه ندهی له توانا بیته بهرگری له خاکی پیوژ و خه لکی رهش و رووت بکمن .

هاو زه مان له گه له هیرشی دوژمن بۆ سهر سهر کردایستی ی . ن . ک رژیم له دوولا هیرشی هیتا بۆ سه ره له بندی سی ی . ن . ک بۆنهوی لهو هه له سوود وه رېگری که زۆری هیزه کانی ی . ن . ک به شه ری سهر کردایستی سه رقال بوونه . له قۆلی بیتهاته بۆ گونده کانی میترگه سوور له لایهن پیشمرگه کانی مه له بندی سی بهر په رچیان درایوه به داخه وه لهو قۆله چهند پیشمرگه یه کی دلسۆز شه هیده بوون ، له وانه شه هیدی قاره مان کاکه محمد شینه . له ئارانی به رهو دۆلی بالیسان هیزه کانی ی . ن . ک به تۆپ شوینی کۆبوونهوی هیزه کانی دوژمنیان تۆپ باران کرد ، له نه جامدا فه رماندهی شو چالاکیه له گه له هینه تی سه رکانی شه ره که کوژران و زۆر چه ک و کهل و په لی سه ریازیش کهوته ده ست پیشمرگه کان ، شو شه ره له لایهن هه قالی تی کۆشه ر کاک حه سن کوردستانی نه ندامی سهر کردایستی و لێ په سراوی دووه می مه له بندی سی سه ره ره شتی ده کرا .

یه ک شت ماوه بلیم له درێژهی شه ره کانی سهر کردایستی و شو شه ری مه له بندی سی به فرهباران و زریان و تۆف وینهی نه بوو ، کهم ساڵ زستانی وا تووش هه بووه بۆیه به ده یان پیشمرگه تووشی نه خۆشی هات ، ده یان کاره ساتی سه یرو سه مه ره لهو ماوه یه روویدا ، گرتنی بنکهی سهر کردایستی زه بریکی کوشنده بوو له بزووتنهوی شو په ر شگێرانهی گه لی کورد درا ، گه له کهمان تووشی دۆخیکی نه فسی گه ره هات . رژیم دهستی کرد به کاول کردنی کوردستان (عملیات الانفال) ی له سه رانه ری کوردستان دهستی په تکرد که له پاشان به درێژی له سه ر باری گه رمیان و بادینان ده نو سین .

له کۆتایی باسی شه ری سهر کردایستی ده لیم هه رکسه تیک به روا به دوژمنی خۆی بکات تووشی نه گبه تی و ماڵ وێرانی ده بیته .

لیدانی گوندی مجلوبه

دوژمن پینج هزار کسی بی تاوانی بی چک ، ژن و منال ، پیرویه کوهتی له ههلهجه به کیمیا باران شهید کرد ، له گهله هیزیکسی گموره نیازمان وابوو بچینه سمرکردایمتی کاک کۆسرت لهسهر جیهاز قسهی له گهله کردم ووتی : (لیره ئیشه کهمان تهاوو بوو له شوینی خۆتان بن تیگهیشتم واتای ئهویه له سمرکردایمتی دهکشیتنهوه) بهلام ئهو بروسکی کاک نوشیروان جی بهجی بکمن (کاک نوشیروان پاش لیدانی ههلهجه به بروسکه ناگاداری هممو هیزهکانی کردهوه که پیوسته تۆلهی ههلهجه بکرتتوه) لهسهر جیهازه که له گهله کاک کۆسرت باسی ئهو بابتهمان کرد لیک حالی بووین ، هیزهکانمان کۆکردهوو چارهروانی شهید عبدالرزاق و مام غفورومامۆستا به کرمان ده کرد ئوانیش بهخۆیان و هیزهکانیان بینه لامان له رۆژی ۲۴/۳/۱۹۸۸ گهیشتینه دهشتی هولیر کۆبوینهوه بریارماندا له گوندی (مجلوبه) بدهین لهبر ئهوی زۆریه کس و کاریان له دائیرهکانی ئهمن و ئیستیخبارات همزومه ، کار دهکن ، نزیکی (۴۰) کم له رۆژئاوای هولیره ، شوی ۲۶/۳/۱۹۸۸ بهری کوهتین له نزیکی گوندی ماجیداوه ئوتومیلهکانمان راگرت بهسی قۆل بهرو گونده که بهری کوهتین .

بههار بوو ، دهغل له شمامک بهتھاوای بهژنی کردبوو له نزیکی گوند ههر قۆله بهرو شوینی خۆی کوهته ری ، سهگهکان بۆنیان کرد دهستیان کرد به چهقه لوراننه ناوه ناوه حهرهسهکانیان تهقهیان بۆلای ئینه ده کرد . یهکم جار کۆشکی مالیکی سهرپرمان گرت و چوینه گونده که رۆژی عشر له هممولایهک دوکهل ههلسا ، شهر بهگرمی خانوو به خانوو دهستی پیکرد خهلهک ده کوژرا ئهو ساته ویزدان و بهزهیمان ببوو به ویزدان و بهزهیی ئهو ههلهجهیهی له خیزانیتکی (۱۵) کسی تهنیا خۆی ده ریزاز بوئی به چ شیتویهک له گهله دوژمنهکی رهفتار بکا ، لهو سات و بهینه منالیتکی حوت ههشت سالانی عهرهبی جۆداشیهکی سپی خاوتنی لهبر دابوو به ههلهداوان هاته لای من ، رهنگی زهره ههلهگهراپوو ههر هانکه هانکی بوو ، خۆی بهباوهشم دادا نهی دهزانی چ دهلتی زۆر خوتنی شیرین بوو تومسز رای کردبوو له پیش چاوشی چمند کسیتک کوژرابوو ، دلتم پیتی سووتا ده مزانی بهجی ی بهیتلم نهویش ده کوژری دهستم بهسهردا هینا و تم (شلونک) له ترسان ههلهدهپهری ددانی قرچی دههات پیم ووت (لاتخاف) زمانی تیک ئالا بوو ههر خۆی پی شور ده کردمهوه له گهله خۆم

بردم هر تهقه بوو لهناكاو پيشمرگهيك هات ووتى كاكه سى پيشمرگهيمان لهو خانووه شهيد بوونه عارهبيك عاسى بووه ريستم منالهكه تسليم به پيشمرگهكان بكمم تا بزائم شهيدهكان كين لهو كاته من و شهيد دههام و كاك مامند ممنتك و (بهختيار پيشمرگه لاي كاك مدلا سليمان) و چند پيشمرگهيكه تر له حوشهيكه راهوستابووين منالهكه رازى نهبوو بهجى ي بهيلم لهگمل خوم بردم كه چووين هر سى پيشمرگهكه بريندار بوون هيرشان بوو مالهكه كرد بريندارهكانمان هيناوه، لهپاشان هر له رنگا (محمد تورهقى و كازم) شهيد بوو ، زيره و هاوار ناسمانى دهلهرزاند ، خوښى كورد و عهرب له مجلوبهجوگهلهى بستبوو سوښندم خوارد نابى شو مناله چى بسهر بى لهو چند كاترميره شو مناله منى كرده گهوهى خوى كه هاتموه سر خو لهناكاو ووتى (عمى ولله مو صوچنا صوچ صدام) ماچم كرد و وتم كاكه كامه مالى ئيوه به نيشارهتى بوو كردم توممز به كم مال كه هاتينه ناو گوند كوشكه كه هى توان بوو ، كه له شهر تماو بووين له گمل چند پيشمرگهيكه شو منالهيمان بردهوه مالى خويان و تم بانگى دايكت بكه بهلكو مابى زورى بانگ كرد كس وهلامى ندادوه منالهكه گريا دايكه كه گوئى له گرپانى كورهكهى بوو خوى بو نه گريا هر چند واى دهزانى خوى ناشكرا بكا دهيكوژين چونكه زور كس وا كوژرا بوو له زيرهى گرپانى دا بى گوئى دانه مردن نامبهلوزى منالهكهى بوو تيرى ماچ كرد ، ووتى دهمان كوژن و تم نا ، پيم و تن لبهر خاترى شو مناله جوانه ناتان كوژين نه گينا زور كس كوژراوه بهلام و تم شو رووداوه ناخوشه بوو همموه خهلك بگيرنموه دايك و باوك و خوشك و براى هممويان له خوشيان گرپان بيم جوژه ژيانى توانم رزگار كرد كه له ترسان له شورينيكى لاجچپ خويان حشار دابوو تا نهييرين . بيم جوژه گوندهكمان چول كردو زياتر له حافتا كس كوژران چوار پيشمرگهكش له هيزهكانى ئيمه شهيد بوون ، هر شو شهوه گفراينموه ناوچمى (شرغه)

بو بهيانى رژيم ديسان بهگژ برايهكان و دايكم و باوكم و داهات و خويان شاردهوه برايهكيان لبهر كار گرتم تا مانگى ۱۰/۱۹۸۸ له گمل ليپوردنى گشتى نازاد كرا ، بيم جوژه شو كارهساره دلتمزين و ناخوشانه پياو بهچاوى خوى دهبينى ، من هر چند سمركرديتمى شو شهرشم كرد بهلام كه منالى بچوكم دهديت گولله ميشكى پژاندهبوو ئيستاش له گمل ويژدانى خوم شهر ده كم هر چند هرگيز دلتم نههات نه نافرته نه منال بكوژم وه تهقشم لهوانه نه كرد بهلام شهر شهر همموه كسيكى تيا دهكوژرى ، راسته كوشتنى ژن و منال و خهلكى بى دهسلات كارىكى زور خراپه بهلام بى دهنگى خهلك له ناست ههلسوو كهوتهكانى رژيم ،

نۆكرايمتى كوردنى رۇتۇم زۆر جار شۆپشگىتان ناچار دەكات كە توندو تىژى شۆپشگىترانە (العنق الپورى) بەكاربەيتن بەداخموه زۆر كەس ناو لەو توندو تىژى دەنى (ارهاب) كەچى حكومتى عراق بەهزاران ژن و منال و پىرو لاوى ئىمە دەكوژى خۇيان لى بى دەنگ دەكەن پاشان دوژمن بە ئىديو وئەمى كوژراوه كانى گرتبوو لە بىرە جارنك لەكاتى شەپى پارتىزانى لە سالى ۱۹۸۹ چىند كەستىك هاتنە لام من زۆر بە توندى هىرشم كرده سەر رۇتۇم وه بەفاشىست و ئىرهابىم ناو برد ديارە ئەو برادەرە باشانە لەلای (مدیر الامن) ی هەولیر قسەكانى منیان دەقاو دەق بۆ گىترابۆوه بەرپۆهەبەرى ئاسایش (مدیر الامن) لە وهلامدا ووتبووی ئىمە ئىرهابىن یان رىباز ئىرهابىە لە گوندی مچلوبە ئىرهاب دەركەوت .

دياره بەرپۆهەبەرى ئاسایش لە بىرى چوبۆوه كە سەدان رووداوی لە مچلوبە گەورەتریان كرده ، گونده كانى چىمەن لە كەركوك ، جل بەسەر لە دەشتى هەولیر ، وەرئى لە خۆشناوەتى ، قەلادزە لەسالى ۱۹۷۴ گەرمیان و هەلەبجەو بە دەیان رووداوی خوتناوی تر بە پیلانى ئەوان و لەسەر دەستی جەللادە خۆین رێژەكانى وان ئەنجام دراوه، كە هەزاران منال و پىرو ئافرەتى كوردیان تىبا كوشتوه بەهەق ئىرهاب و رەشە كوژى هەروا دەبى من پىتم وایە پولپوت و هیتلەر و فرانكۆ و بوكاسا و موسولینیش هەر ئەوەندە درندە وەحشى بوونە ، كام دەولەت بە كىمیاوی لەگەلەكەى خۆى داوه كام دەولەت (۴۰۰۰) چوار هەزار گوندی رووخاندووه كام رۇتۇم ئاگرى لە وولاتى خۆى بەرداوه كاربەدەستانى رۇتۇم دەیانموى خۆ لەو هەموو كردهوه فاشیانە بدزنهوه كەچى تا دنیا ماوه لە گەردەنى حزبى بەعسى عەفلهقى درندە گره دراوه ، رۇژنك دەبى گەلى عىراق تۆلەى ئەو هەموو تاوانەیان لى بکاتەوه .

کاره ساتی گهرمیان

پاش کسانموهی هیزه کانی ی . ن . ک له دۆلی جافتمی و مرگه و پیره مه گرون لهشاری سهقر کۆبونموهیه کی سرکردایتمی به ستره بریاردره بمرگری له شوین و مهلبنده کانی کوردستان بکریته دیاره به پله هیزه کان گهرانهوه ، له گهرمیان و قهره داغ و هیتزکی بچوکی یه کیتی و پارتی و هندئی جهماعتمی مجلس اعلی اسلامی ئی مابوو هیزه کانی تر که له شهری سرکردایتمی بوون بهو ماندوو بوون و هیلاکیه ده بویه رنگای (۱۰) ده رۆژی ری بگرن ، له ناوچهی سهردهشت تا گهرمیان ، ده بویه به ناوچه کانی همولیر بگهرتسهوه گهرمیان نه گینا ههموو ریگاکانی تر گیرابوون ماوهی هات و چۆ نه بوو حکومت فرستییکی وای ندا تا ههموو هیزه کان بگهنوهه جی ی خویان له پاش ۱۹۸۸/۳/۲۰ هیرشی بهربلاوی بو ناوچهی قهره داغ دهست پیکرد له ۱۹۸۸/۴/۲ به لاغی فرمی بلاز کردهوه که ناوچه کئی گرتوهوه وه راستیش بوو گرتبووی لهوتش چهند جار چه کی کیمیای به کارهینا لهو رۆژه واته ۱۹۸۸/۴/۲ هیزه کئی ئیمه ناوچهی همولیری چۆل کرد بو پاریزگاری کردن له مهلبندی سی چووین بوخوشناوهتی له مانگی ۱۹۸۸/۴ حکومتی عیراق له ده قۆل زیاتر هیزه کانی بو گهرمیان هیرشیان برد له چهند قۆلیتیک شهر کرا به لام ههموومان ده زانین گهرمیان چیا و چۆل نیه لیره واری نیه ، ناسته نیه ، بو شهر کردنی درژله بهرژه وهندی پیشمه رگه نیه بو به پیشمه رگه کان کسانموه چهند مهفرزه بهک بشیوهی پارتیزانی به جیما و نهوانی تر پهرینهوه قهلا سیوکو دهشتی کۆبه و چهمی ریزان داخه کم لهو هیرشی دوژمن به ده یان هزار ژن و منال و پیای کورد گیران که نیستاش بی سهرو شوینن .

لیپرسراوی ناوچه که کاک () رنگای نه دابوو خه لک ناوچه که چۆل بکات وه پیشمه رگش توانای بمرگری نه بوو نازانم نهو براده ره تیکۆشهره به چ هدیق رنگای لهو خه لکه گرت و توشی نهو کاراساتهی کرد ، گهرچی له ههموو کۆبونموه کان پیشمه رگه کادیره کان داوای سزادانی نهو براده ره یان ده کرد ، نهو براده ره وه نهو لیپرسراوانه ی له هه له بجه کاری ناجوامیرانه ی دور له ره وشتی پیشمه رگه یان نه جامدا پتویسته بو کۆمه لانی خه لک دهست نیشان بکرین تا رهش و سپی لیک جیابکرتسهوه ، بهراستی رنگا گرتن لهو خه لکه تاوانیکه مه گهر به عسیه کان له دهستیان هاتبی .

کاره‌ساتی گهرمیان یه‌کینکه له کاره‌ساته دلتمزتنه‌کانی کوردستان به سمدان مینگه‌له مەر تالان کرا ، مائو خانووی جووتیاران سووتینرا ، خوشیان سهریان تیا چوو ئه‌ویه (سهری چوو مالیشی چوو) به‌هق ئه‌ جووتیاره تینکۆشهرانه به‌ردی بناغهی شۆزۆش بوون له‌باوه‌ش نه‌وان شۆزۆش گمشی کرد ئه‌وه‌ش پیاوه‌تی و چاکه‌یان بوو که دامانه‌وه به‌هرحال ده‌بی رۆژتک نه‌وانه سزا بدرین .

له‌و هیرش و په‌لاماره دوژمن به‌سمدان گوندی سووتاند و ته‌ختی کرد وه به‌سمدان که‌شیشی شه‌هید کرد رۆژم له ۱۷/۴/۱۹۸۸ هیرشی گمهری کرده سهر ئیران پاش دوو رۆژ شەر ئیرانیه‌کان له به‌نده‌ری (فار) ده‌رکرد به‌و سهرکه‌وتنه تهرازووی هیرز گورپا عیراق بووه شیری مه‌یدان ده‌ولته‌ که‌نداویه‌کان ترسیان له ئیران شکا دیاره له ههمان رۆژیش ئه‌مریکا له سه‌کۆی نه‌وتی ئیرانی دا زه‌ره‌رو زیانیتکی زۆری پینگه‌یانند ههر مانگینکی نهمرد عیراق رۆژه‌لاتی به‌سره‌شی له ئیران وه‌رگرته‌وه شهری فاو به‌ناوی عملیات (رمچان مبارک) بوو شه‌ره‌کانی رۆژه‌لاتی به‌سره‌و عماره‌و به‌عقوبه‌ هۆز حویزه به‌ناوی (توکلنا علی الله ۱ و ۲ و ۳ و ۴) بوو ، له هیرشه‌کانی کوردستان که ئیرانیه‌کان له ناوچه‌ی ماوه‌ت و کۆچارو سه‌فروه زه‌روون ده‌رکرد ناونرا (عهد رسول الله) بوچالاکی ده‌ژی خه‌لکی کوردستان و پینشمهرگه (الانفال) (۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶) ناونرا واته گرتنی ده‌زلی جافمتی نه‌نفال (۱) گرتنی قه‌رده‌اغ نه‌نفال (۲) له رۆژی ۱۳/۵/۱۹۸۸ دوژمن ههموو گونده‌کانی ناوچه‌ی کمرکوک - قه‌لا سیوکه - شوان - شیخ بزینی - سالیهی ته‌خت کرد پینشمهرگه ههنده‌ئ شهری تیا کرد به‌لام دوژمن به‌خه‌ستی چه‌کی کیمیایی له گوندی گۆپته‌په به‌کار هینا بووه هۆی کوشتنی زیاتر له (۱۰۰) کس و شه‌هید بوونی چند پینشمهرگه ، به ناچاری پینشمهرگه‌کانیش ناوچه‌که‌یان چۆل کرد ههر له ههمان کات هیرشی کرده سهر ناوچه‌ی ده‌شتی کۆیه و ده‌شتی هه‌ولیر زیاتر له (۱۰۰) گوندی به‌چهند رۆژ ته‌خت کرد وه چند جارنک چه‌کی کیمیای به‌کاره‌ینا ، به‌م جۆره ههموو ناوچه‌کانی گهرمیان قه‌رده‌اغ ، ده‌زلی جافمتی ، مهرگه ، شاریاژیر سه‌فروه زه‌روون ، سورداش ، چه‌می ریزان قه‌لا سیوکه سالیهی شوان شیخ بزینی ده‌شتی کۆیه ده‌شتی هه‌ولیر که‌وته ده‌ست حکومه‌ت هه‌یچ پینشمهرگی لی نه‌ما تنیا دوو سه‌رتیپ له‌گه‌ل (۱۰۰) سد پینشمهرگه گه‌رانه‌وه گهرمیان به شتیوه‌ی پارتیزانی کاریان کرد به‌داخه‌وه یه‌کینکیان به‌ناوی (هیتن) چند پینشمهرگه‌یه‌کی حزبی شیوعی شه‌هید کردو خۆی ته‌سلیم کرده‌وه ، کاک ههمه‌ره‌شیش سال و مانگینک به مه‌ردانه له چۆلیه‌کانی گهرمیان مایه‌وه له پاشان گه‌رایه‌وه سه‌رکردایه‌تی ئه‌و

چالاکیهی ناوچهی کمرکوک و دهشتی کزیه و دهشتی هولیر ناونرا (عملیات الانفال الرابعه)
من نوررژانه له دۆلی باليسان و نزيك شهقلاوه بووم رۆژ به رۆژ ئيرانيه كانيش له جبهه كان
دهشكان وه كو بلی ی له يه كترمان گيرايتموه بههر حال دوزمن هرچی له دهستی هات لهر
چالاکيانه کردی ، كوشتن ، برين ، تالان کردن ، خهلك گرتن ، بی سرو شوتین کردنی خهلك ،
ئيستاش بدهيان ههزار كس له خهلكی كوردستان بی سرو شوتین له دهشتی كۆيش نزيكهی
ههزار كس بی سرو شوتنه دوزمن خۆی ئاماده کرد هيرش بكاته سر مهلبندی سی به
حيسابی خۆی سر کردایهتی و مهلبندی يهك و مهلبندی دووی تهواو کرد ئيمه سمنگهران
گرت تا رۆژی ۱۹۸۸/۸/۲۸ شهريمان له گهڵ کرد بۆيه پيوسته باسی بكمم .

شهره‌کانی مه‌لبندی سنی

وه‌کو پیشتر باسم کرد له ۱۹۸۸/۴/۲ له‌گه‌ل هیزه‌کانی خۆمان بو خوشناوه‌تی به‌ری کموتم له رۆژی ۱۹۸۸/۴/۵ گه‌یشتمه (توتمی) که باره‌گای مه‌لبند له‌وی بوو دیار بوو رۆژی پیشتر کاک کۆسه‌ه‌تیش گه‌یشتبوو، دوو رۆژ ماینه‌وه جبهه‌کان ده‌مزره‌ چپای هه‌ورئ کموته به‌ر تیپی ئیمه‌ واته به‌رامبه‌ر شه‌قلاوه و هه‌ریر، من له رۆژی ۱۹۸۸/۴/۹ هه‌موو هیزه‌کانی خۆمانم له (به‌ره‌که) کۆبونوه پێک‌کرد باری کوردستانم بو‌شی کردنه‌وه و داوام ئی کردن که کورپی رۆژی ره‌ش و ته‌نگانه بن پێویسته تا مردن شه‌ر بکه‌ین راسته هه‌ندی پێشمه‌رگه ووره‌ی رووخا بوو، به‌رگه‌ی ئه‌وه هیزه‌شانه‌ی نه‌ده‌گرت ئه‌وه رۆژه ناخۆشه‌ی پێ نه‌ده‌چوه‌وه سه‌ر به‌لام به‌هه‌ق زۆربه‌ی پێشمه‌رگه‌کان زۆر دله‌سوزانه زۆر نازایانه تا رۆژی ۱۹۸۸/۸/۲۸ شه‌ریان له‌گه‌ل رۆژم کرد زۆریش گیانی خۆیان له پیناوی ناماچه ره‌واکانی گه‌ل به‌خت کرد، من له‌وه‌یه تووشی (مه‌لاریا) بووم دکتۆره‌کان سه‌ریان ده‌نه‌کرد به‌هۆی براده‌رنکی گه‌لێک خۆشه‌ویسته (مه‌لاریا) ده‌ست نیشان کردم که (مه‌لاریا) یه به‌راستی یارمه‌تی و دله‌سۆزی ئه‌وه برا نازیزه نه‌بوایه ره‌نگه ئیستا له‌وه‌ دنیا‌یه نه‌ما‌بام له‌ مانگی ۱۹۸۸/۵ تووشی هه‌مان نه‌خۆشی بوومه‌وه ئه‌وه جاره خراپه‌ر بووم، هه‌ورێنم ده‌کرد دیسان ئه‌وه براده‌رانه‌ی شه‌قلاوه به‌ هاوارم هاتن و رزگاریان کردم له‌ ده‌وره‌یه‌ری ۱۹۸۸/۵/۲۰ دوژمن له هه‌موو قۆله‌کان هیزه‌ی ده‌ست پێک‌کرد ته‌نها له وه‌رتی سه‌رکه‌وتنی وه‌ده‌ست هینا به‌ستی هیزه‌کانی ئیمه‌ی گرت به‌لام ئیمه به‌ریارمان دا هه‌ر شه‌ر بکه‌ین بیست رۆژ زیاتر شه‌ر له‌هه‌موو قۆله‌کان کرا :

۱. کۆره‌ک بۆسه‌ر قۆبی جوانه‌گا - مه‌له‌کان دوژمن زه‌به‌رنکی کوشنده‌ی خواره له‌سه‌ر ده‌ستی پێشمه‌رگه‌کانی ت ۹۱ ی سه‌فین که هه‌ورئ سه‌فین خۆی سه‌ره‌رشتی ده‌کرد ئه‌وه به‌ره‌یه به‌ نۆره له‌لایه‌ن ت ۹۱ ی سه‌فین و ت ۱۹ ی کۆره‌ک و هه‌ندی به‌رگری میله‌لی ده‌گۆرێدرا له‌وه به‌ره‌یه زیاتر له (۱۰۰) سه‌ریاز کۆژا وه‌لاشه‌ی زۆربه‌یان کموته ده‌ست پێشمه‌رگه‌کان .
۲. به‌ره‌ی کاروخ له‌لایه‌ن کاک حه‌سه‌ن کۆه‌ستانی ئه‌ندامی سه‌رکه‌ردایه‌تی سه‌ره‌رشتی ده‌کرا که دوژمن له‌ زینوی ی ئه‌ستیه‌ۆکان هیزه‌ی بۆسه‌ر شاخی کاروخ ده‌کرد ت ۷۸ ی کاروخ و ت ۷۴ ی باله‌ک و مه‌لبند و به‌شیک له‌ تیپی ۸۷ ی قه‌ه‌چوگ له‌وی بوون له‌گه‌ل تیپه‌کانی مه‌لبندی یه‌ک و مه‌لبندی دوو ده‌گۆرێدرا له‌وه به‌ره‌یه‌ش به‌ خراپی دوژمن شکا.

۳. بهری گرهوان دوژمن لهچمند قولتیک هیرشی ده کرد له رهواندز بو گرهوان له رهواندز بو سر شاخی همدرتین لهدرگه له بو زینویی سران ئو بهریه له لایمن کاک جمعفر (شیخ جمعفر) سرپرشتی ده کرا کاک عمولا بو فرماندهی ت ۱۲ ی سۆران یارمستی ده دا ، دوژمن ئهتتدی پیشرهوی کرد لهسر شاخی همدرتین وه زۆر زهروو زیانی لیکوت .
۴. بونی حریر : لهسر چیا بو بونی حریر هیرشی ده کرد ، وه له لایمن ماموستا به کر فرماندهی ت ۹۳ ی کۆیه سرپرشتی ده کرا
۵. بهری شاخی سوور - شه کرۆک : دوژمن لهسر جادهی گشتی شه قلاوه - حریر هیرشی ده کرد له لایمن پیشمرگه کانی ت ۸۶ ی دهشتی همولیر پارێزگاری ئی ده کرا ریباز سرپرستی ده کرد تا کشانوهی هیزه کان دوژمن نهیتوانی یهک بست بگریت .
۶. بهری دۆلی سماقوئی : له لایمن پیشمرگه کانی ت ۸۵ ی بهرانی پارێزگاری ئی ده کرا له گهڵ بهشینک له پیشمرگه کانی ت ۹۱ ی سهفین و پیشمرگه کانی ریکخراوی یهک له لایمن هاویری شاخهوان سرپرشتی ده کرا دوژمن تا زیارهت هات و نهیتوانی چیت پیشرهوی بکات .
۷. بهری میزگه سر - نوسهک : له لایمن مام غهفور فرماندهی ت ۷۸ ی قهرهچوغ سرپرشتی ده کرا وه بهشینک له پیشمرگه کانی لقی دووی پ . د . ک لهو بهریه بوو دوژمن هیرشی بو ئو بهریه نه کرد تنها چمند جارتیک به کۆیتهر و فرۆکمی شهکر بوردومانی کردن .
۸. بهری زیوه - همرتهل : پیشمرگه کانی پ . د . ک پارێزگاریان ئی ده کرد دیسان لهو قولشهوه دوژمن هیرشی نه کرد ، توپ بارانی زۆر لهسر بهری کۆرهک - جوانهگا و مهلهکان و کاروخ و گرهوان و شاخی سوور ههبوو دهستی کاریگهر له شاخی جوانهگا له دوژمن وهشینرا .
- ئو شههه تا کو ۱۲/۶/۱۹۸۸ ی خایاند له پاشان دوژمن چیت هیرشی نه کرد بهلام له ناوچه کانی نهکشایهوه ئیمش له شوینه کانی خۆمان ماینهوه

نایا مفاوه‌زات دهستی پیکردهوه

دیاره سرکرده‌ایته‌ی . ن . ک له راستیه‌کان گه‌یشت ، ئیران ئه‌و جوّره دوژمنه‌یه که خوژی به دۆست ده‌زانی ، من رۆژێک چووم بۆ مه‌لبه‌ند له‌وێ کاک مولازم عومەر ووتی شتی‌ک هه‌یه که‌س نایزانی ده‌مه‌وێ لای توژی باس بکه‌م به‌لام نابێ بیدرکیتنی ووتم باشه : له‌ پشت خانووه‌که‌ی مه‌لبه‌ند به‌ درێژی باسی مفاوه‌زاتی بۆ کردم دیاره له‌ رنگای (موکه‌رم تالبه‌انی) نامه‌ له‌ نیوان حکومه‌ت و کاک نه‌وشیروان ده‌هات و ده‌چو ، هه‌شتا شه‌ری عیراق - ئیران نه‌وه‌ستا‌بوو ، هه‌شتا ئیران دانی نه‌نابوو به‌بریاری (۵۹۸) نه‌خومه‌نی ناسایشی ده‌وله‌تان (قرار مجلس الامن الدولی المرقم - ۵۹۸) حول وقف انگلاق النار بین العراق وایران) له‌ لایه‌کی تریش به‌هۆی (حاجی عبد) که‌ سه‌رۆکی شه‌عبه‌ی سی‌ی ئه‌منی عامه‌یه‌ برای (علی حسن المجید) ه‌ واتا ئامۆزای سه‌دامیشه‌ هه‌ندێ هاتووچۆ هه‌بوو ، دیار بوو براده‌ران داوایان له‌ حکومه‌ت کردبوو که‌ هه‌رشه‌کان بۆ سه‌ر مه‌لبه‌ندی سی‌ی رابگری‌ دیاره ئه‌و خالهی جی‌به‌جی کردو هه‌رشه‌کانی راگرت به‌رای من ته‌گه‌ر ئیران دانی نه‌نابا به‌ بریاری (۵۹۸) حکومه‌ت له‌ گه‌لێ تیه‌مه‌ پێک ده‌هات ، پیتی خوژ نه‌بوو ئه‌و هه‌موو پێشمه‌رگه‌یه‌ روو له‌ ئیران بکات. وه‌ جارێکی تریش ئیران سویدیان لێ وه‌ریگری‌ دیاره ئه‌و هاتوو چونه‌ تا وه‌ختێکی دره‌نگ هه‌ر به‌رده‌وام بوو .

له‌ رۆژی ۱۹/۷/۱۹۸۸ ئیرانه‌کان به‌فرمی دانیان نا به‌ بریاری (۵۹۸) وه‌ خومه‌ینی له‌ ووتاریکی دوورو درێژ (ژه‌هری خوارد) . به‌م جوّره عیراق پاشه‌کشی له‌ مفاوه‌زات کرد هه‌رچهنده‌ براده‌رانی تیه‌مه‌ زۆریان لایان وابوو که‌ حکومه‌ت رێک ده‌که‌وێ ، رۆژمی عیراق باشترین فرسه‌تی ده‌سکوت تا زه‌بریکی کوشنده‌ له‌ گه‌لێ کوردو بزووتنه‌وه‌ی کورده‌ایته‌ی بدات و درێژه به‌ سیاسه‌تی فاشیانه‌ی بدات ، به‌م جوّره جارێکی تریش هه‌لی له‌ ده‌ست دانی مفاوه‌زات رۆیشت .

له‌ رۆژی ۲۵/۷/۱۹۸۸ له‌ مه‌لبه‌ندی سی‌ی کۆبوونه‌وه‌یه‌کی فراوانی هه‌موو سه‌رتیپ و رابه‌ر سیاسی و لێپه‌رسراوی رێکخه‌ستن و کادیره‌ پێشکه‌وتوه‌کان کرا مولازم عومەر به‌باس کردنی باری کورده‌ستان کۆبوونه‌وه‌که‌ی ده‌ست پێک‌کرد له‌ پاشان نامه‌ی کاک نه‌وشیروان باس کرا که‌ ده‌لێت شه‌رکردن به‌شیه‌وه‌ی به‌ره‌ له‌ گه‌لێ حکومه‌ت زانی زۆر ده‌به‌خشی وه‌ داوای ده‌کرد که‌ چهنده‌ وه‌ هه‌ده‌یه‌کی پێشمه‌رگه‌ له‌ ناوچه‌کان به‌شیه‌وه‌ی پارتیزانی کار بکه‌ن وه‌ باقی هه‌تزه‌که‌ش بگه‌ریتسه‌وه‌

قمنديل ، ديار بوو دهست نيشان كرابو چ سمرتيپيك ده ميټتوهو كي دهروا ، باسي هممو سمرتپه كان كرا همنديك بچن بؤ قمنديل همنديك بينه ليپرسراوي وه حده ، باسي من و كاك سهفين له دورو نزيك نه كرا پاش ماوهيك كاك مولازم عوممر و كاك كؤسرهت ووتيان ريباز و سهفين باسي ناكهين چونكه كاري ترمان له گه ليان ههيه ، پاش كؤبونوه كه قسهيان بتمنها له گمڻ ده كهين ، زؤر باس و ليكؤلينوه كرا لهو رؤژه وه خيزان و ماڻ رتگا درا بپروات و بمره بمره هيزه كانمان له ناوچه كه كم بكهينوه پاش كؤبونوه كه من و كاك سهفين له گمڻ براده راني سمر كرايمتي كاك مولازم عوممر ، كاك كؤسرهت ، كاك حهسمن كورستاني دانيشتين به ئيمه يان راگه ياند كه ده بي له كورديستان ميټنوه وه سمر پهرشتي تپه كان بكن من كرام به ليپرسراوي رهتلي هولير واته سنوروكاني ت ٨٧ و ت ٨٦ و همندي له تپي ٩٠ ي باواجي من ليپرسراويان بم وه كاك سهفينيش كرا به ليپرسراوي رهتلي خوشناوه تي ، كه گراموه ، بؤ پيشممرگه كانم گيرايوه زؤريان پي خوش بوو ، له پاشان به درتزي باسي نمو دؤخه ي پاش ١٩٨٨/٨/٢٨ ده كه م وه خؤم ناميلكه يه كي سي لاپهره م به ناوي (شمري پارتيزاني له كورديستان) بلاو كرده وه كه تايبهت بوو به ژباني پارتيزانه كان له دهشتي هولير له دواي نهفاله كان ، حكومتي عيراقيش ، بمره بمره هيزي زياد ده كرد له بمره كان شمري عيراق و ئيرانيش له ١٩٨٨/٨/٨ راوه ستا وه (وقف اگلاق النار) له ١٩٨٨/٨/٢٠ جيبه جي كرا له ١٩٨٨/٨/٢٥ گارق عزيز علي اكبر ولايمتي له نيويورك بويه كم جار به ناو بژيواني (خافير پيريز ديكيولار) نه مينداري گشتي نه توه يه كگرتوه كان دانيشتن بهم جوره حكومتي عيراق هممو هيزه كانني دهست به تال مايه وه گه لي كورديش بي پشتيوان لهو مهيدانه ده بي بهرامبهر نمو رؤيمه درنده يه رابوه ستي به كار هيتاني چه كي كيميوي له لايمن عيراق ببوه شتيكي ناسايي دياره كورديش لهم رؤژه ا چاوه ري ي كاره ساتيكي تري ده كرد .

لهو ماوه يه دا رهتلي ئيمه كه بريتي بوو له تپه كانني ٨٥ ي بهراني تي و ٨٦ ي دهشتي هولير و ٨٧ ي قهره چوغ نيش و كاره كانمان تهواو كرد وه ناماده يي هممو زروفيتكمان وه رگرتبوو ، دياره كاك سهفينيش بههؤي شمري (كونه كؤتر) سهحب كرايوه من ليپرسراوه تي هممو هيزه كانني خوشناوه تي ، دهشتي هولير ، قهره چوغ ، بهراني تي باواجي ، دهشتي كؤيم كهوته سمر شان مهبله غي (١٠٠٠٠) دينارم له براده ران وه رگرت وه چمند جيهازيكي ته له فؤن كنگ و جيهازي راكالي گهوره م ناماده كرد ، هممو نمو پيشممرگه خاوهن خيزان و ماندوو ، نهوانه ي به كه لكي پارتيزاني نه ده اتن رهوانه ي چي اي كاروخم كردن تا له هيزه كه ي پارتيزان جيايان

ئەو رۆژەي لەگەڵ برادەرەن جیا بوونەوه

رۆژی ۱۹۸۸/۸/۲۵ بەدلتیکی پر پەژارە و خەفتەوه ئەو هەموو برادەرەنەي که ماوێهەکی دوور و درێژ بوو بەیەکەوه لە سەنگەری خەبات پێشمەرگایەتیمان دەکرد دەستمان خستە ملی یەکتەر تێر تێر یەکتەرمان ماچ کرد ، دەمزانی تا ماوێهەکی زۆر لەیەک دادەبەرتین ، کێ دەلتی هەر یەکتەر دەبینینەوه ، دەمزانی ئەوان دەڕۆن بۆ ئێران منیش لەناو کوردستان دەمینمەوه ، کوردستانیش چۆڵ و هۆڵە ، یەک گوند نەماوه ، تەنانەت چەقەل و گورگ و دەعباش لەو چۆڵیە ناژی ئەدی چۆن نێمە دەژین زۆرم بێر کردەوه بەلام هەرگیز لەلای برادەرەن بەسەرە خۆم نەهیتنا زۆر لە برادەرەن که خواحافیزیان ئێ دەکردم لە ناخی دلتەوه دەیانگوت (توخوا رێباز زۆر ناگاداری خۆت بە) دەمزانی چەند پەرۆشم بوون هەموویان دەترسان نەوه کو بە دەستی رەفیقەکانی خۆم دۆژمن بە کوشتم بەدات ، منیش هەمیشە بە پێکنینەوه دەمگوت هیچ خەمی منتان نەبێ جێگای هیواو رەزامەندی هەمووتان دەم ئێواره لەگەڵ رۆژناوا چوومەوه گوندی ئەشکەوتە چووم بۆلای (ش) ئافرەتێکی زۆر جوان بوو زۆر منی خۆش دەویست بەلام هەرگیز رووم نەدەدایێ و تەم دەڕۆم هاتووم خواحافیزیت ئێ بەکم زۆر خەفتی خوارد و تەس زۆر ناگاداری خۆت بە دەتکوژن و تەم نا بەشکوژرێم لە پیناوی سەربریزی گەلەکم دەکوژرێم ، داوای هەندێ شتی ئێ کردم بۆم جێبەجێ نەکرد چوومەوه لای مامۆستا بەکر زۆر دەستتێکی لەمێژینەم بوو فەرماندەیی تیبی ۹۳ ی کۆیە بوو سالتەها بوو گری ی دلتی خۆمان لەلای یەکتەر دەکردهوه ، پێم ووت من دەڕۆم بە جیهاز هەموو جارێ قسەت لەگەڵ دەکم ، ئێواره کاک مولازم عومەر و کاک فەرەیدون و کاک کۆسەرەت دەعوەتیان کردم کاک عومەر خواردنیتکی زۆر خۆشی کردبوو پاش نان خواردن کاک کۆسەرەت بەتەنیا گەلێک قسەي لەگەڵ کردم زانیم زۆر خەفتەبارە بۆم ، چەند جار دووبارەي کردەوه که ناگاداری خۆم بێم لەگەڵ خەلکی گومانیلیکراو نەگەرێم زۆر سەیری ناوچاوی دەکردم دەمزانی پیتی ناخۆش بوو شتێکم بەسەر بێ بە کاک کۆسەرەت و تەم بە جیهاز زۆر قسەم لەگەڵ بەکه وه زوو زوو چونکه بۆ رنگای هات و نەهات دەڕۆم با ناگاداری یەکتەر بین که قسەکانم لەگەڵ ئەو تەواو کرد چوومەوه لای کاک فەرەیدون و کاک مولازم عومەر چەند جارێک یەکتەرمان ماچ کرد زۆر بەرێزو حورمەتەوه خواحافیزیان ئێ کردم که لە ژووری

مه‌لبنده چوموه ده‌رهوه شو بوو گريان رنگاي لي گرتم كه چون وامان بسسر هات چون شو هممو پيشمرگه خوشويستانه ده‌رون بو تيران ، نري ده‌بي جاريكي تر سركرده كام بينمويه ، جاريكي تر له گهل شو سرتيپه خوشويستانهم كو بينمويه ، پيشمرگه كانيش كه چوار پيشمرگه بو پاريزگاري كردن ليم هميشه له ماويه له گه‌لم بوون سريان سوورما ووتيان شتيك بووه ووتم نا ووتيان ندي بوچي دلت تمنگه ووتم بو براده‌ران ده‌رون ، به نوتومبيلي مه‌لبنده چوم بولاي پيشمرگه كانى ت ۸۷ ي قهره‌چوغ نوانمى ده‌چون بو تيران ، شو دره‌نگ له چتوه چوموه لايان همموريانم ماچ كرد مام غه‌فور فرماندهى تيب له‌خو هه‌لسا زور بسريزهوه هاته لام كاك فاقه و كاك عومسر ناسر ، كاك به‌كر گرده سوري هممو شو تيكوشمرانم ديت كه چمند پتيان ناخوش بوو له يه‌كتر جياده‌بينمويه .

هرچندي كردم له دانيشتنى لاي پيشمرگه كانى ت ۸۷ ي قهره‌چوغ تيرنه‌بووم شو تيبمى كه ماره‌يه‌ك فرمانده‌يان بووم له گهل همموريان شرم كردوه ، له گهل همموريان دزستايتمى به‌هيزم هببو ، چون شو كوزه قاره‌مانانه ، شو پيشمرگه نهمزانه كه دوژمانيان به‌سه‌گ ده‌زاني نيستا وابمه‌لوول و كساسى رنگاي تيران بگرته بمر ، هر چونيك بوو له‌يه‌كتر جيابووينمويه به‌پياده بمرى كه‌وتم بوژنيك سكتان له رنگا بو شووه چمندين پيشمرگم ديت همموريان ده‌يان گووت خوزگه‌مان به‌خوت ده‌چيموه لاي همولير ووتم نا نيوه‌ش وه‌زعتان باشت ده‌بي .

له رۆژى ۱۹۸۸/۸/۲۶ گه‌يشتمه هيران خه‌لكى لي نهمابوو شو رۆژه ديسان دوژمن به‌ فريكه گازی ژه‌راوى پيدا كردهبو شهيدى نمر هاشم شمامكى به كيميائى بريندار بوو ، نيوه‌رۆ لاي پيشمرگه كانى ت ۸۵ ي به‌رانتى نام خوارد بو نيواره ناوديوى زياره‌ت و سولاوك بووين له رۆژى ۱۹۸۸/۸/۲۷ له گوندى قه‌لاسنج هممو شو پيشمرگانهى كه بو‌خوارهوه ترخان كرابوون كووم كردهنوه كوژبونمويه به فرماندهى پيشمرگه‌كان كرد وه دابهشم كردن بسسر ناوچه‌كان شو هيزانهى كه‌سهره ره‌تلى تيمه بوون نهمانه بوون :

ره‌تلى ده‌شتى همولير به‌فرماندهى ريباز لهو تيبانهى خوارهوه پيك هاتبوون :

۱. ت ۸۵ ي به‌رانتى كاك ناسو فرمانده‌يان بوو كاك بورهان سه‌عيد سوڤى جينگر .
۲. ت ۸۶ ي ده‌شتى همولير كاك جه‌لال ئيلنجاغى فرمانده‌يان بوو كاك شه‌فيق ابراهيم جينگر.

۳. ت ۸۷ ي قهره‌چوغ كاك بينستون فرمانده‌يان كاك هاشم جينگر .

۴. ت ۹۰ ي باواجى كاك نازاد چاوشين فرمانده‌يان بوو . ناسراو به (نازاد باره‌قوبى) .

۵. ت ۹۳ ی کۆیه شهید جعفری حممه ده رویش فرمانده یان وه جیگره کی مامۆستا زیرهك بوو .

ژماره ی نمو پیشمەرگانه ی بۆ شهری پارتیزانی تهرخان کرابوون (۴۰۰) چوار سهد پیشمەرگه ده بوون بریارماندا تیپی ۸۵ ی بهرانه تی و ت ۸۷ ی قهره چوغ به رنگای کۆری مسیف بهره بهرانه تی بڕوا چونکه هیشتا گونده کانی مابوو ت ۸۶ و ئیمش بچین بۆ دهستی هولیر رۆژی ۶/۹/۱۹۸۸ له گوندی (ش) له گهڵ لێپرسراوه کان یه کتر ببینیئوه ت ۹۰ ی باواجی و ت ۹۳ ی کۆیه بهره ناوچه کانی خۆیان رۆیشتبوون ، بۆ ئیواره بهو شیوه ی سهروه له یه کتر دابراین دیاره رۆیمیش تهواو هیزه کانی ساز دابوو له رۆژی ۲۸/۸/۱۹۸۸ له سهرانسهری کوردستان ،هیرش دهستی پیکرد زۆر بهتوندی ناوچه کانی پیس کرد به ژههری کیمیاری بهتایبته تی له بادینان و باليسان ، پیشمەرگه کانی یه کیتی زۆر به ناستهنگ له جاده ی گشتی سنهگه سر - چۆمان پهرینه وه . بۆ بهیانی (۱۵) پازده پیشمەرگه له وهرتی بی سهروشوین بوون له بهر ئه وه ی نه یانتوانی پهرینه وه .

ئیواره ی رۆژی ۲۷/۸/۱۹۸۸ له کاتیك ده مانویست له رنگای سارته که بۆ ههناوه بڕۆین له پیر سه رچیا له لایهن سه رباز گیرابوو ، زۆر به ناستهنگ له چیا ئاودیوی ههناوه بووین که سه یرم کرد هه موو سه ربازگه و هیزی دوژمنه کۆده بیتته وه زانیم تازه هیرش ده کات کاتریمیر (۱۲) شو گه یشتینه گوندی (شه ره بۆت) که نزیکه ی (۳۰) کم له هولیر دووره وه هولیری زۆر به چاکی لی دیاره گونده که دوو مائی مه ر له وه پرتنی لی بوو له وی نام خوارد پیشمەرگه کانیش له ناو باخچه کان نانیان خوارد نووستن گونده کانی شه ره بۆتی خواروو شه ره بۆتی سه روو زۆر باغ و ره زی لی به ، هه ناری شه ره بۆت له هولیر زۆر به ناویانگه به یانی له ماله که هه لسه م له گه ل دهنگی کۆپته ره کان به خه بهر هاتم ره نگه زیاتر له (۵۰) کۆپته ره بهره خوشناوه تی رۆیشتن ، زۆر خه مم بوو تا ئیواره له ناو باخچه کان خۆمان شاره وه ئیواره له گوندی شه ره بۆت نامان خوارد که ئه وی (۶) شمش مائی لی بوو هه رچهندی کردم جیهازی مه لبه مند قسه ی نه ده کرد زۆر خه مم خوارد پاش نان خواردن به ری کوه تی بۆ دهستی هولیر شوئی کاتریمیر (۱) ی پاش نیوه شو گه یشتینه گوندی (باغچه) له وی چاومان به مام (ح . س) کهوت له لای مه ر بوو زۆر ترسا که منی ناسیه وه تی چی ده که ی و تم ده مینینه وه وتی کاکه ناکری کس نه ماره له م چۆلیه چی ده خۆن به راستی ده مرن و تم چاره چی یه خوا که ریعه جیاوازی کرد سه وه ووتی نه مه ریۆ ته رمیتم که دۆزیوه ته وه ، و تم نه ت ناسی ووتی با کابرای باغه مره و تم نازانی کی شه هیدی کردیه

ووتی لای تۆی باس ده کم (زوك) که همدووکیان بران ئهو کابرایه پیشمەرگه یه کی کۆنی پارتی بوو یه کسمر به مام (ح . س) ووت ده بی به یانی له بمر خاتری من بچی بیشاریه وه چونکه پیشمەرگه یه کی دلتسۆزی (پ . د . ک) ه به یانی زوو چوو شار دیه وه له پاشان چووم بو سمر گۆره کی باشرمان رتک خست ، به لئی دوژمن ناگری له سمرانسهری کوردستان بهردا هیزه کانی پارتی و یه کیتی کشانه وه سمر سنوره کان له بناری قهندیل پیشمەرگه کانی ی . ن . ک چند شەرتکیان کرد به لام داخه کم به هیزی دوژمن بواری پیشمەرگه کانی نهدا زیاتر له (۲۰) پیشمەرگه لهوی شههید بکون ، له بادینان خه لکی ناچه که به رهو تورکیا به ده یان لاشمی منال و ژن و پیر له شاخ و چیاکانی کوردستان به جیما و بوونه خواردنی دالاش .

ده یان تینکۆشهری گه له کهمان به گازی کیمیای له کتوه سمر به رزه کانی کوردستان خنکان وه لاشه که یان بی سمروشوینه . دیسان ژن و منال بی پشتیوانی کورد هانای برده وه بمر دوژمنیکی درنده تری گه له کهملن تورکیای کنعان ایفرین ، پاش کاره ساته که تینجا دنیا گووی ی کرایه وه و ئهوجا باسی کوردیان کرد تا کورد ماوه ئهو کاره ساتانه ی له بیر ناچی ، تا رۆله کوردیک بمینی نابی ئهو هموو زۆلم و زۆریه له بیر بکرتن .

شەرى پارتىزانى لە كوردستان

دواى ئەفئالەكان

لە كاتىدا شۆپشگىرەكان ناتوانن شەرى بەرەى (جبهه) لەگەڵ دوژمن بكنن ، لەو كاتى دوژمن هيزو تواناى زۆر دەبى و پيشمەرگه و شۆرشيش هيزو تواناى كەم دەبىتەوه ، هەر شەركردىنك كه روو بەروو لەگەڵ حكومت بكرى بە زەرەرى شۆپشگىرەكان دەشكىتەوه بۆيه لەو كاتىدا دەبى شەرى پارتىزانى هەلبژيرين (حرب العصابات) (چرب و هەرب) ، لە هەموو دنيا شەرى پارتىزانى پشتى بەلادىيەكان بەستوه ، خواردن و خۆراك و دەنگ و باسى دوژمن هەر لە جووتيارەكان وەرگىراوه و زۆرەى پيشمەرگه كانيش كورى ئەو جووتيارانەن لە قۆناغى يەكەم كه تازه شۆرش لە كوردستان دەستى پى دەكردەوه واتە لە ساڵەكانى ٩٧٦ و ٩٧٧ و ٩٧٨ و ٩٧٩ شۆرشى گەلى كورد وەكو شۆرشى گەلانى دنيا (چين ، فیتنام ، لاوس ، كمبوديا ، كويا ، سلفادور ، نيكاراگوا ، قفار) بەو قۆناغە تىپەرى ئىستا لە كوردستان دوژمن هەموو گوندەكانى تەخت كردوه ، هەندى لە قەزاو ناحىەكانى تەخت كردوه وەكو (چۆمان ، چوارتا ، دوكان ، پىنجوین ، قەلادزە ، ماوەت ، بن گرد ، كەناروى ، كارتزە ، سورداش ، سىروان ، دىگەتە ، (شۆرش) ، هيران ، ناغەلەر) خەلكى كوردستانى لە چەندىن ئۆردوگا زىندانى كردوه وە هەموو ئەو ناوچانەى چۆل كراون هاتووچۆكردنى قەدەغەبەتەنھا لە پارىزگای هەولير زياتر لە (٢٥) ئوردوگای تازهى دروست كردوه بىجگه لە ئوردوگا كۆنەكان (دارەتوو ، بنەسلاوه ، باسرمه ، جىژنىكان ، بەرحوشتر ، تۆيزاوه جديده ، قادريه ، باقرەت ، گردهچال ، شيوەرەش ، كەمور گۆسك ،) كۆنەكانىش (پىزىن ، بەستۆرە ، شاوتس ، حەرر ، ديانا ، گۆرەتو ، كەسەنزان ، قودس ، مەزۆرى بالا ، بەرزانيەكان ، كەلەك (خبات) ، كانى قرژالە ، سىبيران) وە لە پارىزگای سلىمانى ئوردوگای (سوسى ، حاجياوه ، شكارته ، اللەبى ، تەكەيه ، نصر صداماوه ، وە دەيان ئوردوگای زۆرە ملى تر) بۆيه ژيانى پيشمەرگەى پارتىزان زۆر ئالۆزو سەخت دەبىت چونكە ژيانى پيشمەرگەى پارتىزان لە بنچىنەدا دەبى لەسەر لادىيەكان بىت ، بەو دۆخە ئالۆزەى ن.ك بۆ مانەوهى پيشمەرگه لەناو خاكى كوردستان سى رەتلى دروست كرد لە هەرسى پارىزگای هەولير سلىمانى ، كەركوك بەم شيوەيه :

١. ١- رەتلى گەرميان - سلىمانى : پىنك هات لە (٥٠) پەنجە پيشمەرگه بە فرماندەى كاك ئازاد سەگرمه كه بەداخووه لە هيرشيكى گەورەى كۆپتەرەكانى دوژمن بۆ ناوچەى

گرمیان بریندار بوو به رنگایه کی تایبتمی گمرايوه سرکردایتمی ئیستاش سههرگیزه
وا له ئیران دهژی وه چندین چالاکیان کرد (مهبست سالی ۱۹۹۰)

۲. رتهلی دهشتی همولیر - همولیر پیک هاتبوو له (۳۰۰) پیشمرگه پاش لیبوردنی
گشتی (۵۰) پ. م مانوه به فرماندهی ریباز تا کوتایی سالی ۱۹۸۹ لئناو خاکی
کوردستان کاره کانیان نهجام دا وه چندین چالاکی پیشمرگانیشیان کرد

۳. رتهلی کمرکوک : به فرماندهی مام رۆستم (۴۰) پیشمرگه بوون تا مانگی
۱۲/۱۹۸۸ مانوه له پاشان گمرايوه سرکردایتمی وه چهند جارتیک تووشی شهری
نابرامبر بوون چهند پیشمرگه یان شهید بوو .

۴. پاش گمرايوه ی مام رۆستم و براده ران له ناوچی کمرکوک سرکردایتمی بریاری دا که
رتهلیکی تر بنیترته ناوچی سورداش به فرماندهی شهیدی قاره مان غریب هه لهدنی
ئو رتهله له لیدانی دوژمن بنای رتهلی سورداش، هه موو پیشمرگه پارتیزانه کان له
کوری دلسۆز و نیشتمان پهروهرو نازا و دلیر پیک هاتبوون.

لهو ساله دوژمن بهسدان هیرشی کرده سهر پیشمرگه کان به ده یان پیلانی گلاری بو
ریکخستن ، به ده یان که مینی بو دانان ، ده یان جار برسیمتی و تینویتمی هیلاکی ده کردن
ناخۆشی هیز و توانای لی ده برین به لام دوژمن ههر نه توانی چۆکیان پی دابدا شهری پارتیزانی
له ولاتیکی بی گوند و ئاوه دانی زۆر ناستهنگه ههر به قسه خۆشه ههر چندی ده کم ناتوانم
کام باری ناخۆش باس بکه م هرچی بی لی ده که موه له وهی تر ناخۆشتر ناستم تره دوژمنیش
سهری سوورما بوو ده یگوت به چی ده ژین ، چۆن له سهومان نامرن ، بوچ بهو هیزه زۆره نایان
دوژمنوه ده یان پرسیری تری له خۆی ده کرد ، که سیک ئالای کوردستان یان نهمانی بهرز
کردیتهوه ، رۆله بهک بیوی خزمتمی گه له که ی بکات پیشمرگه یهک ناماده بی مردنی تیاب بی بو
خاکی پیوژی خۆی ، کوردیک ئو هه موو زولم و زۆری دوژمنی پی په سمند نه کریت بی
گومان له گه ل هه موو دۆخیک ناخۆش و ناله بار هه لده کا ، سهرما و گه رما ، برسیمتی و
تینویتمی ، ماندوو بوون و شه کت بوون ، به فرو باران ، هیرشی دوژمن بۆردومانی کوپتهر ،
پیلانی دوژمن ، به لی ئو پیشمرگانه ئاش بهتالیان به ئاش بهتال کرد ئو که سانه بی بی ئاش
بهتالیان ده کرده وه رۆله پارتیزانه کان لووتیان شکاندن ، بهو دهره و ناخۆشیه مهردانه نازایانه
کارو ئه که کانی سهر شانیان جی به جی کرد ، ناموی لیره بهوردی له هه موو باری
پارتیزانه کان خه لک ناگادار بکه موه ههر چهند من به دریتی ژیان و گوزه رانی پارتیزانه کانم له

چەند بەسەرھاتىكى رۆزانى پارقىزانی

لە رۆژى ۱۳/۹/۱۹۸۸ دۆژمن لە چەند قۆلتىك ھىرشى ھىتا بۆ ناوچەى دەشتى ھولتېر بۆ ئەوئى ئىتمە بدۆزىتسە ، مەن پىشتەر ھەموو پىتشمەرگە كام بەسەر مەفرەزەى بچووك دابەش كەردبوو ، مەفرەزەكەى خۆمان (۸) ھەشت پىتشمەرگە بووین لەپەر كۆپتەرەكان بەسەرماندا سۆرانەو بواری ئەوئىان نەداين ولاغەكانمان تەگبەر بەكەين خۆمان شارەو ، ھىزىكى يەكجار زۆرى دۆژمن بە پىادە لە دەوربەرمان بلاوى كەرد ، دەتگوت شایى دەكەن وابەچەرى دەپۆشتن ديارە بەدواى ئىتمە دەگەران ، ئىتمە لەنار چەمىكى بچووك خۆمان حەشار دابوو ، لە بەيانى زوو تاكو تاریكى دىناى پۆشى نەمان توانى لەو شۆتە بچولتېن ولاغەكانىش بەنەن و چاوشت و مەكەو رۆشتىبوون ، ئىتمەش نەمانتوانى بە دواياندا بەگەرتىن ، چونكە ئىتوارەش دۆژمن ھەر لە دەورمان بوو زۆر بەناستەنگ لە چەمەكە دەورچوون ھەزاران گوللەيان بەچەمەكەو نا زۆر جار گوللەكان زۆر لىتمان نەزىك دەبوونەو ئەو شەو تەبەيانى بەبى ئەوئى رەنگايەك بەگەرتىن رۆشتىن تا لە دۆژمن دوور بەكوونەو زۆر زۆر مەندوبوون لەبەيانىو نائەمان خواردبوو ئەو بەيانى بەم كەردەو باشە ئەگەر دۆژمن نەكشاو چى دەكەين . دەمەرىن لە برسان ئەو رۆزەش تا ئىتوارە بى نەمان مەینەو لە ئەشكوتى (مام خەرزەكە) ی بنارى دیدەوان ، ئىتوارە بە دوورینەكە سەیرم كەرد دۆژمن ھەروا لە شۆتەكان ماو ئەوجا بەراستى بەرى مەردم ھاتە خەيال كە سەیرى پىتشمەرگەكام كەرد دوانیان زۆر مەناڵ بوون رەنگيان زەرد ببوو دەستم لە مەل كەردن وەتم ئەگەر دەتوانن بۆن ئەو پىتم چاكە لەو عەفو عامە كەلك وەرەگەرن چونكە دەزانم ئىتو لەوى بەجەرگن بۆ دوارۆز سوودتان بۆ مەللەتەكەى خۆتان دەبىت ، كارە و مەد بە دەنگىكى بەرز ووتیان خۆ ئىتمە لەتۆ زىاتر نەين با ھەموومان بەبەكەو لە برسان بەرىن ، زۆر داخە ھەلگەرت چىتەر قەسم نەكەرد ئەو شەوئى بەبى نەمان مەینەو بەلام ھىچ نەپۆشتىن رۆژى سى يەم بەراستى مەن لە برسان پەكم كەوت لەبەر پىتشمەرگەكان قەسم نەكەرد سەرىشەم لەبەر بى چایى دەئىشا ئىتوارە كاك شۆرپەم ناردە شۆننىكى بەرز وەتم ھا دوورەين لەو (تەيل ماچەيە) لاسایى ئەوم كەردەو چونكە ھەمىشە نىوان دوو گەرد پىئى دەلتىن (سوگە) نازام كاك شۆرپە ئەو (تەيل ماچەيە) لەكوى ھىتا بوو زۆر تەوہ بوو ووتى ھەموومان وا دەمەرىن تۆش گالئە دەكەى كە بەسەر گەردەكە كەوت . لە سەیر كەردنى چوار دەورى خۆى بە دوورەين تى گەيشتم كەس ديار نەماو چونكە مەن زۆر بە دوورەين سەیرى دىنام دەكەرد لى شارەزا بووم لە پەر دەنگى ھەلبەرى ووتى حكومەت نەش

بمقالی کرد ، یه کسپر بهرئ کموټین بۆگوندی کاول کراوی بانه مورد که زۆر ئهو گوندهم خوۆش دهوټست (بانی بانه مورد قهلاکهی رهبات هممووی وه قوربان خالی سمر گۆنات) له رنگا نهمتوانی برۆم که زۆر دووریش نهمبو همر (٤٠) دهقیقهیهک بوو من همیشه دهمانچه و کلاشینکوف و شمش مهخزههم ههلهگرت کاوه بهپهله مهخزهکانی ئی وهرگرم بارم سووکت بوو ئینجا به لاکه لاکه روژشتین بزاین له نزیك گوندی چیمان بدهست دهکوی چونکه جووتیارهکان پیش کاول کردنی گوندهکانیان همر یهکه له قوژنیتیک ، لهپهنا بهردیک پشویاندهدا ئیمه به شوټین کۆنه ههوار دهگهراپن وهکو دهروۆشی دهف لیدهر (ئارد ، روون ، نیسک ، نۆک ، ماش ، شهکر ، چای) ههرچی بدهستممان کموټبا راپینچمان دهدا ، له نزیك گوندی هیچمان دهست نهکوت دهمزانی خواردن له نزیك گوندی سئ گردکان ههیه ، که بهلای کهمی پیاروتیر بئ دهبی چوار سهعات بهروات تا دهگاته گوندی ئیمه وای برسی همر نهدهگهیشتنی بهراستی هممومان پهکمان کموټ گوتم ئهو جاره بهراستی حزرانیل له دوامان نایتتموه دیار بوو یهکیتکیان دهگهرا هاواری کرد وهرن زراعته ، که چووین دیار بوو (بیبههر) بوو بهلام تیژنا ؟

وورده تهماتی کالشی پتوه بوو یهک شووتی خراپیش دیاره توژی چهند سال بوو سهری ههلهدابۆوه بهراستی نهمانزانی چۆن (بیبههر) دهخۆین رهنکه برادهرههبی له بنجموه ههلیکیشا بی ، ئهو زراعته زۆر باش بوو نهگینا له برسان مال ئاوامان له دنیا دهکرد کهسیش نهیدهزانی چۆن مردووین ، همر چهنده بیبههر خواردن برسی ترت دهکات بهلام بۆ ماوهیهک معیهدت پر دهکات ، ووتم کورینه خیرا بن تا ئهو بیبههره کار دهکات برۆین بۆلای سیگردکان له(میرکه) گوندیکه زۆر جار به یادگار دهچوومهوه گوندهکه پشیلهیهک که ئهوهته له برسان نوزهی تیدا مابوو که به گوندهکه تپهپرین به لاکه لاکه کموټه دوامان وای زانی ئیمه خواردنی دهدهینی کاک شوپش ئارۆنکی دایهوه ووتی والله له تو برسی ترم برۆ لای خوا چارهیهکت بکات. بهلئ روژی دواتر نیوهرۆ گهیشتنه نان و خوارده مهنیهکی زۆر وه کاوریکمان کړی دیاره (بهری تمنگانه کورته) ئینجا تئ ی گهیشتم پیاو به سئ روژو سئ شو له برسان نامرئ نهگهر هیممتی ههبی ، بهلئ له سهدهی بیستم ئهو چهرخه ئادهمیزاد مانگی پشکنی گهیشته ناو مهریخ ئیمه پیشمههرگی کوردستان له برسان وهختبوو بهرین نازام چۆن نهمردین چونکه ئیمه لهگهله ئهو برسیتهش چهندين کاتژمیر رنگامان بریبوو ، همموو جارنیک که پیشمههرگهکان خواردنی چاکیان بدهست نهدهکموټ یان بۆ ماوهیهک بئ نان دهمانهوه یادی ئهو روژه ناخۆشهیان دهکردهوه منیش پیم دهووتن :

به سهر بهرزی و ژبانی سهر حسیری
به قوریانی بی تهخت و تاجی میری

ئو جاره به پیشمهرگه کاتم ووت ده بی همیشه نانی چوار ژهم له کۆله پشته کفتاندا بیت و
له سهر پشتی وولاغ دایم نین چونکه تووشی باری وا ده بین که ده بی دهست لهو کمل و په لانهی
سهر پشتی وولاغ که بشۆین ئیتر نهوه له ناو پیشمهرگه کان زۆر به ووردی جیبه جی کرا نهوه
وولاغی لیتمان وون بوو دیاره ئهوش کیوی ببوو ، نامۆیی له ئیمه ده کرد ههر له ناوچه که بوو
به لام ههرگیز خۆی بدهستهوه نه ده دا ، زۆر جار ئهوه قسه شیرینهی هیتنم ده هاتهوه یاد که ده لێ:

گهر له برسان و له بی بهرگی ئه مپۆ رهق هه لێم
نۆکهری بیتگانه ناکهم تا له سهر ئه رزم ئه من

ژینگى تېكۆشەر

له رۆژى ۱۰/۳/۱۹۸۸ دوژمن ديسان هيرشى كردهوه سرمان ، ديسان دوكل له هممو ناقارتك ههلهستا دهست رژى گولله دهتگوت شپۆلى زى خورمه هاژى دهات ، جاش و سريازه كان هممو بن دار و بوردىك دهگيران بۆئموه تېكۆشهرىك شهيد بكن يا بيگرن تا شاباشى چاك وهريگرن ، لهو رۆژه ئيمه له نزيك دېگهله بووين ئمو كات هيشتا تيك نهچووبو ، كاول نه كرابوو ، خهلكه كهى دهرېدهر نهبوو ، شوانه كان هاتن له گهله روينموهى مهر ئيمهيان ديت ديار بوو پيشتر له گهله شوانه كان يه كترمان نه گيناسى خهلكى سماق شيرينى سهيدان بوون ، همرچى نان و پيتخۆر ههبوو به ئيمهيان دا ، زۆر خهفتهبار بوون بۆمان ، پرسياريان له بارى ئيمه كرد به دريژى بۆم باس كردن به لينييان دا به يانيش نامان بۆ بهينن به يانيش به لينييه كان هينا سر ، من له شوان و گاوانى كوردستان زۆر رازيم ئومان زۆر يارمهتى ئيمهيان دا ژنيكم نه گيناسى ئمو كات مالى له دارهتوو بو زۆر جار ده يگوت منيش وه كو تو كوردم ئمو شوانانه باسى ئيمهيان بۆ كردبوو له رۆژى ۱۰/۸/۱۹۸۸ ئمو ژنه تېكۆشهره ئمو ژنه مهرده له دارهتوو كه (۱۰) ده ساعات به پياده دووره له گونده كانى نيره گين و ميركه هاته لامان هممو جوړه خواردنيكى بۆ هينانين (گۆشتى حهيوان ، گۆشتى مريشك ، تمماته ، نان ، شهكر ، چاي ، جگهره) دوو شوو لامان مايومه دياره له گهله كابرايه كى گوندى به له بان هاتبوو به ناوى مام (ئو...) كه بدمزى دههات دهغله و دانى دهبردهوه ژنه كه له تممهنى (۳۰) سالى دابوو و وتم راستت كرد تۆش وه كو ئيمه كوردى زۆر توپه بوو وايزانى ئيمه له بى كسيان به ئمو دا ههله دهين ووتى عديبه قسهى وا مه كه من ئمركى سرشانى خۆم جييهجى ده كم ئمو رۆژه چمند براده ريكى حزبى شيوعى عيراقيشمان لابوو ئمو ژنه چمند جارتكى تريس هاتموه لامان ، ديار بوو دائيرهى ئهمن به هۆى خۆفروش (شيخ ص) پى زانيبوو چمند جارتك بانگيان كردبوو وه داوايان لى كردبوو كه ژهر بۆ من له ناو خواردن بكا تا بمكوژى ئمو ژنه تېكۆشهره ئمو مهرده هممو قسه كانى بۆمن گيرايومه ووتى مه هيله نافرته بيته لات چونكه ده يانموى به هۆى كچ و نافرته بتكوژن ، به لى خانم (غ) له رۆژنىكى وا به كه لكى ئيمه هات كه تا دنيا ماره ئمو ههلو تىستى له بير ناكم هممو جار به پيشمهرگه كانى ده گوت خهمتان نمى له شار هه باس باسى ئيوه به ...؟! من زۆر شيوه ژنى كوردى تېكۆشهرم ديوه كه خزمىتى زۆرى ميللىتى

چۆن له ئابلوقەي دوژمن رزگارمان بوو

دوژمن به مانموی ئیمه له ناوچه که زۆر سەر گران و گیتژ بوو نهدەزانی چۆن فرستیتک بەدەست بێنی تاکو لەناومان ببات ، زۆر جار هیرشی دەکرد چی بەدەست نەدەکتوت دەگرايموه ، دیاره هندی (قائیدی عەسکەری) بەلێنیان دابوو که به هەفتەیک ئیمه بەدەست بەستراوی تسلیم به سەرۆکه کانیان بکەن ، ئەر هەواله بۆ ئیمه هات زانیم دەیانموی هەرەشمان لێ بکەن مەسه له کم به جدی وەرگرت پیتشمەرگه کاتم بەسەر چەند مەفرەزەیک دابەش کرد . ئیمه ده کەس بووین زۆر به دواي مەفرەزە کەي ئیمه ده گەران چونکه جیهازه گموره که لای من بوو وەمن لێپرسراوی ناوچه که بووم وایان دەزانی من بکوژن پیتشمەرگه کان بلاوی لێ دەکەن ، نامەم نووسی بۆ ت ٨٥ ی بەرنامتی که بێنه لامان تا له گەلێان بپۆین بۆ ناوچهی بەرنامتی ، دیاره حکومەت فرستتی نەدا له سەرانسەری ناوچه کانی بەرنامتی ، دەشتی هەولێر ، باواجی ، خۆشناوەتی هیرشی کرد ، له هەموو قۆله کان تەنها له قۆلی ئیمه هەر نهکشایموه هیرشه کەي لای ئیمه له (١٢) دوانزه قۆل دەستی پیکرد بەم شتویه :

- ١- قەشقە - خور خور - کانی سلیمانە - بەرە سپی - نێره گین .
- ٢- دێدەوان - بانە مۆرد - نێره گین .
- ٣- بێستانە - رەسول بکۆل - شیوه پیران .
- ٤- چەمرگە - کانی سوسکە - ناخۆرە - بەردبەر .
- ٥- حاجی وسو - باخچه - جادهی کۆیه .
- ٦- دینگەله - سماق شیرین - بانە قەلات .
- ٧- گۆرزەیی - کانی دەریەند - بانی ماران .
- ٨- گۆمەشین - شاخە پیسکە - بانی ماران .
- ٩- گۆمەشین - دار بەسەری گموره - سماقە .
- ١٠- گۆیتەپە - شیوا شۆک - دار بەسەری عەلی مەولود .
- ١١- تالەبان - مەرزان - ئیلینجاغ .
- ١٢- تەق تەق - ئۆمەر گۆمبەت - سێ گردکان - سێ کانیان - شەیتان - قەمبەر - ئاوماڵ - سارتک .

هر قۆلّی له ههزار سهرباز و جاش زیاتر بوو واته نزیكهی چوارده ههزار سهرباز و جاش ده‌بوون ، به پیاده ده‌گه‌رێ پێیان ده‌گوت (تمشیگ) وه به ده‌یان کۆپتسه‌رش له‌سه‌ر ناوچه‌که ده‌سوورایه‌وه ئێمه ده‌کس نهما نوانی هیچ جووله‌یه‌که بکه‌ین زۆر جار واده‌بوو چهند مه‌ترێک جاش یان سه‌رباز به‌لای ئێمه ده‌رۆیشتن ، راده‌هه‌ستان قسه‌یان ده‌کرد ، نانیان ده‌خوارد ، ته‌قه‌یان ده‌کرد ، باسی ئێمه‌یان ده‌کرد ، بانگی ئێمه‌یان ده‌کرد ، ئێمه‌ به‌رپارمان وابوو تا له‌یه‌که‌تر ئاشکرا نهبین هه‌رگیز ته‌قه نه‌که‌ین ده‌مانزانی به‌دوای ئێمه‌دا ده‌گه‌ڕێن هه‌ر ئاشکرا بین رزگار بوونمان نیه چونکه کۆپتسه‌ر زۆر زوو ده‌گه‌یشته شه‌ره‌که وه هه‌موو لایه‌کیش دوژمن بوو بۆ کۆی ده‌چی ، ده‌مانگوت شه‌رێک ده‌که‌ین له‌ میژووی کورد بنووسرێتموه ، جار جار ده‌مگوت باشه کس دیار نی‌یه کێ ده‌یگه‌ڕێتموه هه‌ر خۆم دلی خۆم ده‌داوه جاشه‌کان بۆ مناله‌کانیان ده‌گه‌ڕێنوه ، مه‌رج نیه منالی جاشه‌کان وه‌کو باوکیان خویتری و پاره په‌رست بن له‌ رۆژی ۱۹۸۸/۱۰/۳۱ ئه‌و هه‌رشانه‌ی دوژمن ده‌ستی پێکه‌رد دنیا زۆر سارد بوو هه‌رگیز له‌لای ئێمه له‌ مانگی ۱۱/تشرینی دووم شه‌خته زه‌وی ناگه‌ڕی به‌ختی ره‌شی ئێمه دوو شه‌و زۆر سارد و شه‌خته‌ی کرد له‌ ده‌شت مایه‌وه ، ئاگرمان نه‌بوو چونکه ئاگر به‌دیاری ده‌خستین ، نهما ده‌هه‌شت شه‌وین پێمان دیار بێت چونکه به‌یانی دوژمن به‌دوای شه‌ینه‌که‌دا ده‌هات دوو هه‌واری ی شیوعیش که په‌راگه‌نده ببوون (باوک و کور) بوون له‌گه‌ڵ ئێمه که‌وتن بووین به‌ دوازه کس دیاره دوژمن هه‌رچی شه‌وین شکی لێ بوو گه‌ڕا ، نازام خوا له‌گه‌ڵ ئێمه بوو چۆن ته‌وشی ئێمه نه‌بوون زۆر هه‌ولمان دا له‌ ئابلوکه‌که ده‌رپه‌چین نهما نتوانی ، نانی ره‌قی چهند رۆژمان ده‌خوارد ، ئاردی پر له‌ ئه‌سپی له‌ ئاقار بوو ده‌مان هه‌ینا و نمانمان لێ ساز ده‌کرد ، شه‌کرو چامان هه‌بوو ، بی جگه‌ره‌یی مالی وێران کردین ، چه‌وریمان نه‌خوارد ، چێشته‌ی گه‌رم نه‌بوو ، نانی ره‌قی چهند رۆژه هه‌ندێ پهنه‌ری کۆنه‌مان لایه‌و راست بوو هه‌موو جار پێشمه‌رگه‌کان ده‌یانگوت ، به‌یانی چاوانان ده‌خوین ، نیه‌رۆ نان و چا ، ئیوارانیش هه‌ردووک ، هه‌مووی هه‌ر یه‌که بوو به‌لێتمان له‌گه‌ڵ یه‌که‌تر دا که هه‌رگیز یه‌که‌تر به‌جێ نه‌هه‌لێن هه‌ر چهند وه‌زج ناخۆش تریش بێت خۆمان ته‌سلیم به‌و رۆژه فاشیه نه‌که‌ینمه‌وه خیانه‌ت له‌گه‌ڵ یه‌که‌تر نه‌که‌ین ، دیار بوو ئارد و نانه‌که‌شمان کۆتایی پی هات له‌ رۆژی ۱۹۸۸/۱۱/۱۸ له‌گه‌ڵ هه‌موو پێشمه‌رگه‌کان دانیه‌شمه‌ پیم ووتن ئه‌ی مه‌ردینه ده‌بی لێره به‌هه‌ر حالێک بێت به‌رۆین چونکه نان و ئاردمان نهما دوژمن وابه‌گه‌ڕی رۆژتێک ده‌مان دۆزێتموه با رێگایه‌که بۆ ده‌رچوون به‌دۆزینه‌وه ئێمه هه‌موومان زۆر له‌ ناوچه‌که شه‌اره‌زا بووین ووتمان ده‌رۆین له‌ کۆی ته‌وشی دوژمن بووین شه‌ر ده‌که‌ین یان دزه‌ی لێ ده‌که‌ین.

لهپر پيشمەرگهيكه ووتى سهيركهن سهيركهن ئهوه دوو بزىن لهقهد ديدهبان دهلهوهرين ئيمه همر دهريزن بابچين بيان كوژينهوه عهسر بوو من لهگهه دوو پيشمەرگه تر چووم بزنهكان له بهارهوه بهتمنيا لهو چۆليه مابونوهه وابزانم هي گوندى بانمورد بوون كه چاويان به ئيمه كهوت شيت بوون و ههلاتن نزيكهى دوو كاترمير خهريكى ئهه بزانه بووين بۆمان نهگهيا دوژمن له ههموو قۆبهكان ههبوو بهلام ئيمهيان نهديت ئيتواره بهري كوتين تا بهياني رووناك داهاهت همر رۆيشتين شوى پاييز زۆر درژه ئهه شوه دوور و درژه له ئابلوقهى دوژمن رزگارى نهكردين بهلام له شونتيكى باش ماينهوه تا ئيتواره بهي نان ، بهي چاي بهي ههموو شتيك ئيتوارهى ۱۹/۱۱/۱۹۸۸ بهري كوتين بهسهلامتى له جادهى ديگهته بيستانه پهرينهوه همر چهند دوژمنى لى بوو بهلام ههستيان بهي نهكردين سهي كاترمير رۆيشتين له ئاقارى حاجى ووسو نووستين بهو سهرمايه نهمان دهزاني تايا دوژمن ليرهش ههيه يان نا ؟ من پيش رۆژههلات به دوورين سهيرم كرد دوژمن له ناچهكهى حاجى وسو نهبوو ئينجا بهره بهره شوهرمان كردهوه بهلاى كاني سهگان هيشتا بهديوى حاجى وسو بووين سهيرم كرد (رتچكهى مهر) ههبوو وه قشپلى مهرى تازهى لى بوو ووتم ئاوهدانيكه ليره ههيه كهبهسر كهوتم به دوورين سهيرم كرد دهيان ميگهل مهر واله نزيك ئوردوگاي بنهسلاره بو لاي ئيمه ديت ئيتواره كوژينهويهكى ترم به برادهران كرد كهوت پيشمەرگهه رهانهى ئوردوگاكان كرد كه خزبان بهشارنهوه وه خۆشم (٤) كهسم لهگهه ماينهوه چوينه ناو شوانهكان زۆر بهسرسوهرمانهوه سهريان كردين ووتيان تهگينا حكومهدت گووتى ههموام كوشتوه كاك شهفيق كه پيمان دهگوت شهفه شوانهكاني باش تهگيناسى ههمويان به شهفهيان گووت كاك ريباز و لهگهه نيه نهويش چاوى لهمن سووراندو قسمى لهگهه شوانهكانيش ده كرد ووتى ريباز له خۆشناوتيه لهگهه ئيمه نيه زۆر باسى منيان كرد منيش دانيشتبووم قسم نهده كرد كه ههلساين شهفيق ووتى كاكو نهريزن ووتم فرموو ، تا بهياني (٥) جار لاي شوانى جياجيا نانمان خوارد و پهرينهوه بهري شهريوت ئيتواره چووين بو گوندى (شانوهر) كه يازده كيلومتر له هوليتر دووره له عهشيرهتى شيخ مهمنوندين كوچهر و مهر لهوهريزن پياوى ههرچهند بلتى باشن من و شهفه و رهحمان و غهوسو عبهاس بهرهو ئهه گونده كهوتينه ريگا شهفه به گالتوهه ووتى بهخوا ليرهش ناليم ريبازى چونكه ئافهتى جوان و زيرهكيان ههيه ناني ئيمه دهبرن پيئكهنييم و گووتى وام لى بهكى تهسليم به حكومهتم دهكهيهوه ، ههرچهند گوندهكه چهكدار بوون زۆر ريزيان گرتين جل و شت و مهكيان گوژين ناني باشيان بو ساز داين لهوى شهفه خۆى ووتى ئهه ريبازه ههموو خهلكى گوندهكه كه (١٤) چوارده ماله

هاتن به تیلکهی چاو تماشای منیان ده کرد هر یه که بۆخۆی وه سفی ده کردم منیش قسم بۆ ده کردن لمبر ئهوی تراکتۆر ههبوو جیهازه کم خسته کار یه کسهر له گهمل سهرکردایهتی قسم کرد که (۲۲) رۆژ بوو نهمانتوانی بوو قسه به یه کمه بکهین زیاتر له دوو کاتر میتر لهسهر جیهاز قسه مان کرد براده ران ووتیان زۆر زۆر خه مان بوو وامان زانی ههمووتان شهید بوونه له بیرمه منیش ده مگوت هیچ نیه باش ده بی وه زع باشه ئیستا له قوناغیتی خۆشین جار جاریش به عهره بی ده مگوت (لادیربال) پیشمه رگه کان ئیستاش ده گیترنهوه ده لئین لهو دۆخه ناخۆشه ده یگوت گوئی مده نی (مام ماریش - ردین سپی گونده که که حکومت بانگی کرد بوو پرساری ئیمه یی کرد بوو که گهرا بۆوه گوتبوی (لادیر باله که ی ریباز حکومتی به خه بهر هیتنا) مام ماری تهمین (۷۰) سال (۳) سی ژنی هه یه زیاتر له (۱۵) کچ و کوری هه یه زۆر زۆر قسه ی خۆشه من زۆر جار سه رم لی دده تا لهرنگای مام جه لالی ئهوجا لای پیشمه رگه کان خۆی به لیپرسراوی ههمووان ده زانی نهیده زانی بلئی مسعود ده یگوت (محسود) به کاک عه زیز محمده ی ده گوت (عه زیز بیتر کۆتی) بیتر کۆت گوندیکه ئیستا له گهمل ههولیر تیکه لاو بووه چند کیلۆمتر له شاتۆمه ر دووره دوو رۆژ له (شاتۆمه ر) ماینه وه ده مانچه یه کی چواره خۆرم پیش کش به کوریکه ی لاو کرد که زۆر یارمه تی داین وه چند جار تیک رهوانه ی ههولیرمان کرد ، ده مگوت کورد چند وه فاداره ئیستا ئه وه کوره لای حکومت ئیستخباری بکات به سدان ههزار دینار وه رده گری که چی خۆی یارمه تی ئیمه دده ات کورد هیتشا گه لیک رۆلئی نازا و مه ردی ماوه به لام ناخ له میتر سه لئه وتراوه چه م بی چه قل نابی له رۆژی ۱۹۸۸/۳/۲۲ گه یشتینه ناوچه ی به رانه تی له ی لگه مل براده رانه ی ت ۸۵ ی به رانه تی یه کترمان بینیه وه کۆبونسه وم پیکردن دۆژمن زانی ئیمه گه یشتینه ناوچه که هیترشیکه گه وه ی کرد له ۱۹۸۸/۱۲/۲ گونده کانی زیبارۆک ، رزگه و سه رکهندی سوتاند به م جه ره به وه هیترش و په لاماره ی دۆژمن رزگارمان بوو .

چون بووم به مام خدر

له گمځل براده رانی ت ۸۵ ی برانستی هاته ده واجنه کانی (بانهمان) له نیوان مسیف و خانزاد له تمنیشت قهلاتی خانزاد ، له مالتیک دانیشتبوون دیار بوو پیشمهرگه کان زور ده چوونه نو ماله باسی منیان له کاک بورهان برای شهید سردار سعید سوئی جیگری فرماندهی ت ۸۵ ی برانستیان پرسى نمری رتباز له کوئیه پیاهه کانی رژیم زور مهره قیانه بیدوزنموه نومیشت ووتی وایزایم له خوشناو هتیه پاش ماوه یه گوتیان نو برایه ناوی چیه ووتی (مام خدر) دیاره ماتی (مام محمد) که له پاشان بوون به دوستیکی نزدیکم ، باوه ریان کرد پاش سعادتیک شفمو دوو پیشمهرگی تر توزیع ده بن دینموه بۆلای تیمه له حوشه که توشی کچه کهی مام محمد ده بن که (۱۷) حه فده سالان بوو سلای لی ده کمن و ده لاین رتباز و بورهان لیره ن کچه کهش ده لی کوا رتباز لیره یه ، هر بورهان و مام خدرن شفمه یه کسمر تیده گا ده زانی ناو گوزاره هرچمند ده یسورپنئی کچه که تی ده گا من مام خدر نیم رتبازم ، شفمه ده لی راسته مام خدر و فلان و نیتر . کچه که زور عاقل بوو به باوکیشی نومت که هن رتبازم بس همموو جار که چای ددها دهستم ده یگوت ها مام خدرۆ که پی ده کمنی جارتیک بتفنی له حوشه که راهه ستابووم ووتی کاک رتباز ماستاو ده خوی پی کمنی ، قولم گرت و ووم چی تر باسی رتباز نه کهی ، مام محمد زور جار له دائره یه تمنی مسیف سوئندی ده خوارد که من رتبازم ندیوه نومانیش باوه ریان نده کرد ، نامم ددها مام محمد بو براده ران نومانیش ده یانگوت باشه وه لامه کهی بو کاک رتبازی ده نترین ، مام محمد که ده هاتموه ده یگوت هتا تیمه رتبازه کهی دهشتی هولیر نه کوژن هیچتان بو نابی ، هرچی هیه بوئمو ده چی نومیشت خوی لی بزور کردینه بدم جوړه لای نو کسانه ی که نه یاننه گیناسیم به مام خدر ناسرام هتا زور جار پیشمهرگه کان له شوینی خومانیش به مام خدر بانگیان ده کردم .

دیسان به خوی خوزووشیک دائره یه هولیر مام خدر همان رتبازه به ناشکرا لمانا خه لک بلایان کرده وه له رۆژی ۱۹۸۹/۳/۲ هیتزکی گوره یان نارده سرمان زور به ناستنگ له بمر هیرشه که زگارمان بوو به لی مام محمد و مام خدر و کاک سعیدی نو سی تیکووشره بوون که چنن مانگ تیمه یان خدمت کرد من هتا ده مرم چاکه یان فراموش ناکم هقه له رۆزگارتکی وه کو نمرۆ چاکه و پیاهه تی نو خه لکه دلسوزانه لمیر نه کوی و نه کونه پراویز . نو هیرشه ی دوژمن همموو ناوچه کانی گرتموه ، بو خودزینموه له دوژمن مه فرزه کاغان به جوړتکی تازه تر ریک خستموه ، ده بویه هر فرمانده یه که گمځل مه فرزه کهی ته گبیری خویان

بگمن ئىتمە چووين بۆ ئوردوگاي بەستۆرە لە مالى برادەرىكى زۆر دلتسۆز و خۆشويست بووين له پر هاتموه ووتى جاش لەسر ئيوه شەريان بووه سەلاح شىنەى تاوەنبار كوژراوه من بپوام نەکرد ئو تاوانبارە هەر وا بەئاسانى بكوژى دەيان پيشمەرگەى شەهيد كەردبوو ، رۆژانە شوان و گاوان و كاسبكارى له ناوچەكان دەگرت تەسليمى حكومەتى دەكەردن ئو تاوەنبارە پيشتر فرماندەى ت ۱۲ ى سۆزان بوو ماوهيه كيش جينگرى من بوو ، قسەكە بووه راست بىم جوۆره دوژمن بۆ ماوهيهك وازى له ئىتمە هيتا له ۱۹۸۹/۳/۵ لاشەى ئو تاوەنبارەيان بە پيش بەستۆرە بردهوه هەولير له شەوى ۱۹۸۹/۶/۵ چووين بۆ ئوردوگاي پيرزين كە (۲) كم له هەوليرەوه دووره له مالى تىكۆشەرىك ماينەوه بۆ بەيانى خىزانى خانە خوتكەمان بەدواى (نامينە) خانى ناردبوو كە زۆر زۆرم خۆشەويست يەكيتك بوو له كچه جوانەكانى كوردستان ئويش بە دل و بە گيان منى خۆش دەويست ديارە چارى بە من كەوت زۆر زۆر گريا زياتر له (۲۰) دەقيقه دەستى گرتم و بەرى نەدا من هەرچەند زۆرم پى ناخۆش بوو كە هات ، چونكە نەمدەزانى ئىستا هەلۆتستى چۆنە لەو زروفە دژواره لەناو ئوردوگا هەر زمانى زەلە بەكات هەموومان دەكوژرين ئوردوگا كەش تەخت دەكەرى ، و تەم مەگرە ئو دەريژە پيدانى ريبازى شەهيدانە ، رىنگاي وەفاييه ، رىنگاي مەردانە ، رىنگاي سەربەرزانه من خۆم ئو رىنگايەم بۆ خۆم هەلبژاردوه هەر دەگريا ووتى باوكم غەدرى لى كردم ئىستا لەلای جاشىكم حەزم دەكرد بۆتۆ بىم .. ترسام كە باسى جاشى كرد و تەم لەلای مێردەكەى نەيگيرتەموه ، ناراستەخۆ تىم گەيانە كە لەلای كەس باسى ئىتمە نەكات ووتى من زانىم بۆيه هاتم چۆن كارى وادەكەم بەلئى ئو كچه جوانە ئو كچه تىكۆشەره پاش ئوەى منى لى دوور كەوتموه باوكى بۆ هەوس و مالى دنيا بە جاشىك فرۆشتى من تىنگەيشتم تا ژيانم وابى ئو رىنگايە بگرم ، تا كوردايەتى بگم رەنگە هيج كچىك بە ژيانى من رازى نەبىت ، بەلئى هەر لەو ماوهيه دواى گەوانەمان لە پارتيزانى و چوونم بۆ فەرنەسا و ئىتاليا لە ئىتاليا كچىكى زۆر كوردپەروەرم خۆش ويست بەلام داخەكەم ژيانى دەربەدەرى و هەر رۆژە لەشاخىك ، هەر سائە لە شوينىك زۆر جار بىيانووم پى دەگرى بۆئوەى لىك جيا بىينەوه من هەميشە بارى خەمى ئويشم لەسر شانە بەلام هەرگيز كوردايەتى و وولاتەكەم بەو جوۆره خۆشەويستيانە نەگۆريتموه هەرچەند دلم ، جەرگم بۆى لەت لەت بووه ، بەلام رۆژنىك دەبىت ئو كچه تىكۆشەره ئو كچه جوانانە تى بگم كە پيشمەرگە باشترين رۆلەى گەلى كورده نەك هەر دەبى دليان رابگرن بەلكو دەبى پيشوازىش لە هاوسەرتيان بگم كە لە پاشان بەدريژى دىتموه سەر ئو باسە ، رۆژى دواتر چووين بۆ شانۆمەر و دەشتى هەولير لەويش چەند جارنىك قسەمان لەگەل سەركردايەتى كەردوه .

دهرباره‌ی مفاوه‌زات

له رۆژی ۱/۸/۱۹۸۹ زۆر له براده‌ران قسه‌یان له‌گه‌ڵ کردم وه به‌ئاشکرا باسی مفاوه‌زاتیان کرد دياره راستيش بوو چونکه هه‌لبژاردنی (مجلس الوگنی) مانگیتک دواخرا ، ئیترانیه‌کانیش به‌رتگای ی . ن . ک مفاوه‌زاتیان له‌گه‌ڵ د . عبدالرحمن قاسملو ده‌ست پیتکرد ، به‌داخوه به‌و تاکتیکه شه‌هید قاسملو سه‌ری دانا ، دياره عیراق له ژێر پالپه‌ستۆی ئه‌و شالاری راگه‌یاننده (حمله اعلامیه) وستی جارێکی تریش چار به‌سته‌کی به‌گه‌لی کورد بکات ، چونکه له‌کاتیک مفاوه‌زات هه‌بوو هه‌ر خه‌ریکی کاول کردنی کوردستان بوو ، له‌لایه‌کی تریش حکومه‌تی عیراق ده‌یویست ناکوکی بخاتمه‌وه پارته‌ کوردیه‌کان مفاوه‌زات له‌گه‌ڵ یه‌کیتی بکات و ئه‌وانی تر حیساب نه‌کات ، له‌لایه‌کی تریش ده‌یویست ریزه‌کانی ی . ن . ک هه‌له‌وه‌شینه‌ی گوايه مفاوه‌زات له‌گه‌ڵ کاک نه‌وشیروان ده‌کات به‌لام له‌گه‌ڵ مام جه‌لال ناکات گوايه مام جه‌لال جینگای بپروا نیه ، به‌هه‌ر حال باسی مفاوه‌زات زۆر گه‌رم بوو موکه‌رمه تالهبانی نوێنهری سه‌دام له‌ چیکوسلوفاکیا چاوی به‌ مام جه‌لال و کاک عه‌زیز محمهد سه‌کرتیری حزبی شیوعی عیراقی که‌وتبوو ، زۆر له‌سه‌ر دۆخه‌کان قسه‌یان کردبوو له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌ی سووریا مناقشه‌که گه‌رم ببوو ، مام جه‌لال به‌ موکه‌رمه تالهبانی ووتبوو به‌ سه‌دام بلێ که هه‌رچهند ئیستا قسه‌کانیش تۆمار ده‌کری پینی بلێ (قوندره الرئیس حافظ الاسد تسوی راس منه صدام حسین) صدام له‌و قسه‌یه کافر ببوو له‌ به‌سه‌ره بوو که ئه‌و قسه‌ی پێ گه‌یشته‌بۆوه ، لیبورده‌نینکی گشتی ده‌کرد ، زۆر هه‌ترشی کرده سه‌ر مام جه‌لال ، به‌م جۆره مفاوه‌زات نه‌ما له‌ ده‌وربه‌ری مانگی کانونی دوهم نامه‌یه‌کی سه‌رۆکایه‌تی کۆماری هات ده‌لتی (لا مفاوچات مع الحاتن جلال الگالبانی لا مفاوچات مع الجبهه المزرفه) واته له‌گه‌ڵ نه‌وشیروان ده‌یکه‌ین ، له‌کاتی شه‌هید بوونی قاسملو ، سه‌دام ووتبووی نه‌گه‌ر دیت بۆ به‌غدا بۆ چاره‌سه‌ری گه‌روگره‌سته‌کانی میوانی مالتی خۆم بینه‌وه په‌لاریتک بوو له‌ ئیترانیه‌کان ده‌درا ، به‌هه‌ر حال ده‌نگی مفاوه‌زات خه‌لکی راگرت که‌له ئیتران ته‌سلیم به‌ عیراق نه‌بنه‌وه حالی حازر هه‌یچ شتی‌ک له‌ نارادا نیه چونکه حکومه‌تی عیراق ئیستا معاره‌زه‌ی عیراقی و کوردستانی به‌لاواز ده‌زانێ به‌عه‌ق‌لی خۆی پیتوست ناکات زیندوویان بکاتمه‌وه (مه‌به‌ست سالی ۱۹۹۰) . مفاوه‌زاته‌که‌ی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیترانیس چهند مانگیتک به‌رده‌وام بوو . له‌ کۆبونه‌وه‌یه‌ک که‌ ماچه‌لالیش ئاماده بوو به‌هه‌ندێ خال رازی

چۆن زانیم قاسملۆ شهید کرا

له کاتژمێر (۱۲/۵) ی پاش نیوه‌رۆ به کاتی هارینهی بهغدا له‌بن ئه‌شکوتیک له‌گه‌ڵ دوو پینشمه‌رگه‌ی تر (ته‌ماتو روونیکه‌ی خۆشمان کرد بوو) رۆژی ۱۳/۷/۱۹۸۹ بوو هه‌رچه‌ند بلی ی گه‌رم بوو ، ره‌نگه‌ پله‌ی گه‌رمای له‌ چل به‌سه‌روه‌ بیه‌ت نیزگه‌ی به‌غدام کرده‌وه که عاده‌ته له‌و کاتژمێره‌ ئیسلامه‌تی ده‌ژنیه‌ته‌وه پاش ماوه‌یه‌ک کردمانه (ده‌نگی کوردستانی ئیتران) هه‌وائی ته‌قه کردانی به‌ زمانی فارسی و کوردی له‌ قاسملویلاو کرده‌وه و تم برایان به‌خوا قاسملۆ شه‌هید کراوه له‌ کاتژمێر (۲/۵) ده‌نگ و باسی به‌غدام کرده‌وه دوای ئه‌وه‌ی هه‌واڵه‌کانی خۆنده‌وه له‌ هه‌مان کاتژمێر هه‌وائی ئیترانیش هه‌یه له‌ کۆتایی نیزگه‌ی ئیتران و تی (دوینی له‌ ئوت‌ریش) ئیترانیه‌کان وا به‌نهمسا ده‌ئین) د . عبدالرحمن قاسملۆ و دوو سه‌رکرده‌ی تری کوردی کوژران له‌ کاتی مه‌فاه‌زات له‌گه‌ڵ نوێنه‌رانی کۆماری ئیسلامی وه زۆر که‌سیش برینداره (و تم ئه‌وه ئیشی ئیترانیه‌کانه ، پاش ماوه‌یه‌کی تر مه‌فره‌زه‌یه‌کی تر هات ئه‌وان رایان وابوو (جمه‌اعه‌تی مجاهیدی خه‌لقه - مسعود رجوی) من هه‌ر پیم داگرت ئیترانیه‌کان ، ئیواره نیزگه‌ی دیموکرات به‌ درێژی باسی شه‌هید کردنی قاسملوی کرد زۆر خه‌مبار بووم به‌ له‌ ده‌ست دانی ئه‌و سه‌رکرده مه‌زنه ، چونکه هه‌میشه بروای وابوو ده‌بێ گه‌لی کورد خۆی خۆی رزگار بکات هه‌ر له‌پیتش خۆم ده‌سه‌وت چۆن پیاری وا زانا و ژیر وا دنیا دیده‌ وا به‌ تاقی کردنه‌وه ، سه‌کۆی شکاک و هه‌مه‌ئاغای مه‌نگورو قازی محمدي له‌ بی چۆه چۆن به‌ خۆی چۆته به‌رده‌سته‌ی ئیترانیه‌کان ، زۆر جار له‌داخان جنیوم پی ده‌دا چونکه ده‌مگوت به‌راستی شه‌رمه‌زار بووین ئابروومان چوو ، ده‌مزانێ تۆ له‌شمان پی نا کرتته‌وه پینشمه‌رگه‌کانی ئیتران ، رۆڵه‌کانی هه‌موو کوردستان گه‌ر به‌رگری له‌ خۆمان نه‌که‌ین ئه‌وها هه‌موو سه‌رکرده و کادیره‌کانمان شه‌هید ده‌که‌ن گه‌ر ئه‌وه‌یان له‌سه‌ر بچی کاری نا مه‌ردانه تریش ده‌که‌ن . هه‌قه هه‌ول به‌دین چی له‌ ده‌ست دی بکری ده‌بێ ئه‌و ئالایه به‌سه‌ر سه‌ری ئیوه به‌رز بکرتته‌وه (کوردستان یان نه‌مان) .

رښځستن بر بړه پشته پيشمه رگه يه

لهم ياداشته نازانم به چ زمانيتك باسى روژلى چاكه و يارمىتى دان و پياوهتى نمو براده رانه ي
ناو شار بكم كهله رښځستنه كانى (كوره ك) خباتيان ده كرد و نپچرابون ، بههق چون نمو
پيشمه رگانه مايه سروه ي و شانازيان بوى . ن . ك كه له دواى نهنفال و شكست خوزيان
راگرت و سمنگري خباتيان چول نه كرد چ نموانه روى مان و نمانيان گرت له قولايى
كوردستان به مفره زيه پارتيزانى مانوه وهچ نموانه له باره گاكاني سر سنور لسمر قنديل
و چپاي مامنده نيشكيان له گونده خوشمويسته كانى زه لى و شينى و ناو زهنگ و دۆله كوگه
...هتد ده گرت هر ناواش نمو قاره مانانه له شاره كانى خباتى ژير زه مينيان ده كرد ، هيچيان
لمو پيشمه رگانه كمتر نبوو ، له كاتيكدا به كومل پ . م تسليم ده بونوه ، رهش بينى و نا
نوميدى بالى بسمر زوريه خهلكى كوردستان دا كيشابوو ، كهچى نموان نك سارد نعبونوه
بهلكو له جاران به گورتر بازوى تيكوشانيان لى هلماليبوو ، به لى لمر روژدها كه رهش و سپى
لينك ناشكرا ببون ، بهديار كموتبو كه كى شورشگيترى راسته قينه يه و كى هر سرچوپى
كيشى ناهنگى سورداشه .

كوره كانى رښځستن جگه له وهى كارى رښځستنيان نه بخام ددها په يوه نديه كى پتمو شيان
له گمل نيمه پارتيزان دا هببو ، ده توانم بلتم نه گم نموان نمونايه ژيانمان زور ناستنگ و
سه ختره دهبو ، لموانه بوو هر نمان توانيبا بژين همنديك لمر براده رانه ي بمرده وام هاموشوى
نيمه يان ده كرد و به گويره ي توانا پتويسته كانيان بى دابن ده كردن نمانه بون كاك
مستفاه سديد قادر و كاكه زياد (چمتو) و كاك زيادى گوره و سر كوت بون ، دواى
گه رانه ي نيمه ش بى سر كرده ي به هوى خائينيك كاك (چمتو) له لايمن رژيم دست گير
كراو به لام قامچى و كيبلى و زيندانه تاريكه كانى به عس نه يان توانى هيچ نه ينيه كى پى
بدر كينى و نيعترافى لسمر هيچ براده ريك نه كرد و دواچار به حوكمى نيمه ي رهوانه ي
بند يخانه ي نمبو غرتب كرا ، چمند مانگيك دواى نمو مستهفا سديد قادرش دست گير كراو
به لام خوشبه ختانه له دواى راپه رين بسمر بمرى گه رانه ي كوردستانى نازاد ، براده ريكى ترش
كاك عبدالواحد ادرس شريف (رهوند) كه له گمل كاك (چمتو) كارى رښځستنى ده كرد
دواى گيرانى كاك چمتو بو به پيشمه رگه و خوى گه يانده باره گاي سر سنور ، جگه لموانه

براده‌رانی (قه‌هج) یش له یارمستی دان و خزمست کردنی پارتیزانه‌کان رۆلی بمر چاویان
هه‌بوو ، همر هه‌م‌و‌ویان شایانی رۆزو وه‌فادارین ته‌گه‌ر وه‌فا و ته‌مه‌ک مابێ .
شایانی باسه‌ ئه‌و براده‌رانه‌ی که سهر به‌ کاک نه‌هه‌رۆ سه‌عید سه‌فی بوون له‌ ناوچه‌ی به‌رانه‌تی ئه‌و
ساوه‌یه‌ له‌ یارمستی دانه‌مان درێغیان نه‌کرد زۆر سوودمان لێ وه‌رگرتن .

نه خوښی مه لاریا

مه لاریا نه خوښیه کی کوشنده یه ، پیش نه وی زانست و تندرستی وا پیشکوتو بیت سالی بسمدان بگره به همزاران کس به نه خوښیه مال ناوایی له دنیا ده کرد ، تیستا به هوی بوونی پزیشکی باش و دوزینه وی دا و درمان له هندی شوتن هر شوتنه واری نهماوه ، به هوی چول بوونی کوردستان پیشکه و میث مه گمز زیاتر بیوون جگه له پیشمرگه ی به جمرگ هیچ شتیکی تر جوړنه می نده کرد سر به شاخ و ده شته کانی کوردستان دا بکات نه ک مرؤ و حیوان نهمابوون همتا رووه کیش هندیکی سیس و ووشک بیوون نیچیری راوی میث و مه گمز هر به دنیا پیشمرگه بو ، یه جوره پیشکه هیه نه نه خوښیه ده گوازتته نه شویش دیاره له به ختی ره شی نیمه له ناوچه که پهیدا بووه ، زوری پیشمرگه کان توشی نه خوښی مه لاریا بوون ، من سالی پیشتر گرتبووم ، زوری له دترسام وه راسته ده لاین (نه وی بتسی ناخه لمسی) راست وام بسمر هات دووباره گرمهوه ، به لام به هوی زیره کی و نازایی و چاو نترسی ریکه خسته کانی کومه له لئاو شاری همولیر هموو درمانه کاتمان بو هات ، پاش نه وی شنگ و تاهرگیزی له برین نه جاروش لده دست جزرائیل نه جاتمان بو ، دوژمنیش بمرده وام هیترشی ده کردینه سر ، نه خوښی مه لاریاش له هیترشه کانی حکومت نه ک هر خرابتر بوه به لکو مترسی گوره شی لمر پهیدا کردین ، به دوا ی لپرسراوانی ناو شاری همولیرم دا نارد ، چمند جارتک کو بوونهوه بو چاره سرکردنی نه خوښه کان ناماده یی ته اواریان هبوو که له گمل خوین بچینهوه ناو شار تاکو چاره سری باش و خواره مهنی به لزهت پو شتیمان ده کاتوه ، ناکری لیره به درژی باسی هاوکاری هاو پنیانی کومه له بکم که له ناو شار بوون نه ونده ده لیم هیمته می توان نه بووایه ، تیستا حال له شوتنیکی تر بو ، زور به نیمه ماندو بوون زور دهنگ و باسی به سوودیان بو هینان به تایبته میان له کوشتن رزگار کرد به ووریایی چمند هاو ریه ک پیلانیکی دائره می نهنی همولیر که بو کوشتنی من ساز کرابو ، ناشکرا کردو نه برادرانه ی به گرتندا لیره دا هقه به گرمی پیوژیایی نه خوږاگریه یان له بکم که دوژمن نه یوانی هیچ نه یینه ک به تیکوشه رانه بدرکینن ، هاو پنیانی ناو شاری همولیر دلسوزانه پیداو رسته کانیان جی به جی ده کردین له پاره ، خواردن ، جلوسرگ ، پیلاو دهنگ و باس ، نامه ره وانه کردن بو سرکردایه می ، همتا هینانی دهنگ و باسی کس و کاری پیشمرگه کان ،

من له ماوه دوورو دريژه وه سالي پيشووش كسي مالى خويمانم نهديت ، تنها هر بهوي برادران دهزاني له كوين ، چونكه دوژمن چاك تاقيبى ده كردن ههلى پينچابون نهوانيش له ترسان هر يه كه له مالى دوستيك خويان شاردبزه ، له مانگى ئابى ١٩٨٩ ناگادارى پيشمرگه كانم كرده وه هر كسيك دهيوئ دايك و باوك و براو خوشكى بييني تا مانگيكي تر ناروين ، چونكه وه كو زانياريمان بو هاتبوو دوژمن خريكي پيلانيكي يه كجار گوره بوو بو ليناو بردغان ، دهبي ناوچه كه به جيبه تلين ، لهو مانگه زوريه پيشمرگه كان به دواى كس و كاريان نارد ، منيش له گهله برادرانى ناو شار هر خريكي ريگا دوزينه بووين ، ناگادارى ريكخستنى سلتمانيمان كرد كه ناگادارى ريكخراوى رانيه بكنم ، نيمه له ١٩٨٩/٩/٧ ده گدينه ناوچهى بيتوين لهوي يه كتر بيينين ، دياره برادران وه كو پيويست كاره كانيان جيبه جى كرد.

چەند تىكۆشەرنىكى تر لە رۆژانى سەنگى مەحكەك

ئادەمىزاد ھەتا تووشى بارى ناخۆشى نەيىت ، دوست و دوژمنى بۆ ساغ نايىتمە ، تىكۆشەران ھەتا لە ناخۆشترىن بار نەژىن نازانن رادەى خەلكى تىكۆشەر چەندە ، لە شەرى پارتىزانى من گەلىك خەلكى دلسۆزم دىت زۆر پىاوى مەردم بە دى كرد كە ھەرگىز لەو باوەرە نەبوم لەو ھەل و مەرجە ناسكە وا يارمەتى شۆرش بەدن ، لە شارەكان لە ئۆردوگا زۆرە مليتھە كان ، لەو چەند گوندى كە مابوو ، شوانەكان ، ئەوانەى زراعتيان كەردبوو كارى وا پىاوانەيان كرد مەگەر مېژوو بتوانى بىگىرتتەم بە خەتى زېرىن لە سەريان بنووسى ، ئەگىنا منى وا كۆلۆ و سەرگەردان لە كوئى دەتوانم باسى پىاوەتى و ئازايەتى و چار نەترسى و دلئىرى ئو تىكۆشەرانە بنووسمە ، پىت سەير نەيىت خەلكى وام ديوە نانى لە دەمى خۆى دەرهىناو بە پىشمەرگەكانى داوہ ژن و منالى خستۆتە مەترسى بۆئەوى پىشمەرگەكان بھسىنەم ، زۆر لەو تىكۆشەرانە لە رۆژى رەش شۆرشگىرپى خۆيان سەلماند داخەكم ئىستا ناتوانم يەكە يەكەى تىكۆشەرەكان بە خەلك بەناسىنم چونكە دوژمن ئەواندە زالم و چەرچىە ، ھەر بزانى لە سىدارەيان دەدات ، رق و تورەيى خۆى بەوان ھەلدەپژۆى ، گەلى كورد ھەزاران تىكۆشەرى واى لە مەيدانى خەباتە ، كەسنىك لەگەل جەماوەر ئاشنايى نەيىت وا دەزانى دنيا جۆرنكى ترە (مەبەست سالى ۱۹۹۰) بەلى من لەو گەشت و كىشمە كىشمە لەو رۆژە سەختانە دەيان ئافرەتى تىكۆشەرم دىت كە بە كۆلى خۆيان نان و پىخۆرى بۆ پىشمەرگەكان دەھىنا ، دەيان پىاوى ئازام دىت ، كە ھەموو تواناي خستبوو كار بۆ ئەوى ئىمە بژىن و نەمرىن ، ھونەر ھەر لە خۆمان نەبوو بەلكو پەشت و پەنامان بە ھىز بوو ، جەماوەرى بەشەرەفى گەلەكەمان يارمەتى داين .

من لە باسى شوانەكان بە نمونە يەك ھالەتم باس كرد دەبى شوانەكان ھەموريان بزاند ئىمە تا دەمرىن تا دنيا ماوہ قەرزارى ئەوانىن نانى رەقى شوانەكان نەبوايە لە كوئى ئىستا من تاهەرگىزى ئو نووسىنەم دەما ، قاپوت و كەرك و ساقۆى شوانەكان نەبوايە بەبى شك لە سوچىكى كوردستان لە سەرمان رەق دەبوونەم ، ئىستا ئىسقانىشمان نەدەما ، قەسى خۆش و شىرىنى پىاوى وەكو (لالە ھەمە) نەبوايە ، لەكوئى دەمانزانى باس و خواس چىە .

دەست و گۆچانى (كانبى و عبدولا) ى بەستۆرە نەبوايە ، لە كوئى ئىمە رىنگاى تارىك و ناو دار و بەردمان بەشە دەدزىبە ، خواردن و چاى كاكە عىسا نەبوايە ، لەكوئى ئىمە

دهمانتوانی شهقاوتیک بهاوژیژین و چاومان خسو داینه‌گری ، حراستی دوو مناله ژیکه‌له‌کمی گوندی (کۆږهک) ی نزیک همولیر نهبوایه ، له‌کوی ئیمه له په‌لاماری دوژمن رزگارمان ده‌بوو. هۆه‌زه‌کمی مام عولای بانی ماران دنیای چۆل و هۆلی بۆ ئاوه‌دان کردینموه شوانه دره‌نگ چای بۆ تازه ده‌کردینموه ، بنه‌گه و همولاری کچه جوانه‌کمی همرکیان (ده‌لال خان) نهبوایه ، له‌کوی پهنه‌و ژاژی و کمشکمان هه‌لده‌گرت که چهند رۆژ پینی ده‌ژیاين ، شوانه پیه‌کمی (کانی سه‌گان) نهبوایه ، چۆن نامو هه‌ولمان ده‌گه‌یشته یاران ، کمی کیژ و کال لمبر بیری شهریان ده‌کرد لمبر ئیمه . ده‌نگ و باسی ژنه مبرد و ئازا و نهبزه‌کمی شاری سهری ره‌ش (بسی) نهبوایه ، کوا ده‌مانزانی کمین و داوی دوژمن چۆن رتک خراوه نه‌گهر کوردستان شوانی لی بپرایه ئیمه ئیستا شو کویژ ده‌بووین ، به‌حزرت خواردنی گوشت بووین ، به‌لی شوانه‌کان همر کوردی دلسۆز بوون ، به‌لکو پیتشمهرگی راسته‌قینش بوون ، رۆژیک نه‌گهر (لاله حه‌مه‌مان) نه‌دیبا ، یه‌کسر ده‌یگوت نه‌میرۆ (بی سهر بوون) زۆر شوان که له بناری مسیف میگه‌له مهربه‌کمی راده‌گرتموه لامان ده‌دا ، یه‌کسر چای بۆ ساز ده‌کردین و ده‌کمرته قسه و باس همر ده‌تگوت فدیله‌سوفه باسی حه‌شر و قرشی ده‌کرد ، له باسی جاشه‌کان ده‌هاتموه سهر باسی پیتشمهرگه‌کان ده‌یکرده سواله‌کی درێژ زۆر جار بۆ (۱۰) ده‌قیقه ده‌چووین (۵) پینچ کاتژمیرمان پی ده‌چوو ، قسه‌ی زۆر خوش بوو ههموو جار ده‌یگوت منیش وه‌کو ئیئوم ، ئموه خیزانه‌کم (۱۰) ده‌ده‌قیقه دووره به‌لام دوو مانگه له‌گه‌لی نه‌خوتووم ، منیش ده‌مگوت به‌ قاچاغی برۆه زۆر پی ده‌کمی ، ههمیشه به‌ همرکیه‌کانی ده‌گوت (شوین هه‌لگر) چونکه به‌یانیان لمبر رینگا‌کان سه‌یری شوین پیتیان ده‌کرد بزانه ئیمه تیتپرپوین یان نا ؟

لاله حه‌مه‌ی قاره‌مان به‌ قسه خوشه‌کانی یارمندی ئیمه‌ی دا هاورنان به‌فری بۆ ده‌هیتناين ماستی چاکی هه‌بوو ، شو کم ده‌خوت ههمیشه خۆی به‌ کوردیکی زۆر باش ده‌زانسی دنیای دیوو چهند تیتپرې گهرمیان و کورتستانی کردبوو ، زۆر خه‌لکی نه‌گیناسی ، تهمنی له‌ په‌نجا ساڵ به‌سهره‌وه بوو ، جار جار کهره‌که‌مان ده‌برد بارمان گران ده‌کرد همر له‌ ده‌وو پشتی کهره‌که ده‌سوورا ده‌مانی کهره‌کمی خوش ده‌وی ده‌یگوت مام خدر ئیواره بۆم بنیره‌وه چونکه (مه‌حتم) (سه‌گه‌گی هه‌رگیز به‌ خۆرا نه‌ده‌حیپی که ده‌نگی ده‌هات ده‌یگوت گورگه هه‌تا ئیمه ته‌قه‌ی پتوه بنیین چونکه گورگ زۆر له‌ ته‌قه ده‌ترسی .

شوانه‌کانی همرکیان جاش بوون ته‌قه بی حساب ده‌کرا ، کۆنه ده‌مانچه‌یه‌کی هه‌بوو ره‌نگه هی سی ساڵ له‌مه‌و پیتش بیت زۆر وه‌سفی ده‌کرد ده‌مانی ده‌لی چه‌کیتکم به‌دنی ره‌نگه بی

به‌شان نه‌کردبىّ!! هەرگیز نه‌ی ده‌گوت جاسوس هەر وه‌کو زه‌مانى پيشوو به (خه‌فیه‌بى)
 ناو ده‌بردن . هەر دلئى ئيمه‌ی ده‌داوه زۆر رقى له‌ جاشان بوو ، باسى كورپىنى خۆى بۆ
 ده‌گێراينوه كه‌لاو بوو ، من ئيمستا كه‌ ئهو تينكۆشه‌ره ياد ده‌كه‌مه‌وه مينگه‌له‌ سه‌ر و
 به‌رخۆله‌كانى كوردستانم وه‌بیر دیتمه‌وه كه‌ ئه‌وانيش وه‌كو ئيمه‌ له‌لايمن رۆژمى پياو كوژى به‌غدا ،
 رۆژمى نامرۆڤى به‌معى وه‌حش و درنده زۆلميان لى ده‌كرا ، ئيمه‌ له‌ هه‌موو خۆشى ژيان بى
 به‌ش كرابووين ئه‌وانيش له‌ پاوان و ميترگ و گه‌رميان كورستان و هه‌واو ئاوى سبازگار قه‌ده‌غه
 كرابوون هەر بۆى لاله‌ حممه‌ی قاره‌مان شوانه كورد په‌روه‌ره‌كه‌ى بنارى سه‌رى ره‌ش.

له‌ گه‌ل هيرشى زستان دوژمنيش بۆ سه‌خه‌لت كردنى ئيمه‌ هيرشى ده‌ست پى ده‌كرد هه‌موو
 كون و قوژينيك ده‌گه‌را ، كۆپته‌ره‌كان ، جاشه‌كان سه‌ربازه‌كان ، جاسوسه‌كان ، موختاره‌كان ،
 ده‌كه‌وتنه‌كار وه‌كو سه‌گى هار ده‌سورانوه بو به‌فرو سه‌هۆله‌ له‌ناو تاشه‌به‌ردى گه‌وره‌ له‌ بن
 نه‌شكه‌وتى ته‌ر خۆمان ده‌شارده‌وه چاك بوو چهند شوانىكى دلسوژ و مه‌رد له‌سه‌ر جاده‌ى گه‌شتى
 (به‌ستۆره) له‌ كۆنه‌ خانووبه‌ك مابوون كه‌ تاريكايى داده‌هات به‌لاكه‌لاك و له‌مزه‌ له‌مزه ، داغمان
 شه‌قى ده‌هات له‌ سه‌رمان ده‌چورينه‌ خه‌مه‌ت (كاك عه‌بدوڵا و كاك كانبى) ئه‌وانيش خوا
 به‌ره‌كه‌ت بخاته‌ مال و سه‌روه‌تيان هەر پياوه‌تيان له‌به‌ره‌ دا بيت زۆر به‌ پياوانه‌ وه‌ريان ده‌گرتينه‌وه
 ، چيشتى چاكيان بۆ ده‌هينان ، جگه‌ره‌ و پيداويستيه‌كانى تروش هەر مه‌په‌سه‌ به‌ينى خۆمان
 بيت جارجار پاقله‌هه‌شان ده‌هيتنا دوو مه‌نالى به‌چوكيان له‌گه‌ل بوو له‌ ته‌مه‌نى (١٠) ده‌سالى
 كاكه‌ عيسا مه‌نالىكى هەر چهند بلئى ي رووح سووك و جوان بوو زۆر زۆر منى خۆشه‌هويست
 هه‌ميشه‌ چاى بۆ چهند باره‌ ده‌كردمه‌وه ده‌يزانى من له‌ شوئنى وا ناخووم هەر داده‌نیشم ده‌هاته
 لام ده‌يگوت مام خدر توخوا ناوى خۆت چى‌يه!!!؟ منيش ده‌مگوت عيسا گيان بۆ ئهو
 په‌رسياوه‌ ده‌كه‌ى ده‌يگوت هەر پيم خۆشه‌ بزائم چونكه‌ ئهو ناوه‌ به‌مى تو ناچى!!! مام كانبى
 له‌ بناغه‌دا جاش بوو ده‌م ترساند ده‌مگوت خۆم ته‌سليم ده‌كه‌مه‌وه ئه‌ويش به‌راستى وه‌رگرتبوو به
 بوهره‌نى ده‌گوت ئهو مام خدره‌ له‌ زيندائى ده‌چينى ، مام كانبى شو نه‌ده‌خه‌وت له‌گه‌ل من
 داده‌نیشته‌ عيسا كه‌ خه‌و چاوى داده‌خه‌ست و راده‌چله‌كى و ده‌يگوت ديسان چايه‌ منيش
 ده‌مگوت عيسا گيان شاعير ده‌لى :

تاژ و شيرين پينكه‌وه چا بى چا نه‌بى
 هەر كه‌سى هه‌منشيني چا نه‌بى پيت چا نه‌بى

من هر لمبر خو دهریست چا زور بخوم براده‌ران دهنوستن من داده‌نیستم زیاتر له (۴۵) چل و پینج شو نمو تیکۆشمرانه یارمه‌تیا داین ، له رۆژی ۱۹۸۹/۳/۵ له نۆردوگای به‌ستۆره به دزی به رۆژ له گه‌ل شمش پینشمهرگه ماینهوه تینواره چومم بۆ مالتی کانبعی خاله‌که‌یان میوان بوو به ناوی (حاجی سایر) که منی باش نه‌گیناسی که چاوم پی‌ کتوت هه‌لسا زیاتر له ده‌جار ماچی کردم ووتی رینباز نموه ماوی ! کانبعی چاوی زوق بۆوه ووتی توخوا تو رینبازی ووتم به‌لتی ، زور گله‌یی کرد که منم خوم بۆ نمو تیکۆشمره ناشکرا نه‌کردوه ، به‌راستی کانبعی یه‌کینکه له تیکۆشمرانی گه‌ل و نیشتمان بی‌ گومان منالانی وه‌کو عیساس له دوا رۆژ نمو سەنگەرانه قایمتر ده‌گرن ، چونکه له‌گه‌ل پینشمهرگه چاریان کردۆتسه‌وه و په‌روه‌ده‌ی هه‌ردوو شاخ و کیتی دلگین و له وینمی نمو تیکۆشمرانه هر زور بیت .

به‌لتی گه‌لیک تیکۆشمری تر له ژن و پیاو له ریزی پینشوه‌ی شوپش کار ده‌کمن ، داخه‌کم ناکرئ یه‌که یه‌که‌یان باس بکهم ، تیکۆشمری وه‌کو (مام محمد ، سه‌عدی ، حاجی خدر ، وه‌زیر ، کاک حسەن ، مام عارف ، مام عه‌ولا ، مام قادر ، سه‌عدون ، کاک عەزیز ، و ده‌یان بگره‌ سەدانی تر جینگای دیار و پر له شانازیان هه‌یه ، له خبات له پیناوی کورد و کوردستان ، به‌ سه‌رو ما‌ل له رۆژی سه‌خت و دژوار یارمه‌تیا داین . ناهه‌تی تیکۆشمری وه‌کو (عه‌یشه‌ خانی ، گول ، نه‌ستی ، له‌یلا ، نه‌سه‌مر ، غه‌زال ، قه‌سپی ، به‌سی ، ئاواز ، فه‌خریه) بگره‌ ده‌یانی تر ، بی‌ گویدانی دوژمن به‌بی‌ نموه‌ی گوئی بده‌نه ره‌وشتی کۆن به‌ روو سوری هاتوچۆی پینشمهرگه‌یان ده‌کرد ، له ماله‌کانیان شوو و رۆژ ده‌حه‌ساینه‌وه ، جل و به‌رگیان خاوپین ده‌کردینه‌وه ، نمو ناهه‌ته‌ تیکۆشمرانه ، له ره‌چه‌له‌کی خانزادی سۆران و قه‌ده‌م خیر و له‌یلا قاسم بوون ، بۆیه هه‌میشه مردنیا به‌ خه‌یال دا نه‌ده‌هات ، ئیمه‌ زور به‌ رینه‌وه هه‌ول و ته‌قه‌لای نموانه‌مان ده‌خسته پینش چاو .

پیلانیکی تری دوژمن

دوژمن همستی کرد که پیشمرگه‌ی کمان به ناوی (شفه) حمز له کچیک ده کات له نوردوگای داره‌توو ، من زۆر جار به پیشمرگه‌کام دهوت نابی لهو رۆژگار به بیر له‌مسله‌ی دلدارای بکنه‌وه چونکه من همیشه ئافرهت به (ئاگر) ده‌زام. شفه زۆر هاتوچۆی ماله دۆسته‌کمی ده‌کرد ، دوژمن له شهوی ۱۲/۱۳/۷/۱۹۸۹ ده‌وری ماله‌کمی گرت زۆر به ئاسته‌نگ شفه رزگاری بو .

کچه‌که و باوکی له دائیره‌ی ئه‌من گیران ، دیاره کچه‌که دوو رۆژ پاشتر به دزی نامی بۆ‌شفه نووسیوو، ئه‌گه‌ر په‌یوه‌ندی له‌گه‌ڵ ئه‌من نه‌کات وازی لێ دینێ کچه‌که کاری لهو پیشمرگه‌یه‌کرد ، یه‌کسه‌ر به‌قسه‌ی کچه‌کمی کرد وه به‌ئینێ دابوو ئه‌گه‌ر کچه‌که باوکی ئازاد بکن ئه‌وه کارنکیان بۆ ده‌کات واته من بکوژی. دیاره سه‌رکردایه‌تی لهو مسله‌یه‌ به‌هۆی خه‌تی تایبه‌تی ئاگادار بوون، یه‌کسه‌ر به‌ نێزگی ده‌نگی گه‌لی کورده‌ستان ئاگاداری منیان کرده‌وه که‌شونێ خۆم به‌جێ به‌یتلم بگه‌مه‌وه لای مه‌فره‌زه‌کمی تر له بیرمه نێزگه چهند رۆژی ئاگاداری بلاوده‌کرده‌وه به‌م شتیه‌یه‌ی خواره‌وه:

بۆ ئاگاداری بۆ ئاگاداری

له مه‌کتبه‌ی سیاسی

بۆ / رێباز

(تکایه زۆر زۆر به‌په‌له‌ بگه‌ لای بوره‌ان وه زۆر ئاگاداری خۆت به، ته‌واو)

من یه‌کسه‌ر ووشیار بوومه‌وه، شه‌و و رۆژ چهند پیشمرگه‌یه‌کی دلسۆز به‌ چه‌که‌وه له‌لام ده‌مانه‌وه خائینیش که زانی هه‌ستمان کرد خۆی له‌بهر ده‌ستیان رزگار کردو به‌م جو‌ره‌ ئه‌و جاره‌ش له کوشتن رزگار بووم .

بهره و بتوین

له کۆتایی ئاب / ۱۹۸۹ دۆژمن زیاتر له چوار لیوا سهربازی هینا بۆ دۆلتی ههناوه ، که له پر ناوچهکانی تهوق بکات و کۆتیمیش دهست به پشکنین بکات ، له ئیوارهی ۱۹۸۹/۸/۳۱ له پینا مسیف کۆبونوهیه کم به پیشمەرگه کان کرد ، که زۆر پیتویستییه و دهبی لئو ناوچهیه برۆین رنگاکانمان دیاری کرد همر ئهو شموه دوو پیشمەرگه مان نارده (کۆرئ) دوو برادهری ریکخستن هاتن ، بۆ ئیوارهی ۱۹۸۹/۹/۱ له ئاژگه بهرئ کۆتین ، زیاتر له (۱۱) کاتمیر به پیاده رۆشتین ، تا گهیشتییه بناری چپای همرئ له دهواجنهکانی نزیک شهقلاوه نامان وهرگرت ، بهیانی ئیخباریان لیکردین هیتزکی گهرهوی دۆژمن هاته ناوچه که لهپاشان دهواجنهکانی تهخت و کاول کرد ، دیسان نامان نهما ، ئیوارهی ۱۹۸۹/۹/۲ له نزیک چهند رهبیهکی جاش لئناو رهزه کان گهراین زیاتر له سهد سعموئمان دۆزیموه ، دیاره ئهو کات رهزهکانی خه لگ جاش بۆ خۆیان ئیشیان تیدا ده کرد سعموون و شتیان لهوی بهجئ هیشتهبوو بۆ رۆژانی تر ، من همر ده مگوت خوا ناردهویمتی جا نازانم هی جاشان بوو یاخوا ئهو جار هرحمی پیکردین ، بههر حال ئهو رۆژهش له چپای پر لیرهواری همرئ مایتموه رۆژی ۱۹۸۹/۹/۳ بهسهر همرئ کۆتین بۆ دۆلتی باليسان که سهیرم کرد ههمووی سهربازگهیه ، چووین بۆ نزیک چپوه (لهکانی کمان) شوینیکی زۆر خۆشه بارگه مان خست و دهستان کرد به چا لیتان له پر سه گینک له دوروهه لورانیدی ووتمان دهبی چی بی دوو پیشمەرگه چوون و گهرانهوه ووتیان شوانه .

شوانیځکی به ئه مهك

شوان بۆ پارتیزانه كان بربره ی پشتن زۆر یارمتهی تیمه یان دا به ده یان شوان بوونه دۆستم به زۆری شیریان پی ده داین ، شوان همر چمند بلتی ی دتسۆزن پاک و بی گمردن رقیان زۆر له دوژمنه ، زۆر پیتشمهرگه یان خوښ دهوی به تابهت ئهو شوانانه ی که تمه نیان (۱۲ - ۱۵) ساله همیشه حمزبان ده کرد بچینه لایان ، که ده چووین تفهنگه که یان لی ورده گرتین همر به شانی خو یان دا ده دا تیمه ش باوه رمان له سهریان هه بوو له لایان ده خوتین له کاتی رژیشتنیان بۆ (شهوین - شیوه خوار) مهر له وه پانندن به شوو پیتش عیشایان ئهو دوو ناوه ی پی دهوتری به قاپوت و شت و مه که کانی ئه وان ده نوستین ، همر چمند جارێک نانیان له ماله وه بۆ ده هات بای تیمه شیان ده هینا ، زۆر جار به مناله کام ده گوت باشه نه گمر له ماله وه پرسیاربان کرد ئهو نانه زۆره تان بۆچی به یان نانه کتان چ لی کرد ئه وان بۆ هه لخله تانندی دایک و بارکیان ده یانگوت ده لیتین (سه گ نانه که ی خوارد) من زۆر پینده که نیم ده مگوت هه تیوینه ئه وه له گه ل تیمتانه زۆر عاجز ده بوون ، ماچم ده کردن ده مگوت گالته تان له گه ل ده کم به لی له ناو شوانه کانی ش هی له هه مووان تیکۆشهر تر هه بوو .

تیمه له کانی که وان سی زۆر و دوو شو ماینه وه ، ئهو شوانه میترد منداله خواردنی باشی بۆ هیناین مهریځکی بۆ سه برپین ، ده نگ و باسی دوژمنی پی ووتین ناماده یی ته وای ده برپی نه گمر له رنگای بیتوین بۆ دۆله ره قه ده رنه چوون ووتی من به رنگای ماکوک ناودوی دۆله ره همرگیزان ده کم ، زۆر مهردانه سه ری لی ده داین خۆی وه کو تیمه به پیتشمهرگه ده زانی زۆر پرسیارب ده کرد ، بۆ نمونه : چمند پیتشمهرگه له کوردستانه ؟ له ئیران خه لک چ ده کا ؟ چ جوړه چه کیان هه به ؟ ماچم جه لال له کویتنده ره ، قاسملو کوژرا :، مفاوه زات هه به ؟، کی لی پرسراوتانه ؟ ده یان پرسیارب تر ، شوان همیشه پرسیارب به دیه مرگیز ده کا له ورده وه ده ست پی ده کا شاش و واش نیه منیش زۆر به ووردی بۆم شه رح ده کرد ، زۆر دژی ئیران قسم کرد جارچار سه ری لی با ده دام ده یگوت نازام ده لی ی چی ، منیش له سه رخۆ ده مگوت بۆ ، له کاتی باسی سیاسه ت من همر بۆ به کارده هینم له جیاتی (بۆ) پیاو همیشه له هجه که ی خۆی لا شیرینه ، به لام دیاره له مو دوا ده بی همر (بۆ) به کاره یینم چونکه له گه ل خو شو بوسته کم لی راهام ، ئه ریش ده یگوت نازام هه ندیکیان له ئیرانن تۆش جنیو ده ده ی ده مگوت کاکه ناتموی راستی بزانی ده یگوت با . با . با ئهو شوانه ووتی براهه کم شه هید بووه که ناوی هینا ناسیمان زۆر سوپاسی ئهو کاکه جوان و مه رده ده کم که سه ملانندی ئه ریش وه ک تیمه پیتشمهرگه به ، له رۆژی ۱۹۸۹/۹/۷ له چپای نوسه که مان دا گونده کانی (سه ردۆل ، نیوه ، خه لیفان) مان بری

له (نالەشكێن) برادەرانی رێكخستنی چوار قورنە و رانیە بەچەكەو وەستا بوون پاش وەرگرتنی نەیننی یەكترمان گرتەو ئەوان (۵) پینج چەكدار بوون (۵) پینج ئەندامی وەفاداری كۆمەڵە كە یەكێكیان كاك عەلی خەبات بوو ، لەو رۆژە تەنگە لەو دۆخە نالەبارە بەچەكەو هاتنە پیشوازیمان ، كە لە چیا شۆپووبوینەو لەسەر رووباری (قەشان) پشوویمان دا دیاروو هەندێ برادەرانی رێكخستنی لەوێ نانیان نامادە كردبوو سەمەن و گوشتی مەرشك بەسەر پینشمەرگەكان دا بەش كراو برادەرێكیان ووتی كاك رێباز كامەیه فەرمووم لێ كرد داوای كرد كە قسە بە تەنیا بگەین خۆی پێ ناساندم ووتی لێپرسراوی رانیەم كاك فلان و فلائیش لە هەولێر سلاویان هەبوو ، دەبێ ئەمەشو بەچینە ئۆردوگای حاجیاو بە رۆژیش لەوێ پیننەو ، وۆت ئیمە تازە تەسلیم بە ئیو كراین و ئیو چیتان پێ باشە وا دەكەین ، چووین لە (۱۰) ماڵ تەوزیع بووین كۆرێك هاتە لامان ووتی كاك رێباز فەرموو كە سەیرم كرد (م . و) دەنگێكی زۆر هەبوو كە پیاوی رۆژمە وۆت من ناتوانم سەربەخۆ بێم تا برادەرەن رینگا نەدەن ، نیزی لە برادەرانی رێكخست وەرگرت بە دزی بە ئەوانم ووت كە قسە وای لەسەرە گووتیان نا هەرچی ئیمە بڵێین وا دەكا ، بەرۆژ لەگەڵ كاك مەلا سلیمان كە خزمێكی نزیكە لەوێ ماینەو زۆر ریزی گرتین دیارە هەموو قسەكانی خەلك دەریارە ئەر راست نەبوو چونكە لە ئیمە باشتر بەدەست نەدەكەوت لەو رۆژە لە ئۆردوگا چارم بە زۆر لە برادەرانی رێكخست كەوت باسی باری گشتیم بۆ كردن بۆ ئیوارە ۱۹۸۹/۹/۸ بە دوو سەیارە جیب بۆ دۆڵە رەقە وە بەناو رەببەكانی سوارتاغا رۆشتین بەهەق زانیان پینشمەرگەین بەلام قسەیان نەكرد تا گەشتینە بارەگای (حزبی دیموكراتی كوردستانی ئێران رێبەرایەتی شوێرشگێر) واتە ئەوانە لە د . قاسم جیا بوونەتەو زۆر ریزیان گرتین سێ رۆژ لەوێ ماینەو ئینجا پەڕینەو لە رۆژی ۱۹۸۹/۹/۱۲ لە جادە خاڵقا پەڕینەو رۆژێك لە لای بارەگای (حزبی دیموكراتی كوردستانی ئێران) ماینەو نان و نازوقەیان داینی ، تەنیا زنجیرە رەبایی سەر كۆنە كۆتر مابوو ئەگینا دەكۆتینە بناری قەندیل ، شەوانە دوژمن كەمینی دا ئەگیناوە زۆر بە ووریایی لە كەمینیەكان خۆمان لا دا لە كاتژمێر (۱۱) ی شەو لە مەترسی دەرووین پاش ئەوێ تێپەری و یەك مانگ هیچ دەقیقەیهك نەبوو ئیمە غافل بین لە دوژمن بۆ بەیانی بەرێ كۆتین لەرۆژی ۱۹۸۹/۹/۱۴ لە كاتژمێری (۳) ی ئیوارە گەشتینە سەر لووتكە قەندیل لەوێ ئاورێكەم لە كوردستانی خۆمان داوەو وۆت :

وولاتی خۆش و دلگرم هەزار جارت دەبەر مەرم لەلایەن پینشمەرگەكانی یەكێتی و پارتی دیموكراتی كوردستان زۆر زۆر بە گەرمی پیشوازی كراین .

بەرەو سەرکردایەتی

له رۆژی ۱۵/۹/۱۹۸۹ زیاتر له (۱۰) ساعات به پیاده له چپای قەندیل رۆشتین ئێواره له نزیك گۆتۆی تووشی دوو رەشمال بووین ، له ماله که تەوزیع بووین ماله کهی ئیمه دوو کچ و ژنیک بوون دیار بوو کورەکانی لەبەر مەری بوون ، پیاوه کەشیان بو دابین کردنی نازوقەیی زستان له گوندی (دزی) ئێران بوو ئەو دوو کچ و ژنه تا بەیانی خزمەتیان کردین چونکه هەر دەم نادهمینک دەیانگوت خزمەت کردنی ئێوه ئەمرکی سەر شاتمانه چەند جارنک چایەیان بوو نوێی کردینموه ، قەندیل زۆر ساردەو ئەو شەوه بێ ئاگریش نەبووین ، (۲۵) بیست و پینچ دینارم دایه ژنه که مەسروفاته کهی بەدموه کچهکان به ئەپرۆ و له خۆدان ووتیان ئەوه عەیب نی یه چوارده مانگه له کوردستانن هەق وایه لەسەر چاری خۆمانتان دابنێن ئێوه پارە دەدەن به ئیمه زۆر هەولم دا لێم عاجز بوون ، و تەم باشه (۵) پینچ دینار دەدەم بەو مەناله بچوکه ووتیان باشه . بەراستی جووتیارەکانی کوردستان ئەوانەیی شۆرشیان گەیانده ئەمەپرۆ خێزانی وایان لێ هەلکەوتبوو .

له رۆژی ۱۶/۹/۱۹۸۹ له کاتژمێر (۱۰) بەیانی گەشتینه باره گای ت ۱۹ ی کورەك دیار بوو پینشتەر دەیانزانی که ئیمه ده گەین ، زۆر زۆر به گەرمی پینشواریان لیکردین ، چەند حەیانیکبان سەری پێهەموو پینشمەرگەکان خۆیان پاک کردەوه جله کانیان خاوتن کردەوه ، من لەبەر میوان و قسه هیچم بوو نەکره له گەل سەرکردایەتی قەسەم کرد پیرۆزیاییان لیکردین که بەسەلامەتی گەڕاینموه ووتیان لەوی بن بەیانی خۆمان ئۆتۆمبیلستان لەدوا دەنێترین وه نیوهپرۆ لای هیچ کەسیک نان نەخۆن له مەکتەبی سیاسی دەعوەتن له رۆژی ۱۷/۹/۱۹۸۹ له کاتژمێر (۱) ی پاش نیوهپرۆ گەشتینه باره گای مەکتەبی سیاسی لەلایەن کاک مولاژم عومەر ئەندامی مەکتەبی سیاسی ، کاک نازم ئەندامی مەکتەبی سیاسی ، کاکحەمه توفیق ، ئەندامی سەرکردایەتی ، مامۆستا عەبدوللا ئەندامی مەکتەبی رێکخەستن له شۆرشیگێران و ئەندامی سەرکردایەتی پینشواریهکی زۆر به رێزو حورمەتموه کراین ، پاش ماوه یەك بەرێژ مام جەلال هاته لامان زۆر بەرێژوه باسی ئیمه کرد ووتی بەهەق کورێ راستەقینەیی کوردن ، پینشمەرگەیی دڵسۆزن ، زۆر سوپاسی کردین وه چەندین رۆژ هەر له مەکتەبی سیاسی دەعوەت بووین من مقابله یەکم به قیدیۆ تۆمار کرد لەسەر باری خۆمان چەند جارنک وێنەمان گێرا ، دەسته دەسته برادەران له ئێران و تیبەکان دەهاتن بۆلامان زۆر نامەیی پیرۆزیاییم بوو هات بەرێژ مام جەلال دەمانچە یەکی چوارده خۆری پینشکەش کردم له گەل دوورینیک بەلێ بەم جۆره کوردستان

به‌چکه شیره‌کانی خۆی په‌روه‌ده کردو و بهر نه‌بجانه‌کمشى کوره‌کاني ناوا دلسۆزى خاك و گهل ده‌بن .

به‌ئى لهو چوارده مانگه‌ى له خواره‌وه بووين زياتر له سهد جار رۆژم هيرشى بۆ کردين ، ده‌يان پيلانى نامهرده‌ئى رينك خست له هممو زستان كه‌له خواره‌وه بووين ناگرمان نه‌کردوه ده‌يان شوى زستان و بههار و پاييز له‌سهر زهوى رهق و سارد نووستين ، زۆر جار برسپه‌تى هه‌ره‌شه‌ى مردنى لى‌نکردين ، جار وابوو مانگي‌ك له خۆمان زياتر كسى ترمان نه‌ديوه ، بى‌ بهش بووين له دلدارى ، هه‌ندى جار چهند رۆژنيك ده‌م و چامان ناوى پى‌ نه‌ده‌كەت ، نانى رهقى ده‌ رۆژيم خواره‌وه رۆژ و شوو جار وابوو (١٨) سه‌عات رۆيشتووم ، سه‌دان جار گوللەى دوژمنله بن گوئى و سه‌رم رۆيشتووه ، له دايك و باوكم و براو خوشكمو ناموزا و كس و كار و دۆست و ناشنایان دوور بووم ، به‌فر و باران زۆرى لى‌ داوم ، شه‌رى چاكمان له‌گه‌ل حكومه‌ت كرد هه‌ره‌شه‌ى دوژمن نه‌ى ترساندين ، ده‌رده سه‌رى زۆرمان چيشت ، زۆر له پنا به‌رد و دار خۆمان شارده‌وه ، به‌لام ئه‌وانه‌و هممو سه‌دان ناخۆشى تر گه‌لي‌ك شه‌رين تره له كۆيله‌تى هه‌ر ئه‌وانه منيان گه‌يانده ئه‌و رۆژه كه‌ به‌سه‌ر به‌رزى باسى ميله‌ته‌كه‌ى خۆم بكه‌م ، ئه‌و جوژه پيشمه‌رگايه‌تبه‌ بوو واى لى‌ كرد كه‌چار له‌به‌ر هه‌چ كس نه‌تروكيتم ئيستاش زۆر بيه‌وه‌رى خۆش و تالم لاماره‌ ده‌بى‌ رۆژانى تر بينوسمه‌وه .

راسته ئيمه لهو خه‌باته سه‌خت و دژواره نمونه‌ى پيشمه‌رگه‌ى كوردستان بووين ، به‌لام پيتم وايه هممو كورپه‌نكى كورد ئه‌و گيانه‌ى تيايه كه‌ خۆى له پيئناوى گه‌له‌كه‌ى به‌خت بكات ، هه‌ر چهنده ئه‌و بيه‌وه‌ريانه‌م له فرسه‌تيكى باش نووسيوه پيتم خۆشه له‌سه‌ر بارى هاتنم له ئيران و ئيتالياش بنووسم ، بزاتم نايا ژيان هه‌ر واتاى رابواردنه يان ژيان سه‌ره‌به‌زه ، ژيان وه‌فاداره ، ژيان دلسۆزيه ، ژيان رزگارى گه‌له ، ژيان مل كه‌چ نه‌كردنه به‌رامبه‌ر دوژمن له كۆبونوه‌ى ١٩٨٩/١٠/٢ به‌ بريارى سه‌ركرده‌يه‌تى ي . ن . ك بووم به (ئهنده‌امى سه‌ركرده‌يه‌تى پارتيزانانى ناوه‌خۆ) ئيستا له‌و ده‌زگايه‌ى شوپش كار ده‌كه‌م له فه‌ره‌نسام ره‌نگه‌ كارى نه‌يتنى هه‌ندى شتى پى‌ شارده‌بمه‌وه ، ئيستا وا چوار سهد پيشمه‌رگه‌ى قاره‌مان و دلسۆز و وه‌فادار ريگاي پارتيزانان گرتوه - هه‌ر به‌و زوانه خوا يارى و گه‌لى كورد هارىكار بى‌ هممو سه‌نگه‌ره خۆپناويه‌كان ئاوه‌دان ده‌كړنه‌وه ، با دوژمنانه‌ى با هه‌له‌په‌رستانه‌ى با خۆفروش و به‌زيوه‌كانه‌ى با ئه‌وانه‌ى بازگاني به‌خه‌لك ده‌كه‌ن ، با ئه‌وانه‌ى له ئه‌وروپا ژيانى خۆپه‌يه‌تى ده‌به‌نه سه‌ر بزاتن پيشمه‌رگه‌كاني كوردستان ئه‌مه‌رۆ له هممو رۆژ زياتر ريگانان رۆشن و ناسۆ رووناكه سه‌ركه‌وتن له‌و ديو كه‌له ، ريگاي خه‌باتى تازه تر و ناخۆشتر ده‌گره‌نه به‌ر تا ئازادى و سه‌ره‌خۆيى و سه‌ره‌يه‌تى كوردستان - (مه‌به‌ست سالى ١٩٩٠)

قەندیل بەغداي ھەژاند

ھەنگاوتك بەرھو مێژوو

نازاد جونديانی

كە بەشی یەكەمی بیرەوهریەکانی كاك رێباز بە ناوێشانى (قەندیل بەغداي ھەژاند) كۆتە بازارەو و ژمارەيەك لە دۆستان خۆتەندبوو، شەرتك لە گەم چەند دۆستێكدا لەسەر ئەو كۆتیبە كۆتیبە گەمگۆ و پرسیارە جەدیه كەى ئەو شەو ئەو بوو ئایا ئەم نووسینە دەچیتە خانەى مێژوو، یان دەچیتە خانەى (السيرة الذاتية) یان بیرەوهرى بەھرحال بەھۆى ئەو ھەموو تەفسیر و شەرح و پێناسە جیا جیا یانەى كە بۆ ھەر یەكە لە مێژوو و سیرەى ژاتى دانراو زۆر جارەن مرۆڤ زۆر بە وردى ناتوانى شتەكانى لێك جیا بکات، گەر ئێكیشى جیا کردووە ئەوا رەنگە ئەتوانى قەناعەت بە ھەمووان بێت .

لەبەر رۆشنایى ھەمان پرسیارە جەدیه كە ، وا بۆ بەشی دوومە بیرەوهریەکانى پێشمەرگایەتى كاك رێباز ، نەختێك تاوتۆتى ھامان پرسیار دەكەم ، كە ھىوادارم بتوانم شتێك لەم بارەو بەتێم . لەبەر ئەو كاك رێباز لە سەرەتای شۆرشى نوێى گەلەكەمانەو لە نزیكەو ئاگادارى زۆربەى كەینى و بەینە و خۆ ئامادە كردنەكانى دەست پێكردنەو شۆرشى بوو و ھەر لە سەرەتاشەو پێشمەرگەيەكى ئەو شۆرشە بوو (لە شۆرشى ئەیلوولیشدا بەشداری بوو) بۆیە دەیبوێ لەو رێگەيەو لە نووسینەو پرگەيەكى گەرمى مێژووى گەلەكەشى بەشدار بێ . بەلام بە شتوہیەكى تێكەل بیرەوهریەكانى خۆى ، واتا نووسینەو مێژوو لە رێى بیرەوهریەكانى خۆیەو بۆیە رووداوەكانیشى بە ھۆى بوونى خۆى لەناو مێژوو كە تەفسیر دەكا ، ئەم شتوہەش لە تۆمار كردنى مێژوودا تا رادەيەك عەیب دارە چونكە ھەم پایە زانستىەكانى نووسینەو مێژوو پۆلێكى ئەوتۆیان نابێ ھەم بەيەك دیدەو رووداوەكان و رەوتى رووداوەكان تەفسیر دەكرێن ئەو كیماسیە لای كاك رێباز بەو قەرەبوو دەكرێتەو كە نووسەر نایەو ەك كاریكى زانستى روت مێژوو بنووسیتەو ، بەلكو دەیبوێ لەرێى بوونى خۆیەو مێژوو تۆمار بكا و لە رێى مێژووشەو بوونى خۆى تۆمار بکات ، واتا نووسینەكە شتێكى تێكەلە لە بیرەوهرى و ژاتى مێژوو و رەنگە كەمترین دەرفەتیشى لەم نووسینەویدا بەر سیرەى ژاتى كۆتیبە چونكە

نوسەر كههتر خۆی له قهره‌ی مهسه‌له‌كانی ناو هه‌ناوو وویژدانی خۆی داوه و هه‌ر هه‌نده كه‌لكی
لی وهرگرتوه تا بۆ روونکردنه‌وه‌ی رووداوێك یان کاریگه‌ری رووداوێك پێویست بووی
بۆیه به‌رای من ئهم نووسینه‌ی كاك رێباز هه‌روا ده‌مینیتسه‌وه واتا شتیك ده‌بی تێكه‌لار
له‌هه‌رسێ ره‌گه‌زی میژوو ، سه‌ره‌ی زاتی، و سه‌ره‌وه‌ری به‌لام بۆ نووسینه‌وه‌ی میژووی نوێی ی
گه‌له‌كه‌مان - گه‌ریشی واناوی به‌هین - سه‌رچاوه‌یه‌کی باش و پڕ له‌ زانیاری ده‌بی و هه‌ولتی كاك
رێبازیش ده‌ست پێشخه‌ریکی به‌جێ یه و نه‌گه‌ر هه‌ندی ئه‌به‌تباراتی ئه‌و قۆناغه‌ی میژووی
گه‌له‌كه‌مان له‌به‌ر چاوه‌ نه‌گیرابایه ئه‌وا زۆر مه‌سه‌له‌ی شیتۆندراوی میژوومان ، كه‌ ره‌نگه
نوسه‌ریش نه‌یویستی بۆ راشكاریه‌وه په‌نجه‌یان بۆ رابكه‌یشتی ده‌كه‌وتنه به‌ر شه‌ن و كه‌وی تازه‌وه‌و
له‌ ته‌پ و تۆزی شیتوان كه‌ به‌ داخه‌وه له‌ تێپامانی یه‌ك دیدیه‌وه به‌هۆی حه‌زه‌كانه‌وه دووچاری
نووسینه‌وه‌ی میژوو بۆته‌وه ، رزگاری ده‌بوو .
ده‌ستی كاك رێباز ده‌گوشم كه‌له نووسینه‌كه‌یدا زۆر جوهره‌تی به‌خۆی داوه و سه‌تووبه‌تی له‌ پێ
ی ایاره‌ كردنه‌وه هه‌ندی شت بخته‌وه سه‌ر مه‌نگه‌نی میژوو .

جوړښت له یاداشت نووسینه وده

ژبانی مرؤفی تیکوشر ، چ له روژگاری ترسناکی خباتی نهینی و چ لېسمر بردنی روژ و شعری بڼه نژمازی مرگ نامیزی زیندان و چ له قوڼاغی بهرنکار بوونمه و پیتشمراگایه تیدا ، جوړه ژبانیکه زور له سرووی ژبانی ناسایی یوه ! .

بویه تومار کردنی ساته نستم و ده گمنه کانی نم تهرزه ژبانه و نژای شهوی هولتیکي جیدیه بو روشن کردنوهی تونیله تاریکه کانی میژووی مرؤفایهتی ، بنه ماداناییکي زه رووریشه بو یکه بهستنهوی جوړه لېسمر یکه ترازوه کانی فیکری سیاسی .

نو شیوه نووسینه کاک ریبازی سیاسی و پیتشمراگهی سز کرده له لاپهروی روژنامو دوو تویی نامیلکه و کتیب دا په پیرهوی ده کات بهر خانهی نده بی بیره وریش به شیواژنکی نده بی گرنگی نم سرده مه ده زانری .

نووسینه کانی کاک ریباز ده کری به چیژی روژمان خویندنمه و حمزی به دواي حه قیه مرگیزه میژوویه کانی شوپشی نوی ی کورد دا گران بخویندرتتهوه .

دیاره نم هستهیش لای خویندر له نهجمی راستگویی له نووسین و سادهیی له دارپشتن و و جوړښت له گوزاریش کردنمه پهیدا ده بی زور به گرمیوه ده خوشی و دهست خوشی له کاک ریبازی روح سوک و قسه خوش و هاوړی و پیتشمراگه ده کم . بو نو خباتهیی که نهمرو له جیاتی تفنگ به قهلم بهره وامی پی ده دات .

سعدوللا پېرؤش

سرؤکی یه کیتی نووسرانی کورد / لقی هولتر

۱۹۹۳/۱۰/۱۹

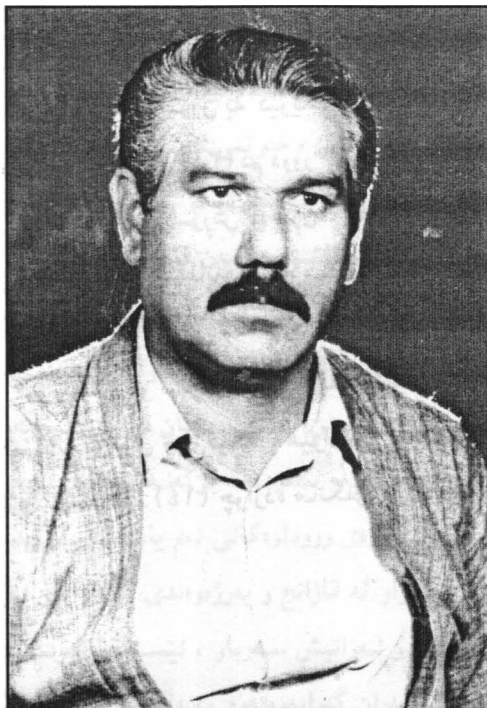
ئەم چەند وشەيش لە بيز مەگەن

عەبدولواھىد ئىدرىس شەرىف

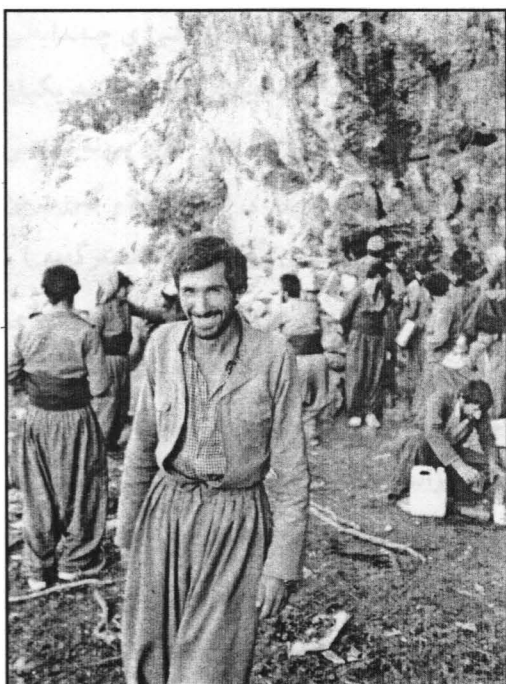
كە لا پەرەكانى ئەم ياداشتە ھەلەدەدەيتەو ەبى ناگا لەم جىھانە جەنجال و سىخان بە ئاژاويە دادەبەرى ، ئاوتەمى جىھانىكى تر دەبى ، جىھانى قورىانى دان و راوى مەرگ ، ئەو جىھانى كەسەكانى لە فرىشتە پىرۆز و پاكتن ، جىھانى خۆنەوستى و سادەبى خۆشەوستى و راستى ، ھەر زوو وشەكان سەرخت رادەكەيشن ، ئەگەر چى ھەندىكىان تالان ، بەلام ھەقىقەتگىز ، سەرجەم وشەكان باس لە خۆبەدوى و قارەمانىتى و فەداكارى و گىبانىزى گولە جەرگەكانى ئەم گەلمەن ، خۆنەرى ئەم ياداشتە ئەگەر لە ژيانى رابەردوى تاكە رۆژنىك سەنگەرى لە لەشكرى زولم و سەم گرتەبى ، بەجۆرى تەكەل دىنباي ئەم ياداشتە دەبى لە جىھانى دەورەسەر دادەبەرى ، خۆنەر دەبى لەسەرەتارە ناگادار بى ، ئەو پەرتوكە دەخۆنەيتەو نە رۆمانە ، نەچەپۆكە ، نە فەلسەفەيە ، نە بەرھەمى بىر قەلەمى نووسەرىكى بەناوبانگ ، بەلكو بىرەورى و ياداشتى رۆژانى سەختى پەشمەرگەيەكى قال بووى بۆتەى خەباتى شۆرشى نوێى يە ، كە (۱۷) ھەفدە سال تەمەنى لە نىو جەرگەى ھەلمەت و داستان و ئازار و ژان و كوچ و شكست و سەركەوتن بەرۆتە سەر ، بە درۆزاي ئەم ھەفدە سالە چركەيەكى چى يە لە كاروانى ھەلۆ سورەكانى شۆرشى نوێى دانەبەرەو ، بە كورتى ئەم ھەفدە سالە پەشمەرگەيەكى (فەلى) بەرەفتار و كردار پەشمەرگە بوو ، بۆيە ھەقە ھەر خۆنەر و نوسەرتك بە چاوى رەخنە دەينەوى ئەم ياداشتە تاوتووى بكات ، لە بىرە نەچى ئەم نووسىنە ھى خامەى پەشمەرگەيەكى ھەفدە سالە دوور لە شارستانىت و ئاوەدانى ، ھاودەمى لووتكەو پى دەشت و كۆرە گوند و تولى رى و ھەورازە رى و تەفەنگ و بۆسەو شەر و نانە وشكە و كۆلە پەشت ، بەفر و زىران و بارانى بە خور و جەنگان لەگەل سەروشتى دۆوار و دەرندە ترين داگىركەرى سەردەمە ، لە خۆتەندەمەى ئەم ياداشتە ئەگەر تۆزىك بە قول قاچى ئەو رۆژانەت دیتە بەرچا ، كە ئەو كەلە مەردانە بە بىرەيەكى ھەندە قايم و رەيەكى لە قەندىل بەرزتر سەنگەريان لە دوژمنان گرتەو ، كام لووتكەو ھەوراز سەخت و ئەستەم بوو ، ئەوان كەردوويانە بەناو لەپى دەست . بە كورتى بە زەبرى تەفەنگى بىرە باوەر مەرگى ترەسۆكيان راو ناو ، نمونەى پەروەردەى شۆرشى نوێى و بووينە ، دواى كەمەتە خۆتەندەمە ،

نه گمر سر هه لپری سه یزکی نهمیرۆ بکمی سه رهتا لهوانه به بلی ی توخه ی نهوا نو رهنج و ماندوو بوون و قوریانی دانمی نو که له پیاوانه به فیرۆ نهمیرۆ بشته ، نهوانه به مه مه که ی نیمه لی ی دهخۆین ، به لām که زیاتر به ناخی نهم یاداشته رۆده چی ، خوینی دهیان شهیدی کم ورنمی نهم گه لمت دیته بهرچاو . نهمیرۆ نازادی له گه ل دوتنی سهختی تیکۆشان بهراورد ده که ی ، نهمیرۆ چهند پیرۆ بیت سمدان هۆ وا له خوینهری نو یاداشته ده کم قیزی لی بکاتمه ، چونکه ئاورێک له بهر لایه ک بداتمه ، ده بینی وا چی تیکۆشهر و ماندو نه ناسی دوتنی بهر له راپهرینه ، وا له پهراییز ، چی مناله شهیدی راسته قینه به وا له سر شقام و ناو بازار ده ست له نامهرد پان ده کاتمه ، رووداوه کانی رۆژانه پیمان ده لێن نه گمر دهیان سیال خهبات و پیتشمهر گایهتیت هه بی ، به لām نه گمر مه رای ی کمرۆ زمانی نو سهرده مه بۆ گنه نه زمانی ، نهوا وه ک ده لێن نه مانت زۆر مه زتره ، له بوونت . له خویندنوهی رووداوه کانی نهم یاداشته ده گهینه نو قه ناعمه نه گمر له جیهان زۆر بۆنی حزب و ریکخراو له قازانج و بهرۆ وهندی گه ل دابوو بی ، نهوا له لای نیمه چهوساوهی دهستی دهیان ستم و نه زانیش سه برار ، نیستا و رابردوو به پیتجموانمی هه موو دنیا هه به زهره بۆ گه ل و تیکۆشهران گه رای وه توه ، به لکو به ته نیا له قازانجی دوو روو گه لۆره کان دابوو ، له رابوو رووباریک خوینی پیتشمهر گه ی شوپشگه ی له پیتناو ناکوکی حزبه کان به مه ده ر چوو ، له مرۆی دیموکراتی و نازادیش له کیتپکی ی چهندایهتی زهره مند هه ر گه ل و تیکۆشهره دیزینه کانن که به ناچار ی گو شهی ته نیایی و ژبانی لاتهریکیان هه لبژارده ، که چی له راستیدا خاوهن مه سه له و پیتشه وهی قوریانی دان هه ر نهوان بوونه دوتنی و نهمیرۆ ، گو مان له وه دا نی به له دوا ی راپهرین ده سکوتی گه وره وه دی هاتوه به لām گه وره ترین زبانی ش کراره ، له ده ست دانی قودسیهت و کم کردنه وهی ناوی پیرۆزی (پیتشمهر گه به) . نهمیش له نه غامی پیتشه رکی ی نابه جی ی حزبه کان که هه ر کوردیک له ناخۆشترین رۆژی ژبانی دا تا که هیوا له لای نو ووشه به بوه ، که چی نیستا که نهم ووشه به له جیاتی خنده بخته سه ر لیتوان ، وایان لی کرده به ناو هینانی پرته و بۆله ده بیستری ، له هه راو کیتشه کیتشه نهوی به ته نیا سه ودمنده ، نو ناکهس به چانه ن له رۆژانی به عس ، چارو گو ی دهستی نه نفال و کیمیاوی و ته رحیل و ته عریب بوون ، نه گمر له سه ره تای راپهرین له حه شار گه یه ک ده گه ران له شه قی جه ماوه ر بیان پارێزی و خو یان به قوریانی پیتلاری مناله پیتشمهر گه یه کی بهر له راپهرین ده کرد ، نهوا نهمیرۆ له سایه ی حزبه کان پله و پایه وه رده گرن و هه ندیکیان پله و پایه ده به خشن ، له کو تایی نهم یاداشته کاک ریتباز وه ک پیتشمهر گه یه کی به ک پشوو ، فه رمانده ی پیتشمهر گه

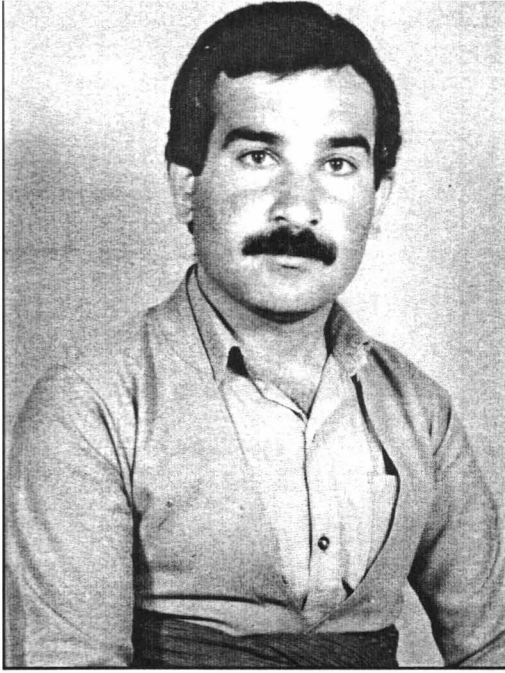
پارتیزانەکانی دواى ئەمفالى ، که (١٤) چوارده مانگ له خاکیکی سووتماک و بى ئاوه‌دانی
سەنگەریان گرت ، بپوون بە کیتۆتکی سەخت لەسەر دلی بەعسیه‌کان ، ئهو رۆژانەى کەم کەس
هەبوو قەناعەت بکا (٣٠) کم دوور له هەولێر چەند مەفرەزەیه‌ک پێشمەرگەى ی . ن . ک هەن و
سرودی بەردەهوامى شۆرش دەچرین ، ئهو (١٩) نۆزده پێشمەرگەیه‌ى (١٤) مانگ بە کۆله
مەرگی جەریزه‌یه‌ی سەلمان‌دیان که پێشمەرگەى راستەقینەوبه بیرو باوەرین .
کاک رێباز بە کورتى لەسەر چۆنیەتى ژبانی ئهو (١٤) چوارده مانگەى پارتیزانی نووسیه
وتا گەراونەتموه بۆ سەرکردایەتى ، بەلام ئه‌وه‌ی شاراهه‌ نیه‌ هەر رۆژتکی ژبانی ئهم پێشمەرگه
پارتیزانانه بۆخۆی چه‌ڕۆکتیکه ، هیوادارین وه‌ک به‌ئینى داره‌ له‌بەشى سییمى یاداشته‌کانى به
دریژی لەسەر ئهم (١٤) چوارده مانگەى پارتیزانی بنووسى .

شهیدی نهر
عبدولر مزاق
لیپرسراوی ریگخراوی دووی
کومه نهی ره نجدهران .
له بهرگریکردن له ۱۹۹۱/۳/۲۷
قودسی کوردستان (که رکوک)
شهید بووه .

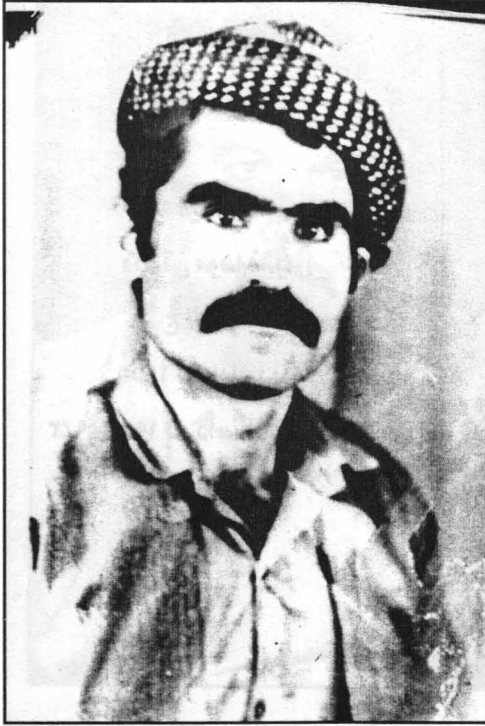
شهیدی نهر
هاشم شه مامکی
(ف - ت)
له دایک بووه . ۱۹۵۸
به پارتیزانی ۱۹۹۰/۹/۱۹
له دهشی ههولیر شهید بووه

شەھیدی نەمر
دەشتی موھەندیس
(ج - ف - ت)
۱۹۵۶ لەدایک بوو .
۱۹۸۲/۹/۳ لە داستانی سماقوئی
شەھید بوو .

شەھیدی نەمر
شەھریار صالح حەمید
(ف - ک)
۱۹۵۷ لەدایک بوو .
۱۹۸۷ لە دۆلی خەلەکان
شەھید بوو .

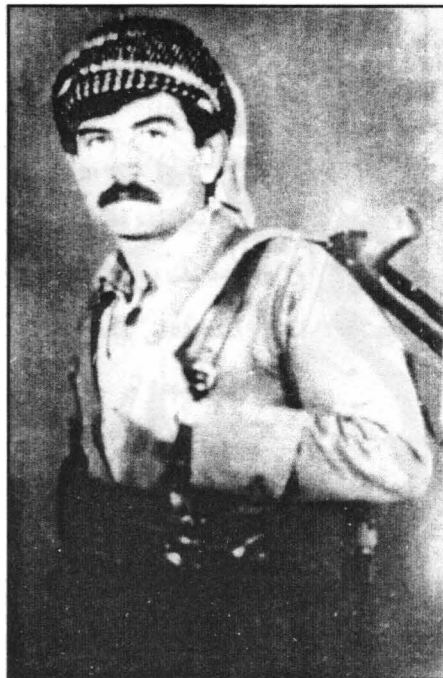

شهیدی نهمر
محمد شینه (ف - ت)
۱۹۸۸ له شهری باليسان
شهید بووه .

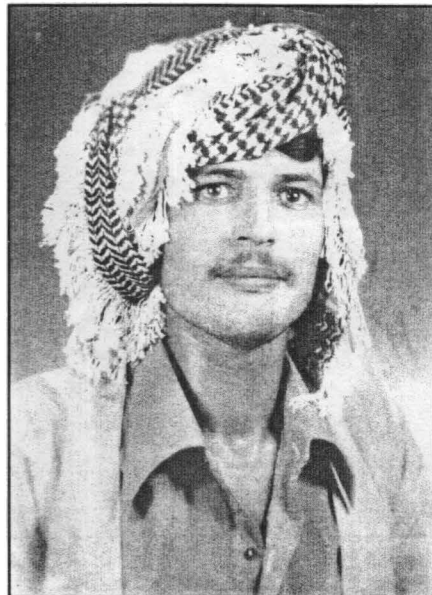

شهیدی نهمر
نهوراد جهمال مستهفا (ج - ف - ت)
۱۹۶۲ له کویه
له دایک بووه .
۱۹۹۱/۳/۳۱ له که له کی یاسین
شهید بووه .

شهیدی نهر
ره نهدمر (ف - ك)
۱۹۵۷ نه دایك بووه .
۱۹۸۶/۷/۱۰ شهید بووه .

شهیدی نهر
رموند (مشعان سه نیم)
۱۹۵۶ نه گوندی قوچی به عه ره بکراو
نه دایك بووه .
۱۹۸۵/۱۲/۲۲ نه بهرانه تی شهید بووه

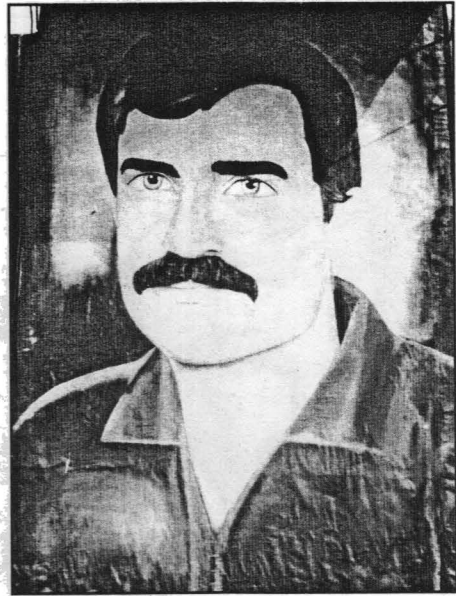
شهیدی نهمر
همزه یارم
۱۹۹۱/۴/۱۱ نه بهرانه تی
شهید بووه .

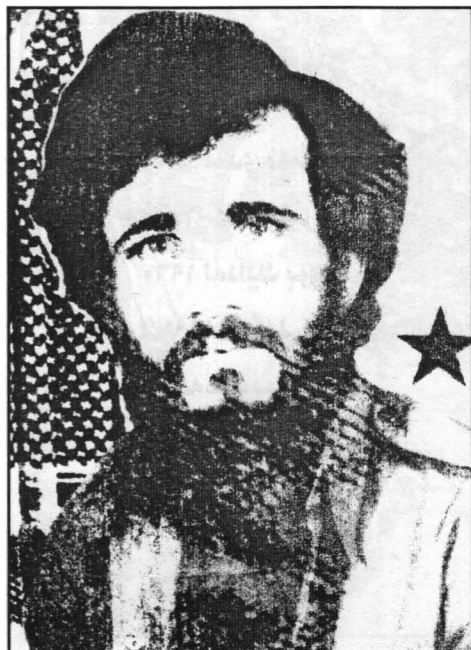
شهیدی نهمر
باقی بارزانی
(ف - ك)
۱۹۸۵/۳/۷ نه شهری نازایه نه دا
شهید بووه .

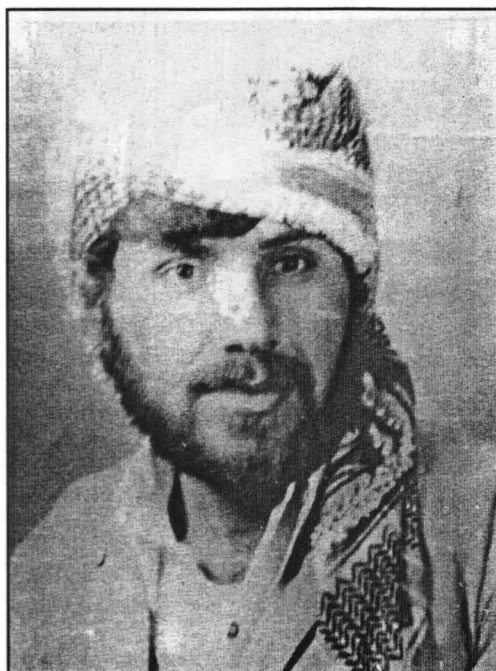
شهيدى نهر
حسن سليم نيروهي
١٩٦٠ لهدايك بووه .
١٩٩١/٤/٣ له گه لى بيسرى
شهيد بووه .

شهيدى نهر
عبدولنهسيح پونص صليوا
١٩٥٧ لهدايك بووه .
١٩٨٨ شهيد بووه .

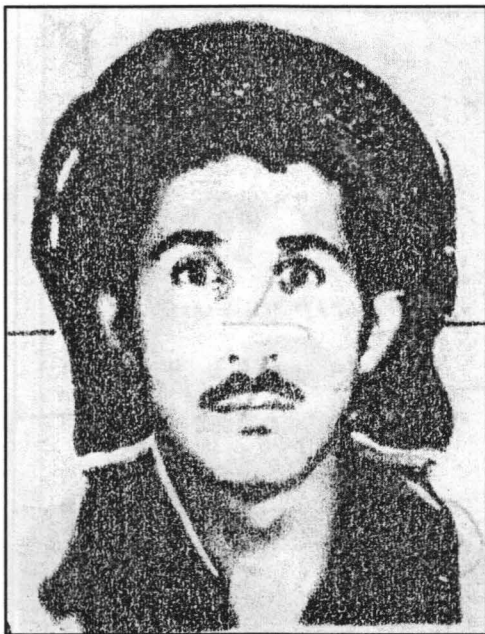

شەھیدی نەمر
تەحسین عوسمان
(ف - ك)
١٩٥٦ لەدايك بووه .
١٩٨٦/٥/٢ شەھید بووه .

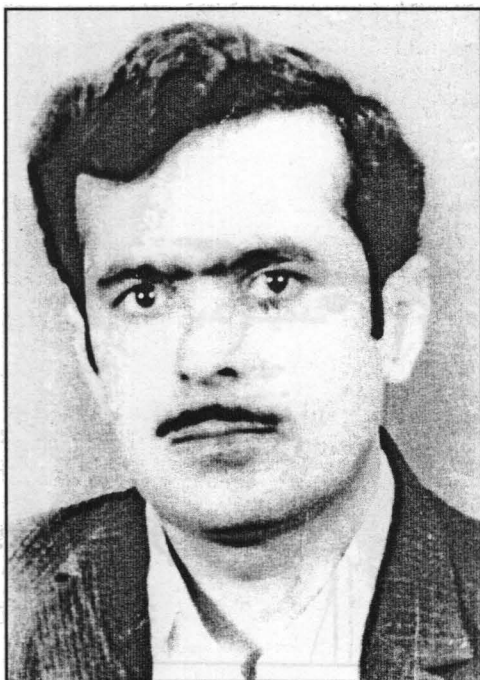

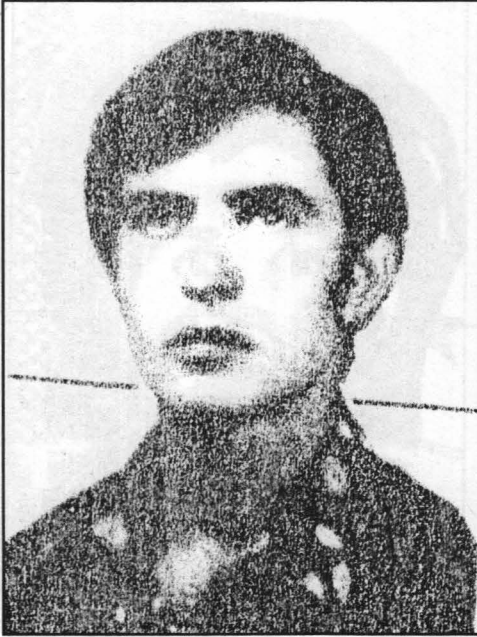
شەھیدی نەمر
خائە یوسف
(ف - ك)
١٩٥٥ لەدايك بووه .
١٩٨٦/١٠/٢٢ لە شەری ئیلنجاغ
شەھید بووه .

شەھىدى نەمر
كونخا بىتواتەيى
(ف - ك)
۱۹۶۶ ئەدايك بووہ .
۱۹۸۷/۴/۲۱ ئە گۆچار
شەھىد بووہ .

شەھىدى نەمر
جەسەن نەنور (مامۇستا كاوہ)
۱۹۴۸ ئەدايك بووہ .
۱۹۸۰/۱۲/۶ ئە شەرى قەلاسنىج
شەھىد بووہ .

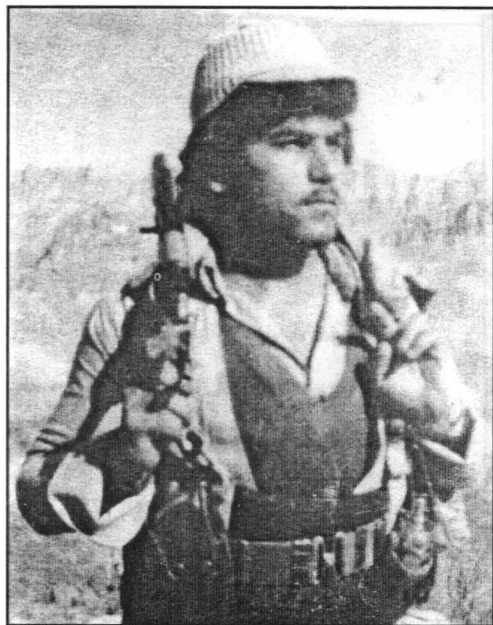

شہیدی نمر
نازاد صابر دارپہ سہری
(ف - ک)
۱۹۶۲ لہدایک بووہ .
۱۹۸۷/۶/۲۷ لہ شہری گرتنی
تہق تہق شہید بووہ .

شہیدی نمر
حاجی نہ حمہد
۱۹۶۰ لہ گوندی سینا
لہدایک بووہ .
۱۹۹۱/۴/۳ لہ گہنی بیسری
شہید بووہ .

شەھیدی نەمر

رەوێند

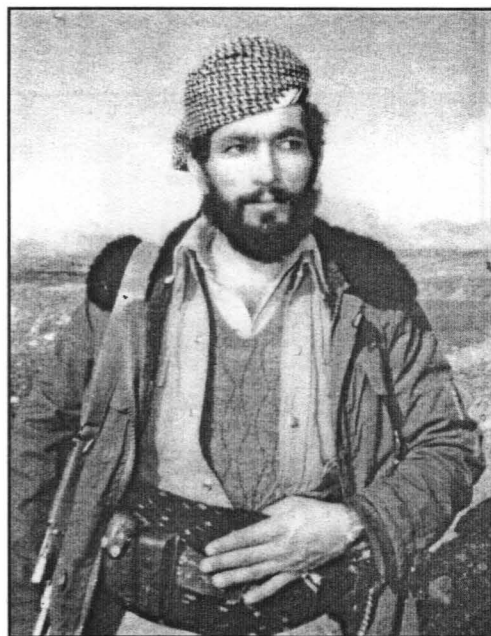
(ف - ك)

- ١٩٦٥ ئەدايك بووه .

٣- ٤/٤/١٩٨٧ ئە شەری رەببەکانی

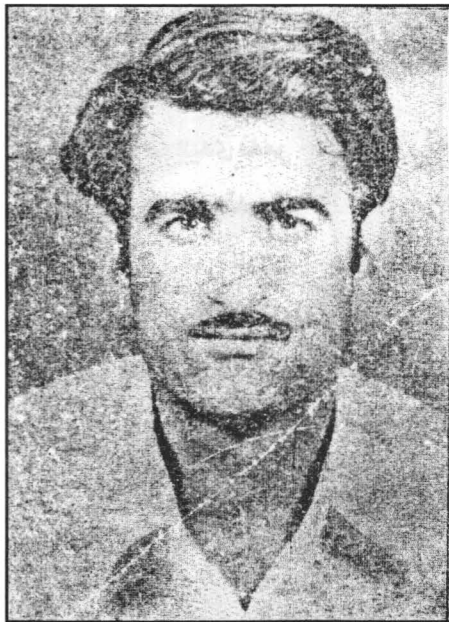
هەولێر- کەرکوک

شەھید بووه .

شەھیدی نەمر

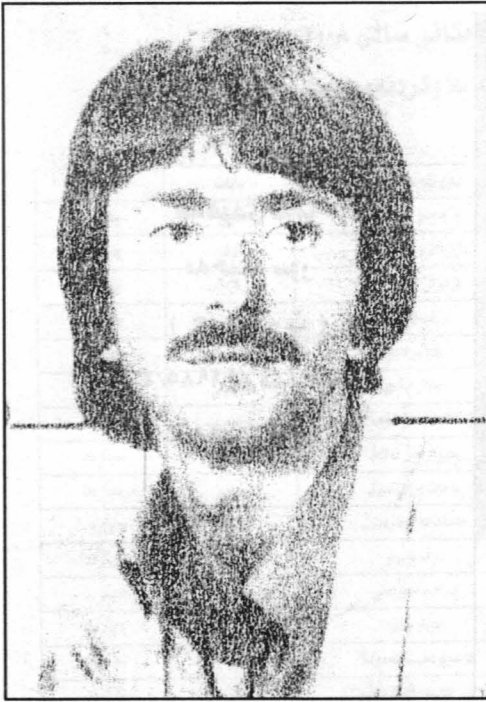
حاجی

شەھیدی نەمر
جەمید قادر جەمەد
لیپرسراوی ناوچەیی خوشناوەتی
١٩٥٠ ئە گوندی سەید عوبەید
ئەدایک بوو .
١٩٨٢/١/٤ ئە زەبازات شەھید بوو .

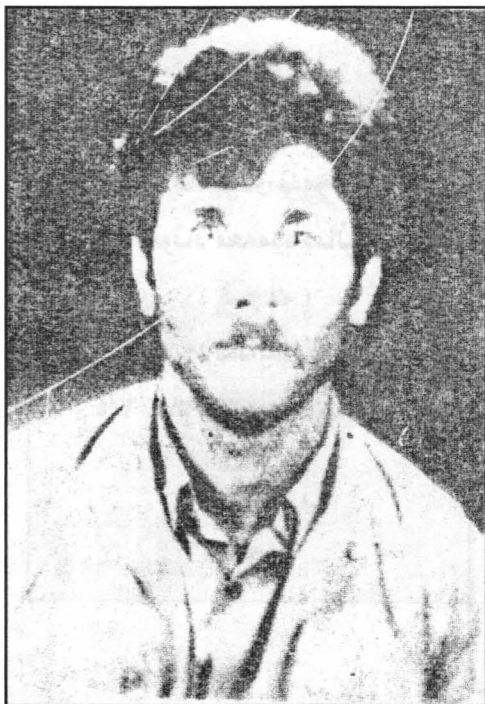
شەھیدی نەمر
کەریم مەوتوود ئە جەمەد (پۆلا)
رابەر سیاسی
١٩٦١ ئە گوندی قورشاغلو
ئەدایک بوو .
١٩٨٨/٥/٢٧ ئە کێل کێل
شەھید بوو .

شاهییدی زامر
فوناد محمد صالح
(ف - ك)
۱۹۶۲ له دایک بووه .
۱۹۸۷/۶/۴ له ره بایه ی شیراوه
شاهیید بووه .

شاهییدی زامر
عومهر عه وینه
(ف - ك)
۱۹۵۷ له گوندی عه وینه
له دایک بووه .
۱۹۸۷/۷/۱۱ له جاده ی موسل
شاهیید بووه .

شهیدی نمر
مهجیده سور
(ج - ف - ت)
۱۹۸۵/۴/۲۳ له که په نه رهش
شهید بووه .

شهیدی نمر
دهام حمهد باوه
(ف - ك)
۱۹۵۲ له دایك بووه .
۱۹۸۸/۷/۱۰ شهید بووه .

زنجیره‌ی چاپکراو مگانی سالی ۲۰۰۸ی
به‌زیومبه‌رتیقی چاپ و بلاوکردنه‌وی سلیمانی

ز	ناوی کتیب	ناوی نویسنده / ویرانگر	بجعت	جنوی چاپ
۵۶۰	گولاری همانو زماره (۲۶)	ب. چاپو بلاو کردنه‌وی	گولار	چاپکردن
۵۶۱	گولاری همانو زماره (۲۵)	ب. چاپو بلاو کردنه‌وی	گولار	چاپکردن
۵۶۲	معهو ههشا رۆژ چاپه‌روونی	د. هیرش محمد نهمین	یوه‌وی	چاپکردن
۵۶۳	گورقی مرگ	لایه‌دی نامز	شیر	چاپکردن
۵۶۴	پالاسی ژان لغتیو کارن‌مای نووسنا	شیرین ناهیر	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۶۵	چهند لینکولین‌بوه‌لو و باهاتی نه‌روونی	جلال خولف	ده‌روونی	چاپکردن
۵۶۶	زانی لغتی و دهنگی لغتی	مه‌جود عزیز حسمن	یوه‌وی	چاپکردن
۵۶۷	رۆژنامه له کتیبنا	نوزاد عدلی نه‌جهد	رۆژنامه	چاپکردن
۵۶۸	شکستی نووسین	نه‌جیات نوری عه‌ول	نهمینی	چاپکردن
۵۶۹	پنکته‌نیو گرپانو له گشت شه‌ریکمانا	حسمن مه‌جود ره‌سول	چیرۆک	چاپکردن
۵۷۰	بژ کله‌توری شاره‌کهم	مارف ناسراو	رۆژنامه‌وونی	چاپکردن
۵۷۱	پاتره‌و سۆر بیج خورولک	نیر له‌میم هه‌وره‌هاتی	یوه‌وی	چاپکردن
۵۷۲	له‌ویو هه‌نسه‌کاتی شه‌روه	چهار ساییو	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۷۳	نهی ره‌لیب لغتیو هه‌نسه‌ی زمانو جه‌ستی نه‌مه‌دا	عه‌بدو له‌تعلیب عه‌بدو‌للا	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۷۴	گولاری همانو زماره ۲۶	ب. چاپو بلاو کردنه‌وی	گولار	چاپکردن
۵۷۵	عه‌بدو‌للا‌ی حسمن زاده‌ی ژان‌و رۆژی سیاسی...	کو‌نستان نستانی	ژان‌نامه	چاپکردن
۵۷۶	ده‌قو ره‌له‌کاری	ناوات محمد	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۷۷	بیلز گرپالی چاپ و بلاو کردنه‌وی	ناشنا جه‌مال	بیلز گرپالی	چاپکردن
۵۷۸	له‌ده‌روون‌شیکاری‌بوه‌ی بژ لیکه‌تبه‌وی	نه‌جهد ره‌زا	ره‌خه	چاپکردن
۵۷۹	شهی به‌هاری	نیلهان ره‌جیمی	چیرۆک	چاپکردن
۵۸۰	لاو... بره‌وه‌ریکی په‌راوی خراو....	هه‌نگورد جه‌لال	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۸۱	الاره‌باب- ارکانه- سه‌به- اشکاله	د. هه‌مه‌لله‌ مه‌جید عدلی	ماجستی	چاپکردن
۵۸۲	براکوژی	و. عه‌بدو له‌کهریم شه‌ختانی	رۆمان	چاپکردن
۵۸۳	پا‌ویکی کۆ‌په‌کراو	و. دلا‌وه‌ عه‌بدو‌للا	رۆمان	چاپکردن
۵۸۴	به‌وه‌ کۆ‌نگره	محمد عه‌بدو له‌کهریم سزله‌ی	ره‌یاری	چاپکردن
۵۸۵	لیسو گرپالی کوردی	نهمینه‌ کر کاروانی	لیسو گرپالی	چاپکردن
۵۸۶	میرات	سه‌لیح رۆستم سه‌لیح	کۆمه‌لاهاتی	چاپکردن
۵۸۷	بازگه‌تی مرگ	عه‌لی مه‌جود	ره‌یاری	چاپکردن
۵۸۸	گولاری همانو زماره (۲۸)	ب. چاپو بلاو کردنه‌وی	گولار	چاپکردن
۵۸۹	دۆ‌کۆ‌مینت	نه‌فه‌وه‌ حسین	کۆمه‌له‌ و‌تار	چاپکردن
۵۹۰	له‌سه‌نای هه‌نگاری	و. عزیز گه‌ردی	چیرۆک	چاپکردن
۵۹۱	له‌کیشه‌ری جوتانه‌کتیبا	موحسین نا‌واره	شیر	چاپکردن
۵۹۲	رۆژنای کورداو له‌زانی هه‌وره‌یانا	یستون حسمن	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۹۳	نا‌ین و زمانو ره‌جه‌له‌کی کورد	و. ره‌هه‌ت مورادی	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۹۴	لینکچو‌و‌و جیا‌و‌زی لای گۆ‌زانو نیما	د. نهمینه‌ کر خه‌زشانو	لینکولین‌بوه	چاپکردن
۵۹۵	تیرۆ‌ری‌وه‌و جه‌هاتی له‌سۆ	عه‌ده‌هت عه‌بدو‌للا	ره‌یاری	چاپکردن
۵۹۶	تالاسیماو چهند ره‌یاری‌یک	نه‌ژین ساییو	زه‌ستی	چاپکردن
۵۹۷	القصة الكردية في الصراع البريطاني العراقي	عه‌ر محمد کریم	ره‌یاری	چاپکردن

نوسەری شەهید لە چەند دیرێکدا

رفעת عهبدوڵا پیرداود

(شەهید رییاز)

- ١٩٥٢ لە شاری هەولێری دیرین لە بنەمائەیهکی نیشتمان پەرور لەدایک بوو .
- ١٩٦٥ پەیوهندی کردوو بە ریکخستنه کانی پارتی دیموکراتی کوردستان بە نازناوی ره نجاو .
- ١٩٦٩ بە هۆی کارو چالاکي ریکخستنه وه له لایهن رژیمه وه زیندانی کراوه .
- ١٩٧٠ له دواي بهیانی ١١ نازار چالاکانه به شداری کاریگهری هه بووه له ریکخستن و خهباتی خویندکاران و جهماور .
- ١٩٧٢ نامادهی کشت و کانی ههولێری تهواو کردوووه پهیوهندی کردوو به شۆرشى ئەیلوله وه له دهزگا جیاجیاکانی شۆرشدا خهباتی کردوووه تا نسکۆی ١٩٧٥ .
- ١٩٧٥ بۆته شهڕمانبهر له بهرپۆه بهاریهتی کشت و کال و پاشانیش پهیوهندی کردوووه به ریکخستنه کانی کۆمهڵه ی ره نجهه رانی کوردستان .
- ١١ / ٥ / ١٩٧٧ له شۆرشى نویی گه له که ماندا له گه ل هاوریی دیرینی خوی شه هید شاخه وان بۆته پینشه رگه .
- که سایه تیهکی هیمن و رۆشنیرو نازاو چاونه ترس و له خۆبوردو بووه .
- به شداریی و سه رکردایه تی دهیان چالاکي و داستانی کردوووه .
- ١٩٨٨ له دواي ئە نفعال بۆ ماوه ی ١٤ مانگ سه رکردایه تی پارتیزانه کانی ههولێری کردوووه .
- ١٩٩٠ له سه ر داواي مه کته بی سیاسی (ی . ن . ک) گه راوه ته وه سه رکردایه تی بۆ به شداریکردن له کۆنفرانسیکی نه ورو یادا له سه ر کیشه ی کورد .
- ١٩٩١ پینش چهن د رۆژیک بهر له را په رین گه راوه ته وه ناو هیزی پینشه رگه ی کوردستان .
- له را په ریندا به شداری کاریگهرو بهرچاوی هه بووه له رزگارکردنی زۆربه ی شارو شارۆچکه کانی سه ر به پاریزگای ههولێرو سلیمانی ههروه ها رۆنی کاریگه ریشی
- هه بووه له رزگارکردنی شاری کهرکوک به تاییه تی له گرتنی ره بیه کانی زنجیره گردی دو مه لان .
- له دواي را په رین له به ره ی کوردستانیدا لیپه رسراوی سه ربازی بووه بۆ چه سپاندنی یاساو خزمه تکردنی هاوڵاتیان .
- ١٩٩٢ بۆته جیگری قیاده ی منطقه ی دهۆک له وهزاره تی پینشه رگه ی حکومه تی هه ریمی کوردستان .
- نووسه ری کتیبی شه ندیل به غدا ی هه ژان د به شی یه کهم و دووه م ، دوو به ش ئرکه ی کوردستانه .
- ٧ / ٥ / ١٩٩٤ دواي کاروانیکی پر له سه روه ری به دیلی شه هید ده کريت .
- ١٤ / ١١ / ١٩٩٤ ته رمی پیروزی له کهرنه قالیکی جه ماوه ری گه ورده دا گه یه نرایه وه گۆرستانی گرده ره شه له شاری ههولێرو به خاک سپێردرا .
- له لایهن بهرپۆه هه قال مام جه لال مه دالیای پارتیزانی بۆ شه هید رییاز به خشراوه به بنه مائه که بیان .

به پۆه به ریتی چاپ و بلاکوردنه وه ی سلیمانی